

อิทธิพลของละครโทรทัศน์เกาหลีที่มีต่อทัศนคติและพฤติกรรมการบริโภคสินค้าวัฒนธรรมเกาหลี
ของผู้ชมในเขตกรุงเทพมหานคร

นางสาวภัทรจาริน ตันติวงศ์

ศูนย์วิทยทรัพยากร จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทสาขาสถาปัตยกรรมมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการสื่อสารมวลชน ภาควิชาการสื่อสารมวลชน
คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ปีการศึกษา 2552
ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

The Influence of Korean TV Dramas on Viewers' Attitude and Consumption Behavior
of Korean Cultural Products in Bangkok

Ms.Phattajarin Tantiwong

ศูนย์วิทยุโทรพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Arts Program in Mass Communication

Department of Mass Communication

Faculty of Communication Arts

Chulalongkorn University

Academic Year 2009

Copyright of Chulalongkorn University

หัวข้อวิทยานิพนธ์

อิทธิพลของละครโทรทัศน์เกาหลีที่มีต่อทัศนคติและพฤติกรรมการบริโภคสินค้าวัฒนธรรมเกาหลีของผู้ชมในเขตกรุงเทพมหานคร

โดย

นางสาวภัทราวรินทร์ ต้นดวงศ์

สาขาวิชา

การสื่อสารมวลชน

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กิตติ กั้นภัย

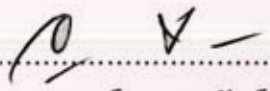
คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้หัวข้อวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบริหารธุรกิจ

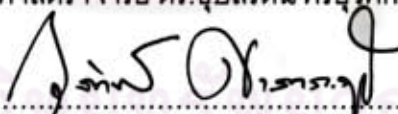
 ..... คณบดีคณะนิเทศศาสตร์
(รองศาสตราจารย์ ดร.ยุบล เบ็ญจรงค์กิจ)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

 ..... ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ นานันท์ วังวาน)

 ..... อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กิตติ กั้นภัย)

 ..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.อุบลรัตน์ ศิริยุวศักดิ์)

 ..... กรรมการภายนอกมหาวิทยาลัย
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กุลทิพย์ ศาสตรระจุ)

คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภัทรจาริน ตันติวงศ์ : อิทธิพลของละครโทรทัศน์เกาหลีที่มีต่อทัศนคติและพฤติกรรมการบริโภคสินค้าวัฒนธรรมเกาหลีของผู้ชมในเขตกรุงเทพมหานคร. (The Influence of Korean TV Dramas on Viewer's Attitude and Consumption Behavior of Korean Cultural Products in Bangkok) อ. ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ผศ.ดร. กิตติ กันภัย 290 หน้า.

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษารูปแบบและเนื้อหาของละครโทรทัศน์เกาหลีที่มีส่วนสนับสนุนหรือก่อให้เกิดพฤติกรรมการบริโภคสินค้าวัฒนธรรมเกาหลี พฤติกรรมการเปิดรับละครโทรทัศน์เกาหลี และอิทธิพลของละครโทรทัศน์เกาหลีที่มีต่อทัศนคติ และพฤติกรรมการบริโภคสินค้าวัฒนธรรมเกาหลีของผู้ชมในเขตกรุงเทพมหานคร การวิจัยแบ่งออกเป็น 2 ส่วน ได้แก่ การวิเคราะห์ตัวบทคือละครโทรทัศน์เกาหลีที่ออกอากาศในประเทศไทยในช่วงปี พ.ศ 2544 – 2550 จำนวน 5 เรื่อง และการวิจัยเชิงสำรวจโดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผลการวิจัยพบว่า รูปแบบที่โดดเด่นของละครโทรทัศน์เกาหลีคือความเป็นละครรักโรแมนติก ที่เน้นการเล่าเรื่องแบบซาบซึ้ง ประทับใจ รวมถึงตัวละครที่มีลักษณะเชิงอุดมคติ และเนื้อหาที่สอดแทรกความเป็นเกาหลีไว้ เช่น วิถีชีวิต ความเชื่อ ทัศนคติ ศิลปวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณี รวมไปถึงภาพความสวยงามของสถานที่ท่องเที่ยวและสถานที่สำคัญต่างๆ ในประเทศเกาหลี โดยทั้งหมดได้รับการออกแบบอย่างตั้งใจ ประณีต และผลมกลมกลืนกัน ซึ่งเป็นการใช้หลักการตลาดเชิงวัฒนธรรมในการสร้างให้ผู้บริโภคเกิดทัศนคติที่ดีต่อสินค้าและบริการต่างๆ จากประเทศเกาหลี

กลุ่มผู้ชมละครโทรทัศน์เกาหลีมีพฤติกรรมการรับชมละครโทรทัศน์เกาหลีผ่านทาง Free TV มากที่สุดโดยรับชมกับสมาชิกในครอบครัว และผู้ชมยังมีพฤติกรรมเปิดรับสื่อประเภทอื่นเพื่อรับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับละครโทรทัศน์เกาหลี เช่น รายการโทรทัศน์ เว็บไซต์ และนิตยสาร จากการศึกษาพบว่าละครโทรทัศน์เกาหลีเป็นสื่อที่มีอิทธิพลทำให้ผู้ชมเกิดทัศนคติที่ดีต่อประเทศเกาหลีในด้านต่างๆ เช่น สถานที่ท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติ วิถีการใช้ชีวิต แฟชั่นการแต่งหน้า ทรงผม วัฒนธรรมเครื่องแต่งกาย สินค้าอุปโภคบริโภค รวมไปถึงภาพลักษณ์ของคนเกาหลี ซึ่งเป็นแรงจูงใจที่นำไปสู่การเกิดพฤติกรรมการบริโภคสินค้าวัฒนธรรมเกาหลีอื่นๆ ตามมาไม่ว่าจะเป็น อาหาร สินค้าอิเล็กทรอนิกส์ เครื่องสำอาง เครื่องแต่งกาย ทรงผม การท่องเที่ยว แต่ในขณะที่ผู้ชมละครโทรทัศน์เกาหลีมีทัศนคติที่ดีต่อละครโทรทัศน์เกาหลี แต่กลับมีพฤติกรรมการบริโภคสินค้าวัฒนธรรมเกาหลีอยู่ในระดับต่ำ เนื่องจากปัจจัยที่ทำให้เกิดการบริโภคสินค้าวัฒนธรรมจากประเทศเกาหลีมีปัจจัยอื่นเข้ามาเกี่ยวข้อง ไม่ว่าจะเป็นเรื่องคุณภาพของสินค้า และรายได้ของผู้บริโภค

ภาควิชา.....การสื่อสารมวลชน.....ลายมือชื่อนิสิต.....ภัทรจาริน ตันติวงศ์
สาขาวิชา.....การสื่อสารมวลชน.....ลายมือชื่ออ.ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก.....
ปีการศึกษา...2552.....

4985236828 : MAJOR MASS COMMUNICATION

KEYWORDS : INFLUENCE OF KOREAN TV DRAMAS, KOREAN CULTURAL PRODUCTS

PHATTAJARIN TANTIWONG: THE INFLUENCE OF KOREAN TV DRAMAS ON VIEWER'S ATTITUDE AND CONSUMPTION BEHAVIOR OF KOREAN CULTURAL PRODUCTS IN BANGKOK. THESIS ADVISOR: ASSOC.PROF. KITTI GUNPAI, Ph.D. 290 pp.

The research aims at studying the patterns and contents of Korean TV dramas, which supports or establishes consumption behavior of Korean cultural products, Korean TV dramas viewing behavior, and influences attitude and behavior of consumption behavior of Korean cultural products in Bangkok. This research is divided into two parts; the first is textual analysis, where five popular Korean TV dramas, broadcasted during 2001-2007, were selected. The second part is the survey research which utilizes questionnaires for data collection. The results showed that the outstanding pattern of Korean TV drama are romance, which presents impressive and delightful scenes, included ideal characters, and added Korean contents such as lifestyle, belief, attitude, arts and culture, tradition, and attractive sceneries in Korea. All of these were carefully designed, planned and well-blended by the technique of cultural marketing.

In connection with the viewing behavior of the Korean TV drama viewers, the most popular viewing channel was Free TV and that they are likely to watch them with family members. Moreover, the audiences adopted other media in order to receive more information, for example, TV programs, websites and magazines. The study found that audiences are influenced by Korean TV dramas and as a result cause them to initiate positive attitude towards Korea in various dimensions such as eco-tourism, ways of life, make-up, hairstyles, fashion, culture, consumer products, and image of Korean people. These leads to the introduction of the consumption behavior of other Korean cultures such as food, electronic appliances, cosmetics, clothing, hairstyles, traveling, etc. Although, the viewers have a positive attitude towards Korean TV dramas, the consumption behavior of Korean cultural products are insignificant due to there are other factors namely products' quality and consumers' income.

Department:.....Mass Communication.....Student's Signature.....*P. Tantiwong*.....
Field of Study:.....Mass Communication.....Advisor's Signature.....*K. Gunpai*.....
Academic Year:....2009.....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้จะไม่สำเร็จลุล่วงได้ หากผู้วิจัยไม่ได้รับความกรุณาจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์กิตติ กันภัย อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ที่ได้กรุณาใช้เวลาอันมีค่า พร้อมทั้งให้คำแนะนำที่ดีตลอดมา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ณวัฒน์ วัณศ์บ้านคู่ ประธานกรรมการรวมไปถึง ผู้ช่วยศาสตราจารย์ กุลทิพย์ ศาสตร์ระจิก และรองศาสตราจารย์ อุบลรัตน์ ศิริยุวศักดิ์ คณะกรรมการสอบ ที่ได้กรุณาชี้แนะและให้คำแนะนำ จนกระทั่งงานวิจัยครั้งนี้สำเร็จลงได้ด้วยดี ผู้วิจัยจึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณคุณพ่อ คุณแม่ ที่ให้การสนับสนุนด้านทุนทรัพย์ และเป็นกำลังใจที่ดีตลอดมาจนกระทั่งผู้วิจัยจัดทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ได้สำเร็จลุล่วงด้วยดี

สุดท้ายผู้วิจัยขอขอบคุณพี่ๆ เพื่อนๆ และน้องๆ ทุกคนที่ให้ความช่วยเหลือและเป็นกำลังใจที่ดีตลอด ขอขอบคุณมากๆ ค่ะ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญ	ช
สารบัญตาราง	ญ
สารบัญภาพ	ท
สารบัญแผนภูมิ	ถ
สารบัญแผนภาพ	ด
บทที่ 1 บทนำ	1
1.1 ที่มาและความสำคัญของปัญหา	1
1.2 ปัญหานำการวิจัย	12
1.3 วัตถุประสงค์ในการวิจัย	13
1.4 ข้อยสันนิษฐานการวิจัย	13
1.5 นิยามศัพท์ที่ใช้ในการวิจัย	13
1.6 ขอบเขตในการวิจัย	16
1.7 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	16
บทที่ 2 แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	17
2.1 แนวคิดอิทธิพลและผลกระทบของสื่อมวลชน	17
2.2 แนวคิดการสื่อสารระหว่างวัฒนธรรม	29
2.3 แนวคิดการสื่อสารทางการตลาดวัฒนธรรม.....	33
2.4 แนวคิดเรื่องละครโทรทัศน์	34
2.5 แนวคิดสัญวิทยาวิทยา	36
2.6 แนวคิดการวิเคราะห์การเล่าเรื่อง.....	40
2.7 แนวคิดเกี่ยวกับเพศ อายุ การศึกษา และรายได้ของกลุ่มผู้ชม	52
2.8 แนวคิดทัศนคติ พฤติกรรม และความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติและพฤติกรรม	56
2.9 แนวคิดลำดับขั้นของการเปลี่ยนแปลง.....	64

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
2.10 แนวคิดหลังสมัยใหม่.....	66
2.11 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	70
บทที่ 3 ระเบียบวิธีวิจัย	74
3.1 การวิเคราะห์ตัวบท	74
3.1.1 หน่วยของการวิเคราะห์	74
3.1.2 การสุ่มตัวอย่าง	74
3.1.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล	75
3.1.4 การวิเคราะห์ข้อมูล	75
3.1.5 การนำเสนอข้อมูล	76
3.2 การวิจัยเชิงสำรวจ	77
3.2.1 หน่วยของการวิเคราะห์	77
3.2.2 ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง	77
3.2.3 การสุ่มตัวอย่าง	77
3.2.4 ตัวแปรในการวิจัย	79
3.2.5 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	80
3.2.6 การทดสอบความน่าเชื่อถือของเครื่องมือ	83
3.2.7 การเก็บรวบรวมข้อมูล	84
3.2.8.การวิเคราะห์ข้อมูล	84
3.2.9 การประมวลผลข้อมูล	85
3.3 รูปแบบการนำเสนอ	85

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ละครโทรทัศน์เกาหลี	86
4.1 รักนี้ชั่วนิรันดร์ (Autumn in my heart)	87
4.2 เพลงรักในสายลมหนาว (Winter Love Song)	104
4.3 Full house สะดุดรัก...ที่ปักใจ (Full House)	124
4.4 แดจังกึมจอมนางแห่งวังหลวง (Dae Jang Gum)	138
4.5 เจ้าหญิงวุ่นวายกับเจ้าชายเย็นชา (The Princes Hour)	164
4.6 สรุปผลการวิเคราะห์ละครโทรทัศน์เกาหลี.....	184
บทที่ 5 อิทธิพลของละครโทรทัศน์เกาหลีที่มีต่อทัศนคติและพฤติกรรมการบริโภคสินค้า วัฒนธรรมเกาหลี	194
5.1 ลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง	195
5.2 พฤติกรรมการเปิดรับละครโทรทัศน์เกาหลีของกลุ่มตัวอย่าง	199
5.3 ทัศนคติของกลุ่มตัวอย่างที่มีต่อละครโทรทัศน์เกาหลี	208
5.4 พฤติกรรมการบริโภคสินค้าวัฒนธรรมเกาหลี	210
5.5 การทดสอบสมมติฐาน	217
5.6 สรุปผลการวิเคราะห์อิทธิพลของละครโทรทัศน์เกาหลีที่มีต่อทัศนคติและ พฤติกรรมการบริโภคสินค้าวัฒนธรรมเกาหลี.....	244
บทที่ 6 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	251
6.1 สรุปผลการวิจัย	251
6.2 อภิปรายผล	259
6.3 ปัญหา อุปสรรค และข้อจำกัดในการวิจัย	271
6.3 ข้อเสนอแนะ	271
รายการอ้างอิง	273
ภาคผนวก ก	278
ภาคผนวก ข	283
ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์.....	290

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
2.1 ตัวอย่างFunction และประเภทกิจกรรมต่างๆ ของตัวละครของ Propp.....	39
3.1 แสดงละครโทรทัศน์เกาหลีจำนวน 5 เรื่องเรียงลำดับตามปีที่ออกอากาศ จากอดีตสู่ปัจจุบัน.....	75
3.2 แสดงการแบ่งเขตการปกครองของกรุงเทพมหานคร	78
4.1 การวิเคราะห์ตัวละครในละครโทรทัศน์เกาหลี“รักนี้ชั่ววันจันทร์”.....	96
4.2 การวิเคราะห์ตัวละครในละครโทรทัศน์ “เพลงรักในสายลมหนาว”.....	114
4.3 การวิเคราะห์ตัวละครในละครโทรทัศน์ “Full Hous สะดุดรัก...ที่ปักใจ”.....	131
4.4 การวิเคราะห์ตัวละครในละครโทรทัศน์ “แดจังกึม จอมนางแห่งวังหลวง”.....	151
4.5 การวิเคราะห์ตัวละครในละครโทรทัศน์ “เจ้าหญิงขุนนางกับเจ้าชายเย็นชา”.....	174
4.6 สรุปผลการวิเคราะห์ละครโทรทัศน์เกาหลี.....	193
5.1 แสดงจำนวน (ร้อยละ) ของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามเพศ.....	195
5.2 แสดงจำนวน(ร้อยละ) ของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามช่วงอายุ.....	195
5.3 แสดงจำนวน (ร้อยละ)ของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามระดับการศึกษา.....	196
5.4 แสดงจำนวน (ร้อยละ) ของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามรายได้.....	197
5.5 แสดงจำนวน (ร้อยละ) ของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามอาชีพ.....	197
5.6 แสดงจำนวน(ร้อยละ)ของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามช่องทางกาเปิดรับ ละครโทรทัศน์เกาหลี.....	199
5.7 แสดงจำนวน(ร้อยละ)ของกลุ่มตัวอย่างแบ่งตามพฤติกรรมการรับชม ละครโทรทัศน์เกาหลี.....	200
5.8 แสดงจำนวน(ร้อยละ)ของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามละครโทรทัศน์เกาหลี ที่เคยรับชมจากจำนวน 5 เรื่องที่กำหนด.....	201
5.9 แสดงจำนวน(ร้อยละ)ของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามพฤติกรรมการเปิดรับสื่ออื่น ที่เกี่ยวข้องกับโทรทัศน์เกาหลี.....	202
5.10 แสดงจำนวน (ร้อยละ) กลุ่มตัวอย่างจำแนกตามจำนวนเรื่อง ละครโทรทัศน์เกาหลีที่เคยชม.....	203

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า	
5.11	แสดงจำนวน (ร้อยละ) ของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามระยะเวลาในการรับชม ละครโทรทัศน์เกาหลีแต่ละครั้ง.....	204
5.12	แสดงจำนวน (ร้อยละ) ของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามความบ่อยครั้งในการรับชม ละครโทรทัศน์เกาหลีใน 1 อาทิตย์.....	205
5.13	แสดงจำนวน (ร้อยละ) ของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามระดับความตั้งใจรับชม ละครโทรทัศน์เกาหลี.....	206
5.14	แสดงระดับทัศนคติที่มีต่อรูปแบบและเนื้อหาของละครโทรทัศน์เกาหลี.....	208
5.15	แสดงระดับพฤติกรรมการบริโภคสินค้าวัฒนธรรมเกาหลีของกลุ่มตัวอย่าง.....	210
5.16	แสดงจำนวน (ร้อยละ) ของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามความเคยหรือกำลังเรียน ภาษาเกาหลี.....	212
5.17	แสดงจำนวน (ร้อยละ) ของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามความเคยหรือกำลังเรียน ทำอาหารเกาหลี.....	212
5.18	แสดงจำนวน (ร้อยละ) ของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือก บริโภคสินค้าและบริการจากประเทศเกาหลีเป็นลำดับที่ 1-5.....	213
5.19	แสดงจำนวน (ร้อยละ) ของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามอิทธิพลของละครโทรทัศน์เกาหลี ที่มีต่อพฤติกรรมการบริโภคสินค้าและบริการจากประเทศเกาหลี.....	215
5.20	แสดงจำนวน (ร้อยละ) ของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามระดับอิทธิพลของละคร โทรทัศน์เกาหลีที่มีต่อพฤติกรรมการเลือกซื้อสินค้าวัฒนธรรมเกาหลี.....	216
5.21	ค่าสถิติแสดงความสัมพันธ์ระหว่างเพศกับจำนวนละครเกาหลีที่เคยชม.....	217
5.22	ค่าสถิติแสดงความสัมพันธ์ระหว่างอายุกับจำนวนละครเกาหลีที่เคยชม.....	218
5.23	สถิติแสดงความสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษากับจำนวนละครโทรทัศน์ เกาหลีที่เคยชม.....	218
5.24	สถิติแสดงความสัมพันธ์ระหว่างรายได้ส่วนตัวต่อเดือนกับจำนวนละครโทรทัศน์ เกาหลีที่เคยชม.....	219
5.25	สถิติแสดงความสัมพันธ์ระหว่างเพศกับระยะเวลาในการรับชมละครโทรทัศน์เกาหลี	220
5.26	สถิติแสดงความสัมพันธ์ระหว่างอายุกับระยะเวลาในการรับชมละครโทรทัศน์เกาหลี	221

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
5.27 สถิติแสดงความสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษากับระยะเวลาในการรับชม ละครโทรทัศน์เกาหลี.....	222
5.28 สถิติแสดงความสัมพันธ์ระหว่างรายได้ส่วนตัวกับระยะเวลาในการรับชม ละครโทรทัศน์เกาหลี.....	223
5.29 สถิติแสดงความสัมพันธ์ระหว่างเพศกับความบ่อยครั้งในการรับชม ละครโทรทัศน์เกาหลี.....	224
5.30 สถิติแสดงความสัมพันธ์ระหว่างอายุกับความบ่อยครั้งในการรับชม ละครโทรทัศน์เกาหลี.....	224
5.31 สถิติแสดงความสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษากับความบ่อยครั้งในการรับชม ละครโทรทัศน์เกาหลี.....	225
5.32 สถิติแสดงความสัมพันธ์ระหว่างรายได้ส่วนกับความบ่อยครั้งในการรับชม ละครโทรทัศน์เกาหลี.....	226
5.33 สถิติแสดงความสัมพันธ์ระหว่างเพศและความตั้งใจในการรับชม ละครโทรทัศน์เกาหลี.....	226
5.34 สถิติแสดงความสัมพันธ์ระหว่างอายุและความตั้งใจในการรับชม ละครโทรทัศน์เกาหลี.....	227
5.35 สถิติแสดงความสัมพันธ์ของความตั้งใจในการรับชมละครโทรทัศน์เกาหลีของ ผู้ชมที่มีช่วงอายุต่างกัน.....	228
5.36 สถิติแสดงความสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษาและความตั้งใจในการรับชม ละครโทรทัศน์เกาหลี.....	229
5.37 สถิติแสดงความสัมพันธ์ของความตั้งใจในการรับชมละครโทรทัศน์เกาหลี ของผู้ชมที่ระดับการศึกษาต่างกัน.....	230
5.38 สถิติแสดงความสัมพันธ์ระหว่างรายได้ส่วนตัวต่อเดือนและความตั้งใจ ในการรับชมละครโทรทัศน์เกาหลี.....	231
5.39 สถิติแสดงความสัมพันธ์ของความตั้งใจในการรับชมละครโทรทัศน์เกาหลีของผู้ชม ที่รายได้ส่วนตัวโดยรวมต่อเดือนต่างกัน.....	232

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า	
5.40	สถิติแสดงความสัมพันธ์ระหว่างเพศและทัศนคติที่มีต่อละครโทรทัศน์เกาหลี.....	233
5.41	สถิติแสดงความสัมพันธ์ระหว่างอายุและทัศนคติที่มีต่อละครโทรทัศน์เกาหลี.....	234
5.42	สถิติแสดงความสัมพันธ์ของทัศนคติที่มีต่อละครโทรทัศน์เกาหลีของผู้ชมที่มีช่วงอายุแตกต่างกัน.....	235
5.43	สถิติแสดงความสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษาและทัศนคติที่มีต่อละครโทรทัศน์เกาหลี.....	236
5.44	สถิติแสดงความสัมพันธ์ระหว่างระดับรายได้ส่วนตัวและทัศนคติที่มีต่อละครโทรทัศน์เกาหลี.....	237
5.45	สถิติแสดงความสัมพันธ์ระหว่างเพศและพฤติกรรมการบริโภคสินค้าวัฒนธรรมเกาหลี.....	238
5.46	สถิติแสดงความสัมพันธ์ระหว่างอายุและพฤติกรรมการบริโภคสินค้าวัฒนธรรมเกาหลี.....	239
5.47	สถิติแสดงความสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษาและพฤติกรรมการบริโภคสินค้าวัฒนธรรมเกาหลี.....	240
5.48	สถิติแสดงความสัมพันธ์ระหว่างรายได้และพฤติกรรมการบริโภคสินค้าวัฒนธรรมเกาหลี.....	241
5.49	สถิติแสดงความสัมพันธ์ของพฤติกรรมการบริโภคสินค้าวัฒนธรรมเกาหลีของผู้ชมที่มีรายได้ส่วนตัวต่อเดือนแตกต่างกัน.....	242
5.50	สถิติแสดงความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติที่มีต่อละครโทรทัศน์เกาหลีและพฤติกรรมการบริโภคสินค้าวัฒนธรรมเกาหลี.....	243

สารบัญภาพ

ภาพประกอบที่	หน้า
4.1	พระเอกและนางเอกตอนเด็กในละครโทรทัศน์ “รักนี้ชั่วนิรันดร์” 89
4.2	พระเอกและนางเอกตอนโตในละครโทรทัศน์ “รักนี้ชั่วนิรันดร์” 90
4.3	ตอนจบในละครโทรทัศน์ “รักนี้ชั่วนิรันดร์” 91
4.4	ตัวละครในละครโทรทัศน์ “รักนี้ชั่วนิรันดร์” 98
4.5	ฉากห้องทำงานของจูนโซในละครโทรทัศน์ “รักนี้ชั่วนิรันดร์” 99
4.6	ฉากชนบทในละครโทรทัศน์ “รักนี้ชั่วนิรันดร์” 101
4.7	ฉากชายทะเลในละครโทรทัศน์ “รักนี้ชั่วนิรันดร์” 101
4.8	การเจอกันครั้งแรกของพระเอกและนางเอกในละครโทรทัศน์ “เพลงรักในสายลมหนาว” 107
4.9	ความทรงจำประทับใจของพระเอกและนางเอกในละครโทรทัศน์ “เพลงรักในสายลมหนาว” 107
4.10	พระเอกและนางเอกได้กลับมาพบกันอีกครั้งในละครโทรทัศน์ “เพลงรักในสายลมหนาว” 109
4.11	ตัวละครในละครโทรทัศน์ “เพลงรักในสายลมหนาว” 116
4.12	ฉากธรรมชาติในละครโทรทัศน์ “เพลงรักในสายลมหนาว” 119
4.13	พระเอกเล่นเปียโนเพลง “ครั้งแรก” ให้นางเอกฟังในละครโทรทัศน์ “เพลงรักในสายลมหนาว” 121
4.14	ฉากฤดูหนาวในละครโทรทัศน์ “เพลงรักในสายลมหนาว” 121
4.15	ตัวละครในละครโทรทัศน์ “Full House สะดุดรัก...ที่ปักใจ” 133
4.16	ฉากบ้าน Full House ด้านหน้าและด้านหลัง 133
4.17	ฉากภายในบ้าน Full House 134
4.18	ภาพฉากประเทศไทยในละครโทรทัศน์ “Full House สะดุดรัก...ที่ปักใจ” 135
4.19	ฉากงานแต่งงานในละครโทรทัศน์ “Full House สะดุดรัก...ที่ปักใจ” 135

สารบัญภาพ(ต่อ)

ภาพประกอบที่	หน้า
4.20 เครื่องแต่งกายนางกำนัลและซังกูในละครโทรทัศน์ “แดจังกึม จอมนางแห่งวังหลวง”.....	155
4.21 เครื่องแต่งกายหมอหญิงในละครโทรทัศน์ “แดจังกึม จอมนางแห่งวังหลวง”.....	155
4.22 ฉากห้องหมักเครื่องปรุงและห้องครัวในละครโทรทัศน์ “แดจังกึม จอมนางแห่งวังหลวง”.....	157
4.23 ฉากอาคารบ้านเรือนในละครโทรทัศน์ “แดจังกึม จอมนางแห่งวังหลวง”.....	157
4.24 ฉากการปรุงอาหารในวังหลวงในละครโทรทัศน์ “แดจังกึม จอมนางแห่งวังหลวง”	158
4.25 ฉากการรับประทานอาหารในวังหลวงในละครโทรทัศน์เรื่อง “แดจังกึม จอมนางแห่งวังหลวง”.....	158
4.26 ฉากการฝังเข็มในละครโทรทัศน์ “แดจังกึม จอมนางแห่งวังหลวง”.....	159
4.27 มืดทำอาหารในละครโทรทัศน์ “แดจังกึม จอมนางแห่งวังหลวง”.....	161
4.28 มืดเงินอิงจวงในละครโทรทัศน์ “แดจังกึม จอมนางแห่งวังหลวง”.....	162
4.29 เจ้าหญิงพระชายาเรียนรู้ขนบธรรมเนียมประเพณีของวังหลวงในละครโทรทัศน์ “เจ้าหญิงวุ่นวายกับเจ้าชายเย็นชา”.....	168
4.30 ตัวละครในละครโทรทัศน์ “เจ้าหญิงวุ่นวายกับเจ้าชายเย็นชา”.....	176
4.31 การแต่งกายชุดโบราณในละครโทรทัศน์ “เจ้าหญิงวุ่นวายกับเจ้าชายเย็นชา”.....	177
4.32 การแต่งกายตามสมัยนิยมในละครโทรทัศน์ “เจ้าหญิงวุ่นวายกับเจ้าชายเย็นชา”...	177
4.33 การผสมผสานระหว่างการแต่งกายแบบสมัยนิยมและชุดประจำชาติ ในละครโทรทัศน์ “เจ้าหญิงวุ่นวายกับเจ้าชายเย็นชา”.....	178
4.34 ฉากประเทศไทยในละครโทรทัศน์ “เจ้าหญิงวุ่นวายกับเจ้าชายเย็นชา”.....	178
4.35 พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติในละครโทรทัศน์ “เจ้าหญิงวุ่นวายกับเจ้าชายเย็นชา”.....	179
4.36 พิธีการแต่งงานแบบเกาหลีโบราณในละครโทรทัศน์ “เจ้าหญิงวุ่นวายกับเจ้าชายเย็นชา”.....	180
4.37 ตึกตาทหารในละครโทรทัศน์ “เจ้าหญิงวุ่นวายกับเจ้าชายเย็นชา”.....	182
6.1 ละครโทรทัศน์เกาหลี 4 เรื่องต่างฤดูกาล.....	262

สารบัญแผนภูมิ

แผนภูมิที่		หน้า
5.1	แสดงจำนวน (ร้อยละ) ของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามช่องทางการเปิดรับ ละครโทรทัศน์เกาหลี.....	199
5.2	แสดงจำนวน (ร้อยละ) ของกลุ่มตัวอย่างแบ่งตามพฤติกรรมการรับชม ละครโทรทัศน์เกาหลี.....	200
5.3	แสดงจำนวน (ร้อยละ) ของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามจำนวนเรื่องของละครเกาหลี ที่เคยรับชมจากตัวอย่างจำนวน 5 เรื่อง.....	201
5.4	แสดงจำนวน (ร้อยละ) ของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามพฤติกรรมการเปิดรับสื่ออื่น ที่เกี่ยวข้องกับโทรทัศน์เกาหลี.....	202
5.5	แสดงจำนวน (ร้อยละ) ของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามจำนวนเรื่องละครโทรทัศน์ เกาหลีที่เคยชม.....	203
5.6	แสดงจำนวน (ร้อยละ) ของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามระยะเวลาในการรับชม ละครโทรทัศน์เกาหลีแต่ละครั้ง.....	204
5.7	แสดงจำนวน (ร้อยละ) ของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามความบ่อยครั้งในการรับชม ละครโทรทัศน์เกาหลี.....	205
5.8	แสดงจำนวน (ร้อยละ) ของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามระดับความตั้งใจรับชม ละครโทรทัศน์เกาหลี.....	206
5.9	แสดงจำนวน (ร้อยละ) ของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อ การเลือกสินค้าและบริการจากประเทศเกาหลีเป็นลำดับที่ 1.....	214

สารบัญแผนภาพ

แผนภาพที่		หน้า
2.1	โครงสร้างของการเล่าเรื่อง.....	43
2.2	แบบจำลองทฤษฎีพฤติกรรมที่สรรหาเหตุผล.....	63
2.3	ลำดับขั้นของการเปลี่ยนแปลง.....	65
2.4	กรอบแนวคิดการวิจัย.....	73
5.1	แสดงผลสรุปการทดสอบสมมุติฐานการวิจัย.....	250

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ที่มาและความสำคัญของปัญหา

ตั้งแต่ช่วงปลายศตวรรษที่ 19 เป็นต้นมาได้เกิดการเปลี่ยนแปลงของสังคมและเกิดการพัฒนาด้านเทคโนโลยีการติดต่อสื่อสารทำให้เกิดปรากฏการณ์การสื่อสารไร้พรมแดนขึ้นหรือเรียกว่า กระแสโลกาภิวัตน์ (Globalization) โดยตามพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542 คำว่า “โลกาภิวัตน์” หมายถึง “การแพร่กระจายไปทั่วโลก การที่ประชาคมโลกไม่ว่าจะอยู่ ณ จุดใดสามารถรับรู้สัมผัสหรือรับผลกระทบจากสิ่งที่เกิดขึ้นได้อย่างรวดเร็วกว้างขวาง” ซึ่งอาจสามารถกล่าวได้ว่ากระแสโลกาภิวัตน์คือ การพัฒนาไปอย่างรวดเร็วของระบบการสื่อสารที่ส่งผลให้การกระทำของคน กลุ่มคน หรือประเทศใดประเทศหนึ่งส่งผลกระทบไปยังคน กลุ่มคน หรือประเทศอื่นๆ ทั่วโลกอย่างกว้างขวางและรวดเร็วด้วยการส่งผ่านระบบการติดต่อสื่อสารที่มีความทันสมัยในปัจจุบันนั่นเอง

สำหรับในวงวิชาการลักษณะการเกิดของกระแสโลกาภิวัตน์ถูกมองไปได้ใน 2 นัยยะ มุมมองแรกเป็นมุมมองทางด้านเศรษฐกิจ ดังจะเห็นได้จากการเกิดขึ้นของการดำเนินธุรกิจแบบไร้พรมแดนยกตัวอย่างเช่น การส่งสินค้าและบริการเข้าไปขายในต่างประเทศ การเกิดขึ้นของบริษัทข้ามชาติทั้งแบบเข้าไปลงทุนในฐานะเจ้าของกิจการหรือเป็นหุ้นส่วนกับธุรกิจในท้องถิ่นนั้นๆ ทำให้เกิดการแลกเปลี่ยนสินค้าและบริการระหว่างประเทศหรือเกิดการหลั่งไหลของสินค้าและบริการจากประเทศหนึ่งไปสู่อีกประเทศหนึ่ง (Internationalization and Localization) และในอีกด้านหนึ่งกระแสโลกาภิวัตน์ยังถูกมองในด้านการแพร่กระจายของวัฒนธรรม ซึ่งเป็นผลพวงของการขยายตัวทางด้านเศรษฐกิจเพราะสินค้าและบริการจากประเทศต่างๆ จะมีลักษณะเป็นผลิตภัณฑ์ทางวัฒนธรรมที่ถูกประกอบสร้างภายใต้วัฒนธรรมของประเทศนั้นๆ เช่น เพลงฮิปฮอป ชาว CNN ก็จะมีการสอดแทรกแนวความคิดและอุดมการณ์แบบอเมริกันเอาไว้ทำให้ส่งผลต่อผู้บริโภคสินค้าและบริการนั้นๆ ตามมา (กิตติ กันภัย, 2549)

ตัวอย่างที่เห็นได้ชัดเจนอันเป็นผลของการเกิดกระแสโลกาภิวัตน์นั้นคือการแพร่กระจายของวัฒนธรรมอเมริกัน (Americanization) ซึ่งเกิดจากการขยายตัวทางเศรษฐกิจเพื่อเข้าไปยังประเทศอื่นๆ ของประเทศมหาอำนาจอย่างสหรัฐอเมริกา โดยมีอุตสาหกรรมสื่อเป็นตัวการหลักที่เป็นผู้ส่งสินค้าวัฒนธรรมเข้าไปเผยแพร่ จนสามารถสร้างอิทธิพลต่อความคิดทัศนคติ และพฤติกรรมของผู้บริโภคในหลายๆ ประเทศ ซึ่งมีสินค้าสำคัญอันได้แก่ภาพยนตร์ “Hollywood” เป็นสินค้านำร่อง การเกิดขึ้นของกระแส Americanization ยังคงเกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง และฝังรากลึกโดยได้เข้าไปผสมผสานกับวัฒนธรรม ความเชื่อ และทัศนคติดั้งเดิมของคนในท้องถิ่นที่มีอยู่จนกลมกลืนและไม่สามารถแยกออกจากกันได้ในที่สุด

หลังจากนั้นประเทศมหาอำนาจทางเศรษฐกิจอื่นๆ ต่างดำเนินรอยตามความสำเร็จของประเทศสหรัฐอเมริกาโดยการใช้การขยายตัวทางเศรษฐกิจเป็นตัวนำวัฒนธรรมเข้าไปเผยแพร่จนสามารถเข้าไปมีอิทธิพลต่อประเทศอื่นๆ ในแง่ความคิด ทัศนคติและพฤติกรรมการบริโภค เช่น ประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีน และญี่ปุ่น ซึ่งเป็นที่น่าสังเกตว่าประเทศเหล่านี้ต่างแพร่กระจายวัฒนธรรมเข้าไปสู่ในประเทศต่างๆ ผ่านสินค้าวัฒนธรรมอย่างสินค้าประเภทสื่อ และจนเมื่อประมาณ 15 ปีที่ผ่านมาได้เกิดปรากฏการณ์ที่คล้ายคลึงกันขึ้นซึ่งเป็นการฝ่าฝืนล้อมของกระแสวัฒนธรรมเดิมที่ครอบงำประเทศต่างๆ อยู่เดิม นั่นคือกระแสคลื่นวัฒนธรรมเกาหลีซึ่งเป็นปรากฏการณ์ความนิยมในสินค้าวัฒนธรรมเกาหลีที่แพร่กระจายไปสู่ในหลายประเทศ จนส่งผลให้เกิดการขยายตัวทางด้านเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรมของประเทศเกาหลี ซึ่งเป็นที่น่าสนใจศึกษาในปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นในแง่ของการนำต้นทุนทางวัฒนธรรมมาสร้างมูลค่าเพิ่มได้อย่างมีประสิทธิภาพ ก่อให้เกิดประโยชน์ทางด้านเศรษฐกิจและมีส่วนช่วยในการพัฒนาประเทศให้ก้าวหน้าไปได้อย่างรวดเร็ว

คำจำกัดความของกระแสคลื่นวัฒนธรรมเกาหลี (Korea Wave หรือ K-Wave) หรือ “ฮัลลิว” (Hallyu) ในภาษาจีน และ “ฮัลยู” (Hanryu) ในภาษาญี่ปุ่น เกิดขึ้นครั้งแรกในปลายยุค 90 หรือประมาณปี พ.ศ. 2535 โดยการให้คำนิยามของนักหนังสือพิมพ์ชาวจีนที่พยายามอธิบายถึงปรากฏการณ์ความนิยมวัฒนธรรมเกาหลีที่เกิดขึ้นในประเทศจีน อันเป็นผลมาจากอิทธิพลของสินค้าวัฒนธรรมเกาหลีหลากหลายประเภท อันได้แก่ ดนตรี ละครโทรทัศน์ ภาพยนตร์ เกมออนไลน์ วรรณกรรม การ์ตูนแอนิเมชัน ฯลฯ แต่ต่อมามีคำนิยามนี้ได้ถูกนำมาใช้เพื่ออธิบายปรากฏการณ์คลื่นวัฒนธรรมเกาหลีในวงกว้างและได้รับการยอมรับมากยิ่งขึ้น เป็นผลมาจากการแพร่กระจายออกไปของปรากฏการณ์ดังกล่าวครอบคลุมในทวีปเอเชีย เช่น เวียดนาม ฮองกง ไต้หวัน จีน ญี่ปุ่น รวมไปถึงประเทศไทยและอีกหลายประเทศในทวีปอเมริกาและยุโรป (Li, 2005)

เมื่อกล่าวถึงความสำเร็จของการแพร่กระจายของวัฒนธรรมเกาหลีนั้นส่วนหนึ่งไม่ใช่แค่ความบังเอิญแต่เป็นความสำเร็จอันเนื่องมาจากการสนับสนุนและการวางนโยบายอย่างชัดเจนในระดับประเทศ ดังจะเห็นได้จากการที่รัฐบาลเกาหลีได้นั้นให้ความสำคัญกับการเผยแพร่วัฒนธรรมและพยายามใช้กลยุทธ์ต่างๆ เพื่อขยายวัฒนธรรมเกาหลีผ่านสื่อ โดยการกำหนดนโยบายเชิงรุกทางวัฒนธรรม เร่งขยายอุตสาหกรรมทางวัฒนธรรมให้มีความแข็งแกร่ง ซึ่งเป็นยุทธศาสตร์ที่ถูกกำหนดขึ้นท่ามกลางภาวะวิกฤตเศรษฐกิจครั้งใหญ่ในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงเหนือและตะวันออกเฉียงใต้ในช่วงปลายปี พ.ศ. 2540 ซึ่งประเทศเกาหลีประสบปัญหาทางเศรษฐกิจถึงขั้นต้องกู้เงินจากกองทุนการเงินระหว่างประเทศหรือไอเอ็มเอฟเช่นเดียวกับอีกหลายประเทศ ทำให้ต้องพยายามปรับเปลี่ยนโครงสร้างการผลิต เพื่อต่อสู้กับการถดถอยของทุนโลกาภิวัตน์ จากนั้นน้อยประเทศเกาหลีก็สามารถพลิกฟื้นเศรษฐกิจกลับมาได้โดยใช้เวลาเพียงไม่กี่ปี (อุบลรัตน์ ศิริยุวศักดิ์, 2548)

กลยุทธ์หนึ่งที่รัฐบาลได้นำมาใช้เพื่อช่วยแก้วิกฤตทางเศรษฐกิจในช่วง ปี พ.ศ. 2540 คือการสนับสนุนการลงทุนทางด้านอุตสาหกรรมสื่อโดยใช้ต้นทุนทางวัฒนธรรม ทั้งนี้รัฐบาลเกาหลีได้ประกาศใช้แผน 5 ปี (Five Years Plan for New Korea Culture) เพื่อพัฒนาประเทศไปสู่ความเป็นรัฐสวัสดิการทางวัฒนธรรม (Culture Welfare State) นั่นคือการที่รัฐให้การสนับสนุนการดำเนินงานด้านวัฒนธรรมของภาคประชาชนอย่างเต็มที่ และได้จัดตั้งองค์กรที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมวัฒนธรรมต่างๆ ขึ้นมากมาย อาทิ มูลนิธิศิลปวัฒนธรรมแห่งเกาหลี (Korean Culture and Arts Foundation), สถาบันศิลปะแห่งชาติ (National Academy of Arts), กองทุนส่งเสริมวัฒนธรรมถิ่น (Provincial Cultural Promotion Funds), คณะกรรมการศิลปะธุรกิจแห่งเกาหลี (Korea Business Council for the Arts: KBCA), สำนักงานอุตสาหกรรมวัฒนธรรม (Cultural Industry Bureau), บริษัทส่งเสริมการทำภาพยนตร์แห่งเกาหลี (The Korea Motion Picture Promotion Corporation: KMPPC) รวมไปถึงองค์การวัฒนธรรมและสภารัตถะเกาหลี (Korea Culture and Content Agency : KOCCA) ซึ่งมีหน้าที่สนับสนุนและส่งเสริมในการนำเนื้อหาสาระความเป็นชาติเกาหลีหรือ Korea Content สอดแทรกลงไปนสื่อบันเทิงต่างๆ ทั้งภาพยนตร์ เกม ศิลปะ ดนตรี และแอนิเมชัน โดยพยายามพัฒนาให้กลายเป็นธุรกิจที่สามารถหาเลี้ยงประเทศเกาหลีได้ (เศรษฐกิจ กระจ่างวงศ์, 2549)

นอกจากรัฐบาลเกาหลีจะให้การสนับสนุนทางด้านเงินทุนและการประชาสัมพันธ์สินค้าวัฒนธรรมอย่างเต็มที่แล้วยังให้ความสำคัญทางด้านการพัฒนาและเพิ่มประสิทธิภาพของทรัพยากรบุคคลด้านการผลิต โดยจัดให้มีการเปิดสอนทางด้านวิชาการเพิ่มเติมเกี่ยวกับกระแส

ของวัฒนธรรมเกาหลีในการที่จะสามารถสร้างอิทธิพลต่อผู้ชมจนนำไปสู่ความนิยมในการบริโภคสินค้าทางวัฒนธรรม เช่น มหาลัย Chung-Ang เริ่มเปิดหลักสูตรปริญญาโทในโปรแกรม Hallyu Studies ซึ่งเป็นการวิเคราะห์วัฒนธรรมเกาหลีในบริบทของวัฒนธรรมอื่นๆ ของประเทศเพื่อบ้านเพื่อช่วยให้เข้าใจถึงปรากฏการณ์คลื่นวัฒนธรรมเกาหลีที่เกิดขึ้นในบริบทของประเทศอื่นๆ เป็นต้น (สุภัทธา สุขชู, 2549)

การเกิดขึ้นของปรากฏการณ์คลื่นวัฒนธรรมเกาหลี (Korea Wave) ก่อให้เกิดผลกระทบต่างๆ ตามมาทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม ซึ่งทางด้านเศรษฐกิจสามารถเห็นได้จากการเพิ่มขึ้นของเม็ดเงินจำนวนมหาศาลที่ไหลเข้าสู่ประเทศเกาหลีในแต่ละปี ยกตัวอย่างเช่น มูลค่าการส่งออกละครของเกาหลีในปี พ.ศ. 2547 อยู่ที่ประมาณ 71.46 ล้านดอลลาร์ ซึ่งเพิ่มขึ้นจากปี พ.ศ.2546 เป็นจำนวน 69.6% และจากการวิเคราะห์ผลกระทบทางเศรษฐกิจของสินค้าวัฒนธรรมเกาหลีโดย Korea International Trade Association's Trade Research Institute รายงานว่าในปี พ.ศ. 2548 สินค้าวัฒนธรรมเกาหลีสามารถนำเงินตราต่างประเทศเข้าสู่ประเทศได้สูงถึง 1.87 พันล้านเหรียญซึ่งถือเป็น 10% ของมูลค่าธุรกิจทั้งหมดของประเทศเกาหลี และถึงแม้ว่าจะเป็นมูลค่าที่ไม่ถึงครึ่งของมูลค่าเศรษฐกิจทั้งหมดของประเทศเกาหลีแต่นักวิชาการหลายคนได้ตั้งข้อสังเกตว่าสินค้าวัฒนธรรมเหล่านี้เป็นสินค้าที่มีต้นทุนการผลิตที่ต่ำในขณะที่ให้ผลตอบแทนที่มีมูลค่าสูงกว่าหลายเท่า (สุภัทธา สุขชู, 2549) นั่นคืออาจกล่าวได้ว่า หากมองในด้านธุรกิจแล้วการลงทุนในสินค้าวัฒนธรรมเป็นการลงทุนที่ใช้ต้นทุนค่อนข้างต่ำ เนื่องจากเป็นการนำต้นทุนทางวัฒนธรรมที่มีอยู่ดั้งเดิมในประเทศมาใช้ให้เกิดประโยชน์ นอกจากนั้นต้นทุนทางวัฒนธรรมเหล่านี้ยังมีมูลค่าเพิ่มสูงมากขึ้นได้หลายเท่า ดังจะเห็นได้จากราคาขายลิขสิทธิ์ละครเกาหลีในปีพ.ศ. 2547 ต่อ 1 ยูนิต (1 ยูนิต = ตอนละ 50 นาที) อยู่ที่ 4,046 เหรียญสหรัฐ ซึ่งเพิ่มขึ้นถึง 84% จากปีพ.ศ.2546 ที่มีมูลค่าเพียง 2,198 เหรียญสหรัฐต่อยูนิต นอกจากนี้ขนาดของแรงงานในอุตสาหกรรมวัฒนธรรมของเกาหลียังมีแนวโน้มของการขยายตัว โดยคาดว่าในปีพ.ศ. 2551 จะมีแรงงานในอุตสาหกรรมนี้มากขึ้นเป็นจำนวนถึง 200,000 คน (“ถอดรหัส Korean Wave จุดกระแสคลื่น”, 2548) ทั้งนี้ สินค้าสื่อเหล่านี้ไม่ใช่ประสบความสำเร็จในตัวของมันเองทางด้านเศรษฐกิจเท่านั้น แต่ยังส่งผลในแง่ของการช่วยเสริมภาพลักษณ์ของสินค้าและบริการต่างๆ จากประเทศสาธารณรัฐเกาหลีได้อย่างมีประสิทธิภาพ (อลิสสา วิทวัสกุล, 2549)

จากที่กล่าวมาข้างต้นสำหรับผลกระทบทางด้านสังคมและวัฒนธรรมของการแพร่กระจายสินค้าวัฒนธรรมเกาหลีจะสามารถเห็นได้ชัดเจนจากกระแสความนิยมในวัฒนธรรมเกาหลีไม่ว่าจะเป็น เครื่องแต่งกาย แฟชั่น อาหาร ภาษา การท่องเที่ยวที่แพร่กระจายเข้าไปใน

หลายประเทศ รวมไปถึงการที่ทูตวัฒนธรรมจากเกาหลีอย่าง ดารา นักร้องได้รับการต้อนรับเป็นอย่างดีจนเกิดเป็นกระแสคั่งดารเกาหลีขึ้น เป็นที่น่าสนใจโดยเฉพาะในประเทศที่เป็นประเทศมหาอำนาจทางวัฒนธรรมมาก่อนอย่างอเมริกา จีน และญี่ปุ่นเองก็ตาม ในปัจจุบันวัฒนธรรมเกาหลีได้เข้าไปมีอิทธิพลต่อประชาชนในประเทศเหล่านี้ไม่มากนักน้อยแตกต่างกันไป ยกตัวอย่างเช่นในประเทศญี่ปุ่น Kinko Ito (2004 อ้างถึงใน สุภาสินี มาสขาว, 2549) ได้ทำการศึกษาถึงอิทธิพลของละครโทรทัศน์เกาหลีในญี่ปุ่น เรื่อง Winter Sonata หรือ Fuyu no Sonata ในภาษาญี่ปุ่น พบว่าละครเรื่องนี้สามารถสร้างรายได้และกระแส “Korea Fever” โดยทำให้ดีวีดี 3 แสนชุดขายหมดภายในระยะเวลาอันสั้น นอกจากนี้ในช่วงที่ละครเรื่องนี้ออกอากาศในประเทศญี่ปุ่นอัลบั้มเพลงประกอบละครสามารถขายได้ถึง 600,000 แผ่น และสิ่งพิมพ์ที่เกี่ยวข้องก็ขายได้ถึง 1.3 ล้านก๊อปปี้ อีกทั้งทำให้สถานีโทรทัศน์ NHK มีรายได้ในปี พ.ศ. 2546 จากการออกอากาศละครโทรทัศน์เรื่องนี้กว่า 100 ล้านเหรียญสหรัฐ และสถานีโทรทัศน์ RTHK ของญี่ปุ่นยังถอดรายการสอนภาษาญี่ปุ่นออกเพื่อใส่รายการสอนภาษาเกาหลีแทน โดยรวมแล้วละครเรื่อง Winter Sonata สามารถทำให้เงินไหลจากประเทศญี่ปุ่นเข้าสู่ประเทศเกาหลีได้มากถึง 83 ล้านเหรียญสหรัฐ (สุภัทธา สุขชู, 2549) สำหรับอิทธิพลในแง่สังคมและวัฒนธรรมของละครเรื่องนี้จะเห็นได้จากผลการสำรวจของ Washington Post Foreign Service พบว่าผู้หญิงชาวญี่ปุ่นมีแนวโน้มความปรารถนาที่จะหาคู่ครองที่เป็นชาวเกาหลี โดยมีหลักฐานจากการเกิดขึ้นของธุรกิจบริการจัดหาคู่ระหว่าง ผู้หญิงญี่ปุ่น และผู้ชายเกาหลี (Rakuen Korea) ซึ่งพบว่ามีหญิงชาวญี่ปุ่นกว่า 6,400 คนที่ยอมเสียเงินสมัครเข้าใช้บริการจัดหาคู่ อันเป็นผลสืบเนื่องมาจากกระแสความนิยมในตัวของนักแสดงหนุ่มชาวเกาหลี “เบ ยอง จุน” กับบทบาทชายหนุ่มที่แสนอบอุ่นจากละครเรื่อง winter love song นี้เอง (Faiola, 2006) จนทำให้นายกรัฐมนตรีญี่ปุ่นถึงกับต้องเชิญให้เขาเข้าพบเมื่อ “เบ ยอง จุน” เดินทางไปเปิดตัวผลงานเรื่องใหม่ที่ญี่ปุ่น (อุบลรัตน์ ศิริยุวศักดิ์, 2548)

สำหรับในประเทศมหาอำนาจอย่างสหรัฐอเมริกานั้นก็ยังพบว่าหญิงชาวอเมริกันจำนวนหนึ่งนั่งหน้าจอโทรทัศน์เพื่อชมละครชุดจากเกาหลี ด้วยเหตุผลที่ว่าละครเกาหลีคุณภาพไม่หยابคายเท่าละครอเมริกัน และนอกจากนั้นธุรกิจการขายซีดีละครโทรทัศน์เกาหลีส่วนมากที่เคยอยู่ตามร้านขายวีดีโอเล็กๆ ของชาวเอเชียแต่ปัจจุบันห้างค้าปลีกใหญ่ๆ ในฮาวาย ทั้งวอลล์มาร์ต คอสตีโก และบล็อกบัสเตอร์ ต่างซื้อลิขสิทธิ์ละครและภาพยนตร์จากเกาหลีมาขายพร้อมทั้งแปลเป็นภาษาอังกฤษ (ทอม ลาร์เซน อ้างถึงใน “K-Pop ติตลาดโลก อิทธิพลบันเทิงคลื่นวัฒนธรรม”, 2549)

เมื่อมองกลับมาถึงกระแสคลื่นวัฒนธรรมเกาหลีในบริบทของประเทศไทยนั้นเริ่มก่อตัวขึ้นตั้งแต่ประมาณปี พ.ศ. 2545 จากการลำดับเหตุการณ์การเข้ามาของสินค้าวัฒนธรรมเกาหลีในประเทศไทยพบว่าเพลงและละครโทรทัศน์เป็นสินค้าจากเกาหลีประเภทแรกๆ ที่เข้ามาเปิดตลาดสินค้าวัฒนธรรม และตามมาด้วยสินค้าประเภทภาพยนตร์ วรรณกรรม เกมออนไลน์ รวมไปถึงดาราดารา และศิลปิน แต่เนื่องจากลำดับการเข้ามาของสินค้าต่างๆ มีความคาบเกี่ยวและต่อเนื่องกัน เช่น ความนิยมดาราดาราและศิลปินเกาหลีนั้นเป็นผลสืบเนื่องมาจากกระแสของละคร หรือการเข้ามาของละครและภาพยนตร์บางเรื่องเป็นผลมาจากนวนิยายที่ได้รับความนิยมเป็นต้น ทำให้ไม่สามารถลำดับการเข้ามาของสินค้าสื่อจากเกาหลีได้อย่างชัดเจน แต่ถึงอย่างไรก็ตามปรากฏการณ์ที่เห็นได้ชัดอันเกิดขึ้นตามมาจากความนิยมในการบริโภคสินค้าสื่อเหล่านี้ก็คือกระแสความนิยมชมชอบและพฤติกรรมการบริโภคสินค้าทางวัฒนธรรมเกาหลีอื่นๆ ทั้งนี้รวมไปถึงแนวโน้มในการตัดสินใจของกลุ่มผู้ชมในการเลือกใช้สินค้าอุปโภคบริโภคที่ผลิตโดยประเทศเกาหลี ดังจะเห็นได้ว่าไม่ว่าจะเป็นธุรกิจการท่องเที่ยวประเภทตามรอยละคร ธุรกิจการเรียนการสอนภาษาเกาหลี ห้องอาหารและโรงเรียนสอนทำอาหารเกาหลี สินค้าประเภทต่างๆ เช่น รถยนต์ เครื่องใช้ไฟฟ้า รวมไปถึงเครื่องสำอางที่นำเข้ามาจากประเทศเกาหลีต่างก็ได้รับการตอบรับจากคนไทยเป็นอย่างดี จนเป็นที่กล่าวถึงโดยสื่อมวลชนในหลายแขนงดังจะเห็นได้จากบทความในหนังสือพิมพ์ นิตยสาร รวมไปถึงสื่อบนรายการโทรทัศน์ต่างๆ ที่กล่าวถึงปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้น ยกตัวอย่างจากบทความเรื่อง “ยุคดิจิทัลของดินแดนจอมนาง” ในหนังสือพิมพ์กรุงเทพธุรกิจ ซึ่งมีตอนหนึ่งได้กล่าวไว้ว่า

แค่เพียงไม่กี่ปีที่ผ่านมา กระแสเกาหลีฟีเวอร์ แพร่สะพัดไปในหลายประเทศทั้งจากภาพยนตร์ ละครโทรทัศน์ เพลง วิทยุรุ่นทั่วเอเชียต่างหลงใหลวัฒนธรรมใหม่จากเกาหลี หลายคนแต่งหน้าทำผมแบบเกาหลี บางคนลงทุนเรียนภาษาเกาหลีเพียงเพื่อให้สามารถทักทายกับดาราคคนโปรดของเขา วิทยุรุ่นจีนบางคนถึงขนาดไปศัลยกรรมใบหน้าให้คล้ายกับดารากเกาหลี...อย่างไรก็ตาม ภายใต้ละครรักสุดฮิตนั้น ถ้าสังเกตให้ดีจะพบว่าสถานที่ถ่ายทำสุดโรแมนติคนั้นอยู่ในเกาหลี รถยนต์ที่ใช้คือฮุนได โทรศัพท์มือถือของพระเอกยี่ห้อซัมซุงแม้แต่เพลงประกอบละครก็ยังเป็นภาษาเกาหลีทั้งหมดนี้ไม่ใช่เรื่องบังเอิญแต่เป็นความตั้งใจของรัฐบาลเกาหลีที่จะใช้วัฒนธรรม โดยเฉพาะวัฒนธรรมสมัยใหม่ที่เรียกว่า Pop Culture เพื่อหารายได้เข้าประเทศ... (นันทขว้าง สิริสุนทร, 2548)

นอกจากปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นจะได้รับการกล่าวถึงจากสื่อมวลชนในประเทศไทยแล้ว
แล้วนักวิชาการหลายท่านก็ได้ออกมาแสดงความคิดเห็นและอภิปรายถึงกระแสคลื่นวัฒนธรรม
เกาหลีในเชิงวิชาการอย่างกว้างขวาง โดยประเด็นหนึ่งที่ได้รับคามสนใจเป็นพิเศษนั้นคือความ
ร้อนแรงของคลื่นคลื่นวัฒนธรรมเกาหลีที่แพร่กระจายอยู่ในประเทศไทยนั้นจะส่งผลต่อการกลืน
กินวัฒนธรรมหรือไม่ ดังจะเห็นได้จากตัวอย่างเช่น ไตรลัจน์ นวะมะรัตน์ (“K-Pop ตีตลาดโลก
อิทธิพลคลื่นวัฒนธรรม”, 2549) กล่าวในงานสัมมนาวิชาการ “เกาหลี...ภาพยนตร์ หรือโฆษณา
ประชาสัมพันธ์แฝง” ซึ่งจัดขึ้นโดยมหาวิทยาลัยเซ็นต์จอห์นว่า “เราไม่สามารถจะหยุดกระแสความ
นิยมที่เกิดขึ้นได้ แต่ในอนาคตถ้ามีการปลูกฝังค่านิยมของไทยขึ้นมา กระแสความนิยมดังกล่าว
อาจจะน้อยลง รวมไปถึง พรรณพิมล หล่อตระกูล จิตแพทย์เด็กและวัยรุ่นได้อธิบายไว้ในงาน
สัมมนาเดียวกันว่า

กระแสดังกล่าวเกิดขึ้นเร็ว เพราะคนไทยมีภูมิคุ้มกันด้านสื่อต่ำ เพราะปกติสื่อจะมี
อิทธิพลสูงต่อคนอยู่แล้ว ยิ่งถ้าเป็นสื่อที่ได้รับความนิยมในกลุ่มใหญ่ก็ยิ่งดึงให้
คนมารวมกลุ่มกันมากยิ่งขึ้น ยิ่งสื่อในบ้านเราค่อนข้างมีอิสระสูงด้านการนำเสนอ
เราเปิดรับสื่อนอกค่อนข้างเยอะไม่ใช่เฉพาะของเกาหลีก่อนหน้าก็มีละครญี่ปุ่น
ฮิตในบ้านเราเหมือนกัน (“K-Pop ตีตลาดโลก อิทธิพลคลื่นวัฒนธรรม”, 2549)

สำหรับในโครงการสัมมนาวิชาการ “นิเทศศาสตร์ความรู้คู่สังคม” ซึ่งได้มีการเชิญ
นักวิชาการ ผู้เชี่ยวชาญ และผู้เกี่ยวข้องในสาขานิเทศศาสตร์มาอภิปรายถึงปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้น
โดยได้มีการพูดถึงปรากฏการณ์คลื่นวัฒนธรรมเกาหลีว่า

การแสที่เข้ามาครอบงำนี้ คงเข้าไปหยุดเทรนด์นี้ไม่ได้ แต่ในอนาคตถ้าอาศัยการ
ปลูกฝังค่านิยมได้ แต่สิ่งที่อยากให้ศึกษาและเรียนรู้จากปรากฏการณ์นี้คือ
การศึกษาตลาด และไม่ควรเป็นผู้รับอย่างเดียว แต่ควรมีความคิดสร้างสรรค์
และต้องเป็นผู้ริเริ่มประยุกต์ประโยชน์มาใช้ด้วย (“K-Pop ตีตลาดโลก อิทธิพล
คลื่นวัฒนธรรม”, 2549)

จากที่ได้กล่าวมาทั้งหมดทำให้สามารถสรุปได้ว่าปรากฏการณ์คลื่นวัฒนธรรมเกาหลี
เป็นปรากฏการณ์ที่มีความสำคัญทั้งในเชิงปริมาณนั้นคือเป็นปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นในวงกว้าง
ครอบคลุมหลายประเทศทั่วโลก และในเชิงคุณภาพเห็นได้จากผลกระทบที่เกิดขึ้นทั้งทางด้าน
เศรษฐกิจ การเมือง สังคม และวัฒนธรรมดังสามารถเห็นได้ชัดเจนเป็นรูปธรรมจนเป็นที่ตระหนัก

และกล่าวถึงในวงของนักวิชาการ และผู้เชี่ยวชาญ โดยให้ความสนใจทั้งในแง่ความรุนแรงของปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้น ปัญหาและแนวทางการแก้ไข รวมไปถึงการนำประโยชน์และข้อคิดที่ได้จากปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นเพื่อนำไปปรับใช้และพัฒนาประเทศต่อไป

เมื่อกล่าวถึงกระแสความนิยมในสินค้าวัฒนธรรมเกาหลีที่เกิดขึ้นในประเทศไทยละครโทรทัศน์เกาหลี เป็นสินค้าวัฒนธรรมจากประเทศเกาหลีประเภทแรกๆที่แพร่กระจายเข้ามาสู่ประเทศไทยและเรียกได้ว่าเป็นจุดเปลี่ยนสำคัญที่เป็นผู้จุดกระแสคลื่นวัฒนธรรมเกาหลีให้เห็นเด่นชัดเป็นรูปธรรมมากยิ่งขึ้น โดยเฉพาะในแง่ของกลุ่มผู้ชมละครโทรทัศน์เกาหลีที่ค่อนข้างมีความแตกต่างจากกลุ่มผู้ชมละครโทรทัศน์ญี่ปุ่น เนื่องจากละครญี่ปุ่นส่วนมากกลุ่มผู้ชมจะเป็นกลุ่มวัยรุ่นถึงวัยทำงานแต่ในขณะที่กลุ่มผู้ชมละครเกาหลีนั้นมีความหลากหลาย ทั้งเพศและวัย ดังเช่นละครเรื่อง “จอมนางแห่งวังหลวง”, “Full House สะดุดรักที่ปักใจ”, “คนดีที่โลกรอมอโฮจุน” ต่างก็ได้รับความนิยมจากผู้ชมทุกเพศทุกวัย จนเกิดเป็นกระแสเกาหลีฟีเวอร์ขึ้นในประเทศไทยตามมา

เมื่อกล่าวถึงละครโทรทัศน์ในประเทศไทยนั้นเป็นประเภทหนึ่งของรายการโทรทัศน์ที่อยู่คู่คนไทยมานานและได้รับความนิยมจากผู้ชมเป็นจำนวนมาก ซึ่งสำหรับนักวิชาการที่ต้องการใช้สื่อเพื่อการพัฒนาได้ทำการพิสูจน์แล้วว่ารายการประเภทละครโทรทัศน์สามารถทำหน้าที่และมีศักยภาพสูงสุดในการเปลี่ยนแปลงทัศนคติ และพฤติกรรมของผู้ชม (กาญจนา แก้วเทพ, 2545) ด้วยความที่เป็นสื่อบันเทิงที่มีราคาถูกและเนื้อเรื่องที่เข้มข้น ซึ่งเป็นกรนำเรื่องราวความเป็นจริงในสังคมมาเสนอ โดยอาศัยตัวแสดงที่เป็นนักแสดงที่เป็นที่นิยมทำการถ่ายทอดบทบาทนั้นๆให้ผู้ชมได้รับรู้ โดยเนื้อหาส่วนใหญ่ของละครโทรทัศน์ส่วนมากจะมุ่งเน้นเพื่อความบันเทิงเป็นหลัก และผูกเรื่องให้ชวนติดตาม ทำให้ผู้ชมเกิดความสนใจที่จะติดตามการดำเนินเรื่องราวอย่างสม่ำเสมอจนกลายเป็นแฟนของละครเรื่องนั้นไปในที่สุด หรืออย่างน้อยก็จะติดตามทุกครั้งเมื่อมีโอกาส (พัลลภา วิชิตะกุล, 2546)

ละครชุดที่ออกอากาศทางสถานีโทรทัศน์ต่างๆ ในปัจจุบันสามารถแบ่งได้เป็น 2 ประเภท ประเภทแรก คือ ละครหรือภาพยนตร์ชุดที่ผลิตขึ้นเองโดยทีมงานในประเทศ ซึ่งทางสถานีโทรทัศน์เป็นเจ้าของเวลา และมีบริษัทผลิตรายการเป็นผู้รับจ้างดำเนินการผลิตให้กับสถานีโทรทัศน์ หรือในรูปแบบของผู้จัดละครขอเช่าเวลาของสถานีโทรทัศน์เพื่อนำเสนอผลงานละครที่ตนเองผลิตขึ้น ประเภทที่สอง คือละครหรือภาพยนตร์ชุดที่นำเข้ามาจากต่างประเทศ ซึ่งปัจจุบันมีการนำเข้าจาก ฮองกง ญี่ปุ่น ไต้หวัน สหรัฐอเมริกา และอินเดีย โดยทางสถานี

อาจจะเป็นผู้ติดต่อซื้อขายการด้วยตนเอง หรืออาจติดต่อผ่านตัวแทนนำเข้ารายการโทรทัศน์ (สิริวรรณ ลอพันธุ์ไพบูลย์, 2532)

สำหรับการเข้ามาของละครโทรทัศน์เกาหลีในประเทศไทยครั้งแรกเป็นกระแสต่อเนื่องมาจากกระแสนิยมละครโทรทัศน์ญี่ปุ่น นั่นคือเริ่มต้นจากการนำเข้าละครโทรทัศน์จากประเทศญี่ปุ่นก่อนแล้วจึงขยายตลาดไปยังละครจากประเทศเกาหลี โดยเรื่องแรกที่ได้นำมาออกอากาศคือเรื่อง “ลิขิตแห่งรัก” ในปี พ.ศ. 2543 ออกอากาศทางช่อง 5 ซึ่งถึงแม้ว่าจะไม่ได้รับความสำเร็จมากนัก แต่ก็เป็นที่เหมือนการโยนหินถามทางได้ในระดับหนึ่ง เพราะหลังจากที่ละครแพรวภาพได้ไม่นาน ก็มีกลุ่มแฟนเกาหลีจำนวนไม่น้อยต่างก็เรียกร้องให้มีการนำเข้าละครโทรทัศน์เกาหลีเข้ามาให้ชมอีก

หลังจากนั้นละครโทรทัศน์เกาหลีก็ได้ถูกนำเข้ามาออกอากาศทางสถานีโทรทัศน์ของประเทศไทยอย่างต่อเนื่อง แต่ละครโทรทัศน์เกาหลีเรื่องแรกๆ ที่เรียกได้ว่าเป็นตัวจุดกระแสให้กับคลื่นวัฒนธรรมเกาหลีได้แก่เรื่อง “รักนี้ชั่ววันรันดร์” หรือ “Autumn in my heart” ออกอากาศทางสถานีโทรทัศน์ ITV ในปี พ.ศ. 2544 โดยทาง ITV ได้นำเข้ามาออกอากาศในช่วง Prime Time แทนละครไทยหลังข่าว ซึ่งประสบความสำเร็จเป็นอย่างดีและสามารถสร้างกลุ่มแฟนประจำให้กับละครโทรทัศน์เกาหลีได้จำนวนไม่น้อย ความสำเร็จของละครเรื่องนี้ นอกจากจะสร้างกระแสให้กับละครเรื่องอื่นๆ ตามมาแล้วนั้น ยังส่งผลต่อกระแสความนิยมในการท่องเที่ยวตามรอยละครเป็นเรื่องแรกอีกด้วย ซึ่งจากการเก็บรวบรวมข้อมูลขององค์การส่งเสริมการท่องเที่ยวเกาหลีพบว่า จำนวนยอดนักท่องเที่ยวที่เข้ามาในจังหวัด Gangwon สถานที่ถ่ายทำละครเรื่องนี้ หลังจากละครได้ทยอยออกอากาศในประเทศต่างๆ มียอดเพิ่มสูงขึ้นถึง 15 % และโดยเฉพาะในปี พ.ศ. 2547 มีคนไทยประมาณ 1.1 แสนคน เดินทางไปเที่ยวเกาหลี ซึ่งถือเป็นครั้งแรกในรอบ 20 ปีกว่าที่ปริมาณนักท่องเที่ยวชาวไทยเพิ่มขึ้นกว่า 30% ในขณะที่ปี พ.ศ. 2546 เทียบกับปี พ.ศ. 2545 พบว่ามีนักท่องเที่ยวเพิ่มขึ้นเพียง 3.8 % ซึ่งจะเห็นถึงอัตราการเพิ่มขึ้นของนักท่องเที่ยวที่เดินทางไปยังประเทศเกาหลีได้อย่างชัดเจน (“จากฉากละครสู่ Drama Tour”, 2549)

กระแสความนิยมโทรทัศน์เกาหลีในประเทศไทยได้เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่องเรื่อยมาแต่ไม่รุนแรงมากนักจนกระทั่งในปี พ.ศ. 2548 เมื่อสถานีโทรทัศน์ไทยทีวีสีช่อง 3 ได้นำละครโทรทัศน์เกาหลีเรื่อง “The Great Jang Geum” หรือ “แดจังกึม จอมฉันทาแห่งวังหลวง” มาออกอากาศทุกวันเสาร์และอาทิตย์ เริ่มแพรวภาพในวันที่ 15 ตุลาคม 2548 ถึงช่วงสิ้นเดือน กุมภาพันธ์ ปี พ.ศ. 2549 ในช่วงละครเย็น เวลา 18.30 – 20.00 น. แต่เนื่องด้วยความเป็นที่นิยมของละครเรื่องนี้จึง

มีการเพิ่มเวลาในการออกอากาศเป็น 18.00 – 20.00 น. ซึ่งได้รับการตอบรับอย่างถล่มทลาย เรียกได้ว่าเป็นการจุดกระแสความนิยมสินค้าวัฒนธรรมเกาหลีให้คึกคักขึ้นมาอีกครั้งหนึ่ง โดยละครเรื่องนี้สามารถทำเรตติ้งให้กับช่อง 3 ในช่วงละครเย็นสูงถึง 13 ซึ่งเรียกได้ว่าสูงที่สุดเป็นประวัติการณ์ของละครเย็นที่ทางช่อง 3 เคยนำมาออกอากาศ และยังคงวาดเรตติ้งสูงสุดเป็นอันดับ 1 ในทุกประเทศที่ออกฉายไม่ว่าจะเป็น เกาหลี ฮองกง ไต้หวัน (จิราจรรย์ ชัยมุสิก, 2549) กระแสความนิยมในละครเรื่องนี้นอกจากจะเห็นได้ชัดในแง่ความนิยมของผู้ชมแล้วยังส่งผลต่อความนิยมในสินค้าวัฒนธรรมเกาหลีอื่นๆตามมาอีกมากมาย ไม่ว่าจะเป็นทางด้านอาหารโดยละครโทรทัศน์เรื่องนี้ทำให้อาหารประจำชาติ และอาหารพื้นเมืองอื่นๆ ได้รับความนิยมจากกลุ่มผู้ชมละครโทรทัศน์เกาหลีไปด้วย นอกจากนี้อุตสาหกรรมท่องเที่ยวของประเทศเกาหลีก็ได้รับผลจากละครเรื่องนี้ได้เห็นได้จากการที่ Daejanggeum Theme Park ที่สถานี MBC ผู้สร้างละครลงทุนเนรมิตขึ้นมาเป็นฉากฟอร์มยักษ์ก็กลายเป็นอีกแหล่งท่องเที่ยวสำคัญที่ดึงดูดนักท่องเที่ยวที่หลงใหลเสน่ห์ละครแดจังกึมเข้าสู่ประเทศเกาหลี และยอมควักเงินจ่ายค่าผ่านประตูให้กับ MBC อีกทั้งยังทำให้เกาะเชจูที่นางเอกไปใช้ชีวิตช่วงที่เป็นนักโทษกลายเป็นจุดที่แฟนพันธุ์แท้แดจังกึมทุกคนต้องแวะไป (สุภัทธา สุขชู, 2549)

ปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นทั้งหมดทำให้เป็นที่น่าสนใจในอิทธิพลของละครโทรทัศน์เกาหลีที่มีต่อกลุ่มผู้ชมในด้านต่างๆ โดยเฉพาะทางด้านทัศนคติและพฤติกรรมการบริโภคสินค้าวัฒนธรรมเกาหลีเพราะเป็นส่วนหนึ่งที่ส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจโดยรวมของประเทศ ดังที่ประภัสสร อมรเลิศพานิช เจ้าของ www.jkdarmas.com เว็บไซต์ที่รวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับดารานักร้องญี่ปุ่นและเกาหลี กล่าวว่า

จากความชอบชมละครขยายวงไปสู่อุตสาหกรรมท่องเที่ยว และยังแรงไปถึงทำให้อาหารประจำวันอย่างกิมจิได้รับความนิยมไปด้วย โดยกลุ่ม K-POP ในระดับฮาร์ดคอร์มักมีการนัดพบเพื่อสังสรรค์กันตามร้านอาหารเกาหลี โดยที่ป๊อบที่สุดเป็นโคเรียทาวน์สุขุมวิท 12 แหล่งชุมนุมของชาวเกาหลีในประเทศไทย....กลุ่ม K-POP ไม่เพียงแต่จะบริโภคสื่อ แต่เมื่อถึงเวลาที่จะเลือกซื้อสินค้าแบรนด์เกาหลีด้วย ตั้งแต่โทรศัพท์มือถือจนถึงอาหารการกิน อย่างมามาและสาหร่าย

(“ถอดรหัส Korea wave จุดกระแสคลั่ง”, 2548)

นอกจากนี้ประภัสสร อมรเลิศพานิช (2548 อ้างถึงใน “ถอดรหัส Korea wave จุดกระแสคลั่ง”, 2548) ยังกล่าวอีกว่า กลุ่มผู้ชมที่เป็นแฟนละครโทรทัศน์เกาหลีนั้นยังมีแนวโน้ม

การเปิดรับสื่อประเภทอื่นๆ เพื่อค้นหาข้อมูลข่าวสารที่เกี่ยวกับสินค้าวัฒนธรรมเกาหลีอีกด้วย ดังที่เห็นได้จากจำนวนที่เพิ่มสูงขึ้นเป็นอย่างมากของจำนวนผู้เข้าชมเว็บไซต์ www.jkdramas.com ซึ่งเป็นเว็บไซต์ที่ให้ข้อมูลเกี่ยวกับละครโทรทัศน์ ดารา และศิลปินเกาหลีจากวันละ 400 – 500 คนในปี พ.ศ. 2545 เป็นจำนวน 3,000 – 4,000 คนในปัจจุบันเพื่อเข้าไปอัปเดตข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับดาราที่ชื่นชอบ และยังคงเห็นได้จากการเกิดขึ้นของนิตยสารแนว K-POP ในท้องตลาดมากมายไม่ว่าจะเป็น Seoul Street, Sincere, Ming Xing หรือแม้แต่วรรณกรรมมากมายที่ถูกจัดพิมพ์ขึ้นโดยสำนักพิมพ์ซึ่งได้นำละครโทรทัศน์หรือภาพยนตร์เกาหลีที่ประสบความสำเร็จมาผลิตซ้ำในรูปแบบหนังสือนิยายซึ่งมีให้เลือกมากมายตามแผงหนังสือและได้รับการตอบรับอย่างดีจากผู้อ่าน อันเป็นหลักฐานได้อย่างดีว่าสินค้าสื่อชนิดอื่นที่เกี่ยวข้องกับละครโทรทัศน์เกาหลีก็ได้รับความสนใจและการตอบรับเป็นอย่างดีอีกด้วย

อาจกล่าวโดยสรุปได้ว่าปรากฏการณ์คลื่นวัฒนธรรมเกาหลีเป็นปรากฏการณ์ที่มีจุดเริ่มต้นจากการแพร่กระจายของความนิยมในการบริโภคสินค้าสื่อหรือสินค้าวัฒนธรรมไปสู่การขยายตัวทางเศรษฐกิจด้านอื่นๆ ซึ่งอาจเรียกได้ว่า สินค้าสื่อเป็นทัพหน้าของปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นและส่งผลให้เกิดความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศเกาหลีในอุตสาหกรรมและธุรกิจอื่นๆ ตามมา โดยความสำเร็จของปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นได้รับความสนับสนุนจากทั้งภาครัฐและเอกชนในประเทศเกาหลี มีการดำเนินงานอย่างเป็นระบบและมีแบบแผนแนวทางที่แน่นอนทั้งในระดับชาติ ระดับท้องถิ่น ไปจนถึงระดับองค์กรผู้ผลิตของเกาหลีเองก็ตาม

จากปรากฏการณ์ที่กล่าวมาข้างต้นทั้งหมดทำให้ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษาถึงอิทธิพลของละครโทรทัศน์เกาหลีที่มีต่อทัศนคติ และพฤติกรรมการบริโภคสินค้าวัฒนธรรมเกาหลีของกลุ่มผู้ชม โดยทำการศึกษารูปแบบและเนื้อหาของละครโทรทัศน์เกาหลีโดยรวมว่ามีส่วนช่วยสนับสนุนและส่งเสริมให้เกิดพฤติกรรมการบริโภคสินค้าวัฒนธรรมเกาหลีอย่างไร และนอกจากนี้ยังสนใจศึกษาถึงพฤติกรรมที่เปิดรับละครโทรทัศน์เกาหลีของผู้ชม รวมไปถึงทัศนคติที่มีต่อละครโทรทัศน์เกาหลี และพฤติกรรมการบริโภคสินค้าวัฒนธรรมเกาหลีของผู้ชมว่าเป็นอย่างไร และทดสอบสมมุติฐานเพื่อหาความสัมพันธ์ว่าทัศนคติที่มีต่อละครโทรทัศน์เกาหลีมีความสัมพันธ์ต่อพฤติกรรมการบริโภคสินค้าวัฒนธรรมเกาหลีหรือไม่อย่างไร โดยผลที่ได้รับจากการวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยหวังว่าจะสามารถนำไปประยุกต์และปรับปรุงใช้ทั้งในฐานะของข้อมูลที่ทางผู้ผลิตละครโทรทัศน์จะนำไปปรับใช้ในการผลิตละครโทรทัศน์ไทยเพื่อให้เกิดความหลากหลายของรูปแบบและเนื้อหา และเข้าใจถึงลักษณะและความต้องการของกลุ่มผู้ชมละครโทรทัศน์เกาหลีได้ จนสามารถนำไปสู่ความสามารถในการตอบสนองความต้องการของตลาดผู้ชมแบบเจาะกลุ่มได้มากยิ่งขึ้น

ซึ่งเป็นการช่วยด้านกระแสของละครโทรทัศน์จากต่างประเทศ ดังจะเกิดประโยชน์ต่อประเทศชาติ ในแง่ของการลดการเสียดุลทางการค้า ผลประโยชน์ต่อผู้ผลิตทางด้านรายได้และการดำเนินธุรกิจ และตัวผู้ชมเองที่จะมีทางเลือกที่หลากหลายมากยิ่งขึ้นและได้รับการตอบสนองที่ตรงตามความต้องการโดยไม่ต้องไปบริโภคสินค้าวัฒนธรรมจากต่างประเทศ

1.2 ปัญหาการวิจัย

1. ละครโทรทัศน์เกาหลีมีรูปแบบ และเนื้อหาที่มีส่วนสนับสนุนหรือก่อให้เกิดพฤติกรรม การบริโภคสินค้าวัฒนธรรมเกาหลีอย่างไร
2. กลุ่มผู้ชมละครโทรทัศน์เกาหลีในเขตกรุงเทพมหานครมีพฤติกรรมการเปิดรับละคร โทรทัศน์เกาหลีอย่างไร
3. ละครโทรทัศน์เกาหลีมีอิทธิพลต่อทัศนคติ และพฤติกรรมการบริโภคสินค้าวัฒนธรรม เกาหลีของผู้ชมหรือไม่ อย่างไร

1.3 วัตถุประสงค์ในการวิจัย

1. เพื่อศึกษารูปแบบ และเนื้อหาของละครโทรทัศน์เกาหลีที่มีส่วนส่งเสริมหรือก่อให้เกิด พฤติกรรมการบริโภคสินค้าวัฒนธรรมเกาหลี
2. เพื่อศึกษาพฤติกรรมการเปิดรับละครโทรทัศน์เกาหลีของผู้ชมในเขตกรุงเทพมหานคร
3. เพื่อศึกษาอิทธิพลของละครโทรทัศน์เกาหลีที่มีต่อทัศนคติและพฤติกรรมการบริโภค สินค้าวัฒนธรรมเกาหลี

1.4 ข้อสันนิษฐานการวิจัย

1. ในละครโทรทัศน์เกาหลีมีการสอดแทรกรูปแบบ และเนื้อหาที่ส่งเสริมและก่อให้เกิด พฤติกรรมการบริโภคสินค้าวัฒนธรรมเกาหลีไว้อย่างเจตนา โดยเนื้อหา ได้แก่ วัฒนธรรมเกาหลี สถาปัตยกรรม สถาปัตยกรรม อาหารพื้นเมือง วิธีการดำเนินชีวิต สินค้าที่ผลิตภายในประเทศ สถานที่ท่องเที่ยว โดยมีรูปแบบส่วนมาก ได้แก่ ละครประเภท รักโรแมนติก รักคอมมาดี้ ดราม่า อิงประวัติศาสตร์ และมีการ ออกแบบ ฉาก แสง เพลงประกอบที่มีความแปลกใหม่ และสนับสนุนให้ผู้ชมเกิด อารมณ์คล้อยตาม รวมไปถึงมีการดำเนินเรื่องที่กระชับและสนุกสนานน่าติดตาม

2. กลุ่มผู้ชมละครโทรทัศน์เกาหลีที่มีพฤติกรรมการรับชมละครโทรทัศน์เกาหลีผ่านทาง Free TV และการซื้อจาก DVD และ VCD ที่มีขายอยู่ในท้องตลาด และมีแนวโน้มในการเปิดรับข้อมูลเกี่ยวกับวัฒนธรรมเกาหลีจากสื่ออื่นเพิ่มเติม เช่น เว็บไซต์ นิตยสาร สื่อสิ่งพิมพ์ รายการวิทยุ รายการโทรทัศน์ประเภทอื่น และเพลง เป็นต้น และเป็นกลุ่มที่มีพฤติกรรมบริโภคสินค้าวัฒนธรรมเกาหลีไปพร้อมๆ กัน นอกจากนี้ กลุ่มผู้ชมที่มี เพศ อายุ การศึกษา และรายได้ที่แตกต่างกันจะมีทัศนคติต่อรูปแบบ และเนื้อหาของละครโทรทัศน์เกาหลีและพฤติกรรมการบริโภคสินค้าวัฒนธรรมเกาหลีแตกต่างกัน
3. ผู้ชมละครโทรทัศน์เกาหลีส่วนมากมีความชื่นชอบในเนื้อหา และรูปแบบของละครโทรทัศน์เกาหลี ซึ่งเป็นปัจจัยหนึ่งที่มีอิทธิพลสนับสนุนให้เกิดพฤติกรรมการบริโภคสินค้าวัฒนธรรมเกาหลี อันได้แก่ ภาษา การแต่งกาย การท่องเที่ยว แฟชั่นและสินค้าอุปโภคบริโภคต่างๆ ที่เป็นของประเทศเกาหลี เช่น อาหาร เครื่องสำอาง และ อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ ฯลฯ

1.5 นิยามศัพท์ที่ใช้ในการวิจัย

ละครโทรทัศน์เกาหลี	หมายถึง	ละครโทรทัศน์ที่ถูกซื้อลิขสิทธิ์เข้ามาจากประเทศเกาหลี ซึ่งสร้างโดยทีมงานชาวเกาหลี และออกอากาศทางสถานีโทรทัศน์ในประเทศไทยทาง Free TV. ช่อง 3, 7 และ ITV และหรือถูกนำมาผลิตซ้ำเพื่อขายในรูปแบบ วีซีดีและ ดีวีดี ในที่นี้ได้แก่เรื่อง แดจังกึมจอมนางแห่งวังหลวง, Full House สะดุดรัก...ที่ปักใจ, รักนี้ชั่วนิรันดร์, เพลงรักในสายลมหนาว, เจ้าหญิงวุ่นวายกับเจ้าชายเย็นชา
--------------------	---------	--

เนื้อหา	หมายถึง	การสื่อความหมายและแนวคิดที่เกี่ยวข้องกับวิถีชีวิต อาหาร ภูมิสถาปัตยกรรม สถานที่ท่องเที่ยว ศิลปะ วัฒนธรรมและประเพณีท้องถิ่น ภาษา สินค้าอุปโภคบริโภคและอื่นๆ ที่ปรากฏในละครโทรทัศน์เกาหลี
รูปแบบ	หมายถึง	ประเภทของละครโทรทัศน์เกาหลี ได้แก่ รักโรแมนติก รักคอมมาดี้ ดราม่า และอิงประวัติศาสตร์ รวมไปถึงการออกแบบและรูปแบบการนำเสนอของละครโทรทัศน์เกาหลี ได้แก่ ฉาก เครื่องแต่งกาย เพลงประกอบ การดำเนินเรื่อง ลักษณะตัวละคร และนักแสดง เป็นต้น
สินค้าวัฒนธรรมเกาหลี	หมายถึง	ผลิตภัณฑ์และบริการทางการค้าที่มีความเกี่ยวข้องกับประเทศเกาหลี และแสดงถึงเอกลักษณ์ของประเทศเกาหลีได้แก่ อาหาร เสื้อผ้า เครื่องประดับ เครื่องสำอาง ดารา ศิลปิน โรงเรียนสอนภาษา การท่องเที่ยว เพลง สินค้าอุปโภคบริโภคต่างๆ เป็นต้น
พฤติกรรมกรเปิดรับ	หมายถึง	ปริมาณของการรับชมละครโทรทัศน์เกาหลี ได้แก่ จำนวนเรื่องที่เคยรับชม ระยะเวลาความบ่อยครั้ง ความตั้งใจในการรับชมละครโทรทัศน์เกาหลี รวมไปถึงพฤติกรรมทั่วไป ได้แก่ ช่องทางการเปิดรับ พฤติกรรมกรรับชม พฤติกรรมกรเปิดรับสื่ออื่นที่เกี่ยวข้องกับละครโทรทัศน์เกาหลี

ผู้ชม	หมายถึง	ประชาชนอายุ 15 - 60 ปีที่ติดตามรับชมละครโทรทัศน์เกาหลีอย่างต่อเนื่องตั้งแต่ต้นจนจบอย่างน้อย 2 เรื่องในช่วง พ.ศ. 2544 – 2550 ที่อาศัยอยู่ในเขตกรุงเทพมหานคร
อิทธิพล	หมายถึง	ผลกระทบจากการรับชมละครโทรทัศน์เกาหลีที่ทำให้ผู้ชมเกิดทัศนคติในด้านต่างๆ ต่อประเทศเกาหลี เช่น สถานที่ท่องเที่ยว วิถีการ ดำเนินชีวิต แฟชั่น สินค้าอุปโภคบริโภค ภาษา อาหาร วัฒนธรรม สถาปัตยกรรม เศรษฐกิจ ซึ่งสนับสนุนให้เกิดพฤติกรรม การบริโภคสินค้าวัฒนธรรมจากประเทศเกาหลี
ทัศนคติ	หมายถึง	ทิศทางและปริมาณของความรู้สึกชอบหรือไม่ชอบยอมรับหรือปฏิเสธที่มีต่อรูปแบบและเนื้อหาของละครโทรทัศน์ของผู้ชมที่อาศัยอยู่ในเขตกรุงเทพมหานคร
พฤติกรรม การบริโภค	หมายถึง	กระบวนการในการตัดสินใจเลือกซื้อ, ใช้หรือเลิกใช้สินค้าและบริการเพื่อตอบสนองความต้องการของตนเองซึ่งแตกต่างกันไปในแต่ละบุคคล โดยในการวิจัยครั้งนี้คือความมากและหรือน้อยของปริมาณการเกิดการเลือกซื้อ ใช้หรือเลิกใช้สินค้าวัฒนธรรมเกาหลี
การสื่อสารการตลาดวัฒนธรรม	หมายถึง	กลยุทธ์การสื่อสารการตลาดที่ใช้วัฒนธรรมเป็นเครื่องมือในการแนะนำสินค้าหรือบริการของประเทศเกาหลีให้เป็นที่รู้จัก ค้นเคย และนำไปสู่พฤติกรรม การบริโภคสินค้าและบริการที่มาจากประเทศเกาหลี

1.6 ขอบเขตในการวิจัย

งานวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณที่อยู่ในกระบวนการทัศนของการศึกษาอิทธิพลของสื่อมวลชน (Media Effects) ทำการศึกษาอิทธิพลของละครโทรทัศน์เกาหลีที่ออกอากาศทางสถานีโทรทัศน์ในประเทศไทย ช่อง Free TV. 3, 5, 7 และ ITV ในช่วงปี พ.ศ. 2544 - 2550 ที่มีต่อทัศนคติและพฤติกรรมการบริโภคสินค้าวัฒนธรรมเกาหลีของกลุ่มผู้ชมในเขตกรุงเทพมหานคร

1.7 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. เพื่อให้ผู้ผลิตนำความรู้ไปเป็นแนวทางหรือปรับใช้กับการผลิตละครโทรทัศน์ไทยทางด้านเนื้อหา และรูปแบบให้มีความหลากหลายมากยิ่งขึ้น และสามารถสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับละครในการที่จะมีส่วนช่วยสนับสนุนทางตรงหรืออ้อมในการสร้างความนิยมให้กับสินค้าวัฒนธรรมต่างๆ ของประเทศไทย ซึ่งอาจจะนำไปสู่ความสามารถในการผลิตละครโทรทัศน์เพื่อการส่งออกช่วยนำเงินตราเข้าประเทศ และมีส่วนช่วยในการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศไทยให้ก้าวหน้ายิ่งขึ้นไป

2. เพื่อเป็นกรณีศึกษาให้กับรัฐบาล และผู้เกี่ยวข้องในการตระหนักถึงอิทธิพลของละครโทรทัศน์จากต่างประเทศที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการบริโภคสินค้าวัฒนธรรมต่างชาติของผู้ชมละครชาวไทย และนำไปเป็นส่วนประกอบหนึ่งในการพิจารณาวางกลยุทธ์การส่งเสริมการส่งออกสินค้าวัฒนธรรมเพื่อเป็นการนำต้นทุนทางวัฒนธรรมที่มีอยู่ภายในประเทศมาใช้ให้เกิดประโยชน์มากที่สุด

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทที่ 2

แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาวิจัยเรื่อง “อิทธิพลของละครโทรทัศน์เกาหลีที่มีต่อทัศนคติและพฤติกรรมการบริโภคสินค้าวัฒนธรรมเกาหลีของผู้ชมในเขตกรุงเทพมหานคร” มีแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังนี้

- แนวคิดอิทธิพลและผลกระทบของสื่อมวลชน (Media Effects)
- แนวคิดการสื่อสารระหว่างวัฒนธรรม (Cross Culture Communication)
- แนวคิดการสื่อสารการตลาดวัฒนธรรม (Cultural Marketing)
- แนวคิดเรื่องละครโทรทัศน์ (Television Drama)
- แนวคิดสัญวิทยา (Semiology)
- แนวคิดการวิเคราะห์การเล่าเรื่อง (Narrative Analysis)
- แนวคิดเกี่ยวกับเพศ อายุ การศึกษา และรายได้ของกลุ่มผู้ชม (Audience Demographics)
- แนวคิดทัศนคติ และพฤติกรรม (Attitude and Behavior)
- ทฤษฎีลำดับขั้นของการเปลี่ยนแปลง (The stage of change theory)
- แนวคิดหลังสมัยใหม่ (Postmodern)
- งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1 แนวคิดอิทธิพลและผลกระทบของสื่อมวลชน (Media Effects)

ในการศึกษาเรื่องอิทธิพลและผลกระทบของสื่อมวลชนเป็นหัวข้อที่ได้รับความสนใจจากสังคมและแวดวงนักวิชาการมาเป็นเวลาช้านาน ซึ่งค่อนข้างเป็นที่ยอมรับร่วมกันแล้วว่าการทำงานของสื่อมวลชนสามารถส่งผลกระทบต่อทั้งในเชิงบวกและลบต่อปัจเจกบุคคล กลุ่มคน องค์กร สถาบันทางสังคม การเมืองและสังคมวัฒนธรรม แต่เนื่องด้วยผลผลิตจากสื่อมวลชนนั้นถูกผลิตและบริโภคภายใต้ปัจจัยและข้อจำกัดมากมายทำให้เป็นการยากที่จะสรุปถึงระดับและประเภทของอิทธิพลและผลกระทบที่เกิดขึ้นได้อย่างแน่นอน พร้อมทั้งในปัจจุบันด้วยเทคโนโลยีที่ก้าวหน้าไปอย่างไม่หยุดยั้งทำให้เกิดสื่อประเภทใหม่ๆ ขึ้น ทำให้การศึกษาเรื่องอิทธิพลและผลกระทบของสื่อ

ยังได้รับความสนใจและเป็นหัวข้อที่มีการศึกษาค้นคว้ารวมถึงอภิปรายถึงผลที่เกิดขึ้นอย่างกว้างขวาง

สำหรับการวิจัยในครั้งนี้เป็นการศึกษาถึงระดับและประเภทอิทธิพลและผลกระทบของละครโทรทัศน์เกาหลีที่มีต่อทัศนคติและพฤติกรรมการบริโภคสินค้าวัฒนธรรมเกาหลี ดังนั้นผู้วิจัยจึงนำแนวคิดเรื่องอิทธิพลและผลกระทบของสื่อมาใช้เป็นกรอบในการวิเคราะห์และอภิปรายผลของการวิจัยในครั้งนี้ ซึ่งสามารถแบ่งออกเป็น 4 หัวข้อ ได้แก่

2.1.1 อิทธิพลของสื่อมวลชนในยุคต่างๆ

ในกรณีที่เรานำหลักฐานการวิจัยต่างๆ มาพิจารณาไปตามลำดับเวลาจะพบว่าความสัมพันธ์ระหว่างสื่อมวลชนกับผลกระทบนั้น เปลี่ยนแปลงไปตามประวัติศาสตร์และเงื่อนไขทางสังคมต่างๆ รวมทั้งการค้นพบในช่วงหลังๆ ว่าความสัมพันธ์ระหว่างสื่อมวลชนกับผลกระทบไม่ได้มีลักษณะเป็นเส้นตรง แต่หากมีปัจจัยแทรกซ้อนอยู่ระหว่าง 2 ตัวแปรนี้เสมอ (อุบลรัตน์ ศิริยุวศักดิ์, 2547)

McQuail (2005) แบ่งประวัติศาสตร์การศึกษาผลกระทบของสื่อมวลชน ออกเป็น 4 ยุคได้แก่

1.) ยุคสื่อมีพลานุภาพมาก

ในช่วงสงครามโลกครั้งที่ 1 ค.ศ. 1920 – 1930 สื่อถูกนำมาใช้ในการโฆษณาชวนเชื่อ (propaganda) รวมทั้งมีการนำสื่อมาใช้เป็นเครื่องมือเพื่อปฏิรูปโครงสร้างสังคมหลังจากการปฏิวัติเปลี่ยนแปลงการปกครองในรัชสมัย นอกจากนั้นการวิจัยสื่อและสื่อมวลชนภายใต้การเปลี่ยนแปลงเชิงโครงสร้างและเงื่อนไขสงครามที่พบว่าสื่อมวลชนมีพลานุภาพสูงในการปลุกระดมมวลชน (mass mobilization) สร้างความคิดเห็น (opinion) และความเชื่อ (Belief) ซึ่งทฤษฎีที่ถูกพัฒนาขึ้นมาในยุคนี้ได้แก่ ทฤษฎีเข็มฉีดยา (hypodermic needle or bullet theory) (อุบลรัตน์ ศิริยุวศักดิ์, 2547)

แนวคิดเรื่องอิทธิพลของสื่อมีพลาณภาพมากไม่ได้เกิดมาจากการศึกษาค้นคว้าอย่างเป็นวิชาการ แต่กลับเกิดมาจากการสังเกตความนิยมชมชอบที่ประชาชนมีต่อหนังสือพิมพ์หรือสื่อใหม่ๆ เช่น ภาพยนตร์วิทยุ เป็นต้น (McQuail, 2005) ซึ่งเหตุการณ์ที่สามารถชี้ให้เห็นถึงอิทธิพลของสื่อที่มีมากต่อคนในสมัยนั้น ได้แก่ ในปี ค.ศ. 1938 ออร์สัน เวลส์ (Orson Welles) ได้ทำการกระจายเสียงละครทางวิทยุ CBS โดยในละครได้มีการรายงานข่าวอย่างน่ากลัวและสมจริงว่ามี การบุกของมนุษย์จากดาวอังคารเข้ามาใกล้กับเมืองพริ้นซ์ตัน รัฐนิวเจอร์ซีย์ ทำให้คนจำนวนมาก พันคนเชื่อว่ามนุษย์จากดาวอังคารกำลังบุกเข้ามาจริง และคนเหล่านั้นต่างก็หนีออกจากบ้านโดย ไม่ได้ฟังว่าเป็นเพียงตอนหนึ่งจากละครวิทยุเรื่อง The Invasion From Mars (กาญจนา แก้วเทพ, 2545)

2.) ยุคอำนาจของสื่อถูกท้าทาย

ในยุคอำนาจของสื่อถูกท้าทายเกิดขึ้นในช่วงปี ค.ศ. 1940 – 1950 สืบเนื่องมาจากยุคที่ เชื่อว่าสื่อมีอิทธิพลมากต่อผู้ชมทำให้เกิดความวิตกกังวลถึงอิทธิพลของสื่อทำให้เกิดการวิจัย มากมาย จนกระทั่งในปี ค.ศ. 1960 Klapper (1960 อ้างถึงใน กาญจนา แก้วเทพ, 2545) ได้ ประมวลสรุปผลการวิจัยและสรุปได้ว่า “สื่อมวลชนมิใช่ปัจจัยเดียว ทั้งไม่ใช่เป็นปัจจัยที่จำเป็น (necessary cause) และปัจจัยที่เพียงพอ (sufficient cause) ที่จะส่งผลกระทบต่อผู้รับสาร ได้ หากทว่าสื่อมวลชนจำเป็นต้องทำงานร่วมกับปัจจัยอื่นๆ” ซึ่งก็ไม่ได้หมายความว่าภายใต้ เงื่อนไขต่างๆ สื่อจะไม่ใช่ตัวการที่ก่อให้เกิดผลลัพธ์ขึ้นมาได้ เพียงแต่หมายความว่าตัวสื่อเองก็ ต้องทำงานอยู่ภายใต้โครงสร้างของความสัมพันธ์ทางสังคม บริบททางสังคมและวัฒนธรรมที่มีอยู่ ในขณะนั้นด้วย เช่น ตัวแปรแทรกซ้อนระหว่างสื่อกับผลกระทบที่เกิดกับปัจเจกบุคคล ได้แก่ ปฏิสัมพันธ์ ระหว่างปัจเจกบุคคลด้วยกันเอง สิ่งแวดล้อมทางสังคม และประเภทของแรงจูงใจในการรับสื่อ เป็นต้น ดังนั้นในยุคนี้ได้เกิดข้อสรุปที่ว่า สื่อเพียงลำพังไม่ได้ก่อให้เกิดผลกระทบต่อปัจเจกบุคคล แต่สื่อ มีหน้าที่เป็นตัวกลาง (mediating) ในการสอดรับปัจจัย / ตัวแปรแทรกซ้อนอื่นๆ เข้าด้วยกัน ดังนั้นจึงเกิดทฤษฎีต่างๆ ขึ้นในช่วงนี้ เช่น ทฤษฎีผู้นำความคิดและการสื่อสารสองขั้นตอน (opinion leader and the two step flow theory) หรือ ทฤษฎีเกี่ยวกับการเลือกเปิดรับ เลือกรับรู้ และเลือกจดจำ (selective, exposure, perception, retention) เป็นต้น

3.) ยุคสื่อที่นำกลับมาใช้อธิบาย

ช่วงหลังสงครามโลกครั้งที่ 2 ค.ศ. 1950 – 1960 เศรษฐกิจสหรัฐอเมริกาเกิดการเติบโต ขยายตัวและสื่อใหม่เช่นโทรทัศน์เริ่มมีบทบาททางสังคม จากบริบทที่เปลี่ยนแปลงไปทำให้มุมมองเกี่ยวกับเรื่องอิทธิพลและผลกระทบของสื่อมีการปรับเปลี่ยนตามไปด้วย ซึ่งในช่วงเวลานี้ได้มีการขยายขอบเขตการศึกษาเรื่องผลกระทบออกไปกว้างขวางมากขึ้น แทนที่จะศึกษาผลกระทบระยะสั้นแต่เพียงอย่างเดียว ก็เปลี่ยนเป็นการศึกษาผลกระทบของสื่อที่มีต่อการเปลี่ยนแปลงด้านความนึกคิดและความรู้ความเข้าใจ (cognitions) ในระยะยาว เพิ่มเติมจากการศึกษาเฉพาะทัศนคติ (attitude) และความรู้สึก (affection) เหมือนในยุคก่อน และมีการขยายความสนใจไปสู่ประเด็นผลกระทบที่จะเกิดกับกลุ่มในด้านบรรยากาศของความคิดเป็นสาธารณะ โครงสร้างความคิด เชื้ออุดมการณ์ และแบบแผนทางวัฒนธรรม นอกเหนือไปจากการศึกษาเฉพาะประเด็นผลกระทบต่อปัจเจกบุคคลเท่านั้นอีกด้วย

4.) ยุคสื่อมีอิทธิพลในการสร้างความหมาย

ช่วงปลายทศวรรษ 1970 ได้เกิดแนวทางการศึกษาผลกระทบของสื่อแนว “การประกอบสร้างทางสังคม” (social constructivism) การศึกษาแนวนี้เชื่อว่าสื่อมีอิทธิพลในการประกอบสร้าง (construct) ความหมาย โดยการศึกษาจะมุ่งไปที่ตัวบท (media text) ผู้รับสาร และองค์กรสื่อเป็นสำคัญ รวมทั้งวิเคราะห์ว่าปัจเจกบุคคลมีวิธีการต่อรอง (negotiate) ความหมายที่ถูกส่งผ่านมาโดยสื่อและองค์กรสื่อได้อย่างไร ลักษณะเฉพาะและบริบททางสังคมของผู้รับสื่อมีผลต่อการประกอบสร้างรับลูกและต่อรองนี้หรือไม่ อย่างไร อาจกล่าวได้ว่าอำนาจของสื่อคือการสร้างความ เป็นจริงทางประวัติศาสตร์และสังคมโดยใช้การวางกรอบครอบงำผู้รับสารและอำนาจของ ประชาชนก็คือความสามารถในการต่อรองเพื่อประกอบสร้างมุมมองที่มีต่อความเป็นจริงทางสังคม และความสามารถในการวางตำแหน่งของตนเอง

จากการศึกษาประวัติศาสตร์ของความเชื่อเรื่องอิทธิพลของสื่อมวลชนในยุคต่างๆ สามารถสรุปได้ว่าความเชื่อเรื่องอำนาจและอิทธิพลของสื่อมีการเปลี่ยนแปลงไปตามยุคสมัยซึ่ง ขึ้นอยู่กับบริบทและสภาพแวดล้อมของสังคมในยุคนั้นๆ ดังที่ Carey (1988 อ้างถึงใน McQuail, 2005) กล่าวว่า “เหตุผลที่อยู่เบื้องหลังการเคลื่อนย้ายข้อถกเถียงจากแบบจำลองเรื่องผลของสื่อ ที่เคยเชื่อกันว่ามี “อำนาจล้นเหลือ” มาสู่ความเชื่อใหม่ที่ว่า “สื่อมีอำนาจในขอบเขตจำกัด” และ ทำหน้าที่สุดก็ย้อนกลับมาสู่ความเชื่อที่ว่า “สื่อมีอำนาจไม่น้อยในระดับหนึ่งนั้น” เกิดเนื่องมาจาก

สังคมของเรามีการเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้นอยู่ตลอดเวลา...” แต่บางทีความเชื่อมโยงระหว่างสภาพความเป็นจริงของโลกกับความเชื่อเรื่องอำนาจของสื่ออาจจะเกิดขึ้นโดยความบังเอิญก็ได้ แต่ถึงอย่างไรสิ่งที่เห็นได้ชัดเจนคือในช่วงเวลาแห่งความเปลี่ยนแปลงและเต็มไปด้วยความไม่แน่นอนนี้มีความเป็นไปได้สูงที่ประชาชนจะต้องพึ่งพาสื่อในฐานะแหล่งข้อมูลและคำชี้แนะมากกว่าปกติ ดังนั้นสื่อมวลชนจึงมีอิทธิพลสูงในเรื่องที่อยู่นอกเหนือประสบการณ์ส่วนตัวและนอกเหนือขอบเขตของเหตุการณ์ปัจจุบัน

2.1.2 ระดับและประเภทอิทธิพลของสื่อมวลชน

ในการทำงานของสื่อมวลชน อาจก่อให้เกิดผลกระทบทั้งที่สื่อตั้งเป้าหมายไว้ (intended consequence) หรือที่ไม่ได้ตั้งเป้าหมายไว้ (unintended consequence) โดยอิทธิพลของสื่อยังสามารถแบ่งออกเป็นไปในหลายระดับตั้งแต่ระดับปัจเจกบุคคล (Individual) ระดับกลุ่ม (Group) และจนถึงระดับสังคม (Society) ซึ่งในแต่ละระดับก็จะมีตัวแปรที่เกี่ยวข้อง ลักษณะและรูปแบบของการเกิดผลกระทบที่แตกต่างกันออกไป (Bryant and Thompson, 2002) ดังที่ กิตติ กันภัย (2549) ได้อธิบายอิทธิพลของการสื่อสาร ที่อาจก่อให้เกิดผลกระทบได้ใน 4 ระดับ จากระดับย่อยไปสู่ระดับใหญ่ ดังนี้

- 1.) ระดับปัจเจกบุคคล ผลกระทบที่เกิดได้แก่ ความนึกคิด (cognitive) เช่น ความรู้ (knowledge), ความเห็น (opinion), ความรู้สึก (affection) และพฤติกรรม (behavior)
- 2.) ระดับกลุ่มหรือองค์กร เช่น การรณรงค์ไม่สูบบุหรี่ในที่ทำงาน ทำให้เกิดผลกระทบโดยตรงต่อหน่วยงาน องค์กร ทำให้มีสภาพแวดล้อมดีขึ้น
- 3.) ระดับสถาบันทางสังคม เช่น การเสนอข่าวในเชิงลบเกี่ยวกับพระสงฆ์บ่อยๆ ทำให้สถาบันศาสนาได้รับผลกระทบจนต้องนำไปสู่การปฏิรูปสถาบัน
- 4.) ระดับสังคมและวัฒนธรรม เช่น การรับสื่อตะวันตกมากๆ อาจนำไปสู่การถูกครอบงำทางวัฒนธรรมของสังคมไทยก็ได้

นอกจากนี้ยังมีข้อสังเกตเกี่ยวกับผลกระทบทั้ง 4 ระดับว่า ผลกระทบที่เกิด อาจกระทบต่อเนื่องจากระดับหนึ่งไปสู่อีกระดับหนึ่งด้วยเสมอ เนื่องจากผลในระดับย่อยจะมีการสะสมไปสู่ผลในระดับใหญ่และในวงกว้างเมื่อระยะเวลาผ่านไปนานๆ เช่น การที่ปัจเจกบุคคลมีความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์มากขึ้นจะนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรมทางเพศของสังคมชายและหญิงไทยได้

สำหรับในเรื่องของประเภทของผลกระทบที่อาจจะเกิดจากการสื่อสารมวลชนสามารถสรุปได้ ดังนี้ (กิตติ กันภัย, 2549)

1.) ผลกระทบรุนแรงเกิดการเปลี่ยนแปลงจากหน้ามือเป็นหลังมือ (conversion) หมายถึง การเปลี่ยนแปลงความเห็น (opinion) หรือความเชื่อ (belief) เป็นไปตามความต้องการของผู้สื่อสาร

2.) การเปลี่ยนแปลงเล็กน้อย (minor change) หมายถึงการเปลี่ยนแปลงแบบ (form) หรือระดับความเข้มข้น (intensity) ของความนึกคิด ความเชื่อหรือพฤติกรรม

3.) การเสริมแรง (reinforcement) หมายถึงการตอกย้ำ/ยืนยันโดยผู้รับสารถึงความเชื่อ ความเห็น และแบบแผนทางพฤติกรรมที่มีอยู่

4.) การป้องกันไม่ให้เกิดการเปลี่ยนแปลง หรือ “no change effect” คือการที่สื่อทำให้เกิดการตอกย้ำซ้ำทวนความคิดความเชื่อเดิมๆ ของผู้รับสาร และพยายามขจัดความคิดความเชื่อใหม่ๆ ที่จะเกิดขึ้นมาทำลาย/ ทัดทานความคิดเดิมๆ ของผู้รับสาร และพยายามขจัดความคิดความเชื่อใหม่ๆ ที่จะเกิดขึ้นมาทำลาย/ทัดทานความคิดความเชื่อเดิมๆ

5.) ผลกระทบสองชั้น (reciprocal effect) หมายถึง สื่อที่ทำให้คนหรือสิ่งใดสิ่งหนึ่ง กลายเป็นเป้าที่ถูกกล่าวถึง และผลกระทบจากการกลายเป็นผู้ถูกกล่าวขวัญถึงนั้น ทำให้เกิดผลต่อคนหรือสิ่งใดสิ่งหนึ่งอีกต่อหนึ่ง

6.) ผลกระทบที่ไม่ได้ตั้งใจให้เกิด (boomerang effect) ในบางครั้งผลกระทบที่เกิดขึ้นจากการรณรงค์อาจไม่ได้เป็นไปตามที่ผู้รณรงค์คาดการณ์

7.) ผลกระทบแบบบ “ว่าแต่เขาอิเหนาเป็นเอง” (third – party effect) หมายถึงการที่ผู้รับสารมีความคิดว่าผู้ที่ได้รับผลกระทบคงไม่ใช่เรา แต่เป็นผู้อื่นต่างหากทั้งๆ ที่ผลกระทบนั้นอาจเกิดขึ้นแล้วกับตน เพียงแต่รอเวลาแสดงผลออกมาเท่านั้น

จากที่กล่าวมาทั้งหมดจะเป็นได้ว่าสื่อทำให้เกิดผลกระทบได้หลายประการคือ

- เป็นเหตุที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงตามประสงค์
- เป็นเหตุที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงที่ไม่พึงประสงค์ก็ได้
- เป็นเหตุให้เกิดความเปลี่ยนแปลงบ้างเล็กน้อยในแง่รูปแบบหรือระดับความเข้มข้น
- เชื้อให้เกิด (facilitate) การเปลี่ยนแปลงที่ทั้งพึงประสงค์และไม่พึงประสงค์
- หนุนเสริม (reinforce) สิ่งที่มีที่เป็นอยู่แล้ว (ในกรณีที่ไม่เกิดการเปลี่ยนแปลง)
- ป้องกันการเปลี่ยนแปลง

ผลกระทบของสื่อในระดับปัจเจกบุคคล (Individual Effects)

ดังจะเห็นได้ว่าการศึกษาทางด้านผลกระทบของสื่อมวลชนในยุคหนึ่งได้ให้ความสนใจกับผลกระทบของสื่อต่อปัจเจกบุคคล และนักวิจัยได้ค้นพบว่าคนที่คนเราเปิดรับหรือบริโภคผลผลิตจากสื่อ นั้นจะสามารถส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงต่อความรู้ ความคิด ทักษะ และนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมได้ในที่สุด

มาร์ศรี เตชะกำพูน (2539) ได้แบ่งบทบาทและผลกระทบของสื่อต่อปัจเจกบุคคลออกเป็น 3 ด้านด้วยกัน ได้แก่

1. ผลของการสื่อสารต่อบุคคลในด้านการเปลี่ยนแปลงพุทธิพิสัย (cognitive domain) หมายถึง ผลของการสื่อสารที่ผู้ส่งสารต้องการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของผู้รับสารเกี่ยวกับ ความรู้ ความคิด ซึ่งผลของการเปลี่ยนแปลงนั้นเกิดขึ้นในสมอง ไม่สามารถมองเห็นได้ง่ายนัก เพราะเป็นผลของความสามารถและทักษะทางด้านสมองในการคิดเกี่ยวกับสิ่งต่างๆ แบ่งย่อยออกเป็น ความรู้ความจำระลึกได้ ความเข้าใจที่สามารถแปลและตีความได้ด้วยคำพูดของตนเอง

2. ผลของการสื่อสารต่อบุคคลในด้านการเปลี่ยนแปลงเจตพิสัย (affective domain) เป็นการเปลี่ยนแปลงด้านทัศนคติ ซึ่งเกิดขึ้นภายในตัวของผู้รับสาร เพราะทัศนคติเป็นกลุ่มของความเชื่อต่างๆ การสื่อสารมวลชนจะมีผลกระทบต่อระดับความสนใจและการรับรู้ของบุคคลเท่านั้น แต่การสื่อสารระหว่างบุคคลมีผลกระทบต่อทัศนคติอย่างเห็นได้ชัดเจน เป็นความสามารถของผู้รับสารในการยอมรับรู้เนื้อหาสาระ โดยเต็มใจรับฟัง เกิดความสนใจและตั้งใจพร้อมที่จะตอบสนองต่อผลการสื่อสารอย่างยินยอม เต็มใจและพอใจ

3. ผลของการสื่อสารต่อบุคคลในด้านการเปลี่ยนแปลงทักษะพิสัย (psychomotor domain) การสื่อสารนอกจากจะมีผลต่อการเปลี่ยนแปลงความรู้และทัศนคติแล้ว ยังส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม การปฏิบัติด้วย ผลการศึกษาวิจัยที่เกี่ยวข้องของผลของการสื่อสารที่มีต่อการเปลี่ยนแปลงทัศนคติของบุคคลกับการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม การปฏิบัติ ว่าอาจจะสัมพันธ์ต่อกันหรือไม่ก็ได้ เช่น แบบจำลองจิตวิทยาพลวัตของเดอเฟลอร์ (DeFleur) ที่แสดงให้เห็นถึง โครงสร้างเชิงจิตวิทยาภายใน ในฐานะที่เป็นตัวแปรแทรกเข้ามาในกระบวนการของผลแห่งการสื่อสาร และงานของเจนนิส และโฮฟแลนด์ (Janis and Hovland) ที่เกี่ยวกับบุคลิกภาพที่มีผลต่อการโน้มน้าวใจ ด้วยการชี้ให้เห็นว่าสภาพอารมณ์ ความรู้สึกของผู้รับสารและทัศนคติที่ผู้รับสารมี

ต่อแหล่งสาร โดยเชื่อว่าการเปลี่ยนแปลงทัศนคติเป็นดัชนีชี้การเปลี่ยนพฤติกรรม เป็นต้น หรือ ทฤษฎีความสะเทือนของระบบความรู้/ ความคิด (Theory of Cognitive Dissonance) ของเฟสติงเจอร์ (Festinger) ที่ว่าด้วยความขัดแย้งระหว่างทัศนคติกับพฤติกรรม อันเป็นผลของการสื่อสาร ซึ่งจะนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงอย่างใดอย่างหนึ่ง

2.1.3 อิทธิพลของสื่อกับวัฒนธรรมบริโภคนิยม

การบริโภค (Consumption) กลายเป็นประเด็นทางวัฒนธรรมที่น่าเป็นห่วงตั้งแต่ช่วงปลายทศวรรษ 1950 และในช่วงต้นทศวรรษ 1960 การพัฒนาเติบโตอย่างรวดเร็วของสังคมบริโภค (Consumer Society) ก็เป็นที่ถกเถียงอภิปรายกันอย่างกว้างขวางในแวดวงวิชาการศึกษา ในแนววัฒนธรรมศึกษา (Cultural Studies) ในแง่ของการสร้างความหมายจากการบริโภคสินค้า และการครอบงำของผู้ผลิตสินค้า (Storey, 1998) ตัวอย่างของวัฒนธรรมการบริโภคได้แก่ วัฒนธรรมแฟน (Fan culture) การช้อปปิ้ง (Shopping) และการแต่งตัวตามแฟชั่น เป็นต้น

การวิเคราะห์การบริโภคในฐานะที่เป็นวัฒนธรรมชนิดหนึ่งมีรากฐานมาจากแนวคิดของ คาร์ล มาร์กซ์ (Karl Marx) ซึ่งมองว่าการบริโภคเกี่ยวพันกับโครงสร้างทางเศรษฐกิจและการเมืองของสังคม ก่อนที่สังคมยุโรปจะเข้าสู่สังคมแบบทุนนิยม (Pre-capitalist societies) นั้น สินค้าส่วนใหญ่ถูกผลิตขึ้นมาเพื่อการบริโภคในทันที หรือไม่ก็ถูกใช้เพื่อแลกเปลี่ยนกับสินค้าชนิดอื่น ภายหลังจากการล่มสลายของระบบสังคมเศรษฐกิจแบบขุนนางดั้งเดิม (Feudalism) และเกิดระบบทุนนิยมขึ้นมาแทน รูปแบบการบริโภคก็เปลี่ยนไปเป็นการใช้สินค้าและบริการเพื่อตอบสนองความต้องการที่ไม่ใช่ความต้องการพื้นฐานอีกต่อไป

นอกจากนั้นในสังคมทุนนิยมคนงานยังผลิตสินค้าเพื่อแลกกับค่าจ้าง คนงานผู้ผลิตไม่ได้เป็นเจ้าของผลงาน ผลผลิต ผลงานหรือผลผลิตของคนงานถูกทำให้กลายเป็นสินค้าโดยการขายในตลาดมีเป้าหมายคือกำไร ดังนั้นทั้งๆ ที่เป็นผู้ผลิตผลงานขึ้นมาเองคนงานต้องใช้จ่ายเงินซื้อสินค้านั้น คนงานกลายเป็นผู้บริโภค และสังคมผู้บริโภค (Consumer society) จึงถือกำเนิดขึ้นเพื่อให้แน่ใจว่าได้กำไร ก็ต้องทำให้คนบริโภค ซื้อสินค้าเสียก่อน ด้วยเหตุผลนี้การบริโภคจึงเป็นเรื่องลวงหลอก (artificially) ที่ไม่จริงและถูกกระตุ้นโดยการโฆษณาสินค้า (advertising) ผลลัพธ์จากกระบวนการเหล่านี้คือ การเกิดความแปลกแยก (alienation) ขึ้น ซึ่งนั่นคือการที่แรงงานของคนงานไม่ใช่สิ่งที่ทำไปเพื่อตอบสนองความต้องการที่แท้จริงภายในอย่างใดอย่างหนึ่งของคนงาน แต่เป็นเพียงวิธีการที่จะตอบสนองความจำเป็นภายนอกตัวเท่านั้น ซึ่งอาจกล่าวได้อีกนัยหนึ่งว่า

ไม่ว่าจะเป็นชายหรือหญิง อัตลักษณ์ ซึ่งหมายถึงความรู้สึกว่าตัวตนของเราแตกต่างจากผู้อื่นไม่ใช่สิ่งจำเป็นที่ต้องคำนึงถึงในกระบวนการผลิต ดังนั้นกลุ่มคนเหล่านี้จึงถูกผลักดันให้เข้าสู่กระบวนการแสวงหาและสร้างอัตลักษณ์โดยอาศัยการบริโภคเป็นหนทางแก้ปัญหา

กระบวนการผลิตและความรู้สึกแปลกแยกดังกล่าวถูกตอกย้ำโดยอุดมการณ์บริโภคนิยม (Ideology of consumerism) ที่เสนอว่าความหมายของชีวิตเรานั้นค้นหาได้จากสิ่งที่เราบริโภค ความหมายนั้นไม่ได้อยู่ที่สิ่งที่เราผลิต อุดมการณ์ดังกล่าวช่วยกระพือการผลิตแบบแสวงหากำไร และกระตุ้นให้เกิดการบริโภคสินค้าอย่างมากมายไม่รู้จบ เพราะยิ่งผลิตก็ยิ่งแปลกแยก ยิ่งแปลกแยกก็ต้องยิ่งแสวงหาตัวตนที่แท้ แต่ก็ค้นไม่พบ ยิ่งค้นไม่พบก็ต้องยิ่งบริโภค เพราะการบริโภคจะช่วยสร้างความหมายของชีวิต ทั้งนี้โดยมีสื่อมวลชนเป็นพดลที่คอยเป่าให้กับกองเพลิงการขายและบริโภคสินค้าอย่างมากมายนี้เองคือประเด็นที่น่าวิตก

Herbert Marcuse (1968 อ้างถึงใน Storey, 1998) กล่าวถึงอุดมการณ์บริโภคนิยมว่าเป็นอุดมการณ์ที่สร้างให้เกิดความต้องการลวง (false needs) ขึ้นมาและความต้องการในลักษณะนี้จะทำงานเป็นกลไกรูปแบบหนึ่งในการควบคุมสังคม Marcuse กล่าวว่าคนในสังคมจะรู้จักว่าตัวเองคือใครโดยสามารถดูได้จากสินค้า (Commodities) ที่บริโภค การควบคุมทางสังคมในปัจจุบันอยู่ที่ความต้องการในรูปแบบใหม่ซึ่งสังคมเป็นผู้สร้างขึ้น โฆษณาต่างๆ เป็นตัวกระตุ้นให้เกิดความต้องการลวง เช่น ความอยากเป็นคนแบบนั้นแบบนี้ อยากใส่เสื้อผ้าสไต้ล้นนั้นสไต้ล้นนี้ กินอาหารก็ต้องที่นั่นที่นี่ เป็นต้น

Jacques Lacan (1993 อ้างถึงใน Storey, 1998) เปรียบเทียบอุดมการณ์บริโภคนิยมกับอุดมการณ์ความรักโรแมนติก “ideology of romance” ซึ่งเป็นอุดมการณ์ที่เชื่อว่า “ความรัก” คือคำตอบของทุกสิ่ง “ความรัก” ทำให้ชีวิตสมบูรณ์ “ความรัก” ทำให้เราอิ่ม และ “ความรัก” คือทั้งหมดทั้งมวลของเรา ซึ่งการบริโภคก็เหมือนกับการแสวงหาความรัก เนื่องจากเป็นการโยยหาการเติมเต็มบางอย่างที่ขาดหายไป ในทัศนะของนักจิตวิเคราะห์สิ่งที่ขาดหายไปคือ ร่างกายของแม่ (mother's body) ซึ่งไม่มีลูกคนใดจะเข้าถึงได้อีก ลูกจึงต้องอาศัย “สัญลักษณ์” (symbolic) เพื่อเติมเต็ม “จินตนาการ” (imaginary) ความต้องการดังกล่าว โดยกระบวนการนี้ชีวิตเราจึงมีแต่การแสวงหาวัตถุธรรมซึ่งเป็นสัญลักษณ์ใช้แทนจินตนาการซึ่งเป็นความปรารถนาอันไม่รู้จบ เรื่องราวชีวิตของคนเราดำเนินไปโดยอาศัยกระบวนการทดแทน (displacement) สิ่งที่ไม่มีความคิดเรื่องอุดมการณ์นิยมก็ไม่แตกต่างไปจากกระบวนการทดแทนสิ่งที่ขาดหายดังกล่าวข้างต้น เช่นเดียวกับความรัก คือคำตอบของทุกคำถาม การบริโภคจะทำให้เรารู้สึกเติมอีกครั้ง การบริโภค

จะทำให้เราสมมุติอีกครั้ง การบริโภคจะพาเรากลับไปสู่สภาวะของการ “จินตนาการ” (Storey, 1998)

Pierre Bourdieu (1984 อ้างถึงใน Storey, 1998) ได้ขยายแนวคิดของการบริโภคไปสู่แนวคิดที่ว่ามนุษย์ใช้การบริโภคเพื่อแบ่งแยกสถานะความแตกต่างทางสังคมอย่างไร Bourdieu กล่าวว่า วัฒนธรรมการใช้ชีวิต (Culture of living) เป็นพื้นฐานสำคัญที่คนใช้ต่อสู้ดิ้นรนเพื่อแสดงกลุ่มและชนชั้นทางสังคม การบริโภคทางวัฒนธรรมเป็นไปเพื่อแสดงความแตกต่างทางสังคม เช่น วัฒนธรรมถูกใช้โดยชนชั้นปกครองเพื่อตอกย้ำการเป็นชนชั้นปกครองที่อยู่เหนือผู้อื่น การทำให้เกิดความแตกต่างในการบริโภควัฒนธรรมจะเป็นตัวช่วยให้เกิดความชอบธรรมในการใช้อำนาจและการครอบงำทางชนชั้น ซึ่งจะหยั่งรากลึกในสังคมทำให้เกิดความไม่เท่าเทียมในที่สุด โดยนัยนี้ อำนาจเกิดจากการทำให้เกิดความแตกต่างทางวัฒนธรรมของแต่ละชนชั้น และความพยายามทำให้วัฒนธรรมของชนชั้นใดก็ตามต้องเป็นของชนชั้นนั้น

2.1.4 อิทธิพลและผลกระทบของสื่อประเภทละครโทรทัศน์

จากการศึกษาของนักวิชาการที่ต้องการใช้สื่อเพื่อการพัฒนาได้ทำการศึกษาแล้วพบว่า ละครโทรทัศน์สามารถทำหน้าที่และมีศักยภาพสูงสุดในการเปลี่ยนแปลงทัศนคติและพฤติกรรมของผู้ชม Singhal and Rogers (1999, อ้างถึงใน กาญจนา แก้วเทพ, 2545) ได้วิเคราะห์คุณลักษณะของละครโทรทัศน์ที่สามารถกระตุ้นใจผู้ชมได้ ซึ่งพบว่ามีลักษณะดังนี้

1. ละครโทรทัศน์ช่วยให้ผู้ชมได้ปลดปล่อยอารมณ์ (Emotional release) โดยผ่านการดำเนินเรื่องและการกระทำของตัวละคร ทำให้ผู้ชมได้หัวเราะ ได้ร้องไห้ ได้แปลกใจ ได้ตื่นเต้นกับเหตุการณ์ที่พลิกผันอย่างเหนือความคาดหมาย
2. ละครโทรทัศน์ได้ให้โอกาสผู้ชมได้เติมเต็มจินตนาการ (Fantasy Fulfillment) ซึ่งเป็นความต้องการพื้นฐานของมนุษย์ (Wishful Thinking) ในขณะที่โลกที่เป็นจริงขาดสีสัน การนั่งดูละครโทรทัศน์จึงเป็นเสมือนการเปิดโลกที่มีสีสันสดใสแห่งจินตนาการให้ผู้ชมได้สัมผัสด้วยประสบการณ์
3. ละครโทรทัศน์เปิดโอกาสให้ผู้ชมได้ค้นหาข้อมูลและคำแนะนำจากตัวละครที่ชื่นชอบในอีกแง่มุมหนึ่ง Gray (1977 อ้างถึงใน กาญจนา แก้วเทพ, 2545) ได้วิเคราะห์แหล่งกำเนิดความบันเทิงของโทรทัศน์จากมุมมองของผู้ชมที่เป็นผู้หญิง พบคุณลักษณะสำคัญของความบันเทิงที่พบในละครโทรทัศน์ได้แก่

3.1 Validation ละครโทรทัศน์สามารถตอกย้ำบางอย่างในชีวิตของผู้หญิง ความรื่นรมย์ใจนั้นมาจากการที่ละครโทรทัศน์นั้นได้พรรณนาบรรยายชีวิตอย่างละเอียดลออทุกแง่มุม รายละเอียดดังกล่าวนี้ให้ความรู้สึกว่าคุณเคย (Sense of familiarity) ซึ่งอาจจะมีบางครั้งที่ผู้ชมอาจชอบละครที่มีความแปลกใหม่บ้าง ทำให้ละครโทรทัศน์เกาหลีที่มีการดำเนินเรื่องที่แปลกออกไป และบางครั้งไม่สามารถเดาตอนจบได้นั้นได้รับความนิยมจากผู้ชมละครเป็นอย่างดี

3.2 Reassurance เนื่องจากเรื่องราว และแก่นเรื่องของละครโทรทัศน์นำเอาบางเสี้ยวชีวิตจริงบางส่วนมาแสดง และไม่ว่าตอนต้นเรื่องหรือการดำเนินเรื่องจะสร้างให้ตัวละครต้องมียุติในชีวิตขนาดใดก็ตาม แต่เมื่อถึงตอนสุดท้ายแล้ว ละครโทรทัศน์จะจบลงอย่างแสนสุขเสมอ (happy ending) ตัวละครดีๆ จะได้รับรางวัล ตัวละครเลวร้ายจะถูกลงโทษ การดำเนินเรื่องดังกล่าวให้ความมั่นใจ (reassurance) แก่ผู้ชมว่า ชีวิตเราก็น่าจะจบลงแสนสุข

ยิ่งไปกว่านั้นสื่อประเภทละครโทรทัศน์ยังถูกจัดเป็นสื่อที่มีบทบาทสำคัญในการเป็นช่องทางสื่อสาร และเป็นตัวกลางในการถ่ายทอดความรู้ ความเข้าใจในเรื่องต่างๆ ตามหน้าที่ของสื่อมวลชนแก่คนในสังคมไม่ว่าจะเป็นเรื่องเกี่ยวกับบริบททางสังคม ทางวัฒนธรรม ด้วยการสอดแทรกเนื้อหาเกี่ยวกับความเป็นไปของสังคม สื่อละครโทรทัศน์ยังสามารถถ่ายทอดเจตนารมณ์ และอุดมการณ์สู่ผู้รับสารในลักษณะเป็นเครื่องดึงดูดใจผู้รับสารได้มากกว่านวนิยายในแง่การสื่อสารเพื่อจูงใจ (Persuasive Communication) ตามหลักทฤษฎีการยอมรับอุดมการณ์ที่ว่าถ้าทำให้รู้ตัวว่าเนื้อหานั้นๆ กำลังถ่ายทอดอุดมการณ์ด้วยลักษณะบังคับผู้รับจะเกิดการต่อต้านขึ้น แต่ถ้าดึงดูดเข้ามาอย่างสมัครใจด้วยความบันเทิง การถ่ายทอดเจตนารมณ์ และอุดมการณ์นั้นๆ จะมีผลดีมากที่สุด (ศศิวิมล สันติราษฎร์ภักดี, 2539)

กาญจนา แก้วเทพ (2539) ได้ทำการศึกษามิติด้านอุดมการณ์ในละครโทรทัศน์พบว่าในบรรดาสถาบันต่างๆ ที่ทำหน้าที่ผลิตและถ่ายทอดอุดมการณ์ ซึ่งได้แก่ วัด โรงเรียน และสื่อมวลชนนั้นปรากฏว่าสื่อมวลชนเป็นสถาบันที่ได้เปรียบมากที่สุดในการนำเสนออุดมการณ์ ทั้งนี้เพราะคนเราใช้เวลาอยู่กับสื่อมวลชนตลอดชีวิต และการนำเสนออุดมการณ์จากสื่อมวลชนนั้นก็มิได้มีลักษณะบังคับเหมือนอย่างที่โรงเรียนกระทำ แต่ผู้ชมจะซึมซับเอาอุดมการณ์ต่างๆ ที่สื่อมวลชนให้อย่างไม่รู้ตัว เนื่องจากผู้ชมเป็นผู้ใช้สื่อมวลชนด้วยความสมัครใจเอง โดยเฉพาะอย่างยิ่งละครโทรทัศน์เป็นรายการบันเทิง ซึ่งมีลักษณะเป็นที่ดึงดูดใจในแง่ของการสื่อสารเพื่อโน้มน้าวใจ อันสอดคล้องกับหลักการยอมรับอุดมการณ์ที่ว่าถ้าทำให้รู้ตัวว่าเนื้อหาสาระใดๆ ก็ตามกำลังถ่ายทอดอุดมการณ์และมีลักษณะบังคับผู้รับ คนเรามักจะต่อต้านแต่ถ้าดึงดูดเข้ามาอย่างสมัครใจด้วย

ความบันเทิง การถ่ายทอดอุดมการณ์จะมีผลดีมากที่สุดนอกจากนี้ยังพบอีกด้วยว่าละครโทรทัศน์นั้น ยังคงทำหน้าที่ส่วนใหญ่ในการถ่ายทอดอุดมการณ์หลักของสังคม โดยผ่านเรื่องราวของละครที่มักเกี่ยวกับเรื่องราวของความรัก หน้าที่ครอบครัว ความสัมพันธ์เชิงคู่สาว ซึ่งเป็นเรื่องที่เกิดขึ้นในโลกของละครโทรทัศน์ตั้งแต่อดีตมาจนถึงปัจจุบัน

การศึกษาแนวคิดเรื่องอิทธิพลและผลกระทบของสื่อในการวิจัยครั้งนี้เพื่อนำมาใช้เป็นกรอบในการวิเคราะห์อิทธิพลของละครโทรทัศน์เกาหลีที่มีต่อทัศนคติและพฤติกรรมการบริโภคสินค้าวัฒนธรรมเกาหลีของผู้ชม เพื่อตอบคำถามการวิจัยข้อที่ 3 ว่า “ละครโทรทัศน์เกาหลีมีอิทธิพลต่อ ทัศนคติและพฤติกรรมการบริโภคสินค้าวัฒนธรรมเกาหลีของผู้ชมหรือไม่ อย่างไร” เพราะจากการศึกษาแนวคิดดังกล่าวก่อให้เกิดความเข้าใจถึงความเป็นมาในเรื่องอิทธิพลของสื่อมวลชนที่มีต่อคนในสังคมซึ่งพบว่าอิทธิพลของสื่อมวลชนนั้นจะเปลี่ยนแปลงไปตามสภาพแวดล้อมและบริบททางสังคมในยุคนั้นๆ และแนวคิดเรื่องระดับและประเภทอิทธิพลของสื่อมวลชนยังใช้เป็นแนวทางในการวิเคราะห์ระดับและประเภทอิทธิพลของละครโทรทัศน์เกาหลีที่ส่งผลต่อกลุ่มผู้ชมอีกด้วย ซึ่งการวิจัยในครั้งนี้เป็นการศึกษาอิทธิพลของละครโทรทัศน์เกาหลีที่มีต่อระดับปัจเจกบุคคลและเมื่อนำผลการวิจัยที่ได้ไปวิเคราะห์ร่วมกับสภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจสังคม และวัฒนธรรมของไทยในปัจจุบันอาจจะสามารถเชื่อมโยงอิทธิพลของละครโทรทัศน์เกาหลีในระดับที่ใหญ่ขึ้นต่อไปได้

ในส่วนของแนวคิดเรื่องอิทธิพลของละครโทรทัศน์ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาเพื่อนำมาเป็นแนวทางในการวิเคราะห์ละครโทรทัศน์เกาหลีเพราะสื่อแต่ละชนิดและประเภทต่างก็มีคุณลักษณะข้อดีและข้อด้อยที่แตกต่างกันซึ่งจะส่งผลและอิทธิพลต่อผู้ชมต่างกัน ทั้งนี้สื่อประเภทละครโทรทัศน์ก็มีคุณลักษณะเฉพาะตัวดังที่ได้กล่าวไว้ข้างต้นว่าสื่อประเภทละครโทรทัศน์มีศักยภาพสูงสุดในการเปลี่ยนแปลงทัศนคติและพฤติกรรมของผู้ชม ทั้งนี้เมื่อผสมผสานกับแนวคิดในเรื่องอิทธิพลของสื่อกับวัฒนธรรมบริโภคนิยม จะนำผลการวิจัยที่ได้มาอภิปรายสรุปว่าสุดท้ายแล้วละครโทรทัศน์เกาหลีนั้นมีอิทธิพลที่ก่อให้เกิดพฤติกรรมการบริโภคนิยมในสินค้าและวัฒนธรรมเกาหลีหรือไม่ อย่างไร

2.2 แนวคิดการสื่อสารระหว่างวัฒนธรรม (Cross Culture Communication)

ธิดารัตน์ รักประยูร (2545: 9) อธิบายความหมายของ วัฒนธรรม (Culture) ว่าเป็นรากฐานผลผลิตและพื้นฐานการปรับตัวของมนุษย์และสิ่งแวดล้อมที่มีการสั่งสมประสบการณ์ของคนหลายชั่วอายุ ซึ่งในขณะเดียวกันวัฒนธรรมก็ได้รับใช้ขั้นตอนการดำรงชีวิตของมนุษย์ด้วย วัฒนธรรมนั้นเป็นสิ่งที่มนุษย์สร้างขึ้นและจะต้องเปลี่ยนแปลงไป เช่น วัฒนธรรมการแต่งกาย วัฒนธรรมการบริโภค วัฒนธรรมด้านภาษา เป็นต้น

กระบวนการการที่วัฒนธรรมถูกเผยแพร่จากแหล่งกำเนิดไปยังสมาชิกในสังคมนั้นสามารถเกิดขึ้นได้สองทาง คือ

1.) โดยทางตรง ได้แก่ การติดต่อแลกเปลี่ยนระหว่างบุคคล ซึ่งอาจเป็นการแลกเปลี่ยนโดยสันติวิธี หรือแลกเปลี่ยนโดยการสงคราม หรือการอพยพเข้าไปตั้งถิ่นฐานอยู่ในประเทศใหม่

2.) โดยทางอ้อม ได้แก่ การที่วัฒนธรรมถูกเผยแพร่ผ่านสื่อมวลชน เช่น วิทยุ โทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ และภาพยนตร์ เป็นต้น

Singhal and Sevenkerud (1994 อ้างถึงใน อลิศา วิทวัสกุล, 2549) ได้ชี้ให้เห็นว่าไม่มีสื่อไหนที่จะสร้างความเข้าใจร่วมกันทางวัฒนธรรมได้สมบูรณ์ ซึ่งผู้ชมในบริบททางเศรษฐกิจ และสังคมที่แตกต่างกันจะตีความหมายสารที่ได้รับแตกต่างกันไป นอกจากนี้แนวคิดด้านความใกล้เคียงกันทางวัฒนธรรมเสนอว่า ผู้ชมมีแนวโน้มที่จะยอมรับรายการที่นำเสนอสารที่ใกล้เคียงกับวัฒนธรรมของตน เช่น เสื้อผ้า ภาษาท่าทาง อารมณ์ขัน และดนตรี ของประเทศตน ถ้าจะกล่าวอีกนัยหนึ่งก็คือ ถ้ารายการมีความใกล้เคียงกับวัฒนธรรมของผู้ชมมากเท่าไร รายการก็จะสามารถสร้างความเข้าใจร่วมกันทางวัฒนธรรมได้มากเท่านั้น

Samovar and Porter (อ้างถึงใน จิราพร บุตรสันต์, 2539) ได้ให้ความหมายของการสื่อสารระหว่างวัฒนธรรมว่า “เป็นการสื่อสารระหว่างบุคคลที่มีการรับรู้ทางวัฒนธรรมและระบบการให้ความหมายที่สามารถบดบังความสำคัญของสถานการณ์ทางการสื่อสารได้

เอมอร์ ซลพิไลพงษ์ (2545) ได้ให้ความหมายของการสื่อสารระหว่างวัฒนธรรมว่าการสื่อสารระหว่างวัฒนธรรม (Intercultural Communication) คือการสื่อสารระหว่างบุคคลที่มาจากต่างวัฒนธรรม หรือระหว่างบุคคลที่มีวัฒนธรรมย่อยต่างกัน แต่อาศัยอยู่ในวัฒนธรรมใหญ่เดียวกัน

Lustig and Jolenc (1996) ได้ให้ความหมายของการสื่อสารต่างวัฒนธรรมคือ กระบวนการถ่ายทอดและตีความหมาย ปฏิสัมพันธ์ และสัญลักษณ์ ระหว่างคนที่มาจากวัฒนธรรมต่างกันภายใต้บริบทการสื่อสารหนึ่งๆ

แนวทาง (Approach) ในเรื่องของการสื่อสารระหว่างวัฒนธรรมสามารถแบ่งออกได้เป็น 2 กลุ่มใหญ่ๆ คือ

1. กลุ่มการสื่อสารระหว่างวัฒนธรรม (Cross- Cultural Communication) โดยทั่วไปเราอาจกล่าวได้ว่า ความเชื่อเบื้องต้น (Basic Assumption) ของแนวทางนี้จะมองเรื่องของการสื่อสารระหว่างวัฒนธรรมในแง่บวก

2. กลุ่มจักรวรรดินิยมทางวัฒนธรรม (Cultural Imperialism) ความเชื่อเบื้องต้นของแนวทางนี้จะมองเรื่องของการสื่อสารระหว่างวัฒนธรรมสากล (Global culture) กับวัฒนธรรมท้องถิ่น (Local Culture) ไปในทางลบ

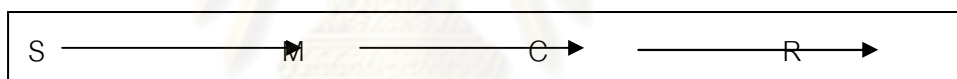
จากที่ได้กล่าวมาข้างต้นแสดงให้เห็นถึงความสัมพันธ์อย่างใกล้ชิดระหว่างการสื่อสารและวัฒนธรรม เพราะการสื่อสารเป็นเครื่องมือในการถ่ายทอดประเพณี ทัศนคติ ความเชื่อ ความนิยม ตลอดจนปรัชญาและแนวคิดต่างๆ อันเป็นส่วนหนึ่งของวัฒนธรรมจากชนรุ่นหนึ่งไปยังอีกรุ่นหนึ่ง หรือจากสังคมหนึ่งไปยังอีกสังคมหนึ่ง นับว่าเป็นหน้าที่ของการสื่อสารดังที่ลาสเวลล์ (Lasswell, 1960: 18) กล่าวไว้ว่า “การสื่อสารมีหน้าที่สำคัญอีกประการหนึ่ง คือ หน้าที่ในการถ่ายทอดวัฒนธรรมอันเป็นมรดกของสังคมจากคนรุ่นหนึ่งไปยังอีกรุ่นหนึ่ง หรือจากชนกลุ่มหนึ่งไปยังอีกกลุ่มหนึ่ง”

การถ่ายทอดระหว่างวัฒนธรรม

การถ่ายทอดวัฒนธรรมในสังคมเดียวกัน คือการสืบทอดวัฒนธรรมในแนวตั้งจากคนรุ่นหนึ่งไปสู่คนอีกรุ่นหนึ่ง ในกระบวนการเรียนรู้ที่พ่อแม่อบรมสั่งสอนลูก ส่วนการถ่ายทอดวัฒนธรรมจากสังคมหนึ่งไปสู่อีกสังคมหนึ่งเป็นการถ่ายทอดวัฒนธรรมในแนวนอนและเป็นการที่สังคมหนึ่งจะยอมรับวัฒนธรรมของสังคมอื่น โดยที่ฝ่ายรับวัฒนธรรมใหม่อาจจะละทิ้งวัฒนธรรมของตัวเองบางส่วน และทำให้เกิดการผสมผสานกลมกลืนทางวัฒนธรรมจนทำให้สูญเสียเอกลักษณ์เดิมไป

ในรูปแบบของการถ่ายทอดทางการสื่อสารนี้เราจะพบได้ว่าแบบจำลองทางการสื่อสารนี้ จะมีความสอดคล้องกับแนวคิดการสื่อสารกับการถ่ายทอดทางวัฒนธรรม แบบจำลองของการสื่อสาร 2 แบบ คือ

1. **Transmission Model** แบบจำลองนี้ทำให้ทราบถึงการสร้างความเห็นพ้องต้องกันนั้น เกิดจากการ “ถ่ายทอด” (Transportation) ของสิ่งของ ข่าวสาร ความหมาย จากผู้ส่งสารไปยังผู้รับสาร ดังแบบจำลองของ Lasswell ที่นักสื่อสารมวลชนรู้จักดีคือ

2. **Ritualistic Model** แบบจำลองนี้ได้ย้อนกลับไปหารูปแบบปฏิบัติทางสังคมแบบเก่าคือ การประกอบพิธีกรรม (Ritual) ซึ่งเป็นรูปแบบของการสื่อสารร่วมกันที่เป็นทางการ มีลักษณะการสร้างอารมณ์ร่วม (Formal but emotional public events) เปิดโอกาสให้ผู้เข้าร่วมได้มีส่วนร่วม โดยมีเป้าหมายสุดท้ายกับการสร้างความหมายและความเข้าใจร่วมกัน (Shared Meaning) กิจกรรมนี้ดำเนินเข้าไปมาอย่างไม่สิ้นสุด เพื่อต่อยอดความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน

ความแตกต่างระหว่างแบบจำลอง 2 แบบนี้จะพบว่า Transmission Model จะเน้นการถ่ายทอดข่าวสารทางเดียว (One – way communication) โดยมีทิศทางจากผู้ส่งไปยังผู้รับเท่านั้นในทางตรงกันข้าม Ritualistic Model จะเน้นการสื่อสารสองทาง (Two – way Communication) ที่แลกเปลี่ยนกันไปมาไม่มีใครผูกขาดการเป็นผู้ส่งออกหรือผู้รับอย่างตายตัว

จากแบบจำลองทางการสื่อสารนี้จะพบว่าเมื่อมีการถ่ายทอดทางวัฒนธรรมย่อมจะทำให้เกิดผลในหลายๆ รูปแบบจากการรับวัฒนธรรมภายนอกเข้ามา อาจจะมีทั้งด้านการรับแบบหมดเลยโดยไม่มี การปรับปรุงเปลี่ยนแปลง ด้านการรับแล้วปรับให้เป็นแบบท้องถิ่น ซึ่งนักวิชาการด้านการสื่อสารปัจจุบันเรียกว่า Globalization หรือในด้านการเลือกรับเฉพาะองค์ประกอบบางส่วน จากวัฒนธรรมต้นฉบับ แต่โดยส่วนใหญ่แล้วกระบวนการการรับการแพร่กระจายทางวัฒนธรรม จากสังคมอื่นนี้มักจะมีลักษณะเลือกรับ (Selective) คือ มักจะเลือกแต่เฉพาะส่วนประกอบที่เข้ากับ ความนิยมและความเชื่อในสังคมของตนเอง สังคมแต่ละสังคมจะปรับตัวเปลี่ยนแปลงได้มาก น้อยเพียงใดขึ้นอยู่กับธรรมชาติของวัฒนธรรมนั้นๆ ว่าเป็นวัฒนธรรมที่ปรับตัวง่ายหรือยาก เป็นวัฒนธรรมที่อ่อนหรือแข็ง และระยะห่างทางวัฒนธรรมระหว่างสองวัฒนธรรมนั้นมีมากหรือน้อย นอกจากนั้นความยากง่ายในการปรับปรับตัวยังขึ้นอยู่กับว่าเป็นส่วนประกอบส่วนใดของ วัฒนธรรม

วัฒนธรรมเป็นสิ่งที่ต้องถ่ายทอด (Transmission) เนื่องจากหลักการที่ว่าอายุของคนนั้นสั้น แต่วัฒนธรรมนั้นยืนยาวกว่า ดังนั้นในแต่ละสังคมจะต้องมีการติดตั้งกลไกสำหรับการถ่ายทอด วัฒนธรรมจากคนรุ่นหลังไปยังคนอีกรุ่นหนึ่ง ในยุคสมัยปัจจุบันสื่อมวลชนจึงมีหน้าที่บทบาท สำคัญในการถ่ายทอดหรือเผยแพร่วัฒนธรรมไปยังสมาชิกของสังคมทั้งในระดับบุคคลและระดับ มวลชน (อลิสสา วิทวัสกุล, 2549)

จากการศึกษาเรื่องอิทธิพลของละครโทรทัศน์เกาหลีที่มีต่อทัศนคติและพฤติกรรม การบริโภคสินค้าวัฒนธรรมเกาหลีของผู้ชมในเขตกรุงเทพมหานคร จะพบว่ามีความสอดคล้องกับ แนวคิดของการสื่อสารระหว่างวัฒนธรรมในรูปแบบจำลองการสื่อสารแบบ Transmission Model เนื่องจากเป็นการถ่ายทอดวัฒนธรรมของประเทศเกาหลีผ่านละครโทรทัศน์มาสู่ประเทศไทยใน แนวราบ โดยผู้ผลิตสารคือบริษัทผู้ผลิตละครโทรทัศน์เกาหลี ส่งสารอันได้แก่ละครโทรทัศน์เกาหลี ผ่านทางช่องทางการสื่อสารในประเทศไทยคือสถานีโทรทัศน์ช่องต่างๆ ที่ซื้อลิขสิทธิ์ละครโทรทัศน์ เกาหลีเข้ามาออกอากาศ และส่งไปถึงยังผู้รับสารซึ่งได้แก่ผู้รับชมละครโทรทัศน์เกาหลี ซึ่งผลจาก การรับชมละครโทรทัศน์เกาหลีอาจเกิดได้หลายด้านรวมไปถึงผลต่อพฤติกรรม การบริโภคสินค้า วัฒนธรรมเกาหลีด้วย ดังนั้นจากแนวคิดเรื่องการสื่อสารระหว่างวัฒนธรรมนี้ผู้วิจัยได้นำมาปรับใช้ เป็นกรอบแนวคิดของการวิจัยที่แสดงกระบวนการส่งผ่านวัฒนธรรมผ่านละครโทรทัศน์เกาหลีจาก ผู้ผลิตไปยังผู้ชม ดังแผนภาพที่ 2.4 นำเสนอกรอบแนวคิดของการวิจัยในครั้งนี้

2.3 แนวคิดการสื่อสารการตลาดวัฒนธรรม (Cultural Marketing)

ปัจจุบันกลยุทธ์ที่รัฐบาลเกาหลีได้นำมาใช้เป็นส่วนหนึ่งในการช่วยพัฒนาประเทศนั้นคือการนำกลยุทธ์การสื่อสารการตลาดที่ใช้วัฒนธรรมเป็นตัวนำในการแนะนำสินค้าหรือบริการของประเทศตนเองให้เป็นที่รู้จัก หรือเรียกได้ว่า C – Marketing (Cultural Marketing) ซึ่งอาจจะกล่าวได้ว่าเป็นกลยุทธ์รูปแบบใหม่ที่มีประสิทธิภาพในการช่วยส่งเสริมภาพลักษณ์และยอดขายสินค้าและบริการได้เป็นอย่างดี ซึ่งหากมองให้ดีจะเห็นว่า ละครโทรทัศน์ ภาพยนตร์ เพลง ฯลฯ นั้นหรือสินค้าส่งออกทางด้านวัฒนธรรมอื่นๆ จากประเทศเกาหลีนั้นได้ถูกตั้งใจผลิตโดยผ่านกระบวนการวางแผนเป็นอย่างดี ทั้งจากทางภาครัฐและเอกชน ซึ่งเป็นการใช้พลังทางศิลปะที่ก่อให้เกิดจินตนาการคล้อยตามทำให้เกิดดีมานด์และซัพพลายทั้งในสินค้าสื่ออื่นๆ เพิ่มมากขึ้น และนอกจากนี้สินค้าสื่อเหล่านี้ยังได้แฝงความเป็นเกาหลีเอาไว้ อีกทั้งทางด้านสินค้าอุปโภคบริโภค วัฒนธรรมความเป็นอยู่ ทำให้เป็นการสร้างภาพลักษณ์ที่ดีให้กับประเทศเกาหลีในอีกหนทางหนึ่ง ซึ่งอาจจะทำผู้ชมเกิดทัศนคติที่ดีต่อสินค้าและบริการที่มาจากประเทศเกาหลี และนำไปสู่พฤติกรรมผู้บริโภคสินค้าวัฒนธรรมเกาหลีในที่สุด

การสื่อสารการตลาด หมายถึงกิจกรรมทั้งหมดที่นักการตลาดได้กระทำขึ้นเพื่อให้เป็นข่าวสารกระตุ้นใจ เพื่อสื่อความหมายถ่ายทอดความคิดผ่านสื่อต่างๆ ไปยังกลุ่มเป้าหมายเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์ บริการหรือสิ่งอื่นใด เพื่อให้เกิดการยอมรับและตัดสินใจซื้อในที่สุด หรือแสดงพฤติกรรมตอบสนองอย่างใดอย่างหนึ่งตามที่มุ่งหวังไว้ (ดารา ทีปะปาล, 2541) และอาจจะนำไปสู่การเป็นผู้ภักดีต่อตราสินค้านั้นๆ (Brand Loyalty) ซึ่งเครื่องมือที่ใช้เพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ในการสื่อสารทางการตลาดนั้นมีหลากหลายจนในปัจจุบันนั้นเกิดการตลาดแบบผสมผสานหรือ Intergrated Marketing Communication (IMC) ซึ่งเป็นกลยุทธ์การประสานงานและการรวมความพยายามทางการตลาดของธุรกิจต่างๆ การติดต่อสื่อสารเพื่อส่งเสริมการตลาดโดยใช้ทุกเครื่องมือในการจูงใจที่เหมาะสมเพื่อให้เกิดข่าวสารและภาพพจน์ที่สอดคล้องกันและเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน (เสรี วงษ์มณฑา, 2542) มุ่งไปยังกลุ่มลูกค้าเป้าหมายเพื่อให้เกิดผลตามที่มุ่งหวัง หลักการประการหนึ่งของแนวคิดดังกล่าวคือ ต้องเน้นการสร้างความถี่โดยใช้วิธีการสื่อสารตราสินค้า (Brand Contact Point) ให้มากที่สุดเท่าที่จะมากได้ จึงพยายามคิดค้นสร้างสรรค์หรือหาช่องทางการสื่อสารการตลาดรูปแบบใหม่อันเป็นองค์ประกอบหนึ่งของการสื่อสารเพื่อที่จะสามารถสอดแทรกสาร ข้อมูลสินค้ารวมไปถึงตราสินค้าเข้าไปมีผลกระทบ (Impact) ต่อผู้บริโภคได้อีกทางหนึ่งภายใต้เงื่อนไขสำคัญประการหนึ่งที่ว่าผู้บริโภคถูกแวดล้อมไปด้วยสารโฆษณาหรือวิธีการสื่อสารอื่นๆ อีกมากมายจากสื่อที่หลากหลาย ดังนั้นการสรรหาช่องทางที่จะสื่อสารกับผู้บริโภค

โดยไม่ให้เกิดความรู้สึกว่าถูกยึดเยียด เพราะหากเกิดสภาพดังกล่าวแล้วจะทำให้ผู้บริโภคไม่สนใจในข่าวสารต่างๆ หรือเพิกเฉยต่อสารนั้นๆ ไป แต่ในทางตรงกันข้ามถ้าช่องทางนั้นทำให้ผู้บริโภคเกิดความคุ้นเคยกับตราสินค้าได้อย่างแนบเนียนก็อาจจะเป็นโอกาสหนึ่งที่จะทำให้ตราสินค้านั้นไปกระทบจิตใจผู้บริโภคหรือเกิดการจดจำไปโดยไม่รู้ตัว

2.4 แนวคิดละครโทรทัศน์ (Television Drama)

ปนัดดา ธนสถิตย์ (2531) ได้แบ่งประเภทของละครโทรทัศน์ออกเป็น 6 ประเภท โดยแบ่งตามวิธีการนำเสนอ ดังนี้

1. **ละครสั้นจบภายในตอนเดียว** ใช้เวลาแสดงประมาณ 60 - 120 นาที และมักออกอากาศเป็นรายการสุดท้ายของสถานี
  2. **ละครจบในตอน** ใช้เวลาแสดง 30 หรือ 60 นาที ออกอากาศเป็นประจำทุกสัปดาห์ เนื้อหาหลักของละครจะเป็นแนวเดียวตลอดและผู้แสดงชุดเดียวกันโดยตลอด
  3. **ละครเรื่องยาวหลายตอนจบ (Serial)** ซึ่งมีเรื่องราวดำเนินติดต่อกันไป โดยใช้ผู้แสดงชุดเดียวกันตลอด ความยาวตั้งแต่ 8 – 10 ตอนจบ อาจใช้เวลาแสดง 30 หรือ 60 นาที ออกอากาศเป็นประจำทุกสัปดาห์ หรือ 2-3 วันต่อสัปดาห์ หรือเป็นประจำทุกวันในเวลาเดียวกัน
  4. **Miniseries** เป็นละครหรือภาพยนตร์โทรทัศน์ที่ผลิตเป็นเรื่องยาว มีความยาวมากกว่า 3 ชั่วโมงขึ้นไป บางเรื่องอาจมีความยาวถึง 6 ชั่วโมงหรือมากกว่านั้น โดยจะทยอยนำออกอากาศติดต่อกันในเวลาเดียวกันในวันต่อไปหรือสัปดาห์ต่อไปเรื่อยๆ จนจบเรื่อง
  5. **Anthology Series / drama** เป็นลักษณะละครหรือภาพยนตร์โทรทัศน์ที่เป็นเรื่องจบในตอน มีความยาวตอนละ 30 - 60 นาที ผู้แสดงจะไม่เป็นชุดเดียวกันโดยตลอด เรื่องที่นำมาแต่ละตอนไม่เกี่ยวเนื่องกันเลย แต่มีแนวเรื่องทำนองเดียวกัน
  6. **Situation Comedies (Sitcoms)** เป็นละครโทรทัศน์ประเภทตลกชวนหัวหรือเสียดสีสังคม จะออกอากาศเป็นประจำทุกสัปดาห์หรือทุกวันในเวลาเดียวกัน มักจะมีความยาวตอนละ 30 นาที มีลักษณะเป็น Small one act play อาจจัดแสดงสดให้ผู้ชมในห้องส่งได้ชมพร้อมทั้งอัดเทปไปด้วย
- ส่วนละครพูดซึ่งจัดแสดงสำหรับเวทีหรือละครไทยประเภทต่างๆ เช่น ละครร้อง ละครรำ ละครพันทาง ละครพูดสลักรำ ลิเก ฯลฯ ไม่จัดว่าเป็นละครโทรทัศน์ แม้ว่าจะนำมาออกอากาศทางโทรทัศน์ก็ตาม

สำหรับละครโทรทัศน์เกาหลีที่นำมาศึกษาในครั้งนี้ เมื่อพิจารณาตามการแบ่งประเภทดังกล่าวข้างต้นจะจัดอยู่ในประเภทที่ 3 ซึ่งเป็นละครเรื่องยาวหลายตอนจบ หรือ Serial Drama มีเรื่องราวดำเนินติดต่อกันไป โดยใช้ผู้แสดงชุดเดียวกันตลอด ความยาวตั้งแต่ 8 – 100 ตอนจบใช้เวลาแสดง 60 หรือ 120 นาที ออกอากาศเป็นประจำทุกสัปดาห์หรือ 2-3 วันต่อสัปดาห์

องค์ประกอบของบทละครโทรทัศน์

อริสโตเติล (Aristotle) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบของบทละครว่า บทละครจะต้องประกอบไปด้วยปัจจัยดังต่อไปนี้ (ศศิลักษณ์ แจ่มสุข, 2538: 19 – 20)

- 1.เค้าโครงเรื่อง (plot) หมายถึง ลำดับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในละครอย่างมีเหตุผลและมีจุดหมายปลายทาง
2. ตัวละครและการวางลักษณะนิสัยตัวละคร (Character and Characterization) ตัวละครคือผู้กระทำและผู้ที่ได้รับผลจากการกระทำในบทละคร การวางลักษณะนิสัยตัวละครคือการที่ผู้เขียนกำหนดให้ตัวละครมีลักษณะนิสัยอย่างไรตามความเหมาะสมของเรื่องราวที่น่าเสนอ
3. ความคิด (Thought) คือ จุดมุ่งหมาย หรือความหมายของเรื่อง หรือแก่นของเรื่อง
4. การให้ภาษา (Diction) คือ การถ่ายทอดเรื่องราวและความคิดของผู้ประพันธ์ผ่านทางบทสนทนา หรือคำพูดของตัวละคร
5. เพลง (song)
6. ภาพ (Spectacle)

นอกจากนี้ J.S.R. Goodland (1971) ได้ทำการวิจัยเรื่อง An analysis of Social Content of Popular Drama ได้จำแนกประเภทของละครไว้ 10 รูปแบบด้วยกันคือ

1. Face ละครตลก ละครประเภทนี้เนื้อเรื่องจะเป็นเรื่องตลก ขบขัน โดยไม่ได้มุ่งหวังที่จะให้สาระอะไร
2. Straight / psychological ละครประเภทนี้จะดำเนินเรื่องอย่างตรงไปตรงมาไม่มีอะไรลึกลับซับซ้อน หรือเป็นเรื่องราวที่แสดงถึงภาวะของจิตใจ อารมณ์ของตัวละครไปตามเหตุการณ์ต่างๆ

3. Comedy เป็นละครตลกเช่นเดียวกับ Farce แต่มีสาระมากกว่า Farce เพราะดำเนินเรื่องเช่นเดียวกับละครปกติ แต่มีการสอดแทรกตลกขบขันหรือความตลกขบขันอันอาจเกิดจากพฤติกรรมของตัวละครแต่ละตัว
4. War setting เป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับสงครามและการสู้รบโดยเฉพาะ
5. Detective story ได้แก่ ละครสืบสวน เช่นการก่ออาชญากรรมที่จะต้องมีการสืบหาตัวคนร้าย
6. Thriller ละครสะท้อนขวัญ ได้แก่ละครที่ดำเนินเรื่องให้ผู้ดูเกิดความรู้สึกตื่นเต้นไปกับเนื้อเรื่อง
7. Documentary style ละครสารคดี เป็นละครที่แสดงถึงความเป็นจริงของแต่ละยุคสมัย แสดงให้เห็นถึงเหตุการณ์ต่างๆ ทั้งในอดีตและปัจจุบัน โดยส่วนมากจะเป็นละครประวัติศาสตร์
8. Mystery story ละครลึกลับ ในที่นี้หมายถึงเรื่องที่ไม่สามารถอธิบายได้ด้วยเหตุผลทางวิทยาศาสตร์ หรือเป็นเรื่องเหนือธรรมชาติ
9. Science story ละครวิทยาศาสตร์
10. Fantasy ละครที่เป็นเรื่องเพ้อฝันไม่ตรงกับความเป็นจริงในสังคมหรือจินตนิยาย

รูปแบบของละครโทรทัศน์บางครั้งอาจจะผสมผสานปนเปกันได้ หรือละครเรื่องหนึ่งมีหลายรูปแบบ

2.5 แนวคิดสัญวิทยาวิทยา (Semiology)

สัญวิทยา (Semiology) เป็นศาสตร์ที่ว่าด้วยการศึกษาเรื่องสัญญา (Science of Signs) ซึ่งเกี่ยวกับการศึกษาถึงวิธีการสร้างและถ่ายทอดความหมายต่างๆ ในตัวบท (*How meaning is generated and conveyed*) เช่นในภาพยนตร์ โทรทัศน์ และงานศิลปะอื่นๆ ซึ่งเป็นสิ่งที่เกี่ยวข้องกับการตีความตัวสัญญา (Sign) และการศึกษาถึงหน้าที่ของสัญญา หรืออาจกล่าวได้ว่า สัญญาวิทยาเป็นการศึกษากระบวนการสร้างความหมาย (Signification) หรือวิธีการที่จะนำสัญญาต่างๆ มาใช้ตีความหมายภายในตัวบท (Text) อันเป็นผลผลิตทั้งหมดของการสื่อสาร (Berger, 1991)

การวิเคราะห์ทางสัญวิทยา (Semiology Analysis) นั้นมีกุญแจสำคัญอยู่ที่ตัวสัญยะเอง และความสัมพันธ์ระหว่างตัวสัญยะเหล่านั้น ซึ่งผู้ที่ได้ชื่อว่าเป็นบิดาของแนวคิดเรื่องสัญวิทยาได้แก่ Ferdinand de Saussure (ค.ศ. 1857 – 1913) นักภาษาศาสตร์ชาวสวิสซึ่งได้แบ่งสัญยะออกเป็น 2 ส่วน ได้แก่ ตัวหมาย (Signifier) คือ ภาพและเสียง (Sound – Image) และ ตัวหมายถึง (Signified) คือ แนวคิด (Concept) ซึ่งความสัมพันธ์ระหว่างตัวหมายกับตัวหมายถึงเป็นตัวสร้างให้เกิดความหมายขึ้น โดยตัวที่ถูกให้ความหมาย (Signified) จะเป็นลักษณะนามธรรมหรือเป็นแนวคิดที่จับต้องไม่ได้ แต่แฝงความหมายที่ผู้ผลิตและผู้อ่านต้องการสื่อถึงกัน ส่วนตัวให้ความหมาย (Signifier) มีลักษณะเป็นรูปธรรมหรือเป็นเสียงและภาพที่จะสื่อความหมายถึงแนวคิดที่ผู้ผลิตและผู้อ่านต้องการ

ความสัมพันธ์ระหว่างตัวหมาย และตัวหมายถึงมีพลวัตระหว่างกัน สามารถเปลี่ยนแปลงได้ตลอดเวลา ขึ้นอยู่กับกาลเทศะในการใช้สัญยะนั้นๆ บ่อยครั้งที่ความสัมพันธ์ดังกล่าวเชื่อมโยงกันทั้งๆ ที่ไม่มีความสัมพันธ์กันเลย แต่เกิดจากการตกลงกันในกลุ่มผู้ใช้สัญยะนั้นๆ บางครั้งความหมายของสัญยะก็ถูกสร้างขึ้นโดย “ความสัมพันธ์เชิงตรงข้าม” (binary opposition) ซึ่งทำให้เข้าใจความหมายได้ง่ายขึ้น นั่นคือ คำว่า “รวย” นั้นจะไม่มี ความหมายเลยถ้าไม่มีคำว่า “จน”

ศิริชัย ศิริกายะ และ กาญจนา แก้วเทพ (2531: 83 – 84) ได้อธิบายถึงการนำทฤษฎีที่เน้นที่ตัวสารหรือตัวบท (Text) ของสื่อมวลชนมาศึกษาถึงฐานของตัวทฤษฎีซึ่งนำมาใช้วิเคราะห์เนื้อหาว่า เนื่องจากกฎต่างๆ ของภาษา (หรือลักษณะอื่นใดก็ตามที่ถูกทำขึ้นมาแทน หรือ “การเข้ารหัส”) ถูกกำหนดหรือมีข้อจำกัดโดยโครงสร้างภายในของวัฒนธรรมเดิม (รากเดิมของวัฒนธรรม) ดังนั้นตัวเนื้อหรือตัวบทที่เลือกมาศึกษาจึงเปิดโอกาสให้นำมาอ่านและตีความได้ เราจึงสามารถเข้าใจความหมายหากเรารู้กฎเกณฑ์ของภาษาและมีความคุ้นเคยดีกับวัฒนธรรม ถึงแม้แนวทางในการศึกษาเรื่องนี้จะมีมากมายก็ตาม แต่เราก็ยังสามารถระบุลักษณะที่สำคัญของทฤษฎีได้ดังนี้

1. ความหมายที่เราตีความออกมาจากตัวเนื้อหาของสื่อมวลชนไม่จำเป็นจะต้องเป็นเช่นเดียวกับความตั้งใจของผู้ส่งสารหรือเป็นความหมายเดียวกันกับผู้รับสารมีอยู่ แต่ความหมายที่เราตีความนั้น เราถือเป็นความหมายที่ปราศจากอคติ เกิดขึ้นมาจากหลักตรรกะของระบบสัญลักษณ์ที่ใช้ในการเข้ารหัส

2. แนวการศึกษาไม่ได้เน้นเฉพาะความหมายที่ปรากฏในระดับพื้นผิว หรือ ความหมายตามตัวหนังสือของเนื้อหาสื่อมวลชนเท่านั้น แต่ยังสนใจถึงความหมายแอบแฝง หรือ ความหมายเชิงนัยยะ ซึ่งผู้ส่งสารอาจจะตั้งใจหรือไม่ตั้งใจให้เกิดความหมายดังกล่าวก็ตาม

3. แนวทางการศึกษาไม่ได้จำกัดเฉพาะการวิเคราะห์ภาษาเขียนเท่านั้น แต่ยังรวมไปถึงรูปภาพ ท่าทาง เสียง หรือ เครื่องไม้เครื่องมือต่างๆ ที่นำมาใช้ในการสื่อความหมาย

นอกจากนั้น Saussure ได้กล่าวถึงการวิเคราะห์ระบบสัญลักษณ์ 2 แบบ ได้แก่ Synchronic และ Diachronic ซึ่ง Synchronic เป็นการศึกษาถึงความสัมพันธ์ของสัญลักษณ์ต่างๆ ที่มีอยู่ในตัวบท ศึกษาความสัมพันธ์ของสิ่งที่มีอยู่ และพิจารณารูปแบบของสิ่งที่เป็นคู่ตรงข้ามที่แฝงอยู่ในตัวบท ซึ่งเรียกว่าการหา Paradigmatic Structure ส่วน Diachronic จะเน้นที่การเชื่อมโยงของเหตุการณ์ การลำดับเรื่อง หรือการปรากฏของสัญลักษณ์ ซึ่งเรียกว่าเป็นการหา Syntagmatic Structure ซึ่งการวิเคราะห์แบบ Syntagmatic จะพบมาในเรื่องการเล่าเรื่อง (Narration) เนื่องจากโครงสร้างของการเล่าเรื่องนั้น จะต้องกำหนดเหตุการณ์เอาไว้อย่างชัดเจน หากสลับขั้นตอนกัน ความหมายก็อาจจะเปลี่ยนแปลงไป

Propp (1973 อ้างถึงใน Berger, 1991) นักคติชนวิทยาชาวรัสเซียเป็นผู้บุกเบิกการวิเคราะห์แบบ Syntagmatic โดยวิเคราะห์โครงสร้างของการเล่าเรื่องของนิทานพื้นบ้าน และได้เขียนหนังสือเรื่อง "Morphology of the Folktale" ซึ่งเป็นการศึกษาถึงรูปแบบ ของ ส่วนประกอบ ของสิ่งใดสิ่งหนึ่งและความสัมพันธ์ของส่วนประกอบเหล่านั้นเองกับองค์ประกอบรวมทั้งหมด โดยเกณฑ์ที่ Propp นำมาใช้ในการวิเคราะห์ได้แก่

1. **Function** ได้แก่การกระทำของตัวละคร ซึ่งจากการวิเคราะห์เชิงเปรียบเทียบนิทานพื้นบ้านจำนวนมาก พบว่ามี 31 Function ด้วยกัน เช่น การพลัดพราก การแสวงหาของวิเศษ การค้นพบ การละเมิด การต่อสู้ เป็นต้น ดังจะเห็นได้จากตารางที่ 2.1 ตัวอย่างของ Function และ คำอธิบายประเภทของกิจกรรมของตัวละครต่างๆ

Function	สถานการณ์ที่เกิดขึ้น
เริ่มต้นสถานการณ์ (Initial situation)	แนะนำตัวเอก สมาชิกในครอบครัว
การไม่ปรากฏ (Absentation)	หนึ่งในสมาชิกของครอบครัวหายไป
ภาวะที่ถูกห้าม (Interdiction)	พระเอกจะถูกห้ามไม่ให้กระทำการใดอย่างใดอย่างหนึ่ง หรือถูกสาป
การหลอกลวงคดโกง (Trickery)	ตัวผู้ร้ายจะหลอกลวง / คดโกง

ตารางที่ 2.1 ตัวอย่าง Function และประเภทกิจกรรมต่างๆ ของตัวละครของ Propp

2. ขั้นตอนของ Function (Sequence) ได้แก่ลำดับ ก่อน- หลังที่ตัวละครจะแสดง

Function ต่างๆ ออกมาซึ่งจะถูกวางโครงสร้างเอาไว้ค่อนข้างแน่นอน

สำหรับ “วิธีการเล่าเรื่อง” นี้เป็นแบบแผนของรูปแบบการถ่ายทอดข่าวสารที่ใช้กันมาก รูปแบบหนึ่งที่เราจะพบได้ในผลงานสมัยใหม่ของสื่อมวลชนทุกชนิด เช่นภาพยนตร์ ละครโทรทัศน์ บทเพลง สปอทโฆษณา แม้กระทั่งการรายงาน (เล่าข่าว) เป็นต้น (กาญจนา แก้วเทพ, 2547) นอกจากนั้นงานของ Propp เป็นสิ่งที่มีความสำคัญต่อผู้ศึกษารุ่นหลัง เนื่องจากสามารถนำแนวคิดของเขามาปรับใช้กับสื่ออื่นไม่ว่าจะเป็น ภาพยนตร์ โทรทัศน์ นิยาย การ์ตูน หรือรูปแบบอื่นของการเล่าเรื่อง และถึงแม้ว่าการวิเคราะห์รูปแบบของการเล่าเรื่องของ Propp นั้นอาจจะไม่ถูกต้องทั้งหมด แต่แนวความคิดเรื่อง Function ของเขาก็สามารถนำมาประยุกต์ใช้กับตัวบททุกชนิดซึ่งให้ผลที่น่าสนใจทีเดียว (Berger, 1991)

Claude Levi-Strauss (1967, อ้างถึงใน กาญจน แก้วเทพ, 2541: 102 -104) กล่าวว่า การวิเคราะห์ตัวบทแบบ Syntagmatic Structure จะให้ความหมายโดยอรรถ (Manifest meaning) ซึ่งจะพิจารณาถึงชุดของเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น ซึ่งการวิเคราะห์แบบ Syntagmatic Structure นั้น องค์ประกอบย่อยและการจัดลำดับขององค์ประกอบย่อยต่างก็มีความสำคัญ ส่วนการวิเคราะห์ตัวบทแบบ Paradigmatic Structure จะให้ความหมายโดยนัย (Latent meaning) ซึ่งหมายรวมถึงบริบทที่เกี่ยวข้องและความหมายที่แฝงอยู่ในรูปแบบของการแบ่งคุณสมบัติของสิ่งต่างๆ ออกเป็นคู่ตรงกันข้าม (binary opposition) ซึ่งจะต้องระวังความคลาดเคลื่อน ประการแรกต้องแน่ใจว่าได้เลือกสิ่งที่เป็นคู่ตรงกันข้ามที่ถูกต้อง และประการที่สองต้องแน่ใจว่าสิ่งที่เป็นคู่ตรงกันข้ามนั้นมีความเชื่อมโยงกับลักษณะของเหตุการณ์ในตัวบท นอกจากนี้ Claude Levi – Strauss

ได้สรุปแนวความคิดของการวิเคราะห์แบบ Paradigmatic ไว้ดังนี้ (อ้างถึงใน มณฑกานติ
ธีรนนท์วัฒน์, 2544)

1. การจัดระบบในการเล่าเรื่อง เช่น คุณสมบัตินางเอกแบบ “นางแมวป่า” เพราะเหตุใด
จึงมีวิธีการเล่าเรื่องให้นางเอกมีลักษณะที่แก่นแก้ว เป็นอิสระ ก้าวร้าวในตอนแรก และแปร
เปลี่ยนเป็นผู้หญิงที่เรียบร้อยในตอนหลัง

2. ความหมายแฝงในวิธีการเล่าเรื่อง หรือวิธีการสร้างตัวละคร เช่น คุณลักษณะของ
นางเอกแก่นแก้วนั้นคือ ผู้หญิงที่เพิ่มคุณค่าของตัวเองให้มากขึ้นด้วยการลดระดับของ “ความเป็น
ผู้หญิง” ให้น้อยลงและเพิ่ม “ความเป็นผู้ชาย” ให้มากขึ้น อันเป็นความหมายที่แท้จริงของตัวละคร
แบบนี้ แต่ถึงอย่างไรก็ยังคงเป็นผู้ชาย (พระเอก) ที่มีอำนาจในการแปรเปลี่ยนระดับของความเป็น
ผู้ชายของนางเอกให้กลับอ่อนโยนเป็นผู้หญิงดังเดิม (ปราบนางเอกให้เชื่อง)

แนวความคิดทางด้านสัญวิทยาวิทยา (Semiology) ได้ถูกนำมาใช้ในการวิจัยครั้งนี้
ในส่วนของการวิเคราะห์แบบ Syntagmatic ถูกนำมาใช้ในการวิเคราะห์รูปแบบของละครโทรทัศน์
เกาหลี โดยทำการพิจารณาชุดของเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น วิเคราะห์องค์ประกอบย่อยและการ
จัดลำดับขององค์ประกอบย่อยในการดำเนินเรื่อง ซึ่งกล่าวได้ว่าเป็นการหาความหมายเชิงอรรถ
(Manifest meaning) ที่ปรากฏในละครโทรทัศน์เกาหลี และนำการวิเคราะห์แบบ Paradigmatic
มาใช้เพื่อวิเคราะห์ในส่วนเนื้อหาของโทรทัศน์เกาหลี โดยทำการพิจารณาริบทที่เกี่ยวข้องและ
ความหมายที่แฝงอยู่ในละครโทรทัศน์เกาหลี หรือเรียกได้ว่าเป็นการหาความหมายโดยนัย (Latent
Meaning) เพื่อสรุปหาเนื้อหาส่วนใหญ่ที่ถูกนำเสนอผ่านละครโทรทัศน์เกาหลี และจะนำผลที่ได้
จากการวิเคราะห์ทั้ง 2 แบบ ไปอภิปรายรวมกับผลการวิเคราะห์การเล่าเรื่อง (Narrative analysis)
เพื่อหาจุดร่วมของผลการวิเคราะห์ทั้ง 2 แบบและนำไปสู่บทสรุปของรูปแบบ และเนื้อหาของละคร
โทรทัศน์เกาหลีที่มีส่วนสนับสนุนหรือก่อให้เกิดพฤติกรรมกรรมการบริโภคสินค้าวัฒนธรรมเกาหลี

2.6 แนวคิดการวิเคราะห์การเล่าเรื่อง (Narrative Analysis)

การเล่าเรื่อง (Narration) เป็นห่วงโซ่ร้อยเหตุการณ์ต่างๆ ของความสัมพันธ์ที่เป็นเหตุ
เป็นผลซึ่งเกิดขึ้นระหว่างเวลาและช่องว่าง (Time and Space) (Bordwell and Thompson,
1990) โดยการเล่าเรื่องนั้นเป็นการนำมนุษย์ไปสู่ประสบการณ์มากมาย ทำให้มนุษย์เรียนรู้สิ่งต่างๆ

ในชีวิต ทำให้เข้าใจเหตุการณ์รอบๆ ตัว และให้ความบันเทิงควบคู่กันไปอีกด้วย (ฉลองรัตน์ ทิพย์ พิमान, 2539)

กาญจนา แก้วเทพ (2547) อธิบายความหมายของการเล่าเรื่องไว้ว่า Narrative และ to narrate มีรากศัพท์มาจากภาษาละตินคือ narrare, narratum และ narro ที่ได้รับมาจากคำว่า Gnarus ซึ่งหมายความว่า “ความฉลาด” ซึ่งรากศัพท์นี้บ่งบอกความหมายอย่างใกล้ชิดระหว่างการเล่าเรื่อง และความรู้ ดังนั้นการวิเคราะห์การเล่าเรื่องจึงเป็นสิ่งสำคัญ เพราะช่วยให้เราเข้าใจว่า ความรู้ ความหมาย และคุณค่าต่างๆ ถูกผลิตและถูกเผยแพร่ในสังคมได้อย่างไร แต่การเล่าเรื่องในสื่อไม่ส่งผลกระทบต่อโลกแห่งความเป็นจริงทั้งหมด

นพพร ประชากุล (2543 อ้างถึงใน สีนียา ไกรวิมล, 2545) ได้กล่าวถึงการเล่าเรื่องว่า สามารถแบ่งได้เป็นสองระดับ ระดับแรกคือ ระดับเนื้อความหรือตัวบทที่ปรากฏ โดยในทาง Narratology ใช้คำว่า discourse ซึ่งหมายถึง เนื้อความของนวนิยายที่เราอ่าน หรือเนื้อความของภาพยนตร์ที่รับรู้ด้วยตาตามที่ปรากฏจริงๆ ในระดับที่สอง คือ ระดับเนื้อเรื่อง (story) หรือที่เรียกว่า ระดับของโครงสร้าง (structure) เป็นระดับที่อยู่ลึกลงไป ในขณะที่ระดับบน คือ ตัวเรื่องเล่าที่เรา รับรู้เป็นรูปธรรม ระดับที่สองจะเป็นระดับโครงสร้างความสัมพันธ์ของ Concept ที่อยู่ในเรื่อง โดยการศึกษาการเล่าเรื่องในระดับเนื้อความจะต้องดูถึงองค์ประกอบและกลวิธีการนำเสนอ ซึ่งในการศึกษารุ่นนี้เป็นการศึกษารูปแบบการเล่าเรื่องในระดับเนื้อความหรือระดับตัวบทที่ปรากฏ

สำหรับการวิเคราะห์การเล่าเรื่องนั้นสามารถทำได้ในหลายวิธี โดยเราอาจสามารถ วิเคราะห์ตามองค์ประกอบของเรื่องเล่าทั้ง 7 ข้อดังต่อไปนี้

1. โครงเรื่อง (Plot)

โครงเรื่อง คือ ลักษณะชุดของเหตุการณ์ทั้งหมดในเรื่องที่ร้อยเรียงกัน และดำเนินไป ตั้งแต่ต้นจนจบ โดยรวบรวมจากปฏิกิริยาของตัวละคร และเรื่องราวมากมายจากความขัดแย้ง รวมทั้งบทสรุปปรบยอด การวางโครงเรื่องเป็นการวางแผน หรือกำหนดชะตาชีวิตของตัวละครแต่ละตัว ว่ามีเรื่องราวการกระทำ อุปสรรคปัญหา และบทสรุปของชีวิตว่าเป็นอย่างไร เค้โครงเรื่องที่ดีจะต้องมีความสมบูรณ์ในตัวของมันเองมีความยาวพอเหมาะ เหตุการณ์ทุกตอนมีความสัมพันธ์กันอย่างสมเหตุสมผล ตามกฎแห่งกรรม

เพ็ญศิริ เศรษฐวิhari (2541 อ้างถึงใน สีนียา ไกรวิมล, 2545) แบ่งโครงเรื่องออกเป็น ลักษณะใหญ่ได้ 8 ลักษณะ

1. ความรักของชายหญิงที่พบกัน รักกัน และต้องฟันฝ่าอุปสรรค สุดท้ายก็สมหวัง
  2. รักสามเส้า เป็นเรื่องรักทำนองเดียวกัน แต่รักสามเส้าจะเป็นเรื่องที่ตัวละครหลัก 3 คน มีความสัมพันธ์กันจนยากแก่การแก้ปัญหา
  3. ความสำเร็จ เป็นเรื่องของคนที่พยายามต่อสู้ ฝ่าฟันอุปสรรคเพื่อก้าวไปสู่ความสำเร็จ
  4. ซินเดอเรลลา หรือเรื่องพาดฝัน เป็นเรื่องของพระเอกหรือนางเอกตกยากถูกรังแกแต่ในที่สุดก็เปิดเผยว่าเธอหรือเขาเป็นทายาทเศรษฐี
  5. คฤหาสน์ลึกลับ มีปมปัญหาซ่อนอยู่ในความสวยงามของคฤหาสน์ เป็นสถานการณ์ที่ดำเนินอยู่ภายใต้ความลึกลับของสถานที่
  6. ค้นหาความจริงว่าใครทำอะไร โดยเฉพาะคดีฆาตกรรม
  7. แมวจับหนู เป็นการไล่ล่ากันของตัวละคร 2 ฝ่ายโดยมิได้ปกปิดตัวผู้กระทำ
  8. เพชรตัดเพชร คือ ตัวเอกสองฝ่ายเป็นศัตรูกัน ชิงไหวชิงพริบระหว่างสถานการณ์ที่พลิกผัน
- ในการเล่าเรื่องมีขั้นตอนการลำดับเหตุการณ์ใน 5 ขั้นตอน ได้แก่

1.1 การเริ่มเรื่อง (Exposition) การเริ่มเรื่องเป็นการชักจูงความสนใจให้ติดตามเรื่องราว มีการแนะนำตัวละคร แนะนำฉาก หรือสถานที่อาจมีการเปิดประเด็นปัญหา หรือเผยปมขัดแย้งเพื่อให้เรื่องราวชวนติดตาม การเริ่มเรื่องไม่จำเป็นต้องเรียงตามลำดับเหตุการณ์ โดยอาจเริ่มเรื่องจากตอนกลางเรื่อง หรือเล่าย้อนจากตอนท้ายเรื่องไปหาต้นเรื่องก็ได้

1.2 การพัฒนาเหตุการณ์ (Rising Action) คือการที่เรื่องราวดำเนินไปอย่างต่อเนื่อง และสมเหตุสมผล ปมปัญหา หรือข้อขัดแย้งเริ่มทวีความเข้มข้นขึ้นเรื่อยๆ ตัวละครอาจมีความลำบากใจและสถานการณ์ก็อยู่ในช่วงยุ่งยาก

1.3 ภาวะวิกฤติ (Climax) หรือจุดสุดยอด จะเกิดขึ้นเมื่อเรื่องราวกำลังถึงจุดแตกหัก และตัวละครอยู่ในสถานการณ์ที่ต้องตัดสินใจ

1.4 ภาวะคลี่คลาย (Falling Action) คือ สภาพหลังจากที่จุดวิกฤติได้ผ่านพ้นไปแล้ว เงื่อนงำ และประเด็นปัญหาได้รับการเปิดเผย หรือข้อขัดแย้งได้รับการขจัดออกไป

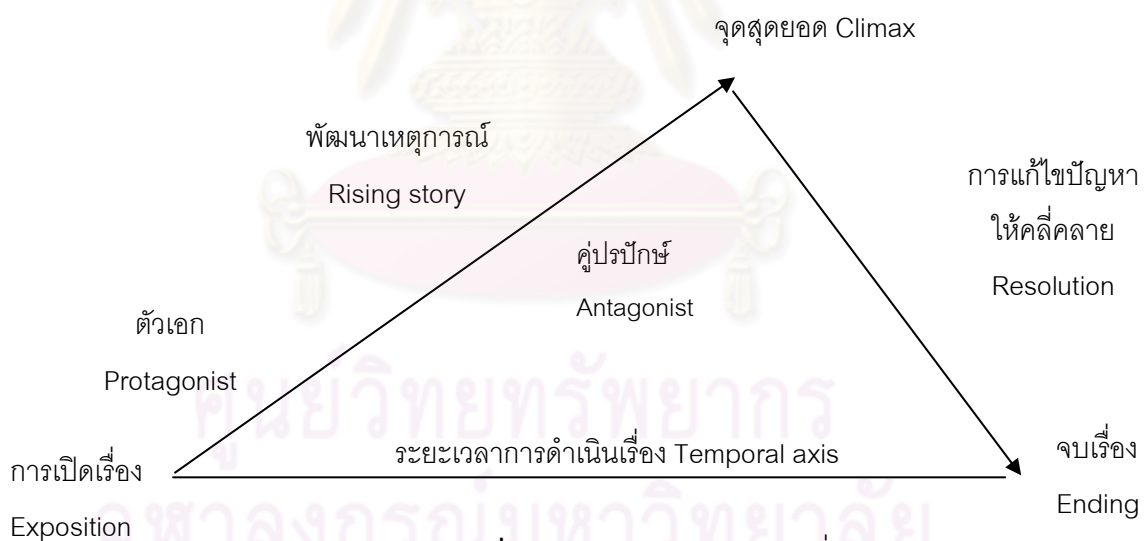
1.5 การยุติของเรื่องราว (Ending) คือการสิ้นสุดของเรื่องราวทั้งหมด การจบอาจจะหมายถึงความสูญเสีย อาจจบแบบมีความสุข หรือทิ้งท้ายไว้ให้ขบคิดก็ได้ โดยตอนจบหรือการปิดเรื่อง สามารถจบได้ใน 4 รูปแบบคือ (อวยพร พานิช, 2543 อ้างถึงใน สีนียา ไกรวิมล, 2545)

1.) แบบหักมุม (Surprise Ending) หรือ พลิกความคาดหมาย ซึ่งเป็นการจบเรื่องที่ผู้ชมคาดไม่ถึง ไม่นึกว่าเรื่องจะจบอย่างนั้น

2.) แบบโศกนาฏกรรม (Tragic Ending) คือ การจบเรื่องด้วยการผิดหวัง ความสูญเสีย ความล้มเหลวในชีวิต

3.) แบบสุขนาฏกรรม (Happy Ending) คือ การจบเรื่องแบบสำเร็จในชีวิตประสบความสำเร็จหรือได้พบชีวิตใหม่ที่ตัวละครต้องการ

4.) แบบเป็นจริงในชีวิต (Realistic Ending) คือ การจบเรื่องแบบสมจริง และให้แนวคิดอย่างใดอย่างหนึ่งแก่ผู้ชม โดยไม่มีการปิดเรื่อง ปล่อยให้ผู้ชมคิดเองให้ผู้ชมจินตนาการต่อไปในรูปแบบของตน

แผนภาพที่ 2.1 โครงสร้างของการเล่าเรื่อง

ที่มา: Freytag อ้างถึงใน Giannetti, 1988

แผนภาพที่ 2.1 อธิบายถึงโครงสร้างในการเล่าเรื่องว่า การเล่าเรื่องเปิดเรื่อง (Exposition) จากความขัดแย้งระหว่างตัวละครหลัก (Protagonist) มีพัฒนาเหตุการณ์ (Rising story) เป็นลำดับไปสู่จุดสุดยอด (Climax) แล้วเรื่องราวจะจบลงภายหลังจากปมปัญหาได้รับการแก้ไข (Resolution)

2. ความขัดแย้ง (Conflict)

ความขัดแย้งก็เป็นอีกส่วนหนึ่งที่ได้รับการนำมาศึกษาอยู่เสมอ ทั้งนี้ก็เพราะเมื่อทำการศึกษาความขัดแย้งก็จะทำให้เข้าใจเรื่องราวได้อย่างกระจ่างชัดยิ่งขึ้น อีกทั้งโดยแท้จริงแล้วเรื่องเล่า คือการสารเรื่องราวบนความขัดแย้ง โดยความขัดแย้งหรือการเกิดปัญหาเป็นการแสดงลักษณะของปัญหาซึ่งเป็นจุดที่สร้างความเข้าใจชวนให้ติดตาม และยังเป็นการแสดงถึงการขยายตัวของปัญหาหรือความขัดแย้งว่าลุกลามออกไปอย่างไร บางครั้งความขัดแย้งอาจเกิดขึ้นซ้อนๆ กันในการดำเนินเรื่องเรื่องเดียวกันได้ ปมแห่งความขัดแย้งของตัวละครนั้น จะนับตั้งแต่จุดที่ปัญหาเริ่มปรากฏซึ่งก็คือเหตุการณ์หรือการเผชิญหน้ากับปัญหาที่ทำให้ความหวังของตัวละครใดๆ ค่อยๆ ล่มสลายลงอันจะทำให้สถานการณ์ของเรื่องดำเนินไปสู่ความขัดแย้ง หรือก้าวเข้าสู่เหตุการณ์ที่พัฒนาขึ้น (Raising Action)

กาญจนา แก้วเทพ (2542) ได้กล่าวไว้ว่า ความขัดแย้งเป็นองค์ประกอบสำคัญอย่างหนึ่งของโครงเรื่องที่สร้างปมปัญหา การหาหนทางแก้ปัญหา ความขัดแย้งของตัวละคร คือความเป็นปรปักษ์ต่อกัน หรือความไม่ลงรอยในพฤติกรรม การกระทำ ความคิด ความปรารถนา หรือความตั้งใจของตัวละครในเรื่อง ซึ่งปมแห่งความขัดแย้งอาจจำแนกได้เป็นหลายประเภท ดังนี้

- 2.1 ความขัดแย้งระหว่างมนุษย์กับมนุษย์ คือการที่ตัวละครสองฝ่ายไม่ลงรอยกัน แต่ฝ่ายต่อต้านกัน หรือพยายามทำลายล้างกัน เช่นการทำศึกระหว่างสองตระกูล เป็นต้น
- 2.2 ความขัดแย้งภายในจิตใจ เป็นความขัดแย้งที่เกิดขึ้นภายในตัวละครจะมีความสับสน หรืออยู่ยากลำบากใจในการตัดสินใจเพื่อจะกระทำอย่างใดอย่างหนึ่งตามที่ได้คิดเอาไว้
- 2.3 ความขัดแย้งระหว่างมนุษย์กับธรรมชาติ เช่นการต่อสู้กับภัยธรรมชาติ หรือการต่อสู้เพื่อเอาชนะความตาย เป็นต้น
- 2.4 ความขัดแย้งระหว่างมนุษย์กับสิ่งเหนือธรรมชาติ เช่น หนึ่งเกี่ยวกับภูติผี

ในการศึกษาข้อขัดแย้งนั้นยังสามารถนำวิธีการแบ่งขั้วตรงข้ามของ Claude Levi-Strauss มาใช้ในการศึกษาหาข้อขัดแย้งต่างๆ ที่เกิดขึ้น ตามที่ได้กล่าวมาข้างต้นในเรื่องแนวคิดทางสัญวิทยา อันเป็นแนวคิดที่ตั้งอยู่บนพื้นฐานที่ว่ามนุษย์สามารถเข้าใจโลกได้ โดยการแบ่งสิ่งต่างๆ ออกเป็นส่วนๆ เพื่อเปรียบเทียบกัน ซึ่งวิธีการนี้กระทำโดย การแบ่งกลุ่มคำออกมาเป็นสองหมวด ทั้งสองหมวดจะมีความหมายขัดแย้งกัน เช่น

ผู้ชาย (Male)	ผู้หญิง (Female)
ใช้เหตุผล (Rational)	ใช้อารมณ์ (Emotional)
อยู่นิ่ง (Static)	เคลื่อนไหว (Movement)
แข็งแรง (Strong)	อ่อนแอ (Weak)

ความขัดแย้งต่างๆ ที่เกิดขึ้นในละครเรื่องหนึ่งนั้นจะมีมากหรือน้อยต่างกันไปตามประเภทของเรื่องเล่า เช่น ละคร กล่าวคือสำหรับละครสั้นนั้นจะมีปมขัดแย้งใหญ่ๆ เพียงเรื่องเดียว เนื่องจากเค้าโครงเรื่องที่สั้นอยู่แล้วนั่นเอง ส่วนละครที่มีความยาวมากนั้นก็จะมีปมขัดแย้งหลายปมทั้งที่เป็นปมขัดแย้งหลักและปมขัดแย้งรองๆ ลงไป ซึ่งปมขัดแย้งรองนี้จะมีส่วนผูกพันกับปมขัดแย้งหลักของเรื่องด้วย ส่วนนี้เองที่ช่วยให้เรื่องราวของละครมีความซับซ้อนน่าติดตามมากขึ้น (มนทกานติ ธีรนนทวัฒน์, 2544)

3. ตัวละคร (Character)

องค์ประกอบสำคัญอีกส่วนที่ขาดไม่ได้สำหรับการเล่าเรื่องทุกชนิดคือตัวละคร (Character) ซึ่งเป็นองค์ประกอบหนึ่งที่สำคัญต่อการพิจารณาว่าการสร้างเรื่องนั้นเป็นไปในเชิงศิลปะการละครหรือไม่ดูได้จากแง่ของการสร้างตัวละคร และการแสดงการกระทำของตัวละคร

3.1 การสร้างตัวละคร โดยพิจารณาจากบททำให้ลักษณะของตัวละครไว้ชัดเจนหรือไม่ และมีบุคลิกแบบใดซึ่งบุคลิกตัวละครแบบพัฒนาได้ ถือว่าให้คุณค่าทางศิลปะการละครได้ดีกว่าบุคลิกแบบเหมารวม (Stereotype) ซึ่งถือเป็นบุคลิกที่แบน (Flat character) ไม่น่าสนใจ และการค่อยๆ เปิดเผยบุคลิกของตัวละครออกมาเป็นลำดับเรื่อยๆ ตรงจุดที่เหมาะสมจะนั้นช่วยทำให้บทมีความลึกซึ้งขึ้น

3.2 การแสดงการกระทำของตัวละคร ด้วยละครเป็นเรื่องราวที่สร้างขึ้นเลียนแบบชีวิตจริง ดังนั้นเหตุการณ์หรือการกระทำต่างๆ ในเรื่องจึงต้องสมเหตุสมผลซึ่งเป็นสิ่งที่มนุษย์ เกิดขึ้นได้จากแรงจูงใจทำให้มนุษย์เกิดเจตนา และการกระทำมีทั้งเป็นความพึงพอใจ และความเกลียดชัง โดยเจตนาในเชิงศิลปะการละครนั้นมีสองแบบ คือแบบรู้ตัว และไม่รู้ตัว

โดยสรุปส่วนประกอบของตัวละครจะต้องมีองค์ประกอบ 2 ส่วนเสมอ ได้แก่ ส่วนที่เป็นความคิด (Conception) และส่วนที่เป็นพฤติกรรม (Presentation) สำหรับความคิดของตัวละครนั้น โดยปกติจะเป็นสิ่งที่เปลี่ยนแปลงยากจนกว่าจะมีเหตุผลที่สำคัญเพียงพอสำหรับการเปลี่ยนแปลง ตัวละครที่ดีจะมีความคิดเป็นของตัวเอง ซึ่งสิ่งที่จะมากำหนดความคิด และจิตใจของตัวละครนั้นก็อยู่ในภูมิหลังของตัวละคร เช่นชีวิตวัยเด็ก การศึกษา และสถานภาพทางสังคม

ในด้านพฤติกรรมของตัวละครนั้น จะเป็นผลที่เกิดขึ้นโดยตรงจากความคิด และทัศนคติของตัวละคร โดยเกณฑ์ที่มักจะใช้ในการวิเคราะห์ตัวละครที่ใช้กับเรื่องเล่ายุคต้นๆ และมันจะใช้ในการอ้างอิงอยู่เสมอได้แก่ งานเขียนของ Propp (1968) ดังที่ได้กล่าวไปแล้วข้างต้น ซึ่งได้ทำการวิเคราะห์การเล่าเรื่องในนิทานรัสเซีย จากการวิเคราะห์ได้พบลักษณะของตัวละครที่เป็นแบบแผนซึ่งในนิทานแต่ละเรื่องจะประกอบไปด้วยตัวละครที่มีบทบาทแตกต่างกัน ดังตามที่ Propp (1968) ได้จำแนกประเภทของลักษณะตัวละครหลักๆ ได้ดังนี้

1. ผู้ให้ (Donor) ส่วนมากจะเป็นอาจารย์ของตัวละครหลักหรือผู้ให้คำปรึกษาในการแก้ปัญหา
2. ผู้ร้าย (Villain) ได้แก่ผู้สร้างความเดือนร้อนให้แก่ชุมชน หรือเป็นปรปักษ์ (Antagonist) กับตัวละครหลัก (Protagonist) ในเรื่อง
3. ผู้ช่วยเหลือ (The Helper) ได้แก่ผู้ช่วยพระเอกในการต่อสู้กับผู้ร้าย หรือเป็นผู้ช่วยพระเอกให้ผ่านพ้นอุปสรรค, ผู้ส่งสาร (Dispatcher) ส่วนใหญ่มักเป็นผู้พบเห็นเหตุการณ์ร้ายหรือพบการกระทำผิดของผู้ร้าย
4. เจ้าหญิง (The Princess) ได้แก่นางเอกของเรื่องซึ่งเป็นผู้ที่พระเอกต้องคอยปกป้องช่วยเหลือ
5. พระเอก (The Hero) ได้แก่ผู้ที่เป็นตัวแทนของฝ่ายธรรมะและเป็นผู้นำในการแก้ไขข้อขัดแย้ง
6. พระเอกจอมปลอม (The False Hero) คือตัวละครที่แสร้งเป็นคนดีแต่มักเปิดเผยความชั่วร้ายในภายหลัง

สำหรับตัวละครของ Propp (1968) ตัวละครหนึ่งตัวอาจมีมากกว่าหนึ่งบทบาทหรือตัวละครอาจเปลี่ยนแปลงบทบาทของตัวเองจากบทหนึ่งไปสู่อีกบทหนึ่งได้เช่นกัน ดังนั้นอาจสรุปได้ว่า ตัวละครสามารถแบ่งได้เป็น 2 ประเภท คือ (สินีญา ไกรวิมล, 2545)

ตัวละครที่มีลักษณะแบบตายตัว (Typed Character) เป็นตัวละครที่มองเห็นเพียงด้านเดียว และมักมีลักษณะนิสัยตามแบบฉบับที่นิยมใช้กันในบทละครต่างๆ ไป เช่น พระเอก นางเอก หรือ ตัวอิจฉา ตัวละครเหล่านี้ไม่ว่าจะอยู่ในบทละครเรื่องใดมักมีลักษณะคล้ายกัน ซึ่งพฤติกรรมของตัวละครจะเป็นสิ่งที่ผู้ชมคาดหมายไว้กับตัวละครนั้นๆ

ตัวละครที่เห็นได้รอบด้าน (Well – Rounded Character) ตัวละครประเภทนี้มีความลึกซึ้ง และเข้าใจยากกว่าตัวละครที่มีลักษณะตายตัว จะคล้ายคนจริงๆ ซึ่งมีทั้งข้อดีและข้อเสีย และจะมีพัฒนาการด้านนิสัยใจคอ หรือสามารถเกิดการเปลี่ยนแปลงเจตคติเกี่ยวกับสิ่งต่างๆ ในชีวิต

4. แก่นความคิด (Theme)

เป็นองค์ประกอบที่มีความสำคัญต่อการเล่าเรื่อง โดยเฉพาะเมื่อต้องการวิเคราะห์ถึงใจความสำคัญของเรื่อง เราจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องจับใจความสำคัญของเรื่องไว้ให้ได้ มิเช่นนั้นแล้วจะไม่อาจรู้ถึงแนวคิดหลักที่ผู้เล่าต้องการถ่ายทอดให้ทราบ

แก่นความคิด หมายถึงความคิดหลักในการดำเนินเรื่อง เป็นความคิดรวบยอดที่เจ้าของต้องการนำเสนอ ซึ่งเราสามารถเข้าใจแก่นความคิดได้จากการสังเกตองค์ประกอบต่างๆ ในการเล่าเรื่อง อาทิ การสังเกตชื่อเรื่อง ชื่อตัวละคร สังเกตค่านิยม คำพูด หรือสัญลักษณ์พิเศษที่ปรากฏในเรื่อง สำหรับแก่นความคิดที่ได้รับความนิยม และพบได้บ่อยๆ มีอยู่ไม่มากนักโดยมากมักเป็นเรื่องเกี่ยวกับความดี - ความชั่วและความรัก - ความเกลียด ซึ่งแก่นความคิดยังสามารถแบ่งย่อยลงไป ในรายละเอียดในการสนับสนุนความคิดหลัก โดยความคิดย่อยทั้งหมดจะมีลักษณะร่วมกันบางประการ หรือเดินไปในทิศทางเดียวกันทั้งสิ้น ดังนั้นในการพิจารณาแก่นความคิดใดๆ การแยกย่อยความคิดปลีกย่อยจะทำให้เราสามารถเข้าใจเรื่องราวได้ชัดเจนยิ่งขึ้น (Hurtic and Yarber, 1971: 94 อ้างถึงใน ฉลองรัตน์ ทิพย์พิมาน, 2539)

โดยละครเรื่องต่างๆ ที่นำเสนอต่อผู้ชมสามารถวิเคราะห์แก่นเรื่องของละคร (The analysis of theme) ออกเป็นได้ 6 ประเภท ได้แก่ (J.S.R. Goodland, 1971)

1. Love Theme ละครที่มีแก่นความคิดเกี่ยวกับความรัก เนื้อเรื่องจะเป็นเรื่องราวของความรัก ไม่ว่าจะเป็นความรักระหว่างหนุ่ม - สาว, สามี - ภรรยา โดยจะเป็นเรื่องราวของการใช้ชีวิตอยู่ร่วมกัน อุปสรรคของความรัก ซึ่งจะรวมถึงความรักในครอบครัวด้วย

2. Morality Theme ละครที่มีแนวเรื่องเกี่ยวกับศีลธรรมจรรยา เนื้อเรื่องจะเกี่ยวข้องกับปัญหาที่เกิดขึ้นจากหลักศีลธรรมของสังคม ละครจะแสดงให้เห็นถึงคุณค่าของการทำความดี ว่าเป็นสิ่งจำเป็นและเป็นสิ่งที่สังคมปรารถนา หรือแสดงให้เห็นถึงการที่บุคคลเลือกที่จะกระทำ ระหว่างความดีกับความชั่ว และผลที่จะได้รับจากการทำดีและทำชั่วนี้

3. Idealism Theme เป็นละครที่แสดงให้เห็นถึงบุคคลที่มีความพยายามที่จะกระทำสิ่งต่างๆ ให้บรรลุผลในสิ่งที่ตนปรารถนา บุคคลประเภทนี้อาจจะเป็นนักปฏิวัติ ผู้ที่มีอุดมการณ์ชาตินิยม เสรีนิยม เป็นต้น ซึ่งมีความคิดที่แตกต่างไปจากบุคคลทั่วไปในสังคม อาจจะรุนแรงกว่าหรืออาจจะเป็นการต่อต้านกับสิ่งที่สังคมเป็นอยู่

4. Power Theme ละครที่นำเสนอเรื่องเกี่ยวกับอำนาจ ซึ่งอาจจะเป็นความขัดแย้งระหว่างบุคคล 2 คน หรือ 2 กลุ่ม ที่มีความต้องการในสิ่งเดียวกัน เช่น ตำแหน่งหน้าที่ การมีอำนาจในการควบคุมสถานการณ์ ความขัดแย้งส่วนบุคคล ความขัดแย้งระหว่างชนชั้น รวมถึงการแสวงหาอำนาจด้วยการต่อสู้กับอุปสรรคต่างๆ เพื่อให้ได้มาซึ่งอำนาจ

5. Career Theme ละครที่นำเสนอถึงความพยายามของบุคคลที่จะทำงานให้ประสบความสำเร็จโดยมีเป้าหมายหลักคือ เพื่อให้ได้มาซึ่งความสำเร็จส่วนตัว ไม่ใช่ความสำเร็จเพื่อสถาบันหรือประเทศชาติโดยจะต้องฝ่าฝืนอุปสรรคต่างๆ เพื่อให้บรรลุเป้าหมาย

6. Outcast Theme เนื้อเรื่องจะเป็นเรื่องของบุคคลที่ดำเนินชีวิตในสังคมที่มีความแตกต่างจากบุคคลอื่นทั่วไป เนื่องมาจากสาเหตุต่างๆ ได้แก่ สาเหตุทางร่างกาย เช่น คนพิการ รูปร่างหน้าตาหน้าเกลียด หรือสาเหตุทางสังคม เช่น นักโทษ โสเภณี เด็กกำพร้า โดยเนื้อเรื่องอาจแสดงให้เห็นถึงการใช้ชีวิตของคนเหล่านี้ในสังคม ปฏิกริยาที่เขาแสดงออกและสิ่งที่สังคมปฏิบัติต่อเขา

5. ฉาก (Setting)

ฉากนับเป็นองค์ประกอบหนึ่งในเรื่องเล่าทุกประเภท ทั้งนี้เนื่องจากเรื่องเล่าคือการถ่ายทอดเหตุการณ์ที่ต่อเนื่องกัน และเพราะเหตุการณ์ต่างๆ จะเกิดขึ้นโดยปราศจากสถานที่มิได้ ดังนั้นฉากจึงมีความสำคัญเพราะทำให้มีสถานที่รองรับเหตุการณ์ต่างๆ ของเรื่อง นอกจากนี้ฉากยังมีความสำคัญในแง่ที่สามารถบ่งบอกความหมายบางอย่างของเรื่อง มีอิทธิพลต่อความคิดหรือการกระทำของตัวละครได้อีกด้วย ดังนั้นฉากจึงเป็นส่วนสำคัญประการหนึ่งที่จะให้ประโยชน์ในการวิเคราะห์ตัวบทเนื่องจากทำให้ผู้ทำการศึกษาได้รับรู้สาระสำคัญของเรื่องนี้

ัญญา สังขพันธ์ธานนท์ (2539 อ้างถึงใน ฉลองรัตน์ ทิพย์พิมาน, 2539) ได้สรุปประเภทของฉากในเรื่องเล่าไว้ 5 ประเภทดังต่อไปนี้

1. **ฉากที่เป็นธรรมชาติ** ได้แก่ สภาพแวดล้อมธรรมชาติที่แวดล้อมตัวละคร เช่น ป่าไม้ ทุ่งหญ้า หรือบรรยากาศค่าเช้าในแต่ละวัน
2. **ฉากที่เป็นสิ่งประดิษฐ์** ได้แก่ อาคารบ้านเรือน เครื่องใช้ในครัว หรือสิ่งประดิษฐ์เครื่องใช้ไม้สอยต่างๆ
3. **ฉากที่เป็นช่วงเวลา หรือยุคสมัย** ได้แก่ ยุคสมัย หรือช่วงเวลาที่เกิดเหตุการณ์ตามท้องเรื่อง
4. **ฉากการดำเนินชีวิตของตัวละคร** หมายถึงสภาพแบบแผน หรือกิจวัตรประจำวันของตัวละคร ของชุมชน ท้องถิ่น หรือสังคมที่ตัวละครอาศัยอยู่
5. **ฉากที่เป็นสภาพแวดล้อมเชิงนามธรรม** คือสภาพแวดล้อมที่จับต้องไม่ได้แต่มีลักษณะเป็นความเชื่อ หรือความคิดของคน เช่น ค่านิยม ธรรมเนียม ประเพณี เป็นต้น

นอกจากนี้ฉากในเรื่องเล่ายังสามารถแบ่งออกได้เป็นอีก 2 ชนิด นั่นคือฉากนอกบ้าน และฉากภายในบ้าน ซึ่งฉากทั้ง 2 ประเภทดังกล่าวนี้จะปรากฏในเรื่องเล่าโดยมีความสอดคล้องกับลักษณะของเรื่องเล่า เช่น ถ้าเป็นเรื่องผจญภัย ฉากส่วนใหญ่ก็จะเป็นฉากนอกบ้าน หากเป็นเรื่องความรักของหนุ่มสาว ฉากของเรื่องก็จะเป็นฉากในบ้าน นอกจากนี้ฉากทั้ง 2 ประเภทนี้ยังมีความสัมพันธ์กับเพศ และอาชีพของตัวละครอีกด้วย เช่น เพศชายอาจมีความสัมพันธ์กับฉากนอกบ้าน และบางอาชีพก็มีความสัมพันธ์กับฉากในบ้าน เช่น อาชีพแม่บ้าน เป็นต้น (ฉลองรัตน์ ทิพย์พิมาน, 2539)

6. สัญลักษณ์พิเศษ (Symbol)

ลักษณะการเล่าเรื่องในภาพยนตร์มักจะมีการใช้สัญลักษณ์พิเศษ (Symbol) เพื่อสื่อความหมายอยู่เสมอ สำหรับสัญลักษณ์พิเศษในภาพยนตร์ที่ใช้ในการสื่อความหมายนั้น ประกอบได้ด้วยสัญลักษณ์ทางภาพ และสัญลักษณ์ทางเสียง

6.1 สัญลักษณ์ทางภาพ คือองค์ประกอบของเรื่องเล่าที่ถูกนำเสนอซ้ำๆ อาจเป็นวัตถุ สถานที่ หรือสิ่งมีชีวิตเช่นสัตว์ หรือบุคคล สัญลักษณ์อาจเป็นเพียงภาพเดียว หรือเป็นกลุ่มของภาพที่เกิดจากการตัดต่อ อย่างการลำดับภาพก็สามารถใช้ในการสื่อความหมายพิเศษได้ เช่นกัน

6.2 สัญลักษณ์ทางเสียง คือเสียงต่างๆ ที่ถูกใช้เพื่อแสดงความหมายอื่นๆ เพื่อเปรียบเทียบความหมาย หรือเพื่อแสดงวัตถุประสงค์ของตัวละคร ไม่ใช่การใช้เพื่อสร้างอารมณ์ร่วมกับตัวละคร และเรื่องราวของเรื่องเล่า

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้นำการวิเคราะห์การเล่าเรื่อง (Narrative Analysis) มาใช้เป็นการกรอบแนวคิดในการศึกษารูปแบบ และเนื้อหาของละครโทรทัศน์เกาหลีที่ถูกซื้อลิขสิทธิ์และนำมาออกอากาศในประเทศไทย เพื่อหาข้อสรุปของรูปแบบ และเนื้อหาของละครโทรทัศน์เกาหลีที่อิทธิพลต่อทัศนคติสนับสนุนให้เกิดพฤติกรรมการบริโภคสินค้าวัฒนธรรมเกาหลี โดยจะทำการแบ่งการวิเคราะห์ออกเป็นหัวข้อตามองค์ประกอบของการเล่าเรื่องทั้ง 7 ประการ และนำผลที่ได้จากการวิเคราะห์ไปประกอบใช้ในการตั้งคำถามในการวิจัยส่วนที่สอง เพื่อใช้ในการสำรวจทัศนคติและพฤติกรรมการบริโภคสินค้าเกาหลีของกลุ่มผู้ชมละครโทรทัศน์เกาหลีในเขตกรุงเทพมหานคร เช่น ผู้ชมมีทัศนคติอย่างไรต่อฉากที่ปรากฏในละครโทรทัศน์เกาหลี และมีพฤติกรรมการบริโภคสินค้าวัฒนธรรมเกาหลีที่ปรากฏในละครโทรทัศน์เกาหลีหรือไม่ มากน้อยเพียงใด นอกจากนี้ในอีกทางหนึ่งสามารถนำผลที่ได้จากการวิเคราะห์ไปใช้พิสูจน์ว่าพฤติกรรมการบริโภคสินค้าวัฒนธรรมเกาหลีของผู้ชมที่เกิดขึ้นมีความสัมพันธ์กับรูปแบบ และเนื้อหาที่ปรากฏในละครโทรทัศน์เกาหลี

7. มุมมองในการเล่าเรื่อง (Point of view)

มุมมองในการเล่าเรื่อง คือการมองเหตุการณ์ การเข้าใจพฤติกรรมของตัวละครในเรื่อง ผ่านสายตาของตัวละครตัวใดตัวหนึ่ง หรือหมายถึงการที่ผู้เล่ามองเหตุการณ์จากวงใกล้ชิด หรือจากวงนอกในระยะห่างๆ ซึ่งแต่ละมุมมองก็จะมีความน่าเชื่อถือต่างกัน มุมมองในการเล่าเรื่องมีความสำคัญต่อการเล่าเรื่องอย่างยิ่งเพราะมันจะส่งผลต่อความรู้สึกของผู้ชม และมีผลต่อการชักจูงอารมณ์ของผู้เสพเรื่องเล่าซึ่งจุดยืนพื้นฐานในการเล่าเรื่องของภาพยนตร์มี 4 ประเภท (Giannetti, 1998)

7.1 เล่าเรื่องจากมุมมองบุคคลที่หนึ่ง (The First – Person Narrator) คือการเล่าเรื่องที่ตัวละครเป็นตัวเอกของเรื่องเป็นผู้เล่าเรื่องเอง ข้อสังเกตคือเรื่องราวที่เล่าเรื่องด้วยมุมมองประเภทนี้จะปรากฏคำว่า “ฉัน” หรือ “ผม” อยู่เสมอ ข้อดีของการเล่าเรื่องชนิดนี้คือความรู้สึกใกล้ชิดกับเหตุการณ์เนื่องจากว่าตัวละครหลักเป็นผู้เล่าเรื่องเอง พบการเล่าเรื่องชนิดนี้พบบ่อยในการเล่าเรื่องประเภทสืบสวนสอบสวนและประเภทอัตชีวประวัติ

7.2 การเล่าเรื่องจากมุมมองบุคคลที่สาม (The Third-Person Narration) คือการที่ผู้เล่ากล่าวถึงตัวละครตัวอื่น เหตุการณ์อื่น ที่ตัวผู้เล่าพบเห็น หรือเกี่ยวพันด้วย

7.3 การเล่าเรื่องจากมุมมองที่เป็นกลาง (The Objective) เป็นมุมมองที่ผู้สร้างพยายามให้เกิดความเป็นกลาง ปราศจากอคติในการนำเสนอ ดังนั้นการเล่าเรื่องชนิดนี้ทำให้ไม่สามารถเข้าถึงตัวละครได้อย่างลึกซึ้ง เพราะเป็นการเล่าเรื่องจากวงนอก เป็นการสังเกตหรือรายงานเหตุการณ์ โดยให้ผู้ชมตัดสินใจเรื่องราวดังกล่าวเอง มักพบการเล่าเรื่องจากมุมมองนี้ในการเล่าเรื่องประเภทข่าว สารคดี รวมทั้งเรื่องเล่าแนวสมจริง เป็นต้น

7.4 การเล่าเรื่องแบบรู้รอบด้าน (The Omniscient) คือการเล่าเรื่องที่ไม่มีข้อจำกัด สามารถหยั่งรู้จิตใจของตัวละครทุกตัว สามารถย้ายเหตุการณ์ สถานที่ และข้ามพ้นข้อจำกัดด้านเวลา สามารถย้อนอดีต ก้าวไปในอนาคต และสามารถสำรวจความคิดฝันของตัวละครได้อย่างไร้ขอบเขต การเล่าเรื่องชนิดนี้เป็นการเล่าเรื่องที่มีการเล่าเรื่องโดยทั่วไปใช้บ่อยที่สุด

2.7 แนวคิดเกี่ยวกับเพศ อายุ การศึกษา และรายได้ของกลุ่มผู้ชม (Audience Demographics)

ในการวิจัยทางด้านนิเทศศาสตร์ได้ชี้ให้เห็นว่าลักษณะทางประชากรศาสตร์ของผู้รับสารซึ่งประกอบด้วย อายุ เพศ การศึกษา สถานะทางสังคมและเศรษฐกิจของผู้รับสารมีอิทธิพลอย่างสำคัญต่อปฏิกิริยาของผู้รับสารที่มีต่อผู้ส่งสารและสาร (ปรมะ สตะเวทิน, 2540) ดังนั้นในการวิจัยเรื่อง อิทธิพลของละครโทรทัศน์เกาหลีที่มีต่อทัศนคติและพฤติกรรมการบริโภคสินค้าวัฒนธรรมเกาหลีของกลุ่มผู้ชม ผู้วิจัยได้เลือกเอาลักษณะทางประชากรศาสตร์ (Demographic Attributes) มาใช้เป็นตัวแปรหนึ่งในการศึกษา

ยุบล เบ็ญจรงค์กิจ (2542) อธิบายว่าแนวคิดด้านประชากรศาสตร์นี้เป็นทฤษฎีที่ใช้หลักการของความเป็นเหตุเป็นผล กล่าวคือ พฤติกรรมต่างๆ ของมนุษย์เกิดขึ้นตามแรงบังคับจากภายนอกมากระตุ้น เป็นความเชื่อว่า มนุษย์ดำเนินชีวิตตามแบบฉบับที่สังคมได้วางเป็นแม่บทไว้ให้พฤติกรรมของคนที่มีอายุในวัยเดียวกัน จะเป็นเช่นเดียวกัน เนื่องจากสภาพสังคมได้วางแบบอย่างไว้ให้แล้ว สำหรับคนรุ่นนั้นๆ สังคมทำให้ผู้หญิงมีลักษณะนิสัยและพฤติกรรมแตกต่างจากผู้ชาย คนที่มีการศึกษามีพฤติกรรมแตกต่างไปจากคนที่ด้อยการศึกษา ซึ่งอาจกล่าวได้ว่าแนวคิดด้านประชากรเชื่อในความคิดที่ว่า คนที่มีคุณสมบัติแตกต่างกันจะมีแนวโน้มของทัศนคติและพฤติกรรมที่ตอบสนองต่อสิ่งแวดล้อมรอบตัวแตกต่างกันออกไป ในการพิจารณาถึงลักษณะของผู้รับสารเราสามารถพิจารณาได้เป็น 2 ลักษณะ

1. ลักษณะทางจิตวิทยาของผู้รับสาร (Audience Psychographics of Psychographic Characteristics of Audiences)

ลักษณะทางจิตวิทยาของผู้รับสารหมายถึงความถึงลักษณะทางจิตใจของผู้รับสาร เช่น นิสัยการใช้สื่อมวลชน (Media habits), ทัศนคติ, ความคิดเห็น, ค่านิยม, ความนับถือตนเอง (self-esteem), รสนิยม, ความต้องการ ตลอดจนพฤติกรรมอื่นๆ เช่นนิสัยการซื้อ, การใช้เวลาว่าง ฯลฯ

2. ลักษณะทางประชากรของผู้รับสาร (Audience Demographics or Demographic Characteristics of Audience)

ลักษณะทางประชากรของผู้รับสารหมายถึง ลักษณะด้านอายุ, เพศ, สถานะทางสังคม และเศรษฐกิจ, การศึกษา, ศาสนา และภูมิลำเนา ลักษณะทางประชากรของผู้รับสารจำแนกผู้รับสารออกได้เป็นกลุ่มต่างๆ ตามลักษณะประชากรแต่ละลักษณะ เช่น ลักษณะด้านอายุ อาจแบ่งผู้รับสารออกเป็นกลุ่มผู้สูงอายุ, กลุ่มวัยกลางคน, กลุ่มหนุ่มสาว, กลุ่มวัยรุ่น, กลุ่มเด็ก ลักษณะทางเพศแบ่งเป็นเพศชายและเพศหญิง ฯลฯ

การวิเคราะห์ผู้รับสารตามลักษณะทางประชากร (Demographic Analysis of an Audience)

ในทางปฏิบัติเมื่อผู้ส่งสารต้องการที่จะรู้จักและเข้าใจมวลชนผู้รับสารที่เป็นเป้าหมายของตน ผู้ส่งสารจะใช้ลักษณะทางด้านจิตวิทยา และลักษณะทางด้านประชากรของมวลชนผู้รับสารประกอบกัน ลักษณะทางด้านประชากรจะบอกว่าผู้รับสารเป็นใคร, อายุเท่าไร, เพศอะไร, นับถือศาสนาใด, มีฐานะอย่างไร ในขณะที่ลักษณะทางด้านจิตวิทยาจะบอกว่าคุณลักษณะใดมีความรู้สึกนึกคิดอย่างไร มีรสนิยมและความต้องการอย่างไร วิธีการที่ใช้ในการวิเคราะห์ผู้รับสารนี้เรียกรวมๆว่าการวิเคราะห์ผู้รับสารตามลักษณะทางประชากร โดยมีสมมติฐานว่ามวลชนผู้รับสารที่อยู่ในกลุ่มลักษณะทางประชากรเดียวกันจะมีลักษณะทางด้านจิตวิทยาคล้ายคลึงกัน และคนที่มีลักษณะทางประชากรต่างกันจะมีลักษณะทางด้านจิตวิทยาแตกต่างกัน

1. อายุ (Age)

อายุของผู้รับสารเป็นลักษณะประการหนึ่งที่เราสามารถใช้วิเคราะห์มวลชนผู้รับสารได้ อายุเป็นปัจจัยหนึ่งที่ทำให้มวลชนมีความเหมือนหรือต่างกันในเรื่องความคิด และพฤติกรรม โดยทั่วไปแล้วคนอายุน้อยมักจะมีความคิดเสรีนิยมมากกว่า (more liberal) คนที่มีอายุมากกว่า ในขณะที่คนที่มีอายุมากมักจะมีความคิดอนุรักษนิยมมากกว่า (more conservative) คนที่มีอายุน้อย คนอายุน้อยมักจะเป็นคนที่ยึดถืออุดมการณ์กว่า (more idealistic) ใจร้อนกว่า (more impatient) และมองโลกในแง่ดีกว่า (more optimistic) คนที่มีอายุมากกว่า ในขณะที่คนที่มีอายุมากมักจะเป็นคนที่ยึดถือปฏิบัติมากกว่า (more pragmatic) มีความระมัดระวัง (cautious) และมองโลกในแง่ร้าย (pessimistic) สาเหตุที่เป็นเช่นนี้เนื่องจากคนที่มีอายุมีประสบการณ์ในชีวิตซึ่งเคยผ่านยุคเชษฐต่างๆ ตลอดจนมีความผูกพันที่ยาวนาน และมีผลประโยชน์ในสังคมมากกว่าคนอายุน้อย คนที่มีอายุมากกว่ามีสมบัติมากกว่าคนอายุน้อยจึงมักจะไม่ค่อยยอมให้มีการเปลี่ยนแปลง

แปลงเกิดขึ้นในสังคมเพราะการเปลี่ยนแปลงในสังคมย่อมมีผลกระทบต่อทรัพย์สิน, สถานะทางสังคม และความลำบากในการปรับตัวให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลง

นอกจากความแตกต่างในเรื่องความคิดแล้วอายุยังเป็นสิ่งกำหนดความแตกต่างในเรื่องความยากง่ายในการชักจูงใจด้วย การวิจัยทางจิตวิทยาพบว่าเมื่อคนอายุมากขึ้นโอกาสในการเปลี่ยนใจ หรือถูกชักจูงใจจะน้อยลง นอกจากนี้คนในวัยต่างกันมักจะมีความต้องการในสิ่งต่างๆ แตกต่างกันไปด้วยเช่น คนในวัยกลางคนและวัยสูงอายุมักจะคิดถึงเรื่องความปลอดภัยในชีวิต และทรัพย์สิน,การรักษาพยาบาล, การมีบ้านและที่ดินเป็นของตัวเอง ในขณะที่คนหนุ่มสาวอาจสนใจในเรื่องการศึกษา, ความยุติธรรม และความเสมอภาคในสังคม

ลักษณะของการใช้สื่อมวลชนก็แตกต่างกัน คนที่มีอายุมากมักจะใช้สื่อมวลชนเพื่อแสวงหาข่าวสารหนักๆมากกว่าเพื่อความบันเทิงเช่นจดหมายถึงบรรณารักษ์ ในขณะที่คนที่มีอายุต่ำกว่า 20ปี ไม่ค่อยจะอ่านบทบรรณารักษ์ ในการฟังวิทยุก็เช่นเดียวกัน คนที่มีอายุมากมักจะฟังรายการที่หนักๆ เช่นข่าวอภิปรายสังคม, ดนตรีคลาสสิก, รายการศาสนา และไม่ค่อยฟังดนตรีสมัยใหม่ คนที่มีอายุมากจะดูรายการโทรทัศน์ที่เกี่ยวกับการศึกษา, ข่าว และข่าวสารด้วย

2. เพศ (Sex)

การวิจัยทางจิตวิทยาหลายชิ้นได้แสดงให้เห็นว่า ผู้หญิงกับผู้ชายมีความแตกต่างกันอย่างมากในเรื่องความคิด, ค่านิยม และทัศนคติ ทั้งนี้เพราะสังคมและวัฒนธรรมกำหนดบทบาทและกิจกรรมของคนสองเพศไว้ต่างกัน ผู้หญิงจึงมักเป็นคนที่มีจิตใจอ่อนไหวหรือเจ้าอารมณ์ (Emotional) โอนอ่อนผ่อนตาม (Submissive) และเป็นแม่บ้านแม่เรือน นอกจากนั้นการวิจัยต่างๆ ยังพบว่าผู้หญิงถูกชักจูงใจได้ง่ายกว่าผู้ชาย ลักษณะด้านอื่นๆได้แก่ ผู้ชายใช้เหตุผลมากกว่าผู้หญิง แต่ผู้หญิงเป็นเพศที่ยิ่งถึงจิตใจของคนได้ดีกว่าผู้ชาย การวิจัยชิ้นหนึ่งพบว่าผู้ชายมีความสามารถในการคาดคะเนความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลได้แม่นยำน้อยกว่าผู้หญิง ความแตกต่างอีกอันหนึ่งคือผู้หญิงมักจะโทษตัวเองเมื่อมีความผิดพลาดเกิดขึ้น ในขณะที่ผู้ชายมักจะโทษผู้อื่น หรืออุปสรรคอื่นๆ แต่จะไม่โทษตัวเอง

3. สถานะทางสังคมและเศรษฐกิจ (Socio-economic Status)

สถานะทางสังคมและเศรษฐกิจหมายถึงอาชีพ (Occupation) รายได้ (income) เชื้อชาติ และชาติพันธุ์ (race and ethnic group) ตลอดจนพื้นฐานทางครอบครัว (family background) การวินิจฉัยทางด้านนิเทศศาสตร์ได้ชี้ให้เห็นว่าสถานะทางสังคมและเศรษฐกิจของผู้รับสารมีอิทธิพลอย่างสำคัญต่อปฏิกริยาของผู้รับสารที่มีต่อผู้ส่งสารและสาร สถานะทางสังคมและเศรษฐกิจทำให้คนมีวัฒนธรรมต่างกัน, มีประสบการณ์ต่างกัน, มีทัศนคติ, ค่านิยม และเป้าหมายที่ต่างกัน

อาชีพ คนที่มีอาชีพต่างกันย่อมมองโลก, มีแนวความคิด, มีอุดมการณ์, มีค่านิยมต่อสิ่งต่างๆ แตกต่างกันไป คนที่รับราชการมักคำนึงถึงเรื่องยศ, สวัสดิการ, ศักดิ์ศรี และเกียรติภูมิของความเป็นข้าราชการ ในขณะที่คนทำงานธุรกิจเอกชน อาจคำนึงถึงรายได้ และศักดิ์ศรีของตนด้วยเงินทองที่สามารถหาซื้อหรือจ่ายของที่ตนต้องการเพื่อรักษาสถานะภาพของตนในสังคม แม้แต่คนที่รับราชการด้วยกันก็มีความคิดเห็น, ค่านิยม ตลอดจนพฤติกรรมที่แตกต่างกัน ทั้งทหาร, ตำรวจ, แพทย์, พยาบาล, ครู ฯลฯ

รายได้ของคนย่อมเป็นตัวกำหนดความต้องการตลอดจนความคิดเห็นของคนเกี่ยวกับสิ่งต่างๆ และพฤติกรรมของตน การแนะนำให้ชานาที่ยากจนบริโภคเนื้อสัตว์ในปริมาณที่ถูกต้องตามหลักโภชนาการ คงยากกว่าแนะนำให้คนมีรายได้มากกว่าซื้อเครื่องซักผ้าหรือโทรศัพท์ นอกจากนั้นคนมีรายได้ดียังใช้สื่อมวลชนมากด้วย

4. การศึกษา (Education)

การศึกษาหรือความรู้เป็นลักษณะอีกลักษณะหนึ่งที่มีอิทธิพลต่อผู้รับสาร ดังนั้นคนที่ได้รับการศึกษาในระดับที่ต่างกัน, ในยุคที่ต่างกัน, ในระบบการศึกษาที่ต่างกัน, ในสาขาที่ต่างกัน ย่อมมีความรู้สึนึกคิด, อุดมการณ์, รสนิยม, ค่านิยม, และความต้องการที่แตกต่างกันไป คนที่มีการศึกษาสูงหรือมีความรู้ดี ย่อมได้เปรียบอย่างมากในการที่จะเป็นผู้รับสารที่ดี เพราะมีความรู้กว้างขวางในหลายเรื่อง แต่คนเหล่านี้มักไม่เชื่ออะไรง่ายๆ สารที่ไม่มีหลักฐาน หรือเหตุผลสนับสนุนเพียงพอ มักจะถูกละเลยจากคนที่มีการศึกษาสูง

โดยทั่วไปคนที่มีการศึกษาสูงมักใช้สื่อมากกว่าคนที่มีการศึกษาต่ำ และคนที่มีการศึกษาสูงมักใช้สื่อประเภทสิ่งพิมพ์ ในขณะที่คนมีการศึกษาต่ำมักใช้สื่อประเภทวิทยุ, โทรทัศน์และภาพยนตร์ กล่าวอีกนัยหนึ่งหากคนที่มีการศึกษาสูงมีเวลาว่างพอ คนเหล่านี้จะใช้สื่อประเภทสิ่งพิมพ์, วิทยุ, โทรทัศน์ และภาพยนตร์ แต่หากมีเวลาจำกัดมักจะแสวงหาข่าวสารจากสื่อสิ่งพิมพ์มากกว่าสื่อประเภทอื่น

ในการวิจัยครั้งนี้ได้นำความแตกต่างทางด้านประชากรศาสตร์ได้แก่ เพศ อายุ รายได้ และการศึกษามาเป็นตัวแปรต้นที่จะใช้ในการศึกษาเรื่องของอิทธิพลละครโทรทัศน์เกาหลีที่มีต่อทัศนคติและพฤติกรรมการบริโภคสินค้าวัฒนธรรมเกาหลีของกลุ่มผู้ชม โดยมีตัวแปรตามได้แก่ทัศนคติ และพฤติกรรมที่มีต่อสินค้าวัฒนธรรมเกาหลีต่างๆ

2.8 แนวคิดทัศนคติและพฤติกรรม (Attitude and Behavior)

2.8.1 แนวคิดเรื่องทัศนคติ

ทัศนคติ (Attitude) คือ แนวโน้มของคนหนึ่งที่มีต่อสิ่งเร้าหรือเรื่องบางเรื่อง และมีความสัมพันธ์กับความเชื่อ (Beliefs) ในเรื่องต่างๆ หรือโลกทรรศน์ที่ปลูกฝังอยู่ก่อนแล้ว โดยที่ทัศนคติคือความเชื่อที่มีการประเมินค่า (Evaluative Belief) ดังนั้นการเปลี่ยนแปลงทัศนคติจึงหมายถึงการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างของความเชื่อหรือเปลี่ยนแปลงเนื้อหาในเรื่องความเชื่อบางประการซึ่งจะกลายเป็นทัศนคติต่อไป (อรวรรณ ปิณฑนนโอบาท, 2542)

Allport Willard (อ้างถึงใน ปาวิฉัตร มั่นคง, 2534) กล่าวว่า ทัศนคติเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นเฉพาะบุคคลและจะแตกต่างกันตามปัจจัยแวดล้อมที่แตกต่างกันของบุคคลนั้น โดยที่บุคคลสามารถแสดงทัศนคติออกได้ 3 ประเภทด้วยกัน คือ

1.) ทัศนคติเชิงบวก เป็นทัศนคติที่ชักนำให้บุคคลแสดงออก มีความรู้สึก หรืออารมณ์จากสภาพจิตใจได้ตอบในด้านดีต่อบุคคลอื่นหรือเรื่องราวใดเรื่องราวหนึ่ง รวมทั้งหน่วยงาน องค์การ สถาบันและการดำเนินกิจการขององค์การอื่นๆ

2.) ทัศนคติเชิงลบ เป็นทัศนคติที่สร้างความรู้สึกลงในทางที่ไม่ดี หรือในทางที่เสียใจ ไม่ได้ได้รับความเชื่อถือหรือไว้วางใจ อาจมีความเคลือบแคลงระแวงสงสัย รวมทั้งความเกลียดชังต่อบุคคลอื่นหรือเรื่องราวใดเรื่องราวหนึ่ง รวมทั้งหน่วยงาน องค์กร สถานบันและการดำเนินกิจการของ องค์กรอื่นๆ

3.) ทัศนคติที่บุคคลไม่แสดงความคิดเห็น หรือมีความรู้สึกที่เป็นกลางในเรื่องราวใด เรื่องราวหนึ่ง รวมทั้งหน่วยงาน องค์กรสถานบันและการดำเนินกิจการขององค์กรอื่นๆ โดย ลิ่นเชิง

อนึ่ง ทัศนคติทั้ง 3 ประการนี้ บุคคลอาจจะมีเพียงประเภทเดียว หรือหลายประเภทรวมกัน ก็ได้ ขึ้นอยู่กับความมั่นคงในเรื่องของความเชื่อ ความรู้สึก ความคิด หรือค่านิยมอื่นๆ ที่มีต่อบุคคล หรือเรื่องราวนั้นๆ

Ebbesen และ Marlach (1977 อ้างถึงใน สมคิด ศรัทธาสมบุญ, 2543) ได้เสนอทฤษฎี เกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงทัศนคติว่าทัศนคติของบุคคลสามารถถูกทำให้เปลี่ยนแปลงได้หลายวิธี อาจจะเป็นโดยวิธีที่บุคคลได้รับข่าวสารต่างๆ ซึ่งข่าวสารเหล่านี้จะมาจากบุคคลอื่นหรือมาจาก สื่อมวลชนต่างๆ ข่าวสารนี้จะทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในองค์ประกอบของทัศนคติในส่วนของ ความรู้หรือความคิด (cognitive component) และเมื่อองค์ประกอบส่วนใดส่วนหนึ่งเปลี่ยนแปลง ไป องค์ประกอบส่วนอื่นจะมีแนวโน้มทำให้องค์ประกอบทางด้านความรู้สึก (affective Component) และองค์ประกอบทางด้านพฤติกรรม (behavior component) เปลี่ยนแปลงไปด้วย

จุมพล รอดคำดี (2532 อ้างถึงใน อรรถวรรณ ปิณฑน์โหวท, 2542) สรุปว่า กระบวนการ เปลี่ยนแปลงทัศนคติมีอยู่ 3 ระดับ คือ

1. การเปลี่ยนแปลงความคิด สิ่งที่จะทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวนี้จะมาจากข้อมูล ข่าวสารใหม่ ซึ่งอาจจะมาจากสื่อมวลชนและบุคคลอื่น

2. การเปลี่ยนความรู้สึก การเปลี่ยนในระดับนี้จะมาจากประสบการณ์หรือความประทับใจ หรือสิ่งทำให้เกิดความสะเทือนใจ

3. การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม เป็นการเปลี่ยนแปลงวิธีการดำเนินชีวิตในสังคมซึ่งมีผลต่อ บุคคล ทำให้ต้องปรับพฤติกรรมเดิมเสียใหม่

การเปลี่ยนแปลงดังกล่าวมีส่วนเกี่ยวข้องกันโดยตรง ถ้าความคิดความรู้สึกและพฤติกรรม ถูกกระทบในระดับใดก็ตาม จะมีผลต่อการเปลี่ยนแปลงทัศนคติทั้งสิ้น นอกจากนี้องค์ประกอบต่างๆ ในกระบวนการสื่อสาร อาทิเช่น คุณสมบัติของผู้ส่งสาร ลักษณะของข่าวสาร คุณสมบัติของช่องทางการสื่อสาร และคุณสมบัติของผู้รับสาร ล้วนแต่มีผลกระทบต่อ การเปลี่ยนแปลงทัศนคติได้

การเปลี่ยนแปลงทางสังคม ทำให้บุคคลต้องเผชิญปัญหา เหตุการณ์ต่างๆ มากมาย บางคนเปลี่ยนทัศนคติได้ง่าย แต่บางคนเปลี่ยนทัศนคติได้ยากเพราะทัศนคติของบุคคลเมื่อเกิดขึ้นแล้ว แม้จะคงทนพอสมควร แต่ก็สามารถเปลี่ยนแปลงได้โดยได้รับข่าวสารที่ทำให้ยอมรับในสิ่งใหม่ แต่จะต้องมีความสัมพันธ์กับบุคคลนั้นๆ

2.8.2 แนวคิดเรื่องพฤติกรรม

พฤติกรรม คือ การกระทำหรือพฤติกรรมใดๆ ของคนเรา ส่วนใหญ่เป็นการแสดงออกของบุคคล โดยมีพื้นฐานมาจาก ความรู้ และทัศนคติของบุคคล การที่บุคคลมีพฤติกรรมแตกต่างกัน ก็เนื่องมาจากการมีความรู้ และทัศนคติที่แตกต่างกัน เกิดขึ้นได้ก็เพราะความแตกต่างอันเนื่องมาจากการเปิดรับสื่อและความหมายในการแปลความสารที่ตนเองได้รับ จึงก่อให้เกิดประสบการณ์ สัมผัสแตกต่างกัน อันมีผลต่อพฤติกรรมของบุคคล (สุรพงษ์ ใสชนะเสถียร อ้างถึงใน อรวรรณ ปิลาพันธ์โอวาท, 2542)

ปรีชา วิหคโต (2532 อ้างถึงใน สมคิด ศรัทธาสมบุรณ์, 2543) กล่าวว่า พฤติกรรม หมายถึง การกระทำทุกอย่างของมนุษย์ไม่ว่าการกระทำนั้นผู้กระทำจะทำโดยรู้ตัวหรือไม่รู้ตัวก็ตาม ไม่ว่าคนอื่นจะสังเกตกระทำนั้นหรือไม่ก็ตาม และไม่ว่าการกระทำนั้นจะพึงประสงค์หรือไม่พึงประสงค์ก็ตาม ดังนั้นการเดินการยืน การคิด การตัดสินใจ การปฏิบัติตามหน้าที่ การละทิ้งหน้าที่ ล้วนเป็นพฤติกรรมทั้งสิ้น

- พฤติกรรมการตัดสินใจซื้อสินค้าและบริการ

ศิริพรณวดี รุ่งวุฒิชัย (2541) ได้สรุปกระบวนการซื้อของผู้บริโภคว่า ประกอบด้วย 5 ขั้นตอน ได้แก่

1.) การรับรู้ความต้องการ

ความต้องการของผู้บริโภค จะเกิดขึ้นได้จากสิ่งกระตุ้นทั้งภายในและภายนอก สิ่งกระตุ้นภายใน ได้แก่ ความต้องการทางร่างกายและจิตใจ สิ่งกระตุ้นภายนอก ได้แก่ ความต้องการทางสังคม เศรษฐกิจ และการเมือง สิ่งเหล่านี้เมื่อเกิดขึ้นถึงระดับหนึ่งแล้วจะกลายเป็นตัวกระตุ้นให้บุคคลมีพฤติกรรม ตอบสนอง ซึ่งบุคคลสามารถเรียนรู้ถึงวิธีการตอบสนองต่อการกระตุ้นเหล่านี้โดยอาศัยการเรียนรู้และประสบการณ์ในอดีต

2.) การค้นหาข้อมูลเพื่อสนองความต้องการ

ถ้าความต้องการถูกกระตุ้นมากพอและสิ่งที่สามารถตอบสนองความต้องการอยู่ใกล้ตัว ผู้บริโภคจะดำเนินการตอบสนองความต้องการของตนเองทันที แต่บางครั้งความต้องการที่เกิดขึ้นไม่สามารถถูกตอบสนองได้ ความต้องการนั้นจะถูกสะสมเอาไว้เพื่อการตอบสนองภายหลัง เมื่อความต้องการได้ถูกสะสมไว้มาก จะทำให้เกิดภาวะอย่างหนึ่งคือ ความตั้งใจให้ได้รับการสนองความต้องการ โดยผู้บริโภคจะพยายามค้นหาข้อมูลเพื่อสนองความต้องการที่สะสมไว้ ปริมาณของข้อมูลที่ผู้บริโภคค้นหาขึ้นอยู่กับหลายปัจจัย ได้แก่ ปัญหาเกี่ยวกับความต้องการที่บุคคลเผชิญอยู่ในระดับมากหรือน้อย จำนวนเวลาที่ใช้ในการเลือกราคาสินค้า และจำนวนความเสี่ยงภัยที่พึงมีการตัดสินใจผิดพลาด

แหล่งข้อมูล ที่มีอิทธิพลเกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการเลือกซื้อสินค้า แบ่งออกเป็น 4 กลุ่ม คือ แหล่งบุคคล ได้แก่ ครอบครัว เพื่อน / แหล่งการค้า ได้แก่ สื่อโฆษณา พนักงานขาย ตัวแทนการค้า การบรรจุหีบห่อ และการแสดงสินค้า เป็นต้น แหล่งชุมชน ได้แก่ สื่อมวลชนทั้งของทางราชการ เอกชน หรือสมาคม และแหล่งผู้ใช้ (องอาจ ปทะวานิช (2533) อ้างถึงใน ศิริพรณวดี รุ่งวุฒิชัย, 2541) ทั้งนี้ อิทธิพลของแหล่งข้อมูล 4 แหล่งนี้จะแตกต่างกัน ขึ้นอยู่กับชนิดของสินค้า และลักษณะของผู้บริโภค

3.) พฤติกรรมการประเมินผล

เมื่อผู้บริโภครับข้อมูลเข้ามาก็จะเกิดความเข้าใจ แล้วทำการประเมินผลข้อมูลที่เข้ามาเหล่านั้นเพื่อพิจารณาทางเลือกต่อไป ซึ่งอาศัยหลักเกณฑ์หลายประการคือ

1. การประเมินโดยอาศัยความสนใจในลักษณะสินค้า เนื่องจากสินค้าหนึ่งๆ จะมีคุณสมบัติหลายอย่าง แต่ผู้บริโภคจะพิจารณาเฉพาะคุณสมบัติที่ตนสนใจ
2. การประเมินโดยอาศัยความสำคัญของคุณสมบัติสินค้า ผู้บริโภคจะให้นำหนักสำหรับความสำคัญของคุณสมบัติสินค้าต่างกัน เช่น ราคา ยี่ห้อ
3. การประเมินโดยอาศัยการพัฒนาความเชื่อถือในตราหรือยี่ห้อสินค้า เนื่องจากความเชื่อถือของผู้บริโภคขึ้นอยู่กับประสบการณ์เฉพาะอย่างของผู้บริโภคที่มีต่อตราหรือยี่ห้อสินค้า

4.) การตัดสินใจซื้อ

เมื่อทำการประเมินผลแล้ว จะช่วยให้ผู้บริโภคสามารถกำหนดความพอใจระหว่างสินค้าต่างๆ ที่เป็นทางเลือก ผู้บริโภคจะตัดสินใจซื้อสินค้าที่เค้าชอบที่สุด ซึ่งก่อนการตัดสินใจซื้อ ผู้บริโภคจะต้องพิจารณาปัจจัย 3 ประการ คือ

1. ทักษะคติของบุคคลอื่น ทักษะคติของบุคคลอื่นที่มีผลต่อสินค้าที่ผู้บริโภคต้องการซื้อจะมีทั้งทักษะคติด้านบวกและทักษะคติด้านลบ ถ้าเป็นทักษะคติบวก เช่น เห็นว่าสินค้านั้นมีคุณภาพดีก็จะยิ่งเสริมให้ผู้บริโภคตัดสินใจซื้อเร็วขึ้น หากเป็นทักษะคติด้านลบ เช่น เห็นว่าสินค้านั้นมีคุณภาพไม่ดี ราคาแพงเกินไป ก็จะทำให้ผู้บริโภคเกิดความลังเลและอาจยกเลิกการซื้อได้
2. สถานการณ์ที่ได้คาดคะเนไว้ ความตั้งใจซื้อจะได้รับอิทธิพลจากระดับรายได้ ขนาดของครอบครัว ภาวะทางเศรษฐกิจ การคาดคะเนต้นทุน และการคาดคะเนถึงผลประโยชน์ที่จะได้รับจากสินค้า
3. สถานการณ์ที่ไม่ได้คาดคะเน ขณะที่ผู้บริโภ้กกำลังจะซื้ออาจมีปัจจัยบางอย่างมากระทบกระเทือนต่อความตั้งใจซื้อ เช่น ความไม่พอใจ ในลักษณะของพนักงานขาย หรือความกังวลเกี่ยวกับรายได้

5. ความรู้สึกหลังการซื้อ

หลังการซื้อและทดลองใช้สินค้า ผู้บริโภคจะมีประสบการณ์เกี่ยวกับความพอใจหรือไม่พอใจในสินค้า โดยที่ความพอใจภายหลังจากการซื้อจะเป็นสิ่งที่มีอิทธิพลต่อการซื้อซ้ำและบอกผู้อื่นเกี่ยวกับตราสินค้านั้นต่อไป

ความไม่พอใจหลังการซื้อหรือใช้สินค้ามีสาเหตุต่างๆ ไป 4 ประการคือ

1. ความรู้สึกไม่แน่ใจ เพราะในขั้นการตัดสินใจซื้อ ผู้บริโภคพบว่าสินค้านั้นมีทั้งข้อดีและข้อเสีย เมื่อซื้อมาใช้แล้วผู้บริโภครู้สึกไม่แน่ใจติดอยู่ตลอดเวลา
2. ความรู้สึกไม่ดีหลังการซื้อและได้ยินได้ฟังเรื่องบกพร่องต่างๆ ของสินค้าที่ซื้อมา
3. ทราบภายหลังว่าสินค้านั้นอย่างเดียวกันนั้น สามารถซื้อได้ถูกกว่าถ้าซื้อจากที่อื่น
4. พบว่าสินค้านั้นทำงานได้ไม่เป็นที่พอใจ

2.8.3 แนวคิดเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติและพฤติกรรม

ทัศนคติมีความสัมพันธ์อย่างใกล้ชิดกับพฤติกรรมการแสดงออก คือทัศนคติมีผลต่อพฤติกรรมการแสดงออกของบุคคล และในขณะเดียวกัน พฤติกรรมการแสดงออกก็มีผลต่อทัศนคติของบุคคลด้วย ทั้งนี้เพราะทัศนคติเกี่ยวข้องกับสิ่งที่บุคคลคิด รู้สึกและต้องการปฏิบัติ และพฤติกรรมหรือการปฏิบัตินั้นก็ไม่ได้เกิดจากการที่บุคคลนั้นต้องการหรือชอบที่จะปฏิบัติอย่างเดียว แต่เกิดจากองค์ประกอบอื่นๆ อีกหลายประการ เช่น บรรทัดฐานของสังคม นิสัย เป็นต้น (บุญนภา จันทรากุลพงษ์, 2542)

Nancy E. Schwartz (อ้างถึงใน อรวรรณ ปิลันธน์โอวาท, 2542) กล่าวถึงการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของคนว่ามีความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ ทัศนคติ และการปฏิบัติในรูปแบบ 4 ประการ ดังนี้

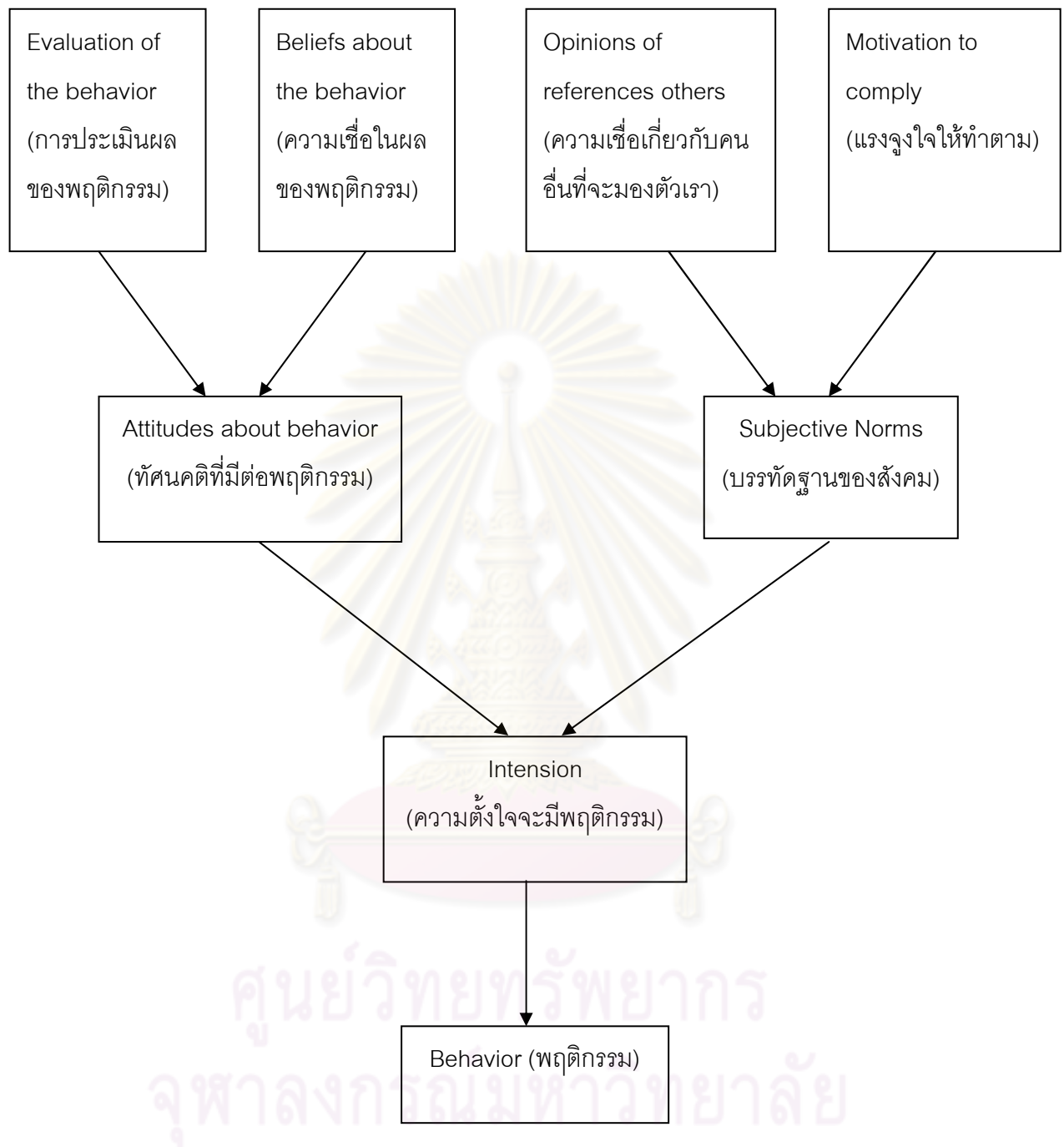
1. ทัศนคติเป็นตัวกลางที่ทำให้เกิดการเรียนรู้และการปฏิบัติ ดังนั้นความรู้มีความสัมพันธ์กับทัศนคติ และมีผลต่อการปฏิบัติ
2. ความรู้และทัศนคติมีความสัมพันธ์กัน และทำให้เกิดการปฏิบัติตามมา
3. ความรู้และทัศนคติต่างทำให้เกิดการปฏิบัติได้ โดยที่ความรู้และทัศนคติไม่จำเป็นจะต้องมีความสัมพันธ์กัน
4. ความรู้มีผลต่อการปฏิบัติทั้งทางตรงและทางอ้อม

แม้ว่าจะมีแนวคิดของนักวิชาการหลายท่านที่ให้ความคิดเป็นตรงกันว่าทัศนคติและพฤติกรรมมีความสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน แต่ในบางสถานการณ์อาจจะมีตัวแปรอื่นๆ เข้ามาเกี่ยวข้องกับพฤติกรรมด้วย ซึ่งอาจจะส่งผลต่อความสัมพันธ์ของทัศนคติและพฤติกรรม คือทำให้เกิดพฤติกรรมที่ไม่สอดคล้องกับทัศนคติที่บุคคลนั้นๆ มีได้ ดังแนวคิดของทฤษฎีพฤติกรรมที่สรรหาเหตุผลของฟิชไบน์ (Fishbein's Theory of Reasoned Action) ซึ่งเชื่อว่าพฤติกรรมของคนเรานั้น จะแสดงออกมาในลักษณะใดลักษณะหนึ่ง อันประกอบไปด้วยทัศนคติและตัวแปรอื่นๆ ที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของคน จากทฤษฎีแสดงให้เห็นว่าพฤติกรรมของคนไม่สอดคล้องกับทัศนคติเสมอไป เพราะมีบางสถานการณ์ยังมีตัวแปรอื่นๆ เข้ามามีอิทธิพลกับพฤติกรรมด้วย ดังแผนภาพที่ 2.2

จากการศึกษาแนวคิดเรื่องทัศนคติ พฤติกรรม และ ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรทั้งสองนี้ เพื่อนำมาใช้เป็นแนวทางให้ผู้วิจัยเข้าใจถึงความหมาย องค์ประกอบ ปัจจัยที่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลง และลักษณะความสัมพันธ์ของตัวแปรทั้งสองตัวนี้ เพื่อใช้ในการประกอบในการวิเคราะห์ผลการวิจัยและตอบสมมุติฐานการวิจัยทั้ง 3 ข้อ ได้แก่

- สมมุติฐานข้อที่ 1 ผู้ชมที่มีลักษณะทางประชากรศาสตร์ต่างกันมีทัศนคติต่อละครโทรทัศน์เกาหลีแตกต่างกัน
- สมมุติฐานข้อที่ 2 ผู้ชมที่มีลักษณะทางประชากรศาสตร์ต่างกันมีพฤติกรรมการบริโภคสินค้าวัฒนธรรมเกาหลีแตกต่างกัน
- สมมุติฐานข้อที่ 3 ทัศนคติที่มีต่อละครโทรทัศน์เกาหลีมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการบริโภคสินค้าวัฒนธรรมเกาหลี

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แผนภาพที่ 2.2 แบบจำลองทฤษฎีพฤติกรรมที่สรรหาเหตุผล
(The Model of Reasoned Action Theory)

ที่มา : <http://www.soc.iastate.edu/sapp/soc401FAM.html>

2.9 แนวคิดลำดับขั้นของการเปลี่ยนแปลง (The stages of change)

แนวคิดเรื่องลำดับขั้นของการเปลี่ยนแปลง (The stage of change) เป็นโครงสร้างหลักของแบบจำลอง Transtheoretical Model หรือ TTM ซึ่งเป็นทฤษฎีที่ถูกนำมาใช้ในการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมสุขภาพอย่างแพร่หลายในสหรัฐอเมริกาไม่ว่าจะเป็นการควบคุมน้ำหนัก การเลิกบุหรี่ และสุรา รวมถึงการเลิกยาเสพติดด้วย แบบจำลองนี้ถูกพัฒนาขึ้นโดยการบูรณาการหลักการสำคัญของรูปแบบการเปลี่ยนพฤติกรรมจากทฤษฎีต่าง ๆ ซึ่งนอกจากขั้นตอนของการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมหรือ stages of change แล้วยังมีองค์ประกอบอื่นร่วมด้วย ได้แก่ กระบวนการเปลี่ยนแปลง (Processes of change) การชั่งน้ำหนักเพื่อการตัดสินใจ (Decisional Balance) รวมไปถึงการรับรู้ความสามารถในตน (Self-efficacy)

ทฤษฎีนี้จะเน้นการตัดสินใจของบุคคลที่ตั้งใจจะเปลี่ยนพฤติกรรม ซึ่งจะต่างจากแนวคิดหรือทฤษฎีการเปลี่ยนพฤติกรรมสุขภาพอื่นๆ ที่จะเน้นอิทธิพลทางสังคม หรืออิทธิพลทางชีว-วิทยาที่มีผลต่อพฤติกรรม เช่น พฤติกรรมการสูบบุหรี่ อิทธิพลทางสังคม ได้แก่ แบบอย่างจากเพื่อนหรือการเปลี่ยนนโยบาย ส่วนอิทธิพลทางชีววิทยา ได้แก่ การควบคุมปริมาณนิโคติน หรือการใช้นิโคตินทดแทน เป็นต้น แต่ถ้าเป็นมุมมองในเชิงของ TTM จะมองว่าสิ่งเหล่านั้นเป็นอิทธิพลภายนอกที่มีผลกระทบต่อมายังตัวบุคคล

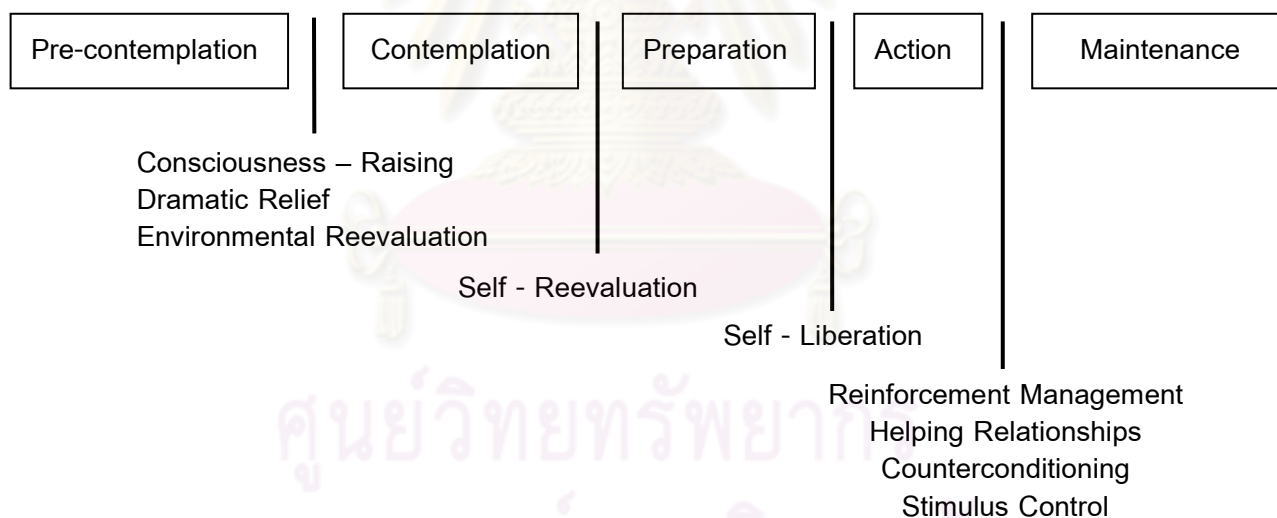
Prochaska, Diclemente and Norcross (1992) ได้ทำการศึกษาลำดับขั้นของการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของมนุษย์ โดยนำแนวความคิดเรื่องลำดับขั้นของการเปลี่ยนแปลงขึ้นมาเพื่อใช้อธิบาย ซึ่งได้แบ่งกระบวนการของการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของมนุษย์ ซึ่งสามารถออกเป็น 5 ขั้นตอนด้วยกัน ได้แก่

1. ขั้นก่อนการพิจารณา (PRE-CONTEMPLATION) เป็นขั้นตอนที่บุคคลยังไม่ตระหนักถึงปัญหาและไม่ได้คิดถึงการเปลี่ยนแปลง
2. ขั้นระดับการพิจารณา (CONTEMPLATION) เป็นขั้นตอนที่บุคคลรับรู้และคิดถึงการเปลี่ยนแปลงในอนาคตอันใกล้แต่ยังไม่พร้อมที่จะเปลี่ยน
3. ขั้นตอนการตัดสินใจและเตรียมตัว (DECISION/Preparation) เป็นขั้นตอนที่บุคคลบุคคลตั้งใจว่าจะลงมือปฏิบัติ มีการวางแผน ขอคำปรึกษา หาข้อมูลและเริ่มลงมือกระทำพฤติกรรมบางอย่าง

4. ขั้นตอนที่ 4 ของการกระทำ (ACTION) เป็นขั้นตอนที่บุคคลลงมือปฏิบัติเพื่อให้บรรลุตามเป้าหมายที่ตั้งไว้
5. ขั้นการรักษาสุขภาพ (MAINTENANCE) เป็นขั้นที่พฤติกรรมที่เกิดขึ้นมีความต่อเนื่องของการปฏิบัติหรือเกิดพฤติกรรมซ้ำๆ อย่างน้อยติดต่อกัน 6 เดือน

ใน 5 ขั้นตอนของการเปลี่ยนแปลงนี้อาจจะมีการย้อนกลับไปยังขั้นก่อนหน้าได้เสมอ ตราบใดที่บุคคลนั้นยังไม่ก้าวไปถึงขั้น Termination หรือขั้นสิ้นสุด ซึ่งเป็นขั้นที่บุคคลมีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมอย่างถาวร

นอกจากนี้ Prochaska และคณะยังได้ทำการศึกษาถึงกระบวนการของการเปลี่ยนแปลง (Process of change) ซึ่งคือกิจกรรมทั้งภายในและภายนอกที่บุคคลใช้ให้ตนสามารถปรับเปลี่ยนความคิด ความรู้สึก หรือพฤติกรรมเพื่อผ่านขั้น (stage) นั้น ๆ ไปได้ ซึ่งมีอยู่ 10 ประการ โดยแบ่งเป็น 2 ส่วน ดังนี้ ซึ่งแต่กิจกรรมจะมีความสำคัญต่อลำดับขั้นของการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมในลำดับขั้นที่แตกต่างกันออกไป ดังจะเห็นได้จากแผนภาพที่ 2.3

แผนภาพที่ 2.3 ลำดับขั้นของการเปลี่ยนแปลง (stages of change)

ที่มา: Prochaska, J.O., DiClemente, C.C. and Norcross, J.C. (1992)

“In search of how people change—applications to addictive behaviors”.

American Psychologist, 47(9), 1120 -1114

ส่วนที่เป็นประสบการณ์

1. Consciousness Raising – การเพิ่มความตระหนักรู้
2. Dramatic Relief – การกระตุ้นเร้าทางอารมณ์
3. Environment Reevaluation – การประเมินความเหมาะสมต่อสังคม
4. Social Liberation – สภาพแวดล้อมที่เอื้ออำนวย
5. Self Reevaluation – การประเมินความเหมาะสมต่อตนเอง

ส่วนที่เป็นพฤติกรรม

6. Stimulus Control – การจัดสภาพแวดล้อมใหม่
7. Helping Relationship - การสนับสนุนช่วยเหลือ
8. Counter Conditioning - การหาสิ่งทดแทน
9. Reinforcement Management - การให้รางวัล
10. Self Liberation - การให้คำมั่นสัญญา

จากแนวคิดลำดับขั้นของการเปลี่ยนแปลงนี้ผู้วิจัยได้นำมาใช้เป็นกรอบแนวคิดในการประกอบการอภิปรายผลการศึกษาวิจัยในการพิจารณาลำดับขั้นของการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของผู้สมัครโทรทัศน์เกาหลีในการซื้อสินค้าและบริการจากประเทศเกาหลีว่าอยู่ในขั้นใดและพฤติกรรมที่เกิดขึ้นมีแนวโน้มที่จะกลายเป็นพฤติกรรมที่มีความต่อเนื่องและทำซ้ำๆ จนนำไปถึงขั้นที่จะกลายเป็นมีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมอย่างถาวรหรือไม่

2.10 แนวคิดยุคหลังสมัยใหม่ (Postmodern)

แนวคิดยุคหลังสมัยใหม่ หรือ โพสต์โมเดิร์น (Postmodern) เป็นสังคมที่เกิดขึ้นที่อยู่ตรงจุดเปลี่ยนของยุคลักษณะของสังคมยุค เกิดขึ้นหลังสงครามโลกครั้งที่ 2 ในราว ค.ศ. 1960 – 1970 เริ่มต้นในยุโรปแล้วแพร่ไปในสหรัฐอเมริกาในเวลาต่อมา จุดสำคัญที่เริ่มแนวคิดนี้เกิดจากภาวะการสูญเสียหลังสงครามโลกครั้งที่ 2 ซึ่งเป็นเหตุการณ์สิ้นสະเทือนมนุษยชาติยิ่งกว่าสงครามโลกครั้งที่ 1 ซึ่งสั่นคลอนความเชื่อถือศรัทธาของมนุษย์ ความเชื่อถือที่เหลืออยู่น้อยนิดอยู่แล้วทั้งทางศาสนา วัฒนธรรม ประเพณี ก็ยิ่งลดต่ำลงจนเป็นการปฏิเสธทุกสิ่งทุกอย่างรอบตัว ความเชื่อมั่นในหลักของเหตุผลและวิทยาศาสตร์ที่มีอยู่หมดสิ้นไป แนวคิดยุคหลังสมัยใหม่เป็นแนวคิดที่เน้นท่าทีทางความคิด บรรยายากศ ภูมิปัญญา โดยมีหลักคิดที่ไม่สอดคล้องกับความคิดความเชื่อในยุคสมัยใหม่ ซึ่งให้ความสำคัญกับการค้นพบที่สำคัญๆ ทางวิทยาศาสตร์ที่เชื่อว่าเป็นทางนำไปสู่ปัญญา หลักการของโพสต์โมเดิร์นคือการปฏิเสธสิ่งที่เชื่อว่าเป็นความจริงแท้ โดยมี

แนวคิดใหม่ที่ว่าไม่มีข้อเท็จจริงใดใช้ได้กับทุกเหตุการณ์ ทุกเวลา ทุกโอกาส ทั้งนี้ได้หมายความว่า ไม่ยอมรับความเป็นเหตุเป็นผลหรือความจริง แต่เชื่อว่าเหตุผลหรือความเป็นจริงนั้นไม่ใช่ข้อสรุป เดียว โพสต์โมเดิร์นจึงให้ความสำคัญกับสิ่งที่เกิดขึ้นในแนวระนาบ คือการมองสภาวะการณ์ที่ เปลี่ยนไปของสังคมภายใต้เงื่อนไขและบริบทที่เปลี่ยนไป (ยุรฉัตร บุญสนิท, 2546)

โพสต์โมเดิร์นเห็นว่าความจริงเป็นสิ่งที่สังคมสร้างขึ้นมาด้วยความรู้แบบ วิทยาศาสตร์ และวิธีคิดแบบเหตุผลนิยม ซึ่งเหล่านี้ล้วนเป็นสิ่งที่วงการสังคมศาสตร์ถือว่าสูงส่ง และเป็นกลางกว่าสิ่งใดๆ ส่งผลให้ความจริงที่ได้มาจากองค์ประกอบเหล่านี้เป็นความจริงที่จริงแท้ แน่นนอนและไม่มีวันแปรเป็นอื่นไปได้ โพสต์โมเดิร์นตั้งข้อสงสัยกับเรื่องเหล่านี้ และได้แย้งว่า ทั้งหมดนี้ก็เป็นเพียงมาจากความรู้ความเข้าใจในแบบหนึ่งๆ ซึ่งพิสูจน์ไม่ได้ว่าเป็นความจริง เหนือกว่าความจริงแบบอื่นๆ อย่างไร และแม้คำว่า “โพสต์โมเดิร์น” จะเป็นคำใหม่ในสังคมไทย แต่ ปัจจุบันคำนี้ก็ไม่ได้เป็นคำศัพท์ที่จำกัดอยู่เพียงในวงวิชาการเท่านั้น เพราะอิทธิพลของโพสต์ โมเดิร์นต่อวงการศิลปะ ภาพยนตร์ สถาปัตยกรรม และวรรณกรรม ทำให้แม้แต่ชาวบ้านร้านตลาด ก็เผชิญกับการหลอกหลอนของคำนี้อย่างไม่อาจจะหลีกเลี่ยงได้ (ศิริโรตม์ คล้ามไพบูลย์, 2544)

“Post” ในภาษาไทย แปลว่า “หลัง” มีนัยอยู่ 2 ประการ คือยุคโมเดิร์นผ่านไปแล้ว หรือกำลังจะผ่านไปและถูกแทนที่ด้วยยุคโพสต์โมเดิร์น เมื่อโพสต์โมเดิร์นแสดงความหมายง่าย ๆ ว่ามาทีหลังก็หมายความว่า เป็นสิ่งที่เกิดขึ้นเนื่องมาจากยุคโพสต์โมเดิร์น หรือเป็นปฏิกิริยาตอบ ได้เคียงคู่กับยุคโมเดิร์น

วันชัย ตันติวิทยาพิทักษ์ (2544 อ้างถึงในการฉีก ยิมพัจน์, 2548) ในโลกยุคตะวันตก คำว่าโพสต์โมเดิร์น ถูกใช้ในบริบทที่แตกต่างกัน 3 เรื่อง คือ

1. โพสต์โมเดิร์นในบริบทของสภาพสังคม หมายความว่า สังคมร่วมสมัยทุกวันนี้ ส่วนหนึ่ง ตกอยู่ในสภาพที่เรียกว่า สภาวะหลังสมัยใหม่ (postmodern condition หรือ postmodernity) ซึ่งเป็นสภาวะที่เกิดความแปรปรวนขึ้นในระบบคุณค่า เกิดความพรั่นเลือนขึ้นในพรมแดนที่ใช้ แยกแยะสิ่งต่างๆ ความแปรปรวนนี้แสดงออกให้เห็นในหลายๆ เรื่อง โดยเฉพาะอย่างยิ่งใน วัฒนธรรมบริโภคนิยมร่วมสมัยที่ผูกมากับระบบทุนนิยม

2. โปสทโมเดิร์นในบริบทของแนวทางการสร้างสรรค์ศิลปะวรรณกรรมแนวหนึ่ง ซึ่งท้าทายคติและรสนิยมทางสุนทรียะของสังคมสมัยใหม่ เช่น ในเรื่องของการแบ่งศิลปะเป็นสูงกับต่ำ เป็นต้น

3. โปสทโมเดิร์นในบริบทของแนวคิดทางวิชาการด้านสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์แนวหนึ่ง ซึ่งก็คือ poststructuralism หรือแนวหลังโครงสร้างนิยม แนวคิดนี้มีลักษณะเฉพาะตัวตรงที่มักจะเสนอมุมมองใหม่ๆ ที่เกิดจากการตั้งคำถามต่อทฤษฎีและองค์ความรู้ทั้งหลายที่เชื่อมกันมาตั้งแต่ยุคแห่งความรู้แจ้ง (Enlightenment) และยังคงมีอิทธิพลในปัจจุบัน

Jean Baudrillard (อ้างถึงใน จันทน์ เจริญศรี, 2544) มองยุคโปสทโมเดิร์นในแง่ขั้นตอนหนึ่งในสังคม Baudrillard มองว่ายุคโปสทโมเดิร์นเป็นยุคที่แยกขาดจากยุคโมเดิร์นโดยสิ้นเชิง เดิมยุคโมเดิร์นเป็นยุคที่ถูกครอบงำโดยการผลิตและทุนนิยมอุตสาหกรรม ขณะที่ยุคโปสทโมเดิร์นมีเทคโนโลยีใหม่ๆ เกิดขึ้น ทำให้การผลิตซ้ำทั้งสินค้าที่เป็นวัตถุและสินค้าเชิงวัฒนธรรมพัฒนาขึ้น ซึ่งความสามารถในการผลิตซ้ำได้อย่างไม่จำกัดนี้เป็นที่มาของสังคมแบบ “ล้าความจริง” (hyperreality) ซึ่งเต็มไปด้วยสิ่งจำลอง (simulacrum) จนไม่สามารถจะแยกแยะระหว่างของจริงกับสิ่งจำลองได้

ขณะที่กระบวนการสำคัญที่มีอิทธิพลต่อการจัดระเบียบทางสังคมในยุคโมเดิร์นคือการผลิตแต่กระบวนการสำคัญของยุคโปสทโมเดิร์นคือการจำลอง (simulation) จากแบบจำลองของความจริง สังคมในยุคนี้เปลี่ยนมาเป็น “สังคมล้าความจริง” เนื่องจากศักยภาพในการผลิตซ้ำได้อย่างไม่จำกัดทำให้นิยามของ “ความจริง” กลายเป็น “สิ่งที่สามารถผลิตซ้ำใหม่ได้อย่างเท่าเทียมต้นฉบับ” ยิ่งไปกว่านั้นของจริงยังเป็นสิ่งที่มักจะถูกผลิตซ้ำไปแล้วด้วย ทำให้สิ่งจำลองถูกมองว่าเป็นของจริงในยุคนี้

กาญจนา แก้วเทพ (2544) ได้สรุปลักษณะสำคัญของแนวคิดโปสทโมเดิร์นที่เกี่ยวข้องกับวัฒนธรรมประชานิยม ซึ่งมีสื่อมวลชนเป็นหัวใจ ดังนี้

1. เส้นแบ่งกั้นระหว่างวัฒนธรรมกับสังคมเลื่อนหายไป หมายความว่า วัฒนธรรมในรูปแบบของวัฒนธรรมประชานิยม ผลิตผลของสื่อมวลชนประเภทต่างๆ จะซึมผ่านเข้ามารวมอยู่เป็นเนื้อเดียวกันกับชีวิตประจำวัน สถาบันทางสังคม และทุกส่วนเสี้ยวของสังคม บรรดาสัญลักษณ์

ต่างๆ ที่ใช้อยู่ในสื่อมวลชนและวัฒนธรรมประชานิยมจะเป็นตัวกำหนดรูปแบบความสัมพันธ์ทางสังคม และเป็นตัวกำหนดการให้ความหมายแก่ความเป็นจริงทางสังคม

2. เส้นกันระหว่างวัฒนธรรมประชานิยมกับเศรษฐกิจเลื่อนหายไป คือจะมีการผสมผสานอย่างเป็นเนื้อเดียวกันระหว่างวัฒนธรรมกับเศรษฐกิจ การสร้างวัฒนธรรมก็ทำเพื่อ และต้องอาศัยเศรษฐกิจ ความเติบโตทางเศรษฐกิจก็ต้องอาศัยวัฒนธรรม วัฒนธรรมประชานิยมจะเป็นสิ่งที่กำหนดรูปแบบการบริโภคของคนในสังคม เช่น เมื่อเราดูโฆษณาตัวอย่างภาพยนตร์ทางโทรทัศน์ เราก็อยากจะไปดูภาพยนตร์เรื่องนั้นและเมื่อเข้าไปดู เราอาจจะเห็นโฆษณาขายขนม ทำให้เราต้องออกมาซื้อขนมนั้นอีก เป็นต้น

3. การเน้นสไตล์ / รูปแบบ มากกว่าเนื้อหา กล่าวคือทุกอย่างต้องมีการออกแบบ ไม่ว่าจะ เป็นชุดแต่งกาย บุคลิกภาพ การประกอบพิธีกรรม การนำเสนอเปิดตัวผลิตภัณฑ์ ฯลฯ การบริโภคที่เกิดขึ้นเป็นการบริโภคสัญลักษณ์ ภาพลักษณ์มากกว่าคุณประโยชน์ในการใช้งาน ผลก็คือ สิ่งที่เป็นเปลือกนอก เช่น หีบห่อ การแต่งกาย บรรดาสไตล์ที่เข้าท่า เก๋ไก๋ จะสำคัญกว่าเนื้อหา สาระและความหมาย ดังนั้นเรื่องคุณค่าทางศิลปะ ความงามเชิงสุนทรีย์ การเอาใจจริงเอาจัง ของแท้ ความลุ่มลึกทางปัญญา ความสมจริงสมจัง ความมีเกียรติภูมิ ศักดิ์ศรี ก็เป็นเรื่องที่ไม่ต้องพูดถึง

4. เส้นกันระหว่างศิลปะ / วัฒนธรรมชั้นสูง (high culture) กับวัฒนธรรมประชานิยม (popular culture) จะเลื่อนหายไป เป็นผลมาจากการเน้นความสำคัญของรูปแบบมากกว่าเนื้อหา ซึ่งเป็นตรรกะที่เคยใช้แบ่งแยกระหว่างศิลปะ / วัฒนธรรมชั้นสูงกับวัฒนธรรมประชานิยม คือ ศิลปะจะมีเนื้อหาสูงส่ง เหนือกว่าวัฒนธรรมประชานิยม แต่เมื่อเนื้อหาหมดความหมาย ศิลปะก็หล่นลงไปรวมอยู่กับวัฒนธรรมประชานิยม

5. การปะปนกับเรื่องเวลากับพื้นที่ วัฒนธรรมหลังสมัยใหม่ทำให้คนงงงวยว่าตัวเองกำลังอยู่ที่ไหน เวลาอะไร เช่น ในระบบปัจจุบัน เราอาจจะรู้ว่าโลกกว้างกำลังเกิดอะไรขึ้น แต่ไม่รู้ว่าจะข้างๆ บ้านมีอะไรเกิดขึ้น ตรรกะเรื่องพื้นที่ได้เปลี่ยนแปลงไป มิติเรื่องเวลาและสถานที่กลายเป็นความไม่แน่นอน เช่น กินอาหารเช้าที่กรุงเทพฯ กินข้าวเที่ยงที่เชียงใหม่ และกินข้าวเย็นที่ภูเก็ต เป็นต้น มิติทั้งสองกลายเป็นเรื่องเข้าใจยาก

6. การลดความสำคัญของวิธีการเล่าเรื่องแบบเส้นตรง (liner) ประกอบด้วยการมีต้นเรื่องดำเนินเรื่อง และจบท้ายตามลำดับขั้นตอน การเล่าเรื่องเช่นนี้เป็นวิธีการเล่าเรื่องหลักของยุคสมัยใหม่ ไม่ว่าจะอยู่ในบริบทของวิทยาศาสตร์ ศาสนา ศิลปะ นวนิยาย ภาพยนตร์ ฯลฯ ทุกอย่างมีจุดเริ่มต้น ตอนกลาง และลงท้ายที่แน่นอน กลุ่มโพสต์โมเดิร์นปฏิเสธวิธีการเล่าเรื่องแบบเส้นตรง และตั้งข้อสงสัยรวมทั้งกระตุ้นให้มีการวิพากษ์วิจารณ์วิธีการเล่าเรื่องแบบดังกล่าว

2.11 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

สโรบล วิบูลยเสข (2547) ทำการศึกษาเรื่อง “นโยบายการบริหารรายการ และหลักการคัดเลือกละครเอเชียซีรีส์ของสถานีโทรทัศน์ไอทีวี และปฏิกริยาตอบสนองของผู้ชมแฟนคลับ” ซึ่งพบว่า ไอทีวีได้ใช้หลักการเรื่องส่วนผลสมทางการตลาด 4 ประการอันได้แก่ สินค้า ราคา สถานที่จำหน่าย และการส่งเสริมการขายมาใช้เพื่อตอบสนองความต้องการของผู้ชมแฟนคลับ โดยทำการคัดเลือกเอเชียซีรีส์ที่มีทั้งความสนุกสนานและสาระมานำเสนอแก่ผู้ชม ซึ่งคัดเลือกจากเนื้อหาและนักแสดงเป็นสำคัญ ทั้งนี้ได้ยึดถือความต้องการของผู้ชมเป็นเกณฑ์ และพบว่าแนวเรื่องที่ถูกผู้ชมชื่นชอบมากที่สุดคือ แนวความรักกึ่งกึ่งปนตลก หรือ Love Comedy ในส่วนของปฏิกริยาของผู้ชมแฟนคลับต่อละครเอเชียซีรีส์นั้น พบว่า เหตุผลที่ผู้ชมติดตามละคร และสิ่งที่คุณชมชื่นชอบมีอยู่ด้วยกัน 4 ประการ ได้แก่ เนื้อหาที่มีความสนุก หลากหลาย และแฝงแง่คิด นักแสดงในเรื่องหน้าตาดี และแสดงได้เป็นธรรมชาติ สมบทบาทที่ได้รับ เพลงประกอบละครไพเราะ ทำให้ช่วยสร้างอารมณ์ร่วมกับละครได้มากยิ่งขึ้น และฉาก มีทิวทัศน์และฤดูกาลที่สวยงาม แปลกตา ทำให้ผู้ชมรู้สึกเหมือนได้อยู่ในสถานที่นั้นจริงๆ

สุธาสิณี มาสขาว (2549) ศึกษากลยุทธ์การส่งเสริมการท่องเที่ยวผ่านละครโทรทัศน์เกาหลี พบว่าประเทศเกาหลีมีนโยบายหลักในการส่งออกสินค้าทางวัฒนธรรม โดยผ่านอุตสาหกรรมความบันเทิงอันได้แก่ ละครโทรทัศน์เกาหลี ภาพยนตร์ และเพลง โดยรัฐบาลของเกาหลีมีการจัดตั้งองค์กรของรัฐบาลเพื่อสนับสนุนการเกิดกระแสเกาหลี กลยุทธ์ที่ใช้ในการสร้างตราประเทศเกาหลีคือการสร้างภาพลักษณ์ และการสร้างความดีใจด้วยการตลาดสถานที่ การส่งเสริมการท่องเที่ยวของประเทศเกาหลีมีกลยุทธ์ที่สำคัญคือการส่งเสริมการท่องเที่ยวผ่านละครโทรทัศน์ โดยการนำเสนอภาพสถานที่ท่องเที่ยว การสอดแทรกวัฒนธรรมผ่านละครโทรทัศน์ และการนำสถานที่ที่ปรากฏในละครมาจัดให้เป็นแหล่งท่องเที่ยว นอกจากนี้ผลกระทบที่เห็นได้ชัดเจนของการรับชมละครโทรทัศน์เกาหลีคือการตระหนักรู้ และการรับรู้ ตลอดจนจดจำได้ และคุ้นเคยกับประเทศเกาหลี รวมถึงมีทัศนคติที่ดีต่อภาพลักษณ์ของประเทศเกาหลีและการท่องเที่ยว

เกาหลีด้วย แต่ในแง่ของความตั้งใจเดินทางไปท่องเที่ยวประเทศเกาหลีนั้นพบว่า ผู้ร่วมเสวนากลุ่มส่วนใหญ่ไม่มีความตั้งใจเดินทางไปท่องเที่ยวประเทศเกาหลี ทั้งนี้เนื่องจากการเดินทางไปท่องเที่ยวต่างประเทศนั้น มีปัจจัยหลายด้านเข้ามาเกี่ยวข้อง ไม่ว่าจะเป็นด้านงบประมาณระยะเวลา และความน่าสนใจของประเทศนั้นๆ

อลิสสา วิทวัสกุล (2549) ศึกษาเรื่อง"การประชาสัมพันธ์ภาพลักษณ์ประเทศสาธารณรัฐเกาหลีผ่านละครโทรทัศน์แดจังกึมจอมนางแห่งวังหลวง" พบว่าการนำสินค้าวัฒนธรรมมาเป็นส่วนหนึ่งของการประชาสัมพันธ์ประเทศได้รับความสำเร็จอย่างมาก ละครโทรทัศน์สามารถส่งเสริมหรือสร้างภาพลักษณ์ของประเทศโดยนำเสนอสินค้าเชิงภาพลักษณ์ (Cultural Product) ได้แก่ ศิลปวัฒนธรรม คุณธรรม วิถีชีวิต และสถานที่ท่องเที่ยว ฯลฯ ทำให้ผู้ชมละครเกิดความรู้สึที่ดีและให้ความสนใจกับประเทศสาธารณรัฐเกาหลีมากขึ้น นอกจากละครเรื่องดังกล่าวแล้วผู้ชมก็หันมาให้ความสนใจกับประเทศสาธารณรัฐเกาหลีเรื่องอื่นๆ เพิ่มขึ้นด้วย ทั้งนี้ต้องมีกลยุทธ์การส่งเสริม (Promote) ละครโทรทัศน์โดยจัดกิจกรรมประชาสัมพันธ์ละครอย่างมีแบบแผนและเลือกสาระทางศิลปวัฒนธรรมมาเป็นประเด็นการประชาสัมพันธ์ ปัจจัยที่ก่อให้เกิดกระแสนิยมการบริโภคค่านิยมต่างๆ จากละครเรื่องแดจังกึม จอมนางแห่งวังหลวงคือ ความสามารถของนักแสดง และความเหมาะสมในบทบาทที่ได้รับ เนื่องจากมีความสนุกสนาน และสาระที่ให้งัดคิด และความบันเทิง รวมถึงการมีความใกล้ชิดทางวัฒนธรรมระหว่างประเทศสาธารณรัฐเกาหลีและประเทศไทย ซึ่งผลจากกระแสนิยมที่เกิดขึ้นทำให้เกิดตัวรูปแบบใหม่คือ ทีวีตามรอยละคร

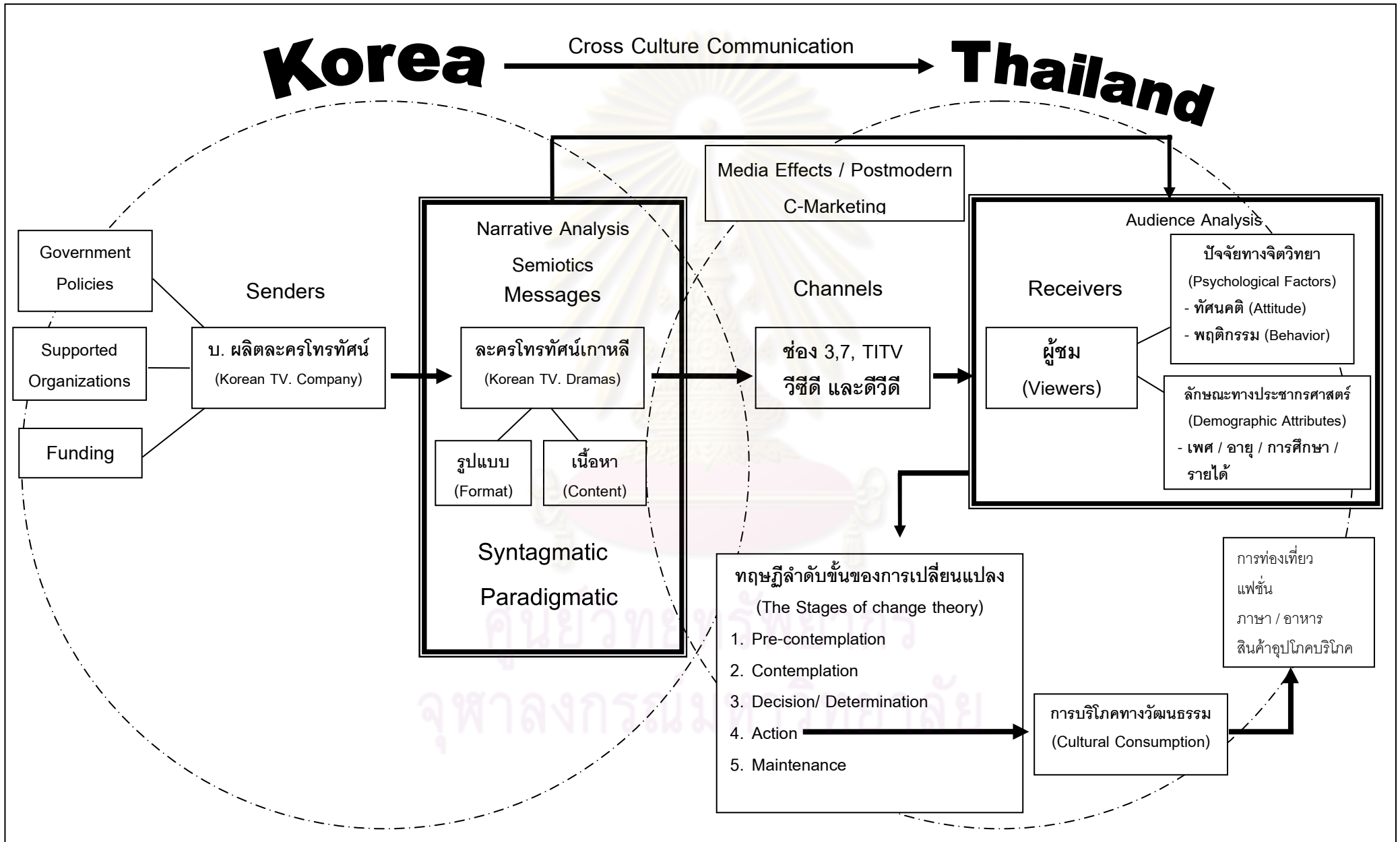
สุภาววรรณ วรรณระศุกกุล (2550) ได้ทำการศึกษาคุณลักษณะของละครเอเชียยอดนิยมพบว่า ละครเกาหลียอดนิยมหลายเรื่องมีลักษณะเป็นละครเทรนด์ดี (Trendy Drama) ซึ่งพูดถึงเรื่องราวการใช้ชีวิตของวัยรุ่นหนุ่มสาวสมัยใหม่ โดยตัวละครเป็นคนรุ่นใหม่ อาศัยอยู่ในเมือง มีหน้าที่การงานมั่นคง ปัญหาที่ประสบมากที่สุดคือเรื่องความรัก และปัญหาเกี่ยวกับการงาน ในขณะที่ความทันสมัยจะปรากฏจะนำเสนอในรูปแบบของการแต่งกาย การใช้เทคโนโลยี สภาพการแข่งขันในการทำงาน ที่เป็นตัวสะท้อนให้เห็นถึงบริบทแห่งยุคสมัยของประเทศด้วย ทำให้ละครสามารถจับกลุ่มคนดูได้ในวงกว้าง นอกจากนี้ยังได้สรุปถึงปัจจัยที่ส่งผลให้ละครเอเชียได้รับความนิยมในประเทศไทย ได้แก่ ปัจจัยด้านการแข่งขันระหว่างสถานีโทรทัศน์ ได้แก่ การวางนโยบายและกลยุทธ์องค์กร กลยุทธ์การคัดเลือกละครมาออกอากาศ ปัจจัยด้านวงจรการผลิตและการตลาดอุตสาหกรรมสื่อบันเทิง ที่ปัจจุบันเป็นแบบครบวงจรโดยสื่อแต่ละประเภทได้ทำหน้าที่สนับสนุนซึ่งกันและกันไปในตัว

ชุติมา ชุณหกาญจน์ (2550) ศึกษาพฤติกรรมการเลียนแบบวัฒนธรรมของวัยรุ่นไทยจากสื่อบันเทิงเกาหลีโดยใช้การวิจัยเชิงคุณภาพ ได้แก่ การสัมภาษณ์เชิงลึก พบว่า วัยรุ่นหญิงไทยมีพฤติกรรมการเลียนแบบวัฒนธรรมเกาหลีมากกว่าเพศชาย โดยสาเหตุที่ชื่นชอบสื่อบันเทิงเกาหลีเพราะคุณภาพของผลงาน ความแปลกใหม่ ความสามารถและหน้าตาของนักร้องนักแสดง และเพื่อสื่อบันเทิงไทยที่มีแต่แนวเดิมๆ โดยมีพฤติกรรมในการเลียนแบบวัฒนธรรมเกาหลีในด้านต่างๆ ได้แก่ แฟชั่นเกาหลี ภาษาเกาหลี อาหารเกาหลี การท่องเที่ยวประเทศเกาหลี เครื่องมือเครื่องใช้ และพฤติกรรมการดำเนินชีวิต และในส่วนผลการวิจัยทางสถิติพบว่าวัยรุ่นไทยเปิดรับเพลงเกาหลีมากที่สุด โดยเหตุผลที่เปิดรับสื่อเกาหลีเนื่องมาจากชื่นชอบนักร้องและนักแสดงเกาหลี ซึ่งการเปิดรับนี้ส่งผลให้วัยรุ่นไทยมีทัศนคติต่อวัฒนธรรมเกาหลีที่เป็นกลาง โดยมีทัศนคติที่ดีต่อเกาหลีด้านการท่องเที่ยวมากที่สุด และมีพฤติกรรมการเลียนแบบวัฒนธรรมจากสื่อบันเทิงเกาหลีในระดับต่ำโดยมีพฤติกรรมปานกลางในเรื่องการแต่งกายตามแฟชั่น และทรงผม ในขณะที่เดียวกันมีพฤติกรรมการไปท่องเที่ยวประเทศเกาหลีน้อยที่สุด

Hanaki, Singhal and et.al (2007) ได้ทำการศึกษาความนิยมของละครโทรทัศน์เกาหลีเรื่อง Winter Sonata หรือ ชื่อภาษาไทย เพลงรักในสายลมหนาวในกลุ่มผู้ชมชาวญี่ปุ่น โดยเฉพาะกลุ่มหญิงวัยกลางคน และศึกษาผลกระทบของปรากฏการณ์คลื่นวัฒนธรรมเกาหลีที่มีต่อคนญี่ปุ่น ซึ่งจากการวิจัยพบว่า สาเหตุที่ทำให้ละครโทรทัศน์เกาหลีได้รับความนิยมมากในกลุ่มผู้ชมหญิงวัยกลางคนคือ เนื้อหาของละครที่แสดงถึงรักแท้ รักที่บริสุทธิ์ และมีรูปแบบการนำเสนอที่เน้นสุนทรียศาสตร์และการใช้ภาษาที่สละสลวยสวยงาม ลึกซึ้ง นอกจากนี้บุคลิกลักษณะตัวละครถูกนำเสนอเป็นเชิงอุดมคติโดยเฉพาะพระเอกที่มีลักษณะสุภาพ นุ่มนวล อ่อนโยนเป็นชายในฝันของผู้หญิง และสุดท้ายละครยังมีลักษณะที่ทำให้ผู้ชมเกิดความสุขเมื่อได้คิดถึงเหตุการณ์ในอดีต ซึ่งผลจากการรับชมทำให้กลุ่มผู้ชมมีทัศนคติที่ดีต่อคนเกาหลีมากขึ้น และก่อให้เกิดพฤติกรรมการบริโภคสินค้าและบริการจากประเทศเกาหลี ไม่ว่าจะเป็นติดตามชมละครโทรทัศน์เกาหลีเรื่องอื่นๆ รับประทานอาหารเกาหลี เรียนภาษาเกาหลี ซื้อสินค้าของประเทศเกาหลี รวมไปถึงเดินทางไปท่องเที่ยวยังประเทศเกาหลี

แผนภาพที่ 2.4 กรอบแนวคิดการวิจัยเรื่องอิทธิพลของละครโทรทัศน์เกาหลีที่มีต่อทัศนคติและพฤติกรรมการบริโภคสินค้าวัฒนธรรม

บทที่ 3

ระเบียบวิธีวิจัย

ผู้วิจัยได้แบ่งกระบวนการวิจัยของการวิจัยเรื่อง “อิทธิพลของละครโทรทัศน์เกาหลีที่มีต่อทัศนคติและพฤติกรรมการบริโภคสินค้าวัฒนธรรมเกาหลีของผู้ชมในเขตกรุงเทพมหานคร” เป็น 2 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 การวิเคราะห์ตัวบท (Textual Analysis) เป็นการวิเคราะห์ละครโทรทัศน์เกาหลี เพื่อศึกษารูปแบบ และเนื้อหาของละครโทรทัศน์เกาหลีที่มีอิทธิพลต่อทัศนคติและพฤติกรรมการบริโภคสินค้าวัฒนธรรมเกาหลีซึ่งผลการวิเคราะห์ในส่วนนี้จะนำไปเป็นแนวทางในการทำประเด็นคำถามในกระบวนการวิจัยส่วนที่สอง

ส่วนที่ 2 การวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) โดยใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ซึ่งเป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลแบบข้ามส่วน (Cross-sectional survey designs)

3.1 การวิเคราะห์ตัวบท (Textual Analysis)

3.1.1 หน่วยของการวิเคราะห์

หน่วยในการวิเคราะห์คือ ตัวบท ซึ่งตัวบทที่นำมาศึกษาในการวิจัยครั้งนี้คือละครโทรทัศน์เกาหลีที่ถูกซื้อลิขสิทธิ์และนำมาออกอากาศทางช่อง Free TV ในประเทศไทย ระหว่างปี พ.ศ. 2544 – 2550 จำนวนทั้งหมด 126 เรื่อง (ที่มา www.Jkdramas.com ในภาคผนวก ก)

3.1.2 การสุ่มตัวอย่าง

ผู้วิจัยเลือกใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Selective Sampling) ในการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างซึ่งได้แก่ละครโทรทัศน์เกาหลีจำนวน 5 เรื่อง โดยใช้เกณฑ์ในการพิจารณาคือระดับความนิยมของละครที่ได้รับการกล่าวถึงโดยสื่อมวลชนแขนงต่างๆ ซึ่งหลังจากผู้วิจัยได้ทำการศึกษาและเก็บรวบรวมข้อมูลจากบทความในนิตยสาร, วารสาร, หนังสือพิมพ์ และเว็บไซต์ต่างๆ รวมถึงรายการโทรทัศน์ จนสามารถคัดเลือกละครโทรทัศน์เกาหลีทั้ง 5 เรื่องโดยเรียงลำดับตามปีที่ออกอากาศจากอดีตจนถึงปัจจุบัน ดังนี้

ปี พ.ศ.	ละครโทรทัศน์เกาหลีที่ ได้รับความนิยม	ผู้ผลิต	เวลาออกอากาศ	สถานี	จำนวน (ตอน)
2544	รักนี้ชั่วนิรันดร์ (Autumn in My Heart)	KBS	เริ่ม 5 ต.ค. ศ.21.30 -22.30 น.	ไอทีวี	16
2546	เพลงรักในสายลมหนาว (Winter Love Song)	KBS	4 ม.ค. – 4 เม.ย. ส.-อา.13.00-14.00 น.	ไอทีวี	20
2548	Full house สะดุดรักที่ปักใจ (Full House)	KBS	25 มิ.ย. – 31ก.ค. ส.-อา.9.15 – 11.00 น.	ช่อง 7	16
2548 – 2549	แดจังกึม จอมนางแห่งวังหลวง (Jewel in the Palace)	MBC	15 ต.ค. 48 – 11 มี.ค.49 ส.-อา.18.30 -20.00 น.	ช่อง 3	54
2549	เจ้าหญิงวุ่นวายกับเจ้าชายเย็นชา (Princess Hours)	MBC	7 ต.ค. – 3 ธ.ค. 9.15- 11.00 น.	ช่อง 7	24

ตารางที่ 3.1 แสดงรายละเอียดละครโทรทัศน์เกาหลีจำนวน 5 เรื่องเรียงลำดับ
ตามปีที่ออกอากาศจากอดีตสู่ปัจจุบัน

3.1.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยทำการรวบรวมละครโทรทัศน์เกาหลี จำนวน 5 เรื่อง ในรูปแบบวีซีดีหรือดีวีดีซึ่งมีจำหน่ายตามร้านค้าทั่วไป และรับชมละครโทรทัศน์ทั้ง 5 เรื่องแบบรวดเดียวจบทีละเรื่อง หลังจากนั้นทำการดูซ้ำแบบเฉพาะเจาะจงทีละตอนเพื่อเก็บข้อมูลที่ใช้ในการวิเคราะห์ซึ่งมีระยะเวลาทั้งหมดประมาณ 2 เดือนในช่วงเดือนธันวาคม 2550 และมกราคม 2551

3.1.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

วัตถุประสงค์ของการศึกษารูปแบบและเนื้อหาของละครโทรทัศน์เกาหลีที่มีอิทธิพลต่อทัศนคติและพฤติกรรมการบริโภคสินค้าวัฒนธรรมเกาหลีของกลุ่มผู้ชมนั้น นอกจากเพื่อทราบถึงจุดเด่นของละครโทรทัศน์เกาหลีแล้ว ยังสามารถนำข้อมูลที่ได้ไปใช้เป็นแนวทางในการออกแบบสอบถามในการวิจัยส่วนที่ 2 โดยการศึกษารูปแบบและเนื้อหาของละครโทรทัศน์เกาหลีในครั้งนี้

ผู้วิจัยเลือกใช้การวิเคราะห์ตัวบท (Textual Analysis) ซึ่งเป็นการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ ภายใต้แนวคิดเรื่องสัญวิทยา (Semiology)

ภายใต้แนวคิดเรื่องสัญวิทยาผู้วิจัยได้ประยุกต์ความคิดเรื่อง Paradigmatic Analysis มาใช้ในการวิเคราะห์หาแนวคิดและความหมายที่แฝงอยู่ในตัวบท โดยการหาความสัมพันธ์ของสิ่งต่างๆ ที่ปรากฏในตัวบทหรือศึกษารูปแบบของคู่ตรงข้ามเพื่อวิเคราะห์หาความหมายและแนวคิดทางด้านต่างๆ ที่ปรากฏอยู่ในละครโทรทัศน์เกาหลี และนำความรู้เรื่อง Syntagmatic Analysis ซึ่งเป็นการวิเคราะห์โครงสร้างและลำดับการเล่าเรื่องมาใช้ในการวิเคราะห์ประเภทและรูปแบบการนำเสนอของละครโทรทัศน์เกาหลีอีกด้วย

นอกจากนี้ผู้วิจัยยังได้นำแนวคิดเรื่องการวิเคราะห์การเล่าเรื่อง (Narrative Analysis) มาใช้เป็นกรอบในการวิเคราะห์รูปแบบและเนื้อหาของละครโทรทัศน์เกาหลีทั้ง 5 เรื่อง โดยผู้วิจัยจะทำการวิเคราะห์ละครทั้ง 5 เรื่องตามแนวคิดเรื่ององค์ประกอบของการเล่าเรื่องทั้ง 7 ข้อ ได้แก่ โครงเรื่อง (Plot), ความขัดแย้ง (Conflict), แก่นความคิด (Theme), ตัวละคร (Character), ฉาก (Setting), สัญลักษณ์พิเศษ (Symbol), จุดยืนการเล่าเรื่อง (Point of view)

3.1.5 การนำเสนอข้อมูล

หลังจากการวิเคราะห์ละครโทรทัศน์เกาหลีทั้ง 5 เรื่องแล้ว ผู้วิจัยจะนำเสนอข้อมูลแบบพรรณนาวิเคราะห์ (Analysis Description) เรียงลำดับที่ละครเรื่องตามปีที่ออกอากาศจากอดีตสู่ปัจจุบัน โดยข้อมูลที่ได้จากการวิเคราะห์จะถูกจัดให้อยู่ในรูปแบบตามองค์ประกอบของการเล่าเรื่องทั้ง 7 ข้อ อันได้แก่

- โครงเรื่อง (Plot)
- ความขัดแย้ง (Conflict)
- แก่นความคิด (Theme)
- ตัวละคร (Character)
- ฉาก (Setting)
- สัญลักษณ์พิเศษ (Symbol)
- จุดยืนการเล่าเรื่อง (Point of view)

3.2 การวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research)

3.2.1 หน่วยของการวิเคราะห์

หน่วยการวิเคราะห์ของการวิจัยในส่วนนี้คือ บุคคล (Individuals) ซึ่งประชากรในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ ผู้ชมละครโทรทัศน์เกาหลีที่อาศัยอยู่ในพื้นที่เขตการปกครอง 50 เขตของกรุงเทพมหานคร ซึ่งมีอายุ 15 - 60 ปีและรับชมละครโทรทัศน์เกาหลีจนจบเรื่องอย่างน้อย 2 เรื่องขึ้นไป

3.2.2 ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

จากการเปิดตารางสำเร็จรูปของ Taro Yamane (อ้างถึงใน วิเชียร เกตุสิงห์, 2541) ในกรณีที่มีประชากรมีจำนวนประมาณตั้งแต่ 100,000 คนขึ้นไป จนถึงไม่ทราบจำนวนที่แน่นอน นั้น ณ ระดับความเชื่อมั่นในการเลือกตัวอย่างที่ประมาณ 95.5 % และที่ค่าระดับความคลาดเคลื่อนประมาณ $\pm 5\%$ และค่า Z ที่ระดับ 1.86 (± 1 SD) จำนวนตัวอย่างจะต้องไม่น้อยกว่า 400 คน ดังนั้นการวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยจึงกำหนดตัวอย่างมากกว่าที่ตารางกำหนดไว้เป็น 450 คน

3.2.3 การสุ่มตัวอย่าง

ในการหากลุ่มตัวอย่างผู้วิจัยได้เลือกวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน (Multi-Stage Sampling) เพื่อให้ได้กลุ่มตัวอย่างที่เป็นตัวแทนของกลุ่มประชากรที่อาศัยอยู่ในเขตกรุงเทพมหานคร ซึ่งเรียงลำดับขั้นตอนดังต่อไปนี้

ขั้นตอนที่ 1 ใช้การสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified Sampling) โดยแบ่งพื้นที่ที่ต้องการศึกษาจากเขตการปกครองทั้งหมด 50 เขต เป็น 3 กลุ่ม ตามการแบ่งเขตการปกครองของกระทรวงมหาดไทย คือ เขตเมืองชั้นใน เขตเมืองชั้นกลาง และเขตเมืองชั้นนอก ดังตารางที่ 3.1

เขตการปกครอง	รายชื่อเขตในกรุงเทพมหานคร
เขตเมืองชั้นใน จำนวน 21 เขต	พระนคร ป้อมปราบศัตรูพ่าย สัมพันธวงศ์ ปทุมวัน บางรัก ยานนาวา สาทร บางคอแหลม ดุสิต บางซื่อ พญาไท ราชเทวี ห้วยขวาง คลองเตย จตุจักร ธนบุรี คลองสาน ดินแดง วัฒนา บางกอกน้อย บางกอกใหญ่
เขตเมืองชั้นกลาง จำนวน 18 เขต	พระโขนง ประเวศ บางเขน บางกะปิ ลาดพร้าว บางพลัด ภาษีเจริญ จอมทอง ราษฎร์บูรณะ ทุ่งครุสวนหลวง บางนา บางแค วังทองหลาง คันนายาว สะพานสูง สายไหม บึงกุ่ม
เขตเมืองชั้นนอก จำนวน 11 เขต	มีนบุรี ดอนเมือง หนองจอก ลาดกระบัง ตลิ่งชัน หนองแขม บางขุนเทียน หลักสี่ คลองสามวา บางบอน ทวีวัฒนา

ตารางที่ 3.2 แสดงการแบ่งเขตการปกครองของกรุงเทพมหานคร (สำนักผังเมือง, 2547)

ขั้นตอนที่2 การสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling) เพื่อคัดเลือกตัวแทนเขตจากแต่ละกลุ่มการปกครองโดยใช้วิธีการจับฉลาก ซึ่งสรุปได้ดังนี้

ตัวแทนเขตเมืองชั้นใน ได้แก่ เขตปทุมวัน

ตัวแทนเขตเมืองชั้นกลาง ได้แก่ เขตบางกะปิ

ตัวแทนเขตเมืองชั้นนอก ได้แก่ เขตมีนบุรี

ขั้นตอนที่3 การสุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ (Accidental Sampling) เพื่อคัดเลือกผู้ชมละครโทรทัศน์เกาหลีที่มีอายุ 15 - 60 ปีและเคยรับชมละครโทรทัศน์เกาหลีตั้งแต่ต้นจนจบอย่างน้อยจำนวน 2 เรื่อง โดยทำการแจกแบบสอบถามตามห้างสรรพสินค้าหรือบริเวณชุมชนเมืองที่ตั้งอยู่ในเขตการปกครองทั้ง 3 เขต โดยแบ่งออกเป็นเขตละ 150 ชุด

3.2.4 ตัวแปรในการวิจัย

ผู้วิจัยได้จำแนกตัวแปรตามสมมุติฐานที่กำหนดไว้ 4 ข้อ ดังนี้

สมมุติฐานที่ 1 ผู้ชมที่มีลักษณะทางประชากรศาสตร์ต่างกันมีพฤติกรรมการเปิดรับละครโทรทัศน์เกาหลีแตกต่างกัน

ตัวแปรอิสระ: ลักษณะทางประชากรศาสตร์

ได้แก่ เพศ อายุ การศึกษา รายได้

ตัวแปรตาม: พฤติกรรมการเปิดรับละครโทรทัศน์เกาหลี

ได้แก่ จำนวนเรื่องที่เคยชม ความนาน ความบ่อย และความตั้งใจ

สมมุติฐานที่ 2 ผู้ชมที่มีลักษณะทางประชากรศาสตร์ต่างกันมีทัศนคติต่อละครโทรทัศน์เกาหลีแตกต่างกัน

ตัวแปรอิสระ: ลักษณะทางประชากรศาสตร์

ได้แก่ เพศ อายุ การศึกษา รายได้

ตัวแปรตาม: ทัศนคติที่มีต่อละครโทรทัศน์เกาหลี

สมมุติฐานที่ 3 ผู้ชมที่มีลักษณะทางประชากรศาสตร์ต่างกันมีพฤติกรรมการบริโภคสินค้าวัฒนธรรมเกาหลีแตกต่างกัน

ตัวแปรอิสระ: ลักษณะทางประชากรศาสตร์

ได้แก่ เพศ อายุ การศึกษา รายได้

ตัวแปรตาม: พฤติกรรมการบริโภคสินค้าวัฒนธรรมเกาหลี

สมมุติฐานที่ 4 ทัศนคติที่มีต่อละครโทรทัศน์เกาหลีมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการบริโภคสินค้าวัฒนธรรมเกาหลี

ตัวแปรอิสระ: ทัศนคติที่มีต่อละครโทรทัศน์เกาหลี

ตัวแปรตาม: พฤติกรรมการบริโภคสินค้าวัฒนธรรมเกาหลี

3.2.5 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้เก็บข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ แบบสอบถามปลายปิด (Closed – Ended Questionnaires) ที่ถูกออกแบบให้ผู้ถูกสัมภาษณ์กรอกข้อมูลด้วยตนเอง ซึ่งผู้วิจัยได้นำผลสรุปที่ได้จากการวิจัยส่วนแรกมาใช้เป็นแนวทางในการกำหนดประเด็นคำถามในส่วนของเนื้อหาและรูปแบบของสินค้าวัฒนธรรมเกาหลีที่ปรากฏในละครโทรทัศน์เกาหลี และมีแนวโน้มที่จะมีอิทธิพลต่อทัศนคติและพฤติกรรมการบริโภคสินค้าเกาหลีของผู้ชม เช่น ผู้ชมมีทัศนคติต่อฉากวิวทิวทัศน์และสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติที่ปรากฏในละครโทรทัศน์เกาหลีอย่างไร และนำไปสู่การเกิดพฤติกรรมการบริโภคสินค้าวัฒนธรรมเกาหลี เช่น การซื้อทัวร์ไปเที่ยวประเทศเกาหลีหรือไม่ เป็นต้น

แบบสอบถามมีทั้งหมด 20 ข้อ แบ่งออกเป็น 4 ส่วน ได้แก่

ส่วนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัวทั่วไป จำนวน 5 ข้อ (ข้อ 1 – 5) เป็นคำถามเพื่อรวบรวมข้อมูลทางด้านลักษณะประชากรศาสตร์ของกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ เพศ อายุ การศึกษา อาชีพ รายได้

ส่วนที่ 2 พฤติกรรมการเปิดรับละครโทรทัศน์เกาหลี จำนวน 8 ข้อ (ข้อ 6 – 13) เป็นคำถามเพื่อรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมทั่วไปของผู้ชมในการเปิดรับละครโทรทัศน์เกาหลี เช่น ช่องทางการรับชมละครโทรทัศน์เกาหลี การเปิดรับสื่ออื่นที่เกี่ยวข้องกับละครโทรทัศน์เกาหลี หรือวิธีการรับชมละครโทรทัศน์เกาหลี รวมไปถึงปริมาณของการรับชม เช่น จำนวนเรื่องที่เคยรับชมความบ่อยครั้ง และระยะเวลาในการรับชมแต่ละครั้ง รวมไปถึงความตั้งใจในการรับชมละครโทรทัศน์เกาหลีของผู้ชม

ส่วนที่ 3 ทัศนคติของผู้ชมละครโทรทัศน์เกาหลีที่มีต่อละครโทรทัศน์เกาหลี จำนวน 1 ข้อ (ข้อ 14) เป็นคำถามเพื่อวัด “ทัศนคติ” หรือความชื่นชอบของผู้ชมที่มีต่อเนื้อหาและรูปแบบของละครโทรทัศน์เกาหลี โดยคำตอบมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) ตามวิธีของลิเคิร์ต (Likert) ซึ่งแบ่งออกเป็น 5 ระดับ ผู้ตอบแบบสอบถามจะต้องจัดลำดับความมาก-น้อยของความรู้สึกชื่นชอบในเนื้อหาและรูปแบบของละครโทรทัศน์เกาหลีที่ถูกแบ่งออกเป็น ชอบมากที่สุด, ชอบ, ปานกลาง, น้อย และน้อยที่สุด ซึ่งมีเกณฑ์การให้คะแนนเพื่อการนำไปวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติดังนี้

ชอบมากที่สุด	5	คะแนน
ชอบมาก	4	คะแนน
ปานกลาง	3	คะแนน
น้อย	2	คะแนน
น้อยที่สุด	1	คะแนน

หลังจากคำนวณหาค่าคะแนนเฉลี่ยของทัศนคติของผู้ชมที่มีต่อรูปแบบและเนื้อหาของละครโทรทัศน์เกาหลีแล้วนำค่าเฉลี่ยที่ได้มาเปรียบเทียบกับเกณฑ์การแปลความหมายจากค่าเฉลี่ยของคะแนนดังต่อไปนี้

ค่าเฉลี่ย 4.21 – 5.00	หมายถึง ชอบมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย 3.41 – 4.20	หมายถึง ชอบมาก
ค่าเฉลี่ย 2.61 – 3.40	หมายถึง ปานกลาง
ค่าเฉลี่ย 1.81 – 2.60	หมายถึง ชอบน้อย
ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.80	หมายถึง ชอบน้อยที่สุด

ส่วนที่ 4 พฤติกรรมการบริโภคสินค้าวัฒนธรรมเกาหลี จำนวน 6 ข้อ (ข้อ 15 – 20)

คำถามข้อที่ 15 วัดปริมาณความมาก-น้อยของการเกิด “พฤติกรรม” การบริโภคสินค้าและบริการจากประเทศเกาหลี และความคงทนของพฤติกรรมที่เกิดขึ้น (Maintenance) โดยคำตอบมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) ตามวิธีของลิเคอร์ต (Likert) 5 ระดับ ผู้ตอบแบบสอบถามต้องจัดลำดับความมาก-น้อยของปริมาณความบ่อยของการเกิดพฤติกรรมการบริโภคสินค้าวัฒนธรรมเกาหลี ซึ่งแบ่งออกเป็น บ่อยครั้งที่สุด บ่อย บางครั้ง น้อยครั้ง ไม่เคย และมีเกณฑ์การให้คะแนนระดับของการเกิดพฤติกรรม ดังนี้

บ่อยครั้งที่สุด	5	คะแนน
บ่อย	4	คะแนน
บางครั้ง	3	คะแนน
น้อยครั้ง	2	คะแนน
ไม่เคย	1	คะแนน

หลังจากคำนวณหาค่าคะแนนเฉลี่ยของปริมาณการเกิดพฤติกรรมการบริโภคสินค้าและบริการจากประเทศเกาหลีแล้วนำค่าเฉลี่ยที่ได้มาเปรียบเทียบกับเกณฑ์การแปลความหมายจากค่าเฉลี่ยของคะแนนดังต่อไปนี้

ค่าเฉลี่ย 4.21 – 5.00	หมายถึง บ่อยครั้งที่สุด (พฤติกรรมเกิดขึ้นเป็นประจำ)
ค่าเฉลี่ย 3.41 – 4.20	หมายถึง บ่อย (พฤติกรรมเกิดขึ้นหลายครั้ง)
ค่าเฉลี่ย 2.61 – 3.40	หมายถึง บางครั้ง (พฤติกรรมเกิดขึ้นเป็นบางครั้ง)
ค่าเฉลี่ย 1.81 – 2.60	หมายถึง น้อยครั้ง (พฤติกรรมเกิดขึ้นน้อย)
ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.80	หมายถึง ไม่เคยเกิด (ไม่เคยเกิดพฤติกรรม)

คำถามข้อที่ 16 - 17 สํารวจพฤติกรรมของผู้ชมละครโทรทัศน์เกาหลีที่มีต่อภาษาและอาหารเกาหลี

คำถามข้อที่ 18 เป็นการสำรวจปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการเลือกบริโภคสินค้าและบริการจากประเทศเกาหลี และในทางกลับกันข้อที่ 19 เป็นคำถามที่รวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับประเภทของสินค้าและบริการจากประเทศเกาหลีที่ผู้ชมเกิดพฤติกรรมการบริโภคอันเนื่องมาจากอิทธิพลของการรับชมละครโทรทัศน์เกาหลี

คำถามข้อที่ 20 วัดความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างที่มีต่อละครโทรทัศน์เกาหลีทางด้านความมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการเลือกบริโภคสินค้าและบริการจากประเทศเกาหลี โดยคำตอบเป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) ตามวิธีของลิเคอร์ต (Likert) 5 ระดับ ได้แก่ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย ไม่มีเลย และมีเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

มากที่สุด	5	คะแนน
มาก	4	คะแนน
ปานกลาง	3	คะแนน
น้อย	2	คะแนน
ไม่มีเลย	1	คะแนน

หลังจากคำนวณหาค่าคะแนนเฉลี่ยและนำมาเปรียบเทียบกับเกณฑ์การแปลความหมายจากค่าเฉลี่ยของคะแนนดังต่อไปนี้

ค่าเฉลี่ย 4.21 – 5.00 หมายถึง มีผลก่อให้เกิดการตัดสินใจซื้อทันที

ค่าเฉลี่ย 3.41 – 4.20 หมายถึง มีผลก่อให้เกิดความต้องการในสินค้าและบริการและซื้อในภายหลัง

ค่าเฉลี่ย 2.61 – 3.40 หมายถึง มีผลให้เกิดความสนใจในสินค้าและบริการ แต่ยังไม่ตัดสินใจที่จะซื้อแน่นอน

ค่าเฉลี่ย 1.81 – 2.60 หมายถึง มีผลให้เกิดความสนใจในสินค้าบ้างแต่ยังไม่ต้องการซื้อสินค้า

ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.80 หมายถึง ไม่ก่อให้เกิดความสนใจในสินค้าและบริการนั้นๆ เลย

3.2.6 การทดสอบความน่าเชื่อถือของเครื่องมือ

การทดสอบความน่าเชื่อถือของเครื่องมือ เมื่อสร้างแบบสอบถามเสร็จเรียบร้อยแล้วผู้วิจัยได้นำเครื่องมือดังกล่าวไปทดสอบความตรง (Validity) และความเที่ยง (Reliability) โดยขั้นตอนในการทดสอบความน่าเชื่อถือของเครื่องมือมี 2 ขั้นตอน ดังนี้

3.2.6.1 การตรวจสอบความตรง (Validity) โดยนำแบบสอบถามที่ได้เรียบเรียงแล้วไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งได้แก่ อาจารย์ที่ปรึกษา เป็นผู้ตรวจสอบความตรงของเนื้อหา (Content Validity) ตลอดจนความเหมาะสมของภาษาที่ใช้ (Wording) เพื่อขอคำแนะนำมาปรับปรุงแก้ไขให้ถูกต้องเหมาะสมในการนำไปเก็บข้อมูลจริง

3.2.6.2 การทดสอบความเที่ยง (Reliability) ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดสอบหาความน่าเชื่อถือ โดยนำไปทดลอง (Pilot test) กับกลุ่มประชากรตัวอย่างที่เป็นคนละกลุ่มกับกลุ่มตัวอย่างที่จะทำการเก็บข้อมูลจริงจำนวน 40 คนโดยนำข้อมูลที่ได้มาทดสอบความเชื่อมั่นโดยการคำนวณหาค่า Internal Consistency ด้วยสูตรสัมประสิทธิ์อัลฟาของครอนบาค (Cronbach อ้างถึงใน วิเชียร เกตุสิงห์, 2541) โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS / PC ปรากฏว่าได้ค่าความเชื่อมั่นสัมประสิทธิ์อัลฟา เท่ากับ 0.8291 ซึ่งแสดงว่าคำถามในแบบสอบถามมีความเชื่อมั่นในระดับที่ยอมรับได้

3.2.7 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยจะทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างตามเขตที่ทำการสุ่มไว้จำนวน 3 เขต โดยทำการแจกแบบสอบถามตามห้างสรรพสินค้าหรือเขตชุมชนที่ได้กำหนดไว้ในช่วงวันที่ 16 – 22 กุมภาพันธ์ 2551 ตั้งแต่เวลา 12.00 -18.00 น. ซึ่งเป็นช่วงเวลาที่มึแนวโน้มที่จะได้กลุ่มตัวอย่างที่หลากหลายมากที่สุดเพราะเป็นช่วงเวลาที่ห้างสรรพสินค้ามีคนเดินมากที่สุด โดยใช้ผู้เก็บรวบรวมข้อมูลทั้งหมดจำนวน 6 คน ซึ่งทุกคนได้รับการอธิบายวัตถุประสงค์ของการวิจัยและกระบวนการเก็บรวบรวมข้อมูลจนเข้าใจเป็นอย่างดี

3.2.8 การวิเคราะห์ข้อมูล

3.2.8.1 การวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Analysis) ได้แก่

1.) ค่าร้อยละ (Percentage) ใช้อธิบายตัวแปรทางด้านประชากรศาสตร์ที่ศึกษา คือ เพศ อายุ การศึกษา อาชีพ และรายได้ รวมทั้งพฤติกรรมกาเปิดรับละครโทรทัศน์เกาหลี และพฤติกรรมกาบริโภคสินค้าวัฒนธรรมเกาหลี

2.) ค่าเฉลี่ย (Mean) ใช้อธิบายตัวแปรด้านทัศนคติของผู้ชมที่มีต่อละครโทรทัศน์เกาหลี และพฤติกรรมกาบริโภคสินค้าและวัฒนธรรมเกาหลี

3.2.8.2 การวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติเชิงอ้างอิง (Inferential Statistics) เป็นสถิติที่นำมาทดสอบสมมุติฐานเพื่ออ้างอิงข้อสรุปจากกลุ่มตัวอย่างไปใช้อธิบายกลุ่มประชากร ดังนี้

1.) สถิติไค-สแควร์ (Chi Square) ใช้วิเคราะห์หาความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะประชากรศาสตร์ ได้แก่ เพศ อายุ การศึกษา รายได้และปริมาณกาเปิดรับละครโทรทัศน์เกาหลี ได้แก่ จำนวนเรื่องที่เคยรับชม ระยะเวลา และความบ่อยครั้งในการรับชมที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

2.) สถิติที – เทสต์ (t-test) ใช้วิเคราะห์หาความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะประชากรศาสตร์ ได้แก่ เพศที่แตกต่างกันกับความตั้งใจในการรับชม ทัศนคติที่มีต่อละครโทรทัศน์เกาหลีและพฤติกรรมกาบริโภคสินค้าเกาหลี ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

3.) การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One-way ANOVA) ใช้วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะประชากรศาสตร์ ได้แก่ อายุ ระดับการศึกษา และรายได้ ที่แตกต่างกันกับ ความตั้งใจในการรับชมละครโทรทัศน์ ทศนคติที่มีต่อรูปแบบและเนื้อหาของละครโทรทัศน์เกาหลีและพฤติกรรมการบริโภคสินค้าเกาหลี และเมื่อพบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติจึงทำการเปรียบเทียบเป็นค่าเฉลี่ยรายคู่ (Multiple Comparison) ด้วยวิธี Tamhane's T2 test ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

4.) สถิติสหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson' product moment correlation) เพื่อวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติที่มีต่อละครโทรทัศน์เกาหลีกับพฤติกรรมการบริโภคสินค้าวัฒนธรรมเกาหลี ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.01

นอกจากนี้เมื่อทราบว่าตัวแปรคู่ไหนมีความสัมพันธ์กันแล้วผู้วิจัยจึงนำไปวิเคราะห์หาทิศทางของความสัมพันธ์โดยพิจารณาจากตาราง Cross Tabulation ซึ่งเป็นผลจากการวิเคราะห์ด้วยสถิติ Pearson Chi Square ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

3.2.9 การประมวลผลข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้เนื่องด้วยข้อมูลทางสถิติมีเป็นจำนวนมาก ดังนั้นเพื่อความถูกต้อง สมบูรณ์และความรวดเร็วในการรวบรวมผลลัพธ์ของข้อมูล หลังจากรวบรวมข้อมูลได้ครบถ้วน จึงนำข้อมูลไปประมวลผลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป SPSS (Statistical Package for the Social Science)

3.3 รูปแบบการนำเสนอ

บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ละครโทรทัศน์เกาหลี

บทที่ 5 อิทธิพลของละครโทรทัศน์เกาหลีที่มีต่อทัศนคติและพฤติกรรมการบริโภควัฒนธรรมเกาหลี

บทที่ 6 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ละครโทรทัศน์เกาหลี

บทนี้นำเสนอผลการวิเคราะห์ตัวบท (Textual Analysis) ซึ่งในการศึกษาคั้งนี้คือ ละครโทรทัศน์เกาหลีจำนวน 5 เรื่อง ได้แก่ รักนี้ชั่วนิรันดร์, เพลงรักในสายลมหนาว, Full House สะดุดรัก...ที่ปักใจ, แดจังกึม จอมฉันทองพันทิวหา และเจ้าหญิงวุ่นวายกับเจ้าชายเย็นชาโดยนำเสนอเรียงลำดับตามปีที่ออกอากาศจาก พ.ศ.2544 - 2549 เพื่อหาข้อสรุปคำตอบของคำถาม นำการวิจัยข้อที่หนึ่งอันได้แก่ ละครโทรทัศน์เกาหลีมีรูปแบบและเนื้อหาที่มีส่วนสนับสนุนหรือ ก่อให้เกิดพฤติกรรมการบริโภคสินค้าวัฒนธรรมเกาหลีอย่างไร ทั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำแนวคิดด้าน สัญลักษณ์วิทยา (Semiology) และแนวคิดการวิเคราะห์การเล่าเรื่อง (Narrative Analysis) มาใช้เป็นกรอบในการวิเคราะห์

ผลการวิเคราะห์ละครโทรทัศน์เกาหลีทั้งหมดจะถูกนำเสนอในรูปแบบขององค์ประกอบ พื้นฐานของการเล่าเรื่องทั้งหมด 7 หัวข้อ ได้แก่ โครงเรื่อง (Plot), ความขัดแย้ง (Conflict), แก่นความคิด (Theme), ตัวละคร (Character), ฉาก (Setting), สัญลักษณ์ (Symbol) และมุมมอง ในการเล่าเรื่อง (Point of view) และนำเสนอข้อมูลทั่วไปของละคร ได้แก่ ผู้ผลิต วันและเวลาที่ ออกอากาศ ผู้กำกับ และนักแสดงนำ นอกจากนี้ในส่วนสุดท้ายผู้วิจัยจะหาจุดร่วมของรูปแบบและ เนื้อหาของละครโทรทัศน์เกาหลีทั้ง 5 เรื่อง เพื่อสรุปรูปแบบและเนื้อหาของละครโทรทัศน์เกาหลีที่มี ส่วนช่วยสนับสนุนหรือก่อให้เกิดพฤติกรรมการบริโภคสินค้าวัฒนธรรมเกาหลี

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

4.1 การวิเคราะห์ละครโทรทัศน์เกาหลีเรื่อง “รักนี้ชั่วนิรันดร์”

(Autumn in My Heart)

4.1.1 ข้อมูลทั่วไป

ชื่อภาษาเกาหลี 가을동화 / คาอึล ดงฮวา

ชื่อภาษาอังกฤษ Autumn In My Heart , Autumn Fairy Tale / Autumn Story

ผู้ผลิต สถานีโทรทัศน์ KBS 2, ประเทศเกาหลีใต้

จำนวน 16 ตอน

ผู้กำกับ Yoon Suk Ho

นำเสนอทาง สถานีโทรทัศน์ไอทีวี

ออกอากาศ ทุกวันศุกร์ เวลา 21.30 - 22.30 น.

ทุกวัน เสาร์ อาทิตย์ เวลา 13.00 น. - 14.00 น. (Rerun)

เริ่มออกอากาศ วันที่ 5 ตุลาคม พ.ศ. 2544

วันที่ 12 เมษายน พ.ศ. 2546 - 8 มิถุนายน พ.ศ. 2546 (Rerun)

นักแสดงนำ	Song Seung Hun	รับบทเป็น	จุนโฮ
	Song Hye Kyo	รับบทเป็น	คุนโฮ
	Won Bin	รับบทเป็น	เทชก
	Han Na Na	รับบทเป็น	ยูมี
	Han Chae Young	รับบทเป็น	ชินเ

4.1.2 โครงเรื่อง (Plot)

ละครโทรทัศน์เกาหลีเรื่อง “รักนี้ชั่วนิรันดร์” เป็นละครชีวิตรักดราม่าเรื่องราวความรักบริสุทธิ์ของชายหญิงที่ความรักต้องพบกับอุปสรรคมากมาย เพราะมีความรักที่ขัดแย้งกับค่านิยมของสังคมรอบข้าง เนื่องจากทั้งสองคนถูกเลี้ยงดูมาด้วยความเชื่อที่ว่าเป็นพี่น้องกันจริงๆ แต่พรหมลิขิตทำให้ความจริงเปิดเผยว่าทั้งสองคนไม่ใช่พี่น้องที่แท้จริง และพลัดพรากกันไปถึง 10 ปี แต่หลังจากมีโอกาสกลับมาพบกันอีกครั้งความรู้สึกรักและผูกพันแบบพี่ชายน้องสาวได้เปลี่ยนแปลงกลายเป็นความรักแบบชายหนุ่มหญิงสาว ละครโทรทัศน์เรื่องนี้นำเสนอแง่มุมของความรักอันบริสุทธิ์สวยงามลึกซึ้งของชายหญิงที่มีต่อกัน และถึงแม้ว่าเวลาจะผ่านไปนานเท่าไรหรือต้องพบอุปสรรคมากมายแต่ก็ไม่มีอะไรมาเปลี่ยนแปลงความรู้สึกของคนทั้งคู่ได้

การเล่าเรื่อง (Narration)

จากการวิเคราะห์การเล่าเรื่องโดยรวมพบว่าละครมีการเล่าเรื่องที่พัฒนาไปตามช่วงอายุของตัวละคร เริ่มตั้งแต่เกิด วัยเด็กไปจนถึงวัยกลางคนโดยสามารถแบ่งการดำเนินเรื่องได้ออกเป็น 2 ช่วงใหญ่ๆ ได้แก่ ช่วงพระเอกและนางเอกในวัยเด็กซึ่งเป็นการเริ่มต้นเรื่องและแสดงให้เห็นความรักและผูกพันของทั้งคู่แบบพี่ชายน้องสาว และช่วงที่สองคือช่วงพระเอกและนางเอกตอนโตซึ่งนำเสนอความรักที่เปลี่ยนแปลงไปเป็นแบบชายหญิง โดยทั้งสองช่วงจะมีการพัฒนาเหตุการณ์ไปจนถึงจุดวิกฤต และคลี่คลายไปในแต่ละช่วงของเหตุการณ์ แต่ในช่วงที่สองจะเกิดจุดวิกฤตสำคัญของเรื่องที่น่าไปสู่การยุติเรื่องราวในที่สุด

นอกจากนี้การเล่าเรื่องในละครเรื่องนี้ยังมีการสร้างโครงเรื่องย่อยๆ ซ้อนทับบนโครงเรื่องหลักทำให้ละครมีมิติและความซับซ้อนของเรื่องราว อันได้แก่ เรื่องราวระหว่างจุนไซและยูมีคูหมันที่นำเสนอความรักที่ผิดหวังเนื่องจากยูมีนั้นรักจุนไซมาก และยอมทำทุกอย่างเพื่อให้จุนไซอยู่กับเธอ ในขณะที่จุนไซไม่เคยรักยูมีเลยเพราะใจของเขามอบให้กับจุนโฮไปหมดแล้ว และเรื่องของจุนโฮกับเทศกชายหนุ่มที่ตกหลุมรักจุนโฮซึ่งเป็นรักเพียงข้างเดียว รักที่ไม่สมหวัง แต่เป็นรักที่ยอมเสียสละทุกอย่างเพื่อคนที่รัก รวมไปถึงเรื่องราวความสัมพันธ์ระหว่างจุนโฮและชินเหิงสาวสองคนที่ถูกสลบตัวกันในสมัยที่เป็นทารก ซึ่งส่งผลให้มีความเป็นอยู่ที่ต่างกัน ทำให้ชินไม่ชอบจุนโฮเนื่องจากเกิดปมในใจที่เชื่อว่า จุนโฮเป็นคนแย่งทุกอย่างจากเธอไป และต้องการเรียกร้องสิ่งที่ย้ายไปในวัยเด็กกลับคืนมา และสุดท้ายเป็นเรื่องราวความสัมพันธ์ของคนภายในครอบครัว ไม่ว่าจะป็นครอบครัวของศาสตราจารย์ยูนที่แม่และพี่ชายรักและสนิทกับน้องสาวมาก ทำให้เมื่อต้องสูญเสียลูกสาวที่เลี้ยงดูมาตั้งแต่เกิดไปด้วยการตัดสินใจของพ่อทำให้เกิดบาดแผลในใจขึ้น จนนำไปสู่รอยร้าวภายในครอบครัว จากการวิเคราะห์ที่สามารถสรุปลำดับเหตุการณ์ในการเล่าเรื่องได้ดังนี้

ก. การเริ่มเรื่อง (Exposition)

ละครเปิดเรื่องสั้นๆ ด้วยการเล่าถึงเหตุการณ์ที่น่าไปสู่ปมปัญหาหลักของเรื่อง ซึ่งมีสาเหตุมาจากโชคชะตา ที่ลิขิตให้เกิดการสลบตัวกันของทารกหญิงสองคน และหลังจากนั้นละครได้ตัดภาพไปเล่าถึงชีวิตของเด็กผู้หญิงคนหนึ่ง นั่นคือจุนโฮที่เติบโตมาในครอบครัวที่ร่ำรวยอบอุ่น มีพี่ชายที่แสนดี และได้รับความรักจากแม่อย่างเต็มที่ ในช่วงนี้แสดงให้เห็นถึงความรักความผูกพันที่มีระหว่างแม่กับจุนโฮ และความรักความผูกพันระหว่างจุนโฮกับพี่ชาย ชีวิตของจุนโฮต้องพลิกผัน เมื่อรู้ว่าโรงพยาบาลสลบตัวเด็กทารกผิดไป ระหว่างเธอกับชินเหิงเพื่อนร่วมห้องที่มีแม่เป็น

แม่ค้า และพี่ชายซีเหล้า หลังจากตัดสินใจที่จะสลบตัวเด็กหญิงทั้งสองคืน ครอบครัวของ ศาสตราจารย์ยูนได้เดินทางไปใช้ชีวิตที่อเมริกา ทำให้จุนโซที่ถูกทิ้งอยู่ที่เกาหลีมีชีวิตอยู่อย่างลำบากจนเวลาผ่านไปหลายปี กระทั่งจุนโซได้เดินทางกลับมาที่บ้านเก่าเพื่อตามหาจุนโซตามสัญญาที่ให้ไว้ก่อนจากกัน ซึ่งเป็นจุดเริ่มต้นของการพัฒนาเหตุการณ์ในลำดับต่อไป

ภาพที่ 4.1 พระเอกและนางเอกตอนเด็กในละครโทรทัศน์ “รักนี้ชั่วนิรันดร์”

ข. การพัฒนาเหตุการณ์ (Rising Action)

การพัฒนาเหตุการณ์ดำเนินไปพบปัญหาในอดีตเป็นตัวดำเนินเรื่อง ซึ่งเริ่มขึ้นหลังจากเวลาผ่านไป 10 ปี จุนโซได้เดินทางกลับมาที่บ้านเกิด เพื่อตามหาจุนโซ และโชคชะตาได้นำพาให้พี่น้องคนละสายเลือด กลับมาพบกันอีกครั้งแต่ในครั้งนี้อารมณ์ความรู้สึกที่มีต่อกันเปลี่ยนแปลงไปจากความรักแบบพี่น้องไปสู่ความรักแบบชายหญิง และในช่วงพัฒนาเหตุการณ์นี้เอง มีตัวละครเข้ามาทำให้เกิดปัญหาเพิ่มขึ้นได้แก่ ยุมี่คู่มั่นของจุนโซ และเทชกชายหนุ่มที่ตกหลุมรักจุนโซ ซึ่งตัวละครทั้งสองตัวนี้ต่างเป็นอุปสรรคความรักของคนทั้งสองในตอนแรกทั้งสองต้องเก็บซ่อนความรักที่มีต่อกันไว้ภายในใจ และพยายามตัดใจจากกัน แต่สุดท้ายความลับก็ถูกเปิดเผย เมื่อทุกคนรู้ความจริงทำให้ความรักของทั้งสองคนต้องเผชิญกับอุปสรรคมากมายที่เกิดขึ้นจากรอบข้าง จากการวิเคราะห์สรุปได้ว่าในช่วงของการพัฒนาเหตุการณ์เรื่องดำเนินไปพบปัญหาหลักที่ถูกผูกขึ้นตอนต้นเรื่องและจะมีปัญหาย่อยๆ ถูกสร้างขึ้นเพื่อเป็นตัวที่ช่วยดำเนินเรื่องให้เข้มข้นมากยิ่งขึ้นโดยมีตัวละครอื่นๆ ที่จะเข้ามามีบทบาทเพื่อสร้างสีสันและทำให้เกิดความยุ่งยากและซับซ้อนในการดำเนินเรื่อง

ภาพที่ 4.2 พระเอกและนางเอกตอนโตในละครโทรทัศน์ “รักนี้ชั่วนิรันดร์”

ค. ภาวะวิกฤติ (Climax)

ในละครเรื่องนี้ภาวะวิกฤติหลักๆ อยู่สามช่วง คือตอนต้นที่ความจริงเรื่องอุณโชไม่ใช่ลูกสาวที่แท้จริงของบ้านเปิดเผย และนี่คือลูกสาวที่ถูกสลัดตัวไป โดยสุดท้ายจึงตัดสินใจแลกลูกคืนและครอบครัวของอุณโชได้เดินทางไปประเทศอเมริกา ภาวะวิกฤติที่สองเกิดขึ้นตอนกลางเรื่อง หลังจากความรักระหว่างอุณโช และอุณโชถูกเปิดเผยทำให้เกิดเหตุการณ์ที่กำลังจะพัฒนาไปในทางที่ดีขึ้นเลวร้ายลง เพราะทั้งสองคนตัดสินใจที่จะคบกันอย่างเปิดเผยท่ามกลางการต่อต้านของครอบครัวและตัวละครอื่นที่ได้รับผลกระทบจากการตัดสินใจในครั้งนี้ ได้แก่ เทชกและยูมี และภาวะวิกฤติสุดท้ายในตอนปลายของเรื่อง เกิดขึ้นเมื่ออุณโชรู้ว่าตัวเองป่วยเป็นโรคร้าย และอาการกำลังทรุดหนักลง ในขณะที่อุณโชไม่รู้ว่าอุณโชป่วยหนักและกำลังจะเดินทางไปต่างประเทศกับยูมี ซึ่งหลังจากที่อุณโชรู้ความจริงเรื่องอาการป่วยของอุณโช ทำให้เข้าซ็อกและรับความจริงไม่ได้ จึงหนีไปและไม่ยอมกลับไปเยี่ยมอุณโช จากการวิเคราะห์พบว่าละครเรื่องนี้มีการนำเข้าสู่ภาวะวิกฤติแบบหักมุมเพราะเหตุการณ์กำลังจะคลี่คลายไป แต่กลับพบว่านางเอกกำลังป่วยหนัก ดังนั้นอาจกล่าวได้ว่าภาวะวิกฤติในเรื่องเกิดขึ้นจากปมปัญหาที่ถูกผูกไว้ตั้งแต่ตอนต้นเรื่องผสมผสานกับปมความขัดแย้งย่อยอื่นๆ ที่เกิดขึ้นจากช่วงของการพัฒนาเหตุการณ์ที่ช่วยขมวดปมปัญหาที่มีอยู่ให้รุนแรงยิ่งขึ้นรวมไปถึงปมปัญหาใหม่ที่เกิดขึ้นแบบหักมุมจนบีบคั้นให้ตัวละครอยู่ภายใต้ภาวะกดดันและต้องใช้ความพยายามในการแก้ไขปมปัญหาและความขัดแย้งที่เกิดขึ้น

ง. ภาวะคลี่คลาย (Falling Action)

การคลี่คลายของจุดวิกฤติในเรื่องเกิดขึ้นเมื่อตัวละครทุกตัวยอมลดทิฐิ ให้อภัยซึ่งกันและกัน และยอมรับความจริง ทำให้ความขัดแย้งที่เกิดขึ้นถูกขจัดออกไป ซึ่งเมื่อทุกคนทราบว่าขุนโฮปวัยกำลังจะตาย ทำให้ยอมลดทิฐิ ให้อภัยเรื่องในอดีต และหันหน้ามาพูดคุยกัน ร่วมมือกันเพื่อทำให้ชีวิตในช่วงสุดท้ายของขุนโฮปมีความสุขมากที่สุด รวมถึงขุนโฮปที่เข้าใจยอมรับความจริง และกลับมารับขุนโฮปไปอยู่ด้วย

จ. การยุติของเรื่องราว (Ending)

ละครโทรทัศน์เกาหลีเรื่องนี้มีตอนจบแบบโศกนาฏกรรม (Tragic Ending) นั่นคือเกิดความผิดหวัง และการสูญเสีย เมื่อนางเอกเสียชีวิตด้วยโรคมะเร็งเม็ดเลือดขาว และพระเอกถูกรอดชน ในละครก็ยังปนความสุข และอิมเอม จากการที่พระเอกและนางเอก ได้ใช้ชีวิตช่วงสุดท้ายอยู่ด้วยกันอย่างมีความสุข และได้รับการยอมรับจากคนรอบข้าง

ภาพที่ 4.3 ตอนจบในละครโทรทัศน์ “รักนี้ชั่วนิรันดร์”

จากการวิเคราะห์พบว่าโครงเรื่องของละครเรื่องนี้เป็นเรื่องราวความรักของชายหนุ่มหญิงสาวที่ต้องฝ่าฟันอุปสรรคต่างๆ มากมาย โดยมีการเล่าเรื่องได้แก่ เปิดเรื่องด้วยปมปัญหาที่มีสาเหตุมาจากความบังเอิญและโชคชะตาลิขิต การพัฒนาเหตุการณ์ดำเนินไปบนปมปัญหาที่ถูกผูกขึ้นในอดีตเป็นแรงผลักดันผสมผสานกับปมปัญหาย่อยที่ถูกสร้างขึ้นโดยตัวละครอื่นๆ ทำให้โครงเรื่องมีปมปัญหาหลายปมที่ต้องการการแก้ไขซึ่งเหตุการณ์พัฒนาไปบนปมปัญหาต่างๆ ที่ขมวดปมเข้าจนนำไปสู่จุดวิกฤตที่เกิดขึ้นแบบหักมุมเหนือความคาดหมายของผู้ชมอันได้แก่ตัวละครป่วยเป็นโรคร้ายโดยไม่รู้ตัวมาก่อน ซึ่งปมปัญหาที่เกิดขึ้นทั้งหมดถูกคลี่คลายเมื่อตัวละครในเรื่องยอมให้อภัยกับความขัดแย้งที่เกิดขึ้นในอดีตและทำใจยอมรับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นแต่เรื่องกลับจบลงแบบโศกนาฏกรรม

4.1.3 ความขัดแย้ง (Conflict)

จากการวิเคราะห์ละครโทรทัศน์เรื่อง “รักนี้ชั่วนิรันดร์” พบความขัดแย้งหลักเป็นเรื่องของความรักซึ่งเป็นความรักที่ขัดแย้งกับค่านิยมของสังคมภายนอกทำให้ถูกกีดกัน รวมไปถึงความขัดแย้งที่เกิดขึ้นจากรักสามเส้า ซึ่งจากความขัดแย้งทั้งหมดในเรื่องสามารถแบ่งออกเป็น 4 ระดับ โดยสามารถสรุปได้ดังต่อไปนี้

ก. ความขัดแย้งภายในจิตใจของมนุษย์

ตัวละครในเรื่องมีความขัดแย้งภายในจิตใจแตกต่างกันไปในแต่ละตัวละคร ซึ่งส่วนมากเป็นความขัดแย้งที่เกิดขึ้นจากสาเหตุในเรื่องของความรักเป็นส่วนใหญ่ ทั้งเรื่องที่จะต้องตัดสินใจเลือกระหว่างการทำตามความรู้สึกของตนเอง หรือแค่ความรู้สึกของคนรอบข้าง และความถูกต้องหรือการกระทำเพื่อให้คนรักมีความสุขแต่ตนเองจะต้องเจ็บปวด รวมไปถึงความขัดแย้งภายในจิตใจที่มีสาเหตุมาจากความต้องการหนีความจริงซึ่งทำให้เกิดความขัดแย้งระหว่างความรัก ความผูกพันที่มีต่อแม่ที่เคยเลี้ยงดูมาตั้งแต่เด็ก แต่ขัดแย้งกับความรู้สึกทะเลาะทะยาน และรังเกียจการมีฐานะยากจน ส่งผลให้ไม่ยอมรับ และพยายามหนีจากพื้นเพของตนเองในอดีต

ข. ความขัดแย้งระหว่างมนุษย์กับมนุษย์

ความขัดแย้งระหว่างตัวละครในเรื่องถูกนำเสนอในแง่ของคู่ขัดแย้งที่ตรงข้ามกันระหว่างลักษณะของตัวละคร และสภาพแวดล้อมที่ตัวละครอยู่ เช่น ความขัดแย้งระหว่างเด็กผู้หญิงสองคนที่มีชีวิตความเป็นอยู่แตกต่างกัน ในขณะที่คนหนึ่งเปรียบพร้อมทุกอย่าง มีครอบครัวที่มี

ความสุขฐานะร่ำรวย พ่อแม่และพี่ชายรักและดูแลเอาใจใส่เป็นอย่างดี แต่เด็กหญิงอีกคนกลับมีชีวิตยากลำบาก อาศัยอยู่กับแม่ติดเหล้า พี่ชายเกเรชอบทุบตี แต่หลังจากที่ความจริงเปิดเผยว่า เด็กผู้หญิงสองคนนี้ถูกสลัดตัวกันตั้งแต่เป็นทารก ทำให้เกิดความขัดแย้งระหว่างตัวละครทั้งสองขึ้นคือซิเน่เกลียดอุโนไซ เพราะคิดว่าเธอคือคนที่แย่งทุกอย่างที่ควรจะเป็นของเธอไป แม้กระทั่งความรักจากแม่และพี่ชาย รวมไปถึงแย่งความรักจากเทศกคนรักของเธอ นอกจากนี้ในละครยังแสดงให้เห็นคู่ขัดแย้ง ในลักษณะของตัวละครอีกหลายคู่ ได้แก่ จุนไซ และจองโซว(พี่ชายที่แท้จริงของอุโนไซ) ที่เป็นพี่ชายที่มีลักษณะตรงข้ามกันอย่างสิ้นเชิง รวมไปถึงยงฮาและซุนอิม ที่เป็นแม่ที่มีลักษณะแตกต่างกัน และเกิดความขัดแย้งกันภายในเรื่องเนื่องจากการแย่งสิทธิ์ในการเลี้ยงดู รวมไปถึงความรักและการยอมรับจากลูกสาวในฐานะแม่

นอกจากนั้นยังพบว่า ในละครเรื่องนี้ยังมีความขัดแย้งระหว่างตัวละครอีกหลายคู่ ซึ่งมีสาเหตุหลักมาจากความขัดแย้งในเรื่องของความรัก เช่นระหว่างจุนไซ และเทศกซึ่งหลงรักผู้หญิงคนเดียวกัน คืออุโนไซ ระหว่างอุโนไซกับยุมี่ ซึ่งรักผู้ชายคนเดียวกันคือจุนไซ แต่ทั้งสี่ตัวละครที่มีความขัดแย้งในเรื่องของความรัก ก็จะมีการกระทำที่แตกต่างกันไปในการเอาชนะความขัดแย้งที่เกิดขึ้นซึ่งขึ้นอยู่กับลักษณะตัวละคร และพื้นฐานนิสัยของตัวละครนั้นๆ

ค. ความขัดแย้งระหว่างมนุษย์กับสภาพแวดล้อมภายนอก

ในละครโทรทัศน์เรื่องนี้พบความขัดแย้งระหว่างมนุษย์กับสภาพแวดล้อมเป็นปมความขัดแย้งเรื่องความรักของพระเอก และนางเอกที่ขัดกับค่านิยมของสังคมภายนอก ซึ่งไม่ยอมรับให้พี่น้องที่เติบโตมาด้วยกันรักกัน และถึงแม้ว่าทั้งสองคนจะไม่ได้เป็นพี่น้องกันจริงๆ แต่ด้วยความที่เติบโตมาด้วยกันตั้งแต่เด็ก ทำให้ครอบครัวของทั้งสองฝ่ายรับไม่ได้ และพยายามคัดค้าน จากในจุดนี้แสดงให้เห็นว่าค่านิยม และวัฒนธรรมของประเทศเกาหลี ให้ความสำคัญกับครอบครัว และระบบเครือญาติ ผู้อาวุโสมีอิทธิพลต่อการดำเนินชีวิตของหนุ่มสาว ดังจะเห็นได้ว่า ความรักระหว่างพระเอก กับนางเอก ที่ถูกกีดกันจากพ่อแม่ ทำให้ไม่สามารถแต่งงานกันได้

4.1.4 แก่นความคิด (Theme)

ก. แก่นความคิดเรื่องความรัก

ละครโทรทัศน์เกาหลีเรื่อง “รักนี้ชั่วนิรันดร์” นำเสนอแก่นความคิดหลักในเรื่องของความรัก โดยนำเสนอความรักในหลากหลายแง่มุม ไม่ว่าจะเป็นความรักบริสุทธิ์ระหว่างพี่ชายน้องสาว ได้แก่ จุนโฮและจุนโฮตอนเด็ก ความรักแบบชายหนุ่มรักหญิงสาว นั่นคือความรักของจุนโฮและจุนโฮตอนโต ความรักที่เทศกมีให้กับจุนโฮ และความรักที่ยูมีให้กับจุนโฮ รวมไปถึงความรักแบบครอบครัว ที่พ่อแม่มีให้ลูก ซึ่งผลของความรักมีทั้งรักที่ถูกต้องกัน รักที่ไม่สมหวัง รักสามเส้า และรักที่เป็นเพียงรักข้างเดียว

นอกจากนั้นละครเรื่องนี้ยังนำเสนอความหมายของความรักในมุมมองของการเสียสละ อย่างไม่มีข้อแม้ ดังจะเห็นได้จากเทศกที่คอยดูแลและช่วยเหลือจุนโฮตลอดเวลา แม้กระทั่งในเวลาที่จุนโฮป่วยเทศกก็ยื่นมือเข้ามาช่วยเหลือ แม้จะรู้ว่าจุนโฮไม่เคยรักตนเองเลยและในตอนท้ายเมื่ออาการป่วยของจุนโฮโคม่า เทศกก็เป็นคนไปตามจุนโฮให้มาดูใจเธอเป็นครั้งสุดท้าย ซึ่งแม้จะเป็นการกระทำที่ทำร้ายความรู้สึกของตนเอง แต่เทศกก็ยอมทำเพื่อให้คนที่รักมีความสุข ในทางตรงกันข้ามยูมีกลับแสดงให้เห็นถึงความรักที่เห็นแก่ตัว ดังจะเห็นได้จากที่ยูมีทำทุกอย่างเพื่อให้จุนโฮอยู่กับเธอไม่ว่าจะเป็นพยายามทำร้ายตัวเอง หรือโกหกเรื่องบาดแผลที่ข้อมือของเธอ ว่าไม่สามารถรักษาให้ใช้การได้เหมือนเดิมเพื่อให้จุนโฮรู้สึกสงสาร รวมไปถึงช่วยปกปิดเรื่องที่จุนโฮกำลังจะตาย แต่สุดท้ายแล้วยูมีก็ต้องยอมรับความจริงว่าจุนโฮไม่เคยรักเธอเลยและยอมที่จะปล่อยจุนโฮไป

ข. แก่นความคิดเรื่องการเคารพผู้อาวุโส

ในละครเรื่องนี้ได้สอดแทรกแก่นความคิดเรื่องการให้ความสำคัญกับครอบครัว และการเคารพผู้อาวุโส จะเห็นได้ว่ารูปแบบของครอบครัวในละครเรื่องนี้อยู่กันเป็นแบบครอบครัวใหญ่พ่อแม่ลูกอาศัยอยู่ด้วยกัน และพ่อแม่มีอิทธิพลต่อการดำเนินชีวิตของลูก ดังจะเห็นได้จากการแต่งงานของลูกต้องได้รับความยินยอมจากผู้ใหญ่ทั้งสองฝ่าย จึงทำให้พระเอกและนางเอกไม่สามารถรักและแต่งงานกันได้ในตอนแรกเพราะถูกกีดกันจากพ่อแม่ของทั้งสองครอบครัว

ค. แก่นความคิดเรื่องโชคชะตา

ละครโทรทัศน์เกาหลีเรื่อง “รักนี้ชั่วนิรันดร์” มีการนำเสนอแก่นความคิดเรื่องโชคชะตาและพรหมลิขิต เพราะเรื่องราวรวมถึงปมปัญหาภายในเรื่องนี้เกิดขึ้นมาจากโชคชะตาลิขิตตั้งแต่เกิดอุบัติเหตุให้สลบตัวกันของทารกหญิงทั้งสองคน และหลังจากนั้นโชคชะตาก็ทำให้ความจริงเปิดเผยขึ้นจนทำให้พระเอกและนางเอกต้องพลัดพลาจากกันไป และด้วยโชคชะตาอีกครั้งที่ทำให้ทั้งสองคนได้กลับมาพบกันอีกครั้ง และโชคชะตาทำให้ความรักของทั้งสองคนต้องจบลงแบบโศกนาฏกรรม

ง. แก่นความคิดเรื่องกฎแห่งกรรม

ในละครเรื่องนี้ได้สอดแทรกแก่นความคิดเรื่องกฎแห่งกรรมไว้ในแง่ความเชื่อที่ว่าคนที่ทำอะไรไว้จะต้องได้รับผลตอบแทนจากการกระทำของตนเอง เช่น คนที่กระทำความผิดจะต้องได้รับการลงโทษ ดังจะเห็นได้จากการที่พระเอกและนางเอกฝ่าฝืนค่านิยมทางสังคม และทำสิ่งที่ขัดแย้งกับความต้องการของพ่อแม่ ทำให้พ่อแม่และคนรอบข้างต้องเสียใจ ซึ่งในตอนสุดท้ายที่นางเอกป่วยเป็นโรคร้าย เธอเชื่อว่าเป็นเพราะสิ่งที่เธอได้ทำไว้จึงถูกลงโทษ

จากการวิเคราะห์พบว่าแก่นความคิดที่พบในละครเกาหลีเรื่องนี้ได้แก่เรื่องของความรัก ซึ่งเป็นความรักของหนุ่มสาวที่บริสุทธิ์ รักแท้ที่เน้นการเสียสละและการให้โดยไม่หวังผลตอบแทน นอกจากนี้ยังมีแก่นความคิดรองที่ให้ความสำคัญกับครอบครัว ระบบเครือญาติและผู้อาวุโส และแก่นความคิดเรื่องโชคชะตาและพรหมลิขิตที่เป็นตัวทำให้เรื่องราวทุกอย่างในละครเกิดขึ้น รวมไปถึงแก่นความคิดเรื่องกฎแห่งกรรมซึ่งเชื่อว่าใครทำอย่างไรก็จะได้ผลตอบแทนอย่างนั้น

4.1.5 ตัวละคร (Character)

ลักษณะตัวละครเรื่องนี้เป็นแบบตัวละครที่เห็นได้รอบด้าน (well- rounded character) นั่นคือตัวละครทุกตัวภายในเรื่องมีวิวัฒนาการด้านนิสัยใจคอ และมีการเปลี่ยนแปลงความคิดเกี่ยวกับสิ่งต่างๆในชีวิตอย่างเป็นเหตุเป็นผล ตามประสบการณ์ที่ได้เจอ ซึ่งจากการวิเคราะห์สามารถสรุปลักษณะของตัวละครได้ดังตารางที่ 4.2

ตารางที่ 4.1 การวิเคราะห์ตัวละครในละครโทรทัศน์เกาหลี "รักนี้ชั่ววันจันทร์"

ตัวละคร	ประเภทของตัวละคร	ลักษณะของตัวละคร
อุนโซ	เจ้าหญิง(The princess)	หญิงสาวนิสัยสดใส ร่าเริง ซึ่งเติบโตมาในตระกูลที่ร่ำรวย ออบอุน มีแม่คอยดูแลใกล้ชิด พี่ชายที่แสนดีคอยเอาใจใส่ เป็นผู้หญิงที่มีความอดทนเข้มแข็งไม่ย่อท้อต่อความยากลำบากมองโลกในแง่ดี มีความกตัญญูต่อผู้มีพระคุณ จิตใจมั่นคงในความรักยอมเสียสละเพื่อความรัก และทำทุกอย่างให้คนที่รักมีความสุข หลังรักพี่ชายที่เติบโตมาด้วยกัน แต่ด้วยรักที่มีอุปสรรคมากมายทำให้ต้องปิดบังความรู้สึกที่แท้จริงของตัวเองไว้ และต้องอดทนกับรักที่ผิดหวังจนสุดท้ายเมื่อรู้ว่าตัวเองป่วยเป็นโรคร้ายก็ปิดบังความจริงไว้เพราะไม่อยากให้คนที่ตัวเองรักต้องเป็นห่วง
จุนโซ	พระเอก (The Hero)	อาจารย์มหาวิทยาลัย สอนวิชาศิลปะ เป็นพี่ชายที่เติบโตมาพร้อมกับจุนโซเป็นผู้ชายที่สุภาพ ออบอุน เจียบขีมีเมตตา ซื่อสัตย์ รักครอบครัว คำนึงถึงความถูกต้องในการดำเนินชีวิต แอบหลงรักอุนโซน้องสาวที่โตมาด้วยกัน แต่ความรักที่เกิดขึ้นเป็นความรักที่สังคมไม่ยอมรับ รวมถึงตนเองได้หมั้นหมายกับหญิงอื่นไว้แล้วทำให้จุนโซลำบากใจกับการเลือกทางเดินของตัวเอง แต่เมื่อรู้ว่าอุนโซป่วยหนักและกำลังจะตาย จุนโซก็อุทิศชีวิตอยู่กับเธอจนวินาทีสุดท้าย
ชินเน่	ผู้ร้าย (The villain)	หญิงสาวสมัยใหม่ สวย ฉลาด แต่งตัวเก่งกระฉับกระเฉง เป็นตัวแทนผู้หญิงยุคใหม่ การศึกษาสูง แต่ถูกสลับทัวไปกับอุนโซตอนเป็นทารกทำให้เติบโตมาในครอบครัวที่ยากจนและไม่เคยได้รับความอบอุ่นจากแม่และพี่ชาย ทำให้เป็นคนก้าวร้าว ทะเยอทะยาน ชินเน่ไม่ชอบอุนโซมากเนื่องจากรู้สึกว่าเป็นคนที่แย่งทุกสิ่งทุกอย่างไปจากเธอ แม้ว่าชินเน่ภายนอกดูเหมือนเป็นคนเห็นแก่ตัวและจิตใจแข็งกระด้างแต่ความจริงแล้วภายในแฝงไว้ด้วยความอ่อนโยน และโหยหาความรักจากแม่และพี่ชาย

ตัวละคร	ประเภทของตัวละคร	ลักษณะของตัวละคร
เทชก	ผู้ช่วยเหลือ (The Helper) ผู้ร้าย (The villain)	ชายหนุ่มลูกชายนักธุรกิจใหญ่ หน้าตาดีเป็นที่หมายปองของสาว ๆ อดีตโปรกอล์ฟอาชีพ นิสัยเจ้าสำราญ รักความสนุก เป็นคนอารมณ์ร้อนและเจ้าชู้ แต่เมื่อรักใครแล้วรักจริง ทำให้หลังจากที่ตกหลุมรักอุโนโซ เทชกจึงยอมเปลี่ยนแปลงตนเองเพื่ออุโนโซ คอยช่วยเหลือและดูแลอุโนโซอยู่ตลอดเวลาทั้งๆ ที่รู้ว่าอุโนโซไม่เคยรักตนเองเลย แต่ก็ยอมเสียสละและทำเพื่อให้คนที่ตนเองรักมีความสุข
ยุมิ	ผู้ร้าย (The villain)	หญิงสาวจากตระกูลร่ำรวย หน้าตาดีการศึกษาสูง เป็นลูกคุณหนู สุภาพอ่อนโยนร่างกายอ่อนแอมาตั้งแต่เด็ก พ่อแม่รักและตามใจ รักอุโนโซมากจนยอมทำทุกอย่างเพื่อให้ได้ครอบครองอุโนโซ ถึงแม้จะรู้ว่าอุโนโซไม่เคยรักเธอก็ตามโดยเฉพาะในช่วงท้ายที่พยายามฆ่าตัวตาย และปิดบังเรื่องที่อุโนโซป่วยหนักไม่ให้อุโนโซได้รู้

จากการวิเคราะห์ตัวละครในละครโทรทัศน์เกาหลีเรื่อง “รักนี้ชั่ววันจันทร์” พบว่าตัวละครหลักมีลักษณะของคนเกาหลีในยุคสมัยใหม่ที่มีฐานะปานกลางถึงสูงมีหน้าที่การงานที่มั่นคง หน้าตารูปร่างสวยหล่อ มีการแต่งตัวที่บ่งบอกถึงสไตล์ความเป็นเกาหลี รวมไปถึงการแต่งหน้าและทรงผมบุคลิกลักษณะของตัวละครเอกเป็นไปในเชิงอุดมคติโดยเฉพาะพระเอกจะมีลักษณะสุภาพ อ่อนโยน ออบอูน มีเมตตา ชี้แจงสาร รักครอบครัว ยึดถือคุณธรรมและความถูกต้องเป็นหลัก ในขณะที่นางเอกจะแสดงถึงผู้หญิงเกาหลีในอุดมคติคือเป็นผู้หญิงแกร่ง อดทนเข้มแข็ง มองโลกในแง่ดี กตัญญูต่อผู้มีพระคุณ และมั่นคงในความรัก ส่วนตัวร้ายทั้งผู้ชาย และผู้หญิงมีรูปร่างหน้าตาฐานะและการศึกษาสูง เป็นตัวแทนของคนยุคใหม่ที่มีฐานะการงานมั่นคง แต่ไม่สมหวังในความรัก ซึ่งถึงแม้จะร้ายแต่ก็อยู่บนพื้นฐานของเหตุผล และมีเหตุจูงใจในพฤติกรรมอย่างสมเหตุสมผล

ภาพที่ 4.4 ตัวละครในละครโทรทัศน์ “รักนี้ชั่วฉันทันดร”

4.1.6 ฉาก (Setting)

ก. ฉากยุคสมัย

ในละครโทรทัศน์เรื่องนี้พบฉากที่น่าเสนอให้เห็นถึงยุคสมัยปัจจุบันของประเทศเกาหลี แต่เป็นสังคมของคนในเขตนอกเมืองหลวงที่มีชีวิตความเป็นอยู่แบบเรียบง่าย สันโดษ และไม่พลุกพล่าน ไม่มีตึกสูงมาก และยุคสมัยที่พบในละครมีการพัฒนาจากอดีตถึงปัจจุบัน ในช่วงเวลาวัยเด็กไปจนถึงวัยกลางคนของตัวละคร และถึงแม้ภายในละครไม่ได้ระบุช่วงเวลาชัดเจนว่าเหตุการณ์เกิดขึ้นในยุคสมัยใด แต่ผู้ชมจะสามารถเข้าใจถึงเวลาที่เปลี่ยนแปลงไปได้ จากการเติบโตขึ้นของตัวละคร จากทารก สู่วัยเด็ก และเติบโตขึ้นเป็นวัยกลางคน โดยในละครได้ใช้ตัวแสดงคนละตัว และพัฒนาการของตัวละคร จากวัยเรียนสู่วัยทำงาน เพื่อให้เห็นการเปลี่ยนแปลงไปของยุคสมัยอย่างชัดเจน รวมถึงแฟชั่นการแต่งกายของตัวละครที่เปลี่ยนแปลงไป แต่ฉากอาคารบ้านเรือนของละครในเรื่อง ยังคงสภาพเดิมเอาไว้เพื่อให้ผู้ชมสามารถเชื่อมโยงเหตุการณ์ในปัจจุบันกับเหตุการณ์ในอดีตได้ เช่นบ้านที่นางเอกและพระเอกเติบโตมาด้วยกัน

ข. ฉากวิถีชีวิตของตัวละคร (Lifestyle)

ในละครพบฉากที่แสดงให้เห็นวิถีการดำเนินชีวิตของคนเกาหลี ไม่ว่าจะเป็นในช่วงวัยเรียนวัยทำงาน วิถีการดำเนินชีวิตของคนที่มีฐานะทางสังคมที่แตกต่างกันระหว่างคนรวยและคนจน

รวมไปถึงการเลือกบริโภคสินค้าและบริการที่แตกต่างกันในชีวิตประจำวันตามบุคลิกลักษณะ เช่น พระเอกเป็นอาจารย์ ขับรถเก๋งคันเล็กสีขาว พระรองเป็นนักธุรกิจ และนักกีฬา ขับรถ SUV สีเทา นางรองเป็นหญิงสาวเก่ง เบรี่ยว ขับรถเก๋งสีแดงเป็นต้น นอกจากนี้ยังปรากฏวัฒนธรรมการรับประทานอาหาร ซึ่งฉากที่ปรากฏส่วนมากในเรื่องจะเป็นการรับประทานอาหารประจำชาติ ได้แก่ ข้าว กิมจิ และน้ำเสนอไลฟ์สไตล์ของคนเกาหลีเช่น การเล่นเกมโป๊กเกอร์ การวาดภาพ การท่องเที่ยวทะเล เป็นต้น

ค. ฉากที่เป็นสิ่งก่อสร้างหรือสตูดิโอ

- **ฉากห้องทำงานของจุนโซ** เป็นฉากที่พระเอกและนางเอกได้ใช้เวลาช่วงหนึ่งอยู่ด้วยกัน ซึ่งทำให้เกิดการพัฒนาไปของความสัมพันธ์ และในฉากนี้เองก็ปรากฏฉากที่แสดงให้เห็นถึงความเปลี่ยนแปลงของความรู้สึกของคนทั้งสองจากความรักแบบพี่น้องกลายเป็นความรักแบบชายหญิง ซึ่งฉากที่เห็นได้ชัดเจนได้แก่ฉากที่ทั้งสองคนนั่งเซ็ดกระจกและนั่งหันหลังชนกันในห้องทำงานของจุนโซ และมีมือของทั้งสองคนค่อยๆ เลื่อนมาชนกัน

ภาพที่ 4.5 ฉากห้องทำงานของจุนโซในละครโทรทัศน์ “รักนี้ชั่วนิรันดร์”

- **ฉากบ้านเก่าของจุนโซและอุนโซ** ฉากบ้านชานเมืองที่จุนโซและอุนโซเติบโตขึ้นมาด้วยกันในวัยเด็ก นอกจากฉากในบ้านหลังนี้จะแสดงให้เห็นความผูกพัน ระหว่างอุนโซและจุนโซ แล้ว ยังแสดงให้เห็นความผูกพันของแม่และอุนโซอีกด้วย ซึ่งเป็นความทรงจำที่ดีระหว่างพระเอกและนางเอกในอดีต

- **ฉากโรงแรมของเทศก / สนามกอล์ฟ** เป็นฉากที่ถูกใช้ดำเนินเรื่องในอีกโครงเรื่องหนึ่งระหว่างเทศกกับอุโนโซ ซึ่งทั้งสองคนได้พบกันและใช้เวลาอยู่ด้วยกันในสถานที่แห่งนี้ ฉากในสนามกอล์ฟยังเป็นฉากโรแมนติกระหว่างคนทั้งสอง ในตอนที่เทศกทำเซอร์ไพรส์อุโนโซโดยการนำสร้อยคอไปซ่อนไว้ในหลุมกอล์ฟ และหลังจากที่เขาตีลูกลงหลุมก็บอกให้อุโนโซเป็นคนไปหยิบลูกกอล์ฟในหลุมซึ่งจะพบกับสร้อยคอที่ตนเองซ่อนไว้ ฉากโรงแรมของเทศกในเรื่องเป็นรีสอร์ทที่มีอยู่จริงชื่อ Phoenix Park ปัจจุบันยังเปิดให้บริการพร้อมทั้งมีกิจกรรมมากมายให้บริการดังที่ปรากฏในละคร เช่น สระว่ายน้ำ สนามกอล์ฟ เป็นต้น

- **ฉากบ้านของอุโนโซ** เป็นบ้านในระแวกชุมชนแออัดที่เธออาศัยอยู่กับแม่และพี่ชาย เป็นร้านขายของชำเก่าๆ สถานที่ถ่ายฉากนี้นั้นอยู่ที่หมู่บ้าน อาบาคิโนซุกโช (Sokcho) ซึ่งเป็นสถานที่ที่ยังคงสภาพของวิถีชีวิตของชาวบ้านแบบเก่าๆ อยู่มาจนถึงปัจจุบันแม้กระทั่งท่าเรือข้ามฟากอายุกว่า 50 ปี ที่ปรากฏในละครซึ่งเป็นฉากที่จุนโซและอุโนโซพบกันตอนขึ้นเรือข้ามฟากแต่จำกันไม่ได้

- **ฉากโรงพยาบาล** ฉากโรงพยาบาลปรากฏบ่อยในช่วงท้ายของเรื่อง เนื่องจากเป็นฉากที่อุโนโซต้องเข้ารับการรักษาโรคมะเร็ง โดยส่วนมากจะเป็นฉากที่แสดงให้เห็นถึงความรักที่เทศกมีให้กับอุโนโซ และเป็นฉากที่เป็นจุดคลี่คลายของเรื่อง เช่นเดียวกันเมื่อทุกคนรู้ว่าอุโนโซป่วยหนักทำให้พร้อมใจกันมาเยี่ยม และให้กำลังใจเธอ รวมถึงซิเนที่ยอมลดทูลี และให้ภัยกับเรื่องที่เคยเกิดขึ้นทั้งหมด

ง. ฉากที่เป็นธรรมชาติ

ฉากที่เป็นจุดสำคัญของละครเรื่อง “รักนี้ชั่วฉันทันดร” ส่วนมากเป็นฉากวิวทิวทัศน์ และสถานที่ธรรมชาติ ได้แก่ฉากทุ่งหญ้า และบรรยากาศชนบท ในสมัยที่จุนโซ และอุโนโซใช้ชีวิตในวัยเด็ก และฉากทุ่งเลี้ยงวัวที่ทั้ง 2 คนหนีไปเที่ยวด้วยกัน รวมไปถึงฉากชายทะเล ซึ่งเป็นฉากสำคัญที่สุดในเรื่องเพราะเป็นฉากที่จุนโซและอุโนโซในวัยเด็กหนีมาเที่ยวด้วยกันก่อนที่จะเดินทางไปต่างประเทศ โดยทั้งสองคนสัญญาว่าจะไม่ลืมกัน และหลังจากผ่านไป 10 ปีทั้งสองก็ได้กลับมาพบกันที่ชายหาดแห่งนี้อีกครั้ง รวมถึงในตอนจบของเรื่อง ในฉากที่อุโนโซขาดใจตายอยู่บนหลังจุนโซก็เป็นฉากที่เกิดขึ้นที่ชายหาดแห่งนี้เช่นกัน โดยภาพฉากสถานที่ธรรมชาติในละครเรื่องนี้เน้นการนำเสนอบรรยากาศ และวิวทิวทัศน์ที่สวยงาม ซึ่งเป็นสถานที่เกิดของความทรงจำของพระเอกและนางเอก

ภาพที่ 4.6 ฉากชนบทในละครโทรทัศน์ “รักนี้ชั่วนิรันดร์”

ภาพที่ 4.7 ฉากชายทะเลในละครโทรทัศน์ “รักนี้ชั่วนิรันดร์”

จ. ฉากพิธีกรรม ขนบธรรมเนียมประเพณี และความเชื่อ

ในละครโทรทัศน์เรื่องนี้พบฉากที่แสดงให้เห็นถึงความเชื่อเรื่อง กฎแห่งกรรม ดังในตอนที่คุณโชและจุนโชตกลงที่จะคบกันอย่างเปิดเผยซึ่งเป็นการกระทำที่ขัดกับค่านิยมของของสังคมและทำผิดต่อคุณหมั้น โดยเฉพาะคุณโช ที่หักหลังเทศกโดยใช้ความรักที่เทศกมีให้เป็นเครื่องมือทำให้จุนโชสบายใจและสามารถตัดใจจากเธอได้ ทั้งๆ ที่ตัวเองไม่เคยรักเทศกเลย ดังนั้นในเรื่องตอนที่แม่ของคุณโชพูดว่า พ่อของเธอตายด้วยโรคลูคีเมีย ซึ่งอาจเป็นเพราะฟ้าลงโทษในสิ่งที่พ่อได้ทำไว้กับแม่ของเธอและครอบครัว คุณโชคิดว่า การที่เธอต้องเป็นโรคร้ายเหมือนพ่อนั้นเป็นการลงโทษในการกระทำที่เธอได้ทำไว้กับทุกคน นอกจากนี้ในเรื่องยังพบฉากที่น่าเสนอเกี่ยวกับขนบธรรมเนียมประเพณี และพิธีการทางศาสนา เช่น งานหมั้น และงานศพ เป็นต้น

จากการวิเคราะห์ละครโทรทัศน์เกาหลีเรื่อง “รักนี้ชั่วนิรันดร์” พบฉากยุคสมัยซึ่งมีการเปลี่ยนแปลงไปตามการเติบโตขึ้นของตัวละคร โดยในฉากนำเสนอภาพของประเทศเกาหลี เขตชานเมืองที่มีความสวยงามเงียบสงบ คนไม่พลุกพล่าน รวมไปถึงฉากที่นำเสนอวิถีการดำเนินชีวิต (Lifestyle) ของคนเกาหลี เช่น วัฒนธรรมการรับประทานข้าวและกิมจิ ไลฟ์สไตล์การพักผ่อนโดยการตีกอล์ฟ และท่องเที่ยวทะเล เป็นต้น นอกจากนี้ฉากโรแมนติกของเรื่องส่วนมากเกิดขึ้นในสถานที่ท่องเที่ยวทางธรรมชาติ ไม่ว่าจะเป็นฉากในชนบท ฉากริมทะเล หรือฉากทุ่งเลี้ยงวัว รวมไปถึงสถานที่ที่เป็นสิ่งประดิษฐ์ เช่น ฉากห้องทำงานของจุนโฮ ฉากโรงแรมของเทซก เป็นต้น ซึ่งสถานที่ถ่ายทำฉากเหล่านี้ปัจจุบันยังถูกเก็บไว้ในสภาพเดิมเพื่อเปิดโอกาสให้นักท่องเที่ยวได้มาเยี่ยมชมในบรรยากาศที่เหมือนกับในละครจริงๆ และสุดท้ายยังปรากฏฉากพิธีกรรม ขนบธรรมเนียมประเพณี เช่น ฉากงานหมั้นและงานศพ รวมไปถึงฉากที่แสดงให้เห็นถึงความเชื่อเรื่องเวรกรรมอีกด้วย

4.1.7 สัญลักษณ์ (symbol)

- ฤดูใบไม้ร่วง

ฤดูใบไม้ร่วงในละครเรื่องนี้ถูกนำมาใช้เป็นสัญลักษณ์ที่แสดงถึงความรักที่เศร้าสร้อย เจ็บปวด และไม่สมหวัง ซึ่งเป็นไปตามลักษณะของฤดูใบไม้ร่วงที่ความชุ่มชื้นสลายจากไปและกลายเป็นความหมองหม่นแห้งแล้งก่อนที่เข้าในฤดูหนาว โดยฤดูใบไม้ร่วงยังถูกนำมาใช้เป็นชื่อของละครเรื่องนี้อีกด้วย แสดงถึงความรักของชายหญิงที่เป็นความรักที่ต้องเก็บเอาไว้ไม่สามารถเปิดเผยออกมาได้ และต้องเผชิญกับอุปสรรคต่างๆ มากมายและสุดท้ายต้องถูกความตายมาพลัดพลากทั้งสองคนจากกัน

- ต้นไม้ / ทะเล

ต้นไม้และทะเลในละครเรื่องนี้แทนความหมายถึง ความรักนิรันดร์ รักที่มั่นคงไม่แปรผัน และการไม่ต้องพลัดพรากจากกัน ดังจะเห็นได้จากตอนที่จุนโฮพบกับจุนโฮว่า “ถ้าชาติหน้าเลือกเกิดได้ อยากเกิดเป็นต้นไม้ที่ยังรากลึกที่ใดแล้วก็จะไม่เปลี่ยนแปลง และไม่ต้องแยกจากกันไปไหน” มีความหมายถึงการที่เธอได้มอบความรักให้ใครแล้ว ก็จะไม่เปลี่ยนแปลง แม้เขาจะไม่หันมามอง และแม้ว่าจะต้องเจ็บปวด ซึ่งในละครเรื่องนี้จุนโฮได้มอบความรักให้กับจุนโฮจนหมดใจ และถึงแม้ว่าจุนโฮจะเลือกไปกับยูมี จุนโฮก็ยอมเสียสละ และยอมให้จุนโฮจากไป แต่ความรักที่เธอมีให้จุนโฮไม่เคยเปลี่ยนแปลงไป

จากการวิเคราะห์เรื่องสัญลักษณ์ในละครโทรทัศน์เรื่อง “รักนี้ชั่วนิรันดร์” พบว่าสัญลักษณ์ในละครเรื่องนี้สื่อความหมายในมุมมองความรักของคนเกาหลี และสัญลักษณ์ในเรื่องยังถูกออกแบบมาเพื่อให้สอดคล้องกับการดำเนินเรื่องและเป็นฉากที่มีความสำคัญในเรื่องอีกด้วยจะเห็นได้ว่าสัญลักษณ์หลักได้แก่ฤดูใบไม้ร่วงที่ถูกนำมาใช้เป็นแกนหลักในการดำเนินเรื่องรวมถึงการออกแบบองค์ประกอบต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นเนื้อเรื่อง ฉาก เสื้อผ้าตัวละคร เป็นต้น สิ่งที่สำคัญที่เห็นได้จากละครเรื่องนี้คือ ละครเรื่อง รักนี้ชั่วนิรันดร์ หรือ Autume in my heart เป็นละครภาค 1 ใน 4 ภาคของละคร 4 ฤดูของผู้กำกับ ยูน ซุก โฮ (Yun Seok Ho) ที่ประกอบไปด้วย ฤดูใบไม้ร่วง ใน Autumn in my heart, ฤดูหนาว winter love song, ฤดูร้อน ใน Summer Scent และฤดูใบไม้ผลิ ใน Spring Waltz ซึ่งละครแต่ละเรื่องก็จะมีกรอบองค์ประกอบของการเล่าเรื่องให้มีความสอดคล้องกับลักษณะในแต่ละฤดูกาล

4.1.8 มุมมองในการเล่าเรื่อง (Point of view)

จากการวิเคราะห์มุมมองการเล่าเรื่องของละครโทรทัศน์เรื่องนี้ พบว่าเป็นการเล่าเรื่องในมุมมองของหนุ่มสาวยุคใหม่ ที่แสดงให้เห็นถึงความรักแท้ และยอมทุกอย่างเพื่อให้คนที่ตัวเองรักมีความสุข และถึงแม้ตัวเองจะต้องเจ็บปวด เป็นรักที่เน้นการเสียสละโดยไม่ต้องการสิ่งตอบแทนและเป็นมุมมองจากการเล่าเรื่องของบุรุษพจน์ที่ 1 ทำให้ส่วนมากการเล่าเรื่องที่ย่อออกมาเป็นมุมมองที่ใกล้ตัวสามารถเข้าใจได้ง่ายและเน้นการสื่อถึงอารมณ์และความรู้สึกของตัวละครเป็นหลัก

จากการวิเคราะห์ละครโทรทัศน์เรื่อง “รักนี้ชั่วนิรันดร์” พบรูปแบบและเนื้อหาที่มีความเป็นเกาหลีสอดแทรกอยู่ตั้งแต่โครงเรื่อง ความขัดแย้ง แก่นความคิด ฉาก สัญลักษณ์ ตัวละคร และมุมมองในการเล่าเรื่อง โครงเรื่องมีลักษณะเป็นเรื่องราวของความรักของหญิงสาวและชายหนุ่มที่ต้องฝ่าฟันอุปสรรค โดยมีลำดับการเล่าเรื่อง ได้แก่การเปิดเรื่องด้วยปมปัญหาและการพัฒนาเหตุการณ์ไปบนปมปัญหาที่ถูกผูกขึ้นในอดีตจนนำไปสู่จุดวิกฤตที่เกิดขึ้นแบบหักมุมเหนือความคาดหมายซึ่งปมปัญหาทั้งหมดถูกคลี่คลายเมื่อตัวละครให้อภัยกับความขัดแย้งในอดีตและยอมรับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นแต่มีตอนจบแบบโศกนาฏกรรม ทำให้ความขัดแย้งหลักที่พบในเรื่องเป็นความขัดแย้งอันเนื่องมาจากความรักที่ถูกกีดกันเป็นหลัก และความขัดแย้งเนื่องจากความรักสามเส้า

แก่นความคิดหลักที่พบในละครเรื่องนี้เป็นเรื่องของความรักในหลากหลายแง่มุม โดยเน้นความรักที่เป็นการเสียสละและไม่ต้องการผลตอบแทน และมีแก่นความคิดรองที่สอดแทรกเรื่องการให้ความสำคัญกับครอบครัว ระบบเครือญาติและผู้อาวุโส แก่นความคิดเรื่องโชคชะตาและพรหมลิขิต รวมไปถึงแก่นความคิดเรื่องกฎแห่งกรรมซึ่งเชื่อว่าใครทำอย่างไรก็จะได้ผลตอบแทนอย่างนั้น และมีการนำเสนอสัญลักษณ์ที่สื่อความหมายถึงความคิดของคนเกาหลีในเรื่องของความรัก และมีการใช้สัญลักษณ์ที่เป็นแก่นหลักของการดำเนินเรื่อง โดยได้ออกแบบองค์ประกอบของการเล่าเรื่องอื่นๆ ให้สอดคล้องกับสัญลักษณ์ที่เป็น Theme หลักของเรื่องซึ่งในละครเรื่องนี้ได้แก่ ฤดูใบไม้ร่วง

นอกจากนี้องค์ประกอบของเรื่องนี้ที่นำเสนอภาพความเป็นเกาหลีอย่างเป็นรูปธรรมคือฉากหลักๆ ที่พบในละคร เช่น ฉากวิวทิวทัศน์ที่เป็นธรรมชาติซึ่งถูกนำเสนอเพื่อให้เห็นถึงความสวยงามของวิวทิวทัศน์ในประเทศเกาหลี โดยฉากธรรมชาติเหล่านี้ส่วนมากที่ปรากฏในเรื่องจะเป็นฉากที่มีความสำคัญกับการดำเนินเรื่องและเป็นฉากโรแมนติกระหว่างพระเอกและนางเอก และองค์ประกอบที่สำคัญอีกอย่างหนึ่งก็คือตัวละครที่นำเสนอภาพของคนเกาหลียุคใหม่มีคุณลักษณะเป็นผู้ชายและผู้หญิงในอุดมคติ นั่นคือ สวยหล่อ โดยเฉพาะพระเอกจะมีลักษณะสุภาพ อ่อนโยน ออบอุ้ม มีเมตตา ซึ่งसार รักครอบครัว ยึดถือคุณธรรมและความถูกต้องเป็นหลัก ในขณะที่นางเอกจะแสดงถึงผู้หญิงในอุดมคติคือเป็นผู้หญิงแกร่ง อดทนเข้มแข็ง มองโลกในแง่ดี กตัญญูต่อผู้มีพระคุณ และมั่นคงในความรัก ซึ่งตัวละครเหล่านี้ยังเป็นพีริเซ็นเตอร์แสดงให้เห็นถึงความเป็นเกาหลีในด้านต่างๆ เช่น การแต่งกาย เทรนด์การแต่งหน้า แฟชั่นทรงผม รวมไปถึงวิถีการใช้ชีวิตแบบคนเกาหลีอีกด้วย

4.2 การวิเคราะห์ละครโทรทัศน์เกาหลีเรื่อง “เพลงรักในสายลมหนาว”

(Winter Love Song)

4.2.1 ข้อมูลทั่วไป

ชื่อภาษาเกาหลี 겨울연가 / คยอ อุล วอน กา

ชื่อภาษาอังกฤษ Winter Love Song / Winter Sonata

ผู้ผลิต สถานีโทรทัศน์ KBS 2, ประเทศเกาหลีใต้

จำนวน 20 ตอน

ผู้กำกับ Yun Seok Ho, Lee Hyung Min

นำเสนอทาง	สถานีโทรทัศน์ไอทีวี		
วันที่ออกอากาศ	เสาร์และวันอาทิตย์ เวลา 13.00 น. - 14.00 น. จันทร์ ถึง ศุกร์ เวลา 11.05-12.00 น. (Rerun)		
เริ่มออกอากาศ	วันที่ 4 มกราคม พ.ศ. 2546 ถึง 6 เมษายน พ.ศ. 2546 วันที่ 19 มกราคม พ.ศ. 2548 (Rerun)		
นักแสดงนำ	Bae Yong Jun	รับบทเป็น	คัง จุนซาง / ลี มินยอง
	Choi Ji Woo	รับบทเป็น	ยูจิน
	Park Yong Ha	รับบทเป็น	คิม ซางฮวก
	Park Sol Mi	รับบทเป็น	โอ เซริน

4.2.2 โครงเรื่อง (plot)

“เพลงรักในสายลมหนาว” เป็นละครแนวรักโรแมนติกดราม่า เรื่องราวอนุภาพของความรักครั้งแรกที่ฝังรากลึก และไม่อาจจะลืมเลือนไปจากใจ ถึงแม้ว่าคนที่รักจะจากไปแล้ว หรือเป็นเพียงแค่รักข้างเดียว พลังของความรักที่บริสุทธิ์ และไม่ต้องการสิ่งตอบแทน ละครเรื่องนี้เป็นละครที่นำเสนอแง่มุมความละเอียดอ่อนของความรัก มีการดำเนินเรื่องที่ซับซ้อน และถูกนำเสนอออกมาอย่างประณีต มีที่มาที่ไปของเรื่องราวเป็นลำดับขั้นตอน โดยสร้างปมปัญหาหลักทิ้งไว้ในตอนแรก ก่อนที่จะเริ่มดำเนินเรื่องราวของละครต่อไป และในตอนท้ายปมปัญหาหลักในตอนต้น ก็กลายมาเป็นปมปัญหาสำคัญที่นำไปสู่ภาวะวิกฤต จนตัวละครต้องตัดสินใจทำอะไรที่คลี่คลายสถานการณ์ เพื่อยุติปัญหาที่เกิดขึ้นในตอนจบของเรื่อง

การดำเนินของเรื่องมีแรงผลักดันมาจากปมปัญหาในอดีต ที่เกิดขึ้นในสมัยของพ่อแม่ ซึ่งเป็นเรื่องราวของรักสามเส้าที่ส่งผลมาสู่รุ่นลูก เป็นขั้นที่หนึ่ง และในรุ่นลูกก็เกิดปมปัญหาที่สองขึ้นมาเป็นรักสามเส้าอีกเช่นกัน และด้วยผลจากการกระทำในรุ่นพ่อแม่ ทำให้ในรุ่นลูกเกิดความวุ่นวาย และเรื่องราวมากมายต่างๆ ตามมา ในละครเรื่องนี้มีโครงเรื่องหลักที่ดำเนินไปด้วยการนำโครงเรื่องย่อยๆ มาร้อยเรียงกัน ซึ่งช่วยสร้างความซับซ้อนให้กับการดำเนินเรื่อง และเมื่อตัวละครสามารถคลี่คลายปมปัญหาหนึ่งได้ ก็เกิดปมปัญหาอื่นซ้อนทับเข้ามา ซึ่งสร้างความลำบากใจให้กับตัวละครทุกฝ่ายมากยิ่งขึ้นเรื่อยๆ

เทคนิคการเล่าเรื่องของละครโทรทัศน์เรื่องนี้ มีความโดดเด่นอยู่ที่รูปแบบที่มีเอกลักษณ์เฉพาะตัว เช่น การเล่าเรื่องที่มีลักษณะเป็นเส้นขนาน กล่าวคือ มีตัวละครสองตัวที่ดำเนินเรื่องในสถานที่ และช่วงเวลาเดียวกัน โดยมีลักษณะเป็นแบบคู่ขนาน และต่อเนื่องกัน เช่น ตอนที่ยุจินซางกลับมาที่โรงเรียนเพื่อรับฟื้นความหลังเก่าๆ พร้อมกับยูจินก็กลับมาโรงเรียนเพื่อมอบการ์ดแต่งงานให้กับอาจารย์ในเวลาเดียวกัน ละครแสดงให้เห็นภาพคนสองคนที่อยู่ในสถานที่เดียวกัน โดยทั้งสองคนต่างไม่สังเกตเห็นกันและกัน เดินไปคนละทางคลาดกันไปมา ทั้งคู่ต่างก็เดินไปในสถานที่ต่างๆ ที่อีกคนเดินไป และคิดถึงเหตุการณ์ในอดีตเหตุการณ์เดียวกัน แต่สุดท้ายก็ไม่ได้เจอกัน จะเห็นได้ว่าตัวละครทั้งสอง ต่างก็เป็นตัวละครที่ทำหน้าที่เล่าเรื่องที่ดำเนินไป แบบคู่ขนาน

นอกจากนี้ยังมีเทคนิคการเล่าเรื่องโดยใช้รูปแบบการเกิดขึ้นซ้ำของเหตุการณ์ กล่าวคือตัวละครตัวเดิม หรือตัวละครตัวใหม่ มีการกระทำที่เหมือนเดิม หรือคล้ายเดิม ในสถานการณ์ และเวลาที่เปลี่ยนไป เช่น ในฉากตอนต้นเรื่อง ที่ยูจินวิ่งตามคนที่ตัวเองคิดว่าหน้าเหมือนจุงซานคนรักคนแรก ไปตามท้องถนน ซึ่งเหมือนกับฉากตอนท้ายของเรื่อง ที่ซังฮวุกวิ่งตามคนที่ตนเองคิดว่าเป็น ยูจินคนรักคนแรกของตนเองเช่นกัน หรือจะเป็นฉากที่ยูจินพาจุงซางกลับไปทะเลสาบชุนชินสถานที่ ทั้งสองเคยไปด้วยกันเมื่อ 10 ปีก่อน ซึ่งทั้งสองได้กลับไป เพื่อย้อนรำลึกถึงความหลัง และได้ทำกิจกรรมร่วมกันอีกครั้งเหมือนในอดีต หรือแม้แต่ฉากที่พระเอกสวมรองเท้าให้กับนางเอกตอนสมัยมัธยม และเมื่อ 10 ปีต่อมาในฉากที่พระเอกมาเจอนางเอกโดยบังเอิญ ที่ร้านลองชุดแต่งงาน และรองเท้าของนางเอกหลุด พระเอกก็เป็นคนสวมรองเท้าให้กับนางเอกอีกครั้ง รูปแบบการนำเสนอแบบนี้ สามารถเชื่อมโยงความรู้สึกของผู้ชม ที่มีต่อเหตุการณ์ในปัจจุบัน ย้อนกลับไปเหตุการณ์ในอดีตได้เป็นอย่างดี และทำให้รู้สึกถึงภาพความประทับใจในอดีต ที่ตราตรึงอยู่ในใจของตัวละครเช่นเดียวกัน ดังนั้นจะเห็นได้ว่ารูปแบบการเล่าเรื่องของละครเรื่องนี้ ค่อนข้างมีความประณีต และละเอียดอ่อน ได้รับความใส่ใจในทุกขั้นตอนของการเล่าเรื่อง

การเล่าเรื่อง (Narration)

ก. การเริ่มเรื่อง (Exposition)

ละครเริ่มต้นโดยการเปิดประเด็นปัญหาของเรื่องราวทั้งหมด นั่นคือเล่าถึงเหตุการณ์การพบกันของจุงซาง และยูจินในสมัยมัธยม เป็นช่วงที่สำคัญเนื่องจากเป็นเหตุการณ์ที่พระเอกและนางเอกพบกัน และรักกัน ซึ่งเหตุการณ์ต่างๆ ในช่วงนี้ ได้กลายเป็นความทรงจำที่ฝังลึกในใจของนางเอก ที่มีอาจลึมเลือน แม้จะคิดว่าพระเอกตายจากไปแล้วถึงสิบปี นอกจากจะเริ่มเรื่องด้วย

การปูเรื่องให้ผู้ชมเห็นถึงความสวยงาม ของความรักบริสุทธิ์ครั้งแรกของเด็กวัยรุ่น ที่แปรเปลี่ยนกลายเป็นรักแท้ ที่กาลเวลาไม่อาจจะมาเปลี่ยนแปลงได้แล้วนั้น ละครยังแนะนำตัวละครหลัก ที่สำคัญในช่วงต้นนี้ทั้งหมด ไม่ว่าจะเป็นกลุ่มเพื่อนสนิทในสมัยมัธยม ได้แก่ จินซุก, ยกกุก และ ซังฮวาก เพื่อนสนิทของยูจินที่แอบรักนางเอกมาตั้งแต่เด็ก รวมไปถึง เซริน หญิงสาวที่แอบหลงรัก จุงชาน แต่ก็ต้องผิดหวัง ทั้งนี้ยังมีตัวละครรุ่นพ่อแม่ ที่เป็นตัวละครที่ทำให้เกิดปมปัญหาหลักในเรื่อง ได้แก่ พ่อของซังฮวาก พ่อของยูจิน และแม่ของจุงชาน ซึ่งเป็นเพื่อนสนิทกันตั้งแต่สมัยมัธยม และเนื่องจากเกิดเรื่องราวรักสามเส้า ซึ่งนำไปสู่ปมปัญหาหลักของเรื่องที่ทำให้จุงชานและ ยูจินไม่สามารถรักกันได้

ภาพที่ 4.8 การเจอกันครั้งแรกของพระเอกและนางเอกในละครโทรทัศน์

“เพลงรักในสายลมหนาว

ภาพที่ 4.9 ความทรงจำประทับใจของพระเอกและนางเอกในละครโทรทัศน์

“เพลงรักในสายลมหนาว”

ข. การพัฒนาเหตุการณ์ (Rising Action)

การพัฒนาเหตุการณ์เริ่มขึ้นหลังจากที่ปมปัญหาสำคัญได้ถูกผูกขึ้น ในเรื่องของเงื่อนงำของความสัมพันธ์ระหว่างจุงซาง และยูจินที่อาจจะเป็นพี่น้องกัน ผนวกกับความรักที่เกิดขึ้นระหว่างทั้งสอง ซึ่งปมปัญหาทั้งสองได้ถูกทิ้งไว้ พร้อมกับ การตายของจุงซางในอุบัติเหตุ ซึ่งได้สร้างปมของความรักครั้งแรกไว้ ภายในใจของนางเอกจนเวลาผ่านไป 10 ปี ในขณะที่เรื่องราวกำลังจะดำเนินไปได้อย่างราบรื่น นั่นคือยูจินกำลังจะหมั้นกับซังฮวอก เพื่อนสนิทที่แอบรักเธอมาตั้งแต่สมัยมัธยม ตัวละครในเรื่องก็ได้สร้างปมปัญหาใหม่ขึ้นมาอีกครั้ง เมื่อโอ แชริน เพื่อนกลุ่มเดียวกันได้แนะนำ ลี มินยอง แฟนหนุ่มของเธอซึ่งหน้าตาเหมือน คัง จุงซางมาก ให้ยูจินได้รู้จัก ซึ่งทำให้เกิดเรื่องราวใหม่ขึ้นอีกครั้ง เมื่อปมภายในใจของนางเอกคือ รักครั้งแรกที่มีอาจจะลืมได้ บวกกับพรหมลิขิต ทำให้มินยองและยูจิน ต้องมาร่วมงานกัน โดยที่มินยองนั้นจำไม่ได้ว่า จริงๆแล้วตนเองนั้นคือจุงซางคนรักคนแรกของยูจิน ทำให้เกิดการพัฒนาของเรื่องราว เพื่อแก้ปมปัญหาที่เกิดขึ้นของตัวละครในเรื่อง

ในช่วงพัฒนาเหตุการณ์ เป็นการเล่าถึงการพัฒนาไปของความสัมพันธ์ของพระเอก และนางเอกหลังจากได้กลับมาพบกันอีกครั้ง ซึ่งนอกจากนางเอกจะต้องพยายามแก้ปมปัญหาภายในใจ เรื่องรักครั้งแรกที่ไม่สามารถลืมได้แล้วนั้น ละครยังได้สร้างปมปัญหาอื่นๆขึ้นมาซ้อนทับ เพื่อให้ละครดำเนินไปอย่างสนุกเข้มข้น และน่าติดตาม ไม่ว่าจะเป็นเรื่องที่มิงซุงไม่สามารถจำยูจิน และเรื่องราวในอดีตได้ ผนวกกับแชริน คนรักของมิงซุง ที่คอยใส่ร้ายยูจิน จนมิงซุงเข้าใจผิดในตัวยูจิน รวมไปถึงยูจินนั้นมีซังฮวอกเป็นคู่หมั้นอยู่แล้ว แต่ถึงอย่างไรก็ตาม ความรักของคนสองคนก็ได้ก่อตัวขึ้นอย่างช้าๆ อีกครั้ง ซึ่งการนำเสนอของเรื่องจะเป็นในโทนที่มีปมปัญหาเกิดขึ้นทับซ้อนกัน เมื่อปมปัญหาแรกถูกแก้ไขไปได้แล้ว ก็เกิดปมปัญหาใหม่ขึ้นมาซ้อนทับกันไปเรื่อยๆ จนนำไปสู่ภาวะวิกฤตสุดท้าย ก่อนที่จะคลี่คลาย และนำไปสู่จุดยุติของเรื่อง

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาพที่ 4.10 พระเอกและนางเอกได้กลับมาพบกันอีกครั้งในละครโทรทัศน์
“เพลงรักในสายลมหนาว”

ค. ภาวะวิกฤติ (Climax)

ปัญหาที่นำไปสู่ภาวะวิกฤติของละครโทรทัศน์เรื่องนี้มีอยู่สองประเด็นหลักด้วยกัน ปัญหาแรกเกิดขึ้นจากปมปัญหาที่ถูกนำเสนอไว้ตั้งแต่ตอนต้นเรื่อง นั่นคือเงื่อนไขความสัมพันธ์ ระหว่าง จุงซาง และยูจินที่มีพ่อคนเดียวกัน ทำให้ความรักของคนทั้งสองไม่อาจจะเป็นไปได้ ผนวกกับการดำเนินเรื่องที่หักมุม เมื่อเกิดปัญหาเรื่องที่ยุงซางรู้ว่าตัวเองกำลังป่วยหนัก ต้องเข้ารับการผ่าตัด และไม่มีโอกาสที่จะหายดี ทำให้จุงซางตัดสินใจบอกเลิกยูจิน ซึ่งสร้างความเสียใจให้กับยูจินเป็นอย่างมาก เพราะไม่รู้ถึงสาเหตุที่แท้จริง

ง. ภาวะคลี่คลาย (Falling Action)

หลังจากภาวะวิกฤติที่ว่าจุงซางและยูจินไม่สามารถแต่งงานกันได้ เนื่องจากเป็นพี่น้องกัน ถูกคลี่คลายลงจากความจริงที่ถูกเปิดเผยว่า จุงซางไม่ได้เป็นพี่น้องกับยูจินเพราะพ่อที่แท้จริงของจุงซางคือพ่อของซังฮวก และตัวละครต่างก็ยอมรับในสิ่งที่เกิดขึ้น ในละครก็ยังมีปมปัญหาที่สอง เรื่องอาการป่วยของจุงซาง ทำให้จุงซางเลือกที่จะจากไป เนื่องจากรู้ว่าตัวเองนั้นอาจจะตาบอด และไม่สามารถดูแลยูจินได้ นอกจากนี้จุงซางยังอยากให้ยูจินจำแต่ภาพที่สวยงาม ระหว่างเขาและเธอเอาไว้เท่านั้น จากการดำเนินเรื่องในละคร สามารถสรุปได้ว่าปมปัญหาถูกกำจัดไป เมื่อเงื่อนไขได้ถูกพิสูจน์ และความจริงได้ถูกเปิดเผยออกมา และตัวละครอื่นๆยอมรับ ให้อภัย และเข้าใจกับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น

จ. การยุติของเรื่องราว (Ending)

ถึงแม้ละครเรื่อง “เพลงรักในสายลมหนาว” จะมีตอนจบแบบมีความสุข (Happy Ending) นั่นคือพระเอกและนางเอกได้กลับมาเจอกันอีกครั้ง แต่ก็ผสมผสานไปด้วยความเศร้า ที่พระเอกไม่สามารถมองเห็นได้ จึงอาจเรียกได้ว่า เป็นการนำเสนอการยุติของเรื่องราว ที่มีทั้งความสุข ปน ความทุกข์ในเวลาเดียวกัน และเป็นจุดที่ชี้ให้เห็นว่า ละครเรื่องนี้มีเนื้อหาที่สะท้อนให้เห็นชีวิตจริงของมนุษย์ คือชีวิตของคนเราไม่ได้จบอย่างสวยงามเสมอ อาจจะต้องมีทั้งความสุข และความทุกข์ คลุกเคล้ากันไป

จากการวิเคราะห์พบว่าโครงเรื่องของละครโทรทัศน์เรื่อง “เพลงรักในสายลมหนาว” เป็นเรื่องราวของความรักซึ่งเกิดมาจากความทรงจำในอดีต เป็นรักครั้งแรกที่ฝังใจ ซึ่งเป็นความรักที่ต้องต่อสู้ฟันฝ่าอุปสรรคต่างๆ โดยมีลำดับเหตุการณ์ในการเล่าเรื่องดังนี้ การเปิดเรื่องด้วยการทิ้งปมปัญหาซึ่งเกิดจากเงื่อนงำในอดีต รวมทั้งแนะนำตัวละครและความสัมพันธ์ของตัวละครต่างๆ ในเรื่อง หลังจากนั้นการพัฒนาไปของเหตุการณ์เกิดขึ้นจากปมปัญหาเรื่อยๆ ที่ถูกสร้างขึ้นจากตัวละครอื่นๆ และเมื่อผสมผสานกับปมปัญหาซึ่งเป็นเงื่อนงำในอดีตที่เกิดขึ้นในตอนต้นส่งผลให้เกิดเรื่องราววุ่นวายอื่นๆ ตามมาจนนำไปสู่ภาวะวิกฤตซึ่งเกิดขึ้นเหนือความคาดหมายของผู้ชมเพราะเรื่องราวต่างๆ เหมือนจะคลี่คลายไปได้ด้วยดีแล้วแต่กลับเกิดปมปัญหาใหม่ขึ้นมาอีกซึ่งเป็นปมปัญหาเกี่ยวกับความพิการของตัวละคร ซึ่งทำให้ตัวละครต้องตัดสินใจเพื่อแก้ปัญหาที่เกิดขึ้น โดยสุดท้ายปมความขัดแย้งทั้งหมดก็คลี่คลายไปได้เมื่อความจริงถูกเปิดเผย ตัวละครทำใจยอมรับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นและเวลาผ่านไป ซึ่งในตอนท้ายละครจบแบบมีความสุขแต่อยู่บนพื้นฐานของความเป็นจริงของโลกมนุษย์ที่ว่าชีวิตมนุษย์นั้นมีสุขและทุกข์ปนกันไป

4.2.3 ความขัดแย้ง (Conflict)

ก. ความขัดแย้งภายในจิตใจของมนุษย์

ตัวละครเอกภายในเรื่องนี้ต่างมีปมความขัดแย้งภายในจิตใจหลากหลายรูปแบบ แตกต่างกันไป โดยมีสาเหตุส่วนใหญ่มาจากความรัก ที่เป็นแรงผลักดันให้เกิดความขัดแย้ง และนำไปสู่พฤติกรรมที่แตกต่างกันออกไป เช่น คังจุงซางต้องตัดสินใจเลือก ระหว่างความรัก และความถูกต้องทางศีลธรรม ในตอนที่เข้าใจผิดว่าตนเอง และยุนจินเป็นพี่น้องกันทำให้ไม่สามารถแต่งงานกันได้ ทั้งๆที่ตนเองนั้นรักยุนจินมาก ในขณะที่ยุนจินก็เกิดความขัดแย้งในความรู้สึก ที่จะต้องเลือกระหว่าง จุงซางซึ่งเป็นรักครั้งแรกที่ฝังใจ หรือกลับไปคบกับซังฮวกคู่หมั้นเก่า ที่คอยดูแลเธอมาเป็น

เวลากว่า 10 ปี ซึ่งป่วยหนัก เพราะตรอมใจที่ถูกบอกเลิก หรือแม้แต่การที่ซังฮวก เลือกว่าจะปิดบังความจริง เรื่องจุงซาง และยูจินไม่ได้เป็นพี่น้องกันไว้ในตอนต้น เพราะความเห็นแก่ตัวที่ไม่ยอมทำให้ยูจิน แต่งงานกับจุงซาง โดยทั้งคู่ที่จริงๆ แล้วซังฮวกเป็นคนดีที่รักความยุติธรรม และความถูกต้อง แต่ในท้ายสุดก็ยอมสารภาพกับยูจิน เพราะความรู้สึกผิด เป็นต้น นอกจากนี้ ยังมีความขัดแย้งที่เกิดขึ้นเพราะความทรงจำในอดีต เช่น พระเอกที่มีความขัดแย้งที่เกิดขึ้นเกี่ยวกับความเป็นตัวตนที่แท้จริงของตนเอง หลังจากได้สูญเสียความทรงจำไปในอุบัติเหตุเมื่อ 10 ปีก่อน แต่เมื่อได้พบกับยูจิน และความทรงจำเก่าๆ ค่อยๆ ฟุ้งขึ้นมา ทำให้เกิดความขัดแย้งภายในจิตใจว่า จริงๆ แล้วตัวเองนั้นคือใคร จนทำให้พระเอกต้องออกตามหาความจริงเกี่ยวกับประวัติของตนเอง และค้นพบความจริงในที่สุด

ข. ความขัดแย้งระหว่างมนุษย์กับมนุษย์

ความขัดแย้งระหว่างมนุษย์กับมนุษย์ในเรื่องนี้ เกิดขึ้นจากความรักเป็นสาเหตุหลักซึ่งส่งผลต่อมิตรภาพระหว่างเพื่อน ไม่ว่าจะเป็นการแย่งชิง และต่อสู้เพื่อให้ได้มาซึ่งคนที่รัก ดังจะเห็นได้จากจุงซางและซังฮวกที่หลงรักผู้หญิงคนเดียวกัน ทำให้เกิดกระทบกระทั่งกันหลายครั้ง หรือความโมโหเกลียดชังของเซรินที่มีต่อยูจินซึ่งแย่งคนที่เธอรักถึงสองครั้ง รวมไปถึงความขัดแย้งระหว่าง 2 ครอบครัวในสมัยรุ่นของพ่อแม่ ที่ส่งผลกระทบมาถึงรุ่นลูก ซึ่งเป็นเรื่องราวของรักสามเส้า หนึ่งหญิงสองชายนั่นคือ พ่อของยูจินได้ทิ้งแม่ของจุงซาง ไปแต่งงานกับผู้หญิงคนอื่นทำให้สร้างความเสียใจให้กับแม่ของจุงซางเป็นอย่างมาก จนคิดจะฆ่าตัวตาย แต่พ่อของซังฮวกที่หลงรักแม่ของจุงซางมานาน ได้มาช่วยไว้ทัน และทำให้แม่ของจุงซางตกเป็นของพ่อของซังฮวกในคืนนั้น จนเกิดตั้งครรภขึ้นมา แต่ด้วยที่รับความจริงไม่ได้ จึงทำให้แม่ของจุงซางหนีไปต่างประเทศ โดยที่ไม่มีใครรู้ว่าเธอกำลังตั้งท้องอยู่ ซึ่งในตอนหลังที่เธอรู้ว่ายูจินเป็นลูกสาวของชายคนที่เธอรักกับผู้หญิงคนใหม่ ทำให้แม่ของจุงซางก็คิดถึงความรักของคนทั้งสอง

ค. ความขัดแย้งระหว่างมนุษย์กับสภาพแวดล้อมภายนอก

เป็นความขัดแย้งของความต้องการของตัวละคร กับขนบธรรมเนียมประเพณีของสังคมภายนอก ที่ไม่ยอมรับให้คนที่เป็นพี่น้องกัน หรือมีสายเลือดเดียวกันแต่งงานกัน ดังนั้นจะเห็นได้ในตอนที่การแต่งงานของจุงซาง และยูจินต้องยกเลิกไป เนื่องจากความเข้าใจผิด ว่าทั้งสองคนมีพ่อคนเดียวกัน และในละครเรื่องนี้ยังมีความขัดแย้งของตัวละคร กับความถูกต้องทางศีลธรรม เช่น ตอนที่ยูจินเลือกที่จะเลิกกับซังฮวก คู่หมั้นที่คบดูใจกันมากกว่า 10 ปี และไปคบกับจุงซาง แฟนของ

เพื่อนสนิท ทำให้คนรอบข้าง รวมถึงแม่ของยูจิน ไม่ยอมรับในการกระทำของเธอ เนื่องจากเป็นการกระทำที่ผิดหลักศีลธรรม และไม่เป็นที่ยอมรับของสังคมทั่วไป

จากการวิเคราะห์ความขัดแย้งที่เกิดขึ้นพบว่าเป็นความขัดแย้งที่เกิดขึ้นเนื่องจากรักสามเส้าเป็นหลัก ทั้งในยุคพ่อแม่จนส่งผลมาถึงรุ่นลูก รวมไปถึงความขัดแย้งที่เกิดขึ้นจากรักที่ขัดแย้งกับแบบแผนทางสังคม ดังจะเห็นได้ว่าการที่พระเอกและนางเอกคบกันทั้งคู่ ที่นางเอกมีคู่หมั้นอยู่แล้วไม่ได้รับการยอมรับจากพ่อแม่ เพื่อนและคนรอบข้าง รวมไปถึงความขัดแย้งที่เกิดขึ้นเนื่องจากความทรงจำในอดีต เช่นพระเอกที่ประสบอุบัติเหตุจนความจำเสื่อมและพยายามหาตัวตนที่แท้จริงของตนเอง

4.2.4 แก่นความคิด (Theme)

ก. แก่นความคิดเรื่องความรัก

ละครโทรทัศน์เรื่อง “เพลงรักในสายลมหนาว” มีแก่นความคิดหลัก อยู่ในเรื่องของการนำเสนอแง่มุมต่างๆ ของความรัก ไม่ว่าจะเป็นรักครั้งแรก รักแบบเด็กๆ รักแท้ รักข้างเดียว รักสามเส้า รักแบบต้องการครอบครอง รักแบบเสียสละ ซึ่งถูกนำเสนอผ่านแง่มุมของความรักของหนุ่มสาวเป็นหลัก โดยเฉพาะอนุภาพของรักครั้งแรก ที่ฝังรากลึกอยู่ในใจ และไม่อาจจะลบเลือนไปได้ ดังจะเห็นได้จากยูจิน นางเอกของเรื่องที่ไม่สามารถลืมจุงซาง ชายหนุ่มซึ่งเป็นรักครั้งแรกของตนเองได้ แม้แต่จะคิดว่าเขาตายจากไปแล้วถึง 10 ปี และเมื่อได้มาพบกับ มิงซุงชายหนุ่มที่มีหน้าตาเหมือนจุงซางมากอีกครั้ง ทำให้ยูจินตกหลุมรักมิงซุงอีกครั้ง โดยที่ไม่รู้ว่ามิงซุง คือจุงซางจากเหตุการณ์นี้ทำให้ยูจินเองต้องตกอยู่ในภาวะที่ท้อใจลำบาก เนื่องจากตัวเธอเองก็เพิ่งจะหมั้นกับซังฮวก เพื่อนสมัยนักเรียนซึ่งหลงรักเธอมาตั้งแต่สมัยมัธยม ในขณะที่เดียวกันยูจินก็เป็นรักครั้งแรกของซังฮวก ที่เขาก็มีโอกาสจะยอมปล่อยเธอไปได้เช่นกัน ทำให้ต้องทำทุกอย่างเพื่อให้ยูจินอยู่กับตัวเค้าเอง จนเกิดเป็นเรื่องราวของรักสามเส้าขึ้น ผนวกกับแซริน ที่หลงรักจุงซางตั้งแต่สมัยมัธยม ก็พยายามทำทุกอย่างให้มิงซุงเข้าใจผิดในตัวของตัวเอง เพื่อกีดกันทั้งสองคนออกจากกัน ทั้งนี้ อาจจะได้เห็นได้ว่าการกระทำของตัวละครในเรื่องนี้หลายสิ่งมีแรงจูงใจมาจากสาเหตุของความรักเป็นหลัก และนอกจากนี้ในละคร ยังสอดแทรกความรักระหว่างพ่อแม่ที่มีต่อลูก และความรักระหว่างเพื่อนไว้ด้วย

ข. แก่นความคิดเรื่องการเคารพผู้มีอาวุโส

ในละครเรื่องนี้นำเสนอแก่นความคิดเรื่องการเคารพผู้มีอาวุโสตั้งจะเห็นได้จากที่พระเอกและนางเอกไม่สามารถแต่งงานกันได้เพราะแม่ของทั้งสองฝ่ายไม่ยินยอม และนอกจากนั้นชีวิตของนางเอกต้องยอมทำตามความต้องการของแม่ที่ขอร้องให้กับไปคบกับชังฮวก เป็นต้น

ค. แก่นความคิดเรื่องโชคชะตา

แก่นความคิดเรื่องโชคชะตาที่พบในเรื่องนี้เห็นได้ในหลายตอนเนื่องจากเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นมีสาเหตุมาจากโชคชะตาและพรหมลิขิตเป็นหลักตั้งจะเห็นได้ว่าการที่พ่อแม่ของชังฮวกจุงซาง และยู่จินเคยเป็นเพื่อนสนิทกันมาก่อน จนนำไปสู่รักสามเส้า ซึ่งโชคชะตาส่งผลให้เกิดเรื่องราวซ้ารอยต่อมาในรุ่นลูก นอกจากนั้นพรหมลิขิตยังนำพระเอกและนางเอกกลับมาพบกันอีกครั้ง ดังคำพูดที่ว่าคู่กันแล้วคงไม่แคล้ว เพราะถึงแม้พระเอกจะความจำเสื่อมจำนางเอกไม่ได้แต่ด้วยพรหมลิขิตทำให้พระเอกตกหลุมรักนางเอกอีกครั้ง

ง. แก่นความคิดเรื่องกฎแห่งกรรม

ในละครตอนที่นางเอกเลือกที่จะทิ้งคู่หมั้นเพื่อไปคบกับพระเอก ซึ่งเป็นการทำที่ไม่เป็นที่ยอมรับของคนรอบข้าง นอกจากจะถูกประณามแล้วยังนำเสนอแนวคิดที่ว่าเธอจะต้องถูกลงโทษให้ต้องเจ็บปวดจากการกระทำในครั้งนี้ตามความเชื่อเรื่องกฎแห่งกรรมอีกด้วย

จากการวิเคราะห์สามารถสรุปได้ว่าเป็นแก่นเรื่องเกี่ยวกับความรัก โดยเน้นในเรื่องของความรักครั้งแรกที่บริสุทธิ์ที่ยากจะลบเลือนไปจากใจ และแง่มุมที่หลากหลายของความรักไม่ว่าจะเป็นรักที่สามเส้า รักข้างเดียว และรักที่ต้องการครอบครอง เป็นต้น นอกจากนี้ยังมีแก่นความคิดรองที่สอดแทรกอยู่ในการดำเนินเรื่องไม่ว่าจะเป็นแก่นความคิดเรื่องการเคารพผู้มีอาวุโส แก่นความคิดเรื่องโชคชะตา รวมไปถึงแก่นความคิดเรื่องกฎแห่งกรรม

4.2.5 ตัวละคร (Characters)

ลักษณะในตัวละครเรื่องนี้เป็นแบบตัวละครที่เห็นได้รอบด้าน (well- rounded character) นั่นคือ ตัวละครทุกตัวภายในเรื่องมีวิวัฒนาการด้านนิสัยใจคอ และมีการเปลี่ยนแปลงความคิดเกี่ยวกับสิ่งต่างๆในชีวิตอย่างเป็นเหตุเป็นผล ตามประสบการณ์ที่ได้เจอ และได้เห็นการเติบโตของ

ตัวละคร เนื่องจากการดำเนินเรื่องนี้ เป็นช่วงตั้งแต่วัยรุ่นจนถึงวัยกลางคน ซึ่งจากการวิเคราะห์ สามารถแบ่งลักษณะตัวละครได้ตามตารางที่ 4.4 ดังนี้

ตารางที่ 4.2 การวิเคราะห์ตัวละครในละครโทรทัศน์ “เพลงรักในสายลมหนาว”

ตัวละคร	ประเภทของตัวละคร	ลักษณะของตัวละคร
จอย ยูจิน	เจ้าหญิง(The Princess)	บุคลิกน่ารัก เรือง สดใส อ่อนน้อม มองโลกในแง่ดี กตัญญู เป็นผู้หญิงเก่ง มีความสามารถ มีอาชีพเป็นนักออกแบบ ตกแต่งภายในเป็นคนมั่นคงในความรัก ทำให้ชีวิตจมอยู่กับความทรงจำในอดีตถึงแม้เวลาจะผ่านไปแล้ว 10 ปีก็ตาม แต่เธอก็ไม่สามารถลืมคนรักคนแรกได้ ทำให้บุคลิกของยูจินเปลี่ยนไปหลังจากที่จุงซางตายเป็นคนที่ยึดกับความทุกข์ไว้ในใจ และไม่ยอมเปิดรับใครเข้ามาในหัวใจ
คัง จุนซาง / ลี มินซุง	พระเอก (The Hero)	คัง จุนซางลูกชายนักเปียโนชื่อดัง หน้าตาดี แต่แววตาแฝงไว้ด้วยความเศร้ารักสันโดษชอบเก็บตัว และไม่ค่อยพูด หลังจากประสบอุบัติเหตุความจำเสื่อม ทำให้ถูกป้อนข้อมูลใหม่และเปลี่ยนชื่อเป็น ลี มินซุง เนื่องจากแม่ของเขาไม่ต้องการให้จำปมปัญหาในอดีตเรื่องการตามหาพ่อที่แท้จริง ลี มินซุงเป็นชายหนุ่มเพลย์บอย นิสัยน่ารักสุภาพ ขี้เล่น โรแมนติก อารมณ์ดีมีเสน่ห์และเป็นนักธุรกิจที่ประสบความสำเร็จ เป็นที่หลงใหลของสาว ๆ แต่ถึงมิงซุงจะจำเรื่องราวในอดีตไม่ได้แต่ก็กลับมาตกหลุมรักยูจินอีกครั้งโดยไม่รู้มาก่อนว่ายูจินคือรักครั้งแรกของตนเอง
คิม ชังฮวาก	พระเอกจอมปลอม (The False Hero) ผู้ช่วยเหลือ (The Helper)	โปรดิเวเซอร์รายการวิทยุ เป็นคนมั่นคงในความรัก จิตใจดี ซื่อสัตย์ รักความยุติธรรม ชังฮวากเป็นเพื่อนสนิทที่คอยดูแลยูจินมาตั้งแต่สมัยมัธยม และหลังจากที่จุงซางตายชังฮวากก็คอยดูแลยูจินมาตลอด 10 ปี และถึงแม้ชังฮวากจะรู้ว่ายูจินไม่สามารถลืมรักครั้งแรกได้ แต่ก็ยังมุ่งมั่นที่จะเอาความดีชนะใจยูจินให้ได้ ซึ่งในตอนหลังด้วยความรักที่มีมากทำให้ชังฮวากยอมทำทุกอย่างแม้กระทั่งทำร้ายตัวเองและไม่ยอมบอกความจริงเพื่อให้ได้ครอบครองยูจิน

ตัวละคร	ประเภทของตัวละคร	ลักษณะของตัวละคร
ไอ แชริน	ผู้ร้าย (Villain)	หญิงสาวสวย เก่ง มีความมั่นใจสูง ทะเยอทะยาน และเอาแต่ใจสามารถทำทุกอย่างได้เพื่อเอาชนะ และให้ได้มาในสิ่งที่ต้องการ เป็นคนขี้อิจฉา ริษยาแต่มั่นคงในความรัก แชรินเป็นหญิงสาวที่ประสบความสำเร็จเรื่องงานแต่ไม่ประสบความสำเร็จเรื่องความรัก ดังจะเห็นได้จากการที่ต้องผิดหวังในความรักถึงสองครั้งด้วยกัน แต่ด้วยความที่เป็นคนมั่นใจในตัวเองสูงทำให้ไม่ยอมรับความจริง และทำทุกอย่างเพื่อกีดกันไม่ให้มีงูสรักกับยูจินดังจะเห็นได้จากตอนต้นที่แชรินพูดใส่ร้ายยูจินให้มีงูสรักทำให้เข้าใจผิดว่ายูจินเป็นผู้หญิงไม่ดี ชอบแย่งแฟนเพื่อน ซึ่งสาเหตุทั้งหมดมาจากการกลัวที่จะต้องสูญเสียคนรักไปพร้อมกับความเจ็บปวด และแค้นใจเมื่อต้องผิดหวังจากความรัก

จากการวิเคราะห์ลักษณะตัวละครของละครโทรทัศน์เรื่อง “เพลงรักในสายลมหนาว” พบว่าตัวละครในละครโทรทัศน์เกาหลีเรื่องนี้มีลักษณะเป็นคณรุ่มใหม่ ที่มีอาชีพหน้าที่การงานมั่นคง ฐานะอยู่ในระดับกลางถึงสูง มีหน้ามีตาและได้รับการยอมรับจากคนในสังคม โดยพระเอกถูกสร้างให้เป็นผู้ชายในอุดมคติของหญิงสาว คือ หน้าตาดี ฐานะร่ำรวย เป็นคนมีเสน่ห์ ที่สาว ๆ ใฝ่ฝัน มีอารมณ์ขัน สุขภาพ ฉลาด และอ่อนโยน ในขณะที่นางเอกมีลักษณะเป็นผู้หญิงในอุดมคติเช่นกันคือเป็นคนเก่ง ฉลาด อ่อนโยน และหนักแน่น มีความมั่นใจในความรัก มั่นใจในตัวเอง ภายนอกดูอ่อนแอ แต่ภายในจิตใจเข้มแข็งมั่นคง ซึ่งรวมไปถึงพระรองและนางรองในละครก็มีลักษณะที่เป็นไปในทางบวก นั่นคือหน้าตาหล่อ สวย มีหน้าที่การงานดี ในขณะที่พระรองเป็นคนดี มีคุณธรรม จิตใจดี และนางรองเป็นหญิงสาวที่มีเสน่ห์มีความมั่นใจสูง แต่งตัวเก่ง แต่ตัวละครทั้งสองตัวนี้ต่างก็จะไม่สมหวังในความรัก และการกระทำที่ไม่ดีของทั้งสองตัวล้วนแต่มีที่มาและสาเหตุที่สมเหตุสมผล นอกเหนือจากลักษณะตัวละครที่แสดงออกมาในเชิงที่เป็นอุดมคติแล้วตัวละครมีการแสดงออกที่อยู่บนพื้นฐานของความเป็นจริง ที่มีอารมณ์ รัก โลภ โกรธ หลง และมีทั้งดีและเลวอยู่ในคนเดียวกัน ซึ่งเป็นลักษณะที่เห็นได้รอบด้าน เช่นนางเอกก็มีความเห็นแก่ตัว และยอมทิ้งคนรักที่ดูแลตัวเองมาเกือบสิบปี เพื่อทำตามความต้องการของหัวใจตัวเอง ด้วยลักษณะของตัวละครที่ถูกนำเสนอเชิงอุดมคติแต่มีลักษณะที่เห็นได้รอบด้านนี้เองทำให้ได้รับความนิยมชมชอบจากกลุ่มผู้ชมซึ่งส่งผลไปยังความนิยมในตัวของผู้แสดง ดังจะเห็นได้ชัดเจนจาก เบยองจุน ที่รับบทเป็นลุงชายหนุ่มที่มีบุคลิกลักษณะเป็นชายในฝันของสาว ๆ หลายคนซึ่งจากละครเรื่องนี้

ทำให้เขาได้รับความนิยมเป็นอย่างสูง จนส่งผลให้เขาได้รับเป็นพรีเซ็นเตอร์สินค้าของประเทศเกาหลีหลายสินค้า ชนิด เช่น LG และ Lotte เป็นต้น

นอกจากลักษณะตัวละครที่มีลักษณะเชิงอุดมคติแล้วตัวละครเหล่านี้ยังเป็นผู้นำเสนอภาพลักษณ์ของความเป็นคนเกาหลีในเรื่องแฟชั่นทั้งเครื่องแต่งกาย ทรงผม การแต่งหน้าสไตล์เกาหลี เป็นต้น เช่น เสื้อผ้าของตัวละครส่วนมากเป็นแฟชั่นในฤดูหนาวผู้หญิงใส่ sweater แขนยาว มีผ้าพันคอ และเสื้อโค้ทคลุม สีออกโทนมืด ขาว เทา น้ำตาล เขียวเข้ม ซึ่งเสื้อผ้าของแต่ละตัวละครก็จะแตกต่างกันไปตามบุคลิก เช่น จุงซางเป็นนักธุรกิจจะต้องใส่สูท หรือสวมเสื้อคลุมยาวสีเขียวเข้ม ยูจินเป็นนักตกแต่งกายในจะแต่งตัวทะมัดทะแมง เรียบๆ สีออกโทนสีน้ำตาล ไม่แต่งหน้า ในขณะที่แฮรินเป็นดีไซเนอร์จะแต่งตัวตามแฟชั่น ใส่ชุดขนสัตว์แต่งหน้าเข้ม เป็นต้น ซึ่งสิ่งที่แสดงผ่านตัวละครทั้งหมดออกมานี้ส่งผ่านความเป็นเกาหลีมายังกลุ่มผู้ชม ไม่ว่าจะเทรนด์ในเรื่องของแฟชั่นเกาหลีการแต่งกายด้วยเสื้อผ้าแบบเกาหลี ทรงผมและการแต่งหน้าที่เป็นสไตล์เกาหลีคือเน้นความสวยใสเป็นธรรมชาติ และการกรีดตาด้วยอายไลน์เนอร์ เป็นต้น

ภาพที่ 4.11 ตัวละครในละครโทรทัศน์ “เพลงรักในสายลมหนาว”

4.2.6 ฉาก (Setting)

ก. ฉากยุคสมัย

ละครโทรทัศน์เกาหลีเรื่อง “เพลงรักในสายลมหนาว” มีฉากยุคสมัยตามท้องเรื่อง แบ่งออกเป็น 3 ช่วงหลักๆ ได้แก่ รุ่นพ่อแม่ในวัยรุ่น รุ่นลูกในวัยรุ่น และสมัยปัจจุบัน ที่ตัวละครพ่อแม่แก่ตัวลง และรุ่นลูกเติบโตขึ้นอยู่ในวัยทำงาน ซึ่งเป็นฉากการดำเนินเรื่องหลัก ที่นำเสนอสภาพสังคมและบ้านเมืองของประเทศเกาหลีในสมัยปัจจุบัน โดยความแตกต่างของแต่ละช่วง จะแสดงให้เห็นให้ผู้ชมรับรู้ได้จากสภาพแวดล้อมทางกายภาพ เช่นสภาพบ้านเรือน การแต่งกายของตัวละคร ทรงผม การแต่งกายที่จะเปลี่ยนไปตามอายุของตัวละครที่มากขึ้น

ข. ฉากวิถีชีวิตของตัวละคร (Lifestyle)

ละครเรื่องนี้นำเสนอวิถีชีวิตของตัวละครที่ดำเนินไปตั้งแต่ช่วงสมัยวัยรุ่นจนถึงวัยทำงาน ดังนั้นจึงมีฉากในโรงเรียนมัธยม ฉากในห้องเรียน การเรียนการสอน การแสดงความสัมพันธ์ระหว่างครูนักเรียน ความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อนกับเพื่อน และกิจกรรมที่ทำร่วมกัน และมีการแต่งกายชุดเครื่องแบบนักเรียน ซึ่งชุดเครื่องแบบนักเรียนเกาหลีมีเอกลักษณ์เฉพาะตัวที่คล้ายคลึงกับชุดนักเรียนของเด็กนักเรียนญี่ปุ่น แต่มีความแตกต่างกับชุดนักเรียนของไทย และหลังจากผ่านไป 10 ปี ตัวละครต่างๆ ได้เติบโตเข้าสู่วัยกลางคน ในละครได้มีการนำเสนอฉากการทำงาน โดยแต่ละตัวละครก็แตกต่างกันไปหลายสาขาวิชาชีพตามท้องเรื่อง เช่น ยูจินเป็นนักออกแบบตกแต่งภายใน มิงซุงเป็นนักธุรกิจ ซังฮวุกเป็นโปรดิวเซอร์รายการวิทยุ แชรินเป็นดีเจไนท์คลับ ซึ่งทำให้มีฉากการทำงาน และสถานที่ทำงานของตัวละครทุกตัว ปรากฏอยู่ในละครเรื่องนี้ เป็นการแสดงให้เห็นวิถีการทำงานของคนในแต่ละสาขาวิชาชีพ นอกจากนี้ยังมีฉากที่เกี่ยวกับวิถีการดำเนินชีวิตของคนเกาหลี และขนบธรรมเนียมประเพณีต่างๆ ปรากฏอยู่ในละครเรื่องนี้ เช่น ฉากงานพิธีหมั้น ฉาก lifestyle การพักผ่อนท่องเที่ยวของคนเกาหลี ที่นิยมไปเที่ยวภูเขา ทะเลสาบ และเล่นสกี เป็นต้น

ค. ฉากที่เป็นสิ่งก่อสร้างหรือสตูดิโอ

ในละครเรื่องนี้พบฉากที่ถูกสร้างขึ้น ดังที่ได้กล่าวในข้างต้นแล้วว่า ละครทุกตัวมีหน้าที่การงานอาชีพที่แตกต่างกันไป ทำให้มีฉากที่ถูกสร้างขึ้นมาเป็นสถานที่ทำงานของตัวละครเหล่านี้ซึ่งเป็นฉากหลักในการดำเนินเรื่อง นอกจากนี้ยังมีบ้านพักอาศัย รวมไปถึงโรงแรม ร้านอาหารและบาร์เหล่า ซึ่งสามารถสรุปได้ดังนี้

- **ฉากสถานที่ทำงาน** เป็นฉากที่ดำเนินเรื่องระหว่างตัวละครหลัก เนื่องจากพระเอก และนางเอกได้กลับมาใช้เวลาดูด้วยกันอีกครั้ง เนื่องมาจากต้องทำงานร่วมกัน ดังนั้นฉากที่พบบ่อยครั้งในเรื่อง จึงเป็นฉากที่ทำงาน ซึ่งจะแตกต่างกันไปตามสถานการณ์ ไม่ว่าจะเป็นห้องทำงานของมิเนสสูง หรือสก็ร์สออร์ท ที่ทั้งสองคนต้องทำงานร่วมกัน ในการปรับปรุงรีสออร์ทแห่งนี้ ซึ่งฉากสถานที่ทำงาน เป็นฉากที่แสดงสถานะของตัวละคร ที่อยู่ในช่วงวัยกำลังทำงาน และทุ่มเท ให้ความสำคัญกับการทำงาน

- **ฉากภายในบ้าน** เป็นฉากที่แสดงให้เห็นถึงวิถีชีวิตความเป็นอยู่ของตัวละคร ซึ่งเป็นฉากในห้องต่างๆของบ้าน เช่นฉากห้องนอน ซึ่งส่วนมากเป็นฉากที่ตัวละครนั่งขบคิดปัญหา และคิดถึงเรื่องราวในอดีต และฉากห้องครัว และห้องอาหาร โดยฉากส่วนมากที่พบ เป็นฉากรับประทานอาหาร ที่เป็นอาหารเกาหลี ส่วนมากจะเป็นข้าว และกิมจิ เป็นต้น

- **ฉากโรงแรม / ร้านอาหาร / บาร์เหล้า** เป็นฉากที่ตัวละครนัดมาพบปะสังสรรค์ หรือพูดคุยกัน เป็นสถานที่ที่ให้ตัวละครได้เปิดเผย และพูดถึงความรู้สึกในใจ โดยเฉพาะที่สก็ร์สออร์ท เป็นฉากสำคัญที่มิเนสสูงเปิดเผยความในใจกับยูจิน ว่าเขาคำนึงตกหลุมรักเธอหมดหัวใจ ซึ่งพอดีกับจังหวะที่ซังฮวกมาได้ยิน ทำให้เป็นอีกจุดวิกฤตที่สำคัญอีกจุดหนึ่งของเรื่อง

ง. ฉากที่เป็นธรรมชาติ

ฉากสำคัญที่เป็นหัวใจหลักในการเล่าเรื่องของละครเรื่องนี้คือ ฉากที่เป็นธรรมชาติ ซึ่งเป็นฉากที่พระเอกและนางเอกได้ใช้เวลาอยู่ด้วยกัน และมีภาพความประทับใจต่างๆ เกิดขึ้น โดยฉากธรรมชาติที่ดูน่าเสนอมส่วนมากจะเป็นภาพวิวทิวทัศน์ของสถานที่ท่องเที่ยวทางธรรมชาติที่สวยงาม ดังจะเห็นได้จากฉากของทะเลสาบชูเชิน สถานที่ที่ความรักของคนสองคน ก่อตัวขึ้น และฉากสก็ร์สออร์ท ซึ่งเป็นสถานที่ดำเนินเรื่องราวความรักของคนทั้ง 2 ที่กลับมาพบกันอีกครั้ง หลังจากพระเอกประสบอุบัติเหตุจนความจำเสื่อม ซึ่งในละครได้แสดงให้เห็นถึงความสวยงามของสถานที่ธรรมชาติ และเมื่อผสมผสานกับเนื้อเรื่องที่โรแมนติก บทสนทนาที่กินใจ แล้วสามารถทำให้ผู้ชมคล้อยตามกับการเล่าเรื่อง และซาบซึ้งกับเนื้อเรื่องได้มากยิ่งขึ้น นอกจากนี้ฉากของธรรมชาติที่นำเสนอในละครเรื่องนี้ ถูกให้ความสำคัญกับฤดูที่เปลี่ยนไปอีกด้วย ดังจะเห็นได้จากการเปลี่ยนแปลงของฤดู มีความหมายกับเนื้อเรื่องที่ดำเนินไป เพราะความรักของคนทั้งสองเกิดขึ้นในฤดูหนาว เมื่อหิมะตกครั้งแรก และต้องจบลงพร้อมกับฤดูหนาว ที่ผ่านไปถึงสองครั้งด้วยกัน

ดังนั้นฉากในละครเรื่องนี้เป็นฉากธรรมชาติที่อยู่ในฤดูใบไม้ร่วง ฤดูหนาว และฤดูใบไม้ผลิ โดยมีการดำเนินเรื่องหลักอยู่ในฤดูหนาว

จากการวิเคราะห์ละครโทรทัศน์เกาหลีเรื่องนี้พบว่าฉากมีความสำคัญมากที่สุดคือฉากที่เป็นธรรมชาติ เพราะเป็นฉากแห่งความทรงจำระหว่างพระเอกและนางเอกโดยเฉพาะฉากทะเลสาบในเมืองซูเชินบนเกาะนามิ รวมไปถึงฉากสกีรีสอร์ทซึ่งใช้เป็นสถานที่ถ่ายทำฉากโรแมนติกระหว่างพระเอกและนางเอก นอกจากนี้ห้องพักของพระเอกในเรื่องก็ได้รับการเก็บรักษาไว้เป็นอย่างดีและเปิดให้นักท่องเที่ยวเข้าชมอีกด้วย และในฉากธรรมชาตินี้ยังนำเสนอไลฟ์สไตล์การพักผ่อนในช่วงฤดูหนาวของคนเกาหลีนั่นคือการเล่นสกี นอกจากนี้ฉากต่างๆ ในละครเรื่องนี้ยังมีการสอดแทรกขนบธรรมเนียมประเพณีวัฒนธรรมความเป็นเกาหลีเอาไว้ เช่น ฉากพิธีการหมั้น การกินข้าวกับกิมจิ หรือเป็นฉากสภาพบ้านเรือนโดยทั่วไปของเกาหลี เช่น ฉากภูมิสถาปัตยกรรม บ้านเมือง ร้านค้า โรงแรม ร้านอาหาร รวมไปถึงบาร์เหล้าของประเทศเกาหลี

ภาพที่ 4.12 ฉากธรรมชาติในละครโทรทัศน์ “เพลงรักในสายลมหนาว”

4.2.7 สัญลักษณ์ (symbol)

- จี๊กซอร์

มีความหมายถึงชีวิตของจุงซาง และขึ้นจี๊กซอร์ขึ้นสุดท้ายมีความหมายแทนยูจิน ดังจะเห็นได้ว่า ในตอนต้นเรื่องที่ยูจินมาประชุมที่ออฟฟิตของมิงซุง (จุงซางตอนความจำเสื่อม) และเห็นขึ้นจี๊กซอร์ตกอยู่จึงเก็บใส่กระเป๋า และพอเข้ามาในออฟฟิตจึงพบว่า ในห้องทำงานของมิงซุงมีภาพต่อจี๊กซอร์ ที่มีช่องว่างของจี๊กซอร์เหลืออยู่ 1 ตัว ในขณะที่ยูจินเอาขึ้นจี๊กซอร์ในกระเป๋าที่เก็บได้กลับเข้าไปไว้ในภาพ มิงซุงก็เปิดประตูเข้ามาพอดี ซึ่งภาพต่อจี๊กซอร์หมายถึง ชีวิตของจุงซางที่มีความทรงจำมากมายที่ต้องตามหา และหมายถึงชีวิตที่ขาดหายไป ต้องการคนมาช่วยเติมเต็ม ส่วนจี๊กซอร์ขึ้นสุดท้ายหมายถึง ยูจินที่มาเติมเต็มให้ชีวิตของจุงซางสมบูรณ์

- ดาวโพลาริส (Polaris)

ดาวโพลาริส หรือดาวเหนือในเรื่องมีความหมายแทนตัวจุงซาง และความมั่นคงไม่เคยเปลี่ยนแปลง ซึ่งจะเห็นได้ในตอนที่จุงซางคุยกับยูจินว่า เวลาหลงทางให้มองหาดาวโพลาริส เพราะถึงแม้ดาวดวงอื่นๆจะเปลี่ยนตำแหน่งของตัวเองเสมอ แต่ดาวโพลาริสจะอยู่ที่เดิมตลอด เปรียบเหมือนกับตัวจุงซางที่จะอยู่เคียงข้างยูจินเสมอ นอกจากนี้จุงซางยังได้มอบสร้อยคอรูปดาวให้กับยูจิน ซึ่งยูจินใส่ติดคอไว้เสมอ แต่ได้คืนให้จุงซาง ในตอนที่ตัดสินใจกลับไปหาซังฮวุก เพราะสร้อยเป็นสัญลักษณ์แทนความรู้สึกของจุงซาง ที่มีต่อยูจิน

- เพลง “ครั้งแรก”

เป็นสัญลักษณ์แทนคังจุงซาง เนื่องจากในสมัยมัธยม จุงซางเล่นเปียโนเพลงนี้ให้กับยูจินฟัง และยูจินก็ชอบมาก จนก่อนวันที่จุงซางประสบอุบัติเหตุ ได้ฝากเทปเพลง “ครั้งแรก” ไว้ให้กับยูจิน โดยเรื่องนี้มีเพียง 2 คนเท่านั้นที่รู้ ทำให้เพลงนี้เป็นเพลงที่ฝังอยู่ในใจของยูจิน เพราะฟังทุกครั้งจะทำให้คิดถึงจุงซาง จนในตอนที่มีมิงซุงสามารถจำเรื่องราวในอดีตของตนเองได้ และพยายามบอกยูจินว่าตนเองคือจุงซาง แต่ยูจินไม่เชื่อ มิงซุงจึงตัดสินใจจะไปจากยูจิน โดยฝากเทปเพลงนี้ไว้ให้ ซึ่งหลังจากที่ยูจินได้ฟังก็รู้ทันทีว่ามิงซุงคือจุงซาง

ภาพที่ 4.13 พระเอกเล่นเปียโนเพลง “ครั้งแรก” ให้นางเอกฟังในละครโทรทัศน์
“เพลงรักในสายลมหนาว”

- ฤดูหนาว (หิมะ)

ในละครเรื่องนี้มีแก่นความคิดเป็นเรื่องของความรัก โดยมีหิมะเป็นสัญลักษณ์แทนความรักของคนสองคน กล่าวคือในละครมีฉากฤดูหนาวเป็นฉากหลักในการเล่าเรื่อง และหิมะยังเป็นสัญลักษณ์แทนความรักของพระเอก และนางเอก ดังจะเห็นได้จากพระเอก และนางเอกนัดพบกันครั้งแรกในวันที่หิมะตก ความรักของคนทั้งสองต่างก็เกิดขึ้นในช่วงหน้าหนาว และหลังจากนั้นความรักของทั้งสองคนก็จบลงไป พร้อมกับฤดูหนาวที่จากไปเมื่อจุงซางเกิดอุบัติเหตุ และเมื่อ 10 ปีผ่านไป ทั้งสองคนก็กลับมาพบกันอีกครั้งในวันแรกที่หิมะตก และจบลงเมื่อเข้าสู่ฤดูใบไม้ผลิ

ภาพที่ 4.14 ฉากฤดูหนาวในละครโทรทัศน์ “เพลงรักในสายลมหนาว”

จากการวิเคราะห์พบว่า สัญลักษณ์ที่พบในละครเรื่องนี้นอกจากจะช่วยในการสื่อความหมายในการดำเนินเรื่องแล้ว สัญลักษณ์เหล่านี้ยังช่วยเพิ่มความหมายให้กับฉากในละครมีความลึกซึ้งกินใจมากยิ่งขึ้น เช่น ฤดูหนาวหรือหิมะ เป็นสัญลักษณ์ที่ถูกนำมาแทนความรักอันบริสุทธิ์ระหว่างพระเอกและนางเอก ทำให้ในหลายตอนในละครเรื่องนี้เป็นฉากที่มีหิมะตกและอยู่ในฤดูหนาว และดังที่ได้กล่าวไปแล้วข้างต้นว่าละครเรื่อง Winter love song เป็น 1 ในละครชุด 4 เรื่องที่น่าเสนอเกี่ยวกับฤดูกาลต่างๆ ในประเทศเกาหลี ทำให้ละครเรื่องนี้ถูกออกแบบให้องค์ประกอบต่างๆ สอดคล้องกับ theme หลักที่เกี่ยวกับฤดูหนาวในประเทศเกาหลี นอกจากนี้สัญลักษณ์อื่นๆ ที่เป็นสินค้าวัฒนธรรมเกาหลีที่ถูกสอดแทรกอยู่ในละครเรื่องนี้ เช่น เพลง "ครั้งแรก" ซึ่งเป็นเพลงรักที่พระเอกเล่นเปียโนให้นางเอกฟัง และอัดลงใส่เทปเพื่อบอกความในใจ ทำให้เพลงนี้เป็นเพลงที่แทนความทรงจำอันสวยงามระหว่างคนสองคน รวมไปถึงดาวโพลาลิสที่แทนความหมายเป็นสร้อยคอรูปดาวที่พระเอกมอบให้นางเอก ยังสามารถถูกนำมาผลิตเป็นของที่ระลึกสำหรับขายให้กับผู้ชมที่ไปเที่ยวเยี่ยมชมสถานที่ถ่ายทำของละครเรื่องนี้อีกด้วย

4.2.8 มุมมองในการเล่าเรื่อง (Point of view)

จากการวิเคราะห์มุมมองของการเล่าเรื่องของละครโทรทัศน์เรื่องนี้ พบว่าเป็นการเล่าเรื่องผ่านตัวละครเอกที่เป็นผู้หญิงซึ่งเป็นมุมมองของผู้หญิงที่มีความมั่นคงในความรักครั้งแรก และเฝ้ารอตามหารักแท้ซึ่งไม่ว่าเวลาจะผ่านไปนานเท่าไร ก็ไม่มีอะไรที่จะสามารถมาเปลี่ยนแปลงความรู้สึกของเธอได้

จากการวิเคราะห์ละครเรื่องนี้พบโครงเรื่องที่มีลักษณะเป็นเรื่องราวเกี่ยวกับความรักของชายหนุ่มหญิงสาวที่เป็นรักครั้งแรก รักแท้ รักบริสุทธิ์ที่ต้องฝ่าฟันอุปสรรคมากมายก่อนที่ลงเอยกันได้อย่างมีความสุข โดยมีการเล่าเรื่อง ได้แก่ การเปิดเรื่องด้วยการทิ้งปมปัญหาซึ่งเกิดจากเงื่อนงำในอดีต หลังจากนั้นการพัฒนางานของเหตุการณ์เกิดขึ้นจากปมปัญหาย่อยๆ ที่ถูกสร้างขึ้นจากตัวละครอื่นๆ และเมื่อผสมผสานกับปมปัญหาซึ่งเป็นเงื่อนงำในอดีตจนนำไปสู่ภาวะวิกฤตซึ่งเกิดขึ้นเหนือความคาดหมายของผู้ชมเพราะเรื่องราวต่างๆ เหมือนจะคลี่คลายไปได้ด้วยดีแล้วแต่กลับเกิดปมปัญหาใหม่ขึ้นมาอีกซึ่งเป็นปมปัญหาเกี่ยวกับความพิการของตัวละคร โดยสุดท้ายปมความขัดแย้งก็สามารถคลี่คลายไปได้เมื่อความจริงถูกเปิดเผย ตัวละครทำใจยอมรับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นและเวลาผ่านไป โดยตอนท้ายละครจบแบบมีความสุขแต่อยู่บนพื้นฐานของความเป็นจริงของโลกมนุษย์ที่ว่าชีวิตมนุษย์นั้นมีความสุขและทุกข์ปนกันไป

ความขัดแย้งหลักที่พบในเรื่องส่วนมากเป็นความขัดแย้งที่เกิดขึ้นเนื่องจากความรัก ไม่ว่าจะเป็นรักสามเส้าของตัวละคร รวมไปถึงความขัดแย้งที่เกิดขึ้นจากความรักที่ขัดแย้งกับแบบแผนทางสังคม และความขัดแย้งที่เกิดขึ้นเนื่องจากความทรงจำในอดีตทั้งพระเอกและนางเอกที่ความทรงจำในอดีตทำให้เกิดความขัดแย้งและสับสนภายในจิตใจ และแก่นความคิดหลักที่พบจึงเป็นแก่นความคิดเรื่องความรักเช่นกัน โดยเป็นความรักของวัยหนุ่มสาวที่กำลังตามหารักแท้ส่งผลให้มีรูปแบบความรักในหลายแง่มุม ทั้งรักข้างเดียว รักที่เห็นแก่ตัว รักที่มีอุปสรรค เป็นต้น และแก่นเรื่องรองในเรื่องนี้ได้แก่นแก่นความคิดเรื่องการเคารพผู้อาวุโส แก่นความคิดเรื่องโชคชะตา รวมไปถึงแก่นความเชื่อเรื่องกฎแห่งกรรมอีกด้วย

ฉากสำคัญในการดำเนินเรื่องของละครเรื่องนี้คือธรรมชาติและวิวทิวทัศน์ต่างๆ โดยเฉพาะฉากธรรมชาติในหน้าหนาวที่มีหิมะปกคลุม ซึ่งฉากธรรมชาติและวิวทิวทัศน์ละครเรื่องนี้เป็นฉากที่แสดงความประทับใจโรแมนติกระหว่างพระเอกและนางเอก รวมไปถึงฉากวิถีการดำเนินชีวิตของคนเกาหลีที่ถูกสอดแทรกเอาไว้ในละครเรื่องนี้ที่มี Lifestyle การพักผ่อนคือการเล่นสกี การรับประทานอาหารข้าวและกิมจิ รวมไปถึงลักษณะของตัวละครที่เป็นแบบอุดมคติซึ่งเหมือนเป็นพรินเซนต์ของสินค้าวัฒนธรรมจากประเทศเกาหลีที่น่าเสนองภาพลักษณ์ของคนรุ่นใหม่ในประเทศเกาหลีที่มีหน้าที่การงานมั่นคง โดยเฉพาะพระเอกในเรื่องนี้ถูกสร้างให้เป็นผู้ชายในอุดมคติของหญิงสาว คือ น่ารักดี รูปร่างร่ำรวย เป็นคนมีเสน่ห์ ที่สาว ๆ ใฝ่ฝัน มีอารมณ์ขัน สุภาพ ฉลาด และอ่อนโยน สุภาพ จิตใจอ่อนโยน นอกจากนี้ตัวละครในเรื่องยังเป็นผู้นำเสนอแฟชั่นการแต่งกาย ทรงผม และการแต่งหน้าแบบเกาหลีอีกด้วย ซึ่งมุมมองในการเล่าเรื่องของละครเรื่องนี้ถูกเล่าผ่านมุมมองของผู้หญิงในเรื่องของรักครั้งแรกที่ฝังใจและไม่มีอะไรสามารถมาเปลี่ยนแปลงความรู้สึกที่มีได้

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

4.3 การวิเคราะห์ละครโทรทัศน์เกาหลีเรื่อง “Full House สะดุดรัก...ที่ปักใจ” (Full House)

4.3.1 ข้อมูลทั่วไป

ชื่อภาษาเกาหลี	풀하우스 / พูล ฮา อู ซ็อ		
ชื่อภาษาอังกฤษ	Full House		
ผู้ผลิต	สถานีโทรทัศน์ KBS 2, ประเทศเกาหลีใต้		
จำนวน	16 ตอน		
โปรดิวเซอร์	Pyo Min-soo		
นำเสนอทาง	สถานีโทรทัศน์สี ช่อง 7		
วันที่ออกอากาศ	เสาร์-อาทิตย์ เวลา 9.15 น. จันทร์-อังคาร หนึ่งรอบเช้า เวลา 8.15 น. (Rerun)		
เริ่มออกอากาศ	วันที่ 25 มิถุนายน - 31 กรกฎาคม พ.ศ.2548 วันที่ 20 มีนาคม - วันที่ 25 เมษายน พ.ศ.2549		
นักแสดงนำ	Song Hye-kyo	รับบทเป็น	ฮันจีอุน
	Rain	รับบทเป็น	ลียองเอ
	Han Eun-jung	รับบทเป็น	คังฮวีอน
	Kim Seong-soo	รับบทเป็น	ยู มินฮย็อก

4.3.2 โครงเรื่อง (Plot)

ละครโทรทัศน์เกาหลีเรื่อง “Full House สะดุดรัก...ที่ปักใจ” เป็นละครโรแมนติกคอมมาดี้ที่ถูกดัดแปลงมาจากหนังสือการ์ตูนเกาหลีที่มีชื่อเดียวกันในปี พ.ศ. 2536 ซึ่งเป็นหนังสือการ์ตูนที่ได้รับความนิยมอย่างสูงจนได้รับการตีพิมพ์ในประเทศญี่ปุ่น จีน ไต้หวัน และฮ่องกง โครงเรื่องนำเสนอเรื่องราวความรักกึ่งกึ่งพ่อแม่แอมงอนของชายหนุ่มนักแสดงซูเปอร์สตาร์ชื่อดังกับหญิงสาวธรรมดาที่โชคชะตาพาให้ต้องมาอาศัยอยู่ในบ้านเดียวกัน ซึ่งบ้านหลังนี้เป็นจุดกำเนิดของความรักระหว่างคนทั้งสอง ละครโทรทัศน์เรื่องนี้มีจุดเด่นอยู่ที่การนำศิลปินและนักแสดงชื่อดังมาเล่นประกบคู่กัน ได้แก่ ซองเฮเคียวนักแสดงนำหญิงที่โด่งดังมาจากละครเรื่อง “Autumn in my heart” และเรนนี่กร้องซูเปอร์สตาร์ชื่อดัง

จากการวิเคราะห์โครงเรื่องพบว่า มีลักษณะคล้ายเทพนิยายโบราณเรื่องซินเดอเรลล่า กล่าวคือ พระเอกเป็นดาราชื่อดัง หน้าตาดีฐานะร่ำรวย และอยู่ในความสนใจของประชาชน ในขณะที่นางเอกเป็นหญิงสาวธรรมดา กำพร้าพ่อแม่ตั้งแต่เด็ก ต้องต่อสู้ชีวิตตัวคนเดียว และถูกเพื่อนสนิทหลอกเอาบ้านซึ่งเป็นมรดกชิ้นเดียวจากพ่อแม่ของเธอไปขายให้กับพระเอกส่งผลให้นางเอกและพระเอกต้องมาอาศัยอยู่ในบ้านเดียวกันจนเกิดทะเลาะเบาะแว้งกันบ่อยครั้ง เพราะทั้ง 2 คนมีลักษณะนิสัย พื้นฐานครอบครัวและทัศนคติแตกต่างกัน แต่จากการได้ใช้ชีวิตอยู่ด้วยกันทำให้ได้เรียนรู้ซึ่งกันและกัน และรู้จักยอมรับและปรับตัวเข้าหากันจนสุดท้ายทั้งสองคนก็รักกันที่สุดในที่สุด ซึ่งจากเรื่องราวที่เกิดขึ้นสามารถเปรียบเทียบชีวิตของนางเอกเหมือนกับชีวิตของซินเดอเรลล่าที่สุดท้ายแล้วได้ลงเอยแต่งงานกับเจ้าชายหนุ่มรูปงามหลังจากต้องฝ่าฟันอุปสรรคต่างๆ มากมาย

ละครมีการดำเนินเรื่องที่ละเอียดซับซ้อนโดยการสร้างปมปัญหาหลายปมไม่ว่าจะเป็นปมปัญหาเรื่องการเงินของเพื่อนสนิทนางเอกซึ่งเป็นสาเหตุที่ทำให้เรื่องราวทั้งหมดเกิดขึ้น หรือความรักที่ซับซ้อนสร้างความสับสนอลหม่านเป็นรักสามเส้าระหว่างตัวละครเอก รวมไปถึงปมปัญหาภายในครอบครัวของพระเอกเนื่องจากเรื่องราวในวัยเด็กตั้งแต่ละปมต่างเป็นตัวช่วยปะติดปะต่อให้เรื่องดำเนินไปอย่างราบรื่น ในละครเรื่องนี้ยังมีตัวละครอีกหลายตัวที่มาช่วยสร้างสีสันให้เรื่องราวดำเนินไปอย่างสนุกสนานมีรสชาติน่าติดตามสร้างความซับซ้อนและยากที่จะคลี่คลายไปได้ในแต่ ละปมปัญหา

การเล่าเรื่อง (Narration)

ก. การเริ่มเรื่อง (Exposition)

ละครเปิดเรื่องโดยแนะนำตัวละครหลัก ได้แก่ พระเอกซูเปอร์สตาร์ดังที่กำลังได้รับความสนใจจากสื่อมวลชนและกำลังตกเป็นข่าวเรื่องความรัก และนางเอกสาวนักเขียนนิยายทาง อินเทอร์เน็ตเจ้าของบ้าน Full house และละครได้นำเสนอสาเหตุการเกิดขึ้นของเรื่องราวทั้งหมด ซึ่งการดำเนินเรื่องเป็นการเล่าสลับไปมาระหว่างปมปัญหาของนางเอกซึ่งเธอถูกเพื่อนสนิทหลอกขายบ้านให้กับนายหน้า เพื่อเอาเงินไปใช้หนี้ทำให้เธอไม่มีที่อยู่อาศัย และขโมยเงินในบัญชีของเธอเพื่อไปลงทุนทำธุรกิจทำให้นางเอกต้องตกอยู่ในที่นั่งลำบาก ในขณะที่ปมปัญหาของพระเอกคือตนเองได้แอบรักเพื่อนสนิทในวัยเด็กแต่ไม่กล้าสารภาพรัก เพราะรู้ความจริงว่าเธอนั้นรักผู้ชายคนอื่นอยู่ทำให้ต้องการประชดความรักที่ผิดหวังโดยการแต่งงานกับนางเอก ซึ่งจากปมปัญหาทั้ง 2 นี้

นำไปสู่การเริ่มเรื่องที่ทำให้พระเอกและนางเอกตกลงทำสัญญาแต่งงานกันหลอกๆ และอาศัยอยู่ด้วยกันในบ้าน Full House แห่งนี้

ข. การพัฒนาเหตุการณ์ (Rising Action)

เหตุการณ์พัฒนาไปหลังจากการแต่งงานตามข้อตกลงของพระเอกและนางเอก ซึ่งส่งผลให้ทั้งคู่ต้องมาใช้ชีวิตร่วมกันในบ้าน Full house แต่เนื่องจากความแตกต่างทางสถานะทางสังคม การเลี้ยงดู นิสัย และทัศนคติทำให้เกิดความขัดแย้งกันบ่อยครั้ง ซึ่งความขัดแย้งที่เกิดขึ้นทำให้พระเอกและนางเอกได้เรียนรู้ซึ่งกันและกัน รู้จักยอมรับ ปรับตัวและให้อภัยจนเป็นบ่อเกิดของความรักต่อกันขึ้นโดยไม่รู้ตัว แต่ความรักของทั้งสองคนต้องประสบกับอุปสรรคเนื่องมาจากปมปัญหาที่ทั้งคู่ได้ผูกไว้ตอนต้นรวมถึงมีตัวละครอื่นๆที่เข้ามาสร้างปัญหาและทำให้ความรักของคนทั้งคู่ไม่ราบรื่น ซึ่งปัญหาและอุปสรรคเหล่านี้เป็นตัวช่วยขมวดปมให้เนื้อเรื่องเข้มข้นจนนำไปสู่จุดวิกฤตในตอนท้ายของเรื่องต่อไปอีกด้วย

ค. ภาวะวิกฤติ (Climax)

เมื่อเหตุการณ์ดำเนินมาถึงจุดที่พระเอกและนางเอกตกหลุมรักกันโดยไม่รู้ตัวแล้วนั้นปมปัญหาหลักที่ถูกสร้างไว้เมื่อตอนต้นก็ถูกหยิบขึ้นมาใช้เพื่อผลักดันให้ละครไปถึงจุดวิกฤติของเรื่อง นั่นคือความลับเรื่องที่ว่าทั้งสองคนแต่งงานตามข้อตกลงถูกเปิดเผยขึ้น ทำให้ครอบครัวและสังคมรอบข้างยอมรับความจริงไม่ได้ ซึ่งส่งผลให้ชื่อเสียงของพระเอกเสียหายและความนิยมจากประชาชนก็ลดลง ผสมผสานกับปมปัญหาอื่นๆ ไม่ว่าจะเป็นคนที่พระเอกเคยรักกลับมาหาพระเอกและเรียกร้องให้พระเอกกลับไปดูแลตนเอง ส่วนนางเอกก็มีชายที่แสนดีมาขอความรักจากเธอซึ่งจากเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นทั้งหมดทำให้ตัวละครต้องตัดสินใจเลือกทางเดินชีวิตของตนเองเพื่อคลี่คลายปัญหาที่เกิดขึ้นทั้งหมด

ง. ภาวะคลี่คลาย (Falling Action)

เมื่อละครดำเนินมาถึงจุดวิกฤตจนตัวละครต้องตัดสินใจแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นนั้น ในละครเรื่องนี้พระเอกตัดสินใจสารภาพความจริงกับครอบครัวและประชาชนรวมถึงเรื่องของการแต่งงานที่เป็นการแต่งงานตามข้อสัญญา และในเรื่องของความรักพระเอกได้เปิดใจยอมรับความรู้สึกที่มีต่อนางเอกและเพื่อเป็นการแสดงให้เห็นถึงความจริงใจที่มีต่อเธอและปกป้องเธอจากข้อครหาอื่นๆ

พระเอกได้คืนบ้าน Full House ให้กับนางเอกและออกจากวงการบันเทิงไปใช้ชีวิตสันโดษอยู่บนเขา ซึ่งจากการกระทำในครั้งนี้นี้ทำให้เหตุการณ์วิกฤตทั้งหมดคลี่คลายลงไป

จ. การยุติของเรื่องราว (Ending)

ละครเรื่อง “Full house สะดุดรัก...ที่ปักใจ” เป็นละครที่มีตอนจบเป็นแบบมีความสุข (Happy Ending) นั่นคือพระเอกและนางเอกได้กลับมาอยู่ด้วยกันในบ้าน Full house ด้วยกันอีกครั้งอย่างมีความสุข

จากการวิเคราะห์พบว่าละครโทรทัศน์เรื่องนี้มีลักษณะเป็นละครรักโรแมนติกคอมมาดี้ โครงเรื่องเป็นแบบเทพนิยายซินเดอเรลล่า ซึ่งเป็นความรักระหว่างหญิงสาวชาวบ้านกับหนุ่มรูปหล่อซูเปอร์สตาร์ดัง โดยมีลักษณะการเล่าเรื่อง ได้แก่ การเปิดเรื่องด้วยการแนะนำตัวละครและเล่าถึงสาเหตุของการเกิดปมปัญหาของเรื่อง หลังจากนั้นเกิดการพัฒนาไปของเหตุการณ์ที่อยู่บนพื้นฐานของความขัดแย้งระหว่างพระเอกและนางเอก และนอกจากนั้นยังมีตัวละครอื่นๆเข้ามาทำให้เกิดปมปัญหาย่อยตามมาทำให้เรื่องมีความยุ่งยากซับซ้อนมีปมหาที่จะต้องแก้หลายจุด จนทำให้เหตุการณ์พัฒนาไปสู่จุดวิกฤตเมื่อปมปัญหาในตอนแรกซึ่งถูกปกปิดไว้เป็นความลับถูกเปิดเผยและตัวละครต้องตัดสินใจเลือกทางเดินชีวิตของตนเอง ซึ่งภาวะวิกฤตทั้งหมดได้รับการคลี่คลายเมื่อตัวละครยอมรับกับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น ยอมเปิดใจและปรับตัวเข้าหากัน จนสุดท้ายนำไปสู่จุดจบแบบมีความสุข

4.3.3 ความขัดแย้ง (Conflict)

ก. ความขัดแย้งภายในจิตใจของมนุษย์

ความขัดแย้งภายในจิตใจของตัวละครหลักส่วนมากเกิดจากความยากลำบากที่ต้องตัดสินใจในเรื่องของความรัก ดังจะเห็นได้จากของเจพระเอกของเรื่องที่ทำให้ใจลำบากเพราะต้องเลือกระหว่างเพื่อนสนิทในวัยเด็กที่แอบหลงรักมานานกับจี๋อุณสาวที่เพิ่งเข้ามาในชีวิต นอกจากนี้ของเจยังต้องเผชิญกับความขัดแย้งในจิตใจที่ต้องเลือกว่าจะทำความต้องการของตนเองหรือจะยอมทำตามความคาดหวังของสังคม ในขณะที่เดียวกัน จี๋อุณก็ต้องตัดสินใจเลือกระหว่างของเจผู้ชายที่เจ้าอารมณ์ ไม่มีเหตุผล และให้เธอต้องคอยแก้ออยู่เสมอกับมินฮย็อคผู้ชายแสนดีที่อบอุ่นและดูแลเธอตลอดเวลา สำหรับมินฮย็อคก็ต้องตัดสินใจเลือกว่าเค้าจะแย่งจี๋อุณมาจากของเจหรือ

ว่าตัดใจจากเธอเนื่องจากจี๋อุณเป็นภรรยาที่ถูกต้องตามกฎหมายของยงเจเพื่อนสนิทในวันเด็ก ส่วนเฮวอนก็เกิดความขัดแย้งภายในใจเพราะความต้องการเอาชนะใจของเจทั้งๆ ที่รู้ว่ายงเจหลงรักจี๋อุณไปแล้วจนหมดหัวใจ แต่เฮวอนก็ยอมเสียคนที่เธอรักไปไม่ได้

ข. ความขัดแย้งระหว่างมนุษย์กับมนุษย์

ความขัดแย้งระหว่างมนุษย์ในละครที่พบส่วนมากเป็นความขัดแย้งในเรื่องของความรัก อันได้แก่ยงเจที่ต้องการแย่งความรักที่เฮวอนมีให้กับมินฮย็อก แต่ในขณะที่เดียวกันมินฮย็อกต้องการแย่งจี๋อุณมาจากยงเจ และในตอนหลังเฮวอนก็ต้องการแย่งยงเจกลับคืนมาจากจี๋อุณ ซึ่งจะเห็นได้ว่าเป็นความขัดแย้งระหว่างตัวละครในการแย่งชิงความรักทำให้อีกฝ่ายกลายเป็นศัตรูของหัวใจไปโดยปริยาย

สำหรับพระเอกและนางเอกก็มีความขัดแย้งกันดังจะเห็นได้จากการที่ทะเลาะและมีปากเสียงกันบ่อยครั้งเนื่องจากเติบโตมาในสภาพแวดล้อมและการเลี้ยงดูที่ต่างกัน ทำให้มีทัศนคติและแนวทางการใช้ชีวิตที่ต่างกัน โดยที่ยงเจเป็นคนเจ้าระเบียบ รักความสะอาด จู้จู้ขี้บ่น มีการดำเนินชีวิตที่มีแบบแผนแต่จี๋อุณเป็นคนไม่มีระเบียบ สกปรก และมีชีวิตที่สบายๆ นอกจากนี้ในขณะที่พระเอกมีครอบครัวที่อบอุ่นทั้งพ่อแม่และย่าแต่กลับไม่ค่อยให้ความสนใจแต่เพราะนางเอกกำพร้าพ่อแม่ตั้งแต่เด็กทำให้เห็นคุณค่าของการมีครอบครัว ซึ่งในจุดนี้เองที่ทำให้นางเอกมาช่วยเป็นตัวแทนเติมเต็มและประสานรอยร้าวภายในครอบครัวของพระเอก

ค. ความขัดแย้งระหว่างมนุษย์กับสภาพแวดล้อมภายนอก

ในละครเรื่องนี้เป็นความขัดแย้งระหว่างการดำเนินชีวิตของพระเอกกับค่านิยมของสังคมภายนอก เนื่องจากยงเจเป็นดาราดังที่ได้รับความนิยม ชีวิตของเขาจึงถูกจับตามองโดยสื่อและได้รับความสนใจจากประชาชน การกระทำของยงเจต่างๆ ส่งผลกระทบต่อชื่อเสียงและหน้าที่การงานของตนเอง โดยเฉพาะการกระทำที่ขัดแย้งกับค่านิยมและความคาดหวังของประชาชน ดังจะเห็นได้จาก การประกาศแต่งงาน หรือหลังจากแต่งงานแล้วมีข่าวเรื่องนอกใจภรรยา รวมไปถึงในตอนท้ายที่ความลับเรื่องการแต่งงานหลอกลวง ถูกเปิดเผย ซึ่งการกระทำต่างๆ นี้ส่งผลให้ความนิยมของเขาลดลงรวมถึงถูกวิพากษ์วิจารณ์อย่างหนัก นอกจากนี้ยังส่งผลกระทบต่อครอบครัวและครอบครัวข้างที่ไม่ยอมรับกับการกระทำที่ผิดต่อค่านิยมของสังคมได้ ซึ่งอาจกล่าวได้ว่าในฐานะ

คนของประชาชนการดำเนินชีวิตของดาราที่มีชื่อเสียงที่ขัดต่อค่านิยมและศีลธรรมของสังคมจะมีผลกระทบต่อชื่อเสียงและหน้าที่การงาน

สรุปความขัดแย้งที่พบในละครเรื่องนี้ได้แก่ความขัดแย้งที่มีสาเหตุจากความรักสามเส้า เป็นส่วนใหญ่ และมีความขัดแย้งย่อยๆ ที่เกิดขึ้นมาจากการเลี้ยงดูและทัศนคติการใช้ชีวิตที่แตกต่างกันทำให้เกิดทะเลาะเบาะแว้งกัน รวมไปถึงความขัดแย้งที่เกิดขึ้นระหว่างการดำเนินชีวิตของตัวละครในเรื่องกับค่านิยมและความคาดหวังของสังคม

4.3.4 แก่นความคิด (Theme)

ก. แก่นความคิดเรื่องความรัก

จากการวิเคราะห์พบว่าละครโทรทัศน์เรื่อง “Full House สะดุดรัก...ที่ปักใจ” นำเสนอแก่นความคิดหลักในเรื่องของความรักซึ่งเป็นการรักสามเส้าที่วุ่นวายและสลับซับซ้อนซึ่งได้แก่ ยองเจเคยรักเฮวอนแต่เฮวอนรักมินฮย็อก ซึ่งหลังจากที่ยองเจผิดหวังเลยประชดด้วยการหนีไปแต่งงานกับจีอุนและตกหลุมรักเธอในที่สุด แต่เมื่อเฮวอนผิดหวังจากมินฮย็อกเลยรู้ใจตัวเองว่าจริงๆ แล้วเธอต้องการยองเจ ส่วนมินฮย็อกก็ตกหลุมรักจีอุนแต่จีอุนนั้นได้มอบใจให้กับยองเจไปหมดแล้ว ดังจะเห็นได้ว่าในเรื่องนี้มีการนำเสนอความรักที่หลากหลายแง่มุม ไม่ว่าจะเป็นรักข้างเดียว รักที่ไม่หวังผลตอบแทน รักที่เสียสละ รักที่ไม่สมหวัง รวมไปถึงรักที่ต้องฝ่าฟันอุปสรรค

นอกจากนำเสนอความรักแบบชายหนุ่มหญิงสาวแล้วยังนำเสนอความรักระหว่างคนในครอบครัวอีกด้วย ดังจะเห็นได้จากความรักของพ่อแม่และย่าของยองเจที่มีต่อสะใภ้อย่างจีอุน ความรักและผูกพันแบบเพื่อนตั้งแต่ในสมัยวัยเด็กนั่นคือความรักที่ยองเจมีให้กับเฮวอน ซึ่งแก่นความคิดเรื่องความรักที่นำเสนอในเรื่องนี้ถูกนำเสนอออกมาเป็นแนวโรแมนติกคอมมาดี้จึงนำเสนอแง่มุมความรักที่น่ารัก สดใส เน้นที่ความประทับใจซาบซึ้งของพระเอกและนางเอกเป็นหลักซึ่งออกมาเป็นลักษณะของพ่อแม่มอง แต่ในขณะเดียวกันก็มีการนำเสนอแง่มุมของความรักที่เศร้าและไม่สมหวังแต่สุดท้ายแล้วทุกคนก็ทำความเข้าใจต่อกันได้ในที่สุด

ข. แก่นความคิดเรื่องอาชีพ

ในละครเรื่องนี้มีการสอดแทรกแก่นความคิดเรื่องอาชีพในแง่ของการต่อสู้ฝ่าฟันอุปสรรคในเส้นทางการเดินทางของนักเขียนนิยายที่กว่าจะประสบความสำเร็จ ดังจะเห็นได้จากนางเอกที่มี

อาชีพนักเขียนนิยายทางอินเทอร์เน็ตแต่จริงๆ แล้วเธอมีความฝันที่จะนำนิยายของเธอไปขายให้กับสำนักพิมพ์เพื่อผลิตเป็นหนังสือนิยายขายตามท้องตลาดซึ่งถูกปฏิเสธตลอด แต่เธอไม่ย่อท้อแสดงให้เห็นถึงความพยายามในการหาช่องทางที่จะขายงานเขียนของเธอและพัฒนาปรับปรุงฝีมือด้านการเขียนให้ดียิ่งขึ้นจนสามารถเดินมาถึงจุดที่ประสบความสำเร็จด้านอาชีพนักเขียนของเธอ นั่นคือบทประพันธ์ของเธอถูกนำไปผลิตเป็นบทภาพยนตร์ที่ประสบความสำเร็จได้รับความนิยมจากผู้ชมเป็นอย่างสูง จากจุดนี้แสดงให้เห็นว่าความพยายามอยู่ที่ไหนความสำเร็จอยู่ที่นั่น

ค. แก่นความคิดเรื่องโชคชะตา

ในละครเรื่องนี้นำเสนอแก่นความคิดเรื่องโชคชะตาและพรหมลิขิตดังจะเห็นได้ว่า โชคชะตาทำให้นางเอกและพระเอกมาพบกันโดยความบังเอิญ และพระเอกก็มาซื้อบ้านของนางเอกเอาไว้ จนตกลงแต่งงานกันหลอกลวงๆ และใช้ชีวิตอยู่ด้วยกัน ซึ่งจากโชคชะตานี้ทำให้ทั้งสองคนได้ใช้เวลาอยู่ด้วยกัน เรียนรู้ซึ่งกันและกัน และตกหลุมรักกันในที่สุด

ง. แก่นความคิดเรื่องการเคารพผู้อาวุโส

ในเรื่องจะเห็นการให้ความสำคัญกับคนในครอบครัวดังจะเห็นได้ว่าจุดศูนย์รวมของครอบครัวที่ทุกคนให้ความสำคัญคือคุณย่าและถึงแม้พระเอกจะทะเลาะและมีปากเสียงกับพ่อจนย้ายออกจากบ้านไปแต่ก็ยังรักและเคารพคุณย่าอยู่

จากการวิเคราะห์เรื่องแก่นความคิดของเรื่องพบแก่นความคิดเรื่องความรักของหนุ่มสาวสมัยใหม่เป็นส่วนใหญ่ และสอดแทรกเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างคนในครอบครัว และการให้การเคารพและให้ความสำคัญกับผู้อาวุโส รวมไปถึงแก่นความคิดเรื่องอาชีพซึ่งนางเอกต้องต่อสู้บนเส้นทางของอาชีพนักเขียนเพื่อต้องการประสบความสำเร็จและได้รับการยอมรับบนเส้นทางนี้ รวมไปถึงแก่นความคิดเรื่องโชคชะตาและพรหมลิขิตที่ทำให้ทั้งสองคนได้มาเจอกัน

4.3.5 ตัวละคร (Characters)

ลักษณะตัวละครในเรื่องนี้เป็นแบบตัวละครที่เห็นได้รอบด้าน (well- rounded character) นั่นคือตัวละครทุกตัวภายในเรื่องมีวิวัฒนาการด้านนิสัยใจคอ และมีการเปลี่ยนแปลงความคิดเกี่ยวกับสิ่งต่างๆ ในชีวิตอย่างเป็นเหตุเป็นผลตามประสบการณ์ที่ได้เจอ และมีการแสดงออกของ

การกระทำที่บ่งบอกถึงลักษณะนิสัยพื้นฐานของแต่ละตัวละคร จากการวิเคราะห์สามารถแบ่ง
ลักษณะตัวละครหลักได้ดังนี้

ตารางที่ 4.3 การวิเคราะห์ตัวละครในละครโทรทัศน์ “Full Hous สะดุดรัก...ที่ปักใจ”

ตัวละคร	ประเภทของตัวละคร	ลักษณะของตัวละคร
ลี ยองเจ	พระเอก (The Hero)	นักแสดงซูเปอร์สตาร์คนดังระดับเอเชีย หน้าตาดี เป็นคน เจ้าระเบียบ จู้จี้ขี้น รักความเป็นส่วนตัวสูง มีปัญหา ขัดแย้งกับพ่อจึงออกมาใช้ชีวิตเพียงลำพัง มีความหลัง เรื่องน้องสาวที่เสียชีวิตไป ภายนอกดูเป็นคนก้าวร้าวแต่ ภายในเป็นคนจิตใจดี สงสารคนอื่น และซื่อสัตย์ไม่กล้า เปิดเผยความในใจ ทิฐิमानะสูง แต่สุดท้ายเมื่อได้เจอกับ จีอุนทำให้เปลี่ยนแปลงเป็นคนที่ยิ้มแย้มแสดงออกทาง ความรู้สึกและสนใจความรู้สึกของคนอื่นมากขึ้น
ฮัน จีอุน	เจ้าหญิง (The princess)	สาวน้อยวัย 23 ปี มีอาชีพเป็นนักเขียนนิยายรักทาง อินเทอร์เน็ตและมีความใฝ่ฝันอยากเป็นนักเขียนนิยายที่ ประสบความสำเร็จ นิสัยร่าเริงสดใส น่ารัก บางครั้งดี้อริ้น แต่มีความพยายามอดทน ต่อสู้ชีวิตเนื่องจากกำพร้าพ่อ แม่ตั้งแต่เด็ก หน้าตาน่ารัก ยิ้มง่าย ซุ่มซ่าม และแสดง ความเป็นปอຍๆ มองโลกในแง่ดีทำให้บางครั้งรู้ไม่เท่าทัน คนอื่นแต่รู้จักวิธีเอาตัวรอด เจ้าเล่ห์ในบางครั้ง มีน้ำใจและ ซื่อสัตย์ แต่ก็ไม่ยอมถูกรังแกอยู่ฝ่ายเดียวในตอนหลัง เรียนรู้ที่จะเสียสละและยอมทำเพื่อคนที่รัก
คังเฮวอน	ผู้ร้าย (The villain)	หญิงสาวสวยเจ้าของห้องเสื้อที่มีความมั่นใจสูง สุภาพ ร่ารวย ชอบเอาชนะ หยิ่งทะนงในตนเอง เห็นแก่ตัวและ ชอบวางแผน เป็นที่หมายปองของชายหลายๆ คน เฮวอน หลงรักมินฮย็อกแต่เมื่อถูกมินฮย็อกปฏิเสธและเธอมารู้ว่า ยองเจก็แอบชอบเธอประกอบกับไม่ต้องการเสียของที่เคย เป็นของตัวเองไป เฮวอนจึงเปลี่ยนใจกลับมาสนใจของ เจ และพยายามทำทุกอย่างเพื่อแย่งยองเจมาจากจีอุนแต่ สุดท้ายก็กลับมายอมรับความจริงในที่สุด

ตัวละคร	ประเภทของตัวละคร	ลักษณะของตัวละคร
ยู มินฮย็อก	ผู้ช่วยเหลือ (The Helper) ผู้ร้าย (The villain)	ผู้บริหารในบริษัทสื่อยักษ์ใหญ่ เป็นหนุ่มที่ฉลาด และประสบความสำเร็จด้านหน้าที่การงาน หน้าตาดี บุคลิกดี ฉลาด ช่างสังเกต เป็นคนดีมีน้ำใจ เป็นสุภาพบุรุษ มีเสน่ห์ มีผู้หญิงมาชอบเยอะ มีลักษณะเป็นเพลย์บอย ชอบเอาชนะและแสดงออกถึงความเย็นชาจนเกินไป ใฝ่รอความรักที่แท้จริงถึงแม้ว่าเขาจะรู้ว่าคังเฮอนชอบตนเองแต่ก็กลับปฏิเสธเพราะเห็นเธอเพียงแค่น้องสาว หลังจากที่ได้อัจฉริยะกับจีอุน เขาก็เริ่มชอบเธอและพยายามที่จะแย่งจีอุนมาจากของเจแต่สุดท้ายก็ยอมรับความจริงและยินดีกับความสุขของเพื่อนและคนที่รัก

จากการวิเคราะห์ลักษณะตัวละครหลักพบว่า ตัวละครถูกนำเสนอเป็นตัวแทนของคนเกาหลีสมัยใหม่ที่มีฐานะปานกลางถึงสูง ที่มีลักษณะเป็นแบบรอบด้าน และบุคลิกลักษณะใกล้เคียงกับคนจริงๆ ทั่วไป โดยพระเอกมีลักษณะเป็นชายในอุดมคติ คือหน้าตาและบุคลิกดี ดึงดูดใจ เป็นที่หลงใหลของสาวๆ มีความเป็นเด็กขี้ข้อนและน่ารัก ส่วนนางเอกมีลักษณะเป็นผู้หญิงที่มีเสน่ห์ สดใสน่ารักมีความเป็นตัวของตัวเอง ภายนอกดูเป็นคนเป็นๆ แต่ภายในเป็นคนที่มีความอดทน ผู้ชีวิต และไม่ย่อท้อต่อความยากลำบาก นอกจากนั้นพระรองและนางรองก็ถูกนำเสนอที่ในเชิงอุดมคติเช่นกัน คือหน้าตาดี สวยหล่อ ประสบความสำเร็จในหน้าที่การงานอย่างสูง แต่ไม่ประสบความสำเร็จด้านความรัก

นอกจากนี้ตัวละครในเรื่องยังเป็นผู้นำเสนอภาพความเป็นเกาหลีไม่ว่าจะเป็นแฟชั่นการแต่งกาย ทรงผม และการแต่งหน้า ดังจะเห็นได้ว่าในเรื่องพระเอกเป็นดาราตั้งทำให้มีการแต่งตัวที่ค่อนข้างมีเอกลักษณ์เฉพาะตัว รวมไปถึงนางรองที่เป็นเจ้าของห้องเสื้อทำให้แต่งตัวเก่ง รวมถึงพระรองที่เป็นนักธุรกิจที่นำเสนอภาพความเรียบโก้และดูดี ยิ่งไปกว่านั้นนางเอกที่เป็นคนสดใสว่าเรื่องมีบุคลิกการแต่งตัวที่เป็นสไตล์เกาหลี และมีการแต่งหน้าสไตล์เกาหลีที่เน้นความสวยใส และแต่งหน้าโดยสีโทนอ่อน รวมถึงทรงผมที่มีเอกลักษณ์เฉพาะตัวที่แสดงออกถึงความเป็นเกาหลี

ภาพที่ 4.15 ตัวละครในละครโทรทัศน์ “Full House สะดุดรัก...ที่ปักใจ”

4.3.6 ฉาก (Setting)

ก. ฉากที่เป็นสิ่งก่อสร้างหรือสตูดิโอ

ในละครเรื่องนี้มีฉากที่ถูกสร้างขึ้นเป็นฉากหลัก ได้แก่ฉากบ้าน Full house ซึ่งเป็นฉากที่ใช้ในการดำเนินเรื่องส่วนมาก เนื่องจากเป็นฉากที่พระเอกกับนางเอกใช้ชีวิตอยู่ด้วยกันและเกิดเรื่องราวต่างๆ ขึ้นมากมายที่บ้านหลังนี้ รวมทั้งชื่อบ้าน Full house ยังถูกนำมาใช้เป็นชื่อของละครโทรทัศน์เกาหลีเรื่องนี้อีกด้วย บ้าน Full house เป็นบ้านของจีจุนที่อยู่มาตั้งแต่เด็กและเป็นมรดกชิ้นเดียวที่ตกทอดมาจากพ่อและแม่ของเธอทำให้เธอมีความรักและผูกพันกับบ้านหลังนี้มาก ความโดดเด่นของบ้านหลังนี้ คือเป็นบ้านที่ถูกสร้างขึ้นใหม่เพื่อใช้ถ่ายทำในละครเรื่องนี้ โดยเฉพาะเป็นบ้านสไตล์ยุโรปซึ่งตั้งอยู่ริมชายหาดสามารถวิ่งลงไปเล่นน้ำได้ทันที และภายในตกแต่งทันสมัยสวยงาม และมีห้องต่างๆ ภายในบ้านซึ่งใช้เป็นฉากหลักๆ ที่ใช้ถ่ายทำในละคร ได้แก่ ห้องรับแขก ห้องครัว ห้องนอนของจีจุน ห้องนอนของยองเจ และสวนหน้าบ้าน เป็นต้น

ภาพที่ 4.16 ฉากบ้าน Full House ด้านหน้าและด้านหลังในละครโทรทัศน์ “Full House สะดุดรัก...ที่ปักใจ”

ภาพที่ 4.17 ฉากภายในบ้าน Full House ในละครโทรทัศน์ “Full House สะดุดรัก...ที่ปักใจ”

ข. ฉากวิถีชีวิตของตัวละคร (Lifestyle)

จากการวิเคราะห์พบว่าในละครมีฉากการดำเนินชีวิตของตัวละครไม่ว่าจะเป็นฉากที่แสดงถึงวิถีชีวิตของคนเกาหลี โดยเฉพาะวัฒนธรรมการรับประทานข้าว ดังจะเห็นได้จากภายในเรื่องฉากที่ถูกนำเสนอมากอีกฉากหนึ่งคือฉากที่นางเอกและพระเอกนั่งกินข้าวด้วยกัน และนางเอกจะต้องตื่นมาเตรียมข้าวเช้าให้กับพระเอกทุกวันเพราะพระเอกไม่ยอมทานขนมปัง รวมถึงวัฒนธรรมการรับประทานซูปสาหร่ายในวันเกิด เป็นต้น นอกจากนี้ยังนำเสนอการดำเนินชีวิตของตัวละครในการประกอบอาชีพต่างๆ ว่าจะต้องมีหน้าที่และบทบาทแตกต่างกันไปอย่างไร เช่น จีจูนเป็นนักเขียนนิยายต้องคอยคิดเขียนเรื่องที่น่าสนใจอยู่เสมอและนำเสนอเรื่องเขียนของตนเองให้กับสำนักพิมพ์ ยองเจเป็นนักแสดงทำให้ต้องเดินทางเพื่อถ่ายทำภาพยนตร์ และให้สัมภาษณ์เพื่อโปรโมทภาพยนตร์ และจะได้รับความสนใจจากประชาชนและสื่อมวลชนในเรื่องส่วนตัวมินฮย็อกค เป็นนักธุรกิจต้องทำงานหนักและเดินทางตลอดเวลา และสุดท้ายเฮวอนเป็นเจ้าของห้องเสื้อส่วนมากต้องประจำอยู่ที่ร้านเสื้อมีการดูแลการจัดร้าน และต้องโปรโมทร้านโดยการการนำเสื้อผ้าไปถ่ายแฟชั่นและดูแลเสื้อผ้าให้กับดาราศิลปิน เป็นต้น

ค. ฉากที่เป็นธรรมชาติ

ละครเรื่องนี้มีความพิเศษของฉากที่เป็นธรรมชาติกล่าวคือเป็นฉากที่พระเอกและนางเอกไปฮันนีมูนกันซึ่งเป็นฉากที่มีความน่าประทับใจฉากหนึ่งในละครเรื่องนี้ และยังใช้สถานที่ถ่ายทำในประเทศไทยซึ่งนำเสนอภูมิทัศน์ความสวยงามของสถานที่ท่องเที่ยวในประเทศไทยไม่ว่าจะเป็นชายทะเล รีสอร์ทและความน่ารักของช้างไทยอีกด้วย

ภาพที่ 4.18 ฉากในประเทศไทยในละครโทรทัศน์ “Full House สะดุดรัก...ที่ปักใจ”

ง. ฉากขนบธรรมเนียมประเพณี พิธีกรรม และความเชื่อ

นอกจากนี้ยังมีฉากที่นำเสนอความเชื่อ แนวคิดและขนบธรรมเนียมประเพณีของคนเกาหลีในปัจจุบัน เช่น พิธีการแต่งงาน การให้ความสำคัญกับครอบครัวและเคารพนับถือผู้อาวุโส ดังจะเห็นได้ในละครเรื่องนี้ไม่ว่าจะเป็นพ่อแม่ ยองเจ และจีจุนเองต่างก็ให้ความเคารพนับถือคุณย่าซึ่งเป็นผู้อาวุโสที่สุดในบ้าน

ภาพที่ 4.19 ฉากงานแต่งงานในละครโทรทัศน์ “Full House สะดุดรัก...ที่ปักใจ”

จากการวิเคราะห์พบจากบ้าน Full House เป็นฉากหลักที่มีเหตุการณ์ระหว่างพระเอกและนางเอกเกิดขึ้นมากมายในบ้านหลังนี้ ซึ่งบ้านหลังนี้ได้ถูกสร้างขึ้นเพื่อใช้ในการถ่ายทำละครเรื่องนี้โดยเฉพาะ และปัจจุบันยังถูกเก็บรักษาไว้ในสภาพเดิมและได้เปิดเป็นสถานที่ท่องเที่ยวให้นักท่องเที่ยวเข้ามาเยี่ยมชมอีกด้วย นอกจากนี้ในละครยังนำเสนอฉากที่เป็นวิถีชีวิตของคนเกาหลี (lifestyle) และขนบธรรมเนียมประเพณีที่แสดงถึงความเป็นเกาหลี เช่น วัฒนธรรมการรับประทานข้าวกับกิมจิ รวมถึงสอดแทรกสินค้าอุปโภคบริโภคที่เป็นของประเทศเกาหลีเอาไว้ เช่น บะหมี่สำเร็จรูปเกาหลี เป็นต้น

4.3.7 สัญลักษณ์ (symbol)

- บ้าน Full House

ในละครเรื่องนี้ตัวบ้าน Full House ถูกนำเสนอเป็นตัวแทนของความรักความอบอุ่นและผูกพันของครอบครัวจ็อนที่มีในสมัยวัยเด็ก และชื่อบ้าน Full House นั้นเป็นชื่อที่พ่อของจ็อนเป็นคนตั้งเพราะตั้งใจให้เป็นสถานที่ที่อบอุ่นไปด้วยความรักซึ่งเป็นที่รักใจของคนที่พักในบ้านหลังนี้ นอกจากนี้ยังบ้านหลังนี้ยังเป็นสถานที่ที่เป็นต้นกำเนิดของความรักของพระเอกและนางเอกที่เกิดความผูกพันต่างๆ ภายในบ้านหลังนี้และเป็นสถานที่หลัก ๆ ที่เกิดเรื่องราวความรักระหว่างคนทั้งสอง ซึ่งจากการวิเคราะห์พบว่าบ้าน Full House ที่ถูกใช้เป็นสัญลักษณ์ที่สื่อถึงความรักความผูกพันระหว่างนางเอกและพระเอก อาจเรียกได้ว่าเป็นการใส่ความหมายลงไปให้กับบ้านทำให้ตัวบ้าน Full House มีความหมายและความสำคัญมากยิ่งขึ้น

4.3.8 มุมมองในการเล่าเรื่อง (Point of view)

จากการวิเคราะห์มุมมองของการเล่าเรื่องของละครโทรทัศน์เรื่องนี้ พบว่าเป็นมุมมองที่เล่าถึงชีวิตหญิงสาวโดยผ่านนางเอกที่ต้องต่อสู้ชีวิตเพื่อความต้องการที่จะประสบความสำเร็จในอาชีพการงานรวมถึงการใช้ชีวิตคู่ที่ต้องอาศัยการปรับตัวเข้าหากันเนื่องจากมีพื้นฐานครอบครัวที่ต่างกัน

จากการวิเคราะห์ละครโทรทัศน์เกาหลีเรื่อง “Full house สะดุดรัก...ที่ปักใจ” พบลักษณะโครงเรื่องแบบเทพนิยายซินเดอเรลล่า นั่นคือฝ่ายหญิงเป็นคนธรรมดาที่มาตกหลุมรักกับดารานุ่มรูปหล่อชื่อดังระดับซูเปอร์สตาร์ ซึ่งมีลำดับการเล่าเรื่อง ได้แก่ การเปิดเรื่องด้วยปมปัญหาของเรื่อง หลังจากนั้นการพัฒนาไปของเหตุการณ์อยู่บนพื้นฐานของความขัดแย้งระหว่างพระเอกและ

นางเอก จนทำให้เหตุการณ์พัฒนาไปสู่จุดวิกฤตเมื่อปมปัญหาในตอนแรกซึ่งถูกปกปิดไว้เป็นความลับถูกเปิดเผยซึ่งภาวะวิกฤตได้รับการคลี่คลายเมื่อตัวละครยอมรับกับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น ยอมรับเปิดใจและปรับตัวเข้าหากัน จนสุดท้ายนำไปสู่จุดจบแบบมีความสุข โดยความขัดแย้งที่พบในละครเรื่องนี้ส่วนมากเป็นความขัดแย้งเนื่องจากความรักสามเส้า รวมไปถึงความขัดแย้งที่เกิดขึ้นมาจากการเลี้ยงดูและทัศนคติการใช้ชีวิตที่แตกต่างกัน และความขัดแย้งระหว่างการดำเนินชีวิตกับค่านิยมของสังคม ดังนั้นแก่นความคิดของละครเรื่องนี้จึงเป็นแก่นความคิดเรื่องความรักเป็นหลัก แต่ก็ยังสอดแทรกเรื่องการให้ความเคารพผู้อาวุโสและแนวคิดเรื่องโชคชะตาและพรหมลิขิตที่นำพาให้พระเอกและนางเอกได้มาเจอกันอีกด้วย

ฉากสำคัญที่ปรากฏในละครเรื่องนี้คือ ฉากบ้าน Full House ซึ่งเป็นฉากหลักในการดำเนินเรื่อง รวมไปถึงฉากที่นำเสนอวิถีชีวิตของคนเกาหลี โดยได้สอดแทรกความเป็นเกาหลีเอาไว้ในฉากต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นวัฒนธรรมการกินข้าว และกิมจิ รวมไปถึงการบริโภคสินค้าอุปโภคและบริโภคจากเกาหลี เช่นบะหมี่สำเร็จรูป ซึ่งสัญลักษณ์ในเรื่องนี้ก็คือตัวบ้าน Full House ที่ถูกนำมาใช้แทนความหมายของความรักความผูกพันของตัวละครในเรื่อง เป็นการช่วยเติมความหมายและความสำคัญลงไปให้กับบ้านหลังนี้มากยิ่งขึ้น นอกจากนี้ตัวละครในเรื่องยังถูกออกแบบมาให้มีลักษณะเป็นเชิงอุดมคติ คือหน้าตาหล่อสวย มีเสน่ห์ สุภาพดี มีหน้าที่การงานเป็นที่ยอมรับของคนในสังคม ซึ่งอีกนัยหนึ่งตัวละครเหล่านี้ทำหน้าที่เป็นผู้นำเสนอภาพลักษณ์ของความเป็นคนเกาหลีในสมัยใหม่ ทั้งแฟชั่นการแต่งกาย เสื้อผ้า ทรงผม การแต่งหน้าอีกด้วย โดยมุมมองของการเล่าเรื่องเป็นมุมมองของนางเอกของเรื่องที่ต้องต่อสู้ชีวิตเพื่อความต้องการที่จะประสบความสำเร็จในอาชีพการงานรวมถึงการใช้ชีวิตคู่ที่ต้องอาศัยการปรับตัวเข้าหากัน เนื่องจากมีพื้นฐานครอบครัวที่ต่างกัน

4.4 การวิเคราะห์ละครโทรทัศน์เกาหลีเรื่อง “แดจังกึม จอมนางแห่งวังหลวง”

(Dae Jang Geum)

4.4.1 ข้อมูลทั่วไป

ชื่อภาษาเกาหลี 대장금 / แด จัง กึม

ชื่อภาษาอังกฤษ Dae Jang Geum, Great Leader of the Century,
Jewel in the Palace, The Great Jang-geum

ผู้ผลิต สถานีโทรทัศน์ MBC, ประเทศเกาหลีใต้

จำนวน	54 ตอน		
โปรดิวเซอร์	Kim Yeong Hyun		
นำเสนอทาง	สถานีโทรทัศน์สีช่อง 3		
วันที่ออกอากาศ	เสาร์-อาทิตย์ เวลา 18.30 น. -20.00 น. จันทร์-ศุกร์ เวลา 16.25 - 17.25 น. (Rerun)		
เริ่มออกอากาศ	วันที่ 15 ตุลาคม พ.ศ.2548 - 11 มีนาคม พ.ศ.2549 วันที่ 3 เมษายน พ.ศ.2549 (Rerun)		
นักแสดงนำ	Lee Yeong-ae	รับบทเป็น	ซอจังกึม
	Ji Jin-hee	รับบทเป็น	มินจุงโฮ
	Min Ho	รับบทเป็น	พระเจ้าจุงจง
	Hong Ri-na	รับบทเป็น	ชอยกึมยอง
	Kyeon Mi-ri	รับบทเป็น	ชอยซังกุง
	Yang Mi-gyeong	รับบทเป็น	ยัลซังกุง

4.4.1 โครงเรื่อง (Plot)

“แดจังกึม จอมนางแห่งวังหลวง” เป็นละครแนวย้อนยุคอิงประวัติศาสตร์ที่ถูกสร้างขึ้นจากเรื่องจริงของ “ซอจังกึม” หญิงสาวที่มีชื่อจารึกอยู่ในประวัติศาสตร์ประเทศเกาหลีว่าเป็นแพทย์หญิงคนแรกที่มีโอกาสรักษาอาการเจ็บป่วยให้กับพระเจ้าแผ่นดินและเชื้อพระวงศ์ ซึ่งเป็นเรื่องของการต่อสู้ของเด็กผู้หญิงธรรมดาคนหนึ่งเพื่อความถูกต้องและการเลื่อนสถานะทางสังคม รวมถึงการต่อสู้กับการกดขี่และความไม่เท่าเทียมกัน และให้ได้มาซึ่งการยอมรับจากคนในสังคมวงกว้าง ซึ่งเหตุการณ์ทั้งหมดเกิดขึ้นในอดีต ยุคสมัยราชวงศ์โชซอนเมื่อ 500 ปีที่ผ่านมา โดยเรื่องราวของแดจังกึมได้ถูกจารึกไว้ในพงศาวดารสมัยของพระเจ้ายอนจงซันกษัตริย์องค์ที่ 10 แห่งราชวงศ์ซึ่งในขณะนั้นประเทศเกาหลียังคงปกครองประเทศด้วยระบบศักดินามีการแบ่งชนชั้นที่ประกอบไปด้วย กษัตริย์ ราชวงศ์ ขุนนางในระดับต่างๆ ประชาชน ไพร่ และทาส ซึ่งแต่ละชนชั้นต่างมีความเป็นอยู่และสถานะทางสังคมที่แตกต่างกัน นอกจากนี้ในสมัยนั้นผู้หญิงยังมีฐานะต่ำต้อยและไม่ได้รับการยอมรับในสิทธิและเสรีภาพเท่าเทียมกับผู้ชายซึ่งจากลักษณะของสังคมนี้ถูกนำมาเป็นแกนหลักในการดำเนินเรื่องของละครโทรทัศน์เกาหลีเรื่องนี้

การเล่าเรื่อง (Narration)

จากการวิเคราะห์พบว่า การเล่าเรื่องของละครเรื่องนี้มีลักษณะโดยรวมเป็นชุดของเหตุการณ์หลักที่ดำเนินไปโดยมีการสอดแทรกเหตุการณ์ย่อยๆ ที่เกิดขึ้นซ้อนทับเหลื่อมกันไปตลอดตั้งแต่ต้นจนจบ โดยชุดของเหตุการณ์ย่อยเหล่านี้ทำหน้าที่เชื่อมโยงให้การดำเนินไปของเรื่องมีความกลมกลืนลื่นไหล น่าติดตามและเป็นเหตุเป็นผลกันมากขึ้น ซึ่งอาจกล่าวได้ว่าเหตุการณ์หนึ่งที่เกิดขึ้นในเรื่องจะส่งผลให้ตัวละครเกิดการกระทำที่เชื่อมโยงไปสู่อีกเหตุการณ์หนึ่ง โดยการเล่าเรื่องของละครโทรทัศน์เกาหลีเรื่อง “แดจังกึม จอมฉันทองวังหลวง” มีการเปิดเรื่องโดยการเล่าถึงเหตุการณ์ที่เป็นสาเหตุของความขัดแย้งที่เป็นจุดเริ่มต้นของเรื่องราวทั้งหมด และหลังจากนั้นเรื่องราวจะพัฒนาไปอย่างเป็นเหตุเป็นผลตามการเติบโตขึ้นของตัวละครโดยมีเหตุการณ์ย่อยๆ แทรกเข้ามาเพื่อช่วยให้การดำเนินเรื่องมีความเข้มข้นและสนุกสนานมากยิ่งขึ้น และเหตุการณ์ย่อยๆ เหล่านี้ยังเป็นตัวเร่งในการขมวดปมปัญหาหรือความขัดแย้งที่มีอยู่ให้ทวีความรุนแรงเพิ่มมากขึ้น จนนำไปสู่จุดแตกหักหรือภาวะวิกฤต ซึ่งเป็นเหตุการณ์ที่รุนแรงและบีบคั้นจนตัวละครต้องตัดสินใจทำอะไรเพื่อหาทางออก โดยจากการวิเคราะห์สามารถสรุปลำดับเหตุการณ์ในการเล่าเรื่อง ดังนี้

ก. การเริ่มเรื่อง (Exposition)

ละครเริ่มเรื่องด้วยการเล่าถึงเหตุการณ์ที่ทำให้พ่อและแม่ของแดจังกึมมาพบกัน ซึ่งเป็นเหตุการณ์สำคัญที่ปูเรื่องให้ผู้ชมเข้าใจถึงสาเหตุที่นำไปสู่ความขัดแย้งต่างๆ ภายในเรื่องไม่ว่าจะเป็นความขัดแย้งภายในจิตใจของตัวละครเอง ความขัดแย้งระหว่างตัวละคร และความขัดแย้งระหว่างตัวละครกับสภาพแวดล้อม ซึ่งความขัดแย้งทั้งหมดเป็นแรงจูงใจและสาเหตุที่ทำให้ตัวละครภายในเรื่องเกิดพฤติกรรมและการกระทำที่แตกต่างกันไปเพื่อต่อสู้และหลุดพ้นจากความขัดแย้งที่เกิดขึ้น โดยสาเหตุของเรื่องราวทั้งหมดเกิดขึ้นจากความลุ่มหลง มัวเมาในอำนาจของมนุษย์ ทำให้สามารถทำทุกอย่างเพื่อให้ได้มาหรือรักษาไว้ซึ่งอำนาจ โดยไม่สนใจความถูกต้องและคำนึงถึงผลของการกระทำที่จะตามมา แม้กระทั่งการทำร้ายคนไร้ทางสู้ หรือปกป้องรักษาคนบริสุทธิ์เพื่อขจัดเสี้ยนหนามที่ขวางทางให้หมดสิ้นไป ด้วยเหตุนี้เองชายหญิง 2 คนที่บังเอิญเข้าไปรู้เห็นกับการกระทำของคนกลุ่มหนึ่งทำให้ต้องเผชิญกับชะตากรรมอันโหดร้าย

ข. การพัฒนาเหตุการณ์ (Rising Action)

การตายของพ่อและแม่ของจังกึมเนื่องจากการรู้เห็นกับการปลงพระชนม์พระมารดาของพระราชอาองค์ปัจจุบันในอดีตเป็นเหตุการณ์สำคัญที่เปิดประเด็นของเรื่องทั้งหมดและนำไปสู่ปมปัญหาของตัวละครต่างๆ เพราะก่อนสิ้นใจแม่ของจังกึมได้เปิดเผยฐานะที่แท้จริงของตนเองว่าเคยเป็นอดีตนางกำนัลในวังหลวงที่ถูกใส่ร้ายปรีดาและขับไล่ออกจากวังโดยก่อนสิ้นใจคำสั่งเสียสุดท้ายคือต้องการให้ลูกสาวพยายามเข้าไปเป็นซังกุงสูงสุดในวังหลวงและบันทึกความจริงที่เกิดขึ้นเพื่อช่วยล้างมลทินให้กับครอบครัว จากเหตุการณ์นี้ทำให้จังกึมดำเนินชีวิตต่อไปโดยมีเป้าหมายหลักที่จะสืบหาความจริงและช่วยล้างมลทินให้กับพ่อและแม่ของตนเองให้สำเร็จ และพยายามทำทุกวิถีทางให้ได้เข้าไปเป็นนางกำนัลในวังหลวง จังกึมต้องฝ่าฟันและพบกับอุปสรรคมากมายไม่ว่าจะต้องต่อสู้กับอิทธิพลมือ ถูกกลั่นแกล้ง ต้องเผชิญกับปัญหาจากการแบ่งแยกชนชั้นและความไม่เท่าเทียมกันทางเพศอีกด้วย

ในช่วงแรกของการพัฒนาเหตุการณ์มีตัวละครเก่าทำหน้าที่ช่วยเชื่อมต่อเหตุการณ์และเล่าเรื่องจากรุ่นสู่รุ่น อาทิ แซซังกุงและฮัลซังกุงซึ่งเป็นเพื่อนนางกำนัลในสมัยสาวของปาร์คเม็ยยองแม่ของจังกึม นอกจากนี้ยังมีการแนะนำตัวละครใหม่อื่นๆ ที่จะเปิดตัวออกมาในสถานที่และเวลาต่างกัน โดยตัวละครเหล่านี้จะเข้ามามีบทบาทและเกี่ยวพันกับตัวเอกแตกต่างกันไป เช่น มินจุงโฮและเยนเซ็ง คนรักและเพื่อนสนิทของจังกึม ก็มายองเพื่อนที่เติบโตมาพร้อมกันแต่สุดท้ายกลายเป็นคู่แข่งและปรปักษ์คนสำคัญที่คอยสร้างปัญหาให้กับจังกึมอยู่เสมอ รวมไปถึงพระเจ้าจุงจง พระเจ้าแผ่นดินแห่งราชวงศ์โชซอนที่มีบทบาทและอิทธิพลต่อชีวิตของจังกึมมากเพราะเป็นบุคคลที่ทำให้เกิดความขัดแย้งอย่างรุนแรงซึ่งนำไปสู่จุดวิกฤติของเรื่อง

เนื่องจากละครโทรทัศน์เรื่อง “แดจังกึม จอมฉวยแห่งวังหลวง” เป็นละครโทรทัศน์เกาหลีที่มีความยาวถึง 56 ตอน ทำให้มีเหตุการณ์เกิดขึ้นในเรื่องมากมายและสลับซับซ้อนโดยในแต่ละช่วงของละครที่มีการดำเนินไปของเหตุการณ์ย่อยๆ ก็จะมีจุดวิกฤตและจุดคลี่คลายในตัวของมันเอง แต่เมื่อสถานการณ์คลี่คลายไปในทิศทางใดทิศทางหนึ่งแล้วนั้นก็就会产生เหตุการณ์และปัญหาอื่นซ้อนขึ้นมาทับกันไปเรื่อยๆ ซึ่งเหตุการณ์เหล่านี้เป็นตัวสนับสนุนที่ทำให้ความขัดแย้งหรือปัญหาขมวดปมเข้าจนนำไปสู่จุดวิกฤตสุดท้ายของเรื่อง ซึ่งถูกคลี่คลายลงได้เนื่องจากการตัดสินใจกระทำอย่างใดอย่างหนึ่งของตัวละคร ผนวกกับเวลาที่ผ่านไปทำให้ความขัดแย้งคลี่คลายลงจนนำไปสู่จุดจบของละครในที่สุด จากการวิเคราะห์ละครโทรทัศน์เกาหลีเรื่องนี้ สามารถแบ่งภาวะการณ์ที่เกิดขึ้น

ในช่วงของการพัฒนาเหตุการณ์ออกเป็น 6 ช่วงหลักๆ ได้แก่ ช่วงเติบโตในวังหลวง, โดนไล่ออกจากวังได้เรียนรู้เรื่องสมุนไพร, กลับเข้าวังหลวงและได้รับคัดเลือกเป็นนางกำนัล, โดนใส่ร้ายและเนรเทศไปเป็นทาส และได้เรียนรู้และศึกษาเรื่องการแพทย์และกลับเข้าวังหลวงอีกครั้งในฐานะหมอหลวง

ค. ภาวะวิกฤติ (Climax)

ภาวะวิกฤติหรือจุดClimaxของละครโทรทัศน์เรื่อง แดจังกึม จอมนางแห่งวังหลวงปรากฏอยู่ในหลายช่วงของเรื่องซึ่งส่วนมากจะเป็นจุดวิกฤติย่อยๆ ที่มีผลทำให้ชีวิตของตัวละครหักเหไปหรือเป็นเหตุการณ์ที่ส่งผลกระทบต่อจิตใจของตัวละครอย่างรุนแรง ซึ่งจุดวิกฤติย่อยๆ เหล่านี้ทำหน้าที่เป็นตัวช่วยในการดำเนินเรื่องราว นอกจากนี้อาจจะเป็นปัจจัยหนึ่งที่ช่วยขมวดปมความขัดแย้งที่เป็นความขัดแย้งหลักของเรื่องให้แน่นยิ่งขึ้น จนนำไปสู่ภาวะวิกฤติใหญ่ในตอนท้ายที่สุด

ง. ภาวะคลี่คลาย (Falling Action)

เมื่อพระเจ้าจุงจงอาการหนักขึ้นและรู้ถึงสถานการณ์ที่คับขันที่เกิดขึ้นภายในราชสำนักด้วยความเป็นห่วงจึงได้ส่งให้นางได้ออกนอกวังเพื่อไปพบกับมินจุงโฮที่โดนเนรเทศออกไปอยู่นอกเมืองก่อนแล้ว เพราะรู้ว่าถ้าตนเองตายลงจังกึมจะต้องโดนลงโทษอย่างหนักข้อหากบฏและถวายการรักษาไม่สำเร็จ ซึ่งแสดงให้เห็นว่าในท้ายที่สุดแล้วจังกึมก็ไม่สามารถเอาชนะกฎเกณฑ์และความเชื่อของคนในสมัยนั้นได้ในเรื่องของกรวดซึ่งทางเพศและแบ่งชนชั้นทำให้ต้องยอมหนีออกจากวังเพื่อความปลอดภัยของตนเอง ดังจะเห็นได้ว่าความขัดแย้งถูกคลี่คลายเมื่อตัวละครหลักยอมแพ้และเลิกทางให้กับกระความเชื่อหลัก และเมื่อเวลาผ่านไปความบาดหมางที่เกิดขึ้นก็ถูกลบเลือนไปตามกาลเวลา

จ. การยุติของเรื่องราว (Ending)

เป็นละครที่จบแบบมีความสุข (Happy Ending) หลังจากความขัดแย้งและปมปัญหาต่างๆ ได้รับการแก้ไข นั่นคือหลังจากการตายของพระเจ้าจุงจง แดจังกึมได้หนีออกไปใช้ชีวิตอย่างสงบสุขกับมินจุงโฮและมีลูกสาวด้วยกัน 1 คน และเมื่อผ่านพ้นไป 2 รัชกาล ทั้งสองก็ได้รับการอภัยโทษและคืนตำแหน่งในราชสำนักให้ แต่ทั้งสองก็ปฏิเสธเพราะต้องการเดินทางไปใช้ชีวิตอย่างสงบและศึกษาค้นคว้าความรู้ทางการแพทย์เพื่อใช้รักษาผู้ป่วยต่อไป แต่ในระหว่างเดินทางมีเหตุการณ์

ที่ทำให้จึงก็มิได้ใช้ความรู้ทางด้านการผ่าตัดเพื่อช่วยหญิงท้องแก่ได้สำเร็จซึ่งในสมัยนั้นยังไม่เคยมีใครนำวิธีนี้มาใช้กับมนุษย์ ซึ่งแสดงให้เห็นในตอนจบว่าการผ่าตัดที่แดจังกึมพยายามนำมาใช้รักษาคนแต่ไม่ได้รับการยอมรับในสมัยนั้น สามารถช่วยเหลือคนได้จริงและละครได้จบทั้งทำใจไว้ให้ผู้ชมคิดต่อ แต่เป็นการชี้ให้เห็นถึงความก้าวหน้าและการเริ่มศักราชของการแพทย์แผนใหม่ต่อๆ มานั่นเอง

จากการวิเคราะห์พบลักษณะโครงเรื่องของละครโทรทัศน์เกาหลีเรื่องนี้คือเป็นเรื่องของการต่อสู้ของเด็กผู้หญิงธรรมดาคนหนึ่งเพื่อความถูกต้องและการเลื่อนสถานะทางสังคม โดยมีการเล่าเรื่องที่เป็นลักษณะของเหตุการณ์ย่อยที่ดำเนินไปบนเหตุการณ์หลักแบบซ้อนทับเหลื่อมกันไป โดยในแต่ละตอนจะมีจุดวิกฤตและจุดคลี่คลายในตัวของมันเอง ละครมีการเริ่มเรื่องด้วยการเล่าถึงเหตุการณ์ที่มาของปมปัญหาหลักซึ่งเป็นผลมาจากเหตุการณ์ในอดีตที่เป็นตัวผลักดันให้เกิดปมปัญหาขึ้น และหลังจากนั้นเหตุการณ์พัฒนาไปตามการเติบโตขึ้นของตัวละครซึ่งต้องพบกับอุปสรรคและความขัดแย้งต่างๆ ในหลายช่วง ซึ่งอุปสรรคที่เกิดขึ้นเป็นเหมือนบททดสอบความสามารถของนางเอก ซึ่งเธอสามารถคลี่คลายปัญหาที่เกิดขึ้นได้ด้วยสติปัญญาผนวกกับความอดทน ไม่ย่อท้อต่อปัญหา และยึดถือคุณธรรมจนประสบความสำเร็จในหน้าที่การงานดังที่หวังไว้ แต่ความสำเร็จนี้ทำให้น่าไปสู่จุดวิกฤตเมื่อความสำเร็จของเธอกับสวนทางกับกระแสหลักของสังคมที่ผู้หญิงยังไม่ได้รับการยอมรับเท่าเทียมกับผู้ชาย ด้วยเหตุนี้เองจึงนำอันตรายมาถึงตัวนางเอกจนถึงชีวิตได้ และจุดวิกฤตนี้ถูกคลี่คลายลงเมื่อตัวละครยอมหลักทางให้กับกระแสหลักของสังคม ผนวกกับเวลาผ่านไปทำให้เหตุการณ์จบลงแบบมีความสุข

4.4.2 ความขัดแย้ง (Conflict)

ก. ความขัดแย้งภายในจิตใจของมนุษย์

ตัวละครภายในเรื่องนี้ต่างต้องเผชิญกับความขัดแย้งภายในจิตใจของตนเองซึ่งคอยสร้างปัญหาและความลำบากใจให้ และต้องพยายามขจัดความขัดแย้งนั้นให้หมดไป เช่น แดจังกึมต้องต่อสู้กับความขัดแย้งภายในจิตใจระหว่างความต้องการแก้แค้นแต่ก็ต้องคำนึงถึงจรรยาบรรณของแพทย์ที่ห้ามนำความรู้มาทำร้ายคนอื่น ซึ่งตอนสุดท้าย แดจังกึมก็สามารถเอาชนะใจตัวเองได้โดยเลือกที่จะรักษาโรคให้กับศัตรูที่ฆ่าแม่และอาจารย์ของตนเองจนหายดีตามจรรยาบรรณของแพทย์ที่ต้องรักษาผู้ป่วยอย่างเต็มความสามารถ มินจุงโฮนายทหารหนุ่มผู้ซื่อสัตย์และจงรักภักดีต่อพระเจ้าแผ่นดินเป็นอย่างสูง ก็มีความขัดแย้งภายในจิตใจเกิดขึ้นเมื่อต้องเลือก

ระหว่างความรักและหน้าที่ เมื่อครั้งที่พระเจ้าจุงจงแต่งตั้งให้จังกึมรับตำแหน่งหมอหลวงส่วน พระองค์และตนเองต้องยอมโดนเนรเทศออกจากเมืองไปโดยที่รู้ว่าพระเจ้าจุงจงนั้นมีใจให้กับ จังกึมเหมือนกัน แต่ตนเองก็ต้องยอมเสียสละเนื่องจากความจงรักภักดีต่อแผ่นดินและเห็นแก่ ประโยชน์ส่วนรวม หรือแม้แต่กิมยอง คู่แข่งของจังกึมที่เกิดความขัดแย้งภายในจิตใจที่ต้องเลือกระหว่างศักดิ์ศรีความถูกต้อง หรือการทำเพื่อวงศ์ตระกูลและแก้แค้นคนที่แย่งความรักจากคนที่ ตนเองแอบรักมาตลอดไป ซึ่งสังเกตได้ว่าความขัดแย้งที่เกิดขึ้นภายในจิตใจของตัวละครส่วนมาก เป็นความขัดแย้งระหว่างความต้องการของตนเองที่สวนทางกับความถูกต้อง

ข. ความขัดแย้งระหว่างมนุษย์กับมนุษย์

ความขัดแย้งระหว่างมนุษย์ที่เกิดขึ้นในละครเรื่องนี้มีสาเหตุมาจากอุดมการณ์ในการ ดำเนินชีวิตที่สวนทางกัน ในขณะที่กลุ่มหนึ่งยึดถือคุณธรรมและความถูกต้องเป็นหลัก อีกกลุ่มหนึ่ง กลับยึดถือประโยชน์ของตนเองเป็นหลักยอมตกเป็นทาสของกิเลสตัณหา ทำทุกอย่างเพื่อให้ได้มา ซึ่งเงินทองและอำนาจ ซึ่งด้วยความคิดที่สวนทางกันของคนสองกลุ่มนี้เองเป็นสาเหตุของความ ขัดแย้งภายในเรื่องโดยอุดมการณ์และความคิดของตัวละครนั้นจะนำไปสู่การกระทำที่ขัดแย้งกัน ระหว่างตัวละคร 2 ฝ่าย ดังจะเห็นได้จากความขัดแย้งระหว่างฝ่ายฮัลซังกุง และจังกึม กับฝ่ายของ แซซังกุง และกิมยอง ที่เกิดขึ้นเนื่องจากแซซังกุงและกิมยองทำทุกวิถีทางเพื่อให้ได้มาซึ่งตำแหน่งซัง กุงสูงสุดแห่งห้องเครื่อง ไม่ว่าจะต้องโกงในการแข่งขันทำอาหาร สร้างเรื่องเพื่อใส่ร้ายคนบริสุทธิ์ หรือ ใช้อาหารเพื่อทำร้ายผู้อื่น ซึ่งถือว่ามีจริยบรรณของการเป็นแม่ครัวที่ดี และยังใช้อำนาจหน้าที่ ในการใช้อำนาจผลประโยชน์ให้กับญาติพี่น้องแต่ในทางกลับกันฮัลซังกุงและจังกึมต่างก็พยายาม ใช้ความสามารถของตนเองในการเอาชนะอย่างอิสระขาด ปฏิบัติหน้าที่อย่างตรงไปตรงมา และ ด้วยความที่แซซังกุงเคยทำผิดไว้กับแม่ของจังกึมในอดีตทำให้แซซังกุงต้องการที่จะกำจัดจังกึมเพื่อ ไม่ให้เปิดโปงความลับของตนเอง และกำจัดเสี้ยนหนามที่จะมาแย่งชิงตำแหน่งซังกุงสูงสุด ทำให้ เกิดเรื่องราวความขัดแย้งหลายครั้งระหว่างคน 2 กลุ่มนี้

ละครโทรทัศน์เรื่องนี้ยังนำเสนอความขัดแย้งที่เกิดขึ้นจากความรักเช่น พระเจ้าจุงจงใน สถานะกษัตริย์ที่ตกหลุมรักผู้หญิงคนเดียวกับมินจุงโฮซึ่งเป็นเพียงแค่ข้าราชการเท่านั้น และถึงแม้ ทั้งสองคนจะมีฐานะแตกต่างกันมากแต่ในเมื่อมีความรักให้กับผู้หญิงคนเดียวกันทำให้เกิดความ ขัดแย้งขึ้นระหว่างบุคคลทั้ง 2 คน ดังจะเห็นได้ในฉากที่เกิดการดวลธนูกันของทั้ง 2 คน ซึ่งถึงแม้ ภายนอกมินจุงโฮจะมีสถานะทางสังคมที่ต่ำกว่าแต่การดวลธนูกันก็เป็นการต่อสู้กันเพื่อศักดิ์ศรีของ

ลูกผู้ชายและเพื่อแย่งชิงคนรัก หรือแม้แต่ความเกลียดชังที่แซกมียองมีต่อจังกึมก็มีสาเหตุส่วนหนึ่งมาจากการขัดแย้งเรื่องความรัก

ค. ความขัดแย้งระหว่างมนุษย์กับสภาพแวดล้อมภายนอก

เป็นความขัดแย้งระหว่างตัวเองของเรื่องและค่านิยมของสังคมในขณะนั้น ดังจะเห็นได้ว่าแม้จังกึมจะเป็นผู้หญิงที่มีความรู้และความสามารถทัดเทียมกับผู้ชายในสมัยนั้น แต่สภาพสังคม ความเชื่อ ค่านิยม กฎเกณฑ์ในสมัยนั้นยังคงยึดถือระบบศักดินาและยังไม่ยอมรับสถานะ สิทธิ เสรีภาพ และความสามารถของสตรี จึงทำให้จังกึมไม่ได้รับการยอมรับในฐานะหมอลองต้องถูกกดขี่ และกีดกันไม่ให้ทำการรักษาพระเจ้าแผ่นดิน เพราะตามกฎของวังหลวง จะอนุญาตให้หมอลองผู้ชายเท่านั้นที่มีสิทธิ์รักษาพระเจ้าแผ่นดินและราชวงศ์ ส่วนหมอลองหญิงจะทำได้แต่เพียงตรวจดูอาการและรายงานให้หมอลองทราบแต่ทำการสั่งยาและรักษาด้วยตนเองไม่ได้

นอกจากนั้นชีวิตในวัยเด็กของจังกึมยังต้องเผชิญกับการถูกกลั่นแกล้งและดูถูกจากเพื่อนๆ เพราะสาเหตุที่ว่านางเป็นเพียงลูกบุญธรรมของพ่อค้าเหล้า ซึ่งถือว่าเป็นชนชั้นไพร่ และไม่มีสิทธิในการเข้ารับการอบรมเพื่อเป็นนางใน จากเหตุการณ์ดังกล่าวทำให้เห็นถึงความขัดแย้งของฐานะและชาติกำเนิดของตัวละครเอกกับค่านิยมของสังคมในสมัยนั้น ทำให้เกิดปมปัญหาขึ้น เนื่องจากนางเอกต้องปกปิดชาติกำเนิดของตนเองเพราะคำสัญญาที่เคยให้ไว้กับบิดาว่าจะไม่เปิดเผยฐานะที่แท้จริงให้คนอื่นฟัง แต่ในที่สุดจังกึมก็สามารถเอาชนะความขัดแย้งในเรื่องชาติกำเนิด โดยใช้ความวิริยะอุตสาหะประกอบกับความอดทน ที่อยู่บนพื้นฐานของคุณธรรมและความถูกต้องในการเอาชนะและฝ่าฟันอุปสรรคทางด้านชนชั้น เนื่องจากแสดงความสามารถจนเป็นที่ยอมรับของคนในราชสำนัก ขึ้นครองตำแหน่งซังกุงสูงสุดแห่งห้องเครื่องและสามารถล้างมลทินให้กับแม่ของตนเองได้สำเร็จ โดยไม่ได้เปิดเผยชาติกำเนิดที่แท้จริงของตนเองตามคำสัญญาที่ให้ไว้กับพ่อ (ปกติผู้ที่รับตำแหน่งซังกุงสูงสุดแห่งห้องเครื่องต้องเป็นลูกหลานของขุนนางหรือนายทหารชั้นสูงเท่านั้น)

ถึงแม้ว่าจังกึมจะสามารถเอาชนะค่านิยมทางสังคมทางด้านชนชั้นและชาติกำเนิดได้แต่ด้านความไม่เท่าเทียมทางเพศ และความเชื่อดังเดิมเกี่ยวกับการแพทย์นั้นจังกึมยังไม่สามารถทำให้ตนเองเป็นที่ยอมรับได้ ดังจะเห็นได้ว่าตอนที่พระเจ้าจุงจงทรงแต่งตั้งให้ จังกึมเป็นขุนนางทำให้เกิดการลุกฮือขึ้นมาคัดค้านของเหล่าขุนนาง รวมไปถึงพระมารดาจนทำให้คำสั่งนี้ต้องถูกยกเลิกไปในครั้งแรก แต่ในท้ายที่สุดพระเจ้าจุงจงก็ได้แต่งตั้งให้จังกึมเป็นขุนนางชั้นสูงและทำหน้าที่เป็นหมอลอง

ส่วนพระองค์โดยไม่ฟังคำทัดทานของเหล่าเสนา ซึ่งถือว่าขัดกับกฎมณเฑียรบาลชั้นร้ายแรงและทำลายกฎหมายของประเทศ สร้างความไม่พอใจให้กับเหล่าเสนาเป็นอย่างมาก จนในที่สุดเมื่ออาการป่วยของพระเจ้าจุงจงหนักมากเกินเยียวยา จังก็มิได้เสนอให้ใช้วิธีการรักษาโดยการผ่าตัดซึ่งในสมัยนั้นการผ่าตัดคนยังไม่เป็นที่ยอมรับ โดยเฉพาะกับการกระทำกับพระเจ้าแผ่นดินถือว่าเป็นการลบหลู่เบื้องสูง เมื่อพระเจ้าจุงจงล่วงรู้ถึงสถานการณ์ภายในวังหลวงว่าไม่สู้ดีนักและอาจจะเป็นอันตรายต่อจังก็มิได้ จึงทรงตัดสินใจส่งจังก็มิกออกไปนอกเมือง

จากเหตุการณ์ดังกล่าวเป็นการแสดงให้เห็นว่าในท้ายที่สุดแล้วจังก็มิไม่สามารถเอาชนะค่านิยมทางด้านความไม่เท่าเทียมกันทางเพศ และความเชื่อดั้งเดิมทางการแพทย์ของคนในสมัยนั้นทำให้ต้องลี้ภัยออกไปจากเมืองหลวงเพื่อหนีอันตรายที่อาจจะเกิดขึ้นกับตนเองในตอนนั้น ซึ่งจากเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นสามารถสรุปได้ถึงความขัดแย้งที่เกิดขึ้นจากการต่อสู้กับค่านิยมของสังคมและความขัดแย้งระหว่างวิทยาการสมัยใหม่กับความเชื่อดั้งเดิม

จากการวิเคราะห์ความขัดแย้งในละครโทรทัศน์เกาหลี เรื่อง “แดจังก็มิก จอมนางแห่งวังหลวง” พบความขัดแย้งหลักเป็นเรื่องของการต่อสู้เพื่อความถูกต้องและเลื่อนชั้นทางสังคมของผู้หญิงคนหนึ่งซึ่งสวนทางกับขนบธรรมเนียมและค่านิยมในสมัยนั้นทำให้เกิดปัญหาต่างๆ ขึ้นในเรื่อง และมีความขัดแย้งรองๆ ที่เกิดขึ้นอันเนื่องมาจากการแย่งชิงอำนาจและให้ได้มาซึ่งความเป็นใหญ่ในราชสำนัก รวมไปถึงปัญหาภักสามเส้าที่ทำให้ตัวละครเกิดความขัดแย้งภายในจิตใจ และความขัดแย้งซึ่งกันและกัน

4.4.3 แก่นความคิด (Theme)

ก. แก่นความคิดเรื่องอำนาจ

จากการวิเคราะห์พบว่าละครโทรทัศน์เรื่อง “แดจังก็มิก จอมนางแห่งวังหลวง” นำเสนอแก่นความคิดหลักในเรื่องของอำนาจ ดังจะเห็นว่าเนื้อเรื่องนำเสนอความเป็นอยู่ของคนเกาหลีในสมัยก่อนที่อยู่ภายใต้การปกครองระบบศักดินา มีการแบ่งชนชั้นกันอย่างชัดเจน ไม่ว่าจะเป็นกษัตริย์ ขุนนาง นางกำนัล แพทย์หลวง ไพร่ ทาส ต่างมีวิถีชีวิตความเป็นอยู่ที่แตกต่างกัน นอกจากนี้ ไม่ว่าจะเป็นวัฒนธรรม วิธีการดำเนินชีวิต เสื้อผ้าเครื่องแต่งกายที่แบ่งแยกฐานะและชนชั้นอย่างชัดเจน และในละครโทรทัศน์เรื่องนี้เนื้อเรื่องหลักยังเป็นเรื่องการต่อสู้แย่งชิงให้ได้มาซึ่งการเลื่อน

สถานะทางสังคม โดยตัวละครแต่ละตัวต่างมีแรงกระตุ้นแตกต่างกันไป เช่น แดจังกึมต้องการครอบครองตำแหน่งซังกุงสูงสุดแห่งห้องเครื่องเพราะต้องการครอบครองบันทึกลับที่มีแต่ซังกุงสูงสุดเท่านั้นที่จะได้ครอบครองและบันทึกรวบรวมความเป็นจริงทั้งหมดเพื่อล้างมลทินให้กับพ่อแม่ของเธอ แต่ในทางตรงกันข้ามแซซังกุงและกิมยงต้องการความเป็นใหญ่ในห้องเครื่องของวังหลวง เนื่องจากเป็นเรื่องของการสืบทอดของวงศ์ตระกูลที่สืบทอดอำนาจในห้องเครื่องมาหลายชั่วคน โดยตัวเองในฐานะทายาทต้องรับหน้าที่ในการเป็นผู้สืบทอดอำนาจให้กับวงศ์ตระกูลต่อไป และเอื้อผลประโยชน์ให้กับญาติพี่น้องทางด้านเศรษฐกิจ

นอกจากนี้ภายในเรื่องยังนำเสนอเรื่องราวการแก่งแย่งชิงดีในราชสำนัก การต่อสู้เพื่อให้ได้มาซึ่งอำนาจความเป็นใหญ่ มีการแบ่งขั้วอำนาจเสนาฝ่ายซ้ายและเสนาฝ่ายขวา ดังจะเห็นได้ในหลายๆตอนไม่ว่าจะเป็นในตอนต้นที่พระมเหสีพระมารดาของเจ้าชายรัชทายาทต้องถูกลงโทษถึงตายเนื่องจากเป็นการป้องกันความมั่นคงของราชบัลลังก์หรือตอนที่เกิดการทำรัฐประหารเพื่อแย่งชิงอำนาจในยุคสมัยของพระเจ้ายองซัน เป็นต้น

ข. แก่นความคิดเรื่องศีลธรรม

ละครโทรทัศน์เรื่องนี้ได้ผสมผสานแก่นความคิดเรื่องศีลธรรมไว้ในเรื่อง ดังจะเห็นได้ว่านางเอกในเรื่องดำเนินชีวิตอยู่บนหลักคุณธรรมและความถูกต้อง และในเรื่องนำเสนอแนวความคิดที่ว่าความดีย่อมชนะความชั่วและอุปสรรคทุกสิ่ง และถึงแม้ว่าจะถูกกลั่นแกล้งและต้องเผชิญกับปัญหาหนักมากที่สุดทำคนที่ทำความดีก็จะได้รับสิ่งตอบแทนที่ดี คนทำความชั่วก็ต้องชดใช้กรรม ดังจะเห็นได้จากแดจังกึมตัวละครเอกของเรื่องที่ยึดหลักการดำเนินชีวิตอยู่บนพื้นฐานของศีลธรรมและความดีเชื่อฟังคำสั่งสอนของพ่อแม่และอาจารย์ ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์และจงรักภักดีต่อพระเจ้าแผ่นดินและราชวงศ์ มีความกตัญญูรู้คุณคน ไม่หลงต่อลาภยศสรรเสริญและกิเลสตัณหาและความแค้น คำนึงถึงจรรยาบรรณและความถูกต้องเป็นหลัก ซึ่งเห็นได้ในหลายเหตุการณ์ในทุกครั้งที่ยังกิมเกิดความรู้สึกท้อแท้หรือสิ้นหวังก็จะคิดถึงคำสั่งสอนของแม่และฮัลซังกุงที่จะคอยสอนให้นางทำแต่ความดี และไม่สิ้นหวังที่จะมีชีวิตต่อไปเพื่อต่อสู้กับความไม่ถูกต้อง เช่น เมื่อตอนแรกที่จังกึมเข้าใจหมอมหญิงจังกึมผิดคิดว่าเป็นคนไม่ดี เวลาที่หมอมหญิงใช้ให้นางเตรียมสมุนไพรให้คนไข้ถึงแม้นางจะไม่เต็มใจทำ แต่เมื่อคิดถึงคำสั่งสอนของฮัลซังกุงแล้วว่า ต่อให้ไม่ชอบคนๆ นั้นมากแค่ไหนก็อย่างได้ละเลยหน้าที่ของตนเองที่ต้องกระทำ ดังนั้นนางจึงยอมทำตามคำสั่งงานเสร็จ เป็นต้น

ในทางตรงกันข้ามในขณะที่แซซซังกุงและกิมยงยอมทำทุกอย่างเพื่อให้ได้มาในสิ่งที่ตัวเองต้องการโดยไม่คำนึงว่าจะเป็นสิ่งที่ถูกหรือผิด ดังจะเห็นได้จากการที่แซซซังกุงต้องการขจัดเชียนหนามที่ขวางทางทำให้ใส่ร้ายปาร์คเมียงยอเพื่อนสนิทว่าคบชู้ผู้ชายส่งผลให้นางโดนขับไล่ออกจากวัง นอกจากนี้ยังวางแผนชั่วร้ายทุกอย่างที่ทำให้ตนเองได้เป็นใหญ่ไม่ว่าจะเป็นใส่ยาพิษลงในอาหารของไทเฮา นำยันต์แข่งของคังชทายาทไปซ่อนไว้ในห้องเครื่อง หรือแม้แต่พยายามใส่ร้ายฮัลซังกุง และจึงก็ถือว่าเป็นคนวางแผนลอบปลงพระชนม์พระเจ้าจุงจง เป็นต้น ในขณะที่เดียวกันแซกิมยง หลานสาวของแซซซังกุงเองก็ดำเนินรอยตามอาของตนเอง แต่มีสาเหตุมาจากความคับแค้นใจที่คนที่ตนเองแอบรักมาตลอดนั้นมีใจให้กับจังกึม คู่แข่งเพียงคนเดียวของเธอทำให้สุดท้ายแล้วกิมยงจึงตัดสินใจที่จะยอมละทิ้งศักดิ์ศรีและทำตามแผนการชั่วร้ายของแซซซังกุง

แต่ในที่สุดแล้วในตอนจบละครได้นำเสนอให้เห็นผลตอบแทนของการทำความดีและการทำความชั่ว ดังจะเห็นได้ว่าแซซซังกุงและกิมยงต้องรับโทษสถานหนักและโดนเนรเทศออกไปจากวังหลวง ในขณะที่แดจังกึมได้รับการยอมรับจากกษัตริย์ และเชื้อพระวงศ์ โดยสามารถขึ้นครองตำแหน่งซังกุงสูงสุดแห่งห้องเครื่องและล้างมลทินให้กับครอบครัวของตนเองได้ และที่สำคัญจังกึมยังเป็นผู้หญิงคนแรกที่ได้รับแต่งตั้งเป็นหมอลหลวงส่วนพระองค์ซึ่งแสดงให้เห็นว่าผู้หญิงก็มีความสามารถไม่แพ้ผู้ชาย และถึงแม้ในตอนท้ายจะถูกประกาศลงโทษ แต่ด้วยความสามารถและความดีความชอบในอดีตก็ได้รับการคืนตำแหน่งในที่สุด

ค. แก่นความคิดเรื่องหลักการดำเนินชีวิต

ในละครเรื่องนี้ได้สอดแทรกแง่คิดและคำสอนเกี่ยวกับหลักการดำเนินชีวิตไว้ในหลายตอนของเรื่อง ไม่ว่าจะเป็นเรื่องของความพอดี หรือการเดินทางสายกลาง การทำอะไรอย่างพอดีไม่มากหรือน้อยเกินไป เช่น ตอนที่แม่ของจังกึมบอกว่าสมุนไพรมานำมาปรุงอาหารหากใช้น้อยเกินไปก็จะไม่เกิดผลแต่ถ้าใส่มากเกินไปก็อาจจะให้ผลในทิศทางกลับกัน ยกตัวอย่างเช่นตอนที่แซซซังกุงต้องการลอบปลงพระชนม์พระพันปีโดยแอบใส่เอาเกลือไปในอาหารของพระพันปีด้วยอ้างว่าจะช่วยป้องกันและรักษาโรคอ้วน แต่นางใส่ลงไปปริมาณที่มากเกินไปซึ่งจะเป็นอันตรายถึงขั้นทำให้หมดสติได้

เรื่องของความพยายามและไม่ท้อแท้สิ้นหวัง ดังจะเห็นได้จากจังกึมมีความพยายามต่อสู้ฟันฝ่าอุปสรรคต่างๆ อย่างไม่ย่อท้อ เช่น ตอนที่จังกึมทำผิดและโดนเนรเทศออกไปยังเขตทาเจซึ่งเป็นเขตรอบนอกของวังหลวง และเป็นที่อยู่ของผู้ที่สิ้นหวังในชีวิต วันๆ ไม่ทำงานปล่อยชีวิตให้ผ่าน

ไปแต่นางก็ไม่ยอมแพ้กัลดัดคิดค้นวิธีการปลูกหญ้าเทศนซึ่งเป็นสมุนไพรที่มีสรรพคุณช่วยรักษาโรคได้หลายโรคแต่ไม่สามารถปลูกได้ในประเทศเกาหลีทำให้ต้องนำเข้าจากประเทศจีนและมีราคาแพงทำให้ชาวบ้านทั่วไปไม่สามารถซื้อหาได้ หรือแม้แต่ตอนที่จังกึมฝึกฝนเรียนรู้เรื่องแพทย์แผนโบราณซึ่งต้องอาศัยการฝึกฝนที่ยากลำบาก ความมุ่งมั่นพยายาม และถึงแม้ว่าจะผิดพลาดในหลายๆ ครั้งจังกึมก็ไม่ย่อท้อฝึกฝนและศึกษาค้นคว้าความรู้ใหม่ๆ เพิ่มเติมตลอดเวลาจนสามารถสอบผ่านเข้าไปเป็นหมอในวังหลวงได้ในที่สุด ดังจะเห็นได้จากตอนที่ฮัลซังกุงสอนจังกึมในเรื่องของให้มีความพยายามไม่ย่อท้อว่า “ถ้าอ่อนแอเนิ่นเล็ๆ ก็เหมือนขุนเขา ถ้าเข้มแข็งลมพายุก็เหมือนสายลมอันแผ่วเบา”

ละครเรื่องนี้ยังได้มีการสอดแทรกแนวคิดเรื่องความกตัญญูรู้คุณ นั่นคือ คนเราเกิดมาควรมีความกตัญญูต่อพ่อแม่ ครู อาจารย์และผู้มีพระคุณ เช่นการที่จังกึมมีความกตัญญูรู้คุณต่อพ่อและแม่ โดยเชื่อฟังคำสั่งสอนของพ่อแม่ และไม่ยอมเปิดเผยชาติกำเนิดของตนเองตามที่ได้รับปากไว้กับพ่อ และพยายามเข้าไปเป็นซังกุงสูงสุดแห่งห้องเครื่องตามคำสั่งเสียของแม่และช่วยล้างมลทินให้กับครอบครัวของตนเอง เป็นต้น

ในละครเรื่องนี้มีการสอนแนวคิดของการดำเนินชีวิตโดยยึดถือความถูกต้อง ดังจะเห็นได้จากตอนที่ซังกุงได้กล่าวไว้ว่า “วังหลวงที่หรูหราแต่แท้จริงก็เป็นเพียงเปลือกนอกที่ฉาบฉวย แม้วันๆ จะมีคนเข้าออกมากมายแต่ก็มีความเงียบเหงา อาจเพราะทุกคนรู้สึกอ้างว้างจึงทำให้เกิดความระแวง และความอิจฉากันและกันเพราะความโดดเด่นทำให้ทุกคนพยายามแก่งแย่งเพื่อเป็นคนโปรดของเชื้อพระวงศ์ หวังครอบครองลาภยศสรรเสริญให้มากที่สุดถึงขนาดทำร้ายคนอื่นก็ไม่กลัว ทุกคนจึงหลงอำนาจและติดบ่วงของมันอย่างไม่ที่สิ้นสุด” ซึ่งหมายถึงว่าในการกระทำของมนุษย์ควรยึดหลักความถูกต้องและไม่ให้กิเลสตัณหาเข้าครอบงำ เพราะถ้าเป็นเช่นนั้นแล้วเราจะไม่สามารถหลุดพ้นจากวังวนเหล่านั้นได้ หรือตอนที่ฮัลซังกุงสอนจังกึมตอนที่ต้องแข่งขันทำอาหารเพื่อชิงตำแหน่งซังกุงสูงสุดแห่งห้องเครื่องซึ่งจังกึมนั้นอยากเอาชนะโดยลิ้มคำนึงถึงใจพ่อกับการแข่งขันว่าต้องหาวัตถุดิบที่ชาวบ้านทั่วไปสามารถหาจับประทานได้ ฮัลซังกุงจึงได้สอนจังกึมว่า “อย่าพยายามเอาชนะโดยลิ้มคิดถึงความเป็นตัวตนของตนเองและความถูกต้อง”

ง. แก่นความคิดเรื่องความรัก

แนวคิดเรื่องความรักในละครโทรทัศน์เรื่องนี้แบ่งออกเป็นหลายแง่มุม ไม่ว่าจะเป็นความรักระหว่างชายหญิง อันได้แก่ความรักระหว่างมินจุงโฮกับจังกึม รักระหว่างพ่อแม่และลูกนั่นคือความ

รักที่พ่อแม่มีให้กับจิ้งกิ้ง อาจารย์กับลูกศิษย์ ได้แก่ ฮัลซังกุงกับจิ้งกิ้ง ของซังกุงและเยนเซ็ง ความรักระหว่างเครือญาติ แซซังกุงและกีมยอง รวมไปถึงความรักระหว่างเพื่อน ได้แก่ความรักระหว่างจิ้งกิ้งและเยนเซ็ง โดยความรักในเรื่องมีหลายรูปแบบไม่ว่าจะเป็นรักสามเส้า รักที่ไม่สมหวัง รักที่ถูกกีดกันเนื่องจากความแตกต่างทางด้านชนชั้น การเสียสละเพื่อความรัก การรักโดยไม่หวังผลตอบแทน

จ. แก่นความคิดเรื่องกฎแห่งกรรม

ในละครนำเสนอแก่นความคิดเรื่องกฎแห่งกรรมดังจะเห็นได้ว่าตัวละครทุกตัวต่างได้รับผลของการกระทำของตนเอง คนทำดีก็จะประสบความสำเร็จในชีวิต ส่วนคนที่ทำชั่วก็ได้รับผลของการกระทำของตนเอง ดังที่ได้กล่าวไปแล้วในตอนต้นว่า แดจิ้งกิ้งนั้นถึงแม้จะโดนกลั่นแกล้งและพบกับมรสุมชีวิตมากมาย แต่ด้วยความที่เป็นคนจิตใจดี คิดดี ทำดี ทำให้สุดท้ายประสบความสำเร็จในชีวิต และมีความสุข ในขณะที่ฝ่ายอธรรมทั้งหมด ไม่ว่าจะเป็นแซซังกุงและกีมยองที่โดนลงโทษและเนรเทศออกไปจากวังหลวง รวมไปถึงแซปักซุนที่โดนฆ่าตาย

ฉ. แก่นความคิดเรื่องการเคารพผู้อาวุโส

ประการสุดท้ายแนวคิดที่เห็นได้ชัดเจนในละครเรื่องนี้คือเรื่องการให้เคารพผู้อาวุโสกว่าซึ่งถือเป็นเรื่องที่สำคัญไม่ว่าจะเป็นผู้ที่มีอายุมากกว่า มีตำแหน่งหน้าที่การงานสูงกว่าหรือเป็นผู้ที่มีบุญคุณ ดังจะเห็นได้จากการทำความเคารพเมื่อเข้าไปเจอผู้อาวุโสกว่า หรือการที่นางกำนัลต้องทำความเคารพต่อซังกุง เป็นต้น

ช. แก่นความคิดเรื่องอาชีพ

ในละครเรื่องนี้สอดแทรกแก่นความคิดเรื่องอาชีพเอาไว้ ดังจะเห็นได้จากการต่อสู้เพื่อการเป็นซังกุงสูงสุดแห่งห้องเครื่องก็เหมือนกับการต่อสู้เพื่อความสำเร็จในหน้าที่และอาชีพการงาน ซึ่งแสดงให้เห็นถึงเส้นทางการต่อสู้ตั้งแต่เริ่มต้นเป็นนางกำนัลฝึกหัดและต้องผ่านบททดสอบมากมาย จนสุดท้ายประสบความสำเร็จในหน้าที่การงานตามที่ฝันไว้ในที่สุด

ซ. แก่นความคิดเรื่องโชคชะตา

ในละครเรื่องนี้สอดแทรกแก่นความคิดเรื่องโชคชะตาและพรหมลิขิตไว้ดังจะเห็นได้จากตอนต้นเรื่องที่พ่อของแดงก็มีสมัยวัยหนุ่มได้เจอกับนักพรตซึ่งทำนายชะตาชีวิตของเค้าไว้ว่าจะต้องประสบเคราะห์กรรมจากผู้หญิง 3 คน ซึ่งผู้หญิงคนสุดท้ายจะทำให้ตนเองต้องตาย และถึงแม้จะพยายามหลีกเลี่ยงและหลบหนีทุกอย่างก็ไม่สามารถพ้นชะตาฟ้าที่ลิขิตไว้แล้ว ซึ่งสุดท้ายพ่อของแดงก็ต้องตายเพราะความรู้เท่าไม่ถึงการณ์ของลูกสาวตัวเอง

จากการวิเคราะห์พบแก่นความคิดเรื่องอำนาจเป็นหลักเนื่องจากเป็นละครย้อนยุคในสมัยที่ประเทศเกาหลียังมีการแบ่งชนชั้น และสถานะทางสังคม ส่งผลให้เกิดการแก่งแย่งชิงดีเพื่อให้ได้มาซึ่งอำนาจและความเป็นใหญ่ โดยตัวละครหลักเป็นตัวแทนของฝ่ายธรรมะซึ่งยึดถือหลักคุณธรรมในการดำเนินชีวิต ทำให้ในละครมีแก่นแนวคิดที่เกี่ยวกับศีลธรรม เรื่องของการทำดี และยึดถือความถูกต้อง ที่สำคัญละครเรื่องนี้ยังสอดแทรกแก่นความคิดเรื่องการเดินทางชีวิตไว้มากมาย ไม่ว่าจะเป็นเรื่องของความพอดี ความอดทนเข้มแข็งไม่ท้อแท้ต่ออะไรง่าย ๆ รวมไปถึงคุณธรรมต่างๆ ที่คนเราควรมี เช่น ความกตัญญู ความซื่อสัตย์ และรู้จักให้อภัย เป็นต้น นอกจากนี้ในละครยังพบแก่นความคิดเรื่องความรักซึ่งเป็นรักสามเส้า แก่นความคิดเรื่องการเคารพผู้อาวุโส และเรื่องกฎแห่งกรรม แก่นความคิดเรื่องอาชีพ และแก่นความคิดเรื่องโชคชะตาอีกด้วย

4.4.4 ตัวละคร (Character)

ลักษณะตัวละครเรื่องนี้เป็นแบบตัวละครที่เห็นได้รอบด้าน (well-rounded character) นั่นคือตัวละครทุกตัวภายในเรื่องมีวิวัฒนาการด้านนิสัยใจคอ และมีการเปลี่ยนแปลงความคิดเกี่ยวกับสิ่งต่างๆ ในชีวิตอย่างเป็นเหตุเป็นผลตามประสบการณ์ที่ได้เจอ และได้เห็นการเติบโตของตัวละครในช่วงยาว เนื่องจากการดำเนินเรื่องนี้เป็นช่วงตั้งแต่ในวัยเด็กจนวัยกลางคน และจากการวิเคราะห์สามารถแบ่งประเภทตัวละครได้เป็นดังนี้

ตารางที่ 4.4 การวิเคราะห์ตัวละครในละครโทรทัศน์ “แดจังกึม จอมนางแห่งวังหลวง”

ตัวละคร	ประเภทของตัวละคร	ลักษณะของตัวละคร
แดจังกึม	พระเอก (The Hero) เจ้าหญิง (The princess)	หญิงสาวตัวแทนผู้หญิงหัวสมัยใหม่ มีความมั่นใจ ฉลาดมีปฏิภาณไหวพริบ สามารถพลิกแพลงและแก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้ ใฝ่รู้และขวนขวายหาความรู้ด้วยตนเอง มุ่งมั่นขยันอดทน ไม่ย่อท้อต่ออุปสรรคมีน้ำใจและความกตัญญูต่อผู้มีพระคุณ ยึดถือคุณธรรมและความถูกต้องในการดำเนินชีวิตรู้จักการให้อภัย และให้โอกาสแก่ผู้ยอมรับผิดเสมอ ตลอดจนการดำเนินเรื่องเป็นตัวละครที่ต้องเผชิญกับปัญหา และอุปสรรคต่างๆ รวมถึงต้องต่อสู้กับความชั่วร้ายและอำนาจมืดแต่ก็สามารถใช้ความสามารถ และสติปัญญาแก้ไขปัญหามาผ่านพ้นไปได้
มินจุงโฮ	พระเอก (The Hero)	องครักษ์หนุ่มหน้าตาดี บุคลิกนิ่ง สุขุม มีการศึกษาและทักษะทางการทหารเป็นอย่างดี เป็นคนมีคุณธรรมและยึดถือความถูกต้องในการดำเนินชีวิต มีความจงรักภักดีต่อกษัตริย์และแผ่นดิน รวมถึงเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตัว ยอมเสียสละความสุขของตัวเอง เป็นตัวละครที่คอยให้ความช่วยเหลือแดจังกึมในหลายๆ ครั้งจนทำให้ตัวเองต้องตกอยู่ในอันตราย และด้วยความใกล้ชิดกันทำให้ทั้งสองคนนั้นรักกันและตกลงเป็นสามีภรรยากันในที่สุด
พระเจ้าจุงจง	ผู้ช่วยเหลือ (The Helper) ผู้ร้าย (The villain)	กษัตริย์จุงจงเป็นกษัตริย์องค์ที่ 11 ของราชวงศ์ โชซอน เป็นคนอ่อนโยนจนบางครั้งทำให้กลายเป็นคนลังเล และไม่มีความคิดขาด ในระหว่างที่พยายามปฏิรูประบบการเมืองใหม่ พระองค์ได้พบกับจังกึม และชื่นชอบในบุคลิกที่อบอุ่น และความสามารถที่โดดเด่นของจังกึมจนแต่งตั้งให้จังกึมเป็นหมอหลวงประจำพระองค์มีตำแหน่งเป็นขุนนางชั้นสาม ซึ่งไม่เคยมีมาก่อนในประวัติศาสตร์แผ่นดินเกาหลี และสร้างความไม่พอใจให้กับเหล่าขุนนางจนนำไปสู่จุดแตกหักของเรื่อง

ตัวละคร	ประเภทของตัวละคร	ลักษณะของตัวละคร
พระเจ้าจุงจุง (ต่อ)		ในตอนท้ายของเรื่องก่อนที่พระเจ้าจุงจุงจะสิ้นพระชนม์ได้ส่งจังกึมออกนอกวังหลวงเพื่อป้องกันอันตรายที่อาจจะเกิดขึ้นกับนาง
ฮัลซังกุง	ผู้ให้ (The donor)	นางกำนัลห้องเครื่องซึ่งในอดีตเป็นเพื่อนสนิทกับแม่ของจังกึมและได้ช่วยแม่ของจังกึมให้รอดตายจากการถูกประหาร ภายหลังได้กลายมาเป็นอาจารย์ที่ให้ความรู้ในการทำอาหาร และสอนการใช้ชีวิตในวังหลวงให้กับจังกึม เป็นตัวละครที่มีพัฒนาการดังจะเห็นได้จากในตอนที่เป็นเพียงนางกำนัลในหลังหลวงนั้น ถึงแม้ว่าจะรู้ถึงความจริงว่าใครเป็นผู้กระทำผิดแต่ก็ไม่กล้าที่จะออกไปพูดความจริง ด้วยความรักตัวกลัวตาย แต่ภายหลังได้เติบโตขึ้นและเลื่อนขั้นเป็นซังกุงผนวกกับปมความรู้สึกผิดที่เคยทำพลาดได้ ฮัลซังกุงจึงยื่นหยัดทำเพื่อความถูกต้อง และความยุติธรรม จนสุดท้ายโดนกล่าวหาว่ามีส่วนในการลอบปลงพระชนม์ทำให้โดนทรมานและเนรเทศไปนอกวัง จนทนพิษบาดแผลไม่ได้สิ้นใจตายในที่สุด
หมอมหึงจังกึม	ผู้ให้ (The donor)	หมอมหึงที่เป็นตัวแทนผู้หึงสมัยใหม่ที่กล้าคิดกล้าทำ มีความสามารถทางด้านการแพทย์จนเป็นที่ยอมรับแต่เป็นคนที่ต่อต้านสังคมและทำตัวขวางโลกและถึงภายนอกเป็นคนที่ดูแข็งกระด้างแต่ภายในอ่อนโยน มีเมตตา และคุณธรรม แต่ด้วยปมชีวิตในอดีตทำให้เลือกที่จะเป็นหมอรักษาโรคให้กับชาวบ้านและนักโทษอยู่ที่เกาะเชจูจังกึมได้รับจังกึมเป็นลูกศิษย์และถ่ายทอดวิชาทางการแพทย์ให้ และยังสอนในเรื่องของข้อคิดในการดำเนินชีวิต ซึ่งถือเป็นอาจารย์ทางด้านการแพทย์คนแรกของจังกึม

ตัวละคร	ประเภทของตัวละคร	ลักษณะของตัวละคร
แซซซังกุง	ผู้ร้าย (The villain)	เพื่อนสนิทของปาร์คเมียงยอและฮัลซังกุงในตอนต้น แต่ถูกกดดันและอบรมสั่งสอนให้ทำทุกอย่างเพื่อสืบทอดอำนาจของครอบครัวในฐานะซังกุงสูงสุดแห่งห้องเครื่องและช่วยเหลือผลประโยชน์ให้กับธุรกิจของครอบครัว ทำให้กลายเป็นคนที่สามารถทำทุกอย่างเพื่อให้ได้มาในสิ่งที่ตนเองต้องการโดยไม่คำนึงถึงผลของการกระทำและความถูกต้อง ยึดติดกับยศฐาบรรดาศักดิ์ ทัศนคติสูง ไม่ยอมก้มหัวให้ใคร แต่จริงๆ แล้วมีปมความหวาดกลัวและรู้สึกผิดอยู่ในใจอันเนื่องมาจากเหตุการณ์ในอดีตที่ตนเองใส่ร้ายเพื่อนจนทำให้เพื่อนต้องโดนลงโทษประหารชีวิต
แซกิมยอง	ผู้ร้าย (The villain)	หลานสาวของข้าในวังหลวงที่คลุกคลีอยู่ในครัวตั้งแต่เล็กก็มยองเป็นสาวสวยที่เต็มไปด้วยความเยะใส และทะเยอทะยาน เธอมีใจให้แก่มินจุงโฮมานานแม้ว่าจะมีฐานะทางสังคมที่ต่างกัน กิมยองเป็นคู่แข่งคนสำคัญของจังกึมที่ต้องการแย่งชิงตำแหน่งแม่ครัวหลวงมือ 1 มาให้ได้ แต่ด้วยความเยะใส และรักในศักดิ์ศรีในตอนแรกนางจึงไม่ยอมทำตามคำสั่งของแซซซังกุงที่จะให้โกงการแข่งขันแต่ในภายหลังเนื่องจากสภาพแวดล้อมที่บังคับผสมผสานกับความคับแค้นใจที่ถูกจังกึมแย่งคนรักไป จึงทำให้นางยอมทำตามคำสั่งของแซซซังกุงเพื่อเอาชนะแดจังกึมให้ได้

จากการวิเคราะห์พบว่าตัวละครในเรื่องถูกนำเสนอแบ่งออกเป็น 2 ฝ่ายทั้งฝ่ายธรรมะและฝ่ายอธรรม โดยพระเอกและนางเอกถูกนำเสนอในลักษณะทางบวกคือเป็นคนดีมีคุณธรรม รักษาดี และเห็นประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าส่วนตัว โดยเฉพาะนางเอกถูกออกแบบให้เป็นตัวแทนของผู้หญิงหัวสมัยใหม่ที่มีความคิดล้ำหน้ากว่าคนในสมัยนั้น และต่อสู้ดิ้นรนเพื่อสิทธิเสรีภาพและการยอมรับมีลักษณะเป็นเชิงอุดมคติ คือสวยสง่า ฉลาด ใฝ่รู้ มีความอดทน พยายามไม่ย่อท้อ รักคุณธรรม มีจิตใจเมตตา รู้จักการให้อภัย และเป็นตัวละครหลักที่เป็นผู้ถ่ายทอดและนำเสนอความเป็นเกาหลี โดยเน้นในเรื่องของขนบธรรมเนียมประเพณีโบราณของเกาหลี โดยเฉพาะวัฒนธรรมการปรุงอาหารที่พิถีพิถันและให้ความสำคัญกับการปรุงอาหารเป็นอย่างมาก รวมไปถึงความรู้ทางด้านการแพทย์สมัยโบราณ

4.4.5 ฉาก (Setting)

ก. ฉากยุคสมัย

ฉากทั้งหมดในเรื่องเป็นฉากที่บอกถึงเกาหลียุคสมัยโบราณย้อนกลับไป 500 ปีในสมัยราชวงศ์โชซอน ซึ่งในสมัยนั้นประเทศเกาหลียังปกครองด้วยระบอบสมบูรณาญาสิทธิราชย์ และยึดถือระบบศักดินา ซึ่งเป็นระบบที่พระมหากษัตริย์มีอำนาจเหนือกฎหมาย แต่ถึงอย่างไรพระมหากษัตริย์ก็ต้องประพฤตินอยู่ในกรอบภายใต้หลักจารีตประเพณีที่สืบต่อกันมา ดังจะเห็นได้จากตอนที่พระเจ้าจุงจงแต่งตั้งจังกึมให้เป็นหมอลวงส่วนพระองค์แต่หลังจากได้รับการคัดค้านจากพระมารดาเนื่องจากผิดกฎจารีตที่ปฏิบัติสืบต่อกันมา ทำให้สุดท้ายต้องยกเลิกคำสั่งไป

ประเทศเกาหลีในสมัยนั้นยังสวามิภักดิ์ต่อราชวงศ์หมิงของจีน ทำให้ฉากในละครเรื่องนี้มีการกล่าวถึงประเทศจีน ซึ่งมีอิทธิพลต่อประเทศเกาหลีเป็นอย่างมากในสมัยนั้น ไม่ว่าจะเป็นทั้งการเมือง เศรษฐกิจ และสังคม รวมไปถึงประเพณีและความเชื่อต่างๆ เช่น ตอนที่ ต้าหมิงส่งทูตเจริญความสัมพันธ์มายังเกาหลีพร้อมกับนำไก่ทองซึ่งเป็นสัตว์หายากและมีสีขนสวยงามมาถวายให้แต่พระเจ้าจุงจง และภายในเรื่องยังมีการกล่าวถึงตำหนักแทเพียงซึ่งเป็นตำหนักที่สร้างขึ้นเพื่อต้อนรับทูตที่เดินทางมาจากประเทศจีนโดยเฉพาะ และเมื่อทุกครั้งที่มีทูตเดินทางมาวังหลวงก็จะจัดงานก้านัลไปดูแลเรื่องอาหารการกินและจัดการต้อนรับเป็นอย่างดี

อีกประการหนึ่งที่บ่งบอกถึงยุคสมัยของประเทศเกาหลีในละครโทรทัศน์เรื่องนี้คือฉากสภาพบ้านเมือง เศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรมในอดีต เช่น ฉากพระราชวัง ฉากสภาพบ้านเรือนของพ่อค้า ประชาชน ฉากของโรงเรียน สถานือนามัย รวมไปถึงอุปกรณ์เครื่องใช้ไม้สอย ก็แสดงให้เห็นถึงวิถีชีวิต ประเพณีความเป็นอยู่ของคนเกาหลีในสมัยโบราณ ประกอบกับตัวละครภายในเรื่องก็แต่งกายด้วยชุดโบราณ ผู้หญิงจะสวมชุดฮันบกซึ่งเป็นชุดยาวทั้งเสื้อและกางเกงแต่ในสมัยโชซอนจะมีการเปลี่ยนแปลงเล็กน้อยคือ ผู้หญิงจะใส่เสื้อที่มีลำตัวสั้นแต่ท่อนล่างกรุยกราย ส่วนผู้ชายจะสวมเสื้อคลุมยาวที่เรียกว่าชอกโกรีและกางเกงขายาว ซึ่งเสื้อผ้าในเรื่องยังเป็นเครื่องบ่งชี้ทางชนชั้นและสถานะของตัวละครในเรื่องอีกด้วย เช่น นางก้านัน ชังกุง และหมอลวงก็จะแต่งกายต่างกัน เป็นต้น จากองค์ประกอบทั้งหมดทำให้ผู้ชมสามารถทราบได้ว่าละครกำลังดำเนินไปในยุคโบราณของประเทศเกาหลี

ภาพที่ 4.20 เครื่องแต่งกายนางกำนัลและซังกุงในละครโทรทัศน์เรื่อง
“แดจังกึม จอมนางแห่งวังหลวง”

ภาพที่ 4.21 เครื่องแต่งกายหมอหญิงในละครโทรทัศน์เรื่อง
“แดจังกึม จอมนางแห่งวังหลวง”

นอกจากนี้ในละครยังนำเสนอให้เห็นถึงสภาพเศรษฐกิจ สังคม และของประเทศเกาหลีในอดีตว่าความเจริญยังกระจุกตัวอยู่เพียงแต่ในราชสำนัก ชนชั้นสูงและพ่อค้าเท่านั้นสำหรับประชาชนทั่วไปนั้นยังไร้การศึกษาและต้องอยู่ด้วยความลำบากยากแค้น ดังจะเห็นได้จากฉากบ้านเรือนในสมัยนั้นก็ยังมีลักษณะที่แตกต่างกันไปซึ่งบ่งบอกถึงสถานะทางสังคมของตัวละครนั้นๆ ภายในเรื่อง เช่น วังหลวง บ้านขุนนาง พ่อค้า ไพร่ ทาส ต่างก็มีที่อยู่ซึ่งมีลักษณะแตกต่างกันไป และสถานะทางสังคมก็แตกต่างกัน เช่น ลูกเจ้าขุนมูลนายเท่านั้นที่จะมีสิทธิเรียนหนังสือ หรือแม้แต่อาชีพบางอาชีพที่จำกัดไว้ให้กับเหล่าเชื้อสายของลูกขุนนางเท่านั้น เช่น ตำแหน่งนางกำนัล

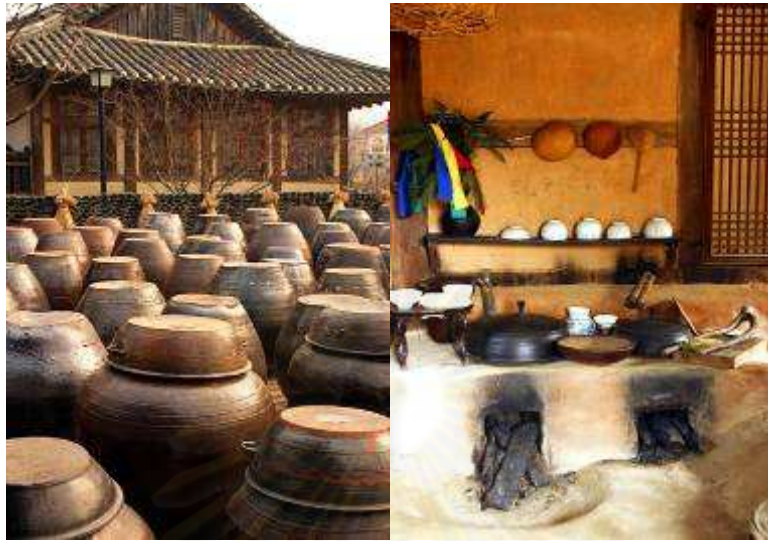
ในวังหลวงต้องคัดเลือกมากจากเด็กหญิงที่เป็นลูกสาวขุนนางเท่านั้น และถ้าเป็นแพทย์จะคัดมาจากลูกหลานของไพร่และทาสเท่านั้น เป็นต้น

ฉากที่ถูกนำเสนอบ่อยมากในละครเรื่องนี้เป็นฉากภายในห้องครัวซึ่งเป็นครัวสมัยโบราณของคนเกาหลี โดยฉากของห้องครัวมีความพิถีพิถันและบอกความเป็นอยู่ของคนในยุคสมัยนั้นได้อย่างดี และฉากหลักภายในเรื่องก็คือโรงครัวในวังหลวง ซึ่งมีการนำเสนออย่างเจาะลึกในรายละเอียดถึงทั้งระบบการปกครองและการจัดการภายในไม่ว่าเป็นห้องเครื่อง ห้องลำเรียง ห้องเก็บอาหาร ห้องเก็บเครื่องปรุง ซึ่งแตกต่างจากครัวของชาวบ้านทั่วไปที่มีเพียงครัวเดียวง่าย ๆ รวมทั้งเครื่องมือเครื่องใช้และอุปกรณ์ต่างๆที่ใช้ในการปรุงอาหารก็มีความแตกต่างกันไปตามสถานะทางสังคม และสิ่งที่ทำให้เห็นถึงความแตกต่างกับการทำอาหารในปัจจุบันได้แก่ความนิยมในการหมักเครื่องปรุงซึ่งนิยมนำไปฝังดินเพื่อให้มีรสชาติอร่อยและให้ความสำคัญกับวัตถุดิบที่จะนำมาใช้ในการทำซอสเครื่องปรุง ถึงขั้นกับต้องมีห้องสำหรับเก็บเครื่องปรุงและมีช่างประจำคอยดูแลห้องนี้โดยเฉพาะ ทั้งนี้ ฉากห้องครัวและฉากการเตรียมและปรุงอาหารเป็นฉากที่ถูกนำเสนอบ่อยครั้งในละครโทรทัศน์เรื่องนี้ อีกทั้งภายในเรื่องนี้ยังใช้การทำอาหารเป็นตัวช่วยดำเนินเรื่องในหลายครั้งอีกด้วย เช่น การใช้การทำอาหารเพื่อตัดสินผู้ที่ได้ครองตำแหน่งซังกุงสูงสุด หรือตอนที่ฮัลซังกุง และจังกึมโดนเนรเทศในข้อหาลอบปลงพระชนม์โดยการใช้อาพิษใส่ลงไปในการอาหารแต่จริงๆ แล้วเป็นผลมาจากการใส่ร้ายของแซซังกุง เป็นต้น

ข. ฉากที่เป็นสิ่งก่อสร้างหรือสตูดิโอ

- **ฉากวังหลวง** เป็นฉากหลักฉากหนึ่งของละครเรื่องนี้เพราะเรื่องราวที่เกิดขึ้นส่วนมากต่างดำเนินไปในวังหลวงตั้งแต่ตอนต้นของเรื่องที่พ่อแม่ของจังกึมเป็นทหารและนางกำนัลและหลังจากนั้นจังกึมในวัยเด็กก็กลับเข้ามาในวังหลวงเพื่อฝึกฝนเป็นนางกำนัลตามคำสั่งมารดา และในตอนสุดท้ายหลังจากโดนเนรเทศออกไปและกลับมาในวังอีกครั้งในฐานะหมอหญิง ทำให้อาจกล่าวได้ว่าเนื้อเรื่องหลักส่วนมากเกิดขึ้นในวังหลวง โดยภายในวังหลวงแบ่งออกเป็นหลายส่วน ได้แก่ พระราชวังส่วนในซึ่งเป็นที่อยู่ของกษัตริย์และเชื้อพระวงศ์ ชั้นที่ และนางกำนัล ซึ่งห้องภายในพระราชวังส่วนในนั้นนอกจากตำหนักที่อยู่ของกษัตริย์และเชื้อพระวงศ์แล้วยังมีห้องทำงานต่างๆ มากมายเช่น ห้องเย็บ ห้องปลูกผลไม้ ห้องหุงข้าว ครัวใน ครัวนอก และห้องลำเรียง เป็นต้น

ภาพที่ 4.22 ฉากห้องหมักเครื่องปรุงและห้องครัวในละครโทรทัศน์
“แดจังกึม จอมนางแห่งวังหลวง”

- **ฉากบ้านเมือง** เป็นฉากที่แสดงให้เห็นถึงที่อยู่อาศัยของประชาชนในสมัยนั้นที่มีความแตกต่างกันไปตามสถานะทางสังคม ซึ่งในละครเรื่องนี้มีฉากหลักๆ ได้แก่ บ้านแซ่บักซุน พ่อค้าที่มีฐานะร่ำรวย, บ้านคังดึกคู พ่อครัวแห่งวังหลวงซึ่งเป็นชาวบ้านทั่วไป, หมู่บ้านย่านชนบทที่ชาวบ้านมีฐานะยากจน รวมไปถึง ฉากคุกหลวงที่เกาะเซจูซึ่งเป็นคุกขังนักโทษการเมืองที่ถูกเนรเทศและฉากค่ายทหาร เป็นต้น

ภาพที่ 4.23 ฉากอาคารบ้านเรือนในละครโทรทัศน์ “แดจังกึม จอมนางแห่งวังหลวง”

ค. ฉากวิถีชีวิตของตัวละคร (Lifestyle)

- **ฉากการเตรียมและปรุงอาหาร** เป็นฉากหลักฉากหนึ่งที่พบบ่อยภายในเรื่องซึ่งพบว่า ฉากการเตรียมและการปรุงอาหารภายในละครเรื่องนี้ถูกสร้างขึ้นมาด้วยความใส่ใจในรายละเอียด และแสดงให้เห็นว่าคนเกาหลีในวังสมัยก่อนให้ความสำคัญและความพิถีพิถันในการทำอาหารเป็นอย่างมากโดยเฉพาะอาหารสำหรับกษัตริย์ที่จะต้องมีส่วนประกอบ และเครื่องปรุงชั้นเลิศ โดยฉากต่างๆ จะแสดงให้เห็นการทำอาหารทุกขั้นตอน ตั้งแต่ขั้นเตรียมวัตถุดิบและเครื่องปรุง ขั้นตอนการปรุงไม่ว่าจะเป็นการคลุกเคล้า การนึ่ง ต้ม ตุ่น ย่าง ทำให้อาจกล่าวได้ว่าฉากการทำอาหารเป็นฉากที่ถูกนำเสนอบ่อย และส่วนมากยังเป็นฉากที่มีความสำคัญและทำหน้าที่ในการดำเนินเรื่องอีกด้วย

ฉากการปรุงอาหารในละครโทรทัศน์เรื่องนี้นอกจากจะเน้นขั้นตอนการทำอาหารอย่างละเอียด และชี้ให้เห็นถึงความพิถีพิถันและใส่ใจในการปรุงอาหารของคนเกาหลีในสมัยโบราณแล้วยังให้ความสำคัญกับเรื่องของสุขภาพเป็นหลัก กล่าวคือแสดงให้เห็นถึงการคำนึงถึงสรรพคุณของวัตถุดิบต่างๆ ที่นำมาปรุงอาหารที่ช่วยบำรุงสุขภาพให้แข็งแรง ซึ่งภายในเรื่องนี้ยังสอดแทรกความรู้เกี่ยวกับสรรพคุณของพืชสมุนไพรต่างๆ เอาไว้ทำให้ผู้ชมได้รับประโยชน์ในเวลาเดียวกัน

ภาพที่ 4.24 ฉากการปรุงอาหารในวังหลวงในละครโทรทัศน์ “แดจังกึม จอมนางแห่งวังหลวง

ภาพที่ 4.25 ฉากการรับประทานอาหารในละครโทรทัศน์ “แดจังกึม จอมนางแห่งวังหลวง

- **ฉากการทำยาสมุนไพรและตรวจรักษาโรค** ในละครเรื่องนี้มีหลายฉากที่เกี่ยวกับการแพทย์แผนโบราณ เช่น การตรวจโรคด้วยการจับชีพจรและรักษาด้วยการฝังเข็ม และใช้การรักษาโรคด้วยยาสมุนไพร ซึ่งในละครเรื่องนี้มีฉากที่พูดถึงเรื่องการทำยาสมุนไพรมาผลิตเป็นยา และบอกถึงสรรพคุณของพืชแต่ละชนิดที่สามารถนำมาบำรุงร่างกายและรักษาโรค เช่น ตอนที่แช่ขิงกุงแอบเอาสมุนไพร 2 ชนิดใส่ลงไปในการอาหารของพระพันปี ซึ่งปาร์เมียออกสังเกตเห็นว่าเป็นเห่าอู๋ และชวนกงดิบ ซึ่งเห่าอู๋ถึงจะช่วยป้องกันความอ้วนแต่ถ้าทานมากจะทำให้หมดสติ และชวนกงดิบทำให้เลือดติดขัดไม่เหมาะกับคนอ้วน หรือแม้แต่ตอนที่แดจังกึมใช้หญ้าเหี่ยวมังกรมาใช้ห้ามเลือดให้กับยีนซึง เป็นต้น

ภาพที่ 4.26 ฉากการฝังเข็มในละครโทรทัศน์”แดจังกึม จอมนางแห่งวังหลวง”

ง. ฉากที่เป็นธรรมชาติ

จากการวิเคราะห์พบว่าในละครโทรทัศน์เรื่องนี้มีฉากสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติหลายฉาก เช่น ฉากที่พระเจ้าจุงจงเสด็จออกล่าสัตว์ในป่า ฉากเดินทางของตัวละครจากเมืองหนึ่งไปยังอีกเมืองหนึ่งส่วนมากจะต้องผ่านป่าเนื่องจากในสมัยนั้นประเทศเกาหลียังไม่มีเครื่องบินทำให้พื้นที่ส่วนมากยังเป็นป่าเขาอยู่ และการเดินทางส่วนมากยังต้องข้ามแม่น้ำหรือทะเลทำให้มีฉากที่ต้องใช้เรือข้ามฝากอยู่หลายตอน นอกจากนั้นยังมีฉากที่จังกึมโดนเนรเทศออกไปอยู่ยังเกาะเซจู ซึ่งเป็นเกาะกลางทะเลที่คุมขังนักโทษการเมือง และฉากในถ้ำที่เป็นสถานที่ที่แม่ของจังกึมเสียชีวิต เป็นต้น

จ. ฉากที่พิธีกรรม ขนบธรรมเนียมประเพณี และความเชื่อ

ฉากที่แสดงเรื่องความเชื่อของคนเกาหลีโบราณ สามารถแบ่งออกได้ เป็น 3 ลักษณะ ใหญ่ๆ ประการที่หนึ่งคือ ความเชื่อในเรื่องที่สืบทอดกันมาตั้งแต่ในอดีต เช่น ตอนที่นำเลือดนกแก้ว มาหยดที่ข้อมือเพื่อทดสอบความบริสุทธิ์ของหญิงสาวก่อนทำการคัดเลือกเข้าฝึกฝนเป็นนางกำนัล ในวังหลวง ซึ่งเป็นความเชื่อที่สืบทอดกันมาตั้งแต่ในสมัยโบราณของประเทศจีน ประการที่สอง ความเชื่อในเรื่องคำทำนายหรือไสยศาสตร์ เช่นในตอนต้นเรื่องที่ซอเชินซูพอของจังกึมได้พบกับ นักพรตที่ทำนายเกี่ยวกับโชคชะตาได้ว่า ชีวิตของเขาจะต้องตกอยู่ในกำมือของผู้หญิง 3 คน ซึ่ง สุดท้ายแล้วเรื่องก็เกิดขึ้นจริงตามคำทำนายของนักพรต หรือตอนที่แซซังกุงให้กึมยองนำยันต์ไป ซ่อนไว้ในห้องครัว เพื่อให้ทารกในครรภ์ของสองเฮากลายเป็นผู้หญิงและสุดท้ายคือความเชื่อเรื่อง ศาสตร์ฮวงจุ้ย ดังจะเห็นได้จากในฉากที่มีคนมาทักเรื่องฮวงจุ้ยที่ฝังศพของฮัลซังกุงอาจารย์ของ จังกึมว่าฝังศพตรงนี้ไม่ดีทำให้คนตายไม่สามารถระบายความแค้นได้ เป็นต้น

นอกจากนี้ภายในเรื่องนี้มีการสอดแทรกเรื่องของวัฒนธรรมประเพณีของเกาหลีไว้หลาย ฉาก เช่น ฉากพิธีงานไหว้พระจันทร์ พิธีบวงสรวงขอฝน ฉากงานเลี้ยงในวังหลวงซึ่งจะจัดขึ้นในวัน ประสูติของกษัตริย์และเชื้อพระวงศ์ ฉากงานต้อนรับทูตจากประเทศจีน หรือฉากการออกล่าสัตว์ ของพระมหากษัตริย์ตามราชประเพณีโบราณ เป็นต้น

จากการวิเคราะห์พบว่าฉากในละครเรื่องนี้ได้สอดแทรกขนบธรรมเนียมประเพณี และ ความเป็นเกาหลีเอาไว้ในเกือบทุกฉาก ไม่ว่าจะเป็นสภาพบ้านเมืองของเกาหลีในสมัยโบราณทั้งใน วังหลวงและนอกวัง รวมไปถึงสภาพเศรษฐกิจสังคม และวัฒนธรรม โดยเฉพาะให้ความสำคัญกับ การสอดแทรกวัฒนธรรมเกาหลีในเรื่องของวัฒนธรรมด้านอาหารเป็นหลัก ดังจะพบในหลายฉาก และมีการนำเสนอแบบละเอียดทุกขั้นตอน ตั้งแต่การเลือกวัตถุดิบและเครื่องปรุง รวมไปถึงบอกถึง สรรพคุณของวัตถุดิบเหล่านั้น วิธีการปรุง การหมักเครื่องปรุง อุปกรณ์เครื่องมือเครื่องใช้ ต่างๆ ที่ใช้ ในการปรุงอาหาร รวมไปถึงวัฒนธรรมการรับประทานอาหารของคนเกาหลีที่สวยงามและพิธีพิถัน

4.4.6 สัญลักษณ์ (symbol)

สัญลักษณ์ที่พบส่วนมาในละครโทรทัศน์เรื่องแดจังกึมจอมนางแห่งวังหลวงจะเป็น สัญลักษณ์ที่เกี่ยวกับวัฒนธรรมการปรุงอาหาร ที่แสดงถึงความเชื่อโบราณของคนเกาหลีเกี่ยวกับการ ประกอบอาหาร รวมไปถึงสัญลักษณ์ที่แทนความเชื่อโบราณของคนเกาหลี ได้แก่

- มีดทำอาหาร

มีดทำอาหารเปรียบเสมือนสัญลักษณ์ที่เชื่อมโยงความสัมพันธ์ระหว่างครูกับลูกศิษย์ เพื่อนกับเพื่อน และแม่กับลูก โดยภายในเรื่องฮัลซังกุลได้มอบมีดทำอาหารที่เคยเป็นของเพื่อนสนิทให้กับจังกึม โดยเล่าให้จังกึมฟังว่าเพื่อนสนิทของนางคนนี้มีลักษณะนิสัยเหมือนกับจังกึมมาก โดยภายหลังจึงทราบว่าเพื่อนสนิทของฮัลซังกุลที่พูดถึงคือปาร์คเมียงยอแม่แท้ๆ ของจังกึมนั่นเอง

ภาพที่ 4.27 ภาพมีดทำอาหารในละครโทรทัศน์ “แดจังกึม จอมนางแห่งวังหลวง”

- ตำราเคล็ดลับอาหาร

ตำราเคล็ดลับอาหารเป็นสัญลักษณ์ที่แสดงถึงความสัมพันธ์ระหว่างแม่กับลูก และการถ่ายทอดความรู้ระหว่างรุ่นสู่รุ่นผ่านตัวหนังสือ โดยก่อนที่แม่จะสิ้นใจได้สั่งเสียให้จังกึมเข้าไปเป็นนางกำนัลในห้องเครื่องและเข้าไปหาดำราอาหารที่ตนเองเคยเขียนและซ่อนไว้ในห้องครัวของวังหลวง

- มีดเงินอิงจวง

มีดเงินอิงจวงเป็นมีดพกขนาดเล็กที่ประกอบไปด้วยพู่กันและตะเกียบ สำหรับพกพาเพื่อใช้ประโยชน์ทั่วไป เหมือนเช่นมีดพับสารพัดประโยชน์ในปัจจุบัน แต่สำหรับผู้หญิงเกาหลีในสมัยโบราณอาจใช้ปลีคี่พตัวเองเพื่อป้องกันตัวเองเวลาที่จะถูกข่มเหง ภายในเรื่องนี้มีดเงินอิงจวงเป็นสัญลักษณ์ที่แสดงถึงความสัมพันธ์ระหว่างพ่อกับลูก เนื่องจากเป็นของที่พ่อได้มอบให้กับจังกึมไว้ติดตัว โดยจังกึมได้ใช้มีดในการตัดสมุนไพร พู่กันไว้จดความรู้ และตะเกียบไว้ชิมอาหาร

ภาพที่ 4.28 ภาพมีดเงินอิงจวงในละครโทรทัศน์ “แดจังกึม จอมนางแห่งวังหลวง”

- ยันต์สาปแช่ง

ยันต์สาปแช่งเป็นสัญลักษณ์ที่นำเสนอให้เห็นถึงความเชื่อของคนเกาหลีโบราณทางด้านไสยศาสตร์ที่ยังคงยึดติดกับความเชื่อเรื่องสิ่งศักดิ์สิทธิ์และอำนาจเหนือธรรมชาติ ดังจะเห็นได้จากตอนที่แซซังกุลได้สั่งให้กิมยงนำยันต์สาปแช่งเข้าไปซ่อนไว้ในห้องเครื่องเพื่อสาปแช่งให้ลูกของพระมเหสีที่อยู่ในห้องกลายเป็นผู้หญิง

- คำทำนายของนักพรต

ในตอนเริ่มเรื่องฉากที่ซอเชินซูพ่อของแดจังกึมดื่มเหล้าแล้วพลัดตกลงไปหุบเขา แต่โชคดีที่มีนักพรตคนหนึ่งได้ช่วยชีวิตซอเชินซูเอาไว้ และนักพรตได้ทำนายดวงชะตาของเขาไว้ว่า ซอเชินซูจะต้องเผชิญกับเคราะห์ร้าย โดยพบหญิงสาวสามคนที่เข้ามาเปลี่ยนแปลงชีวิตของเขาซอเชินซูได้ถามถึงวิถีทางที่จะหลีกเลี่ยงเคราะห์ร้ายครั้งนี้ แต่นักพรตตอบว่าเคราะห์ร้ายครั้งนี้กำลังดำเนินอยู่และจะดำเนินต่อไป ซึ่งเป็นจุดกำเนิดของการดำเนินเรื่องอื่นๆ ตามมา แต่จากเหตุการณ์นี้เองแสดงให้เห็นถึงความเชื่อของคนเกาหลีโบราณเกี่ยวกับการทำนายทายทักและโชคชะตาที่ฟ้าเป็นคนลิขิต

- การเสี่ยงทายโดยใช้เลือดนกแก้ว

การทดสอบพรหมจรรย์ของหญิงสาวก่อนที่จะเข้าเป็นนางกำนัลในวังหลวง โดยนำเลือดนกแก้วมาหยดที่แขนซึ่งเลือดจะต้องเป็นหยดอยู่บนแขนโดยไม่ไหลเปื้อน การกระทำเช่นนี้เป็นความเชื่อตามเรื่องเล่าโบราณจากประเทศจีน เรื่องของเทพธิดาที่ทำผิดกฎสวรรค์ไปหลงรักแม่ทัพ ทำให้ถูกสาปให้ไม่สามารถพูดได้ และจะต้องพูดตามคนอื่นเท่านั้น และอยู่มาวันหนึ่งนางได้แอบ

ไปรู้แผนการของทหารที่ต้องการลอบฆ่าแม่ทัพ เมื่อทหารคนนั้นรู้ว่าเทพธิดาพยายามที่จะนำแผนการของตนเองไปบอกกับแม่ทัพจึงใส่ความเทพธิดาว่าแอบมีใจให้ตนเอง เทพธิดาไม่สามารถพูดได้ ทำให้แม่ทัพโกรธมากใช้มีดตัดคอเทพธิดาของคันั้น และหลังจากตายไปเทพธิดาได้ไปเกิดเป็นนกแก้ว ทำให้เป็นที่มาของความนิยมในการใช้เลือดนกแก้วเพื่อทดสอบพรหมจรรย์ของหญิงสาว

- การฝังศพ

ในฉากที่แดจังกึมต้องการทำหลุมฝังศพของฮัลซังกุงแต่ก็มีคนมาทักว่าบริเวณตรงนั้น ฮวงจ็ยไม่ดีจะทำให้คนตายไม่สามารถระบายความแค้นได้ให้ย้ายไปฝังตรงอื่น จากฉากนี้ทำให้เห็นว่าคนเกาหลีในสมัยก่อนก็มีความเชื่อเรื่องศาสตร์ฮวงจ็ย การดูทำเลการวางตำแหน่งของสิ่งต่างๆ ที่ส่งผลการดำเนินชีวิตของทั้งคนเป็นและคนที่ล่วงลับไปแล้ว

จากการวิเคราะห์สัญลักษณ์ในละครเรื่อง “แดจังกึม จอมนางแห่งวังหลวง” พบว่าสัญลักษณ์ที่ปรากฏในเรื่องจะเกี่ยวข้องกับวัฒนธรรมการปรุงอาหารซึ่งเป็นสิ่งที่สืบทอดกันมาจากรุ่นสู่รุ่น ซึ่งถูกนำเสนอในแง่ของสิ่งที่เป็นวัฒนธรรมเก่าแก่โบราณที่ฝังรากลึกอยู่ในสายเลือดของคนเกาหลี และชี้ให้เห็นถึงอารยธรรมและวัฒนธรรมของคนเกาหลีโบราณที่ให้ความสำคัญกับการปรุงอาหาร รวมไปถึงเครื่องมือเครื่องมือต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการทำอาหารอีกด้วย นอกจากนี้ภายในเรื่องยังปรากฏสัญลักษณ์ที่แทนความเชื่อของคนเกาหลีโบราณต่างๆ ไว้ในหลายตอน ไม่ว่าจะเป็นคำทำนายของนักพรต การใช้ยันปีศาจแข่ง หรือการใช้เลือดนกแก้วเพื่อทดสอบความบริสุทธิ์ของหญิงสาว เป็นต้น ทำให้อาจกล่าวได้ว่าสัญลักษณ์ต่างๆ ที่พบในละครเรื่องนี้สอดแทรกขนบธรรมเนียมประเพณีและความเชื่อของคนเกาหลีโบราณเอาไว้

4.4.7 มุมมองในการเล่าเรื่อง (Point of view)

จากการวิเคราะห์มุมมองของการเล่าเรื่องของละครโทรทัศน์เรื่องนี้พบว่า เป็นมุมมองของผู้หญิงผ่านบุรุษพจน์ที่หนึ่งอันได้แก่นางเอกที่ต้องต่อสู้ชีวิตเพื่อยกสถานะทางสังคมของตัวเองและต่อสู้เพื่อเรียกร้องความยุติธรรม และนอกจากนี้ยังพบรูปแบบในการเล่าเรื่องที่หลากหลายแต่โดยส่วนมากแล้วในละครจะเป็นการเล่าเรื่องด้วยภาพ และบทสนทนาระหว่างตัวละคร

จากการวิเคราะห์ละครโทรทัศน์เกาหลีเรื่อง “แดจังกึม จอมนางแห่งวังหลวง” พบว่ามีโครงเรื่องที่เป็นเกี่ยวกับการต่อสู้ของหญิงสาวธรรมดาเพื่อการเลื่อนชั้นทางสังคมและต่อสู้กับค่านิยมเรื่องชนชั้นของสังคม (Social Mobility) โดยได้มีการสอดแทรกความเป็นเกาหลีเอาไว้ทั้งทางด้านขนบธรรมเนียมประเพณีและวัฒนธรรม โดยเฉพาะวัฒนธรรมการทำอาหาร ความรู้เรื่องโภชนาการ และแพทย์แผนโบราณ โดยโครงเรื่องมีลักษณะเป็นเหตุการณ์ย่อยที่ดำเนินไปบนเหตุการณ์หลักแบบซ้อนทับเหลื่อมกันไป ซึ่งในแต่ละตอนจะมีจุดวิกฤตและจุดคลี่คลายในตัวของมันเอง ละครเริ่มเรื่องด้วยการเล่าถึงเหตุการณ์ที่มาของปมปัญหาหลัก หลังจากนั้นเหตุการณ์พัฒนาไปตามการเติบโตของตัวละครซึ่งต้องพบกับอุปสรรคและความขัดแย้งต่างๆ ในหลายช่วงอุปสรรคต่างๆ ที่พบนั้นสามารถคลี่คลายไปได้ด้วยความสามารถและสติปัญญาของตัวละครเอก จนส่งผลให้ตัวละครเอกประสบความสำเร็จในหน้าที่การงานดังที่หวังไว้ แต่ความสำเร็จนี้ทำให้นำไปสู่จุดวิกฤตเมื่อความสำเร็จของตัวละครเอกกลับขัดแย้งกับกระแสหลักของสังคมที่ผู้หญิงยังไม่ได้รับการยอมรับเท่าเทียมกับผู้ชายทำให้เกิดความขัดแย้งอย่างรุนแรงจนนำไปสู่จุดวิกฤตซึ่งคลี่คลายลงเมื่อตัวละครยอมหลักทางให้กับกระแสหลักของสังคม ผนวกกับเวลาผ่านไปทำให้เหตุการณ์จบลงแบบมีความสุข

แก่นความคิดหลักที่พบในเรื่องเป็นแก่นความคิดเรื่องอำนาจ เนื่องจากการดำเนินเรื่องเกิดขึ้นในสมัยที่สังคมยังมีการแบ่งชนชั้นอย่างชัดเจน เป็นสังคมศักดินาทำให้ตัวละครในเรื่องต้องต่อสู้เพื่อให้ได้มาซึ่งตำแหน่งใหญ่โตและอำนาจ และแก่นความคิดเรื่องศีลธรรม แก่นเรื่องแนวทางการดำเนินชีวิต รวมถึงสอดแทรกแก่นเรื่องความรัก แก่นความคิดเรื่องการเคารพผู้อาวุโส และแก่นเรื่องกฎแห่งกรรมเอาไว้ โดยความขัดแย้งหลักที่พบในเรื่องเป็นความขัดแย้งที่เกิดขึ้นจากการต่อสู้เพื่อเลื่อนสถานะทางสังคมที่สวนทางกับค่านิยมในสมัยนั้นที่เพศหญิงไม่เป็นที่ยอมรับให้มีสถานะเท่าเทียมเพศชาย นอกจากนี้ยังพบความขัดแย้งระหว่างคนที่มีอุดมการณ์สวนทางกันทำให้เกิดความขัดแย้งกันในเรื่องของการกระทำ หรือขัดแย้งกันทางผลประโยชน์ และยังพบความขัดแย้งภายในจิตใจระหว่างความต้องการและสิ่งที่ถูกต้อง และความขัดแย้งระหว่างวิทยาการสมัยใหม่กับความเชื่อดั้งเดิมของคน

ฉากสำคัญที่ปรากฏในละครเรื่องนี้คือฉากวิถีการดำเนินชีวิตของคนเกาหลีที่แสดงให้เห็นถึงวัฒนธรรมของคนเกาหลีอย่างชัดเจน ในเรื่องของวัฒนธรรมการรับประทานอาหาร ตั้งแต่การสรรหาวัตถุดิบ การหมักเครื่องปรุง การเตรียม และการปรุงอาหารที่ให้ความสำคัญพิถีพิถันเป็นอย่างมาก และนอกจากค่านึงถึงความอร่อยแล้วยังค่านึงถึงเรื่องสุขภาพอีกด้วย นอกจากนี้ฉากอื่นๆ ไม่ว่าจะเป็นฉากที่บ่งบอกถึงยุคสมัย ฉากสิ่งประดิษฐ์ที่ประกอบด้วยฉากพระราชวัง และห้อง

ต่างๆ ในพระราชวัง โดยฉากส่วนมากที่พบจะเป็นฉากห้องครัวในพระราชวังซึ่งแสดงให้เห็นถึงการให้ความสำคัญกับเรื่องกินของคนเกาหลี เนื่องจากภายในวังมีห้องในการปรุงอาหารหลายห้อง ทั้งห้องเตรียม ห้องปรุง ห้องลำเรียง ห้องหมักเครื่องปรุง เป็นต้น นอกจากนี้ในละครยังได้สอดแทรกฉากที่นำเสนอถึงพิธีกรรม ขนบประเพณีวัฒนธรรมและความเชื่อของคนเกาหลีไว้อีกด้วย

สัญลักษณ์ที่ถูกนำเสนอในละครเรื่องนี้บ่งบอกถึงบริบทของวัฒนธรรมเกาหลีโดยเฉพาะเน้นเรื่องวัฒนธรรมที่เกี่ยวข้องกับการปรุงอาหาร เช่น มีดทำอาหาร ตำราอาหาร รวมไปถึงมีดเงินอิงจวงที่เป็นเครื่องมือคล้ายๆ มีดสารพัดประโยชน์ นอกจากนี้ยังมีสัญลักษณ์ที่สื่อความหมายแทนความเชื่อของชาวเกาหลีโบราณ ได้แก่ ยันต์สาปแช่ง คำทำนายของนักพรต การใช้เลือดนกแก้วเพื่อทดสอบความบริสุทธิ์ รวมไปถึงการฝังศพที่เชื่อเรื่องฮวงจุ้ย เป็นต้น ทั้งนี้เรื่องราวทั้งหมดถูกเล่าผ่านมุมมองของผู้หญิงซึ่งแสดงให้เห็นถึงการต่อสู้ทางชนชั้น และการพยายามเอาชนะอุปสรรคโดยยึดถือคุณธรรมในการดำเนินชีวิต

4.5 การวิเคราะห์ละครโทรทัศน์เกาหลีเรื่อง “เจ้าหญิงวุ่นวายกับเจ้าชายเย็นชา”

(Princess Hours)

4.5.1 ข้อมูลทั่วไป

ชื่อภาษาเกาหลี / กุง

ชื่อภาษาอังกฤษ Princess Hours, Palace, Imperial Household

ผู้ผลิต สถานีโทรทัศน์ MBC, ประเทศเกาหลีใต้

จำนวน 24 ตอน

เพลงหลัก Perhaps love ขับร้องโดย Howl & J

ผู้กำกับ Hwang In-Roi

นำเสนอทาง สถานีโทรทัศน์ช่อง 7

วันที่ออกอากาศ จันทร์ อังคาร เวลา 08.30 น.

เริ่มออกอากาศ วันจันทร์ที่ 10 มีนาคม 2551

นัดแสดงนำ	Yoon Eun Hye	รับบทเป็น	ชิน แซ่ กยอง
	Joo Ji Hoon	รับบทเป็น	เจ้าชาย ลี ชิน
	Kim Jeong Hoon	รับบทเป็น	เจ้าชาย ลี ยูล
	Song Ji Hyo	รับบทเป็น	มิน ฮโย ริน

4.5.2 โครงเรื่อง (Plot)

ละครโทรทัศน์เรื่อง “เจ้าหญิงวุ่นวายกับเจ้าชายเย็นชา” เป็นละครโทรทัศน์เกาหลีที่ถูกรดัดแปลงมาจากหนังสือการ์ตูนเกาหลีเรื่อง Goong ซึ่งเป็นการ์ตูนที่ได้รับความนิยมเป็นอย่างสูงจนถูกตีพิมพ์ในหลายภาษาและออกจำหน่ายในหลายประเทศ ทั้งเกาหลี อเมริกา และญี่ปุ่น “เจ้าหญิงวุ่นวายกับเจ้าชายเย็นชา” เป็นละครโทรทัศน์แนวโรแมนติกคอมมาดี้ เรื่องราวเกิดขึ้นจากจินตนาการของนางเอกที่สมมุติสถานการณ์ว่าประเทศเกาหลียังคงปกครองด้วยระบบกษัตริย์ภายใต้ระบอบประชาธิปไตย อาจจะสามารถกล่าวได้ว่าเป็นละครที่นำแนวความคิดเรื่องการปกครองด้วยกษัตริย์และขนบธรรมเนียมประเพณีต่างๆ มาจากราชวงศ์ของเกาหลีในอดีตแต่มาผสมผสานให้เข้ากับเหตุการณ์และสภาพบ้านเมืองในปัจจุบัน และเนื้อเรื่องหลักนำเสนอเรื่องราวของความรักระหว่างเจ้าชายหนุ่มรูปงามผู้สูงศักดิ์ กับหญิงสาวชาวบ้านที่เกิดขึ้นอันเนื่องมาจากพันธะสัญญา ระหว่างบรรพบุรุษของสองตระกูล ทำให้ทั้งสองคนต้องมาแต่งงานกันด้วยความจำเป็นและท่ามกลางปัญหาความมั่นคงของราชวงศ์และการแย่งชิงราชบัลลังก์จนความวุ่นวายต่างๆ ทั้งหมดจึงเกิดขึ้น

ในละครโทรทัศน์เรื่องนี้ นอกจากนำเสนอเรื่องราวความรักก็มีการนำเสนอความรักของชายหนุ่มและหญิงสาวแล้วเนื้อเรื่องนำเสนอวิถีชีวิตของราชวงศ์ชั้นสูง ที่ต้องดำเนินชีวิตอยู่ภายใต้กรอบของขนบธรรมเนียมประเพณีและราชพิธีที่ถูกสืบทอดมาตั้งแต่โบราณ รวมไปถึงเรื่องกฎระเบียบของวังที่ถูกตั้งขึ้นเพื่อความมั่นคงแต่จริงๆ แล้วกลับนำไปสู่ความแตกแยกภายในราชวงศ์และการแก่งแย่งชิงดีกันเพื่อให้ได้มาซึ่งอำนาจและความเป็นใหญ่ ดังนั้นในละครเรื่องนี้จะเป็นการผสมผสานของวัฒนธรรมเกาหลีสมัยใหม่และเกาหลีโบราณซึ่งยังคงหลงเหลืออยู่ในราชวงศ์สมัยใหม่ตามจินตนาการของผู้เล่าเรื่องอีกด้วย

การเล่าเรื่อง (Narration)

จากการวิเคราะห์พบว่าละครโทรทัศน์เรื่อง “เจ้าหญิงวุ่นวายกับเจ้าชายเย็นชา” มีการเล่าเรื่องโดยมีการสร้างสถานการณ์ย่อยๆ ให้เกิดขึ้นทับซ้อนเหลื่อมกันไปเรื่อยๆ โดยสถานการณ์เหล่านี้จะเป็นปมปัญหาเล็กๆ ที่เมื่อตัวละครยังไม่สามารถคลี่คลายได้ก็จะมีปมปัญหาใหม่เกิดขึ้นมาซ้อนทับกันไปเรื่อยๆ และผสมผสานกันไปจนทำให้ปมปัญหาความขัดแย้งที่เกิดขึ้นนั้นขมวดปมเข้มข้นและรุนแรงจนนำไปสู่ภาวะวิกฤตของเรื่องซึ่งตัวละครจะต้องมีการตัดสินใจเพื่อคลี่คลายความขัดแย้งที่เกิดขึ้นในที่สุด นอกจากนี้ปมปัญหาย่อยๆ เหล่านี้ยังช่วยทำให้นเนื้อเรื่องมีความ

สนุกเข้มข้น ดำเนินไปอย่างราบรื่นสมเหตุสมผล โดยจากการวิเคราะห์สามารถสรุปลำดับการดำเนินเรื่องได้ดังนี้

ก. การเริ่มเรื่อง (Exposition)

ละครเริ่มต้นโดยการชี้แจงให้เห็นถึงสภาพที่แท้จริงของประเทศเกาหลีซึ่งในอดีตเคยมีราชวงศ์มาก่อนแต่ปัจจุบันไม่ได้มีการปกครองโดยระบบกษัตริย์อีกต่อไปแล้ว ดังนั้นเรื่องทั้งหมดภายในเรื่องจึงถูกสมมุติขึ้นจากจินตนาการของนางเอกซึ่งเป็นเด็กสาวที่มีความใฝ่ฝันในเรื่องของเจ้าชายรูปงามทั่วไป หลังจากนั้นได้เกริ่นถึงเรื่องซึ่งเป็นที่มาของปมปัญหาทั้งหมดนั่นคือสาเหตุที่ทำให้พระเอกและนางเอกต้องมาแต่งงานกันนั่นคือการสวรรคตของพระราชอาองค์ก่อนอย่างกระทันหันเมื่อ 14 ปีที่แล้วซึ่งสร้างความระส่ำระสายให้กับราชวงศ์มาตลอด ดังนั้นเพื่อปกป้องให้ราชวงศ์กลับมารุ่งเรืองอีกครั้งในศตวรรษที่ 21 จึงต้องจัดพิธีอภิเษกของเจ้าชายรัชทายาทขึ้นซึ่งพระราชอาองค์ที่แล้วได้ตกลงทำสัญญาการแต่งงานไว้กับเพื่อสนิทว่าจะให้หลานหญิงและหลานชายของทั้งสองตระกูลแต่งงานกัน

ละครได้เผยปมปัญหาหลักนั่นคือความขัดแย้งภายในราชวงศ์อันเนื่องมาจากกฎมณเฑียรบาลที่ถูกตั้งขึ้นเพื่อป้องกันไม่ให้เกิดการแย่งชิงอำนาจกันนั่นคือภายในวังหลวงจะมีองค์ชายรัชทายาทองค์เดียวเท่านั้นที่อาศัยอยู่ได้ ทำให้องค์ชายองค์อื่นต้องโดนเนรเทศออกไปอยู่นอกวังทั้งหมด ซึ่งจากเรื่องนี้เองสร้างความเจ็บช้ำน้ำใจให้กับอดีตองค์ชายรัชทายาทและพระมารดาที่ถูกปลดเนื่องจากพระราชอาองค์ก่อนที่เสียชีวิตในอุบัติเหตุ ทำให้ทั้งสองคนต้องโดนขับไล่ออกไปอยู่ต่างประเทศ ดังนั้นทั้งคู่จึงมีความต้องการแย่งชิงราชบัลลังก์กลับคืนมา นอกจากนี้ละครยังได้สร้างปมปัญหารองไว้นั่นคือเนื่องจากพระเอกมีผู้หญิงที่รักอยู่แล้วแต่เนื่องด้วยจากกฎปฏิบัติหลังจากเขาขอเธอแต่งงานทำให้เสียใจมากและตกลงแต่งงานตามความต้องการของบรรพบุรุษ แต่หลังจากพิธีแต่งงานอดีตแฟนสาวจึงกลับมาขอคืนดีอีกครั้ง และในท้ายสุดละครยังได้ทิ้งปมปัญหาหลักๆ อีกเรื่องไว้นั่นคือการที่เจ้าชายอีกองค์หลงรักเจ้าหญิงพระชายาพี่สะใภ้ทำให้เกิดเรื่องราวรักสามเส้าและเป็นเรื่องอื้อฉาวและสร้างความเสื่อมเสียให้กับราชวงศ์เป็นอย่างมาก

ข. การพัฒนาเหตุการณ์ (Rising Action)

การพัฒนาเหตุการณ์ดำเนินไปหลังพิธีแต่งงานอันยิ่งใหญ่ระหว่างเจ้าชายชินและเซยอง ส่งผลให้เซยองกลายเป็นพระชายาของเจ้าชายรัชทายาทจากเด็กหญิงชาวบ้านธรรมดาทำให้เธอ

ต้องปรับตัวและเรียนรู้ขนบธรรมเนียมประเพณีต่างๆ ในวังอย่างเข้มงวด แต่ด้วยบุคลิกของเซยองที่ ชุ่มชาม กระโดดกระเดก รวมถึงมีความเป็นตัวของตัวเองสูงทำให้เกิดความวุ่นวายต่างๆ รวมไปถึง การวางแผนของผู้ใหญ่ในราชวงศ์ที่ต้องการให้เจ้าหญิงและเจ้าชายช่วยเรียกศรัทธาและความ เชื่อมั่นในราชวงศ์กลับมา

ภาพที่ 4.29 เจ้าหญิงพระชายาเรียนรู้ขนบธรรมเนียมประเพณีของวังหลวงในละครโทรทัศน์ “เจ้าหญิงวุ่นวายกับเจ้าชายเย็นชา”

ในช่วงที่เหตุการณ์หลักดำเนินไปนั้นคือชีวิตการแต่งงานของคนทั้งสองและการปรับตัวใน การใช้ชีวิตในวังของเจ้าหญิงพระชายาก็มีเหตุการณ์อื่นๆ เกิดแทรกขึ้นมาไม่ว่าจะเป็นการพยายาม ก่อกวนและสร้างความวุ่นวายจากสองแม่ลูกที่เคยเป็นอดีตเจ้าชายรัชทายาทซึ่งถูกเนรเทศออก นอกประเทศไปตามกฏมณเฑียรบาลของราชวงศ์ทำให้ต้องการกลับมาแก้แค้นและทวงราชบัลลังก์ คืน ดังนั้นจึงคอยวางแผนก่อกวนและสร้างความเสียหายให้กับราชวงศ์ ส่วนในแง่ของความรัก ในช่วงพัฒนาเหตุการณ์เป็นช่วงที่พระเอกและนางเอกค่อยๆ เรียนรู้กันและค่อยๆ ก่อเกิดความรัก ขึ้นเมื่อผ่านเหตุการณ์ต่างๆ ที่เข้ามา แต่ก็ต้องพบอุปสรรคมากมายไม่ว่าจะเป็นการกลับมาขอคืนดี ของโอรสคนรักเก่าของเจ้าชายหรือการที่เจ้าชายยุติความรักเซยองซึ่งมีศักดิ์เป็นญาติและ พยายามทำทุกอย่างเพื่อแย่งเธอมาจากองค์ชายชินทำให้ความรักของคนทั้งสองต้องมีอุปสรรค

ค. ภาวะวิกฤติ (Climax)

สถานการณ์ดำเนินมาถึงภาวะวิกฤติเมื่อปมปัญหาในราชวงศ์ที่เกิดขึ้นยังไม่คลี่คลายแต่กลับทับซ้อนกันจนนำไปสู่ความเสื่อมศรัทธาในราชวงศ์ของประชาชน เนื่องจากมีข่าวฉาวเกี่ยวกับคนในราชวงศ์หลายเรื่องไม่ว่าจะเรื่องของเจ้าชายรัชทายาทที่ตกเป็นผู้ต้องหาเผาพระราชวัง ข่าวลือในเรื่องที่เจ้าชายรัชทายาทเป็นคนทิ้งคนรักเก่าทำให้เธอช้ำใจมากจนฆ่าตัวตายและเจ้าหญิงพระชายาที่ถูกกล่าวหาว่าแอบหนีไปพบกับชายอื่นกลางดึก และยิ่งกว่านั้นความสัมพันธ์ของทั้งสองพระองค์ยังถูกสื่อว่ากำลังมีปัญหาอย่างหนักจนถึงขั้นหย่าร้างกัน นอกจากนี้ยังมีปัญหาความขัดแย้งภายในราชวงศ์ที่มาถึงจุดวิกฤติที่ทั้งสองฝ่ายต่างไม่ยอมซึ่งกันและกันและเรื่องราวความผิดในอดีตถูกเปิดเผยขึ้นส่งผลให้ตัวละครเอกภายในเรื่องต้องมีการตัดสินใจเพื่อแก้ปัญหาให้เรื่องต่างๆ ยุติลง

ง. ภาวะคลี่คลาย (Falling Action)

หลังจากละครได้ดำเนินมาถึงจุดวิกฤติจนทำให้ตัวละครต้องมีการตัดสินใจในเรื่องต่างๆ ซึ่งเป็นการหักมุมในตอนจบไม่ว่าจะเป็นการเนรเทศเจ้าหญิงพระชายาออกไปนอกประเทศในข้อหาประพฤติตัวไม่เหมาะสมและผิดกฎหมายของราชวงศ์เพื่อสยบข่าวลือต่างๆ รวมถึงการตัดสินใจของเจ้าชายผู้ลี้ภัยที่ออกมารับสารภาพว่าเป็นต้นเหตุของเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นทั้งหมดไม่ว่าจะออกมายอมรับเรื่องที่ตนเองใส่ร้ายองค์ชายรัชทายาทว่าเป็นผู้วางเพลิงพระราชวัง และยอมรับในความสัมพันธ์ระหว่างตนเองกับเจ้าหญิงรัชทายาทว่าเป็นไปไม่ได้ ส่วนปัญหาความรักของเจ้าชายชินพระมารดาได้ยื่นข้อเสนอที่จะเป็นผู้สนับสนุนทุนการศึกษาเรียนในการบัลเล่ที่มหาวิทยาลัยในต่างประเทศสำหรับไฮริน และสุดท้ายเธอก็ตกลงรับข้อตกลงและออกมาให้ข่าวความจริงทั้งหมดว่าจริงๆ แล้วเธอเองเป็นคนปฏิเสธการแต่งงานกับเจ้าชายรัชทายาท

จ. การยุติของเรื่องราว (Ending)

การยุติเรื่องราวของละครโทรทัศน์เรื่องนี้เป็นแบบมีความสุข (Happy Ending) นั่นคือหลังจากที่เจ้าชายผู้ลี้ภัยออกมาสารภาพความจริง ไฮรินเดินทางไปเรียนต่อต่างประเทศและเซยงเดินทางออกจากประเทศเกาหลีไป เจ้าชายชินจึงทรงสละราชสมบัติให้พี่สาวขึ้นครองราชสมบัติแทนและเดินทางไปหาเซยงที่ประเทศมาเก๊าเพื่อขอเธอแต่งงาน เซยงตอบตกลงและทั้งสองคนได้ทำพิธีแต่งงานในโบสถ์เล็กๆ ก่อนที่จะจบละครได้ทิ้งปมปัญหาเอาไว้ให้กับผู้ชมได้คิดต่อ นั่นคือเซยงมีอาการคลั่งใหลซึ่งอาจจะหมายถึงว่าเธอได้ตั้งครรภ์แล้วนั่นเอง

จากการวิเคราะห์สามารถสรุปลักษณะโครงเรื่องคือมีลักษณะคล้ายๆ กับซินเดอเรลล่า นั่นคือเป็นความรักของหญิงสาวสามัญชนที่กลายเป็นมาเป็นเจ้าหญิงและได้แต่งงานกับเจ้าชายหนุ่มรูปงาม ซึ่งความรักทั้งสองต้องฝ่าฟันอุปสรรคต่างๆ มากมาย รวมไปถึงปัญหาภายในราชวงศ์ เรื่องการแก่งแย่งชิงดีเพื่อให้ได้มาซึ่งอำนาจและความเป็นใหญ่ โดยมีลำดับการเล่าเรื่องได้แก่ การเปิดเรื่องด้วยการเกริ่นที่มาของละครและเล่าถึงความขัดแย้งที่มีสาเหตุมาจากเรื่องราวในอดีต ซึ่งความขัดแย้งนี้เป็นสาเหตุที่ทำให้เกิดปัญหาในเรื่องขึ้นทั้งหมด หลังจากนั้นละครมีการพัฒนาเหตุการณ์ไปบนความขัดแย้งระหว่างตัวละคร พร้อมทั้งมีปมปัญหาต่างๆ เพิ่มขึ้นเนื่องจากตัวละครอื่นๆ ในเรื่องเป็นผู้สร้าง ซึ่งปมปัญหาเหล่านี้ไม่สามารถถูกแก้ไขไปได้ และซ้อนทับกันไปจนนำไปสู่จุดวิกฤตของเรื่อง เนื่องจากปมปัญหาต่างๆ ที่ซ้อนทับกันนั้นส่งผลกระทบต่อทิศทางของเรื่อง แรงต่อตัวละครจนตัวละครถูกบีบคั้นให้ต้องตัดสินใจประกอบกับความขัดแย้งระหว่างตัวละคร ทวีความรุนแรงมากจนนำไปสู่การแตกหัก ซึ่งเหตุการณ์ต่างๆ คลี่คลายไปเมื่อความจริงเปิดเผย ส่งผลให้ตัวละครที่ขัดแย้งกันยอมรับความจริงและหลีกเลี่ยงให้อีกฝ่ายหนึ่ง และคนที่กระทำ ความผิดได้รับผลของการกระทำ ซึ่งนำไปสู่การยุติของเรื่องแบบมีความสุข

4.5.3 ความขัดแย้ง (Conflict)

ก. ความขัดแย้งภายในจิตใจของมนุษย์

ความขัดแย้งที่เกิดขึ้นในจิตใจของตัวละครหลักส่วนมากเกิดมาจากความต้องการที่สวนทางกับความเป็นจริงที่เกิดขึ้นทำให้เกิดความขัดแย้งภายในจิตใจ อันได้แก่เจ้าชายซินที่ต้องการใช้ชีวิตอิสระแต่ต้องมาตกอยู่ภายใต้กฎข้อบังคับของวังหลวงและไม่สามารถเลือกทางเดินชีวิตของตัวเองที่อยากเป็นได้ ต้องถูกดูแลอย่างเข้มงวดทำให้ขาดความรักความอบอุ่นจากแม่รวมถึงความขัดแย้งภายในจิตใจเรื่องความรักซึ่งในใจหนึ่งต้องการและโหยหาความรักจากคนที่รักแต่อีกด้านหนึ่งก็ไม่ต้องการให้คนที่ตนเองรักต้องมาโดนกักขังอยู่ในวังหลวงอย่างที่ตนเองเป็น เช่นเดียวกับเซียงที่เกิดความขัดแย้งและกดดันภายในเรื่องความเป็นอยู่ในวังหลวงที่ตนเองจะต้องอยู่ภายใต้กฎระเบียบมากมายผนวกกับความรู้สึกเสียใจที่เจ้าชายซินมีคนที่รักอยู่แล้วทำให้เธอรู้สึกอิจฉาและเปลวเปลวเปลี่ยวมากจนอยากหนีออกไปจากวัง แต่อีกด้านหนึ่งก็ต้องอดทนเพื่อครอบครัวและเพื่อความรักที่มีต่อเจ้าชายซิน รวมไปถึงความต้องการที่จะพิสูจน์ตนเองเพื่อให้ประชาชนยอมรับ

ส่วนเจ้าชายยูลและไฮรินมีความขัดแย้งที่คล้ายกันนั่นคือความขัดแย้งที่จะต้องเลือกระหว่างสองสิ่งที่เป็นเป้าหมายในชีวิตนั่นคือความรักและความสำเร็จในชีวิต โดยยูลต้องเลือกระหว่างการขึ้นเป็นพระราชโอรสต่อไปตามความต้องการของพระมารดาแต่จะต้องทำร้ายความรู้สึกของคนที่คุณเองรัก ในขณะที่ไฮรินก็ต้องเลือกระหว่างการจมอยู่กับความรักที่เจ็บปวดกับการเป็นนักบัลเล่ต์ที่มีชื่อเสียงระดับโลก นอกจากนั้นตัวละครอื่นๆ ก็มีความขัดแย้งภายในจิตใจของตัวเองเช่นกัน เช่น ฮวางฮุงมามา (แม่ของเจ้าชายชิน)มีปมความขัดแย้งในใจที่ไม่เคยได้รับความรักจากสามีถึงแม้เธอจะพยายามทำดีเพียงใดเพราะพระสวามีมีหญิงในดวงใจอยู่แล้วทำให้ต้องการที่จะแก้ไขปมในใจด้วยการผลักดันให้ลูกชายของตัวเองขึ้นเป็นพระราชโอรส เธอจึงเข้มงวดกับองค์ชายรัชทายาทเป็นอย่างมากและพยายามกีดกันคนที่จะมาแย่งตำแหน่งนี้ไปอย่างสุดความสามารถ ส่วนแตฮูมามา(แม่ขององค์ชายยูล)เนื่องจากเป็นคนที่มีความทะเยอทะยานมากใฝ่สูงยอมทำทุกอย่างให้ได้มากซึ่งอำนาจจนยอมทิ้งคนรักไปแต่งงานกับพระราชโอรสก่อน แต่ด้วยโชคชะตาฟ้าลิขิตทำให้พระราชโอรสสวรรคตในอุบัติเหตุ ตนเองและลูกจึงต้องถูกเนรเทศออกไปจากวังตามกฏมณเฑียรบาลทำให้เกิดปมภายในใจที่ต้องการจะให้ลูกชายได้ครอบครองตำแหน่งพระราชโอรสต่อไป และทำทุกอย่างโดยไม่คำนึงถึงความถูกต้องเพื่อที่จะโค่นล้มราชวงศ์

ข. ความขัดแย้งระหว่างมนุษย์กับมนุษย์

ความขัดแย้งระหว่างตัวละครที่เกิดขึ้นในเรื่องมีสาเหตุมาจากการแย่งชิงอำนาจความเป็นใหญ่ นั่นคือการครอบครองตำแหน่งเจ้าชายรัชทายาทของผู้หญิงซึ่งเป็นแม่ที่ต้องการให้ลูกของตัวเองครองบัลลังก์เป็นพระราชโอรสต่อไป และอีกทางด้านหนึ่งเป็นความขัดแย้งเพื่อแย่งชิงให้ได้มาซึ่งความรักไม่ว่าจะเป็นระหว่างเจ้าชายชินและเจ้าชายยูลที่แย่งชิงความรักของเซยอง และไฮรินที่ต้องการแย่งเจ้าชายชินคืนมาจากเซยองทำให้เกิดการกระทบกระทั่งขึ้นระหว่างคนเหล่านี้ อันเนื่องมาจากความขัดแย้งเรื่องความรัก รวมไปถึงความขัดแย้งอันเนื่องมาจากพื้นเพครอบครัวและสภาพการเลี้ยงดูที่ต่างกัน ทำให้เกิดทัศนคติและวิถีการใช้ชีวิตที่ต่างกัน ทำให้เกิดปากเสียงกันบ่อยครั้งระหว่างพระเอกและนางเอก

ค. ความขัดแย้งระหว่างมนุษย์กับสภาพแวดล้อมภายนอก

ความขัดแย้งระหว่างมนุษย์กับสภาพแวดล้อมภายนอกที่พบเป็นเรื่องสถานะทางสังคมที่สูงศักดิ์ทำให้ความเป็นตัวตนของตัวเองขาดหายไปเนื่องจากถูกจับตามองโดยสังคมภายนอก และต้องประพฤติตนอยู่ภายใต้กฎระเบียบขนบธรรมเนียมประเพณีที่เคร่งครัด ดังจะเห็นได้จากเจ้าชาย

ชินที่ดำรงตำแหน่งเจ้าชายรัชทายาททำให้ไม่สามารถเลือกทางเดินชีวิตตามที่ต้องการได้ และเมื่อชินเซยของหญิงสาวชาวบ้านธรรมดาที่เคยใช้ชีวิตอิสระต้องเข้ามาใช้ชีวิตภายในวังทำให้เกิดความขัดแย้งระหว่างความเป็นตัวตนที่แท้จริง และสภาพความเป็นองค์หญิงพระชายาที่ต้องปฏิบัติตนอยู่ในกฎระเบียบของราชวงศ์ ทำให้เธอเกิดความสับสนและหว่าเหว้าจนล้มป่วยลงในที่สุด

จากการวิเคราะห์พบว่าความขัดแย้งหลักของเรื่องเป็นความขัดแย้งเรื่องความรัก ไม่ว่าจะเป็นความรักสามเส้า หรือความรักที่ขัดแย้งกันเนื่องจากสถานะทางสังคมและพื้นฐานการเลี้ยงดูที่ต่างกัน รวมไปถึงความขัดแย้งที่เกิดจากการแย่งชิงอำนาจทำให้เกิดการประทะกันของคนทั้ง 2 ฝ่ายที่ความต้องการสวนทางกัน

4.5.4 แก่นความคิด (Theme)

ก. แก่นความคิดเรื่องอำนาจ

ละครนำเสนอแก่นความคิดเรื่องอำนาจเป็นหลักซึ่งแสดงให้เห็นถึงความหลงใหลในพลังของอำนาจจนสามารถทำให้มนุษย์พยายามทำทุกอย่างที่จะได้มาตามความต้องการของตน ซึ่งในเรื่องนี้คือการแย่งชิงตำแหน่งองค์ชายรัชทายาทและการครองบัลลังก์พระราชอาแห่งราชวงศ์เกาหลี นอกจากนี้ละครยังนำเสนอถึงการบริหารจัดการอำนาจและพลังของมันไม่ว่าจะเป็นการแบ่งลำดับชั้นของตำแหน่งราชวงศ์ซึ่งแต่ละตำแหน่งก็จะมีผลสำคัญและอำนาจลดหลั่นกันไป ซึ่งตำแหน่งที่ต่ำกว่าก็ต้องให้ความเคารพคนที่มีความสูงส่งกว่า เช่นตำแหน่งพระพันปีใหญ่กว่าตำแหน่งพระราชินี ตำแหน่งกงจินวันมีตำแหน่งใหญ่กว่าเจ้าชายรัชทายาท และตำแหน่งลีแดซังกงเป็นตำแหน่งที่ต่ำกว่าตำแหน่งเจ้าชายรัชทายาท เป็นต้น

นอกจากนี้อาจกล่าวได้ว่าด้วยความต้องการรักษาฐานอำนาจของราชวงศ์ไว้ทำให้เกิดเรื่องราวทั้งหมดขึ้น นั่นคือเมื่อราชวงศ์ต้องการฟื้นฟูชื่อเสียงและความเชื่อถือของประชาชนที่มีต่อราชวงศ์จึงได้จัดงานอภิเษกของเจ้าชายรัชทายาทขึ้น และจากการที่ต้องปกป้องกันความสั่นคลอนของตำแหน่งองค์ชายรัชทายาทตั้งแต่ในอดีตวังหลวงจึงได้บัญญัติกฎหมายห้ามมีองค์ชายองค์อื่นนอกเหนือจากองค์ชายรัชทายาทอาศัยอยู่ในวังหลวง แต่ด้วยกฎนี้เองกลับเป็นสิ่งที่ทำให้เกิดโศกนาฏกรรมทั้งหมดขึ้น

ข. แก่นความคิดเรื่องความรัก

ในละครเรื่องนี้ยังนำเสนอแก่นความคิดเรื่องความรักในแง่ของชายหญิง ความรักของพ่อแม่มือต่อลูก รวมไปถึงความรักระหว่างเพื่อน และชี้ให้เห็นแง่มุมความรักที่หลากหลายไม่ว่าจะเป็นรักที่ต้องการครอบครอง รักที่ต้องการเห็นคนที่รักมีความสุข และรักที่ยอมเสียสละเพื่อคนที่รัก เป็นต้นและอนุภาพของความรักที่เกิดขึ้นไม่ว่าจะสมหวังหรือผิดหวังจะส่งผลต่อจิตใจและการกระทำของมนุษย์ จากเรื่องจะเห็นได้ว่าความรักนั้นมีอนุภาพต่อจิตใจของมนุษย์เป็นอย่างมาก เช่น สาเหตุที่ทำให้มินโฮรินฆ่าตัวตายเนื่องจากโดนเจ้าชายชินปฏิเสธความรัก หรือแม้แต่เพราะความรักที่เจ้าชายยูลมีต่อชินเซยของผนวกกับความเสียใจที่โดนแม่ที่ตนเองรักหลอกใช้มาตลอดทำให้ตัดสินใจออกมาสารภาพความจริงเพื่อหยุดความวุ่นวายทุกอย่างที่เกิดขึ้น

ค. แก่นความคิดเรื่องการเคารพผู้อาวุโส

ในละครเรื่องนี้สอดแทรกแก่นความคิดเรื่องการให้ความสำคัญกับผู้ใหญ่ที่มีอาวุโส ดังจะเห็นได้จากแต่สูงมามาซึ่งมีศักดิ์เป็นย่าก็จะได้รับความเคารพนับถือจากทุกคนในพระราชวังซึ่งจะได้รับบทบาทเป็นผู้ตัดสินใจในหลายๆ เรื่อง และเป็นจุดศูนย์รวมจิตใจของคนในราชวงศ์

ง. แก่นความคิดเรื่องโชคชะตา

ละครนำเสนอแก่นความคิดเรื่องโชคชะตาดังจะเห็นได้ตอนต้นเรื่องที่เป็นเพราะโชคชะตาที่ทำให้เรื่องราวทั้งหมดเกิดขึ้น นั่นคือในตอนแรกที่องค์ชายยูลได้ครองตำแหน่งรัชทายาทแต่ด้วยอุบัติเหตุทำให้พระราชเสวยชีวิตกระทันหัน จากเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นส่งผลให้องค์ชายยูลต้องโดนเนรเทศออกนอกวังตามกฎมรเชียรบาล ซึ่งจากโชคชะตานี้เองทำให้ชีวิตขององค์ชายยูลต้องพลิกผัน และเมื่อไม่ยอมรับกับโชคชะตาที่เกิดขึ้นทำให้เกิดปมภายในใจนำไปสู่ความขัดแย้งต่างๆ ที่เกิดขึ้นตามมาเนื่องจากกรกระทำที่ต้องการแย่งชิงตำแหน่งองค์ชายรัชทายาท

จ. แก่นความคิดเรื่องกฎแห่งกรรม

ในละครนำเสนอแก่นความคิดเรื่องกฎแห่งกรรม นั่นคือคนที่ทำไม่ดีก็จะต้องได้รับผลของการกระทำ ดังจะเห็นได้จากแม่ขององค์ชายยูลที่เป็นคนสร้างเรื่องเลวร้ายทุกอย่างให้เกิดขึ้น สุดท้ายต้องรับกรรมประสບอุบัติเหตุเป็นอัมพาตในที่สุด

จากการวิเคราะห์พบแก่นความคิดหลักในเรื่องอำนาจ เนื่องจากละครเป็นเรื่องราวของราชวงศ์ ซึ่งมีการแบ่งชนชั้น และยศฐาบรรดาศักดิ์ซึ่งเป็นสาเหตุที่มาของการแก่งแย่งเพื่อให้ได้มาซึ่งอำนาจและความเป็นใหญ่ในราชวงศ์ ที่สำคัญยังพบแก่นความคิดเรื่องของการให้ความเคารพผู้อาวุโสและแก่นความคิดเรื่องของการให้เกียรติซึ่งเป็นเรื่องราวของรักสามเส้าในคนหลายรุ่น ตั้งแต่รุ่นพ่อแม่และเกิดซ้ำรอยขึ้นในรุ่นลูกซึ่งส่วนมากเป็นรักที่เกิดขึ้นในวัยของรุ่นหนุ่มสาว นอกจากนี้ยังพบแก่นความคิดเรื่องของการให้ความเคารพผู้อาวุโสและแก่นความคิดเรื่องของการให้เกียรติซึ่งเป็นสาเหตุที่ทำให้เกิดเหตุการณ์ต่างๆ ที่นอกเหนือการควบคุมของมนุษย์ รวมไปถึงแก่นความคิดเรื่องกฎแห่งกรรมที่แสดงให้เห็นถึงคนที่ทำชั่วต้องได้รับผลของการกระทำ

4.5.5 ตัวละคร (Characters)

ลักษณะตัวละครเรื่องนี้เป็นแบบตัวละครที่เห็นได้รอบด้าน (well-rounded character) นั่นคือตัวละครทุกตัวภายในเรื่องมีวิวัฒนาการด้านนิสัยใจคอ และมีการเปลี่ยนแปลงความคิดเกี่ยวกับสิ่งต่างๆ ในชีวิตอย่างเป็นเหตุเป็นผลตามประสบการณ์ที่ได้เจอ จากการวิเคราะห์สามารถแบ่งลักษณะตัวละครออกได้ ดังนี้

ตารางที่ 4.5 การวิเคราะห์ตัวละครในละครโทรทัศน์ “เจ้าหญิงอุณวกายกับเจ้าชายเย็นชา”

ตัวละคร	ประเภทของตัวละคร	ลักษณะของตัวละคร
องค์หญิงพระชายา (ซินเซียง)	เจ้าหญิง(The princess)	หญิงสาววัยรุ่น สดใสร่าเริง มีน้ำใจและมองโลกในแง่ดี เหยียดเฟื่องฟูเป็นดีไซเนอร์ แต่โชคชะตาทำให้ชีวิตพลิกผันต้องแต่งงานกับเจ้าชายรัชทายาทตามสัญญาของผู้ใหญ่และต้องเข้าไปใช้ชีวิตอยู่ในวังหลวงในฐานะองค์หญิงพระชายา ทำให้เธอต้องปรับตัวกับสังคมใหม่ที่เธอไม่คุ้นเคยไม่ว่าจะเป็นสภาพแวดล้อม กฎระเบียบ และขนบธรรมเนียมประเพณี รวมถึงความกดดันการถูกจับตามองจากคนรอบข้างประชาชนและด้วยความสดใสน่ารักมีชีวิตชีวาจึงทำให้เจ้าชายทั้งสององค์ตกหลุมรักเธอจนเป็นสาเหตุของความวุ่นวายต่างๆ ในเรื่อง

ตัวละคร	ประเภทของตัวละคร	ลักษณะของตัวละคร
องค์ชายรัชทายาท (เจ้าชายชิน)	พระเอก (The Hero)	เจ้าชายหนุ่มรูปงาม เจียบซิม และเย็นชา ไม่ค่อยแสดงความรู้สึกออกมาให้ใครเห็น และดูเหมือนไม่ใส่ใจความรู้สึกคนอื่น แต่จริงๆ เป็นคนอ่อนโยน อ่อนไหวแต่เพราะขาดความรัก ความอบอุ่นและถูกเลี้ยงดูมาอย่างเข้มงวดในวังตั้งแต่เด็กทำให้เป็นคนที่ไม่แสดงความรู้สึกไม่เป็น ในตอนแรกเจ้าชายชินไม่ได้สนใจเซยงเพราะมีคนรักคือมินโฮรินอยู่แล้วแต่หลังจากถูกเธอปฏิเสธที่จะแต่งงานด้วยจึงตกลงใจที่จะแต่งงานกับเซยง และสุดท้ายด้วยความใกล้ชิดสนิทสนมกับความน่ารักของเซยง เจ้าชายชินจึงตกหลุมรักเธอ
มินโฮริน	ผู้ร้าย (The villain)	เพื่อนสาวคนสนิทขององค์ชายชินที่แอบคบกันมาแบบลับๆ กว่าสองปี เป็นเด็กสาวหน้าตาดีมีความทะเยอทะยานในชีวิตและชอบเอาชนะจริงๆ แล้วมีฐานะยากจนแต่พยายามปกปิดฐานะที่แท้จริงและทำตัวเป็นคนมีฐานะ ในตอนแรกเพราะต้องการเป็นนักบัลเล่ต์ที่ประสบความสำเร็จจึงปฏิเสธที่จะแต่งงานกับองค์ชายแต่หลังจากเห็นงานแต่งงานขององค์ชายกับหญิงอื่นก็ยอมรับไม่ได้และต้องการกลับมาคบกับเจ้าชายอีกครั้ง
เจ้าชายยูล	ผู้ร้าย (The villain) ผู้ช่วยเหลือ (The Helper)	ชายหนุ่มหน้าตาดีบุคลิกอ่อนโยนอบอุ่น สุขุมลุ่มลึก ฉลาดแต่มีความกดดันภายในใจ เป็นคนที่จิตใจดีแต่ด้วยความรักที่มีให้แม่จึงยอมทำตามความต้องการของเธอที่จะแย่งชิงราชบัลลังก์มาครอบครองให้ได้ และหลังจากเจ้าชายยูลได้พบกับเซยงก็ตกหลุมรักในความสดใสน่ารักของเธอ ซึ่งเป็นอีกสาเหตุหนึ่งที่ทำให้เจ้าชายยูลต้องการที่จะแย่งชิงตำแหน่งรัชทายาทมาจากองค์ชายชินเพราะเชื่อว่าจริงๆ แล้วคนที่จะได้แต่งงานกับเซยงควรจะต้องเป็นตนเองที่เป็นอดีตองค์ชายรัชทายาทนั่นเอง

จากตารางแจกแจงลักษณะตัวละครในเรื่อง “เจ้าหญิงวุ่นวายกับเจ้าชายเย็นชา” สามารถสรุปลักษณะตัวละครหลักโดยรวมได้ คือ ตัวละครเอกนำเสนอภาพลักษณ์ของวัยรุ่นเกาหลีสมัยใหม่ที่มีลักษณะเป็นแบบเห็นได้รอบด้าน มีพฤติกรรมการแสดงออกและพัฒนาการของความคิดเปลี่ยนแปลงไปตามพื้นฐานนิสัยและสภาวะการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป มีอารมณ์ใกล้เคียงความจริงคือรักโลกโกรธหลง ตัวละครอยู่ในสังคมชั้นสูงและตัวละครชายมีฐานะทางสังคมสูงกว่าหญิง ลักษณะของพระเอก/ พระรอง มีลักษณะเป็นชายในอุดมคติคือ รูปหล่อ สูงศักดิ์ บุคลิกดี ได้รับการยอมรับอย่างดี ถึงแม้ภายนอกพระเอกจะดูเป็นคนเย็นชาแต่ภายในเป็นคนอ่อนนไหวและจิตใจอ่อนโยน ส่วนพระรองภายนอกดูเป็นสุภาพบุรุษ สุขุมเยือกเย็นแต่ภายในร้อนรนเพราะต้องการแก้แค้น และแย่งชิงคนรักมาได้ และนางเอก เป็นวัยรุ่น สดใส มองโลกในแง่ดี จิตใจดี บุคลิกกระตือรือร้นทำอะไรเป็นๆ แต่ดูจริงจัง รักใครแล้วรักจริง จิตใจเข้มแข็งอดทน และพร้อมที่จะปกป้องคนที่รัก ในทางกลับกันนางรองเป็นหญิงสาวที่สวยและเก่ง ภายนอกดูเป็นคนสวยแต่จริงๆ แล้วพยายามปกปิดฐานะครอบครัวที่ยากจนของตนเอง เป็นคนทะเยอทะยานชอบเอาชนะแต่เมื่อรักใคร่แล้วก็รักจริง ยอมทำทุกอย่างเพื่อให้ได้สิ่งที่ต้องการ เป็นคนที่น่าสงสารเนื่องจากยากจนทำให้ต้องต่อสู้ชีวิต

ภาพที่ 4.30 ตัวละครในละครโทรทัศน์ “เจ้าหญิงวุ่นวายกับเจ้าชายเย็นชา”

5.5.6 ฉาก (Setting)

ก. ฉากยุคสมัย

ถึงแม้ว่าละครเรื่องนี้จะเป็นละครร่วมสมัยที่เรื่องราวเกิดขึ้นในช่วงปี ค.ศ. 2006 แต่มีการผสมผสานฉากวังหลวงเก่าแก่ รวมไปถึงขนบธรรมเนียมประเพณีและวัฒนธรรมโบราณของเกาหลี

เช่น การแต่งกายประจำชาติและการรับประทานอาหารของคนเกาหลีโบราณเอาไว้ด้วย ดังจะเห็นได้จากสภาพบ้านเมือง การแต่งกายถ้าเป็นในชีวิตประจำวันทั่วไปก็จะแต่งกายสมัยนิยมไม่ว่าจะเป็นชุดนักเรียน เสื้อกระโปรง การเกง สูทสากล ชุดราตรี ซึ่งเครื่องแต่งกายในละครเรื่องนี้มีความโดดเด่นคือได้รับการออกแบบมาอย่างสวยงามเนื่องจากตัวละครเป็นราชวงศ์ชั้นสูง แต่ถ้าเป็นฉากการใช้ชีวิตภายในวังหลวงของราชวงศ์จะยังคงยึดถือกรอบประเพณีแบบดั้งเดิมไว้อย่างเคร่งครัด รวมไปถึงการแต่งกายของราชวงศ์ถ้าเป็นผู้หญิงก็ยังคงใส่ชุดแต่งกายประจำชาติ (ฮันบก) และมีการใช้เครื่องแต่งกายเพื่อบ่งบอกสถานะอีกด้วย เช่น พระพันปีและพระราชินีก็มีการแต่งกายที่แตกต่างกัน เป็นต้น

ภาพที่ 4.31 การแต่งกายชุดโบราณในละครโทรทัศน์ “เจ้าหญิงุ่นวายกับเจ้าชายเย็นชา”

ภาพที่ 4.32 การแต่งกายตามสมัยนิยมในละครโทรทัศน์ “เจ้าหญิงุ่นวายกับเจ้าชายเย็นชา”

ภาพที่ 4.33 การผสมผสานระหว่างการแต่งกายแบบสมัยนิยมและชุดประจำชาติ
ในละครโทรทัศน์“เจ้าหญิงวุ่นวายกับเจ้าชายเย็นชา”

นอกจากนี้ในละครยังมีฉากยุคสมัยปัจจุบันที่บ่งบอกถึงสถานะทางสังคมของราชวงศ์เกาหลีในเรื่อง (ตามจินตนาการของผู้แต่ง) และยังมีฉากที่แสดงถึงการเจริญความสัมพันธ์ไมตรีกับประเทศอื่นๆ อีกด้วยไม่ว่าจะเป็นการเสด็จเยือนประเทศไทยขององค์ชายรัชทายาท ซึ่งในละครเรื่องนี้มีฉากสถานที่ท่องเที่ยวในประเทศไทยหลายที่ไม่ว่าจะเป็น ถนนข้าวสาร ตลาดน้ำดำเนินสะดวก และหัวหิน รวมไปถึงการเสด็จเยือนประเทศเกาหลีขององค์ชายแฮร์รี่แห่งประเทศอังกฤษ ดังนั้นอาจจะสรุปได้ว่าในละครเรื่องนี้เป็นการผสมผสานระหว่างเรื่องราวในจินตนาการของผู้แต่งกับเรื่องราวที่มีอยู่จริงในปัจจุบัน ทำให้ผู้ชมสามารถมองเห็นและจินตนาการภาพของยุคสมัยปัจจุบัน ถ้าประเทศเกาหลียังคงปกครองด้วยกษัตริย์ภายใต้ระบอบประชาธิปไตย

ภาพที่ 4.34 ฉากประเทศไทยในละครโทรทัศน์“เจ้าหญิงวุ่นวายกับเจ้าชายเย็นชา”

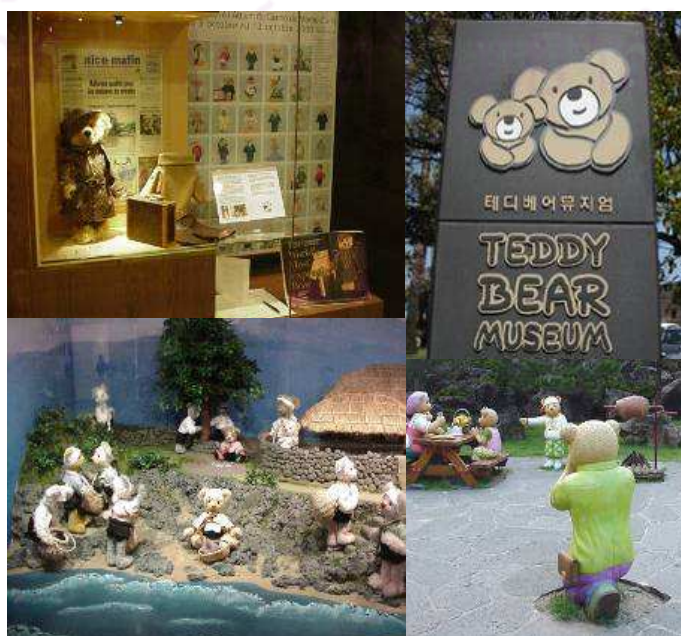
ข. ฉากที่เป็นสิ่งก่อสร้าง (Studio)

- **ฉากพระราชวัง** ดังที่ได้กล่าวไปแล้วข้างต้นว่าในละครเรื่องนี้มีการผสมผสานกันระหว่างสิ่งที่เป็นปัจจุบันและวัฒนธรรมแบบโบราณดังนั้นจึงมีฉากภายในวังหลวงที่เป็นทั้งฉากพระราชวังโบราณซึ่งปัจจุบันได้ใช้เป็นที่ทรงพระอักษรขององค์ชายรัชทายาทและเจ้าหญิงพระชายา และได้มีการสร้างตึกนักเรียนขึ้นมาใหม่เพื่อเป็นที่พักอาศัยของทั้งสองพระองค์ซึ่งเป็นตึกนักเรียนยุโรปสมัยใหม่ ซึ่งในละครเรื่องนี้เป็นสถานที่ที่ถูกใช้เป็นฉากในการเล่าเรื่องเป็นส่วนมากแต่ไม่ได้มีอยู่จริงตามประวัติศาสตร์ของประเทศเกาหลี

- **ฉากโรงเรียน** เนื่องจากในละครเรื่องนี้ตัวละครอยู่ในช่วงวัยรุ่น ดังนั้นฉากส่วนมาที่ปรากฏในเรื่องจึงเป็นฉากในโรงเรียน ซึ่งมีเหตุการณ์ของตัวละครเกิดขึ้นหลายตอน ซึ่งในเรื่องนี้มีการใช้สถานที่ถ่ายทำที่เป็นโรงเรียนศิลปะที่มีชื่อเสียงทางด้านศิลปะเหมือนที่ปรากฏในละคร แต่ปัจจุบันยังไม่ได้เปิดให้เข้าชม

- **ฉากพิพิธภัณฑ์เทดี้แบร์** นอกจากนี้ยังมีฉากพิพิธภัณฑ์เทดี้แบร์ ซึ่งเป็นฉากที่พระพันปีและเจ้าหญิงพระชายาเดินทางไปปฏิบัติภารกิจเยี่ยมชมพิพิธภัณฑ์ ในฉากนำเสนอความน่ารักของตุ๊กตาหมีและมุมที่น่าสนใจต่างๆ ในพิพิธภัณฑ์ซึ่งเจ้าหญิงพระชายาได้ไปเที่ยวเล่น ซึ่งพิพิธภัณฑ์เทดี้แบร์นี้เป็นสถานที่ที่มีอยู่จริงซึ่งถูกสร้างขึ้นในโอกาสครบรอบ 100 ปี ของเทดี้แบร์ที่ถือกำเนิดมาตั้งแต่ปี ค.ศ.1902 และปัจจุบันเป็นสถานที่ท่องเที่ยวอีกแห่งหนึ่งที่ดึงดูดนักท่องเที่ยวบนเกาะเชจู

ภาพที่ 4.35 พิพิธภัณฑ์เทดี้แบร์ในละครโทรทัศน์ “เจ้าหญิงวุ่นวายกับเจ้าชายเย็นชา”

ค. ฉากวิถีชีวิตของตัวละคร (Lifestyle)

ในละครนำเสนอวิถีชีวิตการดำเนินชีวิตของคนในราชวงศ์เกาหลีในยุคสมัยปัจจุบันที่ยังคงยึดถือปฏิบัติขนบธรรมเนียมประเพณีแบบเกาหลีโบราณไว้อย่างเคร่งครัด อาจกล่าวได้ว่าละครเรื่องนี้มีการผสมผสานทั้งความเป็นวัฒนธรรมสมัยใหม่กับวัฒนธรรมเก่าแก่เข้าไว้ด้วยกัน ดังจะเห็นได้จากถ้าราชวงศ์เดินทางไปข้างนอกวังก็จะแต่งกายตามสมัยนิยมทั่วไป แต่ถ้าอยู่ภายในวังหลวงหรือในพระราชพิธีสำคัญ เหล่าราชวงศ์ก็จะแต่งกายด้วยเครื่องแต่งกายประจำชาติ โดยเฉพาะราชวงศ์ผู้หญิงจะแต่งชุดประจำชาติฮัลบกซึ่งสีสันและเครื่องประดับแตกต่างกันไปตามบรรดาศักดิ์ที่ได้รับ ซึ่งในเรื่องยังได้สอดแทรกฉากที่นำเสนอวัฒนธรรมและประเพณีเกาหลีโบราณต่างๆ ไว้ เช่น ประเพณีการแต่งงานแบบโบราณของราชวงศ์เกาหลี พิธีการชงชุนหรือการที่เจ้าชายรัชทายาทต้องเป็นผู้ตรวจสอบอาหารทุกชนิดที่พระราชทานจะเสวย การเล่นกีฬาจูกบ่าซึ่งเป็นกีฬาโบราณที่มีกฎกติกาคล้ายกับกีฬาฮอกกี้ซึ่งได้รับความนิยมเป็นอย่างมากในราชวงศ์เกาหลีในสมัยโบราณ รวมไปถึงพิธีการชิมชาลิลลีขาวและร่ายกลอน และประเพณีที่ผู้น้อยจะต้องเข้าไปถวายพระพรผู้อาวุโส เป็นต้น

นอกจากมีฉากที่เป็นวิถีชีวิตของราชวงศ์เกาหลีที่อยู่ในวังแล้วในอีกด้านหนึ่งยังนำเสนอวิถีชีวิตของวัยรุ่นเกาหลีที่มีฐานะดีอีกด้วย เช่น การจัดงานวันเกิด การรวมกลุ่มกันไปเที่ยว การเล่นกีฬาขี่ม้า รวมไปถึงการชบรถยนต์สปอร์ต รวมไปถึงสไตล์การแต่งตัวที่เป็นเอกลักษณ์ของวัยรุ่นเกาหลี โดยเฉพาะนางเอกที่มีการแต่งตัวที่มีเอกลักษณ์ รวมไปถึงทรงผมที่โดดเด่นมีความเป็นของตัวเองสูง

ภาพที่ 4.36 พิธีการแต่งงานแบบเกาหลีโบราณในละครโทรทัศน์

“เจ้าหญิงร่อนว้ายกับเจ้าชายเย็นชา”

ง. ฉากที่เป็นธรรมชาติ

ละครโทรทัศน์เกาหลีเรื่อง “เจ้าหญิงรุ่มรวยกับเจ้าชายเย็นชา” มีฉากวิวทิวทัศน์และธรรมชาติหลายฉากด้วยกัน ไม่ว่าจะเป็นฉากชายทะเลและพระราชวังฤดูร้อนที่เจ้าชายชินพวงศ์หญิงพระชายาไปพักผ่อนด้วยกัน หรือฉากป่าบนภูเขาที่เจ้าชายยูลพวงศ์หญิงพระชายาไปปิกนิก รวมไปถึงฉากทุ่งหญ้าตอนที่พระพันปี เจ้าชายชิน และเจ้าหญิงพระชายาหนีออกจากโรงแรมที่เกาะเชจูแล้วขับรถออกไปท่องเที่ยวซึ่งพยายามนำเสนอให้เห็นภาพความสวยงามของภูมิประเทศเกาหลี

จากการวิเคราะห์พบฉากหลักในเรื่องส่วนมากเป็นฉากที่บ่งบอกยุคสมัยของประเทศเกาหลีซึ่งเป็นการผสมผสานกันระหว่างประเทศเกาหลีในปัจจุบันและความเป็นเกาหลีในสมัยโบราณ ซึ่งแสดงให้เห็นผ่านทางฉากที่เป็นสิ่งประดิษฐ์ เช่น โรงเรียน พระราชวัง บ้านเรือน ที่ปะปนกันทั้งที่เป็นแบบโบราณและทันสมัย รวมไปถึงฉากวิถีการดำเนินชีวิตของคนเกาหลี ที่ผสมผสานทั้งขนบธรรมเนียมประเพณีทั้งสมัยใหม่และสมัยโบราณเข้าด้วยกัน ที่สอดแทรกความเป็นเกาหลีเอาไว้ เช่น ไลฟ์สไตล์ของวัยรุ่นเกาหลีที่มีฐานะดี จะเล่นกีฬาขี่ม้า ชอบท่องเที่ยวเป็นกลุ่ม และใช้สินค้าที่มีราคาแพง ในทางกลับกันก็จะนำเสนอขนบธรรมเนียมประเพณีเกาหลีโบราณต่างๆ เช่น ประเพณีการแต่งงาน การเล่นกีฬาโบราณ เป็นต้น นอกจากนี้ยังในละครยังมีฉากที่ใช้ถ่ายทำเป็นสถานที่ท่องเที่ยวที่มีอยู่จริงในประเทศเกาหลี ได้แก่ พิพิธภัณฑ์เทคดีแบร์ รวมไปถึงฉากที่เป็นธรรมชาติซึ่งเป็นสถานที่ท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติของประเทศเกาหลี ซึ่งบางแห่งก็เป็นสถานที่ท่องเที่ยวที่เปิดให้นักท่องเที่ยวได้เข้าพักและเยี่ยมชมอยู่แล้วอีกด้วย

4.5.6 สัญลักษณ์ (symbol)

- ตุ๊กตาทมิ

ตุ๊กตาทมิที่ชื่ออัลเฟตถูกนำมาใช้เป็นสัญลักษณ์แทนเจ้าชายชินในเรื่องนี้เนื่องจากเป็นตุ๊กตาที่เจ้าชายรักมากเพราะได้รับมาจากพระราชอาองค์ก่อนตั้งแต่ในสมัยเด็ก และเป็นตุ๊กตาที่มีคุณค่าทางจิตใจของเจ้าชายมาก ดังจะเห็นได้จากเวลาที่เจ้าชายทุกข์ใจหรือมีปัญหาที่จะมานั่งเล่นตุ๊กตา และหลังจากที่แต่งงานเจ้าหญิงพระชายาก็มักจะมาเล่นและพูดคุยกับตุ๊กตาอัลเฟตซึ่งเป็นตัวแทนของเจ้าชายชินเสมอ พร้อมทั้งตัดเสื้อผ้าให้ใส่และดูแลซ่อมแซมเป็นอย่างดี

ภาพที่ 4.37 ตุ๊กตามีอัลเฟตในละครโทรทัศน์ “เจ้าหญิงรุ่มรวยกับเจ้าชายเย็นชา”

จากการวิเคราะห์พบว่าสัญลักษณ์ที่พบในละครเรื่องนี้ถูกออกแบบมาให้กลมกลืนกับองค์ประกอบในการเล่าเรื่องอื่นๆ เช่น ฉากซึ่งในเรื่องมีฉากที่ราชวงศ์เสด็จไปเยี่ยมพิพิธภัณฑ์เทคต์แบร์ และกลมกลืนไปกับการเล่าเรื่องซึ่งจะพบกับตุ๊กตามีในหลายฉากและเชื่อมโยงไปยังสถานที่ท่องเที่ยวสำคัญในประเทศเกาหลีที่มีอยู่จริง

4.5.7 มุมมองในการเล่าเรื่อง (Point of view)

มุมมองในการเล่าเรื่องของละครโทรทัศน์เรื่องนี้ส่วนมากเป็นมุมมองของเพศหญิงซึ่งเล่าถึงชีวิตของเด็กหญิงคนหนึ่งที่กลายเป็นเจ้าหญิงและมีโอกาสได้เข้าไปอยู่ในราชวงศ์สูงศักดิ์และแต่งงานกับเจ้าชายรูปงามซึ่งเป็นพี่ฝาแฝดของผู้หญิงทุกคน แต่ชีวิตไม่ได้มีความสุขเหมือนในเทพนิยายเสมอไปเพราะในวังหลวงก็มีเรื่องราวการแก่งแย่งชิงดีทำให้เธอนอกจากจะต้องปรับตัวเข้ากับกฎระเบียบที่เข้มงวดภายในวังแล้วยังต้องเผชิญกับปัญหาการแย่งชิงอำนาจต่างๆ ในราชวงศ์อีกด้วย ซึ่งอีกด้านหนึ่งก็เป็นมุมมองของวัยรุ่นที่กำลังค้นหาเส้นทางเดินชีวิตของตนเอง

จากการวิเคราะห์ละครโทรทัศน์เกาหลี เรื่อง “เจ้าหญิงรุ่มรวยกับเจ้าชายเย็นชา” พบรูปแบบและเนื้อหาที่สอดแทรกความเป็นเกาหลีเอาไว้ ซึ่งโครงเรื่องมีลักษณะเป็นแบบเทพนิยายเรื่องซินเดอเรลล่า เรื่องราวของหญิงสาวธรรมดาที่กลายมาเป็นเจ้าหญิงในชั่วข้ามคืนและพบรักกับเจ้าชายรูปงาม โดยมีการเริ่มต้นเรื่องโดยการเล่าถึงเหตุการณ์ที่ทำให้เกิดความขัดแย้งหลักซึ่งส่งผลให้เกิดเรื่องราวทั้งหมดขึ้น หลังจากนั้นเหตุการณ์พัฒนาไปบนความขัดแย้งระหว่างตัวละคร

ประกอบกับมีปมปัญหาย่อยๆ ที่เกิดขึ้นเนื่องจากตัวละครอื่นๆ ในเรื่อง ซึ่งปมปัญหาเหล่านี้ไม่ได้รับการแก้ไข และเกิดขึ้นซ้อนทับกันไปและส่งผลกระทบในทางลบอย่างรุนแรงต่อตัวละครจนตัวละครถูกบีบคั้นให้ต้องตัดสินใจประกอบกับความขัดแย้งระหว่างตัวละครที่ความรุนแรงมากจนนำไปสู่การแตกหัก ซึ่งเหตุการณ์ต่างๆ คลี่คลายไปเมื่อความจริงเปิดเผย ส่งผลให้ตัวละครที่ขัดแย้งกันยอมรับความจริงและมีฝ่ายหนึ่งยอมหลีกทางให้อีกฝ่ายหนึ่ง และคนที่กระทำความผิดได้รับผลของการกระทำ ซึ่งนำไปสู่การยุติของเรื่องแบบมีความสุข

ความขัดแย้งที่พบส่วนมากในเรื่องเป็นความขัดแย้งภายในจิตใจเนื่องมาจากความต้องการที่สวนทางกับสิ่งที่ต้องทำ ความขัดแย้งระหว่างตัวละครเนื่องจากต้องการแย่งชิงอำนาจ ความขัดแย้งในเรื่องของความรัก รวมไปถึงความขัดแย้งที่เกิดขึ้นเนื่องจากพื้นเพครอบครัวและการเลี้ยงดูที่ต่างกัน สุดท้ายเป็นความขัดแย้งระหว่างความต้องการส่วนตัวและสถานะทางสังคมที่ทำให้ไม่สามารถเลือกทางเดินชีวิตของตนเองได้ นอกจากนี้เนื่องจากละครเป็นเรื่องราวของราชวงศ์ซึ่งมีการแบ่งชนชั้น และยศฐาบรรดาศักดิ์ทำให้มีแก่นความคิดหลักเรื่องอำนาจ ที่สำคัญยังพบแก่นความคิดเรื่องของการรักสามเส้าของวิยหนุ่มสาว นอกจากนี้ยังพบแก่นความคิดเรื่องการให้ความเคารพผู้อาวุโส และแก่นความคิดเรื่องของโชคชะตาซึ่งเป็นสาเหตุที่ทำให้เกิดเหตุการณ์ต่างๆ ที่นอกเหนือการควบคุมของมนุษย์อีกด้วย

ฉากที่พบในละครเรื่องนี้นำเสนอภาพยุคสมัยความเป็นเกาหลีแบบผสมผสานทั้งความทันสมัยและความเป็นเกาหลีโบราณ ดังจะเห็นฉากที่พบในละครมีทั้งฉากอาคารบ้านเรือนแบบโบราณได้แก่พระราชวังเกาหลี ปะปนกับอาคารบ้านเรือนสมัยใหม่ เช่น โรงเรียน บ้านเรือนของประชาชนทั่วไป ทั้งนี้ยังพบฉากที่นำเสนอวิถีการดำเนินชีวิตที่เป็นแบบผสมผสานระหว่างคนโบราณและคนสมัยใหม่เช่นกัน ไม่ว่าจะเป็นขนบธรรมเนียมประเพณี ความเชื่อของคนในวังสมัยโบราณ รวมไปถึงไลฟ์สไตล์ของวัยรุ่นเกาหลีปัจจุบันที่มีฐานะดี นอกจากนี้ในละครยังมีฉากที่ถ่ายทำในสถานที่ที่มีอยู่จริง เช่น โรงเรียนที่ตัวละครเอกเรียน รวมไปถึงพิพิธภัณฑ์เทคดี้แบร์ เป็นต้น

ตัวแทนที่นำเสนอความเป็นเกาหลีได้ชัดเจนในละครเรื่องนี้คือตัวละครที่มีลักษณะในเชิงอุดมคติ โดยเฉพาะตัวละครชาย พระเอกและพระรองมีฐานะทางสังคมสูง หน้าตาดี หล่อบุคลิกดี ได้รับการยอมรับมาอย่างดีเป็นที่ใฝ่ฝันของสาวๆ และถึงแม้ภายนอกจะมีการแสดงออกที่แตกต่างกันแต่ภายในเป็นคนจิตใจดี ส่วนนางเอกมีลักษณะสวยงามน่ารัก บุคลิกกระตือรือร้น เป็น เป็นคนจริงจัง ในละครเรื่องนี้ตัวละครต่างๆ นำเสนอภาพคนเกาหลียุคใหม่ที่มีความเป็นตัวของตัวเองสูง

รวมไปถึงเป็นผู้นำเสนอแพชชั่นความเป็นเกาหลี ไม่ว่าจะเป็นเครื่องแต่งกาย การแต่งหน้า ทรงผม เป็นต้น

นอกจากนี้สัญลักษณ์สำคัญที่พบในเรื่องยังสามารถเชื่อมโยงกับฉากในเรื่องที่เป็นสถานที่ท่องเที่ยวที่มีอยู่จริงได้แก่ หมู่เขตดีแบร์ที่ใช้แทนตัวขององค์ชายชิน ซึ่งมีเรื่องราวเชื่อมโยงกับพิพิธภัณฑ์เขตดีแบร์ซึ่งเป็นฉากหนึ่งที่ปรากฏในเรื่อง โดยทั้งนี้เรื่องราวทั้งหมดของเรื่องเป็นการเล่าเรื่องผ่านมุมมองวัยรุ่นที่ต้องการตามหาความเป็นตัวตนของตนเอง รวมไปถึงมุมมองจากหญิงสาวที่ผ่านตัวละครเอกของเรื่องซึ่งเล่าถึงชีวิตของเด็กหญิงธรรมดาคนหนึ่งที่กำลังกลายเป็นเจ้าหญิงและมีโอกาสได้เข้าไปอยู่ในราชวงศ์สูงศักดิ์และแต่งงานกับเจ้าชายรูปงามซึ่งเป็นที่ใฝ่ฝันของผู้หญิงทุกคน

4.6 สรุปการวิเคราะห์ละครโทรทัศน์เกาหลี

จากการวิเคราะห์ละครโทรทัศน์เกาหลีทั้ง 5 เรื่องสามารถสรุปจุดร่วมของโครงเรื่อง, ความขัดแย้ง, แก่นความคิด, ตัวละคร, ฉาก, สัญลักษณ์ และมุมมองในการเล่าเรื่องของละครโทรทัศน์เกาหลีได้ ดังนี้

4.6.1 โครงเรื่อง (Plot)

จากการวิเคราะห์โครงเรื่องของละครโทรทัศน์เกาหลีทั้ง 5 เรื่อง พบว่าส่วนมากมีลักษณะเป็นละครรักโรแมนติก เรื่องราวความรักของชายหญิงที่ต้องต่อสู้ฟันฝ่าเพื่อความรักใน 2 เรื่องได้แก่ เพลงรักในสายลมหนาว และรักนี้ชั่วนิรันดร์ สำหรับในเรื่อง Full house สะดุดรัก...ที่ปักใจ และเจ้าหญิงวุ่นวายกับเจ้าชายเย็นขามีลักษณะโครงเรื่องเป็นแบบเทพนิยายเรื่องซินเดอเรลล่าที่หญิงสาวธรรมดาจะมาพบกับชายหนุ่มรูปงาม สูงศักดิ์และมีชื่อเสียงโด่งดังเป็นที่ใฝ่ฝันของสาว ๆ และสำหรับละครเรื่องแดจังกึมจอมนางแห่งวังหลวงมีลักษณะโครงเรื่องเป็นการต่อสู้ของหญิงสาวธรรมดาเพื่อการยอมรับและการเลื่อนชั้นทางสังคม หรือ Social Mobility

ลักษณะการเล่าเรื่องของละครโทรทัศน์เกาหลีมีลำดับการเล่าเรื่องที่ซับซ้อน ละเอียดอ่อน มีหลายมิติ การดำเนินเรื่องโดยรวมเป็นชุดของเหตุการณ์หลักที่ดำเนินไปโดยมีการสอดแทรกเหตุการณ์ย่อยๆ ที่เกิดขึ้นซ้อนทับเชื่อมกันไปตลอดตั้งแต่ต้นจนจบ โดยมีปมปัญหาเป็นตัวดำเนินเรื่องและเชื่อมโยงให้การดำเนินไปของละครมีความราบรื่นสมเหตุสมผล ปมปัญหาเหล่านี้ส่งผล

ทำให้ละครมีจุดวิกฤตย่อยๆ ในหลายช่วงของเรื่อง ซึ่งตัวละครจะต้องตัดสินใจเพื่อแก้ไขปมปัญหาที่เกิดขึ้น และยิ่งไปกว่านั้นปมปัญหาหรือภาวะวิกฤตย่อยๆ เหล่านี้จะส่งผลให้วิถีชีวิตตัวละครหักเหไป และเป็นตัวช่วยดำเนินเรื่องให้ไปถึงจุดวิกฤตของเรื่องก่อนที่จะคลี่คลายและยุติลงอีกด้วย ดังนั้นจะเห็นได้ว่าในละครโทรทัศน์เกาหลีจะมีจุดวิกฤตเกิดขึ้นหลายช่วง เช่น ในละครโทรทัศน์เรื่องรักนี้ชั่ววินาทีมีจุดวิกฤตหลักอยู่ 3 ช่วงได้แก่ตอนต้นเรื่องเมื่อความจริงเรื่องนางเอกไม่ใช่ลูกสาวที่แท้จริงของบ้านถูกเปิดเผยขึ้นส่งผลให้เกิดการสลับตัวลูกสาวระหว่าง 2 บ้านคืน จุดวิกฤตที่สองเกิดขึ้นเมื่อความรักระหว่างพระเอกและนางเอกถูกเปิดเผยทำให้ถูกกีดกันจากครอบครัวและคนรอบข้าง และจุดวิกฤตสุดท้ายเมื่อพบว่านางเอกเป็นโรคร้ายอาการเข้าขั้นโคม่า เป็นต้น

ละครโทรทัศน์เกาหลีทั้ง 5 เรื่องมีการเปิดเรื่องด้วยการทิ้งปมปัญหาหลักของเรื่องเอาไว้ซึ่งปมปัญหาที่เกิดขึ้นส่วนมากมีสาเหตุมาจากโชคชะตาและความบังเอิญ เช่น ในละครรักนี้ชั่ววินาทีมีปมปัญหาเกิดขึ้นจากโชคชะตาที่ทำให้เด็กทารกหญิงสองคนถูกสลับตัวกันตั้งแต่เกิดทำให้พระเอกและนางเอกถูกเลี้ยงดูขึ้นมาด้วยความเข้าใจผิดว่าเป็นพี่น้องกัน ซึ่งปมปัญหานี้เป็นปมปัญหาหลักของเรื่องที่เป็นอุปสรรคความรักของพระเอกและนางเอกนำไปสู่ความขัดแย้งภายในเรื่องทำให้ความรักของพระเอกและนางเอกไม่เป็นที่ยอมรับจากสังคมรอบข้าง หรือในละครเรื่องเพลงรักในสายลมหนาวที่ปมปัญหาเกิดขึ้นจากเหตุการณ์ในอดีตเรื่องราวรักสามเส้าในรุ่นพ่อแม่ซึ่งด้วยโชคชะตาทำให้เหตุการณ์รักสามเส้ามาเกิดซ้ำอีกครั้งในรุ่นลูก ซึ่งละครเรื่องนี้เปิดเรื่องด้วยการทิ้งปมปัญหาเรื่องความเป็นพี่น้องร่วมสายเลือดของพระเอกและนางเอกเอาไว้ ผสมผสานกับเหตุการณ์ที่เป็นความรักครั้งแรกที่ไม่ลบลiehenไปจากความทรงจำเป็นปมปัญหาที่นำไปสู่ความขัดแย้งต่างๆ ภายในเรื่อง เป็นต้น

นอกจากการเปิดเรื่องด้วยการทิ้งปมปัญหาไว้ในตอนต้นเรื่องแล้วในละครเกาหลีทุกเรื่องยังเปิดเรื่องด้วยการแนะนำตัวละครและความสัมพันธ์ของตัวละครต่างๆ ในเรื่อง เช่น ในละคร Full House สะดุดรักที่ปักใจ ละครเปิดเรื่องด้วยการแนะนำพระเอกว่าเป็นซูเปอร์สตาร์ดังของเอเชีย ส่วนนางเอกเป็นนักเขียนนิยายทางอินเทอร์เน็ต ในละครเรื่องแดจังกึม จอมนางแห่งวังหลวง เริ่มเรื่องด้วยการเล่าถึงแนะนำตัวละครพ่อแม่ของตัวละครเอกและความสัมพันธ์ระหว่างตัวละครต่างๆ เช่น แม่นางเอกเป็นนางกำนัล พ่อนางเอกเป็นทหารในวังหลวงมาก่อน สาเหตุของปมความขัดแย้งหลักที่เป็นเรื่องของความขัดแย้งกันเรื่องอุดมการณ์การดำเนินชีวิตซึ่งนำไปสู่ความขัดแย้งเรื่องผลประโยชน์และแย่งชิงความเป็นใหญ่ และในเรื่องเจ้าหญิงวุ่นวายกับเจ้าชายเย็นชา เปิดเรื่องด้วยการชี้แจงให้เห็นถึงสภาพที่แท้จริงของประเทศเกาหลีซึ่งในอดีตเคยมีราชวงศ์มาก่อนแต่

ปัจจุบันไม่ได้มีการปกครองโดยระบบกษัตริย์อีกต่อไปแล้ว และแนะนำตัวละครซึ่งได้แก่ นางเอกซึ่งเป็นเด็กสาวมัธยมธรรมดาทั่วไป และพระเอกเป็นองค์ชายรัชทายาท เป็นต้น

หลังจากการเปิดเรื่องละครมีการพัฒนาไปของเหตุการณ์บนปมความขัดแย้งโดยส่วนมากเป็นเรื่องราวที่เกิดขึ้นในอดีตแต่ส่งผลนำไปสู่เรื่องราววุ่นวายต่างๆ ในปัจจุบัน หลังจากนั้นในช่วงกลางของการพัฒนาเหตุการณ์ก็จะมีปมปัญหาอื่นๆ เกิดขึ้นตามมาโดยถูกสร้างขึ้นมาจากตัวละครอื่นๆ ที่จะเข้ามาสร้างปัญหาต่างๆ ให้เกิดขึ้น ซึ่งลักษณะการดำเนินเรื่องของละครเกาหลีจะมีลักษณะคือเมื่อปมปัญหาหนึ่งเกิดขึ้นและเพิ่งได้รับการแก้ไข หรือยังไม่ได้รับการแก้ไขก็จะมีปมปัญหาใหม่เกิดขึ้นซ้อนทับขึ้นมา ซึ่งละครจะดำเนินไปจนถึงจุดวิกฤตโดยมีลักษณะที่หลากหลาย เช่น เมื่อตัวละครเอกป่วยเป็นโรคร้าย หรือกำลังจะพิการ เมื่อความลับที่ถูกปกปิดไว้ถูกเปิดเผย หรือเมื่อปมปัญหาต่างๆ เกิดขึ้นแบบสะสมและไม่ได้รับการคลี่คลาย รวมไปถึงความขัดแย้งที่เกิดขึ้นในละครนำไปสู่จุดแตกหัก

ทั้งนี้ ละครโทรทัศน์เกาหลีทั้ง 5 เรื่องมีภาวะคลี่คลายของปัญหาร่วมกันเมื่อตัวละครทำใจยอมรับกับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น หรือเมื่อความจริงของเงื่อนงำที่เกิดขึ้นในละครได้ถูกเปิดเผยขึ้น เช่น ปมเรื่องชาติกำเนิดความเป็นพี่น้องกันของพระเอกและนางเอกในเรื่องเพลงรักในสายลมหนาว หรือการที่องค์ชายผู้ล่องหนยอมรับว่าตนเองเป็นคนวางแผนการเผาพระราชวังและใส่ร้ายองค์ชายชิน รวมไปถึงการที่ทุกคนรู้ว่าอุณโชนางเอกของเรื่องรักนี้ชั่ววินวินดรากำลังป่วยหนักใกล้ตายทำให้ยอมให้ยอมให้ภัยกัน และหันหน้าเข้ามาหากันเพื่อทำให้เวลาช่วงสุดท้ายของเธอมีความสุขมากที่สุด เป็นต้น และสำหรับละครแนวรักก็มักมีปมปัญหาจะคลี่คลายไปเมื่อพระเอกและนางเอกยอมปรับตัวเข้าหากัน นอกจากนี้ภาวะวิกฤตอาจจะคลี่คลายลงไปเมื่อเวลาผ่านไปอีกด้วย

สำหรับจุดจบของละครทั้ง 5 เรื่องมีเพียงหนึ่งเรื่องที่จบแบบโศกนาฏกรรมนั่นคือนางเอกตายด้วยโรคร้าย และพระเอกตายในอุบัติเหตุแต่ถึงอย่างไรก็เป็นการจบที่จบไปด้วยความสุข เพราะพระเอกและนางเอกได้ใช้เวลาช่วงสุดท้ายของชีวิตอยู่ด้วยกันแบบมีความสุข ซึ่งในละครอีก 4 เรื่องจบแบบมีความสุขนั่นคือตัวละครทุกตัวเข้าใจกัน แต่ในละครโทรทัศน์เกาหลีตอนจบจะจบอยู่บนพื้นฐานของความเป็นจริงของโลกมนุษย์นั่นคือมีความทุกข์และความสุขผสมกันไป ดังจะเห็นได้ว่า ในละครเรื่องเพลงรักในสายลมหนาวถึงแม้พระเอกและนางเอกจะได้กลับมาเจอกันอีกครั้งแต่พระเอกก็تابอดเนื่องจากอุบัติเหตุที่เคยช่วยนางเอกไว้

4.6.2 ความขัดแย้ง (Conflict)

จากตารางสรุปการวิเคราะห์ความขัดแย้งในละครโทรทัศน์เกาหลีทั้ง 5 เรื่องพบความขัดแย้งที่เกิดขึ้นในจิตใจของตัวละคร ความขัดแย้งระหว่างตัวละคร และความขัดแย้งระหว่างตัวละครและสภาพแวดล้อมภายนอกซึ่งสามารถสรุปประเด็นสำคัญได้ดังนี้

1. ปมความขัดแย้งหลักที่พบในละครโทรทัศน์เกาหลีเป็นปมความขัดแย้งที่มีสาเหตุมาจากเรื่องของความรัก ทั้งความขัดแย้งภายในจิตใจที่ต้องตัดสินใจทางเดินชีวิตที่มีสาเหตุมาจากความรัก ความขัดแย้งที่เกิดมาจากรักสามเส้า หรือการที่ตัวละครเอกของเรื่องมีความรักที่ขัดกับค่านิยมของสังคม เช่น ในละครเรื่องเพลงรักในสายลมหนาว ยูจินและจุงซางที่มาคบกันแต่ก็ไม่ได้รับการยอมรับจากเพื่อนๆ เพราะเนื่องจากยูจินมีคู่มั่นอยู่แล้ว และจุงซางก็เคยเป็นแฟนเก่าแชรินเพื่อนในกลุ่มมาก่อน หรือแม้กระทั่งในละครเรื่องรักนี้ชั่ววินาที ที่อุโนโซและจุนโซที่เติบโตมาด้วยกันในฐานะพี่น้องทำให้ครอบครัวไม่ยอมรับเมื่อมารักและต้องการจะแต่งงานกัน

2. ปมความขัดแย้งในเรื่องของอำนาจ และศีลธรรม ซึ่งส่วนมากพบในละครที่เกี่ยวข้องราชวงศ์ที่สังคมมีการแบ่งชนชั้น ทำให้เกิดการแย่งชิงให้ได้มาซึ่งอำนาจ และความขัดแย้งที่เกิดขึ้นจากเรื่องของอุดมการณ์ แนวคิดทัศนคติ ค่านิยมและแนวทางในการดำเนินชีวิตที่แตกต่าง หรือจะเห็นได้ชัดเจนในละครที่ตัวละครเอกดำเนินชีวิตด้วยยึดหลักคุณธรรม ซึ่งทำให้ตัวละครเอกจะต้องเผชิญกับปมความขัดแย้งที่จะต้องเลือกระหว่างการความต้องการของตนเองและความถูกต้องตามศีลธรรม และนอกจากนี้ความขัดแย้งในเรื่องของอำนาจ ยังนำไปสู่ความขัดแย้งในเรื่องของเพศและชาติกำเนิดที่มีความขัดแย้งกับสภาพสังคมทั่วไป เนื่องจากสังคมได้มีการแบ่งแยกชนชั้นและกำหนดบทบาทหน้าที่ของแต่ละชนชั้นเอาไว้อย่างชัดเจนทำให้คนที่มีเพศและชาติกำเนิดใดๆ ไม่สามารถข้ามขอบเขตที่สังคมกำหนดเอาไว้ได้ เช่น องค์ชายชินเนื่องจากเป็นองค์ชายรัชทายาทจึงต้องปฏิบัติตามกฎของวังหลวงอย่างเคร่งครัดและไม่มีสิทธิ์ตัดสินใจและเลือกทางเดินชีวิตเหมือนคนทั่วไป ในขณะที่เดียวกัน แดจังกึมเกิดมาเป็นผู้หญิงทำให้ถูกกีดกันที่จะเข้ารับราชการเป็นขุนนาง เพราะในอดีตสถานะทางสังคมของผู้หญิงไม่ได้รับการยอมรับเท่าเทียมกับผู้ชาย เป็นต้น

3. ความขัดแย้งที่พบในละครเกาหลีมากอีกประเภทหนึ่งคือความขัดแย้งเนื่องจากความทรงจำหรือปมในอดีต เช่น ในเรื่องเพลงรักในสายลมหนาวที่นางเอกเกิดปมความขัดแย้งเนื่องจากความรักครั้งแรกที่ฝังใจในอดีต หรือพระเอกที่มีปมความขัดแย้งภายในใจเนื่องจากการตามหาตัวตนที่แท้จริงเนื่องจากความทรงจำในอดีตที่ขาดหายไปในอดีตเหตุ

4.6.3 แก่นความคิด (Theme)

จากการวิเคราะห์ละครโทรทัศน์เกาหลีทั้ง 5 เรื่องพบว่าแก่นความคิดหลักที่พบในละครโทรทัศน์เกาหลีทุกเรื่องเป็นแก่นความคิดในเรื่องของความรักซึ่งสอดแทรกอยู่มากน้อยในแต่ละเรื่องแตกต่างกันไป โดยนำเสนอแง่มุมของความรักระหว่างหนุ่มสาวเป็นหลักซึ่งเป็นเรื่องราวของการตามหารักแท้ เชื่อในความรักที่บริสุทธิ์ มั่นคงและไม่ต้องการผลตอบแทน นอกจากนี้ภายในเรื่องยังสอดแทรกความรักที่หลากหลายแง่มุมไม่ว่าจะเป็นความรักแบบครอบครัว ความรักแบบเพื่อน และนำเสนอผลของความรักในหลายแง่มุมไม่ว่าจะเป็นรักสามเส้า รักที่สมหวัง รักที่ผิดหวัง รักข้างเดียว รักที่เห็นแก่ตัวและรักที่เสียสละ

นอกจากนี้ในละครโทรทัศน์เกาหลียังได้สอดแทรกแก่นความคิดรองๆ เอาไว้ในละครซึ่งส่วนมากเป็นแก่นความคิดที่สะท้อนถึงแนวความคิด วัฒนธรรมขนบธรรมเนียมประเพณีของคนเกาหลีที่มีรากเหง้าและพื้นฐานที่คล้ายคลึงกับแนวคิดและวัฒนธรรมของประเทศไทย ได้แก่ แก่นความคิดในเรื่องของการให้ความสำคัญกับครอบครัว และเคารพผู้อาวุโส ดังจะเห็นได้จากการดำเนินชีวิตของหนุ่มสาวสมัยใหม่ยังต้องได้รับอิทธิพลจากปู่ย่าตายาย และพ่อแม่ ดังจะเห็นได้จากเรื่อง รักนี้ชั่ววันจันทร์ และเพลงรักในสายลมหนาว ที่พระเอกและนางเอกไม่สามารถแต่งงานกันได้ เพราะพ่อแม่ไม่ยินยอม หรือในเรื่อง Full House สะดุดรัก...ที่ปักใจ และเจ้าหญิงวุ่นวายกับเจ้าชายเย็นชา ที่คุณย่าหรือแต่สูงมามาซึ่งมีศักดิ์เป็นย่าในเรื่องจะเป็นเหมือนจุดศูนย์รวมของบ้านที่ทุกคนเคารพและให้ความสำคัญ หรือจะเห็นได้ชัดเจนในละครเรื่องแดจังกึม จอมนางแห่งวังหลวง ที่ให้ความสำคัญกับอาวุโส คือเด็กต้องเชื่อฟังและทำความเคารพผู้ใหญ่ หรือแก่นความคิดเรื่อง โชคชะตาและความบังเอิญ ดังจะเห็นได้ว่าในละครโทรทัศน์เกาหลีทั้ง 5 เรื่องนั้นเรื่องราวที่เกิดขึ้นมีสาเหตุมาจากโชคชะตาฟ้าลิขิตและความบังเอิญเป็นส่วนมาก แสดงถึงความเชื่อเรื่องเหนือการควบคุมของมนุษย์ รวมไปถึงนอกจากนั้นในละครยังสอดแทรกแก่นความคิดเรื่องกฎแห่งกรรม หรือความคิดที่ว่าใครทำอะไรก็ต้องได้รับผลตอบแทนในการกระทำนั้นๆ เช่น การที่พระเอกและนางเอกรักกันโดยทำร้ายความรู้สึกของครอบครัว และคนอื่นๆ ทำให้ต้องได้รับผลตอบแทนของการกระทำคือนางเอกต้องป่วยเป็นโรคร้าย หรือพระเอกประสบอุบัติเหตุจนตาบอด หรือคนที่ทำชั่วก็จะต้องรับกรรมที่ได้ทำไว้ เช่น แม่ขององค์ชายยูลึที่เป็นคนบงการทำเรื่องชั่วร้ายทั้งหมดก็ประสบอุบัติเหตุจนพิการ หรือแซซซังกู และกึมยองคนที่ทำทุกอย่างเพื่อให้ได้มาซึ่งอำนาจสุดท้ายต้องรับกรรมโดนเนรเทศออกจากวังหลวงและตายในที่สุด

สิ่งที่โดดเด่นในละครโทรทัศน์เกาหลีเรื่องแดจังกึมจอมนางแห่งวังหลวงอีกประการหนึ่งคือการสอดแทรกแก่นความคิดเรื่องศีลธรรม ที่แสดงให้เห็นว่าความดีย่อมชนะความชั่วและอุปสรรคทุกสิ่ง และยังมีแง่คิดในการดำเนินชีวิตไว้ไม่ว่าจะเป็นเรื่องทางสายกลาง ความพยายาม ความกตัญญูรู้คุณ เป็นต้น และยังมีการนำเสนอแก่นความคิดเรื่องอาชีพให้เห็นในละครเรื่อง Full house สะดุดรัก...ที่ปักใจ และ แดจังกึม จอมนางแห่งวังหลวงที่ตัวเองเป็นผู้หญิงที่ต้องต่อสู้ฝ่าฟันกับอุปสรรคต่างๆ เพื่อความประสบความสำเร็จในอาชีพและเป็นที่ยอมรับของสังคม

4.6.4 ตัวละคร (Character)

จากการวิเคราะห์ลักษณะของตัวละครในละครโทรทัศน์เกาหลี 5 เรื่องสามารถสรุปได้ดังนี้

1. ตัวละครเป็นแบบเห็นได้รอบด้านมีวิวัฒนาการของนิสัยใจคอมีพฤติกรรมเปลี่ยนแปลงไปตามสถานการณ์ที่ได้เจอ มีลักษณะใกล้เคียงกับคนจริงๆ มีอารมณ์รักโลกโกรธหลงและมีความเห็นแก่ตัว และถึงแม้แต่ตัวละครหลักในเรื่องก็ยังมีทั้งด้านดีและด้านร้าย และมีความหลากหลายในคนๆเดียว
2. ตัวละครหลักส่วนใหญ่อยู่ในวัยหนุ่มสาว ซึ่งอยู่ในวัยทำงานและมีหน้าที่การงานที่ชัดเจนและเป็นที่ยอมรับในสังคม ตัวละครจะมีสถานะทางสังคมอยู่ในระดับปานกลางค่อยไปทางสูงโดยที่ส่วนมากตัวละครชายและนางรองจะมีสถานะทางสังคมสูงกว่านางเอก
3. พระเอกจะมีภาพลักษณ์ของชายในอุดมคติคือหน้าตาดี ฐานะดี ยึดมั่นในรักแท้ สุภาพ อ่อนน้อมและจริงใจ ยอมเสียสละและทำเพื่อนคนที่รัก เช่น ลีมิงซุง ใน “เพลงรักในสายลมหนาว” จุนโฮ ใน “รักนี้ชั่วนิรันดร์” และ องค์ชายชิน ใน “เจ้าหญิงวุ่นวายกับเจ้าชายเย็นชา” หรือนำรักขึ้นเล่น และเป็นขวัญใจของสาวๆ อย่างลียองเจ ใน “Full House สะดุดรัก...ที่ปักใจ” เป็นต้น
4. นางเอกบุคลิกโดดเด่นคือ มีความอ่อนน้อม เข้มแข็ง มีความมุ่งมั่น จิตใจมั่นคงทั้งในแง่ของความรักและการใช้ชีวิตไม่ย่อท้อต่ออุปสรรคต่างๆ มีคุณสมบัติของผู้หญิงแกร่ง
5. นางรองส่วนมากจะมีฐานะทางสังคมที่สูงกว่านางเอก และเป็นผู้หญิงที่เพอร์เฟค สวยเก่งประสบความสำเร็จเรื่องงานรักใคร่แล้วรักจริงแต่จะไม่ประสบความสำเร็จเรื่องความรัก
6. พระรองและนางรองซึ่งมีบทบาทเป็นผู้ร้ายนั้นแต่ในขณะเดียวกันพระรองส่วนมากจะมีบทบาทเป็นผู้ช่วยเหลือของนางเอก และการกระทำที่ร้ายมีสาเหตุมิใช่การกระทำที่ร้ายโดยไร้เหตุผลซึ่งเมื่อถึงจุดสุดท้ายแล้วส่วนมากตัวร้ายก็จะยอมรับความจริงและเลิกทางให้กับพระเอกและนางเอกได้รักกัน หรือได้รับผลกรรมที่ตนเองได้ทำไว้

4.6.5 ฉาก (Setting)

จากการวิเคราะห์ฉากในละครโทรทัศน์เกาหลีที่สามารถสรุปรูปแบบและเนื้อหาที่โดดเด่นได้ ดังนี้

1. ฉากที่เด่นในละครโทรทัศน์เกาหลีส่วนมากคือฉากวิวทิวทัศน์ และสถานที่ท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติ เช่น ชายหาด หุ่น้ำ ภูเขาหิมะ เนื่องจากฉากวิวทิวทัศน์เหล่านี้ส่วนมากถูกใช้เป็นฉากในการดำเนินเรื่องที่สำคัญของละครโทรทัศน์เกาหลี ซึ่งส่วนมากจะเป็นฉากที่เป็นความประทับใจระหว่างพระเอกและนางเอก และเมื่อผสมผสานความสวยงามของฉากวิวทิวทัศน์เข้ากับการดำเนินเรื่องและบทสนทนาที่น่าประทับใจแล้วทำให้ฉากเหล่านั้นตราตรึงอยู่ในความทรงจำของผู้ชม

นอกจากนี้ในละครโทรทัศน์เกาหลียังมีความโดดเด่นในการนำฤดูกาลมาผสมผสานเป็นตัวช่วยเล่าเรื่องอีกด้วย เช่นในละครเรื่อง “เพลงรักในสายลมหนาว” ฉากประทับใจระหว่างพระเอกและนางเอกส่วนมากเกิดขึ้นในฤดูหนาวซึ่งมีหิมะเป็นตัวที่ช่วยเล่าเรื่องและทำให้ฉากโรแมนติกสามารถสร้างความประทับใจให้กับคนดูได้มาก

2. ฉากที่เป็นสิ่งก่อสร้าง หรือฉากใน studio ที่ถูกผลิตขึ้นมาเพื่อใช้ในการถ่ายทำละครโทรทัศน์เกาหลีส่วนมากเป็นฉากที่แสดงให้เห็นสภาพบ้านเมืองของประเทศเกาหลีในยุคสมัยต่างๆ ซึ่งถ้าเป็นละครสมัยปัจจุบันก็จะแสดงให้เห็นสภาพบ้านเมืองของประเทศเกาหลีที่ปัจจุบันเจริญก้าวหน้า และในบางเรื่องใช้ฉากที่ถูกสร้างขึ้นโดยเฉพาะสำหรับละครเรื่องนั้นเป็นหลักในการดำเนินเรื่องและเป็นสถานที่หลักในการเกิดเรื่องราวของตัวละครหลัก เช่นเรื่อง “Full House สะดุดรัก...ที่ทักใจ” ที่ใช้บ้าน Full house เป็นตัวดำเนินเรื่องหลักและยังใช้เป็นชื่อของละครอีกด้วย และในละครบางเรื่องยังได้สอดแทรกสถานที่สำคัญของประเทศเกาหลีเอาไว้เป็นส่วนหนึ่งของการดำเนินเรื่องของละครอีกด้วย เช่น ฉากที่องค์หญิงพระชายาเสร็จไปทรงเยี่ยม พิพิธภัณฑน์เท็ดดี้แบร์ที่เกาะเชจู ซึ่งเป็นสถานที่ท่องเที่ยวที่มีอยู่จริงในประเทศเกาหลี

นอกจากนี้สำหรับในละครย้อนยุคฉากที่เป็นสิ่งประดิษฐ์นำเสนอสภาพบ้านเมืองของประเทศเกาหลีในสมัยโบราณซึ่งแสดงให้เห็นสถาปัตยกรรมโบราณของเกาหลีรวมถึงสภาพบ้านเมืองในสมัยก่อนของเกาหลี ซึ่งได้รับอิทธิพลจากประเทศจีนเป็นอย่างมากอีกด้วย

3. จากที่เป็นยุคสมัยในละครโทรทัศน์เกาหลีแสดงให้เห็นถึงความเป็นประเทศเกาหลีในยุคปัจจุบันที่มีความก้าวหน้า เป็นประเทศที่มีความศิวิไล และเศรษฐกิจที่กำลังเติบโตพัฒนาไป ผู้คนมีหน้าที่การงานที่มั่นคง อัจฉริยะดี มีการศึกษา สุขภาพ เสื้อผ้าเครื่องแต่งกายทันสมัย ยกเว้นในละครแนวย้อนยุคที่แสดงให้เห็นประเทศเกาหลีในยุคสมัยอดีตรวมไปถึงสภาพเศรษฐกิจ สังคม และการเมืองในสมัยนั้น โดยเน้นสอดแทรกความสวยงามและประณีตของวัฒนธรรมและผู้คน เช่น การแต่งกายในชุดฮันบก พระราชวัง ขนบธรรมเนียมประเพณีต่างๆ เป็นต้น

4. จากวิถีชีวิต (lifestyle) ของตัวละครสามารถพบได้ในละครโทรทัศน์เกาหลีทุกเรื่องซึ่งแสดงให้เห็นวิถีชีวิตของคนเกาหลี ซึ่งจากส่วนมากที่พบในละครโทรทัศน์เกาหลีจะเป็นฉากการทำงานของตัวละครในวิชาชีพต่างๆ กัน และนอกจากนี้ฉากวิถีการดำเนินชีวิตของตัวละครจะพบว่าตัวละครนั้นบริโภคสินค้าและบริการของประเทศเกาหลีไม่ว่าจะเป็นการใช้รถยนต์ และโทรศัพท์มือถือ โดยเฉพาะอาหาร เช่น นางเอกมีฐานะยากจนกินบะหมี่ถ้วยซึ่งเป็นบะหมี่เกาหลี หรือพระเอกต้องกินอาหารเช้าที่เป็นข้าวเท่านั้น ในวันเกิดจะต้องกินซูบสำหรับอายุที่จะโชคดี เป็นต้น และนอกจากนี้ยังพบไลฟ์สไตล์ของคนเกาหลีส่วนมากว่าชอบสังสรรค์ตามบาร์หรือร้านอาหารและนิยมไปเที่ยวพักผ่อนเล่นสกีและแช่บ่อน้ำพุร้อนอีกด้วย และสำหรับในละครเรื่อง “แดจังกึมจอมนางแห่งวังหลวง” จะมีความเป็นพิเศษกว่าละครเรื่องอื่นเนื่องจากมีฉากวิถีการดำเนินชีวิตของตัวละครหลักเน้นไปเกี่ยวกับการเตรียมและปรุงอาหาร และฉากการทำยาสมุนไพรและตรวจรักษาโรค รวมไปถึงฉากวัฒนธรรมและประเพณีต่างๆ ของคนโบราณ ซึ่งแสดงให้เห็นถึงความพิถีพิถันและให้ความสำคัญกับการเตรียมและปรุงอาหารของคนเกาหลี

5. จากพิธีกรรมทางประเพณี และความเชื่อ ในละครโทรทัศน์เกาหลีส่วนมากจะพบฉากพิธีกรรมตามประเพณี เช่น พิธีหมั้น แต่งงาน พิธีศพ โดยเฉพาะละครที่เกี่ยวกับราชวงศ์จะสอดแทรกฉากที่เกี่ยวข้องกับขนบธรรมเนียมประเพณี และความเชื่อโบราณของคนเกาหลีไว้มากมาย ดังในเรื่อง “แดจังกึม จอมนางแห่งวังหลวง” และ “เจ้าหญิงวุ่นวายกับเจ้าชายเย็นชา”

6. จากพิเศษที่น่าสนใจที่พบในละครโทรทัศน์เกาหลีถึงสองเรื่องด้วยกันคือฉากในประเทศไทยซึ่งภาพที่ปรากฏในละครชี้ให้เห็นว่าประเทศไทยเป็นสถานที่ที่ใช้สำหรับการพักผ่อนและมีสถานที่ท่องเที่ยวที่สวยงามและน่าสนใจ เช่น ในละครเรื่อง “Full House สะดุดรักที่พักรัก” พระเอกและนางเอกใช้ภูเก็ตเป็นที่สำหรับฮันนีมูน รวมไปถึงขนบธรรมเนียมประเพณีที่สวยงาม เช่น ประเพณีสงกรานต์และฉากของตลาดน้ำดำเนินสะดวกที่เป็นฉากในละครเรื่อง “เจ้าหญิงวุ่นวายกับเจ้าชายเย็นชา”

4.6.6 สัญลักษณ์ (Symbol)

จากการวิเคราะห์สัญลักษณ์ในละครโทรทัศน์เกาหลีทั้ง 5 เรื่องพบว่าสัญลักษณ์ที่ถูกนำมาใช้ในละครโทรทัศน์เกาหลีนำเสนอความเป็นเกาหลีเอาไว้ทั้งในแง่ความคิด ความเชื่อทัศนคติต่อเรื่องต่างๆ รวมทั้งแสดงให้เห็นถึงบริบททางสังคมของคนเกาหลีไว้ นอกจากนี้สัญลักษณ์ในเรื่องยังถูกออกแบบมาให้มีความสอดคล้องกับองค์ประกอบของการเล่าเรื่องต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นโครงเรื่องและฉาก รวมไปถึงสัญลักษณ์เด่นในละครโทรทัศน์เกาหลีบางเรื่องยังถูกนำไปต่อยอดให้เกิดรายได้ในทางอื่นอีกต่อไปได้ เช่น บ้าน Full House ถูกเก็บไว้เพื่อเป็นสถานที่ท่องเที่ยว สร้อยคอรูปดาวที่พระเอกมอบให้นางเอกในเรื่องเพลงรักในสายลมหนาวถูกผลิตเพื่อเป็นของที่ระลึก เป็นต้น

4.6.7 มุมมองในการเล่าเรื่อง (Point of View)

มุมมองในการเล่าเรื่องของละครโทรทัศน์เกาหลีส่วนมากที่พบเป็นการเล่าเรื่องในมุมมองของเพศหญิงเป็นหลักไม่ว่าจะเป็นในแง่รักครั้งแรกที่ฝังใจ การแสวงหารักแท้และมั่นคงในความรัก การต่อสู้เพื่อให้ได้รับการยอมรับในหน้าที่การงาน รวมไปถึงการต่อสู้เพื่อสิทธิเสรีภาพและการยอมรับของสังคมในความสามารถของสตรีที่เท่าเทียมกับผู้ชาย เป็นต้น

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 4.6 สรุปผลการวิเคราะห์ละครโทรทัศน์เกาหลี

ละครโทรทัศน์เกาหลี	องค์ประกอบการเล่าเรื่องละครโทรทัศน์เกาหลี						
	โครงเรื่อง	ความขัดแย้ง	แก่นความคิด	ตัวละคร	ฉาก	สัญลักษณ์	มุมมองในการเล่าเรื่อง
รักนี้ชั่วนิรันดร์	ความรักบริสุทธิ์ของหนุ่มสาวที่ต้องฝ่าฟันอุปสรรค ความรักที่ลึกซึ้ง เจ็บปวด	ความขัดแย้งเรื่องความรัก ได้แก่รักสามเส้า รักที่ขัดกับค่านิยมของสังคม	ความรักในแง่มุมของการเสียสละและทำทุกอย่างเพื่อคนที่เรารัก	พระเอกหน้าตาดี มีความรู้ ยุติธรรม อ่อนโยน รักจริง นางเอก น่ารัก เรียบร้อย ต่อสู้ชีวิตเข้มแข็งอดทนไม่ย่อท้อต่อชะตาชีวิต	วิวทิวทัศน์เชิงธรรมชาติ เช่นทุ่งหญ้า และชายทะเล	ฤดูใบไม้ร่วง / ทะเล	หนุ่มสาวยุคใหม่ ที่มั่นคงในความรักแท้ และยอมทุกอย่างเพื่อให้คนที่ตัวเองรักมีความสุข
เพลงรักในสายลมหนาว	ความรักของหนุ่มสาวที่ต้องฝ่าฟันอุปสรรค ความรักครั้งแรกที่ฝังใจ	ความขัดแย้งเรื่องความรัก ได้แก่รักสามเส้า รักที่ขัดกับค่านิยมของสังคม ความขัดแย้งเนื่องจากความทรงจำในอดีต	ความรัก ในเชิงรักแท้ รักบริสุทธิ์ เชื่อในความรักครั้งแรก	หล่อ สุภาพ อ่อน รวย เก่ง การงานมั่นคง มีเสน่ห์ นางเอกสวย สง่า ฉลาด อ่อนโยน มั่นคงในความรัก	วิวทิวทัศน์เชิงธรรมชาติ ในฤดูหนาว ทะเลสาบ สกี รีสอร์ท	ฤดูหนาว / หิมะ	ผู้หญิงที่เชื่อมั่นในความรักครั้งแรก และตามหารักแท้
Full House สะดุดรัก...ที่ปักใจ	เทพนิยายซินเดอเรลล่า ความรักก๊ากกัก พ่อแม่เม่งอน	ความรักสามเส้าทัศนคติและการเลี้ยงดูที่ต่างกัน การกระทำและความคาดหวังของสังคมสวนทางกัน	ความรักที่เกิดจากสถานะทางสังคมและการเลี้ยงดูที่ต่างกัน การต่อสู้เพื่อความสำเร็จในอาชีพการงาน	พระเอกหล่อ มีเสน่ห์ สุภาพดี นิสัยเหมือนเด็ก จิตใจดี นางเอก น่ารัก เป็นซุ่มซ่าม จริงใจ สดใส เข้มแข็ง สู้คน	บ้าน Full House	ใช้ฉากหลักของเรื่องเป็นสัญลักษณ์เป็นการช่วยเติมความหมายให้กับฉากนั้นๆ มีเรื่องราวและน่าสนใจ	ผู้หญิงที่ต้องต่อสู้ชีวิต และต้องปรับตัวกับความรักรักที่ขัดแย้ง
แดจังกึมจอมนางแห่งวังหลวง	การต่อสู้ของหญิงสาวเพื่อการยอมรับและเลื่อนสถานะทางสังคม (Social Mobility)	ความขัดแย้งเพื่อแย่งชิงอำนาจ และขัดผลประโยชน์ ความขัดแย้งเนื่องมาจากสถานะทางสังคมที่ขัดแย้งกับค่านิยมของสังคม และรักสามเส้า	แก่นเรื่องอำนาจ การแก่งแย่งชิงดี แก่นเรื่องศีลธรรมที่เชื่อว่าความดียอมชนะทุกสิ่งและแก่นเรื่องความรักที่ต้องเสียสละเพื่อชาติ	พระเอก มีความรู้ ยุติธรรม รักชาติ นางเอกสวย สง่า ฉลาด มีปฏิภาณไหวพริบ มีคุณธรรม เสียสละเพื่อชาติ	พระราชวังโบราณ และวิถีชีวิตคนเกาหลีโบราณ ขนบธรรมเนียมประเพณี วัฒนธรรมการปรุงอาหาร และการรักษาโรค	สัญลักษณ์ที่แสดงถึงวัฒนธรรมการปรุงอาหาร อันเก่าแก่สืบทอดมาช้านาน รวมไปถึงความเชื่อของคนเกาหลีโบราณ	ผู้หญิงที่ต้องต่อสู้ชีวิตเพื่อยกสถานะทางสังคมและต่อสู้เพื่อความยุติธรรม
เจ้าหญิงวุ่นวายกับเจ้าชายเย็นชา	เทพนิยายซินเดอเรลล่า ความรักก๊ากกักที่เกิดขึ้นระหว่างชนชั้น	ความขัดแย้งเพื่อแย่งชิงอำนาจ และขัดผลประโยชน์ ความขัดแย้งเนื่องจากชนชั้นต่างกัน	แก่นเรื่องอำนาจ การแก่งแย่งชิงดีกัน รวมไปถึงแก่นเรื่องความรักของคนต่างชนชั้น	พระเอก หล่อ มีเสน่ห์ สูงศักดิ์ ลึกลับ ดูเข้าใจยาก นิสัยเหมือนเด็ก นางเอก น่ารัก เป็น ซุ่มซ่าม สดใส สู้ชีวิต	โรงเรียน พระราชวังและสถานที่สำคัญ เช่น พิพิธภัณฑ์ สนามบิน	สัญลักษณ์ที่สอดคล้องกับองค์ประกอบอื่นของการเล่าเรื่อง	เด็กหญิงคนหนึ่งที่มีโอกาสได้เข้าไปอยู่ในราชวงศ์และการตามหาตัวตน

บทที่ 5

อิทธิพลของละครโทรทัศน์เกาหลีที่มีต่อทัศนคติและพฤติกรรมการบริโภคสินค้าวัฒนธรรมเกาหลี

จากการศึกษาเรื่องอิทธิพลของละครโทรทัศน์เกาหลีที่มีต่อทัศนคติและพฤติกรรมการบริโภคสินค้าวัฒนธรรมเกาหลีของผู้ชมในเขตกรุงเทพมหานคร ผู้วิจัยได้ทำการสุ่มตัวอย่างโดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน (Multi – stage Sampling) และได้ดำเนินการเก็บข้อมูลในช่วงวันที่ 16–22 กุมภาพันธ์ 2551 กับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 450 คน ซึ่งนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลได้ตามลำดับ ดังนี้

5.1 ลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

- 5.1.1 เพศ
- 5.1.2 อายุ
- 5.1.3 ระดับการศึกษา
- 5.1.4 รายได้ส่วนตัวโดยรวมทั้งเดือน
- 5.1.5 อาชีพ

5.2 พฤติกรรมการเปิดรับละครโทรทัศน์เกาหลี

- 5.2.1 พฤติกรรมทั่วไป
- 5.2.2 ปริมาณของการเปิดรับ

5.3 ทัศนคติของกลุ่มตัวอย่างที่มีต่อเนื้อหาและรูปแบบของละครโทรทัศน์เกาหลี

5.4 พฤติกรรมการบริโภคสินค้าวัฒนธรรมเกาหลี

- 5.4.1 ระดับพฤติกรรมการบริโภคสินค้าและบริการของประเทศเกาหลี
- 5.4.2 จำนวนผู้ชมที่กำลังเรียนหรือเคยเรียนภาษาเกาหลี
- 5.4.3 จำนวนผู้ชมที่กำลังเรียนหรือเคยเรียนทำอาหารเกาหลี
- 5.4.4 ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกบริโภคสินค้าและบริการจากประเทศเกาหลี
- 5.4.5 อิทธิพลของละครโทรทัศน์เกาหลีต่อพฤติกรรมการบริโภคสินค้าและบริการจากประเทศเกาหลี
- 5.4.6 ระดับอิทธิพลของละครโทรทัศน์เกาหลีที่มีต่อพฤติกรรมการเลือกบริโภคสินค้าและบริการของประเทศเกาหลี

5.5 การทดสอบสมมุติฐาน

5.1 ลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

จากการประมวลข้อมูลจากแบบสอบถามลักษณะประชากรศาสตร์ของกลุ่มตัวอย่างซึ่งในการวิจัยครั้งนี้คือ ผู้ชมละครโทรทัศน์เกาหลีอายุ 15 – 60 ปีที่อาศัยอยู่ในเขตกรุงเทพมหานครที่ได้รับชมละครโทรทัศน์เกาหลีตั้งแต่ต้นจนจบเรื่องอย่างน้อย 2 เรื่อง ซึ่งสามารถสรุปรายละเอียดได้ดังนี้

5.1.1 เพศ

เพศ	จำนวน (คน)	ร้อยละ(%)
หญิง	282	62.7
ชาย	168	37.3
รวม	450	100.0

ตารางที่ 5.1 แสดงจำนวน (ร้อยละ) ของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามเพศ

จากตารางที่ 5.1 พบว่าจากกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 450 คน เป็นเพศหญิงจำนวน 282 คน คิดเป็นร้อยละ 62.7 ซึ่งมากกว่าเพศชายซึ่งมีจำนวน 168 คน คิดเป็นร้อยละ 37.3

5.1.2 อายุ

ช่วงอายุ	จำนวน (คน)	ร้อยละ(%)
15 – 25 ปี	273	60.7
26 – 35 ปี	148	32.9
36 – 45 ปี	22	4.9
46 – 60 ปี	7	1.5
รวม	450	100.0

ตารางที่ 5.2 แสดงจำนวน(ร้อยละ) ของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามช่วงอายุ

จากตารางที่ 5.2 พบว่ากลุ่มตัวอย่างมีอายุอยู่ในช่วงวัยรุ่นได้แก่ 15 – 25 ปี มากที่สุด จำนวน 273 คน รองลงมาคือช่วงวัยทำงานอายุ 26 – 35 ปี จำนวน 148 คน ซึ่งทั้งสองช่วงรวมกัน เป็นจำนวนมากกว่าร้อยละ 93.6 ของจำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด นอกนั้นที่เหลืออยู่ในช่วงอายุ 36 – 45 ปี และ 46 – 60 ปี รวมกันร้อยละ 6.4

5.1.3 ระดับการศึกษาสูงสุด

ระดับการศึกษา	จำนวน (คน)	ร้อยละ(%)
ประถมศึกษา	5	1.1
มัธยมศึกษา	45	10.0
อนุปริญญา / อาชีวศึกษา	31	6.9
ปริญญาตรี	350	77.8
สูงกว่าปริญญาตรี	18	4.0
อื่นๆ	1	0.2
รวม	450	100.0

ตารางที่ 5.3 แสดงจำนวน (ร้อยละ)ของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามระดับการศึกษา

จากตารางที่ 5.3 กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีการศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 350 คน รองลงมาคือระดับมัธยมศึกษา และระดับอนุปริญญา / อาชีวศึกษา จำนวน 45 และ 31 โดยรวมกันแล้วคิดเป็นร้อยละ 94.7 โดยกลุ่มตัวอย่างที่มีระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี มีจำนวน 18 คน และระดับประถมศึกษาจำนวน 5 คนรวมเป็นร้อยละ 5.1

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

5.1.4 รายได้

รายได้	จำนวน (คน)	ร้อยละ(%)
น้อยกว่า 10,000 บาท	180	40.0
10,000 - 30,000 บาท	245	54.4
30,001 - 50,000 บาท	23	5.1
50,001 - 70,000 บาท	1	0.2
70,001 - 100,000 บาท	0	0.0
100,000 บาทขึ้นไป	1	0.2
รวม	450	100.0

ตารางที่ 5.4 แสดงจำนวน (ร้อยละ) ของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามรายได้

จากตารางที่ 5.4 พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนมากมีรายได้ส่วนตัวโดยรวมต่อเดือนอยู่ในช่วงระหว่าง 10,000 – 30,000 บาท จำนวน 245 คน รองลงมาคือน้อยกว่า 10,000 บาท จำนวน 180 คน ซึ่งทั้งสองช่วงรวมกันคิดเป็นร้อยละ 94 ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด และ 30,000 – 50,000 บาท จำนวน 23 คน และมีกลุ่มตัวอย่างจำนวน 1 คนที่มีรายได้อยู่ในช่วง 50,001 – 70,000 บาท และมากกว่า 100,000 บาทขึ้นไป และไม่มีกลุ่มตัวอย่างที่ได้รายได้ในช่วง 70,001 – 100,000 บาท

5.1.5 อาชีพ

อาชีพ	จำนวน (คน)	ร้อยละ(%)
ข้าราชการ / พนักงานรัฐวิสาหกิจ	32	7.1
พนักงานบริษัทเอกชน	117	26.0
นักเรียน / นักศึกษา	263	58.4
แม่บ้าน / พ่อบ้าน	18	4.0
รับจ้างทั่วไป (Freelance)	12	2.7
อื่นๆ	8	1.8
รวม	450	100.0

ตารางที่ 5.5 แสดงจำนวน (ร้อยละ) ของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามอาชีพ

จากตารางที่ 5.5 พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนมากมีอาชีพเป็นนักเรียน / นักศึกษา จำนวน 263 คน รองลงมาคือพนักงานบริษัทเอกชน 117 คน รวมกันทั้งสองอาชีพคิดเป็นร้อยละ 80.4 และข้าราชการ / พนักงานรัฐวิสาหกิจ จำนวน 32 คน สำหรับแม่บ้าน / พ่อบ้าน, รับจ้างทั่วไป และอื่นๆ มีจำนวนที่ใกล้เคียงกัน ได้แก่ 18 , 12 และ 8 คนตามลำดับ

จากผลการวิเคราะห์ลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างพบว่าผู้ชมที่เคยรับชมละครโทรทัศน์ ตั้งแต่ต้นจนจบจำนวน 2 เรื่องขึ้นไปมีแนวโน้มที่จะเป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชายโดยมีอายุอยู่ในช่วง 15 – 25 ปีเป็นส่วนใหญ่ และ 26 – 35 ปีรองลงมาซึ่งเป็นอายุที่อยู่ในช่วงวัยรุ่นและวัยทำงาน โดยกลุ่มตัวอย่างมีการศึกษาระดับปริญญาตรีมากที่สุดและรองลงมาคือระดับมัธยมศึกษาและอาชีวศึกษาและมีรายได้ส่วนตัวโดยรวมต่อเดือนอยู่ในช่วงระหว่าง 10,000 – 30,000 บาทมากที่สุดและรองลงมาคือน้อยกว่า 10,000 บาท และมีอาชีพเป็นนักเรียน นักศึกษา มากที่สุดรองลงมาคือพนักงานบริษัทเอกชน ซึ่งเมื่อเอาจำนวนของอันดับที่ 1 รวมกับจำนวนในอันดับที่ 2 ในทุกตัวแปรนั้นพบว่ามีความมากกว่าร้อยละ 80 ขึ้นไปซึ่งอาจทำให้สามารถสรุปถึงลักษณะของกลุ่มผู้ชมละครโทรทัศน์เกาหลีในเขตกรุงเทพมหานครได้ว่าเป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชายมีอายุอยู่ในช่วงวัยรุ่นและวัยทำงาน และมีการศึกษาระดับมัธยมศึกษา อาชีวศึกษาและปริญญาตรี ซึ่งมีรายได้น้อยกว่า 30,000 บาทโดยส่วนมากเป็นนักเรียน นักศึกษา และพนักงานบริษัทเอกชน

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

5.2 พฤติกรรมการเปิดรับละครโทรทัศน์เกาหลี

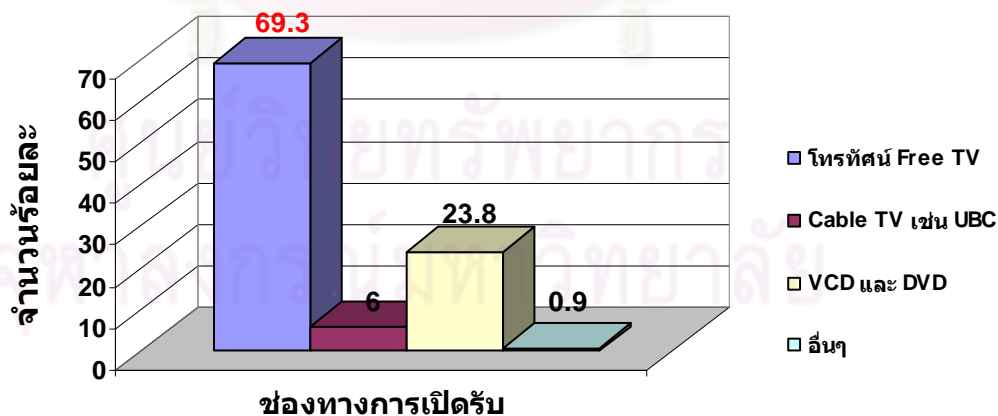
5.2.1 พฤติกรรมทั่วไป

5.2.1.1 ช่องทางการเปิดรับ

ช่องทางการเปิดรับ	จำนวน (คน)	ร้อยละ(%)
ช่องโทรทัศน์ Free TV เช่น 3, 5, 7	312	69.3
Cable TV เช่น UBC	27	6.0
VCD และ DVD	107	23.8
อื่นๆ	4	0.9
รวม	450	100.0

ตารางที่ 5.6 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามช่องทางการเปิดรับละครโทรทัศน์เกาหลี

จากตารางที่ 5.6 พบว่าช่องทางการที่กลุ่มตัวอย่างรับชมละครโทรทัศน์เกาหลีมากที่สุดคือผ่านทาง Free TV จำนวน 312 คน รองลงมาคือ VCD และ DVD จำนวน 107 คน และรับชมผ่านทาง Cable TV และรับชมผ่านช่องทางอื่นๆ อีก 27 และ 4 คนตามลำดับ

แผนภูมิที่ 5.1 แสดงจำนวน (ร้อยละ) ของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามช่องทางการเปิดรับละครโทรทัศน์เกาหลี

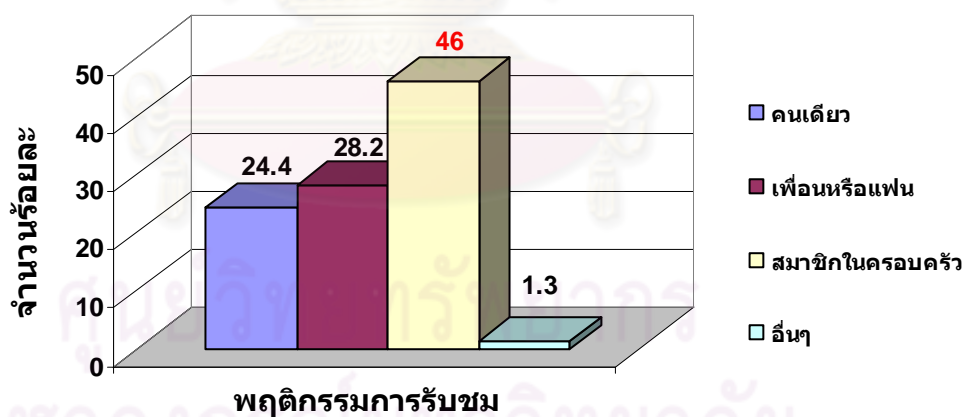

5.2.1.2 พฤติกรรมการชม

พฤติกรรมการชม	จำนวน (คน)	ร้อยละ(%)
คนเดียว	110	24.4
เพื่อนหรือแฟน	127	28.2
สมาชิกในครอบครัว	207	46.0
อื่นๆ	6	1.3
รวม	450	100.0

ตารางที่ 5.7 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างแบ่งตามพฤติกรรมการรับชมละครโทรทัศน์เกาหลี

จากตารางที่ 5.7 กลุ่มตัวอย่างส่วนมากมีพฤติกรรมการรับชมละครโทรทัศน์เกาหลีกับสมาชิกในครอบครัวมากที่สุด จำนวน 207 คน รองลงมาคือรับชมกับเพื่อนหรือแฟน จำนวน 127 คน และรับชมคนเดียวอย่างน้อยที่สุด 110 คน

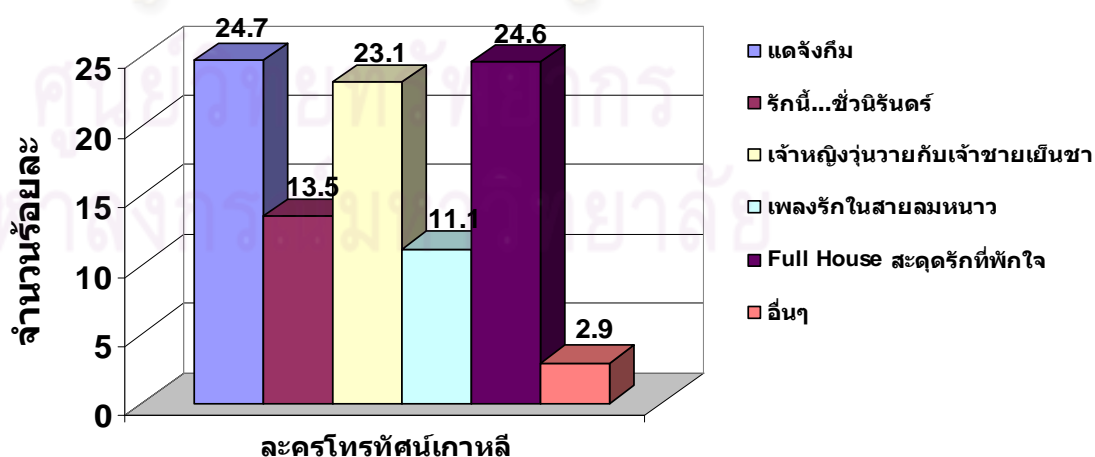
แผนภูมิที่ 5.2 แสดงจำนวน (ร้อยละ) ของกลุ่มตัวอย่างแบ่งตามพฤติกรรมการรับชมละครโทรทัศน์เกาหลี

5.2.1.3 ละครเกาหลีที่เคยรับชมจากตัวอย่าง 5 เรื่อง (เลือกได้มากกว่า 1 เรื่อง)

ชื่อละคร	จำนวน (คน)	ร้อยละ(%)
แดจังกึม จอมนางแห่งวังหลวง	365	24.7
รักนี้ชวีนิรันดร์	200	13.5
เจ้าหญิงวุ่นวายกับเจ้าชายเย็นชา	341	23.1
เพลงรักในสายลมหนาว	164	11.1
Full House สะดุดรัก...ที่פקใจ	364	24.6
อื่นๆ	43	2.9
รวม	1,477	100

ตารางที่ 5.8 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามละครโทรทัศน์เกาหลีที่เคยรับชมจากจำนวน 5 เรื่องที่กำหนดให้

จากตารางที่ 5.8 พบว่าละครโทรทัศน์เกาหลีที่กลุ่มตัวอย่างเคยรับชมมากที่สุด 3 อันดับแรกมีจำนวนใกล้เคียงกันเรียงตามลำดับ ได้แก่ แดจังกึม จอมนางแห่งวังหลวง เป็นจำนวน 365 คนจากทั้งหมด 450 คน รองลงมาคือ Full house สะดุด...รักที่פקใจ ซึ่งมีคนเคยรับชมทั้งหมด จำนวน 364 คน และเจ้าหญิงวุ่นวายกับเจ้าชายเย็นชา จำนวน 341 คน ส่วนเรื่องรักนี้ชวีนิรันดร์ และ เพลงรักในสายลมหนาวมีจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่เคยรับชมไม่ถึงครึ่งของจำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 450 คน ซึ่งได้แก่ 200 และ 164 คน

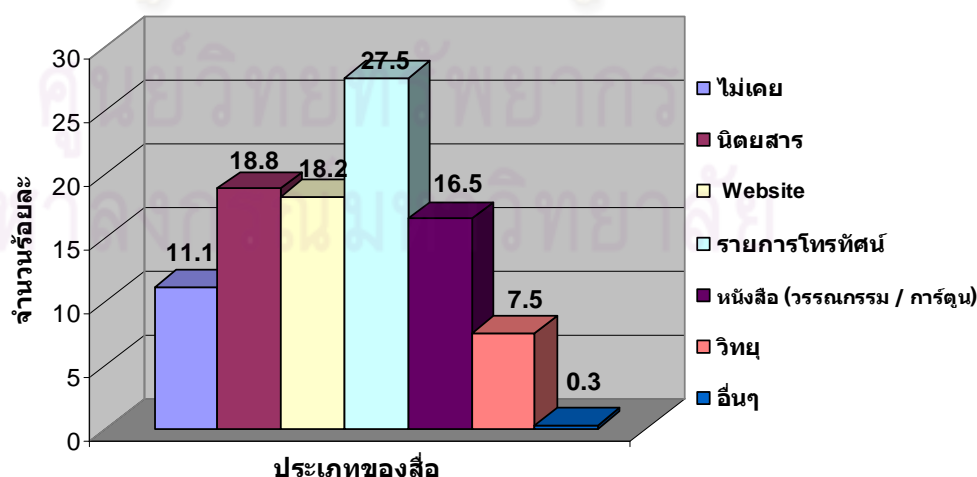
แผนภูมิที่ 5.3 แสดงจำนวน (ร้อยละ) ของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามจำนวนเรื่องของละครเกาหลีที่เคยรับชมจากตัวอย่างจำนวน 5 เรื่อง

5.2.1.4 พฤติกรรมการเปิดรับสื่ออื่นที่เกี่ยวข้อง (เลือกได้มากกว่า 1 ข้อ)

ประเภทของสื่อ	จำนวน (คน)	ร้อยละ(%)
ไม่เคย ติดตามชมละครโทรทัศน์เท่านั้น	105	11.1
นิตยสาร	178	18.8
Website	172	18.2
รายการโทรทัศน์	260	27.5
หนังสือ (วรรณกรรม / การ์ตูน)	156	16.5
วิทยุ	71	7.5
อื่นๆ	3	0.3
รวม	945	100

ตารางที่ 5.9 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามพฤติกรรมการเปิดรับสื่ออื่นที่เกี่ยวข้องกับโทรทัศน์เกาหลี

จากตารางที่ 5.9 พบว่ากลุ่มตัวอย่างมีพฤติกรรมการรับชมรายการโทรทัศน์เพื่อเปิดรับข้อมูลข่าวสารอื่นๆ ที่เกี่ยวกับละครโทรทัศน์เกาหลีมากที่สุดเป็นจำนวน 260 คน จากกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 450 คน และรองลงมาซึ่งมีจำนวนใกล้เคียงกันได้แก่ นิตยสาร, Website, และหนังสือ ซึ่งมีจำนวน 178, 172 และ 156 คน ตามลำดับ โดยที่มีจำนวนผู้ที่ไม่มียพฤติกรรมการเปิดรับสื่ออื่นๆ เลยจำนวน 105 คน

แผนภูมิที่ 5.4 แสดงจำนวน (ร้อยละ) ของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามพฤติกรรมการเปิดรับสื่ออื่นที่เกี่ยวข้องกับโทรทัศน์เกาหลี

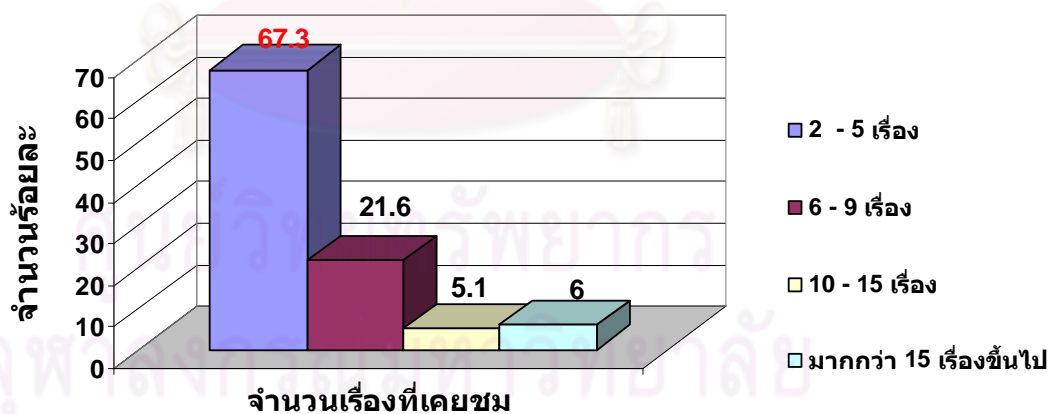
5.2.2 ปริมาณของการเปิดรับ

5.2.2.1 จำนวนเรื่องเคยที่รับชม

จำนวนเรื่องที่รับชม	จำนวน (คน)	ร้อยละ(%)
2 - 5 เรื่อง	303	67.3
6 - 9 เรื่อง	97	21.6
10 - 15 เรื่อง	23	5.1
มากกว่า 15 เรื่องขึ้นไป	27	6.0
รวม	450	100.0

ตารางที่ 5.10 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามจำนวนเรื่องละครโทรทัศน์เกาหลีที่เคยชม

จากตารางที่ 5.10 พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนมากเคยรับชมละครโทรทัศน์เกาหลีเป็นจำนวน 2-5 เรื่อง โดยมีจำนวนทั้งหมด 303 คน รองลงมาคือ 6-9 เรื่อง จำนวน 97 คนและมากกว่า 15 เรื่องขึ้นไปและ 10-15 เรื่องมีจำนวนใกล้เคียงกันซึ่งได้แก่ 27 คน และ 23 คน ตามลำดับ

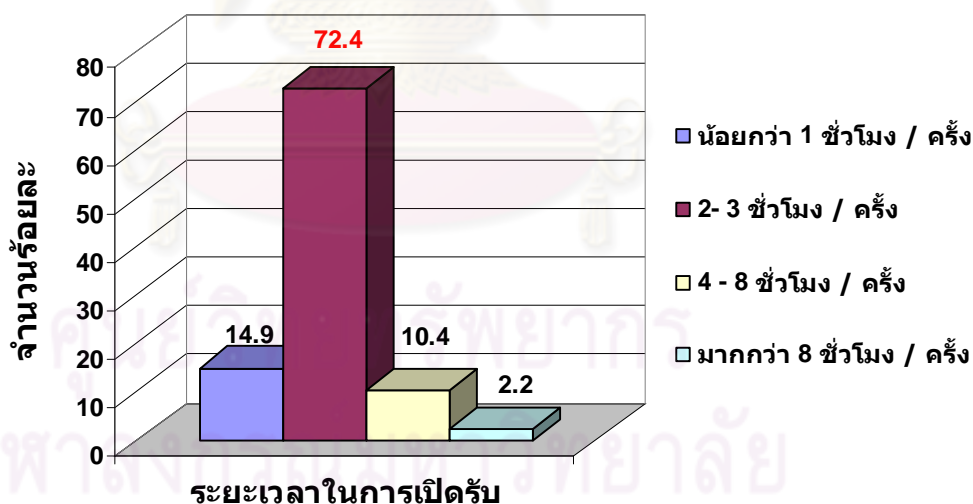
แผนภูมิที่ 5.5 แสดงจำนวน (ร้อยละ) ของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามจำนวนเรื่องละครโทรทัศน์เกาหลีที่เคยชม

5.2.2.2 ระยะเวลาที่รับชมละครโทรทัศน์เกาหลีในแต่ละครั้ง

ระยะเวลาในการรับชม	จำนวน (คน)	ร้อยละ(%)
น้อยกว่า 1 ชั่วโมง / ครั้ง	67	14.9
2 - 3 ชั่วโมง / ครั้ง	326	72.4
4 - 8 ชั่วโมง / ครั้ง	47	10.4
มากกว่า 8 ชั่วโมง / ครั้ง	10	2.2
รวม	450	100.0

ตารางที่ 5.11 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามระยะเวลาในการรับชมละครโทรทัศน์เกาหลีแต่ละครั้ง

จากตารางที่ 5.11 พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนมากใช้เวลาในการรับชมละครโทรทัศน์เกาหลี 2 - 3 ชั่วโมง / ครั้ง เป็นจำนวน 326 คน รองลงมาคือน้อยกว่า 1 ชั่วโมง / ครั้ง จำนวน 67 คน และ 4 - 8 ชั่วโมง จำนวน 47 คน ตามลำดับ และมีกลุ่มตัวอย่างที่รับชมละครโทรทัศน์เกาหลีมากกว่า 8 ชั่วโมง / ครั้ง จำนวน 10 คน

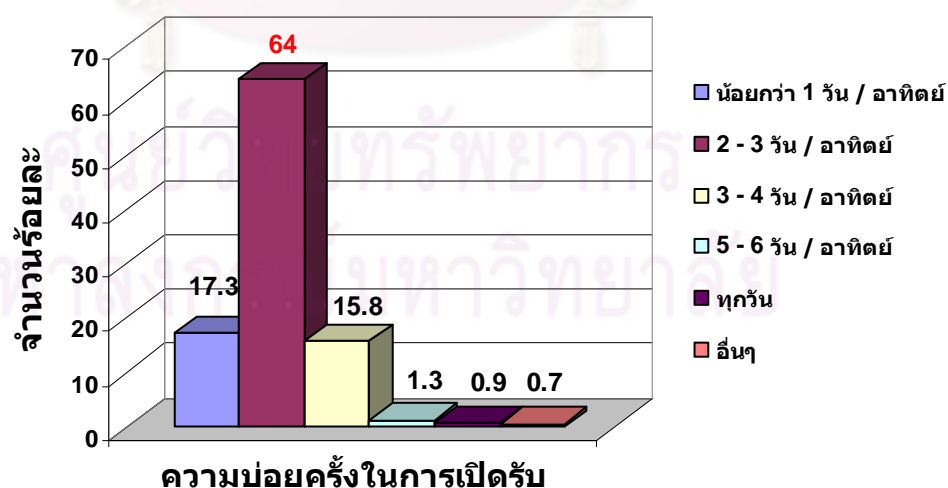
แผนภูมิที่ 5.6 แสดงจำนวน (ร้อยละ) ของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามระยะเวลาในการรับชมละครโทรทัศน์เกาหลีแต่ละครั้ง

5.2.2.3 ความบ่อยครั้งในการรับชมละครโทรทัศน์เกาหลี

จำนวนวันที่รับชม	จำนวน (คน)	ร้อยละ(%)
น้อยกว่าอาทิตย์ละ 1 วัน	78	17.3
2 - 3 วัน / อาทิตย์	288	64.0
3 - 4 วัน / อาทิตย์	71	15.8
5 - 6 วัน / อาทิตย์	6	1.3
ทุกวัน	4	0.9
อื่นๆ	3	0.7
Total	450	100.0

ตารางที่ 5.12 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามความบ่อยครั้งในการรับชมละครโทรทัศน์เกาหลีใน 1 อาทิตย์

จากตารางที่ 5.12 พบว่ากลุ่มตัวอย่างรับชมละครโทรทัศน์เกาหลีอาทิตย์ละ 2-3 วัน มีจำนวนมากที่สุดคือ 288 คน รองลงมาได้แก่น้อยกว่าอาทิตย์ละ 1 วัน จำนวน 78 คน และ 3 - 4 วัน / อาทิตย์ จำนวน 71 คน ตามลำดับ โดยสำหรับกลุ่มตัวอย่างที่รับชมละครโทรทัศน์จำนวน 3 - 4 วัน / อาทิตย์, 5-6 วัน / อาทิตย์และอื่นๆ มีจำนวนค่อนข้างใกล้เคียงกันและเป็นจำนวนน้อย ซึ่งเมื่อนำมารวมกันแล้วเป็นจำนวนเพียง 13 คน

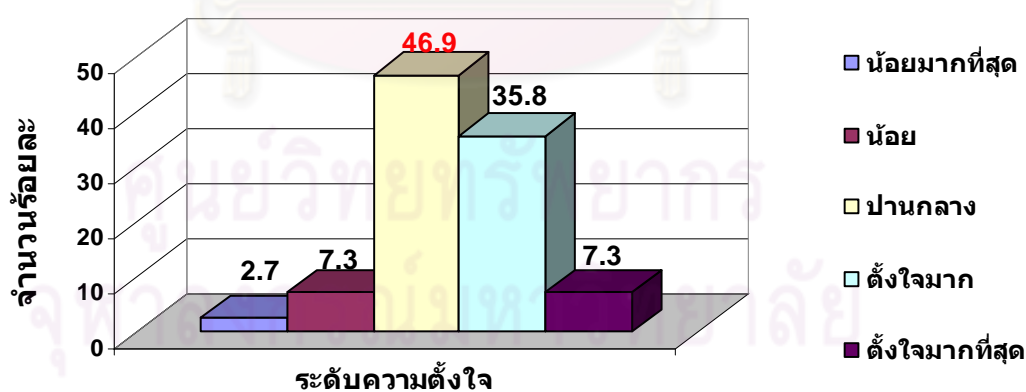
แผนภูมิที่ 5.7 แสดงจำนวน (ร้อยละ) ของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามความบ่อยครั้งในการรับชมละครโทรทัศน์เกาหลี

5.2.2.4 ความตั้งใจในการรับชม

ระดับความตั้งใจ	จำนวน (คน)	ร้อยละ(%)
น้อยมากที่สุด	12	2.7
น้อย	33	7.3
ปานกลาง	211	46.9
ตั้งใจมาก	161	35.8
ตั้งใจมากที่สุด	33	7.3
รวม	450	100.0

ตารางที่ 5.13 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามระดับความตั้งใจรับชมละครโทรทัศน์เกาหลี

จากตารางที่ 5.13 พบว่ากลุ่มตัวอย่างมีความตั้งใจในการรับชมละครเกาหลีในระดับปานกลางมากที่สุดจำนวน 211 คน รองลงมาเป็นตั้งใจมาก จำนวน 161 คน และตั้งใจมากที่สุดและตั้งใจน้อยมีจำนวนเท่ากัน 33 คน และมีกลุ่มตัวอย่างที่มีความตั้งใจในการรับชมละครโทรทัศน์เกาหลีน้อยที่สุดเพียง 12 คน

แผนภูมิที่ 5.8 แสดงจำนวน (ร้อยละ) ของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามระดับความตั้งใจรับชมละครโทรทัศน์เกาหลี

จากการวิเคราะห์พฤติกรรมการรับชมละครโทรทัศน์เกาหลีพบว่ากลุ่มตัวอย่างรับชมละครโทรทัศน์เกาหลีผ่านทาง Free TV มากที่สุด โดยส่วนมากรับชมกับสมาชิกในครอบครัว และจากละครโทรทัศน์เกาหลีที่เลือกมาเป็นกลุ่มตัวอย่างจำนวน 5 เรื่อง ละครโทรทัศน์เรื่องแดจังกึม จอมนางแห่งวังหลวงเป็นละครโทรทัศน์ที่กลุ่มตัวอย่างได้รับชมมากที่สุดแต่ไม่แตกต่างกันจากลำดับที่ 2 และที่ 3 นั่นคือเรื่อง Full House สะดุดรัก...ที่หักใจและเจ้าหญิงวุ่นวายกับเจ้าชายเย็นชา นอกจากนี้กลุ่มตัวอย่างยังมีพฤติกรรมการรับชมรายการโทรทัศน์เพื่อเปิดรับข้อมูลข่าวสารอื่นๆ ที่เกี่ยวกับละครโทรทัศน์เกาหลีมากที่สุดรองลงมาได้แก่ นิตยสาร, Website, และหนังสือตามลำดับ

กลุ่มตัวอย่างส่วนมากเคยรับชมละครโทรทัศน์เกาหลีเป็นจำนวน 2-5 เรื่อง และใช้เวลาในการรับชมละครโทรทัศน์เกาหลีมากที่สุด 2 – 3 ชั่วโมง/ครั้ง โดยรับชม 2-3 วัน / อาทิตย์มากที่สุด ซึ่งกลุ่มตัวอย่างส่วนมากมีความตั้งใจในการรับชมละครเกาหลีในระดับปานกลาง ซึ่งจากการพิจารณาปริมาณของการเปิดรับชมละครโทรทัศน์เกาหลีทั้งหมดพบว่าอยู่ในระดับปานกลาง

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

5.3 ทักษะคติของกลุ่มตัวอย่างต่อรูปแบบและเนื้อหาของละครโทรทัศน์เกาหลี

รูปแบบและเนื้อหาของละครโทรทัศน์เกาหลี	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับความชื่นชอบ
ฉากวิวทิวทัศน์ ภูมิประเทศและ สถานที่ถ่ายทำที่เป็นสถานที่ท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติ	4.10	0.825	ชอบมาก
ความสามารถของนักแสดง รูปร่าง หน้าตา	3.80	0.896	ชอบมาก
ประเภทของละครโทรทัศน์เกาหลี เช่น โรแมนติก ดราม่า	3.79	2.621	ชอบมาก
วิธีการดำเนินชีวิตของคนเกาหลี	3.79	0.852	ชอบมาก
ศิลปะและวัฒนธรรมเกาหลี เช่น พิธีกรรมทางศาสนา เทศกาลพื้นเมือง ศิลปะพื้นเมือง เป็นต้น	3.79	0.917	ชอบมาก
ฉากสภาพแวดล้อมในเมืองอาคารบ้านเรือนสิ่งก่อสร้างและสภาพชุมชนเมือง	3.76	0.800	ชอบมาก
เนื้อเรื่องของละครโทรทัศน์เกาหลี	3.74	0.859	ชอบมาก
แนวคิดและข้อคิดจากละคร เช่น การสั่งสอนเรื่องคุณธรรม ความซื่อสัตย์ กตัญญู เป็นต้น	3.72	0.915	ชอบมาก
วิธีการดำเนินเรื่อง เช่น การเริ่มเรื่อง การนำเสนอปัญหา การคลี่คลายปัญหา และตอนจบของเรื่อง	3.70	0.869	ชอบมาก
บทบาทของตัวละครในเรื่อง	3.68	0.801	ชอบมาก
ฉากภายในบ้าน โรงแรม ร้านอาหาร ห้างสรรพสินค้า พระราชวัง และภายในสถานที่สำคัญต่างๆ	3.61	0.850	ชอบมาก
แฟชั่นการแต่งหน้า เสื้อผ้า ทรงผมของตัวละคร	3.56	0.926	ชอบมาก
เพลงประกอบละคร	3.54	0.962	ชอบมาก
องค์ประกอบโดยรวมของละครโทรทัศน์เกาหลี	3.50	0.980	ชอบมาก
ภาษาที่ใช้ในละครโทรทัศน์เกาหลี	3.49	0.943	ชอบมาก
อาหารที่ตัวละครเป็นคนปรุงหรือรับประทาน	3.46	0.931	ชอบมาก
สินค้าอุปโภคบริโภคที่ตัวละครใช้ในละครเช่น รถยนต์ มือถือ เครื่องใช้ไฟฟ้า	3.45	0.975	ชอบมาก
เทคนิคการถ่ายทำ มุมกล้อง แสง เสียง	3.36	0.862	ปานกลาง

ตารางที่ 5.14 แสดงระดับทัศนคติที่มีต่อรูปแบบและเนื้อหาของละครโทรทัศน์เกาหลี

จากตารางที่ 5.14 สรุปได้ว่ากลุ่มตัวอย่างมีทัศนคติที่ดีต่อรูปแบบและเนื้อหาของละครโทรทัศน์เกาหลีในด้านต่างๆ หรืออาจกล่าวว่ามีระดับความชื่นชอบอยู่ในระดับสูง โดยกลุ่มตัวอย่างมีความชื่นชอบ จากวิวิทัศน์ ภูมิประเทศและ สถานที่ถ่ายทำที่เป็นสถานที่ท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ย 4.10 รองลงมาคือ ความสามารถของนักแสดง รูปร่าง หน้าตา มีค่าเฉลี่ย 3.80 และอันดับที่ 3 ที่กลุ่มตัวอย่างมีระดับของความชื่นชอบเท่ากันโดยอยู่ที่ 3.79 ได้แก่ ประเภทของละครโทรทัศน์เกาหลี วิธีการดำเนินชีวิตของคนเกาหลี รวมถึงศิลปะและวัฒนธรรมเกาหลี

นอกจากนี้กลุ่มตัวอย่างยังชื่นชอบรูปแบบและเนื้อหาของละครโทรทัศน์เกาหลีอื่นๆ อยู่ในระดับที่ใกล้เคียงกัน อันได้แก่ ฉากสภาพแวดล้อมในเมืองอาคารบ้านเรือนสิ่งก่อสร้าง และสภาพชุมชนเมือง, เนื้อเรื่องของละครโทรทัศน์เกาหลี, แนวคิดและข้อคิดที่ได้รับจากละครและวิธีการดำเนินเรื่อง, บทบาทของตัวละคร, ฉากภายในบ้าน โรงแรม ร้านอาหาร พระราชวัง ห้างสรรพสินค้า และภายในสถานที่สำคัญต่างๆ, แฟชั่นการแต่งหน้า เสื้อผ้า ทรงผมของตัวละคร, เพลงประกอบละคร, องค์กรประกอบโดยรวมของละครโทรทัศน์เกาหลี, ภาษาที่ใช้ในละครโทรทัศน์เกาหลี, อาหารที่ตัวละครเป็นคนปรุงหรือรับประทาน, สินค้าอุปโภคบริโภคที่ตัวละครใช้ในละคร สำหรับเทคนิคการถ่ายทำ มุมกล้อง แสง เสียง กลุ่มตัวอย่างมีความชื่นชอบอยู่ในระดับปานกลาง

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

5.4 พฤติกรรมการบริโภคสินค้าวัฒนธรรมเกาหลี

5.4.1 ระดับพฤติกรรมการบริโภคสินค้าและบริการของประเทศเกาหลี

พฤติกรรมการบริโภคสินค้าวัฒนธรรมเกาหลี	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับพฤติกรรมการบริโภค
ท่านรับประทานอาหารเกาหลี	3.00	1.054	บางครั้ง
ท่านซื้อสินค้าอิเล็กทรอนิกส์ เช่น โทรศัพท์มือถือ เครื่องใช้ไฟฟ้า รถยนต์ ที่มีตราสินค้าเป็นของประเทศเกาหลี (ซัมซุง / แดวู / แอลจี / ฮุนได)	2.61	1.021	บางครั้ง
ท่านซื้อเสื้อผ้าแฟชั่นจากประเทศเกาหลี	2.55	1.930	น้อยครั้ง
ท่านซื้อเครื่องสำอางที่มาจากประเทศเกาหลี	2.49	1.202	น้อยครั้ง
ท่านซื้อสมุนไพรของประเทศเกาหลี เช่น โสม	2.49	1.256	น้อยครั้ง
ในระยะเวลา 6 เดือนที่ผ่านมาท่านซื้อหรือใช้สินค้าและ บริการจากประเทศเกาหลี	2.49	1.249	น้อยครั้ง
ท่านซื้อสินค้าหรือของที่ระลึกอื่นๆ ของนักแสดงเกาหลีที่ท่าน ชื่นชอบ เช่น โปสเตอร์ / เทปเพลง / สมุดภาพ เป็นต้น	2.45	1.266	น้อยครั้ง
เวลาเลือกซื้อสินค้าใดๆ ท่านจะให้ความสนใจกับสินค้าที่ เป็นของประเทศเกาหลีเป็นพิเศษ	2.44	1.170	น้อยครั้ง
ท่านซื้อเทปเพลงของศิลปินเกาหลี	2.44	1.283	น้อยครั้ง
ท่านซื้อเครื่องประดับ เช่น สร้อยคอ ต่างหู กิ๊บติดผมที่มา จากประเทศเกาหลี	2.42	1.149	น้อยครั้ง
ท่านตัดทรงผมตามแฟชั่นจากประเทศเกาหลี	2.39	1.150	น้อยครั้ง
ท่านซื้อสินค้าอื่นๆ ที่นักแสดงเกาหลีที่ท่านชื่นชอบเป็น presenter เช่น เครื่องสำอาง / เครื่องใช้ไฟฟ้า เป็นต้น	2.35	1.206	น้อยครั้ง
ท่านเดินทางไปท่องเที่ยวประเทศเกาหลี	1.58	1.028	น้อยครั้งมากที่สุด

ตารางที่ 5.15 แสดงระดับพฤติกรรมการบริโภคสินค้าวัฒนธรรมเกาหลีของกลุ่มตัวอย่าง

จากตารางที่ 5.15 สรุปได้ว่ากลุ่มตัวอย่างมีระดับพฤติกรรมการบริโภคสินค้าและบริการจากประเทศเกาหลีค่อนข้างน้อย แต่มีความหลากหลายในประเภทสินค้า โดยจะมีการเลือกรับประทานอาหารเกาหลีและซื้อสินค้าอิเล็กทรอนิกส์ เช่น โทรศัพท์มือถือ เครื่องใช้ไฟฟ้า รถยนต์ ที่มีตราสินค้าเป็นของประเทศเกาหลี บางครั้ง แต่ในสินค้าประเภทอื่นๆ จะมีพฤติกรรมการซื้อน้อยครั้ง ได้แก่ เสื้อผ้าแฟชั่นเครื่องสำอาง, สมุนไพร, ทรงผม, เทปเพลง, เครื่องประดับ, สินค้าอื่นๆ ที่นักแสดงเกาหลีเป็น Presenter, สินค้าหรือของที่ระลึกอื่นๆ ของนักแสดงเกาหลี โดยทั้งนี้กลุ่มตัวอย่างมีพฤติกรรมท่องเที่ยวประเทศเกาหลีน้อยครั้งมากที่สุด

นอกจากนี้เมื่อวิเคราะห์ถึงความสนใจเป็นพิเศษของกลุ่มตัวอย่างที่มีให้กับสินค้าที่เป็นของประเทศเกาหลีในกรณีที่ต้องการซื้อสินค้าทั่วไปพบว่าอยู่ในระดับน้อยครั้ง เช่นเดียวกับความต่อเนื่องของการซื้อสินค้าและบริการของประเทศเกาหลีภายในระยะเวลา 6 เดือน พบว่าอยู่ในระดับต่ำเช่นกัน

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

5.4.2 พฤติกรรมการเรียนภาษาเกาหลี

เคยหรือกำลังเรียนภาษาเกาหลี	จำนวน (คน)	ร้อยละ(%)
ใช่	87	19.3
ไม่ใช่	363	80.7
รวม	450	100.0

ตารางที่ 5.16 แสดงจำนวน(ร้อยละ)ของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตาม
การเคยหรือกำลังเรียนภาษาเกาหลี

จากตารางที่ 5.16 พบว่ามีกลุ่มตัวอย่างที่เคยหรือกำลังเรียนภาษาเกาหลีอยู่จำนวน 87 คน คิดเป็นร้อยละ 19.3 และมีจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ไม่เคยเรียนภาษาเกาหลีอยู่ 363 คน คิดเป็นร้อยละ 80.7

5.4.3 พฤติกรรมการเรียนทำอาหารเกาหลี

เคยหรือกำลังเรียนทำอาหารเกาหลี	จำนวน (คน)	ร้อยละ(%)
ใช่	77	17.1
ไม่ใช่	373	82.9
รวม	450	100.0

ตารางที่ 5.17 แสดงจำนวน(ร้อยละ)ของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตาม
การเคยหรือกำลังเรียนทำอาหารเกาหลี

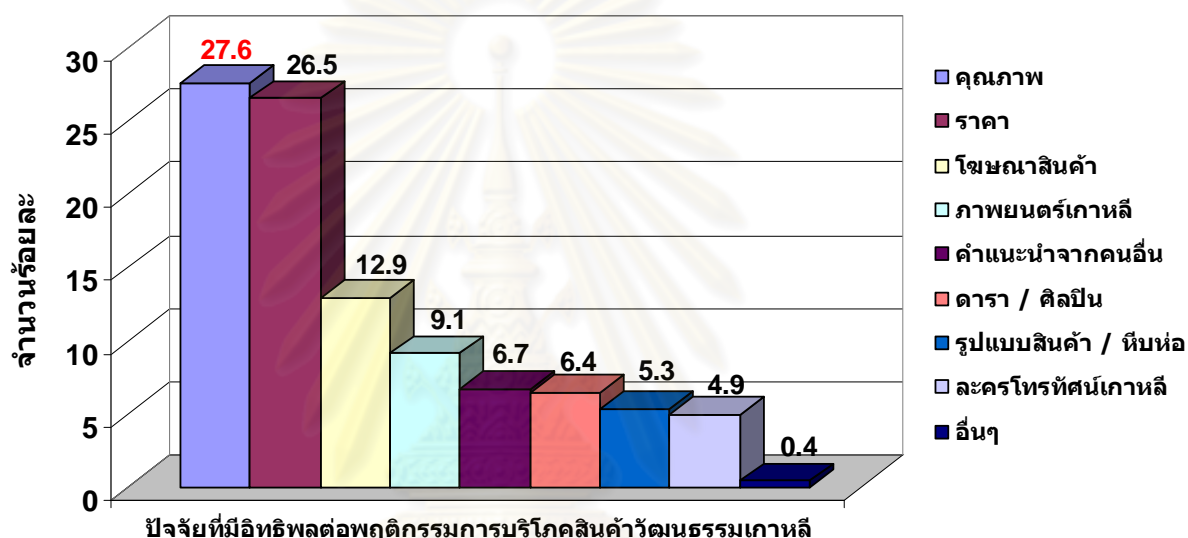
จากตารางที่ 5.17 พบว่ากลุ่มตัวอย่างเคยหรือกำลังเรียนทำอาหารเกาหลีอยู่จำนวน 77 คน คิดเป็นร้อยละ 17.1 ในขณะที่มีกลุ่มตัวอย่างที่ไม่เคยเรียนทำอาหารเกาหลีอยู่จำนวน 373 คน หรือร้อยละ 82.9

5.4.4 ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกบริโภคสินค้าและบริการจากประเทศเกาหลี
(มากที่สุด 5 อันดับแรก)

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกบริโภค สินค้าและบริการจากประเทศเกาหลี	ลำดับที่ 1	ลำดับที่ 2	ลำดับที่ 3	ลำดับที่ 4	ลำดับที่ 5	รวม
คุณภาพ จำนวน (ร้อยละ)	124 (27.6)	144 (32.0)	55 (12.3)	28 (6.3)	46 (10.3)	397 (17.7)
ราคา จำนวน (ร้อยละ)	119 (26.5)	57 (12.6)	42 (9.3)	37 (8.3)	48 (10.8)	303 (13.5)
โฆษณาสินค้า จำนวน (ร้อยละ)	58 (12.9)	55 (12.2)	50 (11.2)	78 (17.5)	87 (19.6)	328 (14.7)
ภาพยนตร์เกาหลี จำนวน (ร้อยละ)	41 (9.1)	22 (4.9)	31 (6.9)	41 (9.2)	42 (9.4)	177 (7.9)
คำแนะนำจากคนรอบข้าง จำนวน (ร้อยละ)	30 (6.7)	26 (5.8)	41 (9.2)	51 (11.4)	52 (11.7)	200 (8.9)
ดารา / ศิลปิน จำนวน (ร้อยละ)	29 (6.5)	58 (12.9)	50 (11.2)	100 (22.4)	53 (12.0)	290 (13.0)
รูปแบบสินค้า / หีบห่อ จำนวน (ร้อยละ)	24 (5.3)	67 (14.9)	147 (32.8)	63 (14.1)	42 (9.3)	343 (15.3)
ละครโทรทัศน์เกาหลี จำนวน (ร้อยละ)	22 (4.9)	21 (4.7)	31 (6.9)	48 (10.8)	75 (16.9)	197 (8.8)
อื่นๆ จำนวน (ร้อยละ)	2 (0.5)	-	1 (0.2)	-	-	3 (0.1)
รวม จำนวน (ร้อยละ)	449 (100)	450 (100)	448 (100)	446 (100)	445 (100)	2,238 (100)

ตารางที่ 5.18 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการ
เลือกบริโภคสินค้าและบริการจากประเทศเกาหลีเป็นลำดับที่ 1-5

จากตารางที่ 5.18 พบว่าปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการเลือกบริโภคสินค้าและบริการจากประเทศเกาหลีติดอันดับ 1-5 มากที่สุด ได้แก่ คุณภาพ มีจำนวน 397 คน คิดเป็นร้อยละ 17.7 รองลงมา มีจำนวนใกล้เคียงกัน ได้แก่ รูปแบบ / หีบห่อสินค้า จำนวน 343 คน โฆษณาสินค้า จำนวน 328 คน, ราคา จำนวน 303 คน ดาราและศิลปิน จำนวน 290 คน และคำแนะนำจากคนรอบข้าง จำนวน 200 คน คิดเป็นร้อยละ 15.3, 14.7, 13.5, 13 และ 8.9 ตามลำดับ สำหรับละครโทรทัศน์เกาหลี และภาพยนตร์เกาหลีมีจำนวนของกลุ่มตัวอย่างใกล้เคียงกัน ได้แก่ 197 คน และ 177 คน ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 8.8 และ 7.9 ตามลำดับ และมีกลุ่มตัวอย่างที่เลือกปัจจัยอื่นๆ จำนวน 3 คนคิดเป็นร้อยละ 0.1

แผนภูมิที่ 5.9 แสดงจำนวน (ร้อยละ) ของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกสินค้าและบริการจากประเทศเกาหลีเป็นลำดับที่ 1

จากแผนภูมิที่ 5.9 เมื่อวิเคราะห์ปัจจัยที่ถูกเลือกว่ามีอิทธิพลต่อการเลือกซื้อสินค้าและบริการของประเทศเกาหลีเป็นลำดับ 1 มากที่สุด พบว่า ได้แก่ คุณภาพ มีจำนวน 124 คน คิดเป็นร้อยละ 27.6 รองลงมาคือ ราคา จำนวน 119 คน คิดเป็นร้อยละ 26.5 โฆษณาสินค้า จำนวน 58 คน คิดเป็นร้อยละ 12.9 ภาพยนตร์เกาหลี จำนวน 41 คน คิดเป็นร้อยละ 9.1 คำแนะนำจากคนรอบข้าง จำนวน 30 คน คิดเป็นร้อยละ 6.7 ดารา / ศิลปิน จำนวน 29 คน คิดเป็นร้อยละ 6.5 รูปแบบสินค้า / หีบห่อ จำนวน 24 คน คิดเป็นร้อยละ 5.3 ละครโทรทัศน์เกาหลี จำนวน 22 คน คิดเป็นร้อยละ 5 และอื่นๆ จำนวน 2 คน คิดเป็น ร้อยละ 0.4

5.4.5 อิทธิพลของละครโทรทัศน์เกาหลีที่มีต่อพฤติกรรมการบริโภคสินค้าและบริการจากประเทศเกาหลี

ประเภทสินค้าและบริการ	จำนวน (คน)	ร้อยละ(%)
ไม่มีอิทธิพลทางด้านใดเลย	98	7.7
แฟชั่นเสื้อผ้า การแต่งกาย	130	10.2
แฟชั่นทรงผม	141	11.1
ทัวร์ประเทศเกาหลี	95	7.4
การเรียนภาษา	74	5.8
เครื่องสำอาง	162	12.7
เพลง / นักร้องศิลปิน	114	8.9
โสม	167	13.1
สินค้าและของที่ระลึกของดาราเกาหลี	50	3.9
เครื่องประดับ	78	6.1
อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ / เครื่องใช้ไฟฟ้า / รถยนต์	74	5.8
อาหารเกาหลี	73	5.7
สินค้าและบริการที่ดาราเกาหลีเป็น Presenter	18	1.4
อื่น ๆ	2	0.2
รวม	1,276	100

ตารางที่ 5.19 แสดงจำนวน(ร้อยละ)ของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามอิทธิพลของละครโทรทัศน์เกาหลีที่มีต่อพฤติกรรมการบริโภคสินค้าและบริการจากประเทศเกาหลี

จากตารางที่ 5.19 พบว่ากลุ่มตัวอย่างมีความคิดว่าละครโทรทัศน์เกาหลีมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการบริโภคโสมมากที่สุด เป็นจำนวน 167 คน คิดเป็นร้อยละ 13.1 รองลงมาที่มีจำนวนใกล้เคียงกันคือ เครื่องสำอาง 162 คน แฟชั่นทรงผม 141 คน, แฟชั่นเครื่องแต่งกาย 130 คน และเพลง / นักร้องศิลปิน 114 คน คิดเป็นร้อยละ 12.7, 11.1, 10.2 และ 8.9 ตามลำดับ รองลงมาเป็นทัวร์ประเทศเกาหลี จำนวน 95 คน คิดเป็นร้อยละ 7.4 และสินค้าและบริการจากประเทศเกาหลีที่ถูกเลือกน้อยรองลงมาอยู่ในระดับใกล้เคียงกัน อีกกลุ่มหนึ่ง คือ เครื่องประดับ จำนวน 78 คน, การเรียนภาษาและ อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ / เครื่องใช้ไฟฟ้ารถยนต์มีจำนวนเท่ากัน คือ 74 คน คิดเป็นร้อยละ 5.8 และอาหารเกาหลี จำนวน 73 คน คิดเป็นร้อยละ 5.7 สำหรับสินค้าและของที่ระลึกของดาราเกาหลี และสินค้าและบริการที่ดาราเกาหลีเป็น Presenter มีจำนวน 50 คน และ

18 คน ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 3.9 และ 1.4 ตามลำดับ รวมไปถึงกลุ่มตัวอย่างจำนวน 98 คน คิดเป็นร้อยละ 7.7 เชื่อว่าละครโทรทัศน์เกาหลีไม่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการบริโภคสินค้าและบริการจากประเทศเกาหลีทางด้านใดเลย

5.4.6 ระดับอิทธิพลของละครโทรทัศน์เกาหลีที่มีต่อพฤติกรรมการเลือกบริโภคสินค้าและบริการของประเทศเกาหลี

ระดับอิทธิพลของละครโทรทัศน์เกาหลี	จำนวน (คน)	ร้อยละ(%)
ไม่มีเลย	46	10.2
น้อย	78	17.3
ปานกลาง	182	40.4
มาก	127	28.2
มากที่สุด	17	3.8
รวม	450	100

ตารางที่ 5.20 แสดงจำนวน (ร้อยละ)ของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามระดับอิทธิพลของละครโทรทัศน์เกาหลีที่มีต่อพฤติกรรมการเลือกซื้อสินค้าวัฒนธรรมเกาหลี

จากตารางที่ 5.20 พบว่ากลุ่มตัวอย่างมีความคิดว่าละครโทรทัศน์เกาหลีมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการเลือกบริโภคสินค้าและบริการของประเทศเกาหลีอยู่ในระดับปานกลางมากที่สุด จำนวน 182 คน รองลงมาคือระดับมาก จำนวน 127 คน และระดับน้อย 78 คน นอกจากนี้มีกลุ่มตัวอย่างที่คิดว่าละครโทรทัศน์เกาหลีไม่มีอิทธิพลเลยต่อการเลือกซื้อสินค้าและบริการของประเทศเกาหลีจำนวน 46 คน

เมื่อนำผลการวิเคราะห์ที่ได้มาคำนวณหาค่าคะแนนเฉลี่ยพบว่าเท่ากับ 2.98 ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบกับเกณฑ์การแปลความหมายจากค่าเฉลี่ยของคะแนนพบว่าอิทธิพลของละครโทรทัศน์เกาหลีอยู่ในระดับกลาง หมายถึงมีผลให้เกิดความสนใจในสินค้าและบริการแต่ยังไม่ได้ตัดสินใจที่จะซื้อแน่นอน

5.5 การทดสอบสมมุติฐาน

5.5.1 **สมมุติฐานที่ 1** ผู้ชมที่มีลักษณะทางประชากรศาสตร์ต่างกันมีพฤติกรรมการเปิดรับละครโทรทัศน์เกาหลีแตกต่างกัน

ตัวแปรอิสระ: ลักษณะทางประชากรศาสตร์ ได้แก่ เพศ อายุ การศึกษา รายได้

ตัวแปรตาม: พฤติกรรมการเปิดรับละครโทรทัศน์เกาหลี

ได้แก่ จำนวนเรื่องที่เคยชม ความนาน ความบ่อย และความตั้งใจ

5.5.1.1 ลักษณะประชากรศาสตร์และจำนวนเรื่องที่เคยรับชม

ก.) เพศ

- สมมุติฐานการวิจัย

เพศมีความสัมพันธ์กับจำนวนละครโทรทัศน์เกาหลีที่เคยรับชม

- สมมุติฐานทางสถิติ

H_0 : เพศไม่มีความสัมพันธ์กับจำนวนละครโทรทัศน์เกาหลีที่เคยรับชม

H_1 : เพศมีความสัมพันธ์กับจำนวนละครโทรทัศน์เกาหลีที่เคยรับชม

X^2	Df	Sig.
5.186	3	0.159

ตารางที่ 5.21 ค่าสถิติแสดงความสัมพันธ์ระหว่างเพศกับจำนวนละครเกาหลีที่เคยชม

ผลการวิเคราะห์ด้วยสถิติ ไค-สแควร์ จากตารางที่ 5.21 พบว่า Sig.>0.05 ดังนั้นจึงยอมรับ H_0 และปฏิเสธ H_1 ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 แสดงว่าเพศไม่มีความสัมพันธ์กับจำนวนละครโทรทัศน์เกาหลีที่เคยชม กล่าวคือ เพศชายและเพศหญิงมีจำนวนละครโทรทัศน์เกาหลีที่เคยรับชมไม่แตกต่างกัน

ข.) อายุ

- สมมุติฐานการวิจัย

อายุมีความสัมพันธ์กับจำนวนละครโทรทัศน์เกาหลีที่เคยรับชม

- สมมุติฐานทางสถิติ

H_0 : อายุไม่มีความสัมพันธ์กับจำนวนละครโทรทัศน์ที่เคยรับชม

H_1 : อายุมีความสัมพันธ์กับจำนวนละครโทรทัศน์ที่เคยรับชม

χ^2	df	Sig.
18.501	12	0.101

ตารางที่ 5.22 ค่าสถิติแสดงความสัมพันธ์ระหว่างอายุกับจำนวนละครเกาหลีที่เคยชม

ผลการวิเคราะห์ด้วยสถิติ ไค-สแควร์ จากตารางที่ 5.22 พบว่า Sig.>0.05 ดังนั้นจึงยอมรับ H_0 และปฏิเสธ H_1 ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 แสดงว่าอายุไม่มีความสัมพันธ์กับจำนวนละครโทรทัศน์เกาหลีที่เคยชม กล่าวคือ ผู้ที่มีอายุต่างกันมีจำนวนละครโทรทัศน์เกาหลีที่เคยรับชมไม่แตกต่างกัน

ค.) การศึกษา

- สมมุติฐานการวิจัย

การศึกษามีความสัมพันธ์กับจำนวนละครโทรทัศน์เกาหลีที่เคยรับชม

- สมมุติฐานทางสถิติ

H_0 : การศึกษาไม่มีความสัมพันธ์กับจำนวนละครโทรทัศน์เกาหลีที่เคยรับชม

H_1 : การศึกษามีความสัมพันธ์กับจำนวนละครโทรทัศน์เกาหลีที่เคยรับชม

χ^2	df	Sig.
15.498	15	0.416

ตารางที่ 5.23 สถิติแสดงความสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษาับจำนวนละครโทรทัศน์เกาหลีที่เคยชม

ผลการวิเคราะห์ด้วยสถิติ ไค-สแควร์ จากตารางที่ 5.23 พบว่า Sig.>0.05 ดังนั้นจึงยอมรับ H_0 และปฏิเสธ H_1 ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 แสดงว่าระดับการศึกษาไม่มีความสัมพันธ์กับจำนวนละครโทรทัศน์เกาหลีที่เคยชม กล่าวคือ ผู้ที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีจำนวนละครโทรทัศน์เกาหลีที่เคยรับชมไม่แตกต่างกัน

ง.) รายได้

- สมมุติฐานการวิจัย

รายได้มีความสัมพันธ์กับจำนวนละครโทรทัศน์เกาหลีที่เคยรับชม

- สมมุติฐานทางสถิติ

H_0 : รายได้ไม่มีความสัมพันธ์กับจำนวนละครโทรทัศน์เกาหลีที่เคยรับชม

H_1 : รายได้มีความสัมพันธ์กับจำนวนละครโทรทัศน์เกาหลีที่เคยรับชม

X^2	df	Sig.
31.598	12	0.002

ตารางที่ 5.24 สถิติแสดงความสัมพันธ์ระหว่างรายได้ส่วนตัวต่อเดือนกับจำนวนละครโทรทัศน์เกาหลีที่เคยชม

การวิเคราะห์ด้วยสถิติ ไค-สแควร์ จากตารางที่ 5.24 พบว่า Sig. <0.05 ดังนั้นจึงปฏิเสธ H_0 และยอมรับ H_1 ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 แสดงว่ารายได้ส่วนตัวต่อเดือนมีความสัมพันธ์กับจำนวนละครโทรทัศน์เกาหลีที่เคยชม กล่าวคือ ผู้ที่มีรายได้ส่วนตัวต่อเดือนต่างกันมีจำนวนละครโทรทัศน์เกาหลีที่เคยรับชมแตกต่างกัน ซึ่งเมื่อวิเคราะห์หาทิศทางของความสัมพันธ์พบว่ารายได้ส่วนตัวโดยรวมต่อเดือนและจำนวนเรื่องที่เคยรับชม มีความสัมพันธ์ในทางลบ นั่นคือคนที่รายได้น้อยเคยชมละครเกาหลีมากกว่าคนที่รายได้มาก 6.1% ซึ่งถือว่าไม่แตกต่างกันมากนัก

5.5.1.2 ลักษณะประชากรศาสตร์และระยะเวลาในการรับชมละครโทรทัศน์ เกาหลีในแต่ละครั้ง

ก.) เพศ

- สมมุติฐานการวิจัย

เพศมีความสัมพันธ์กับระยะเวลาในการรับชมละครโทรทัศน์เกาหลี

- สมมุติฐานทางสถิติ

H_0 : เพศไม่มีความสัมพันธ์กับระยะเวลาในการรับชมละครโทรทัศน์เกาหลี

H_1 : เพศมีความสัมพันธ์กับระยะเวลาในการรับชมละครโทรทัศน์เกาหลี

X^2	df	Sig.
7.135	3	0.068

ตารางที่ 5.25 สถิติแสดงความสัมพันธ์ระหว่างเพศกับระยะเวลาในการรับชม
ละครโทรทัศน์เกาหลี

ผลการวิเคราะห์ด้วยสถิติ ไค-สแควร์ จากตารางที่ 5.25 พบว่า Sig.>0.05 ดังนั้นจึง
ยอมรับ H_0 และปฏิเสธ H_1 ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 แสดงว่าเพศไม่มีความสัมพันธ์กับระยะเวลา
ในการรับชมละครโทรทัศน์เกาหลี กล่าวคือ เพศชายและเพศหญิงใช้ระยะเวลาในการรับชมละคร
โทรทัศน์เกาหลีไม่แตกต่างกัน

ข.) อายุ

- สมมุติฐานการวิจัย

อายุมีความสัมพันธ์กับระยะเวลาในการรับชมละครโทรทัศน์เกาหลี

- สมมุติฐานทางสถิติ

H_0 : อายุไม่มีความสัมพันธ์กับระยะเวลาในการรับชมละครโทรทัศน์เกาหลี

H_1 : อายุมีความสัมพันธ์กับระยะเวลาในการรับชมละครโทรทัศน์เกาหลี

X^2	df	Sig.
64.173	12	0.000

ตารางที่ 5.26 สถิติแสดงความสัมพันธ์ระหว่างอายุกับระยะเวลาในการรับชมละครโทรทัศน์เกาหลี

การวิเคราะห์ด้วยสถิติ ไค-สแควร์ จากตารางที่ 5.26 พบว่า Sig. <0.05 ดังนั้นจึงปฏิเสธ H_0 และยอมรับ H_1 ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 แสดงว่าอายุมีความสัมพันธ์กับระยะเวลาในการรับชมละครโทรทัศน์เกาหลี กล่าวคือ ผู้ที่มีอายุต่างกันใช้ระยะเวลาในการรับชมละครโทรทัศน์เกาหลีแตกต่างกัน เมื่อวิเคราะห์หาทิศทางความสัมพันธ์พบว่าอายุและระยะเวลาในการรับชมละครโทรทัศน์เกาหลีมีความสัมพันธ์ในทางลบ ที่ระดับ 7.4 % หมายถึงคนที่อายุน้อยกว่าจะใช้ระยะเวลารับชมละครโทรทัศน์เกาหลีมากกว่าคนที่อายุมากกว่า

ค.) การศึกษา

- สมมุติฐานการวิจัย

การศึกษามีความสัมพันธ์กับระยะเวลาในการรับชมละครโทรทัศน์เกาหลี

- สมมุติฐานทางสถิติ

H_0 : การศึกษาไม่มีความสัมพันธ์กับระยะเวลาในการรับชมละครโทรทัศน์เกาหลี

H_1 : การศึกษามีความสัมพันธ์กับระยะเวลาในการรับชมละครโทรทัศน์เกาหลี

X^2	df	Sig.
48.298	15	0.000

ตารางที่ 5.27 สถิติแสดงความสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษากับระยะเวลาในการรับชมละครโทรทัศน์เกาหลี

การวิเคราะห์ด้วยสถิติ ไค-สแควร์ จากตารางที่ 5.27 พบว่า Sig.<0.05 ดังนั้นจึงปฏิเสธ H_0 และยอมรับ H_1 ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 แสดงว่าระดับการศึกษาที่มีความสัมพันธ์กับระยะเวลาในการรับชมละครโทรทัศน์เกาหลี กล่าวคือ ผู้ที่มีระดับการศึกษาต่างกันใช้ระยะเวลาในการรับชมละครโทรทัศน์เกาหลีแตกต่างกัน ซึ่งเมื่อทดสอบหาทิศทางของความสัมพัทธ์พบว่ามีความสัมพันธ์ในทางบวกที่ระดับ 16.5% นั่นคือคนที่มีการศึกษาสูงจะใช้เวลารับชมละครโทรทัศน์เกาหลีมากกว่าคนที่การศึกษาน้อย

ง.) รายได้

- สมมุติฐานการวิจัย

รายได้ส่วนตัวต่อเดือนมีความสัมพันธ์กับระยะเวลาในการรับชมละครโทรทัศน์เกาหลี

- สมมุติฐานทางสถิติ

H_0 : รายได้ไม่มีความสัมพันธ์กับระยะเวลาในการรับชมละครโทรทัศน์เกาหลี

H_1 : รายได้มีความสัมพันธ์กับระยะเวลาในการรับชมละครโทรทัศน์เกาหลี

X^2	df	Sig.
46.496	12	0.000

ตารางที่ 5.28 สถิติแสดงความสัมพันธ์ระหว่างรายได้ส่วนตัวกับระยะเวลาในการรับชมละครโทรทัศน์เกาหลี

การวิเคราะห์ด้วยสถิติ ไค-สแควร์ จากตารางที่ 5.28 พบว่า Sig.<0.05 ดังนั้นจึงปฏิเสธ H_0 และยอมรับ H_1 ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 แสดงว่ารายได้ส่วนตัวต่อเดือนมีความสัมพันธ์กับระยะเวลาในการรับชมละครโทรทัศน์เกาหลี กล่าวคือ ผู้ที่มีรายได้ส่วนตัวต่อเดือนต่างกันใช้ระยะเวลาในการรับชมละครโทรทัศน์เกาหลีแตกต่างกัน เมื่อทดสอบหาความสัมพันธ์ของทิศทางพบว่าระดับรายได้และระยะเวลาในการรับชมละครโทรทัศน์เกาหลี มีความสัมพันธ์ในทางบวกที่ระดับ 16.5 % นั่นคือคนที่มียาได้สูงจะใช้เวลาในการรับชมละครโทรทัศน์เกาหลีมากกว่าคนที่มียาได้น้อย

5.5.1.3 ลักษณะประชากรศาสตร์และความบ่อยครั้งที่รับชมละครโทรทัศน์เกาหลี

ก.) เพศ

- สมมุติฐานการวิจัย

เพศมีความสัมพันธ์กับความบ่อยครั้งที่รับชมละครโทรทัศน์เกาหลี

- สมมุติฐานทางสถิติ

H_0 : เพศไม่มีความสัมพันธ์กับความบ่อยครั้งที่รับชมละครโทรทัศน์เกาหลี

H_1 : เพศมีความสัมพันธ์กับความบ่อยครั้งที่รับชมละครโทรทัศน์เกาหลี

X^2	df	Sig.
11.042	5	0.051

ตารางที่ 5.29 สถิติแสดงความสัมพันธ์ระหว่างเพศกับความบ่อยครั้งในการรับชมละครโทรทัศน์เกาหลี

ผลการวิเคราะห์ด้วยสถิติ ไค-สแควร์ จากตารางที่ 5.29 พบว่า Sig.>0.05 ดังนั้นจึงยอมรับ H_0 และปฏิเสธ H_1 ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 แสดงว่าเพศไม่มีความสัมพันธ์กับความบ่อยครั้งในการรับชมละครโทรทัศน์เกาหลี กล่าวคือ เพศชายและเพศหญิงมีความบ่อยครั้งในการรับชมละครโทรทัศน์เกาหลีไม่แตกต่างกัน

ข.) อายุ

- สมมุติฐานการวิจัย

อายุมีความสัมพันธ์กับความบ่อยครั้งที่รับชมละครโทรทัศน์เกาหลี

- สมมุติฐานทางสถิติ

H_0 : อายุไม่มีความสัมพันธ์กับความบ่อยครั้งที่รับชมละครโทรทัศน์เกาหลี

H_1 : อายุมีความสัมพันธ์กับความบ่อยครั้งที่รับชมละครโทรทัศน์เกาหลี

χ^2	df	Sig.
25.290	20	0.191

ตารางที่ 5.30 สถิติแสดงความสัมพันธ์ระหว่างอายุกับความบ่อยครั้งในการรับชมละครโทรทัศน์เกาหลี

ผลการวิเคราะห์ด้วยสถิติ ไค-สแควร์ จากตารางที่ 5.30 พบว่า Sig.>0.05 ดังนั้นจึงยอมรับ H_0 และปฏิเสธ H_1 ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 แสดงว่าอายุไม่มีความสัมพันธ์กับความบ่อยครั้งในการรับชมละครโทรทัศน์เกาหลี กล่าวคือ ผู้ที่มีอายุต่างกันมีความบ่อยครั้งในการรับชมละครโทรทัศน์เกาหลีไม่แตกต่างกัน

ค.) การศึกษา

- สมมุติฐานการวิจัย

ระดับการศึกษามีความสัมพันธ์กับความบ่อยครั้งที่รับชมละครโทรทัศน์เกาหลี

- สมมุติฐานทางสถิติ

H_0 : ระดับการศึกษาไม่มีความสัมพันธ์กับความบ่อยครั้งที่รับชมละครโทรทัศน์เกาหลี

H_1 : ระดับการศึกษามีความสัมพันธ์กับความบ่อยครั้งที่รับชมละครโทรทัศน์เกาหลี

χ^2	Df	Sig.
21.605	25	0.658

ตารางที่ 5.31 สถิติแสดงความสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษากับความบ่อยครั้งในการรับชมละครโทรทัศน์เกาหลี

ผลการวิเคราะห์ด้วยสถิติ ไค-สแควร์ จากตารางที่ 5.31 พบว่า Sig.>0.05 ดังนั้นจึงยอมรับ H_0 และปฏิเสธ H_1 ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 แสดงว่าระดับการศึกษาไม่มีความสัมพันธ์กับความบ่อยครั้งในการรับชมละครโทรทัศน์เกาหลี กล่าวคือ ผู้ที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีความบ่อยครั้งในการรับชมละครโทรทัศน์เกาหลีไม่แตกต่างกัน

ง.) รายได้

- สมมุติฐานการวิจัย

รายได้มีความสัมพันธ์กับความบ่อยครั้งที่รับชมละครโทรทัศน์เกาหลี

- สมมุติฐานทางสถิติ

H_0 : รายได้ไม่มีความสัมพันธ์กับความบ่อยครั้งที่รับชมละครโทรทัศน์เกาหลี

H_1 : รายได้มีความสัมพันธ์กับความบ่อยครั้งที่รับชมละครโทรทัศน์เกาหลี

χ^2	df	Sig.
63.320	20	0.000

ตารางที่ 5.32 สถิติแสดงความสัมพันธ์ระหว่างรายได้ส่วนกับความบ่อยครั้งในการรับชมละครโทรทัศน์เกาหลี

การวิเคราะห์ด้วยสถิติ ไค-สแควร์ จากตารางที่ 5.32 พบว่า Sig. <0.05 ดังนั้นจึงปฏิเสธ H_0 และยอมรับ H_1 ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 แสดงว่ารายได้ส่วนตัวต่อเดือนมีความสัมพันธ์กับความบ่อยครั้งในการรับชมละครโทรทัศน์เกาหลี กล่าวคือ ผู้ที่มีรายได้ส่วนตัวต่อเดือนต่างกันรับชมละครโทรทัศน์เกาหลีบ่อยครั้งมากน้อยแตกต่างกัน เมื่อวิเคราะห์หาทิศทางของความสัมพันธ์พบว่า รายได้ส่วนตัวต่อเดือนมีความสัมพันธ์กับความบ่อยครั้งในการรับชมละครโทรทัศน์เกาหลีในทางบวกที่ระดับ 13.3 % นั่นคือคนที่มีรายได้มากจะรับชมละครโทรทัศน์เกาหลีบ่อยกว่าคนที่รายได้น้อย

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

5.5.1.4. ลักษณะประชากรศาสตร์และความตั้งใจในการรับชมละครโทรทัศน์เกาหลี

ก.) เพศ

- สมมุติฐานการวิจัย

เพศมีความสัมพันธ์กับความตั้งใจในการรับชมละครโทรทัศน์เกาหลี

- สมมุติฐานทางสถิติ

$$H_0: \mu_1 = \mu_2$$

$$H_1: \mu_1 \neq \mu_2$$

โดยที่ μ_1 คือ ค่าเฉลี่ยของความตั้งใจในการรับชมละครโทรทัศน์เกาหลีของเพศชาย

μ_2 คือ ค่าเฉลี่ยของความตั้งใจในการรับชมละครโทรทัศน์เกาหลีของเพศหญิง

t value	df	Sig. (2-tailed)
3.759	355.311	.000

ตารางที่ 5.33 สถิติแสดงความสัมพันธ์ระหว่างเพศและความตั้งใจในการรับชมละครโทรทัศน์เกาหลี

ผลจากการวิเคราะห์ด้วยสถิติ ที-เทสต์ จากตารางที่ 5.33 พบว่าค่า Sig < 0.05 จึงปฏิเสธ H_0 ด้วยระดับนัยสำคัญ 0.05 แสดงว่า ค่าเฉลี่ยของความตั้งใจในการรับชมละครโทรทัศน์เกาหลีของเพศชายกับเพศหญิงแตกต่างกัน กล่าวคือ เพศชายและเพศหญิงมีความตั้งใจในการรับชมละครโทรทัศน์เกาหลีแตกต่างกัน เมื่อวิเคราะห์หาทิศทางของความสัมพันธระหว่างเพศและความตั้งใจในการรับชมละครโทรทัศน์เกาหลีพบว่ามีความสัมพันธ์ในทางลบที่ระดับ 17.4 % นั่นคือเพศหญิงจะมีความตั้งใจในการรับชมละครโทรทัศน์เกาหลีมากกว่าเพศชาย

ข.) อายุ

- สมมุติฐานการวิจัย

อายุมีความสัมพันธ์กับความตั้งใจในการรับชมละครโทรทัศน์เกาหลี

- สมมุติฐานทางสถิติ

$$H_0: \mu_1 = \mu_2 = \mu_3 = \mu_4$$

H_1 : มีค่าเฉลี่ยอย่างน้อยหนึ่งคู่แตกต่างกัน

โดยที่ μ_1 คือ ค่าเฉลี่ยของความตั้งใจในการรับชมละครโทรทัศน์เกาหลีของผู้ชมที่มี

อายุ 15 – 25 ปี

μ_2 คือ ค่าเฉลี่ยของความตั้งใจในการรับชมละครโทรทัศน์เกาหลีของผู้ชมที่มี

อายุ 26- 35 ปี

μ_3 คือ ค่าเฉลี่ยของความตั้งใจในการรับชมละครโทรทัศน์เกาหลีของผู้ชมที่มี

อายุ 36- 45 ปี

μ_4 คือ ค่าเฉลี่ยของความตั้งใจในการรับชมละครโทรทัศน์เกาหลีของผู้ชมที่มี

อายุ 46 – 60 ปี

F	df	Sig.
3.403	3	0.018

ตารางที่ 5.34 สถิติแสดงความสัมพันธ์ระหว่างอายุและความตั้งใจในการรับชมละครโทรทัศน์เกาหลี

จากการทำ Levene test พบว่าค่า Sig = 0.03 ซึ่งหมายความว่าความแปรปรวนของค่าเฉลี่ยของความตั้งใจในการรับชมละครโทรทัศน์เกาหลีของแต่ละกลุ่มมีค่าไม่เท่ากัน ดังนั้นไม่สามารถใช้ผลของ F-test ตามตารางที่ 5.34 ที่ผล Sig = 0.018 ซึ่ง < 0.05 มาสรุปว่าปฏิเสธ H_0 ยอมรับ H_1 ได้ เนื่องจาก F-Test มีสมมุติฐานว่า ค่าเฉลี่ยของความตั้งใจในการรับชมละครโทรทัศน์มีความแปรปรวนเท่ากัน ดังนั้นวิธีการทดสอบสมมุติฐานในข้อนี้จึงต้องพิจารณาจากผลของตาราง Multiple Comparisons โดยใช้สถิติ Tamhane หรือ Dunnett เท่านั้น ซึ่งจากการพิจารณาตารางที่ 5.35 พบว่าไม่มีค่าเฉลี่ยของความตั้งใจในการรับชมละครโทรทัศน์เกาหลีคู่ไหนที่มีค่า Sig < 0.05 ดังนั้นจึง ยอมรับ H_0 ปฏิเสธ H_1 และสามารถสรุปได้ว่าผู้ที่มีช่วงอายุต่างกันมีระดับความตั้งใจในการรับชมละครโทรทัศน์เกาหลีไม่แตกต่างกัน นั่นคืออายุไม่มีความสัมพันธ์กับความตั้งใจในการรับชมละครโทรทัศน์เกาหลีของผู้ชม

สถิติ	ช่วงอายุ	ช่วงอายุ	Mean Difference	Std. Error	Sig.
Tamhane	15 - 25 ปี	26 - 35 ปี	.06	.077	.975
		36 - 45 ปี	.43	.215	.299
		46 - 60 ปี	.71	.424	.599
	26 - 35 ปี	15 - 25 ปี	-.06	.077	.975
		36 - 45 ปี	.37	.216	.459
		46 - 60 ปี	.66	.424	.674
	36 - 45 ปี	15 - 25 ปี	-.43	.215	.299
		26 - 35 ปี	-.37	.216	.459
		46 - 60 ปี	.29	.469	.992
	46 - 60 ปี	15 - 25 ปี	-.71	.424	.599
		26 - 35 ปี	-.66	.424	.674
		36 - 45 ปี	-.29	.469	.992
Dunnnett T3	15 - 25 ปี	26 - 35 ปี	.06	.077	.975
		36 - 45 ปี	.43	.215	.283
		46 - 60 ปี	.71	.424	.510
	26 - 35 ปี	15 - 25 ปี	-.06	.077	.975
		36 - 45 ปี	.37	.216	.437
		46 - 60 ปี	.66	.424	.584
	36 - 45 ปี	15 - 25 ปี	-.43	.215	.283
		26 - 35 ปี	-.37	.216	.437
		46 - 60 ปี	.29	.469	.987
	46 - 60 ปี	15 - 25 ปี	-.71	.424	.510
		26 - 35 ปี	-.66	.424	.584
		36 - 45 ปี	-.29	.469	.987

ตารางที่ 5.35 สถิติแสดงความสัมพันธ์ของความตั้งใจในการรับชมละครโทรทัศน์เกาหลีของผู้ชม
ที่มีช่วงอายุต่างกัน

ค.) การศึกษา

- สมมุติฐานการวิจัย

การศึกษามีความสัมพันธ์กับความตั้งใจในการรับชมละครโทรทัศน์เกาหลี

- สมมุติฐานทางสถิติ

$$H_0: \mu_1 = \mu_2 = \mu_3 = \mu_4 = \mu_5 = \mu_6$$

H_1 : มีค่าเฉลี่ยอย่างน้อยหนึ่งคู่แตกต่างกัน

โดยที่ μ_1 คือ ค่าเฉลี่ยของความตั้งใจในการรับชมละครโทรทัศน์เกาหลีของผู้ชมที่มี

การศึกษาระดับประถมศึกษา

μ_2 คือ ค่าเฉลี่ยของความตั้งใจในการรับชมละครโทรทัศน์เกาหลีของผู้ชมที่มี

การศึกษาระดับมัธยมศึกษา

μ_3 คือ ค่าเฉลี่ยของความตั้งใจในการรับชมละครโทรทัศน์เกาหลีของผู้ชมที่มี

การศึกษาระดับอนุปริญญา / อาชีวศึกษา

μ_4 คือ ค่าเฉลี่ยของความตั้งใจในการรับชมละครโทรทัศน์เกาหลีของผู้ชมที่มี

การศึกษาระดับปริญญาตรี

μ_5 คือ ค่าเฉลี่ยของความตั้งใจในการรับชมละครโทรทัศน์เกาหลีของผู้ชมที่มี

การศึกษาระดับสูงกว่าปริญญาตรี

μ_6 คือ ค่าเฉลี่ยของความตั้งใจในการรับชมละครโทรทัศน์เกาหลีของผู้ชมที่มี

การศึกษาอื่นๆ

F	df	Sig.
3.486	4	0.008

ตารางที่ 5.36 สถิติแสดงความสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษาและความตั้งใจในการรับชมละครโทรทัศน์เกาหลี

ผลจากการวิเคราะห์ด้วยความแปรปรวนแบบจำแนกทางเดียว (One – way ANOVA)

จากตารางที่ 5.36 พบว่า ค่า Sig. < 0.05 ดังนั้นจึงปฏิเสธ H_0 ยอมรับ H_1 ซึ่งหมายความว่ามีความสัมพันธ์ระหว่างค่าเฉลี่ยของความตั้งใจในการรับชมละครโทรทัศน์เกาหลีที่แตกต่างกันอย่างน้อยหนึ่งคู่ เมื่อทำการตรวจสอบจากตารางที่ 5.37 โดยใช้สถิติ Tamhane พบค่าเฉลี่ยแตกต่างกันของผู้ที่มีระดับการศึกษาต่างกันจำนวน 4 คู่ ได้แก่ ประถมศึกษากับมัธยมศึกษา ประถมศึกษากับอนุปริญญา / อาชีวศึกษา ประถมศึกษากับปริญญาตรี และ ประถมศึกษากับสูงกว่าปริญญาตรี และวิเคราะห์หาทิศทางของความสัมพันธ์พบว่าระดับการศึกษาและความตั้งใจในการรับชมมีความสัมพันธ์

ในเชิงบวก 8.8% หมายความว่าคนที่มีการศึกษาสูงจะตั้งใจรับชมละครโทรทัศน์เกาหลีมากกว่าคนที่มีการศึกษาน้อย ซึ่งอาจจะสรุปได้ว่า คนที่มีการศึกษาระดับมัธยมศึกษา และระดับอนุปริญญา / อาชีวศึกษา ปริญญาตรี และสูงกว่าปริญญาตรีมีความตั้งใจในการรับชมละครโทรทัศน์เกาหลีมากกว่าคนที่มีการศึกษาระดับประถมศึกษา

สถิติ	ระดับการศึกษาสูงสุด	ระดับการศึกษาสูงสุด	Mean Difference	Std. Error	Sig.
Tamhane	ประถมศึกษา	มัธยมศึกษา	-1.13(*)	.243	.013
		อนุปริญญา / อาชีวศึกษา	-.99(*)	.241	.031
		ปริญญาตรี	-1.23(*)	.205	.029
		สูงกว่าปริญญาตรี	-1.01(*)	.280	.032
	มัธยมศึกษา	ประถมศึกษา	1.13(*)	.243	.013
		อนุปริญญา / อาชีวศึกษา	.14	.193	.998
		ปริญญาตรี	-.09	.145	.999
		สูงกว่าปริญญาตรี	.12	.240	1.000
	อนุปริญญา / อาชีวศึกษา	ประถมศึกษา	.99(*)	.241	.031
		มัธยมศึกษา	-.14	.193	.998
		ปริญญาตรี	-.23	.141	.686
		สูงกว่าปริญญาตรี	-.02	.238	1.000
	ปริญญาตรี	ประถมศึกษา	1.23(*)	.205	.029
		มัธยมศึกษา	.09	.145	.999
		อนุปริญญา / อาชีวศึกษา	.23	.141	.686
		สูงกว่าปริญญาตรี	.22	.201	.971
	สูงกว่าปริญญาตรี	ประถมศึกษา	1.01(*)	.280	.032
		มัธยมศึกษา	-.12	.240	1.000
		อนุปริญญา / อาชีวศึกษา	.02	.238	1.000
		ปริญญาตรี	-.22	.201	.971

ตารางที่ 5.37 สถิติแสดงความสัมพันธ์ของความตั้งใจในการรับชมละครโทรทัศน์เกาหลีของผู้ชมที่ระดับการศึกษาต่างกัน

ง.) รายได้

- สมมุติฐานการวิจัย

รายได้มีความสัมพันธ์กับความตั้งใจในการรับชมละครโทรทัศน์เกาหลี

- สมมุติฐานทางสถิติ

$$H_0: \mu_1 = \mu_2 = \mu_3 = \mu_4 = \mu_5$$

H_1 : มีค่าเฉลี่ยอย่างน้อยหนึ่งคู่แตกต่างกัน

โดยที่ μ_1 คือ ค่าเฉลี่ยของความตั้งใจในการรับชมละครโทรทัศน์เกาหลีของผู้ชมที่มี

รายได้น้อยกว่า 10,000 บาท / เดือน

μ_2 คือ ค่าเฉลี่ยของความตั้งใจในการรับชมละครโทรทัศน์เกาหลีของผู้ชมที่มี

รายได้ 10,000 – 30,000 บาท / เดือน

μ_3 คือ ค่าเฉลี่ยของความตั้งใจในการรับชมละครโทรทัศน์เกาหลีของผู้ชมที่มี

รายได้ 30,001 – 50,000 บาท / เดือน

μ_4 คือ ค่าเฉลี่ยของความตั้งใจในการรับชมละครโทรทัศน์เกาหลีของผู้ชมที่มี

รายได้ 50,001 – 70,000 บาท / เดือน

μ_5 คือ ค่าเฉลี่ยของความตั้งใจในการรับชมละครโทรทัศน์เกาหลีของผู้ชมที่มี

รายได้ 100,000 บาทขึ้นไป / เดือน

F	df	Sig.
2.856	3	0.037

ตารางที่ 5.38 สถิติแสดงความสัมพันธ์ระหว่างรายได้ส่วนตัวต่อเดือนและความตั้งใจในการรับชมละครโทรทัศน์เกาหลี

ผลจากการวิเคราะห์ด้วยความแปรปรวนแบบจำแนกทางเดียว (One – way ANOVA) จากตารางที่ 5.38 พบว่า ค่า Sig. < 0.05 ดังนั้นจึงปฏิเสธ H_0 ยอมรับ H_1 ซึ่งหมายความว่ามีความสัมพันธ์อย่างหนึ่งคู่แตกต่างกัน เมื่อทำการตรวจสอบจากตารางที่ 5.39 โดยใช้สถิติ Tamhane พบค่าเฉลี่ยแตกต่างกันของผู้ที่มีระดับรายได้แตกต่างกันทั้งหมด 3 คู่ ได้แก่ ระหว่างกลุ่มที่มีรายได้น้อยกว่า 10,000 บาทต่อเดือนกับกลุ่มที่มีรายได้ 10,000 – 30,000 บาทต่อเดือน และกลุ่มที่มีรายได้ 50,001 – 70,000 บาทต่อเดือน และ กลุ่มที่มีรายได้ 10,000 – 30,000 บาทต่อเดือนกับกลุ่มที่มีรายได้ 50,001 – 70,000 บาทต่อเดือน ซึ่งสามารถสรุปได้ว่ารายได้ส่วนตัวต่อเดือนมีความสัมพันธ์กับความตั้งใจในการรับชมละครโทรทัศน์เกาหลี เมื่อวิเคราะห์หาทิศทาง

ความสัมพันธ์พบว่ารายได้ส่วนตัวต่อเดือนมีความสัมพันธ์กับความตั้งใจในการรับชมละครโทรทัศน์เกาหลีในทางบวกที่ 11.6% หมายความว่าคนที่รายได้มากจะมีความตั้งใจในการรับชมละครโทรทัศน์เกาหลีมากกว่าคนที่รายได้น้อย จากการวิเคราะห์ข้อมูลทั้งหมดอาจสรุปได้ว่า คนที่มีรายได้ 50,001 – 70,000 บาทต่อเดือนจะมีความตั้งใจรับชมมากกว่าคนที่รายได้ 10,000 – 30,000 บาท และรายได้น้อยกว่า 10,000 บาท ในขณะที่คนที่รายได้ 10,000 – 30,000 บาทจะมีความตั้งใจรับชมมากกว่าคนที่รายได้น้อยกว่า 10,000 บาท

สถิติ	รายได้ส่วนตัว โดยรวมต่อเดือน	รายได้ส่วนตัว โดยรวมต่อเดือน	Mean Difference	Std. Error	Sig
Tamhane	น้อยกว่า 10,000 บาท	10,000 - 30,000 บาท	-.22(*)	.082	.045
		30,001 - 50,000 บาท	-.28	.244	.844
		50,001 - 70,000 บาท	.24(*)	.069	.003
	10,000 - 30,000 บาท	น้อยกว่า 10,000 บาท	.22(*)	.082	.045
		30,001 - 50,000 บาท	-.06	.239	1.000
		50,001 - 70,000 บาท	.47(*)	.046	.000
	30,001 - 50,000 บาท	น้อยกว่า 10,000 บาท	.28	.244	.844
		10,000 - 30,000 บาท	.06	.239	1.000
		50,001 - 70,000 บาท	.52	.234	.199
	50,001 - 70,000 บาท	น้อยกว่า 10,000 บาท	-.24(*)	.069	.003
		10,000 - 30,000 บาท	-.47(*)	.046	.000
		30,001 - 50,000 บาท	-.52	.234	.199

ตารางที่ 5.39 สถิติแสดงความสัมพันธ์ของความตั้งใจในการรับชมละครโทรทัศน์เกาหลีของผู้ชม
ที่รายได้ส่วนตัวโดยรวมต่อเดือนต่างกัน

5.5.2 สมมุติฐานที่ 2 ผู้ชมที่มีลักษณะทางประชากรศาสตร์ต่างกันมีทัศนคติต่อ

ละครโทรทัศน์เกาหลีต่างกัน

ตัวแปรอิสระ: ลักษณะทางประชากรศาสตร์ ได้แก่ เพศ อายุ การศึกษา รายได้

ตัวแปรตาม: ทัศนคติที่มีต่อละครโทรทัศน์เกาหลี

5.5.2.1 เพศ

- สมมุติฐานการวิจัย

เพศมีความสัมพันธ์กับทัศนคติที่มีต่อละครโทรทัศน์เกาหลี

- สมมุติฐานทางสถิติ

$$H_0: \mu_1 = \mu_2$$

$$H_1: \mu_1 \neq \mu_2$$

โดยที่ μ_1 คือ ค่าเฉลี่ยของทัศนคติที่มีต่อละครโทรทัศน์เกาหลีของเพศชาย

μ_2 คือ ค่าเฉลี่ยของทัศนคติที่มีต่อละครโทรทัศน์เกาหลีของเพศหญิง

t value	df	Sig. (2-tailed)
2.897	299.202	0.004

ตารางที่ 5.40 สถิติแสดงความสัมพันธ์ระหว่างเพศและทัศนคติที่มีต่อละครโทรทัศน์เกาหลี

ผลจากการวิเคราะห์ด้วยค่าสถิติ ที-เทสต์ จากตารางที่ 5.40 พบว่าค่า sig < 0.05 จึงปฏิเสธ H_0 ยอมรับ H_1 ด้วยระดับนัยสำคัญ 0.05 แสดงว่า ค่าเฉลี่ยของทัศนคติที่มีต่อละครโทรทัศน์เกาหลีของเพศชายกับเพศหญิงแตกต่างกัน กล่าวคือ เพศมีความสัมพันธ์กับทัศนคติที่มีต่อละครโทรทัศน์เกาหลี และจากการวิเคราะห์หาทิศทางของความสัมพันธ์พบว่าเพศและทัศนคติที่มีต่อละครโทรทัศน์เกาหลีมีความสัมพันธ์กันในเชิงลบ นั่นคือ เพศหญิงมีทัศนคติต่อละครโทรทัศน์เกาหลีดีกว่าเพศชาย

5.5.2.2 อายุ

- สมมุติฐานการวิจัย

อายุมีความสัมพันธ์กับทัศนคติที่มีต่อละครโทรทัศน์เกาหลี

- สมมุติฐานทางสถิติ

$$H_0: \mu_1 = \mu_2 = \mu_3 = \mu_4$$

H_1 : มีค่าเฉลี่ยอย่างน้อยหนึ่งคู่แตกต่างกัน

โดยที่ μ_1 คือ ค่าเฉลี่ยของทัศนคติที่มีต่อละครโทรทัศน์เกาหลีของผู้ชมที่มี

อายุ 15 – 25 ปี

μ_2 คือ ค่าเฉลี่ยของทัศนคติที่มีต่อละครโทรทัศน์เกาหลีของผู้ชมที่มี

อายุ 26- 35 ปี

μ_3 คือ ค่าเฉลี่ยของทัศนคติที่มีต่อละครโทรทัศน์เกาหลีของผู้ชมที่มี

อายุ 36- 45 ปี

μ_4 คือ ค่าเฉลี่ยของทัศนคติที่มีต่อละครโทรทัศน์เกาหลีของผู้ชมที่มี

อายุ 46 – 60 ปี

F	df	Sig.
5.776	3	0.001

ตารางที่ 5.41 สถิติแสดงค่าความสัมพันธ์ระหว่างอายุและทัศนคติที่มีต่อละครโทรทัศน์เกาหลี

ผลจากการวิเคราะห์ด้วยความแปรปรวนแบบจำแนกทางเดียว (One – way ANOVA) จากตารางที่ 5.41 พบว่า ค่า Sig. < 0.05 ดังนั้นจึงปฏิเสธ H_0 ยอมรับ H_1 ซึ่งหมายความว่ามีความสัมพันธ์ของความสัมพันธ์ในการรับชมละครโทรทัศน์เกาหลีที่แตกต่างกันอย่างน้อยหนึ่งคู่ และเมื่อพิจารณาจากตารางที่ 5.42 โดยใช้สถิติ Tamhane พบค่าเฉลี่ยแตกต่างกันของประชากรในช่วงอายุต่างกันทั้งหมด 1 คู่ ได้แก่ ระหว่างช่วงอายุ 15 – 25 ปี และช่วงอายุ 26 – 35 ปี ซึ่งสามารถสรุปได้ว่าอายุมีความสัมพันธ์กับทัศนคติที่มีต่อละครโทรทัศน์เกาหลี และหลังจากนั้นได้วิเคราะห์หาทิศทางของความสัมพันธ์พบว่าอายุและทัศนคติที่มีต่อละครโทรทัศน์เกาหลีมีความสัมพันธ์ในทางลบ นั่นคือผู้ชมอายุน้อยจะมีทัศนคติที่ดีต่อละครโทรทัศน์เกาหลีดีกว่าผู้ชมอายุมาก ซึ่งอาจสรุปได้ว่าผู้ชมที่มีอายุอยู่ในช่วง 15 – 25 ปี มีทัศนคติที่ดีต่อละครโทรทัศน์เกาหลีดีกว่าผู้ชมที่มีอายุอยู่ในช่วง 26 – 35 ปี

สถิติ	ช่วงอายุ	ช่วงอายุ	Mean Difference	Std. Error	Sig.
Tamhane	15 - 25 ปี	26 - 35 ปี	.2151(*)	.05550	.001
		36 - 45 ปี	.2516	.14775	.475
		46 - 60 ปี	.3142	.18546	.589
	26 - 35 ปี	15 - 25 ปี	-.2151(*)	.05550	.001
		36 - 45 ปี	.0365	.15012	1.000
		46 - 60 ปี	.0991	.18735	.997
	36 - 45 ปี	15 - 25 ปี	-.2516	.14775	.475
		26 - 35 ปี	-.0365	.15012	1.000
		46 - 60 ปี	.0626	.23205	1.000
	46 - 60 ปี	15 - 25 ปี	-.3142	.18546	.589
		26 - 35 ปี	-.0991	.18735	.997
		36 - 45 ปี	-.0626	.23205	1.000

ตารางที่ 5.42 สถิติแสดงความสัมพันธ์ของทัศนคติที่มีต่อละครโทรทัศน์เกาหลีของผู้ชม
ที่มีช่วงอายุแตกต่างกัน

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

5.5.2.3 การศึกษา

- สมมุติฐานการวิจัย

การศึกษามีความสัมพันธ์กับทัศนคติที่มีต่อละครโทรทัศน์เกาหลี

- สมมุติฐานทางสถิติ

$$H_0: \mu_1 = \mu_2 = \mu_3 = \mu_4 = \mu_5 = \mu_6$$

H_1 : มีค่าเฉลี่ยอย่างน้อยหนึ่งคู่แตกต่างกัน

โดยที่ μ_1 คือ ค่าเฉลี่ยของทัศนคติที่มีต่อละครโทรทัศน์เกาหลีของผู้ชมที่มี

การศึกษาระดับประถมศึกษา

μ_2 คือ ค่าเฉลี่ยของทัศนคติที่มีต่อละครโทรทัศน์เกาหลีของผู้ชมที่มี

การศึกษาระดับมัธยมศึกษา

μ_3 คือ ค่าเฉลี่ยของทัศนคติที่มีต่อละครโทรทัศน์เกาหลีของผู้ชมที่มี

การศึกษาระดับอนุปริญญา / อาชีวศึกษา

μ_4 คือ ค่าเฉลี่ยของทัศนคติที่มีต่อละครโทรทัศน์เกาหลีของผู้ชมที่มี

การศึกษาระดับปริญญาตรี

μ_5 คือ ค่าเฉลี่ยของทัศนคติที่มีต่อละครโทรทัศน์เกาหลีของผู้ชมที่มี

การศึกษาระดับสูงกว่าปริญญาตรี

μ_6 คือ ค่าเฉลี่ยของทัศนคติที่มีต่อละครโทรทัศน์เกาหลีของผู้ชมที่มี

การศึกษาอื่นๆ

F	df	Sig.
2.366	4	0.052

ตารางที่ 5.44 สถิติแสดงความสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษาและทัศนคติที่มีต่อละครโทรทัศน์เกาหลี

ผลจากการวิเคราะห์ด้วยความแปรปรวนแบบจำแนกทางเดียว (One – way ANOVA)

จากตารางที่ 5.44 พบว่า ค่า Sig. > 0.05 ดังนั้นจึงยอมรับ H_0 ปฏิเสธ H_1 ซึ่งหมายความว่าค่าเฉลี่ยของทัศนคติที่มีต่อละครโทรทัศน์เกาหลีของผู้ที่มีระดับการศึกษาต่างกันไม่มีความแตกต่างกัน ดังนั้นอาจกล่าวได้ว่าระดับการศึกษาไม่มีความสัมพันธ์กับทัศนคติที่มีต่อละครโทรทัศน์เกาหลี

5.5.2.4 รายได้

- สมมุติฐานการวิจัย

รายได้มีความสัมพันธ์กับทัศนคติที่มีต่อละครโทรทัศน์เกาหลี

- สมมุติฐานทางสถิติ

$$H_0: \mu_1 = \mu_2 = \mu_3 = \mu_4 = \mu_5 = \mu_6$$

H_1 : มีค่าเฉลี่ยอย่างน้อยหนึ่งคู่แตกต่างกัน

โดยที่ μ_1 คือ ค่าเฉลี่ยของทัศนคติที่มีต่อละครโทรทัศน์เกาหลีของผู้ชมที่มี

รายได้น้อยกว่า 10,000 บาท / เดือน

μ_2 คือ ค่าเฉลี่ยของทัศนคติที่มีต่อละครโทรทัศน์เกาหลีของผู้ชมที่มี

รายได้ 10,000 – 30,000 บาท / เดือน

μ_3 คือ ค่าเฉลี่ยของทัศนคติที่มีต่อละครโทรทัศน์เกาหลีของผู้ชมที่มี

รายได้ 30,001 – 50,000 บาท / เดือน

μ_4 คือ ค่าเฉลี่ยของทัศนคติที่มีต่อละครโทรทัศน์เกาหลีของผู้ชมที่มี

รายได้ 50,001 – 70,000 บาท / เดือน

μ_5 คือ ค่าเฉลี่ยของทัศนคติที่มีต่อละครโทรทัศน์เกาหลีของผู้ชมที่มี

รายได้ 70,001 – 100,000 บาท / เดือน

μ_6 คือ ค่าเฉลี่ยของทัศนคติที่มีต่อละครโทรทัศน์เกาหลีของผู้ชมที่มี

รายได้ 100,000 บาทขึ้นไป / เดือน

F	df	Sig.
0.902	3	0.440

ตารางที่ 5.45 สถิติแสดงความสัมพันธ์ระหว่างระดับรายได้ส่วนตัวและทัศนคติที่มีต่อละครโทรทัศน์เกาหลี

ผลจากการวิเคราะห์ค่าความแปรปรวนแบบจำแนกทางเดียว (One – way ANOVA) จากตารางที่ 5.45 พบว่า ค่า Sig. > 0.05 ดังนั้นจึงยอมรับ H_0 ปฏิเสธ H_1 ซึ่งหมายความว่าค่าเฉลี่ยของทัศนคติที่มีต่อละครโทรทัศน์เกาหลีของผู้ที่มีระดับรายได้ส่วนตัวต่อเดือนต่างกันไม่มีความแตกต่างกัน ดังนั้นอาจกล่าวได้ว่ารายได้ส่วนตัวต่อเดือนไม่มีความสัมพันธ์กับทัศนคติที่มีต่อละครโทรทัศน์เกาหลี

5.5.3 สมมุติฐานที่ 3 ผู้ชมที่มีลักษณะทางประชากรศาสตร์ต่างกันมีพฤติกรรมการบริโภคสินค้าวัฒนธรรมเกาหลีแตกต่างกัน

ตัวแปรอิสระ: ลักษณะทางประชากรศาสตร์ ได้แก่ เพศ อายุ การศึกษา รายได้

ตัวแปรตาม: พฤติกรรมการบริโภคสินค้าวัฒนธรรมเกาหลี

5.5.3.1 เพศ

- สมมุติฐานการวิจัย

เพศมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการบริโภคสินค้าวัฒนธรรมเกาหลี

- สมมุติฐานทางสถิติ

$$H_0: \mu_1 = \mu_2$$

$$H_1: \mu_1 \neq \mu_2$$

โดยที่ μ_1 คือ ค่าเฉลี่ยของพฤติกรรมการบริโภคสินค้าวัฒนธรรมเกาหลีของเพศชาย

μ_2 คือ ค่าเฉลี่ยของพฤติกรรมการบริโภคสินค้าวัฒนธรรมเกาหลีของเพศหญิง

t value	df	Sig. (2-tailed)
4.141	448	0.000

ตารางที่ 5.46 สถิติแสดงความสัมพันธ์ระหว่างเพศและพฤติกรรมการบริโภคสินค้าวัฒนธรรมเกาหลี

ผลจากการวิเคราะห์ด้วยสถิติ ที-เทสต์ จากตารางที่ 5.46 พบว่าค่า sig < 0.05 จึงปฏิเสธ H_0 ยอมรับ H_1 ด้วยระดับนัยสำคัญ 0.05 แสดงว่า ค่าเฉลี่ยของพฤติกรรมการบริโภคสินค้าวัฒนธรรมเกาหลีของเพศชายกับเพศหญิงแตกต่างกัน กล่าวคือ เพศมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการบริโภคสินค้าวัฒนธรรมเกาหลี และจากการวิเคราะห์หาทิศทางความสัมพันธ์ระหว่างเพศและพฤติกรรมการบริโภคสินค้าวัฒนธรรมเกาหลี พบว่ามีความสัมพันธ์ในทางลบเกือบทุกชนิดสินค้า ยกเว้นการเดินทางไปท่องเที่ยวประเทศเกาหลี และการซื้อสินค้าสินค้าอิเล็กทรอนิกส์ แต่ต่ำกว่า 0.5 ซึ่งทำให้สามารถสรุปได้ว่าเพศหญิงจะมีการบริโภคสินค้าวัฒนธรรมเกาหลีมากกว่าเพศชาย

5.5.3.2 อายุ

- สมมุติฐานการวิจัย

อายุมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการบริโภคสินค้าวัฒนธรรมเกาหลี

- สมมุติฐานทางสถิติ

$$H_0: \mu_1 = \mu_2 = \mu_3 = \mu_4 = \mu_5$$

H_1 : มีค่าเฉลี่ยอย่างน้อยหนึ่งคู่ที่แตกต่างกัน

โดยที่ μ_1 คือ ค่าเฉลี่ยของพฤติกรรมการบริโภคสินค้าวัฒนธรรมเกาหลีของผู้ชมที่มี

อายุ 15 – 25 ปี

μ_2 คือ ค่าเฉลี่ยของพฤติกรรมการบริโภคสินค้าวัฒนธรรมเกาหลีของผู้ชมที่มี

อายุ 26- 35 ปี

μ_3 คือ ค่าเฉลี่ยของพฤติกรรมการบริโภคสินค้าวัฒนธรรมเกาหลีของผู้ชมที่มี

อายุ 36- 45 ปี

μ_4 คือ ค่าเฉลี่ยของพฤติกรรมการบริโภคสินค้าวัฒนธรรมเกาหลีของผู้ชมที่มี

อายุ 46 – 60 ปี

μ_5 คือ ค่าเฉลี่ยของพฤติกรรมการบริโภคสินค้าวัฒนธรรมเกาหลีของผู้ชมที่มี

อายุ 60 ปีขึ้นไป

F	df	Sig.
2.394	3	0.068

ตารางที่ 5.47 สถิติแสดงความสัมพันธ์ระหว่างอายุและพฤติกรรมการบริโภคสินค้าวัฒนธรรมเกาหลี

ผลจากการวิเคราะห์ด้วยความแปรปรวนแบบจำแนกทางเดียว (One – way ANOVA)

จากตารางที่ 5.47 พบว่า ค่า Sig. > 0.05 ดังนั้นจึงยอมรับ H_0 ปฏิเสธ H_1 ซึ่งหมายความว่าค่าเฉลี่ยของพฤติกรรมการบริโภคสินค้าวัฒนธรรมเกาหลีของกลุ่มคนที่มีช่วงอายุต่างกันไม่แตกต่างกัน ดังนั้นอาจกล่าวได้ว่าอายุไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการบริโภคสินค้าวัฒนธรรมเกาหลี

5.5.3.3 การศึกษา

- สมมุติฐานการวิจัย

การศึกษามีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการบริโภคสินค้าวัฒนธรรมเกาหลี

- สมมุติฐานทางสถิติ

$$H_0: \mu_1 = \mu_2 = \mu_3 = \mu_4 = \mu_5 = \mu_6$$

H_1 : มีค่าเฉลี่ยอย่างน้อยหนึ่งคู่ที่แตกต่างกัน

โดยที่ μ_1 คือ ค่าเฉลี่ยของพฤติกรรมการบริโภคสินค้าวัฒนธรรมเกาหลีของผู้ชมที่มีการศึกษาระดับประถมศึกษา

μ_2 คือ ค่าเฉลี่ยของพฤติกรรมการบริโภคสินค้าวัฒนธรรมเกาหลีของผู้ชมที่มีการศึกษาระดับมัธยมศึกษา

μ_3 คือ ค่าเฉลี่ยของพฤติกรรมการบริโภคสินค้าวัฒนธรรมเกาหลีของผู้ชมที่มีการศึกษาระดับอนุปริญญา / อาชีวศึกษา

μ_4 คือ ค่าเฉลี่ยของพฤติกรรมการบริโภคสินค้าวัฒนธรรมเกาหลีของผู้ชมที่มีการศึกษาระดับปริญญาตรี

μ_5 คือ ค่าเฉลี่ยของพฤติกรรมการบริโภคสินค้าวัฒนธรรมเกาหลีของผู้ชมที่มีการศึกษาระดับสูงกว่าปริญญาตรี

μ_6 คือ ค่าเฉลี่ยของพฤติกรรมการบริโภคสินค้าวัฒนธรรมเกาหลีของผู้ชมที่มิมีการศึกษาอื่นๆ

F	df	Sig.
2.219	4	0.066

ตารางที่ 5.48 สถิติแสดงความสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษาและพฤติกรรมการบริโภคสินค้าวัฒนธรรมเกาหลี

ผลการวิเคราะห์ด้วยความแปรปรวนแบบจำแนกทางเดียว (One – way ANOVA)

จากตารางที่ 5.48 พบว่า ค่า Sig. > 0.05 ดังนั้นจึงยอมรับ H_0 ปฏิเสธ H_1 ซึ่งหมายความว่าค่าเฉลี่ยของพฤติกรรมการบริโภคสินค้าวัฒนธรรมเกาหลีของผู้ชมที่มีระดับการศึกษาต่างกันไม่แตกต่างกัน ดังนั้นอาจกล่าวได้ว่าระดับการศึกษาไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการบริโภคสินค้าวัฒนธรรมเกาหลี

5.5.3.4 รายได้

- สมมุติฐานการวิจัย

รายได้มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการบริโภคสินค้าวัฒนธรรมเกาหลี

- สมมุติฐานทางสถิติ

$$H_0: \mu_1 = \mu_2 = \mu_3 = \mu_4 = \mu_5 = \mu_6$$

H_1 : มีค่าเฉลี่ยอย่างน้อยหนึ่งคู่ที่แตกต่างกัน

โดยที่ μ_1 คือ ค่าเฉลี่ยของพฤติกรรมการบริโภคสินค้าวัฒนธรรมเกาหลีของผู้ชมที่มี

รายได้น้อยกว่า 10,000 บาท / เดือน

μ_2 คือ ค่าเฉลี่ยของพฤติกรรมการบริโภคสินค้าวัฒนธรรมเกาหลีของผู้ชมที่มี

รายได้ 10,000 – 30,000 บาท / เดือน

μ_3 คือ ค่าเฉลี่ยของพฤติกรรมการบริโภคสินค้าวัฒนธรรมเกาหลีของผู้ชมที่มี

รายได้ 30,001 – 50,000 บาท / เดือน

μ_4 คือ ค่าเฉลี่ยของพฤติกรรมการบริโภคสินค้าวัฒนธรรมเกาหลีของผู้ชมที่มี

รายได้ 50,001 – 70,000 บาท / เดือน

μ_5 คือ ค่าเฉลี่ยของพฤติกรรมการบริโภคสินค้าวัฒนธรรมเกาหลีของผู้ชมที่มี

รายได้ 70,001 – 100,000 บาท / เดือน

μ_6 คือ ค่าเฉลี่ยของพฤติกรรมการบริโภคสินค้าวัฒนธรรมเกาหลีของผู้ชมที่มี

รายได้ 100,000 บาทขึ้นไป / เดือน

F	df	Sig.
21.600	3	0.000

ตารางที่ 5.49 สถิติแสดงความสัมพันธ์ระหว่างรายได้และพฤติกรรมการบริโภคสินค้าวัฒนธรรมเกาหลี

ผลจากการวิเคราะห์ด้วยความแปรปรวนแบบจำแนกทางเดียว (One – way ANOVA)

จากตารางที่ 5.49 พบว่า ค่า Sig. < 0.05 ดังนั้นจึงปฏิเสธ H_0 ยอมรับ H_1 ซึ่งหมายความว่าค่าเฉลี่ยของพฤติกรรมการบริโภคสินค้าวัฒนธรรมเกาหลีของผู้ชมที่มีระดับรายได้ส่วนตัวต่อเดือนมีความแตกต่างกันอย่างน้อยหนึ่งคู่ เมื่อทำการพิจารณาตารางที่ 5.50 โดยใช้สถิติ Tamhane พบค่าเฉลี่ยที่แตกต่างกันของผู้ชมที่มีระดับรายได้ส่วนตัวต่อเดือนแตกต่างกัน จำนวน 2 คู่ ได้แก่ ระหว่างรายได้น้อยกว่า 10,000 บาท และ รายได้ 10,000 - 30,000 บาท และรายได้น้อยกว่า 10,000 บาท และ รายได้ 30,001 – 50,000 บาท และจากการวิเคราะห์หาทิศทางความสัมพันธ์พบว่ารายได้อัตโนมัติ

โดยรวมต่อเดือน และพฤติกรรมกรการบริโภคสินค้าวัฒนธรรมเกาหลีมีความสัมพันธ์ในทางบวกทุกชนิดสินค้านั้นคือคนที่รายได้มากจะมีการบริโภคสินค้าวัฒนธรรมเกาหลีมากกว่าคนที่รายได้น้อย

สถิติ	รายได้ส่วนตัว โดยรวมต่อเดือน	รายได้ส่วนตัว โดยรวมต่อเดือน	Mean Difference	Std. Error	Sig.
Tamhane	น้อยกว่า 10,000 บาท	10,000 - 30,000 บาท	-.6689(*)	.08447	.000
		30,001 - 50,000 บาท	-.7079(*)	.22443	.024
		50,001 - 70,000 บาท	.2312	.27651	.991
	10,000 - 30,000 บาท	น้อยกว่า 10,000 บาท	.6689(*)	.08447	.000
		30,001 - 50,000 บาท	-.0390	.22260	1.000
		50,001 - 70,000 บาท	.9001	.27504	.678
	30,001 - 50,000 บาท	น้อยกว่า 10,000 บาท	.7079(*)	.22443	.024
		10,000 - 30,000 บาท	.0390	.22260	1.000
		50,001 - 70,000 บาท	.9391	.34478	.406
	50,001 - 70,000 บาท	น้อยกว่า 10,000 บาท	-.2312	.27651	.991
		10,000 - 30,000 บาท	-.9001	.27504	.678
		30,001 - 50,000 บาท	-.9391	.34478	.406

ตารางที่ 5.50 สถิติแสดงความสัมพันธ์ของพฤติกรรมกรการบริโภคสินค้าวัฒนธรรมเกาหลีของผู้ชมที่มีรายได้ส่วนตัวต่อเดือนแตกต่างกัน

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

5.6 สรุปผลการวิเคราะห์อิทธิพลของละครโทรทัศน์เกาหลีที่มีต่อทัศนคติและพฤติกรรมการบริโภคสินค้าวัฒนธรรมเกาหลี

ส่วนที่ 1 ลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

จากวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามพบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนมากเป็นเพศหญิงที่มีอายุอยู่ในช่วงวัยระหว่าง 15 – 25 ปี รองลงมาเป็นวัยทำงานอายุ 26 – 35 ปี และมีการศึกษาระดับปริญญาตรีมากที่สุดรองลงมาเป็นระดับมัธยมศึกษาและอาชีวศึกษาซึ่งมีรายได้ส่วนตัวโดยรวมต่อเดือนอยู่ในช่วงระหว่าง 10,000 – 30,000 บาทมากที่สุดและน้อยกว่า 10,000 บาท รองลงมา และมีอาชีพเป็นนักเรียน นักศึกษามากที่สุด และพนักงานบริษัทเอกชนรองลงมา ซึ่งเมื่อนำเอาจำนวนคนที่มากเป็นลำดับ 1 บวกกับจำนวนคนที่มากเป็นลำดับ 2 ในทุกตัวแปรพบว่ามีความมากกว่า ร้อยละ 80 ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด

ส่วนที่ 2 พฤติกรรมการเปิดรับละครโทรทัศน์เกาหลีของกลุ่มตัวอย่าง

- พฤติกรรมทั่วไป

กลุ่มตัวอย่างรับชมละครโทรทัศน์เกาหลีผ่านทาง Free TV มากที่สุด โดยส่วนมากรับชมกับสมาชิกในครอบครัว และจากละครโทรทัศน์เกาหลีที่เลือกมาเป็นกลุ่มตัวอย่างจำนวน 5 เรื่อง ละครโทรทัศน์เรื่องแดจังกึม จอมนางแห่งวังหลวงเป็นละครโทรทัศน์ที่กลุ่มตัวอย่างได้รับชมมากที่สุดแต่ไม่แตกต่างกันจากลำดับที่ 2 และที่ 3 นั่นคือเรื่อง Full House สะดุดรัก...ที่ปักใจและเจ้าหญิงวุ่นวายกับเจ้าชายเย็นชา นอกจากนี้กลุ่มตัวอย่างยังมีพฤติกรรมการรับชมรายการโทรทัศน์เพื่อเปิดรับข้อมูลข่าวสารอื่นๆ ที่เกี่ยวกับละครโทรทัศน์เกาหลีมากที่สุดรองลงมาได้แก่นิตยสาร, Website, และหนังสือประเภทวาทกรรมและการตูน ตามลำดับ

- ปริมาณของการเปิดรับ

กลุ่มตัวอย่างส่วนมากเคยรับชมละครโทรทัศน์เกาหลีเป็นจำนวน 2-5 เรื่อง และใช้เวลาในการรับชมละครโทรทัศน์เกาหลีมากที่สุด 2-3 ชั่วโมง/ครั้ง โดยรับชม 2-3 วัน / อาทิตย์มากที่สุด ซึ่งกลุ่มตัวอย่างส่วนมากมีความตั้งใจในการรับชมละครเกาหลีในระดับปานกลาง

ส่วนที่ 3 ทักษะคติของกลุ่มตัวอย่างที่มีต่อของละครโทรทัศน์เกาหลี

โดยรวมกลุ่มตัวอย่างมีทัศนคติที่ดีต่อรูปแบบและเนื้อหาของละครโทรทัศน์เกาหลีในด้านต่างๆ หรืออาจกล่าวว่ามีระดับความชื่นชอบอยู่ในระดับสูง โดย 3 อันดับแรกที่ได้รับความคิดเห็นสูงสุดได้แก่ ฉากวิวทิวทัศน์ ภูมิประเทศและสถานที่ถ่ายทำที่เป็นสถานที่ท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ย 4.10 รองลงมาคือ ความสามารถของนักแสดง รูปร่าง หน้าตา มีค่าเฉลี่ย 3.80 และอันดับที่ 3 ที่กลุ่มตัวอย่างมีระดับของความชื่นชอบเท่ากันอยู่ที่ 3.79 ได้แก่ ประเภทของละครโทรทัศน์เกาหลี วิธีการดำเนินชีวิตของคนเกาหลี ศิลปะและวัฒนธรรมเกาหลี

ส่วนที่ 4 พฤติกรรมการบริโภคสินค้าวัฒนธรรมเกาหลี

- ระดับพฤติกรรมการบริโภคสินค้าและบริการของประเทศเกาหลี

กลุ่มตัวอย่างมีระดับพฤติกรรมการบริโภคสินค้าและบริการจากประเทศเกาหลีค่อนข้างน้อย โดยมีการเลือกรับประทานอาหารเกาหลีและซื้อสินค้าอิเล็กทรอนิกส์ เช่น โทรศัพท์มือถือ เครื่องใช้ไฟฟ้า รถยนต์ ที่มีตราสินค้าเป็นของประเทศเกาหลี บางครั้ง แต่ในสินค้าประเภทอื่นๆ จะมีพฤติกรรมการซื้อน้อยครั้ง ได้แก่ เสื้อผ้าแฟชั่นเครื่องสำอาง, สมุนไพร, ทรงผม, เทปเพลง, เครื่องประดับ, สินค้าอื่นๆ ที่นักแสดงเกาหลีเป็น Presenter, สินค้าหรือของที่ระลึกอื่นๆ ของนักแสดงเกาหลี โดยทั้งนี้กลุ่มตัวอย่างมีพฤติกรรมท่องเที่ยวประเทศเกาหลีน้อยครั้งมากที่สุด

นอกจากนี้เมื่อวิเคราะห์ถึงความสนใจเป็นพิเศษของกลุ่มตัวอย่างที่มีกับสินค้าที่เป็นของประเทศเกาหลีในกรณีที่ต้องการซื้อสินค้าทั่วไปพบว่าอยู่ในระดับน้อยครั้ง เช่นเดียวกับความต่อเนื่องของการซื้อสินค้าและบริการของประเทศเกาหลีภายในระยะเวลา 6 เดือน พบว่าอยู่ในระดับต่ำเช่นกัน

- พฤติกรรมการเรียนภาษาและทำอาหารเกาหลี

จากกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดพบกลุ่มตัวอย่างที่เคยหรือกำลังเรียนภาษาเกาหลีอยู่จำนวน 87 คน คิดเป็นร้อยละ 19.3 และเคยหรือกำลังเรียนทำอาหารเกาหลีอยู่จำนวน 77 คน คิดเป็นร้อยละ 17.1

- ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกบริโภคสินค้าและบริการจากประเทศเกาหลี

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการเลือกบริโภคสินค้าและบริการจากประเทศเกาหลีติดอันดับ 1- 5 มากที่สุดเรียงตามลำดับ ได้แก่

1. คุณภาพ,
2. รูปแบบ / หีบห่อสินค้า
3. โฆษณาสินค้า
4. ราคา
5. ดาราและศิลปิน
6. คำแนะนำจากคนรอบข้าง
7. ละครโทรทัศน์เกาหลี
8. ภาพยนตร์เกาหลี

เมื่อวิเคราะห์ปัจจัยที่ถูกเลือกว่ามีอิทธิพลต่อการเลือกซื้อสินค้าและบริการของประเทศเกาหลีเป็นลำดับ 1 มากที่สุดเรียงตามลำดับ ได้แก่

1. คุณภาพ
2. ราคา
3. โฆษณาสินค้า
4. ภาพยนตร์เกาหลี
5. คำแนะนำจากคนรอบข้าง
6. ดารา / ศิลปิน
7. รูปแบบสินค้า / ทียบ่อ
8. ละครโทรทัศน์เกาหลี

- อิทธิพลของละครโทรทัศน์เกาหลีต่อพฤติกรรมการบริโภคสินค้าและบริการจากประเทศเกาหลี

กลุ่มตัวอย่างคิดว่าละครโทรทัศน์เกาหลีมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการบริโภคสินค้าและบริการเกาหลีมากที่สุด 5 อันดับแรกได้แก่ โสมเป็นจำนวน 167 คน คิดเป็นร้อยละ 13.1 รองลงมาที่มีจำนวนใกล้เคียงกันคือ เครื่องสำอาง 162 คน แพชั่นทรงผม 141 คน, แพชั่นเครื่องแต่งกาย, เพลง นักร้องศิลปิน 114 คน คิดเป็นร้อยละ 12.7, 11.1, 10.2 และ 8.9 ตามลำดับ

- ระดับอิทธิพลของละครโทรทัศน์เกาหลีที่มีต่อพฤติกรรมการเลือกบริโภคสินค้าและบริการของประเทศเกาหลี

กลุ่มตัวอย่างมีความคิดว่าละครโทรทัศน์เกาหลีมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการเลือกบริโภคสินค้าและบริการของประเทศเกาหลีอยู่ในระดับปานกลางมากที่สุด รองลงมาคือระดับมากจำนวน 127 คน คิดเป็นร้อยละ 28.2 และระดับน้อย 78 คน คิดเป็นร้อยละ 17.3 นอกจากนี้มีกลุ่มตัวอย่างที่คิดว่าละครโทรทัศน์เกาหลีไม่มีอิทธิพลเลยต่อการเลือกซื้อสินค้าและบริการของประเทศเกาหลีจำนวน 46 คน คิดเป็นร้อยละ 10 ซึ่งเมื่อนำค่าเฉลี่ยที่ได้จากการคำนวณไปเทียบกับเกณฑ์การให้ความหมายค่าเฉลี่ยพบว่าละครโทรทัศน์เกาหลีมีผลให้เกิดความสนใจในสินค้าและบริการแต่ยังไม่ได้ตัดสินใจที่จะซื้อแน่นอน

ส่วนที่ 5 การทดสอบสมมุติฐาน

สมมุติฐานที่ 1 ผู้ชมที่มีลักษณะทางประชากรศาสตร์ต่างกันมีพฤติกรรมการเปิดรับละครโทรทัศน์เกาหลีแตกต่างกัน

จากการทดสอบสมมุติฐานพบว่าเพศไม่มีความสัมพันธ์กับปริมาณการเปิดรับละครโทรทัศน์เกาหลี นั่นคือเพศชายและเพศหญิงมีจำนวนเรื่องที่เคยชม ความบ่อยครั้ง และระยะเวลาในการรับชมแต่ละครั้งไม่แตกต่างกัน แต่เพศกลับมีความสัมพันธ์กับความตั้งใจในการรับชมซึ่งเพศหญิงมีความตั้งใจรับชมมากกว่าเพศชาย ในขณะที่รายได้ส่วนตัวต่อเดือนมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการเปิดรับละครโทรทัศน์เกาหลีทั้งหมด นั่นคือคนที่มีรายได้มากจะรับชมละครโทรทัศน์เกาหลีบ่อยครั้งกว่าและใช้ระยะเวลาในการรับชมต่อครั้งนานกว่า รวมไปถึงมีความตั้งใจในการรับชมมากกว่า แต่กลับมีจำนวนละครโทรทัศน์เกาหลีที่เคยรับชมน้อยกว่าคนที่มีรายได้ได้น้อย สำหรับระดับการศึกษาจะมีความสัมพันธ์กับระยะเวลาและความตั้งใจในการรับชมละครโทรทัศน์เกาหลี นั่นคือคนที่มีระดับการศึกษาสูงจะใช้ระยะเวลาในการรับชมต่อครั้งมากกว่าและมีความตั้งใจมากกว่าคนที่มีระดับการศึกษาต่ำ และสุดท้ายอายุมีความสัมพันธ์กับระยะเวลาในการรับชมละครโทรทัศน์เกาหลีโดยคนที่มีอายุน้อยกว่าจะใช้ระยะเวลาในการรับชมละครโทรทัศน์เกาหลีแต่ครั้งมากกว่าคนที่มีอายุมาก

สมมุติฐานที่ 2 ผู้ชมที่มีลักษณะทางประชากรศาสตร์ต่างกันมีทัศนคติต่อละครโทรทัศน์เกาหลีแตกต่างกัน

จากการทดสอบสมมุติฐานพบว่าผู้ชมที่มีเพศและอายุต่างกันจะมีทัศนคติต่อละครโทรทัศน์เกาหลีแตกต่างกัน โดยเพศหญิงจะมีทัศนคติที่ดีต่อละครโทรทัศน์เกาหลีมากกว่าเพศชาย และคนที่มีอายุน้อยกว่าจะมีทัศนคติที่ดีต่อละครโทรทัศน์เกาหลีมากกว่าคนที่มีอายุมาก

สมมุติฐานที่ 3 ผู้ชมที่มีลักษณะทางประชากรศาสตร์ต่างกันมีพฤติกรรมการ
บริโภคสินค้าวัฒนธรรมเกาหลีแตกต่างกัน

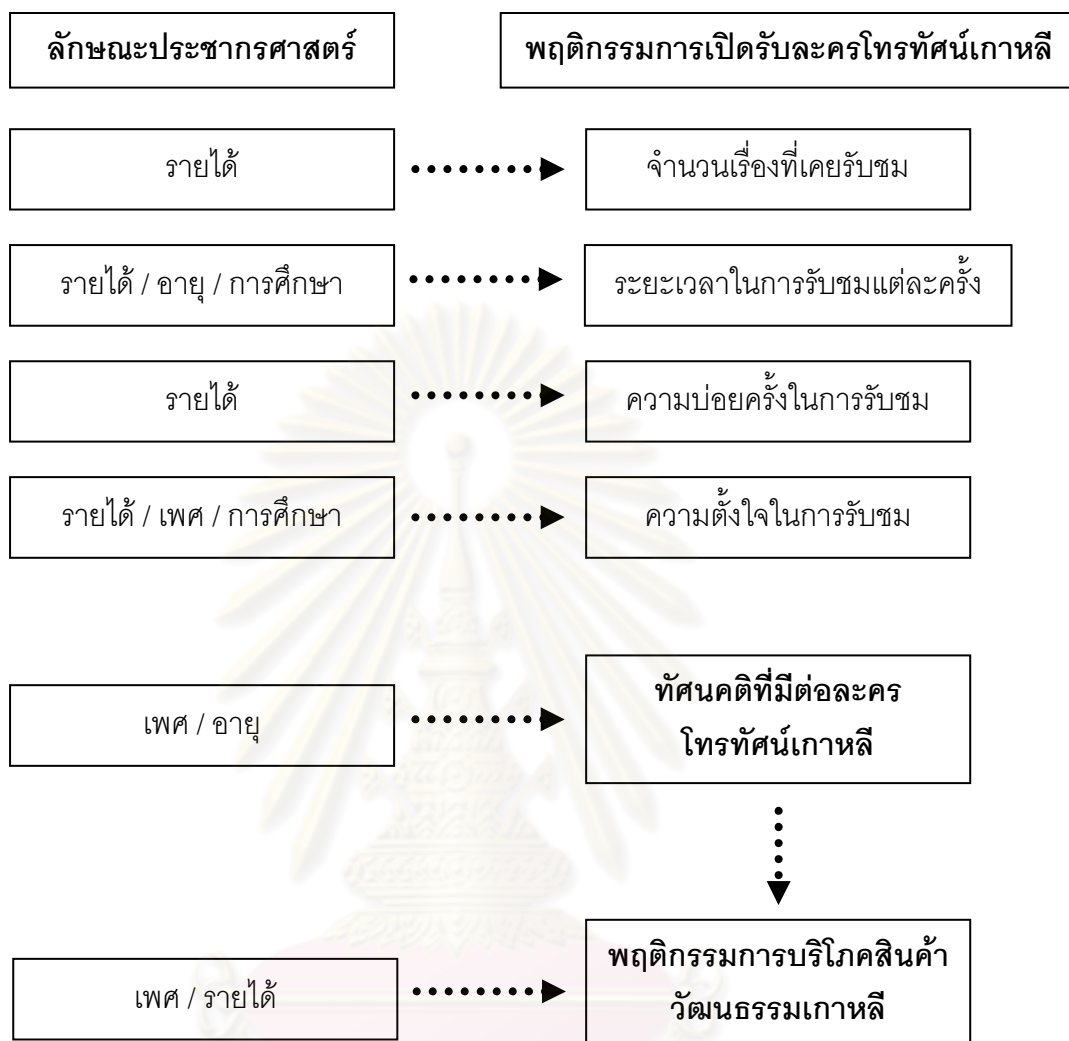
จากการทดสอบสมมุติฐานสามารถสรุปได้ว่าผู้ชมที่มีเพศและรายได้ต่างกันจะมีพฤติกรรมการบริโภคสินค้าวัฒนธรรมเกาหลีแตกต่างกัน โดยเพศหญิงจะมีพฤติกรรมการบริโภคสินค้าวัฒนธรรมเกาหลีมากกว่าเพศชาย ในขณะที่ผู้ชมที่มีรายได้มากจะมีการบริโภคสินค้าวัฒนธรรมเกาหลีมากกว่าผู้ชมที่มีรายได้น้อย

สมมุติฐานที่ 4ทัศนคติที่มีต่อละครโทรทัศน์เกาหลีมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการ
บริโภคสินค้าวัฒนธรรมเกาหลี

จากการทดสอบสมมุติฐานพบว่าทัศนคติที่มีต่อละครโทรทัศน์เกาหลีมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการบริโภคสินค้าวัฒนธรรมเกาหลี โดยมีความสัมพันธ์ในทางบวกทุกชนิดสินค้า นั่นคือผู้ชมที่มีทัศนคติที่ดีต่อละครโทรทัศน์เกาหลีมากจะมีการบริโภคสินค้าวัฒนธรรมเกาหลีมากด้วย

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แผนภาพที่ 5.1 แสดงผลสรุปการทดสอบสมมุติฐานการวิจัย

ศูนย์วิทยพัชการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทที่ 6

สรุปผลการวิจัย อภิปราย ข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง “อิทธิพลของละครโทรทัศน์เกาหลีที่มีต่อทัศนคติและพฤติกรรมการบริโภคสินค้าวัฒนธรรมเกาหลีของผู้ชมในเขตกรุงเทพมหานคร” มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษารูปแบบและเนื้อหาของละครโทรทัศน์เกาหลีที่มีส่วนส่งเสริมหรือก่อให้เกิดพฤติกรรมการบริโภคสินค้าวัฒนธรรมเกาหลี พฤติกรรมการเปิดรับละครโทรทัศน์เกาหลี และอิทธิพลของละครโทรทัศน์เกาหลีที่มีต่อทัศนคติและพฤติกรรมการบริโภคสินค้าวัฒนธรรมเกาหลีของผู้ชมในเขตกรุงเทพมหานคร

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) และการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยแบ่งกระบวนการศึกษาออกเป็น 2 ส่วนได้แก่ การวิเคราะห์ตัวบท (Textual Analysis) ได้แก่ ละครโทรทัศน์เกาหลีที่ได้รับความนิยมในประเทศไทยและออกอากาศในช่วงปี พ.ศ. 2544 – 2550 จำนวน 5 เรื่องได้แก่ รักนี้ชั่วนิรันดร์ เพลงรักในสายลมหนาว Full House สะดุดรัก...ที่พักใจ แดจังกึม จอมนางแห่งวังหลวง และเจ้าหญิงุ่นวายกับเจ้าชายเย็นชา และการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) ซึ่งใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) เป็นเครื่องมือในการวิจัย จากการเก็บรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลสามารถนำเสนอผลการวิจัย อภิปรายผล ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยในอนาคต และการนำผลการวิจัยไปประยุกต์ใช้ได้ ดังนี้

6.1 สรุปผลการวิจัย

6.1.1 รูปแบบและเนื้อหาของละครโทรทัศน์เกาหลีที่มีส่วนสนับสนุนหรือก่อให้เกิดพฤติกรรมการบริโภคสินค้าวัฒนธรรมเกาหลี

จากการศึกษาพบว่าละครโทรทัศน์เกาหลีที่ได้รับความนิยมส่วนมากมีลักษณะเป็นละครรักโรแมนติกซึ่งสามารถแบ่งย่อยเป็น โรแมนติกดราม่าและโรแมนติกคอมมาดี้ โดยเนื้อหาในละครจะนำเสนอเรื่องราวความรักของหนุ่มสาวที่ต้องฝ่าฟันอุปสรรคต่างๆ มากมาย หรือความรักที่เริ่มต้นจากความขัดแย้งและไม่เข้าใจกันระหว่างพระเอกและนางเอก โดยรูปแบบความรักที่พบเป็นประเภทรักสามเส้า ความรักที่ซับซ้อน ลึกลับและตราตรึงอยู่ในหัวใจของตัวละครในเรื่อง ซึ่งเป็นความรักในเชิงอุดมคติ ได้แก่ รักครั้งแรก รักแท้ รักบริสุทธิ์ รักแบบเสียสละและไม่ต้องการผลตอบแทน นอกจากนี้ยังพบรูปแบบอื่นของละครโทรทัศน์เกาหลีที่โดดเด่นคือละครประเภท

ดราม่าย้อนยุคที่น่าอัศจรรย์ประวัติของบุคคลที่ถูกจารึกชื่อในตำนานของประเทศเกาหลีมาดัดแปลง และนำเสนอโดยแต่งเติมเนื้อหาและตัวละครอื่นๆ เพื่อความสนุกสนาน เนื้อหาในละครประเภทนี้ จะไม่เน้นเรื่องความรักเป็นหลัก แต่จะเน้นเรื่องการต่อสู้ฝ่าฟันอุปสรรคของตัวละครเอกของเรื่อง ประวัติศาสตร์และตำนานของชนชาติเกาหลี โดยมีเรื่องของความรักเป็นองค์ประกอบหนึ่งในการเล่าเรื่องเท่านั้น ละครโทรทัศน์เกาหลีประเภทย้อนยุคอิงประวัติศาสตร์นี้ถูกนำมาออกอากาศทาง สถานีโทรทัศน์ช่อง 3 ในช่วงเย็นทั้ง 7 วันโดยเริ่มขึ้นต้นตั้งแต่ปี พ.ศ.2549 เป็นต้นมา โดยละครที่ จุดกระแสให้กับละครประเภทนี้ในประเทศไทยคือละครเรื่อง แดจังกึม จอมนางแห่งวังหลวง และ หลังจากนั้นช่อง 3 ก็ได้ออกอากาศละครโทรทัศน์เกาหลีประเภทนี้อย่างต่อเนื่อง เช่น คนดีที่โลกรอ หมอโฮจุน, อิลจีแม วีรบุรุษจอมโจร, จูมม...มหาบุรุษกู่บัลลังก์, อิมซังอึ๊ก ยอดพ่อค้าหัวใจทรชนง, ลีชาน จอมบัลลังก์พลิกแผ่นดิน, จามอง ยอดหญิงผู้พิทักษ์แผ่นดิน เป็นต้น

นอกจากนั้นรูปแบบการนำเสนอของละครโทรทัศน์เกาหลียังมีความโดดเด่นที่โครงเรื่องมีความซับซ้อน ถูกผลิตออกมาอย่างประณีตละเอียดอ่อนเน้นการเล่าเรื่องที่ทำให้ความสำคัญกับทุกองค์ประกอบ ไม่ว่าจะเป็น โครงเรื่อง ฉาก ตัวละคร สัญลักษณ์ และยังใช้เทคนิคการเล่าเรื่องที่มีเอกลักษณ์เฉพาะตัวซึ่งแสดงถึงความเป็นละครโทรทัศน์เกาหลี เช่น การใช้เหตุการณ์และความทรงจำในอดีตเป็นตัวดำเนินเรื่อง ซึ่งดังจะเห็นได้ว่าตัวละครในละครโทรทัศน์เกาหลีที่นำมาวิเคราะห์ทุกเรื่องต่างมีปมฝังลึกภายในใจเป็นเรื่องของความทรงจำที่ฝังใจในอดีต ไม่ว่าจะเป็นความรักครั้งแรกที่ฝังใจ ปมเรื่องชาติกำเนิด รวมไปถึงปมความแค้นที่ถูกกดขี่และไม่ได้รับความยุติธรรม เป็นต้น ดังนั้น ในละครโทรทัศน์เกาหลีจึงมักนิยมใช้เทคนิคในการเล่าเรื่องด้วยการนำเสนอภาพซ้ำๆ ซึ่งส่วนมากจะเป็นภาพเหตุการณ์ประทับใจในอดีตที่เคยเกิดขึ้นกับตัวละครหรือนำเทคนิคการเล่าเรื่องแบบเส้นขนานมาใช้ นั่นคือการเล่าเรื่องที่ตัวละครสองตัวดำเนินเรื่องในสถานที่และเวลาเดียวกันแต่ตัวละครทั้งสองต่างไม่เห็นกัน หรือไม่ว่าจะเป็นการเกิดขึ้นซ้ำของเหตุการณ์ในละครแต่คนละช่วงเวลา คือการที่ตัวละครกระทำเหมือนหรือคล้ายเดิมในสถานการณ์และเวลาที่เปลี่ยนไป ทำให้ผู้ชมเกิดการเชื่อมโยงเหตุการณ์ใหม่กับเหตุการณ์เก่าในอดีตที่เคยเกิดขึ้นมาแล้วได้ การใช้เทคนิคเหล่านี้ในการเล่าเรื่องทำให้ละครมีความลึกซึ้งและสามารถดึงอารมณ์ร่วมของผู้ชมให้ค่อยลุ่มไปกับเหตุการณ์ในเรื่อง สุดท้ายเทคนิคที่ถูกนำมาใช้บ่อยในการเล่าเรื่องของละครโทรทัศน์เกาหลีคือการจบตอนด้วยการทิ้งท้ายปมปัญหาเอาไว้ให้ผู้ชมคิดต่อและอยากติดตามตอนต่อไป

ละครโทรทัศน์เกาหลีหันจากมีรูปแบบการนำเสนอที่เป็นเอกลักษณ์เฉพาะตัวแล้วใน ละครโทรทัศน์เกาหลียังนำเสนอภาพของความเป็นชาติเกาหลี ความเป็นตัวตนของคนเกาหลีทั้ง วัฒนธรรม ค่านิยม ขนบธรรมเนียมประเพณี วิถีชีวิต ไลฟ์สไตล์ รวมไปถึงสภาพบ้านเมือง ภูมิศาสตร์ วิถีทัศน์และสถานที่ท่องเที่ยวต่างๆ ความเป็นเกาหลีทั้งหมดที่ปรากฏในละคร โทรทัศน์เกาหลีนั้นถูกสอดแทรกไว้อย่างเจตนาและไม่เจตนาผ่านองค์ประกอบของการเล่าเรื่อง ทั้งหมด

ความเป็นเกาหลีที่ถูกนำเสนอผ่านละครโทรทัศน์เกาหลีด้านค่านิยม ขนบธรรมเนียม ประเพณีที่สำคัญได้แก่ การเคารพและให้ความสำคัญกับผู้อาวุโส โดยถึงแม้ในละครจะนำเสนอ ภาพชีวิตของคนเกาหลีในปัจจุบันที่มีความเป็นปัจเจกชนมากยิ่งขึ้น หนุ่มสาวแยกตัวออกจาก ครอบครัวและต่อสู้เพื่ออิสรภาพในการตัดสินใจเลือกทางเดินชีวิตของตนเอง แต่ถึงอย่างไรก็ตามก็ ยังให้ความสำคัญกับผู้อาวุโส และให้ความสำคัญกับระบบครอบครัวและเครือญาติซึ่งจะเห็นได้ จากในละครหลายๆ เรื่องที่เรื่องราวดำเนินไปเกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์ของตัวละครในครอบครัว ไม่ใช่เฉพาะเรื่องราวความรักระหว่างหนุ่มสาวเท่านั้น และปรากฏค่านิยมในเรื่องของการไม่ยอมรับ ให้อภัยกันแต่งงานกันในเรื่องหลายๆ เรื่องอีกด้วย ที่สำคัญยังพบแนวคิดเรื่องการแบ่งแยกชนชั้น และความไม่เท่าเทียมกันทางเพศ ซึ่งพบในละครโทรทัศน์เกาหลีเชิงประวัติศาสตร์ เนื่องจากใน อดีตประเทศเกาหลีมีการแบ่งชนชั้นและกีดกันทางเพศ ซึ่งเพศหญิงเป็นเพศที่ไม่ได้รับการยอมรับใน สังคมเท่าเทียมเพศชาย แต่ในละครโทรทัศน์เกาหลีที่เป็นปัจจุบันจะนำเสนอภาพสังคมของ ประเทศเกาหลีที่เพศหญิงมีบทบาทและสถานะเท่าเทียมกับเพศชายมากยิ่งขึ้น ทั้งด้านการศึกษา อาชีพ และสถานภาพทางสังคม นอกจากนี้ในละครโทรทัศน์เกาหลียังพบการสอดแทรกข้อคิด และแนวทางการใช้ชีวิต รวมถึงความเชื่อเรื่องทำดีได้ดีทำชั่วได้ชั่ว และเรื่องกฎแห่งกรรมเอาไว้ อีก ด้วย

นอกจากนั้นองค์ประกอบของละครโทรทัศน์เกาหลีที่นำเสนอภาพความเป็นเกาหลีได้ ชัดเจนได้แก่ ฉาก และตัวละคร ฉากในละครโทรทัศน์เกาหลีจะนำเสนอวิถีชีวิตของคนเกาหลี สภาพบ้านเมือง พิธีกรรม ขนบธรรมเนียมประเพณีต่างๆ โดยในละครโทรทัศน์เกาหลีทั่วไปจะ นำเสนอภาพประเทศเกาหลีในยุคปัจจุบันที่มีความทันสมัย ก้าวหน้า เป็นประเทศที่มีความศิวิไล และเศรษฐกิจที่กำลังเติบโตพัฒนา ผู้คนมีหน้าที่การงานที่มั่นคง อุดมคติดี มีการศึกษา สุขภาพ เลือ่น้ำเครื่องแต่งกายทันสมัย แต่ในละครแนวย้อนยุคจะแสดงให้เห็นประเทศเกาหลีในสมัยอดีต รวมไปถึงสภาพเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม และการเมืองในสมัยนั้น ซึ่งเน้นการนำเสนอความ สวยงามและประณีตของวัฒนธรรมและผู้คน เช่นการแต่งกายในชุดฮันบก พิธีการจับชารายกลอน

เป็นต้น ซึ่งฉากที่โดดเด่นที่พบในละครโทรทัศน์เรื่อง แดจังกึม จอมนางแห่งวังหลวงซึ่งเป็นละครที่โด่งดังและได้รับความนิยมในหลายประเทศ คือฉากเกี่ยวกับวัฒนธรรมการปรุงและรับประทานอาหาร และฉากการรักษาโรคโดยการใช้สมุนไพรและการแพทย์แผนโบราณ

ฉากในละครโทรทัศน์เกาหลียังนำเสนอภาพความสวยงามของภูมิประเทศเกาหลีผ่านการสอดแทรกสถานที่ท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติในจังหวัดต่างๆ ของประเทศเกาหลีไว้ เช่น เกาะนามิ ชายหาดอินชุน Yongpyongสกีรีสอร์ท และภาพความมีอารยธรรมที่เก่าแก่สวยงามรวมถึงความเจริญก้าวหน้าของบ้านเมืองผ่านฉากสถานที่สำคัญต่างๆ เช่น พระราชวัง พิพิธภัณฑสถานบิน ฯลฯ ซึ่งรัฐบาลเกาหลีต้องการโปรโมทสถานที่เหล่านี้ให้เป็นที่รู้จักในวงกว้างมากยิ่งขึ้น รัฐบาลประเทศเกาหลีได้มีการวางแผนและกำหนดรูปแบบการโปรโมทสถานที่ท่องเที่ยวและสถานที่สำคัญต่างๆ ในประเทศอย่างเป็นระบบ โดยในประเทศเกาหลีซึ่งมีทั้งหมด 9 จังหวัดทุกจังหวัดต่างพยายามโปรโมทจังหวัดของตัวเองผ่านหลายช่องทาง ละครโทรทัศน์เป็นเครื่องมือหนึ่งที่ถูกใช้ในการเผยแพร่แหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดออกไปสู่สายตาชาวโลก เช่น จังหวัดคังวันโด (Gangwondo) เป็นสถานที่ถ่ายทำละคร รักนี้ชั่วนิรันดร์ (Autumn in my heart) และ เพลงรักในสายลมหนาว (Winter love song) โดยฉากสำคัญในละครโทรทัศน์เกาหลีส่วนมากจะเป็นฉากประทับใจของพระเอกและนางเอกซึ่งเมื่อผสมผสานกับองค์ประกอบอื่นๆ ของการเล่าเรื่องเป็นการสร้างความหมายและเรื่องราวให้เกิดขึ้นในสถานที่เหล่านี้ในอีกมิติหนึ่ง ซึ่งความสำเร็จของละครโทรทัศน์เกาหลียังส่งผลให้สถานที่ที่ถูกสร้างขึ้นมาเพื่อใช้สำหรับถ่ายทำละครเท่านั้นก็กลายเป็นได้รับความสนใจจากผู้ชมไปด้วยเช่นกัน เช่นบ้าน Full House โรงถ่ายแดจังกึม เป็นต้น

เมื่อกล่าวถึงตัวละครในละครโทรทัศน์เกาหลีก็มีความโดดเด่นและมีเอกลักษณ์เฉพาะตัว ซึ่งเป็นตัวละครที่ถูกนำเสนอในลักษณะเชิงอุดมคติ ไม่ว่าจะเป็นหน้าตาสวยหล่อ บุคลิกดี หน้าที่การงานมั่นคง เป็นที่ยอมรับของคนในสังคม โดยเฉพาะพระเอกและพระรองจะมีลักษณะเป็นชายในฝันของสาว ๆ ได้แก่ หล่อ รวย น่ารัก อ่อนไหว อบอุน อ่อนโยน จิตใจดี และจุดเด่นอย่างหนึ่งของตัวละครในละครโทรทัศน์เกาหลีคือพระรองส่วนมากจะมีหน้าตา บุคลิกลักษณะ สุภาพ หรือหน้าที่การงานดีเทียบเท่าหรือเหนือกว่าพระเอก ทำให้ผู้ชมส่วนหนึ่งติดตามละครเพื่อเอาใจช่วยพระรองให้สมหวังกับนางเอก สำหรับนางเอกของละครโทรทัศน์เกาหลีนอกจากสวย น่ารัก สดใจ จิตใจดีแล้ว ลักษณะเด่นของนางเอกคือเป็นคนเข้มแข็ง อดทน ไม่ย่อท้อต่อความยากลำบาก และนางรองในละครโทรทัศน์เกาหลีจะมีสถานะทางสังคมเหนือกว่านางเอก เป็นลักษณะของผู้หญิงที่เพียบพร้อม สวยเก่ง สุภาพดีเป็นที่หมายปองของชายหนุ่ม จากการศึกษาวิเคราะห์ลักษณะตัวละครโดยรวมพบว่าภาพของตัวละครที่ถูกนำเสนอผ่านละครโทรทัศน์เกาหลีส่วนมากเป็นภาพลักษณะใน

ทางบวก เป็นตัวแทนของคนรุ่นใหม่ หน้าตา บุคลิก การแต่งกายดี ฐานะดี การงานมั่นคง แต่ถึงอย่างไรก็ตามอุปนิสัยและการปฏิบัติของตัวละครในเรื่องยังเป็นแบบเห็นได้รอบด้าน (well-rounded character) ซึ่งมีความใกล้เคียงกับมนุษย์จริงๆ นั่นคือมีรักโลกโกรธหลง ทำให้ตัวละครมีชีวิตชีวาไม่เป็นแบบตายตัว (Stereotype) และมีลักษณะเพียงด้านเดียวตลอด นอกจากนั้นสิ่งที่น่าสังเกตคือผลพลอยได้จากความนิยมในละครโทรทัศน์เกาหลีทำให้ดารานำในเรื่องได้รับความนิยมเป็นอย่างสูง และถูกนำไปเป็นพรินซ์เตอร์โฆษณาสินค้าและบริการจากประเทศเกาหลีมากมาย เช่นเบยของจูนจากเพลงรักในสายลมหนาว ซองเฮเคียวจาก Full House สะดุดรัก...ที่ปักใจ และดีของเอจากแดจังกึม จอมนางแห่งวังหลวง เป็นต้น

6.1.2 พฤติกรรมการเปิดรับละครโทรทัศน์เกาหลี

จากการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง 450 คน อายุ 15 - 60 ปีที่ติดตามรับชมละครโทรทัศน์เกาหลีอย่างต่อเนื่องตั้งแต่ต้นจนจบอย่างน้อย 2 เรื่องในช่วง พ.ศ. 2544 – 2550 ซึ่งอาศัยอยู่ในเขตกรุงเทพมหานครโดยใช้แบบสอบถามพบว่าลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างส่วนมากเป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชาย อายุอยู่ในช่วงวัยรุ่นระหว่าง 15 – 25 ปีมากที่สุดรองลงมา เป็นวัยทำงานอายุ 26 – 35 ปี และมีการศึกษาระดับปริญญาตรีมากที่สุดรองลงมาเป็นระดับมัธยมศึกษาและอาชีวศึกษาซึ่งมีรายได้ส่วนตัวโดยรวมต่อเดือนอยู่ในช่วงระหว่าง 10,000 – 30,000 บาทมากที่สุดและน้อยกว่า 10,000 บาทรองลงมา และมีอาชีพเป็นนักเรียน นักศึกษา มากที่สุด และพนักงานบริษัทเอกชนรองลงมา ซึ่งเมื่อนำเอาจำนวนคนที่มากเป็นลำดับ 1 บวกกับจำนวนคนที่มากเป็นลำดับ 2 ในทุกตัวแปรพบว่ามีความมากกว่า ร้อยละ 80 ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด

กลุ่มตัวอย่างส่วนมากเคยรับชมละครโทรทัศน์เกาหลีเป็นจำนวน 2-5 เรื่อง และใช้เวลาในการรับชมละครโทรทัศน์เกาหลีมากที่สุด 2 – 3 ชั่วโมง/ครั้ง โดยรับชม 2-3 วัน / อาทิตย์ซึ่งกลุ่มตัวอย่างส่วนมากมีความตั้งใจในการรับชมละครเกาหลีในระดับปานกลาง นอกจากนั้นยังพบว่ากลุ่มผู้ชมละครโทรทัศน์เกาหลีมีพฤติกรรมการรับชมละครโทรทัศน์เกาหลีผ่านทาง Free TV มากที่สุด โดยส่วนมากรับชมกับสมาชิกในครอบครัว และจากละครโทรทัศน์เกาหลีที่เลือกมาเป็นกลุ่มตัวอย่างจำนวน 5 เรื่อง พบว่าละครโทรทัศน์เกาหลีเรื่องแดจังกึม จอมนางแห่งวังหลวงเป็นละครโทรทัศน์ที่กลุ่มตัวอย่างเคยรับชมมากที่สุด ซึ่งมีจำนวนผู้ที่เคยรับชมไม่แตกต่างกันจากที่ 2 และที่ 3 นั่นคือเรื่อง Full House สะดุดรัก...ที่ปักใจและเจ้าหญิงวุ่นวายกับเจ้าชายเย็นชาคือประมาณร้อยละ 80 ของกลุ่มตัวอย่าง สำหรับสองเรื่องที่เหลือได้แก่ รักนี้ชั่วนิรันดร์ และเพลงรักใน

สายลมหนาว มีจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่เคยรับชมร้อยละ 44 และ 36 ซึ่งไม่ถึงครึ่งหนึ่งของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดจำนวน 450 คน

นอกจากนี้กลุ่มตัวอย่างยังมีพฤติกรรมการเปิดรับสื่อประเภทอื่นเพื่อรับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับละครโทรทัศน์เกาหลีเพิ่มเติม โดยมีการเปิดรับรายการโทรทัศน์มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 57 ของจำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด รองลงมาได้แก่ นิตยสาร คิดเป็นร้อยละ 40, Website ร้อยละ 38, และหนังสือประเภทวรรณกรรมและการ์ตูน ร้อยละ 34 ตามลำดับ และมีผู้ที่ไม่เคยเปิดรับสื่ออื่นเลยและติดตามชมเฉพาะละครโทรทัศน์เกาหลีเท่านั้น คิดเป็นร้อยละ 23 ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด

จากการทดสอบสมมุติฐานเพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะประชากรศาสตร์ ได้แก่ เพศ อายุ การศึกษาและรายได้กับพฤติกรรมการเปิดรับละครโทรทัศน์เกาหลีพบว่า เพศไม่มีความสัมพันธ์กับปริมาณการเปิดรับละครโทรทัศน์เกาหลี นั่นคือ เพศหญิงและเพศชายมีปริมาณการเปิดรับละครโทรทัศน์เกาหลีไม่แตกต่างกัน อันได้แก่ จำนวนเรื่อง ความบ่อยครั้ง และระยะเวลาในการรับชมแต่ละครั้ง แต่เพศกลับมีความสัมพันธ์กับความตั้งใจในการรับชมละครโทรทัศน์เกาหลี นั่นคือ เพศหญิงจะมีความตั้งใจในการรับชมละครโทรทัศน์เกาหลีมากกว่าเพศชาย นอกจากนี้ยังพบว่าการศึกษาไม่มีความสัมพันธ์กับระยะเวลาในการรับชมละครเกาหลีแต่ละครั้ง และความตั้งใจในการรับชมละครโทรทัศน์เกาหลี นั่นคือ คนที่มีการศึกษาสูงจะใช้ระยะเวลาในการรับชมแต่ละครั้งมากกว่าและมีความตั้งใจในการรับชมมากกว่าคนที่ระดับการศึกษาต่ำ ในขณะที่อายุจะมีความสัมพันธ์กับระยะเวลาที่ใช้ในการรับชมละครโทรทัศน์เกาหลีแต่ละครั้ง นั่นคือคนอายุน้อยจะใช้ระยะเวลาในการรับชมแต่ละครั้งมากกว่าคนที่มีอายุมากกว่าและเป็นที่น่าสังเกตว่ารายได้มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการเปิดรับละครโทรทัศน์เกาหลีทั้งหมด ได้แก่ คนที่มีรายได้มากจะรับชมละครโทรทัศน์เกาหลีบ่อยครั้งกว่าและใช้ระยะเวลาในการรับชมต่อครั้งนานกว่า รวมไปถึงมีความตั้งใจในการรับชมมากกว่า แต่กลับมีจำนวนละครโทรทัศน์เกาหลีที่เคยรับชมน้อยกว่าคนที่มีรายได้น้อย

6.1.3 อิทธิพลของละครโทรทัศน์เกาหลีต่อทัศนคติ และพฤติกรรมการบริโภคสินค้าวัฒนธรรมเกาหลี

- ทัศนคติของผู้ชมที่มีต่อละครโทรทัศน์เกาหลี

จากการศึกษาพบว่ากลุ่มตัวอย่างมีทัศนคติที่ดีต่อรูปแบบและเนื้อหาของละครโทรทัศน์เกาหลีหรืออาจสรุปได้ว่ามีระดับความชื่นชอบอยู่ในระดับสูง โดย 3 อันดับแรกที่ได้รับคะแนนชอบสูงสุดได้แก่ ฉากวิวทิวทัศน์ ภูมิประเทศและสถานที่ถ่ายทำที่เป็นสถานที่ท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติมากที่สุด รองลงมาคือ ความสามารถของนักแสดง รูปร่าง หน้าตา และอันดับที่ 3 ที่ผู้ชมมีระดับความชื่นชอบเท่ากัน ได้แก่ ประเภทของละครโทรทัศน์เกาหลี วิธีการดำเนินชีวิตของคนเกาหลี ศิลปะและวัฒนธรรมเกาหลี ซึ่งนอกจากนั้นรูปแบบและเนื้อหาของละครโทรทัศน์เกาหลีอื่นๆ ก็ได้รับความนิยมอยู่ในระดับสูงใกล้เคียงกันลดหลั่นลงไป เช่น ฉากสภาพแวดล้อมในเมือง อาคารบ้านเรือนสิ่งก่อสร้าง และสภาพชุมชนเมือง เนื้อเรื่องของละครโทรทัศน์เกาหลี แนวคิดและข้อคิดจากละคร วิธีการดำเนินเรื่อง บทบาทของตัวละครในเรื่อง ฉากภายในบ้าน โรงแรม ร้านอาหาร ห้างสรรพสินค้า พระราชวัง แฟชั่นการแต่งหน้า เสื้อผ้า ทรงผมของตัวละคร เพลงประกอบละคร องค์กรประกอบโดยรวมของละครโทรทัศน์เกาหลี ภาษาที่ใช้ในละครโทรทัศน์เกาหลี อาหารที่ตัวละครเป็นคนปรุงหรือรับประทาน สินค้าอุปโภคบริโภคที่ตัวละครใช้ในละคร สำหรับเทคนิคการถ่ายทำ มุมกล้อง แสง เสียง มีระดับความชื่นชอบอยู่ในระดับกลาง

- พฤติกรรมการบริโภคสินค้าวัฒนธรรมเกาหลี

จากการศึกษาพบว่ากลุ่มตัวอย่างมีระดับพฤติกรรมการบริโภคสินค้าและบริการจากประเทศเกาหลีค่อนข้างน้อย โดยจะมีการเลือกรับประทานอาหารเกาหลีและซื้อสินค้าอิเล็กทรอนิกส์ เช่น โทรศัพท์มือถือ เครื่องใช้ไฟฟ้า รถยนต์ ที่มีตราสินค้าเป็นของประเทศเกาหลี บางครั้ง แต่ในสินค้าประเภทอื่นๆ จะมีพฤติกรรมการซื้อน้อยครั้ง ได้แก่ เสื้อผ้าแฟชั่น, เครื่องสำอาง, สมุนไพร, ทรงผม, เทปเพลง, เครื่องประดับ, สินค้าอื่นๆ ที่นักแสดงเกาหลีเป็น Presenter, สินค้าหรือของที่ระลึกอื่นๆ ของนักแสดงเกาหลี โดยทั้งนี้กลุ่มตัวอย่างมีพฤติกรรมท่องเที่ยวประเทศเกาหลีน้อยครั้งมากที่สุด นอกจากนี้เมื่อวิเคราะห์ถึงความสนใจเป็นพิเศษของกลุ่มตัวอย่างที่มีให้กับสินค้าที่เป็นของประเทศเกาหลีในกรณีที่ต้องการซื้อสินค้าทั่วไปพบว่าอยู่ในระดับน้อยครั้ง เช่นเดียวกับความต่อเนื่องของการซื้อสินค้าและบริการของประเทศเกาหลีภายในระยะเวลา 6 เดือน พบว่าอยู่ในระดับต่ำเช่นกัน

นอกจากนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาถึงปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกซื้อสินค้าและบริการของประเทศเกาหลีมากที่สุดเป็นอันดับ 1 พบว่าได้แก่ คุณภาพ รองลงมาคือ ราคา และที่รองลงมาในอันดับใกล้เคียงกันได้แก่ โฆษณาสินค้า ภาพยนตร์เกาหลี คำแนะนำจากคนรอบข้าง ตัวดารา / ศิลปิน รูปแบบสินค้า / หีบห่อ และสุดท้ายคือละครโทรทัศน์เกาหลี โดยสินค้าและบริการจากประเทศเกาหลีที่กลุ่มตัวอย่างคิดว่าละครโทรทัศน์เกาหลีมีอิทธิพลในการเลือกซื้อมากที่สุด 5 อันดับแรก ได้แก่ โสม รองลงมาที่มีจำนวนใกล้เคียงกันคือ เครื่องสำอาง แพ้ชั้นทรงผม แพ้ชั้นเครื่องแต่งกาย และเพลง นักร้องศิลปิน นอกจากนี้จากผลการวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ยของระดับอิทธิพลของละครโทรทัศน์เกาหลีต่อพฤติกรรมกรรมการบริโภคสินค้าวัฒนธรรมเกาหลีพบว่าอยู่ในระดับปานกลางซึ่งเมื่อนำไปเทียบเกณฑ์การให้ความหมายค่าเฉลี่ยแล้วพบว่าละครโทรทัศน์เกาหลีมีผลให้เกิดความสนใจในสินค้าและบริการ แต่ยังไม่ได้ตัดสินใจที่จะซื้อแน่นอน

นอกจากนี้จากการศึกษา ยังพบว่ากลุ่มตัวอย่างมีพฤติกรรมกรรมการเรียนหรือเคยเรียนภาษาเกาหลีอยู่ที่ร้อยละ 19.2 และพฤติกรรมกรรมการเรียนหรือเคยเรียนทำอาหารเกาหลีอยู่ที่ร้อยละ 17.1 ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด ซึ่งถือว่าเป็นจำนวนที่มีนัยสำคัญ

- ความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะประชากรศาสตร์ ทักษะที่ดีต่อละครโทรทัศน์เกาหลี และพฤติกรรมกรรมการบริโภคสินค้าวัฒนธรรมเกาหลี

จากการศึกษาพบว่าเพศและอายุของผู้ชมมีความสัมพันธ์กับทักษะที่ดีต่อละครโทรทัศน์เกาหลี นั่นคือเพศหญิงจะมีทักษะที่ดีต่อละครโทรทัศน์เกาหลีมากกว่าเพศชาย และคนที่มียาขน้อยกว่าจะมีทักษะที่ดีต่อละครโทรทัศน์เกาหลีมากกว่าคนที่มียาขน้อยกว่า ส่วนเพศและรายได้ จะมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมกรรมการบริโภคสินค้าวัฒนธรรมเกาหลี นั่นคือ เพศหญิงจะมีพฤติกรรมกรรมการบริโภคสินค้าวัฒนธรรมเกาหลีมากกว่าเพศชาย ในขณะที่ผู้ชมที่มีรายได้มากจะมีการบริโภคสินค้าวัฒนธรรมเกาหลีมากกว่าผู้ชมที่มีรายได้น้อย

- ความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติต่อละครโทรทัศน์เกาหลีและพฤติกรรมการบริโภคสินค้าวัฒนธรรมเกาหลี

จากการศึกษาพบว่าทัศนคติที่มีต่อละครโทรทัศน์เกาหลีมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการบริโภคสินค้าวัฒนธรรมเกาหลี โดยมีความสัมพันธ์ในทางบวกทุกชนิดสินค้า นั่นคือผู้ชมที่มีทัศนคติที่ดีต่อละครโทรทัศน์เกาหลีมากจะมีพฤติกรรมการบริโภคสินค้าวัฒนธรรมเกาหลีมากด้วย

เมื่อนำผลวิจัยจากทั้งสองส่วนมาวิเคราะห์และพิจารณาร่วมกันทำให้สามารถสรุปได้ว่าละครโทรทัศน์เกาหลีที่ออกอากาศทาง Free TV ในปัจจุบันเป็นสื่อที่มีอิทธิพลสามารถก่อให้เกิดทัศนคติที่ดี และความชื่นชอบต่อประเทศเกาหลีในด้านต่างๆ ได้แก่ วิถีชีวิตและสถานที่ท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติ สภาพอาคารบ้านเรือน โรงแรม ร้านอาหารและสถานที่สำคัญ เช่น พระราชวัง วิธีการดำเนินชีวิตของคนเกาหลี ศิลปะและวัฒนธรรม แฟชั่นการแต่งหน้า เสื้อผ้า ทรงผม ภาษา อาหารและสินค้าอุปโภคบริโภคที่มาจากประเทศเกาหลี ซึ่งเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นจากความตั้งใจในการผลิตละครโทรทัศน์เกาหลีอย่างพิถีพิถัน ประณีต และให้ความสำคัญกับการออกแบบองค์ประกอบของการเล่าเรื่องต่างๆ ให้มีความสอดคล้องกลมกลืนกัน ไม่ว่าจะเป็นโครงเรื่อง ความขัดแย้ง แก่นความคิด ตัวละคร ฉาก และสัญลักษณ์ต่างๆ ที่พบในเรื่อง โดยรูปแบบหลักๆ ของละครโทรทัศน์เกาหลีจะเป็นละครประเภทรักโรแมนติก (Romance) โดยเน้นโทนการนำเสนอแบบซาบซึ้งกินใจ ซึ่งนอกเหนือจากเรื่องของความรักแล้วในละครโทรทัศน์เกาหลียังสอดแทรกเนื้อหาความเป็นเกาหลีเอาไว้อย่างเจตนา ไม่ว่าจะเป็นสถานที่ท่องเที่ยวหรือสถานที่สำคัญในประเทศเกาหลี รวมไปถึงการสร้างภาพลักษณ์ของคนเกาหลีให้ดูทันสมัย หน้าตาดี และเป็นคนรุ่นใหม่ที่มีหน้าที่การงานมั่นคง เป็นลักษณะของคนในเชิงอุดมคติ ซึ่งทั้งหมดนี้เป็นสิ่งที่ทำให้ละครโทรทัศน์เกาหลีสามารถเข้าถึงกลุ่มผู้ชมโดยเฉพาะกลุ่มผู้ชมผู้หญิงที่จากการวิจัยพบว่ามีความตั้งใจรับชม และมีทัศนคติที่ดีต่อละครโทรทัศน์เกาหลีมากกว่าผู้ชาย รวมไปถึงมีพฤติกรรมการบริโภคสินค้าและบริการจากเกาหลีมากกว่าผู้ชายเช่นเดียวกัน

6.2 อภิปรายผลการวิจัย

จากการศึกษาอิทธิพลของละครโทรทัศน์เกาหลีที่มีต่อพฤติกรรมการบริโภคสินค้าวัฒนธรรมเกาหลีในเขตกรุงเทพมหานครพบประเด็นที่น่าสนใจและสามารถนำมาอภิปรายผลได้ดังนี้

1. จากผลการศึกษารูปแบบและเนื้อหาของละครโทรทัศน์เกาหลีพบว่า มีรูปแบบที่มีเอกลักษณ์ลักษณะเฉพาะตัวนั่นคือการใช้โทนการเล่าเรื่องแบบซาบซึ้ง ประทับใจ รวมถึงการนำเทคนิคการเล่าเรื่องต่างๆ มาใช้เพื่อช่วยสร้างให้ผู้ชมเกิดอารมณ์ร่วมและความประทับใจในละครมากยิ่งขึ้น ไม่ว่าจะเป็นการหักมุมของเรื่อง การนำเสนอภาพประทับใจในอดีตซ้ำๆ รวมไปถึงการจบตอนแบบทิ้งปมปัญหาเอาไว้ และเป็นที่น่าสนใจว่าในละครโทรทัศน์เกาหลีส่วนมากจะดำเนินเรื่องโดยใช้ปมความโหยหาอดีต (Nostalgia) หรือการคร่ำครวญถึงความสุขที่ผ่านไป แล้ว เช่น ปมความรักครั้งแรกที่ฝังใจ เป็นต้น ซึ่งถ้ามองในแง่ของผู้ชมการนำเสนอในแง่นี้เป็นการตอบสนองความต้องการของคนดูในเรื่องการโหยหาความสุขในอดีต การรับชมละครจะทำให้ผู้ชมได้ย้อนรำลึกกลับไปสัมผัสกับภาพความสุขความทรงจำที่ดีในอดีต ซึ่งความคิดนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ Hanaki, Singhal and et.al (2007) ที่พบว่าสาเหตุที่ทำให้ละครโทรทัศน์เรื่องเพลงรักในสายลมหนาวได้รับความนิยมในกลุ่มผู้ชมแม่บ้านญี่ปุ่นเนื่องจาก ละครเรื่องนี้ทำให้ผู้ชมเกิดความสุขเมื่อได้คิดถึงเหตุการณ์ในอดีต โดยเฉพาะความรักครั้งแรกที่เป็นรักบริสุทธิ์และยากที่จะลืมเลือนไปจากใจ ซึ่งในปัจจุบันความรักแท้ รักที่บริสุทธิ์และจริงใจเป็นสิ่งที่หาได้ยากขึ้นในสังคมปัจจุบัน ซึ่งลักษณะของละครโทรทัศน์เกาหลีที่เติมเต็มความสุขในอดีตของผู้ชมมีความสอดคล้องกับแนวคิดของ Singhal and Rogers (1999, อ้างถึงใน กาญจนา แก้วเทพ, 2545) ซึ่งกล่าวว่า ละครโทรทัศน์ได้ให้โอกาสผู้ชมได้เติมเต็มจินตนาการ (Fantasy Fulfillment) ซึ่งเป็นความต้องการพื้นฐานของมนุษย์ (Wishful Thinking) ซึ่งละครโทรทัศน์เกาหลีจะเปิดโอกาสให้ผู้ชมได้ปลดปล่อยความคิดให้ล่องลอยและย้อนกลับไปพบกับภาพความสุขความทรงจำที่ดีในอดีตได้เหมือนกับตัวละครในเรื่อง

ในทางตรงกันข้ามสำหรับละครโทรทัศน์เกาหลีที่เป็นประเภทโรแมนติกดราม่าแบบโศกนาฏกรรมก็จะสามารถสร้างให้ผู้ชมเกิดความสะเทือนใจเป็นอย่างมาก ซึ่งอาจจะมีสาเหตุมาจากความเจ็บปวดรวดร้าวที่ฝังใจเนื่องจากเหตุการณ์ในอดีต (Trauma) ของคนเกาหลีทำให้สามารถสื่อถึงความเจ็บปวดรวดร้าวและทุกข์ระทมออกมาได้เข้าถึงอารมณ์ ไม่ว่าจะเป็นปมที่เกิดจากความแค้นในอดีต ชาติกำเนิดที่ด้อยต่ำถูกกดขี่ข่มเหง หรือว่าความรักที่ไม่สมหวังและต้องพลัดพราก ซึ่งเมื่อพิจารณาจากประวัติศาสตร์และสภาพสังคมของประเทศเกาหลีในอดีตซึ่งถึงแม้ประเทศเกาหลีจะเป็นประเทศที่มีอารยธรรมเก่าแก่มานานนับกว่า 3,000 ปี แต่เนื่องจากดินแดนบนคาบสมุทรเกาหลีตั้งอยู่บนจุดยุทธศาสตร์ซึ่งล้อมรอบไปด้วยชาติมหาอำนาจที่มักใช้ประเทศเกาหลีเป็นสมรภูมิรบ ทำให้ประเทศเกาหลีจึงบอบช้ำด้วยสงครามตลอดระยะเวลาประวัติศาสตร์อันยาวนาน ไม่ว่าจะเป็นการถูกยึดครองโดยชาวมองโกลเป็นเวลาเกือบร้อยปี (พ.ศ. 1774 – 1935) การตกเป็นอาณานิคมของญี่ปุ่นถึง 35 ปี (พ.ศ. 2453 – 2489) รวมไปถึงสงครามเกาหลี

(พ.ศ. 2493 – 2496) ที่ตอกย้ำความบอบช้ำของเผ่าพันธุ์ซึ่งกินเวลายาวนานถึง 3 ปี สูญเสียประชากรไปมากมายรวมถึงแผ่นดินคาบสมุทรมหาสมุทรเกาหลีก็ถูกแบ่งแยกออกเป็น 2 ส่วนจนถึงปัจจุบันจากสงครามในครั้งนั้นส่งผลให้ครอบครัวหลายครอบครัวบ้านแตกสาแหรกขาด สมาชิกในครอบครัวพลัดพรากจากกัน คนเกาหลีต่างมีความชอกช้ำและเจ็บปวดกับเหตุการณ์ในอดีตที่เกิดขึ้น ซึ่งปมความเจ็บปวดรวดร้าวต่างๆ ได้ถูกส่งผ่านออกมาทางละครโทรทัศน์เกาหลีอีกด้วย

นอกจากนี้เมื่อศึกษาเนื้อหาของละครโทรทัศน์เกาหลีพบว่าในละครโทรทัศน์เกาหลีมีการสอดแทรกวัฒนธรรมขนบธรรมเนียมประเพณี ค่านิยม ไลฟ์สไตล์ วิธีการดำเนินชีวิตของคนเกาหลีเอาไว้ และนำเสนอความเป็นเกาหลีทั้งโดยเจตนาและไม่เจตนา โดยภาพและเนื้อหาสาระที่พบในละครโทรทัศน์เกาหลีจะนำเสนอภาพลักษณ์ของประเทศในเชิงบวกเช่น ความเป็นประเทศที่มีอารยธรรมยาวนาน ขนบธรรมเนียมประเพณีวัฒนธรรมที่เก่าแก่สวยงาม พิถีพิถันในเรื่องการปรุงอาหาร มีวิวัฒนาการทางการแพทย์มาตั้งแต่สมัยโบราณ รวมถึงการนำเสนอประเทศเกาหลีในยุคสมัยปัจจุบันที่ประเทศมีความเจริญก้าวหน้า เศรษฐกิจมีมั่งคั่ง เป็นประเทศที่ศิวิไลซ์และพัฒนาแล้ว รวมไปถึงการพยายามนำเสนอสภาพภูมิประเทศที่สวยงาม สถานที่ท่องเที่ยวและสถานที่สำคัญในประเทศเกาหลี ที่สำคัญตัวละครหลักในเรื่องก็ถูกนำเสนอในลักษณะเชิงอุดมคติคือเป็นคนสมัยใหม่ มีความคิดทันสมัย สวยหล่อ มีหน้าที่การงานมั่นคง มีเสน่ห์ บุคลิกดี สุขภาพอ่อนโยน ซึ่งจุดเด่นของละครโทรทัศน์เกาหลีอย่างหนึ่งคือสร้างให้พระรองมีลักษณะเทียบเท่าพระเอกหรือเหนือกว่าพระเอก ทำให้เกิดกระแสความชื่นชอบและเอาใจช่วยพระรองซึ่งเป็นอีกกระแสหนึ่งที่พบจากผู้ชมละครโทรทัศน์เกาหลี

เนื้อหาที่พบในละครโทรทัศน์เกาหลีมีความเชื่อมโยงกับประวัติศาสตร์ สภาพสังคม เศรษฐกิจ วัฒนธรรม ศาสนา ความเชื่อของคนเกาหลี โดยประเทศเกาหลีได้รับอิทธิพลมาจากลัทธิขงจื้อ และศาสนาพุทธซึ่งเป็นรากฐานส่วนหนึ่งของสังคมชาวเกาหลี และได้ช่วยก่อรูปทางศีลธรรม ขนบจารีต วิถีชีวิต ความสัมพันธ์ทางสังคมระหว่างผู้ใหญ่กับเด็ก รวมไปถึงวัฒนธรรมชั้นสูง และเป็นพื้นฐานของระบบกฎหมาย ซึ่งเมื่อพิจารณาแล้วจะพบว่าประเทศเกาหลี มีรากเหง้าและขนบธรรมเนียมประเพณีที่มีความคล้ายคลึงกันกับความเป็นเอเชียตะวันออก และในละครโทรทัศน์เกาหลีได้พบหัวใจหลักของความเป็นเอเชีย อันได้แก่ ระบบสังคมที่แบ่งชนชั้น รูปแบบความสัมพันธ์ในครอบครัว การให้ความสำคัญและเคารพเชื่อฟังผู้อาวุโส ความเป็นพี่น้อง ลักษณะความสัมพันธ์ระหว่างเครือญาติและเพื่อนฝูง การเชื่อเรื่องกฎแห่งกรรม รวมไปถึงวิธีการคิดและการแก้ไขปัญหาซึ่งไม่เน้นความรุนแรงและเป็นแบบประนีประนอม ซึ่งลักษณะของความใกล้ชิดและคุ้นเคยทางวัฒนธรรมนี้ (Cultural Proximity) อาจจะเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้ละครโทรทัศน์

เกาหลีได้รับการยอมรับจากผู้ชมในประเทศไทยอย่างรวดเร็วเพราะผู้ชมมีความคุ้นเคยและสามารถทำความเข้าใจเนื้อหาในละครได้อย่างลึกซึ้ง

จากผลการวิจัยพบว่าเนื้อหาของละครโทรทัศน์เกาหลีเป็นการนำเสนอภาพลักษณ์ของประเทศเกาหลี และคนเกาหลีไปในทางบวก ซึ่งเป็นปัจจัยที่ส่งผลให้ผู้ชมเกิดทัศนคติที่ดีต่อภาพลักษณ์ของประเทศเกาหลี รวมไปถึงสถานที่ท่องเที่ยว และสินค้าและบริการจากประเทศเกาหลี ซึ่งสอดคล้องกับการวิจัยของอลิสา วิทวัสกุล (2549) ที่พบว่าการนำละครโทรทัศน์เกาหลีมาเป็นส่วนหนึ่งของการประชาสัมพันธ์ประเทศได้รับความนิยมอย่างมาก ซึ่งละครโทรทัศน์สามารถส่งเสริมหรือสร้างภาพลักษณ์ของประเทศโดยนำเสนอสินค้าเชิงภาพลักษณ์ (Cultural Product) ได้แก่ คุณธรรม ศิลปวัฒนธรรม วิถีชีวิต และสถานที่ท่องเที่ยว ฯลฯ ทำให้ผู้ชมละครเกิดความรู้สึกที่ดีและให้ความสนใจกับประเทศสาธารณรัฐเกาหลีมากขึ้น นอกจากละครเรื่องดังกล่าวแล้วผู้ชมก็หันมาให้ความสนใจกับประเทศสาธารณรัฐเกาหลีเรื่องอื่นๆ เพิ่มขึ้น

ผลพลอยได้จากความนิยมในละครโทรทัศน์เกาหลีคือการต่อยอดโดยการนำนักแสดงในเรื่องไปเป็นพรีเซ็นเตอร์โฆษณาสินค้าและบริการต่างๆ จากประเทศเกาหลี เช่น ชัมซุง แอลจี ฮุนได เครื่องสำอางอิทูดี ลาเนจ เดอะเฟสซ็อบ เป็นต้น รวมไปถึงเป็นทูตวัฒนธรรมเพื่อเผยแพร่วัฒนธรรมเกาหลีอีกด้วย ซึ่งจากที่ได้กล่าวไปแล้วข้างต้นว่าตัวละครในละครโทรทัศน์เกาหลีถูกสร้างขึ้นมาให้มีลักษณะเชิงอุดมคติ และมีความเป็นไอดอล ทำให้เกิดเป็นภาพลักษณ์ที่ดีต่อตัวนักแสดงคนนั้น จนเกิดเป็นกระแสความนิยมในตัวนักแสดงตามมาซึ่งไม่แพ้กับความนิยมของละคร เช่น เบยองจุน พระเอกเรื่องเพลงรักในสายลมหนาว ที่สวมบทบาทเป็นผู้ชายแสนดี อบอุ่น มีเสน่ห์จนได้รับการต้อนรับอย่างดีจากผู้ชมจนเกิดเป็นกระแสดังเบยองจุนในหลายประเทศ ทำให้เบยองจุนถูกติดต่อไปเป็นพรีเซ็นเตอร์สินค้าจากประเทศเกาหลีหลายแบรนด์ด้วยกัน เช่น แอลจี ลีออตเต้ เป็นต้น ในแง่ความสำคัญของนักแสดงในละครโทรทัศน์เกาหลีพบได้ในการวิจัยของชุนติมา ชุนทกาญจน์ (2550) กล่าวว่า ความสามารถและหน้าตาของนักร้องนักแสดงเป็นสาเหตุหลักที่ทำให้ผู้ชมชื่นชอบสื่อจากประเทศเกาหลี

จากการวิจัยสามารถสรุปได้ว่ารูปแบบและเนื้อหาของละครโทรทัศน์เกาหลีถูกออกแบบมาเพื่อสนับสนุนให้เกิดการบริโภคสินค้าวัฒนธรรมเกาหลี โดยเน้นรูปแบบการนำเสนอที่มีเอกลักษณ์เป็นของตนเองผ่านการออกแบบและผลิตอย่างพิถีพิถันในการเล่าเรื่อง และมีการออกแบบองค์ประกอบของการเล่าเรื่องต่างๆ ให้สอดคล้องกัน เช่น การออกแบบละครโทรทัศน์

ที่เป็น Theme เดียวกัน 4 เรื่อง อันได้แก่ ซีรีส์ฤดูของผู้กำกับ ยุน ซุก โฮ ซึ่งได้แก่ ฤดูใบไม้ร่วง ได้แก่ “Autume in my heart” ฤดูหนาว ได้แก่ winter love song, ฤดูร้อน ได้แก่ Summer Scent และฤดูใบไม้ผลิ ได้แก่ Spring Waltz ซึ่งละครแต่ละเรื่องก็จะมีกรอบแบบองค์ประกอบของการเล่าเรื่องให้มีความสอดคล้องกับลักษณะในแต่ละฤดูกาล ไม่ว่าจะเป็นโครงเรื่องที่ถ้าในฤดูใบไม้ร่วงหรือฤดูหนาวก็จะเป็นโทนเศร้า แต่ถ้าเป็นฤดูใบไม้ผลิ หรือฤดูร้อนก็จะเป็นโทนสดใสอบอุ่น รวมไปถึงถึงฉาก เสื้อผ้า และสีสันทันทีพบในแต่ละฤดูก็จะกลมกลืนกัน ดังจากภาพที่ 6.1

ภาพที่ 6.1 ละครโทรทัศน์เกาหลี 4 เรื่องต่างฤดูกาล

จากการออกแบบที่พิถีพิถันและประณีตของละครโทรทัศน์เกาหลีเป็นการสร้างความแตกต่างในความเหมือนให้กับละครของตนเอง เช่นเดียวกับการสร้างจุดขายให้กับสินค้าและบริการที่สามารถตอบสนองความต้องการของผู้บริโภคได้ทำให้เกิดกระแสความนิยมและสามารถแย่งส่วนแบ่งการตลาดในประเทศต่างๆได้ โดยเนื้อหาในละครถูกสอดแทรกความเป็นเกาหลีเอาไว้และนำเสนอภาพลักษณ์ของประเทศเกาหลีในทางบวก โดยเน้นความสวยงามของสถานที่ท่องเที่ยวและสถานที่สำคัญของประเทศเกาหลี รวมไปถึงภาพลักษณ์ของคนเกาหลีในเชิงอุดมคติ ซึ่งภาพลักษณ์ที่ดีของตัวละครสามารถต่อยอดไปถึงการว่าใช้นักแสดงคนนั้นเป็นพรีเซ็นเตอร์โฆษณาสินค้าจากเกาหลีอื่นๆ

2. จากการศึกษาพบว่าละครโทรทัศน์เกาหลีเป็นสินค้าวัฒนธรรมที่ถูกใช้เป็นเครื่องมือทางการตลาด ซึ่งความสำเร็จที่เกิดขึ้นได้รับการสนับสนุนจากรัฐบาลเกาหลีและได้รับความร่วมมือจากภาคประชาชนตามที่ สุธาสิทธิ์ มาสซาว (2549) พบว่าประเทศเกาหลีมีนโยบายหลักในการส่งออกสินค้าทางวัฒนธรรม โดยผ่านอุตสาหกรรมความบันเทิงอันได้แก่ ละครโทรทัศน์เกาหลี ภาพยนตร์ และเพลง โดยรัฐบาลของเกาหลีมีการจัดตั้งองค์กรของรัฐบาลต่างๆ ขึ้นมากมายเพื่อสนับสนุนอุตสาหกรรมวัฒนธรรมของประเทศเกาหลีตั้งแต่ระดับประเทศได้แก่ กระทรวงวัฒนธรรมและการท่องเที่ยวที่มีหน้าที่ดูแลเชิงนโยบายและให้การสนับสนุนงานด้านวัฒนธรรมและการท่องเที่ยว จนไปถึงระดับท้องถิ่นโดยรัฐบาลมีนโยบายให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถส่งเสริมและอนุรักษ์วัฒนธรรมท้องถิ่นหรือวัฒนธรรมพื้นเมืองของตนเอง โดยได้รับงบประมาณสนับสนุนจากรัฐบาล

ดังนั้นในแง่ของภาคธุรกิจละครโทรทัศน์เกาหลีนั้นนอกจากเป็นสินค้าวัฒนธรรมที่สามารถสร้างรายได้ให้กับประเทศเกาหลีแล้ว ละครโทรทัศน์เกาหลียังเป็น “สื่อโฆษณา” ที่จะช่วยต่อยอดให้กับสินค้าอื่นๆ รวมถึงสถานที่ท่องเที่ยวและวัฒนธรรมเกาหลี เนื่องจากละครโทรทัศน์เกาหลีจะช่วยสร้างภาพลักษณ์ที่ดีของประเทศเกาหลี ทำให้ผู้ชมรู้จัก เข้าใจ และคุ้นเคยกับวัฒนธรรมเกาหลีมากขึ้น ซึ่งการใช้ละครโทรทัศน์เกาหลีเป็นสื่อโฆษณาหรือเครื่องมือทางการตลาดนั้นเป็นการใช้พลังทางศิลปะและสุนทรียภาพ ก่อให้ผู้ชมเกิดจินตนาการคล้อยตามส่งผลให้เกิดดีมานด์และซัพพลายขึ้น โดยเฉพาะเป็นการปลุกกระแสท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ซึ่งอาจกล่าวได้ว่าในมุมมองเชิงธุรกิจ ละครโทรทัศน์เกาหลีมีอิทธิพลด้านการสร้างดีมานด์ให้ผู้บริโภคเกิดความต้องการบริโภคสินค้าและบริการจากประเทศเกาหลี รวมทั้งอีกด้านหนึ่งก็ก่อให้เกิดซัพพลายด้วย เช่น นักแสดงจากละครที่ได้รับความนิยมเป็นอย่างสูง สถานที่ต่างๆ ที่ถูกสร้างขึ้นเพื่อเป็นฉากถ่ายทำในละครและของที่ระลึกที่ผลิตมาจากหรือประกอบฉากในละคร เช่น สร้อยคอที่พระเอกมอบให้นางเอก

การใช้ละครโทรทัศน์เป็นสื่อโฆษณาประเทศ หรือสื่อโฆษณาสินค้าและบริการจากประเทศเกาหลีถือว่าการนำกลยุทธ์การสื่อสารการตลาดที่ใช้วัฒนธรรมเป็นตัวนำในการแนะนำสินค้าหรือบริการของประเทศตนเองให้เป็นที่รู้จัก หรือเรียกว่า C – Marketing (Cultural Marketing) ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการตลาดแบบผสมผสานหรือ Integrated Marketing Communication (IMC) โดยละครโทรทัศน์เกาหลีถูกนำมาใช้เป็นช่องทางการสื่อสารการตลาดรูปแบบใหม่โดยมีวัตถุประสงค์ที่จะสร้างให้ผู้ชมเกิดทัศนคติที่ดีต่อสินค้าและบริการจากประเทศเกาหลีแบบแนบเนียน ซึ่งนอกจากเป็นการให้ข้อมูล และทำให้เกิดการตระหนักรู้ทางอ้อมแล้ว ยังเป็นการทำให้ผู้ชมเกิดความคุ้นเคยกับสินค้าวัฒนธรรมต่างๆ จากประเทศเกาหลี จนนำไปสู่การก่อให้เกิดละครโทรทัศน์เกาหลีเกิดความสนใจในสินค้าและบริการของประเทศเกาหลีโดยไม่รู้ตัว

3. การรับชมละครโทรทัศน์เกาหลีของผู้ชมในเขตกรุงเทพมหานครถือเป็นการถ่ายทอดทางวัฒนธรรมอย่างหนึ่ง ตามแนวคิดเรื่องการสื่อสารของลาสเวลล์ (Lasswell, 1960: 18) ที่ได้กล่าวไว้ว่า “การสื่อสารมีหน้าที่สำคัญอีกประการหนึ่ง คือ หน้าที่ในการถ่ายทอดวัฒนธรรมอันเป็นมรดกของสังคมจากคนรุ่นหนึ่งไปยังอีกรุ่นหนึ่ง หรือจากชนกลุ่มหนึ่งไปยังอีกกลุ่มหนึ่ง” ซึ่งจากงานวิจัยพบว่าละครโทรทัศน์เกาหลีเป็นตัวกลางที่ช่วยส่งผ่านวัฒนธรรมจากประเทศเกาหลีมาสู่ผู้ชมในประเทศไทย และถ้ามองในแง่ของการสื่อสารระหว่างวัฒนธรรมจะพบว่าปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นเป็นการสื่อสารระหว่างวัฒนธรรมแบบทางเดียวโดยผ่านสื่อมวลชนซึ่งในที่นี้ได้แก่สถานีโทรทัศน์ในประเทศไทย โดยสารได้แก่ละครโทรทัศน์เกาหลี และผู้รับสารคือผู้ชมคนไทย ซึ่งผลจากการรับชมละครโทรทัศน์เกาหลีนั้นทำให้ผู้ชมเกิดทัศนคติที่ดีต่อประเทศเกาหลีในด้านต่างๆ และเป็นแรงจูงใจให้เกิดความสนใจในการบริโภคสินค้าวัฒนธรรมเกาหลีซึ่งอาจทำให้ผู้ชมเกิดการเรียนรู้และซึมซับวัฒนธรรมของประเทศเกาหลีโดยไม่รู้ตัว จนถึงขั้นอาจรับวัฒนธรรมเกาหลีเข้ามาผสมผสานหรือประยุกต์ให้เข้ากับวัฒนธรรมไทยที่มีอยู่ดั้งเดิม หรืออาจจะรับเข้ามาปฏิบัติแทนวัฒนธรรมไทยเดิมที่มีอยู่ก็ได้ ซึ่งทั้งหมดนี้อาจจะต้องขึ้นอยู่กับปัจจัยอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง ไม่ว่าจะเป็นลักษณะทางประชากรศาสตร์ และปัจจัยทางจิตวิทยาของผู้ชม รวมไปถึงสภาพสังคมและสิ่งแวดล้อมที่เกี่ยวข้องที่จะมีส่วนยับยั้งหรือสนับสนุนในการเปิดรับวัฒนธรรมจากประเทศเกาหลี

ปรากฏการณ์อีกอย่างหนึ่งที่พบจากการเข้ามาของละครโทรทัศน์เกาหลีในประเทศไทยคือแนวโน้มที่ละครโทรทัศน์ไทยจะปรับเอาลักษณะจากละครโทรทัศน์เกาหลีมาใช้ ซึ่งเท่าที่ผ่านมามีละครโทรทัศน์ไทยหลายเรื่องที่สร้างโดยนำรูปแบบความเป็นเกาหลีมาใช้ หรือผสมกลิ่นอายความเป็นเกาหลีเข้าไปในการผลิต เช่น ละครเรื่อง รักเธอทุกวัน จำเลยรัก หรือมีการกำหนดให้พระเอกในเรื่องเป็นคนเกาหลี เช่นละครเรื่องหัวใจลัดฟ้า ซึ่งนำแสดงโดยฟิล์ม รัฐภูมิ โตคงทรัพย์ รับบทเป็นจิชุกหนุ่มชาวเกาหลีที่มารักกับสาวไทย โดยในเรื่องมีฉากที่ถ่ายทำในประเทศเกาหลีหลายฉาก และปรากฏการณ์ใหม่ที่แสดงการก้าวไปอีกขั้นของการผสมผสานความเป็นละครเกาหลีและละครไทย เมื่อมีผู้ผลิตละครโทรทัศน์เรื่อง ใต้ฟ้าตะวันเดียว ซึ่งเป็นละครที่ลงทุนมหาศาลและได้ผสมผสานความเป็นไทยและเกาหลีเข้าด้วยกันโดยใช้นักแสดงไทยชื่อดังและนักแสดงเกาหลีที่กำลังได้รับความนิยม โดยมีโครงเรื่องแบบเกาหลี จากความสวยงามของประเทศเกาหลี แต่เป็นที่น่าสนใจว่าละครโทรทัศน์เรื่องนี้กลับไม่ได้รับความนิยมเท่าที่ควรดังนั้นจึงเป็นที่น่าจับตามองต่อไปถึงกระแสของละครโทรทัศน์เกาหลีที่ส่งผลต่ออุตสาหกรรมละครโทรทัศน์ไทย

4. จากการวิจัยที่พบว่าละครโทรทัศน์เกาหลีถูกสร้างขึ้นเพื่อนำเสนอภาพลักษณ์ที่ดีของประเทศเกาหลี โดยปรากฏการณ์อิทธิพลของละครโทรทัศน์เกาหลีที่เกิดขึ้นเป็นการใช้กลยุทธ์ที่ขายเรื่องราว (story) และจินตนาการ โดยการสร้างเหตุการณ์และเรื่องราวต่างๆ ในละครโทรทัศน์เกาหลีเป็นการทำให้โลกมายากกลายเป็นความจริงที่ล้ำความจริง (Hyperreality) ตามแนวคิดของ Baudrillard ได้ตีความสื่อในยุคโพสต์โมเดิร์นในฐานะที่เป็นเครื่องจักรลอกเลียนที่ล้ำค่าซึ่งได้ผลิตภาพ เครื่องหมาย และรหัสต่างๆ ขึ้นมา ที่ได้สร้างความเป็นจริงที่เป็นจริงมากๆ (Hyperreality) ซึ่งเต็มไปด้วยสิ่งจำลอง (simulacrum) จนไม่สามารถจะแยกแยะระหว่างของจริงกับสิ่งจำลองได้ Baudrillard กล่าวว่าก่อนหน้านี้สื่อได้รับการเชื่อถือเป็นกระจกเงา ภาพสะท้อน หรือตัวแทนความจริง ในทางตรงกันข้ามปัจจุบันสื่อกำลังมาสู่การสร้างความจริงที่ล้ำความจริง (hyperreality) หรือเรียกได้ว่า “จริงที่ยิ่งกว่าจริง” ซึ่งเป็นที่ที่ความจริงเป็นรองภาพตัวแทน ซึ่งเขาเชื่อว่าการแพร่ขยายของเครื่องหมายต่างๆ และข้อมูลข่าวสารในสื่อ นั้นได้ไปทำลายความหมายที่เป็นกลางๆ ทิ้งไป ซึ่งเป็นกระบวนการอันหนึ่งที่จะนำไปสู่การล่มสลายของความหมายและการทำลายล้างความแตกต่างระหว่างสื่อและความเป็นจริง

ดังจะอาจจะสามารถอธิบายปรากฏการณ์ของละครโทรทัศน์เกาหลีที่เกิดขึ้นได้ว่าความจริงต่างๆ ที่ถูกสร้างขึ้นในละครโทรทัศน์เกาหลีถูกแทนที่ด้วยสิ่งจำลอง (simulacrum) ต่างๆ ที่มนุษย์โลกต้องการนำมาสร้างขึ้นทำให้เสมือนมีอยู่จริง เช่น ความโรแมนติก ความสวยงามของสถานที่ต่างๆ คนที่มีลักษณะในเชิงอุดมคติ ชายในฝัน เป็นต้น ซึ่งความจริงในบริบทของความเป็นเกาหลีคือเป็นสิ่งที่ไม่มีความจริง เช่น ในเรื่องของสถานที่ท่องเที่ยวจริงๆ แล้วทรัพยากรธรรมชาติด้านการท่องเที่ยวของเกาหลีมีอยู่น้อย เนื่องจากภูมิประเทศกว่าร้อยละ 70 เป็นป่าเขาที่ไร้ความอุดมสมบูรณ์ สำหรับคนเกาหลีจริงๆ แล้วถ้าพิจารณาจากประวัติศาสตร์ที่ขมขื่นและโหดร้ายโด่งกวดี้ ล้มร้างและกลืนกินวัฒนธรรมมีผลผลักดันให้สังคมเกาหลีเป็นสังคมแห่งการต่อสู้เพื่อพัฒนาตนเอง และในสมัยก่อนเราจะมีภาพทางด้านลบกับคนเกาหลี เช่น เป็นคนหยาบค้าย สกปรก ผู้ชายไม่มีความเป็นสุภาพบุรุษ กดขี่ข่มเหงผู้หญิง ซึ่งเมื่อภาพของคนเกาหลีในละครโทรทัศน์เกาหลีถูกนำเสนอออกมาในเชิงบวกเป็นการสร้างความจริงจากสื่อที่ทำให้ความจริงเกี่ยวกับลักษณะของคนเกาหลีในสายตาต่างชาติเปลี่ยนไป ดังผลการวิจัยของ Hanaki, Singhal and et.al (2007) พบว่าผลจากการรับชมละครโทรทัศน์เกาหลีทำให้กลุ่มผู้ชมมีทัศนคติที่ดีต่อคนเกาหลีมากยิ่งขึ้น และสุธาสิทธิ์ มาสขาว (2549) ที่พบว่าละครโทรทัศน์เกาหลีทำให้ผู้ชมเกิดทัศนคติที่ดีต่อภาพลักษณ์ของประเทศเกาหลีและการท่องเที่ยวเกาหลีด้วย

5. ลักษณะที่โดดเด่นของละครโทรทัศน์เกาหลีอีกอย่างหนึ่งคือมีกลุ่มผู้ชมที่หลากหลายทุกเพศทุกวัย ซึ่งจากลักษณะของละครโทรทัศน์เกาหลีที่สามารถแบ่งออกเป็น 2 ประเภทหลักๆ ได้แก่ ประเภทแรกเป็นละครรักโรแมนติก ที่นำเสนอเรื่องราวความรักของหนุ่มสาว แนวเมโลดราม่า ชวนฝันซึ่งกลุ่มเป้าหมายของละครโทรทัศน์เกาหลีประเภทนี้จะเป็นกลุ่มผู้ชมวัยรุ่นและวัยทำงานเป็นหลัก และอีกประเภทหนึ่งเป็นละครแนวย้อนยุคอิงประวัติศาสตร์ นำเสนอเรื่องราวการต่อสู้ชีวิตของบุคคลในประวัติศาสตร์และตำนานของประเทศเกาหลี ละครเกาหลีประเภทนี้จะสามารถครองใจของกลุ่มผู้ชมได้กว้างยิ่งขึ้นรวมไปถึงกลุ่มผู้ใหญ่โดยเฉพาะกลุ่มแม่บ้านได้อีกด้วย

6. จากการศึกษาพฤติกรรมการรับชมละครโทรทัศน์เกาหลีของผู้ชมในกรุงเทพมหานคร พบว่ากลุ่มผู้ชมส่วนมากรับชมละครโทรทัศน์เกาหลีผ่านทาง Free TV เป็นส่วนมากดังนั้น ผลการวิจัยในข้อนี้จึงสอดคล้องกับผลการวิจัยในเรื่องจำนวนคนที่เคยรับชมละครโทรทัศน์เกาหลีจากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 5 เรื่อง พบว่าละครโทรทัศน์เกาหลี 3 อันดับแรกที่กลุ่มตัวอย่างเคยรับชมมากที่สุด ซึ่งจำนวนผู้ที่เคยรับชมมากกว่าครึ่งของจำนวนกลุ่มตัวอย่าง 450 คนและมีจำนวนใกล้เคียงกันได้แก่ แดจังกึม จอมฉวางแห่งวังหลวง, Full House สะดุดรัก...ที่ปักใจ และเจ้าหญิงอุณวยากับเจ้าชายเย็นชา เป็นละครโทรทัศน์ที่ออกอากาศทางช่อง 3 และช่อง 7 ซึ่งเป็นสถานีโทรทัศน์ที่ได้รับความนิยมจากประชาชนทั่วไปอยู่แล้ว โดยถูกนำมาออกอากาศในเวลา Prime Time ได้แก่ช่วงเช้าวันเสาร์อาทิตย์ หรือช่วงเย็นวันเสาร์อาทิตย์ ซึ่งแตกต่างกับละครโทรทัศน์เกาหลีอีก 2 เรื่อง ได้แก่ รักนี้ชั่วนิรันดร์ และเพลงรักในสายลมหนาว ที่ถูกนำมาออกอากาศทางสถานีโทรทัศน์ไอทีวีซึ่งเป็นสถานีทางเลือกที่เกิดขึ้นมาใหม่ในตอนนั้นและยังไม่เป็นที่รู้จักของผู้ชมมากนัก และช่วงเวลาที่นำมาออกอากาศก็เป็นช่วงเวลาที่จำนวนผู้ชมน้อยคือตอนกลางวันบ่ายโมงถึงบ่ายสองโมง หรือช่วงเวลาที่ออกอากาศชนกับละครโทรทัศน์หลังข่าวเวลาสามทุ่มครึ่งถึงสี่ทุ่มครึ่ง ดังนั้นอาจจะสรุปได้ว่าความนิยมของละครโทรทัศน์เกาหลีในประเทศไทยขึ้นอยู่กับช่องทางและเวลาที่ออกอากาศด้วย ถ้าได้สถานีที่เป็นที่นิยมผสมผสานกับช่วงเวลาที่ดีก็จะทำให้ละครโทรทัศน์เกาหลีเรื่องนั้นมีโอกาสที่จะได้รับความนิยมจากประชาชนสูงยิ่งขึ้น

สถานีโทรทัศน์ในประเทศไทยต่างมีแนวนโยบายในการคัดเลือกละครโทรทัศน์เกาหลีแตกต่างกันออกไปดังจะเห็นได้จากงานวิจัยของ สโรบล วิบูลยเสข (2547) ที่พบว่าสถานีโทรทัศน์ไอทีวีใช้หลักการเรื่องส่วนผลสมทางการตลาด 4 ประการอันได้แก่ สินค้า ราคา สถานที่จำหน่าย และการส่งเสริมการขายมาใช้เพื่อตอบสนองความต้องการของผู้ชมแฟนคลับ โดยทำการคัดเลือกเอเชียนซีรีส์ที่มีทั้งความสนุกสนานและสาระมานำเสนอแก่ผู้ชม ซึ่งคัดเลือกจากเนื้อหา

และนักแสดงเป็นสำคัญ ทั้งนี้ได้ยึดถือความต้องการของผู้ชมเป็นเกณฑ์ และพบว่าแนวเรื่องของผู้ชมชื่นชอบมากที่สุดคือ แนวความรักกึ่งกึ่งปนตลก หรือ Love Comedy

นอกจากผู้ชมละครโทรทัศน์เกาหลีจะรับชมละครโทรทัศน์เกาหลีแล้วยังมีพฤติกรรมการเปิดรับสื่อประเภทอื่นเพื่อรับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับละครโทรทัศน์เกาหลี เช่นรายการโทรทัศน์ website หนังสือประเภทวรรณกรรมและการ์ตูน ซึ่งจากผลการวิจัยที่พบแสดงให้เห็นถึงการหลั่งไหลเข้ามาของวัฒนธรรมเกาหลีผ่านสื่อต่างๆ ไม่ใช่เฉพาะแต่ละครโทรทัศน์เพียงอย่างเดียว ดังจะเห็นได้ว่าในปัจจุบันมีรายการโทรทัศน์ที่รายงานข่าวสารความคืบหน้าของวงการบันเทิงเกาหลีเกิดขึ้นมากมาย รวมไปถึง website ที่ให้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับสินค้าวัฒนธรรมเกาหลี ดารา นักร้องศิลปิน ละครโทรทัศน์ รวมไปถึง website ที่ขายสินค้าและรับสั่งซื้อสินค้าจากประเทศเกาหลีโดยตรง และหนังสือวรรณกรรมและการ์ตูนต่างๆ ของเกาหลีก็ถูกนำมาแปลและตีพิมพ์เป็นภาษาไทยโดยหลายสำนักพิมพ์ ดังนั้นจะเห็นได้ว่าละครโทรทัศน์เกาหลีเป็นเพียงสื่อหนึ่งในกระแสคลื่นวัฒนธรรมเกาหลีที่เกิดขึ้นในประเทศไทย จากจุดนี้ทำให้สามารถอธิบายได้ว่าสาเหตุของการเกิดทัศนคติที่ดีต่อประเทศเกาหลี คนเกาหลี รวมไปถึงสินค้าและบริการจากประเทศเกาหลี จนสามารถนำไปสู่พฤติกรรมการบริโภคสินค้าวัฒนธรรมเกาหลีนั้นอาจเกิดมาจากอิทธิพลของสื่อประเภทอื่นๆ ประกอบกัน และละครโทรทัศน์เกาหลีก็ไม่ใช่เพียงสื่อเดียวและเป็นสื่อที่มีอิทธิพลต่อการเกิดพฤติกรรมการบริโภคสินค้าและบริการจากประเทศเกาหลีมากที่สุด

จากการทดสอบสมมุติฐานพบว่าเพศชายและเพศหญิงมีปริมาณการเปิดรับละครโทรทัศน์เกาหลีไม่แตกต่างกัน ซึ่งสวนทางกับความเชื่อที่ว่าเพศหญิงน่าจะเป็นเพศที่เปิดรับละครโทรทัศน์เกาหลีมากกว่าเพศชาย แต่ในขณะเดียวกับเพศหญิงก็มีความตั้งใจรับชมละครโทรทัศน์เกาหลีมากกว่าเพศชาย นอกจากนี้คนที่การศึกษาสูงจะใช้ระยะเวลาในการรับชมละครโทรทัศน์เกาหลีแต่ครั้งสั้นกว่า และมีความตั้งใจในการรับชมมากกว่าคนที่มีการศึกษาต่ำกว่าซึ่งเป็นไปตามหลักทางการวิเคราะห์ผู้รับสารซึ่งเชื่อว่าคนที่มีการศึกษาสูงจะมีการบริโภคสื่อที่สูงกว่าคนที่มีการศึกษาต่ำ ในขณะที่ผู้ชมอายุน้อยจะใช้ระยะเวลาในการรับชมละครโทรทัศน์เกาหลีมากกว่าคนที่อายุมากกว่าซึ่งอาจจะเห็นได้จากวัยรุ่นและเด็กๆ ปัจจุบันใช้เวลาอยู่กับโทรทัศน์และสื่อประเภทต่างๆ มากกว่าผู้ใหญ่ และสุดท้ายเป็นที่น่าสังเกตว่ารายได้มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการรับชมละครเกาหลีทั้งหมด ได้แก่คนที่มียาได้มากจะรับชมละครโทรทัศน์เกาหลีบ่อยครั้งกว่าใช้ระยะเวลาในการรับชมนานกว่า รวมไปถึงมีความตั้งใจในการรับชมมากกว่า แต่กลับมีจำนวนละครโทรทัศน์เกาหลีที่เคยรับชมน้อยกว่าคนที่มียาได้น้อย ซึ่งทำให้เราเห็นพฤติกรรมการรับชมละครโทรทัศน์เกาหลีของคนที่มีรายได้มากกว่าจะรับชมละครเกาหลีแต่ครั้งสั้นและบ่อยครั้งแต่มีจำนวนเรื่องที่

เคยชมทั้งหมดน้อยกว่าคนที่มียายได้น้อย ซึ่งอาจจะแปลได้ว่ามีการเว้นระยะห่างในการรับชมแต่ ละเรื่องนานมากกว่าคนที่มียายได้น้อยกว่า

7. ทักษะคติของผู้ชมในเขตกรุงเทพมหานครที่มีต่อละครโทรทัศน์เกาหลีอยู่ในระดับสูงใน ทุกด้านโดยด้านที่ได้รับคะแนนสูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ ฉากวิทวิททัศน์ ภูมิประเทศและสถานที่ ถ่ายทำที่เป็นสถานที่ท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติ อันดับที่สอง ความสามารถของนักแสดง รูปร่าง หน้าตา และอันดับสามที่ใกล้เคียงกันได้แก่ ประเภทของละครโทรทัศน์เกาหลี วิธีการดำเนินชีวิต ของคนเกาหลี ศิลปะวัฒนธรรมเกาหลี จากผลการวิจัยในส่วนนี้สอดคล้องกับสิ่งที่พบจากการวิจัย ในส่วนแรกที่ศึกษารูปแบบและเนื้อหาของละครโทรทัศน์เกาหลีซึ่งพบว่าในละครโทรทัศน์เกาหลีได้ มีการสอดแทรกและให้ความสำคัญกับองค์ประกอบของละครโทรทัศน์เหล่านี้ เช่น การนำเสนอ ภาพวิทวิททัศน์ที่สวยงามของประเทศเกาหลี รวมถึงการสร้างลักษณะตัวละครให้เป็นไปใน เชิงอุดมคติ รวมไปถึงการนำเสนอขนบธรรมเนียมประเพณีอันดีงามของประเทศเกาหลี และผลการ การผลิตที่พิถีพิถันสามารถทำให้ผู้ชมเกิดความชื่นชอบละครโทรทัศน์เกาหลีอยู่ในระดับสูง

จากการทดสอบสมมุติฐานพบว่าเพศและอายุมีความสัมพันธ์กับทัศนคติที่มีต่อละคร โทรทัศน์เกาหลี ซึ่งเพศหญิงจะมีทัศนคติที่ดีต่อละครโทรทัศน์เกาหลีมากกว่าเพศชายซึ่งอาจจะมี สาเหตุมาจากการที่ละครโทรทัศน์เกาหลีมีรูปแบบเป็นละครรักโรแมนติกซึ่งส่วนมากผู้หญิงจะ ชื่นชอบละครประเภทนี้มากกว่าผู้ชาย และผู้ชมที่อายุน้อยกว่าจะมีทัศนคติที่ดีต่อละครโทรทัศน์ เกาหลีมากกว่าคนที่อายุมากกว่าซึ่งอาจเกิดจากสาเหตุที่คนที่มีอายุมากอาจจะยึดติดกับความคิด เดิมๆ และมีการเปิดรับสิ่งใหม่ๆ ได้ยากกว่าคนที่อายุน้อยหรือกลุ่มวัยรุ่น

8. เมื่อพิจารณาพฤติกรรมการบริโภคสินค้าวัฒนธรรมเกาหลีก็กลับพบว่ามึปริมาณการ บริโภคโดยรวมอยู่ค่อนข้างน้อย แต่มีความหลากหลายในประเภทของสินค้าและบริการ โดยผู้ชม จะมีพฤติกรรมการรับประทานอาหารเกาหลีมากที่สุด ซึ่งอาจมีสาเหตุมาจากการที่อาหารเป็น ปัจจัยสี่ที่มนุษย์ต้องบริโภคทุกวัน และอาหารเกาหลีในปัจจุบันก็หาทานได้ง่ายมากยิ่งขึ้น รวมไปถึง สินค้าประเภทอิเล็กทรอนิกส์ก็ได้รับความนิยมรองลงมา อันได้แก่สินค้าประเภทโทรศัพท์มือถือ ีอ เครื่องใช้ไฟฟ้า และรถยนต์ ซึ่งแบรนด์เกาหลีของสินค้าประเภทอิเล็กทรอนิกส์เหล่านี้เป็นแบรนด์ที่ ได้รับความนิยมในระดับสากลอยู่แล้ว เช่น ซัมซุง เอลจี ฮุนได เป็นต้น ส่วนในกรณีสินค้าประเภท อื่นๆ เช่น เสื้อผ้าแฟชั่น เครื่องสำอาง เครื่องประดับ ฯลฯ ที่มีระดับการบริโภคอยู่ค่อนข้างน้อย อาจมีสาเหตุมาจากราคาของสินค้าเกาหลีที่มีราคาค่อนข้างแพง และยังหาซื้อไม่ได้ในท้องตลาด ทั่วไปยังต้องเป็นตลาดสำหรับกลุ่มที่มีความสนใจเฉพาะ เช่น การสั่งซื้อจากทาง website เมื่อนำ

ผลที่ได้มาวิเคราะห์ประกอบกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกซื้อสินค้าและบริการจากประเทศเกาหลีมากที่สุด พบว่ายังเป็นปัจจัยหลักของการตลาดคือ คุณภาพ และราคา ซึ่งพบว่าละครโทรทัศน์เกาหลีซึ่งเป็นเหมือนกับโฆษณาของสินค้าทางอ้อมอยู่ในอันดับสุดท้าย นอกจากนี้ยังพบว่าผู้ชมละครโทรทัศน์เกาหลียังมีพฤติกรรมการเรียนรู้ทำอาหารเกาหลีและเรียนภาษาเกาหลีอีกด้วย

นอกจากนี้จากการทดสอบสมมุติฐานพบว่าเพศหญิงจะมีพฤติกรรมการบริโภคสินค้าวัฒนธรรมเกาหลีมากกว่าเพศชาย อาจมีสาเหตุมาจากสินค้าแฟชั่นเกาหลีที่ได้รับความนิยมส่วนมากจะเป็นสินค้าของผู้หญิงไม่ว่าจะเป็น เสื้อผ้า เครื่องสำอาง และโดยทั่วไปแล้วเพศหญิงจะเป็นเพศที่มีปริมาณการบริโภคสินค้าต่างๆ มากกว่าเพศชายอยู่แล้ว และสิ่งที่เห็นได้อย่างชัดเจนอีกอย่างหนึ่งก็คือคนที่มียาได้มากก็จะมีพฤติกรรมการบริโภคสินค้าวัฒนธรรมเกาหลีมากกว่าคนที่มียาได้น้อยซึ่งเป็นไปตามหลักเศรษฐศาสตร์ที่คนที่มีเงินมากก็มีแนวโน้มที่จะใช้จ่ายมากกว่าคนที่มียาได้น้อย

เมื่อเรานำทฤษฎีลำดับขั้นการเปลี่ยนแปลงของ Prochaska มาพิจารณาปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นจะสามารถอธิบายได้ว่าละครโทรทัศน์เกาหลีอาจมีผลทำให้ผู้ชมเกิดการเปลี่ยนแปลงจากขั้นก่อนการพิจารณานั้นคือยังไม่ได้คิดถึงการเปลี่ยนแปลงไปยังสู่ขั้นระดับการพิจารณานั้นคือผู้ชมเริ่มรับรู้และคิดถึงการเปลี่ยนแปลงในอนาคต จนนำไปสู่ขั้นการตัดสินใจ และเริ่มมีพฤติกรรมบางอย่าง หรือนำไปสู่พฤติกรรมการบริโภคสินค้าวัฒนธรรมเกาหลีแต่ยังไม่ก่อให้เกิดพฤติกรรมบริโภคที่ถาวรหรือการบริโภคสินค้าและบริการเกาหลีอย่างต่อเนื่องเป็นระยะเวลา 6 เดือน ดังจะเห็นได้ว่าอิทธิพลของละครโทรทัศน์เกาหลีทำให้ผู้ชมเกิดความสนใจในสินค้าและบริการจากประเทศเกาหลี แต่การตัดสินใจซื้อสินค้าและบริการจากประเทศเกาหลีนั้นต้องประกอบไปด้วยปัจจัยหลายๆ อย่าง ไม่ว่าจะเป็นคุณภาพ ราคา และช่องทางการจัดจำหน่าย เป็นต้น ซึ่งจากการวิจัยพบว่าพฤติกรรมการเดินทางท่องเที่ยวประเทศเกาหลีของผู้ชมมีปริมาณอยู่ในระดับต่ำที่สุดซึ่งอาจเนื่องมาจากปัจจัยดังที่ได้กล่าวมาข้างต้น

10. จากผลการทดสอบสมมุติฐานเพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติที่มีต่อละครโทรทัศน์กับพฤติกรรมการบริโภคสินค้าวัฒนธรรมเกาหลี พบว่าคนที่มีความทัศนคติที่ดีต่อละครโทรทัศน์เกาหลีจะมีพฤติกรรมการบริโภคสินค้าและวัฒนธรรมเกาหลีมาก แต่จากผลการวิจัยพบว่าถึงแม้ผู้ชมละครโทรทัศน์เกาหลีจะมีทัศนคติที่ดีต่อละครโทรทัศน์เกาหลีแต่ก็มีพฤติกรรมการบริโภคสินค้าวัฒนธรรมเกาหลีอยู่ในระดับต่ำ ซึ่งอาจจะสามารถอธิบายได้ด้วยแนวคิดของทฤษฎี

พฤติกรรมที่สรรหาเหตุผลของฟิชไบน์ (Fishbein's Theory of Reasoned Action) ซึ่งเชื่อว่า พฤติกรรมของคนเรานั้นจะแสดงออกมาในลักษณะใดลักษณะหนึ่ง อันประกอบไปด้วยทัศนคติ และตัวแปรอื่นๆ ที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของคน จากทฤษฎีแสดงให้เห็นว่าพฤติกรรมของคนไม่ สอดคล้องกับทัศนคติเสมอไป เพราะมีบางสถานการณ์ยังมีตัวแปรอื่นๆ เข้ามามีอิทธิพลกับ พฤติกรรมด้วย ซึ่งในที่นี้ก็คือตัวแปรต่างๆ ที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจซื้อ ได้แก่ คุณภาพและราคา

6.3 ข้อจำกัดในการวิจัย

6.3.1 เนื่องจากการวิจัยในครั้งนี้เป็นการวิเคราะห์ด้วยบท อันได้แก่ละครโทรทัศน์เกาหลี ตามความเข้าใจของผู้วิจัยซึ่งบางครั้งการตีความอาจจะไม่ตรงตามความตั้งใจของผู้ส่งสารทั้งหมด และมีการตีความที่เป็นไปตามพื้นฐานทางสังคมและวัฒนธรรมของผู้วิจัยเอง ซึ่งด้วยความ แตกต่างทางด้านพื้นฐานทางวัฒนธรรมทำให้การตีความบริบทเดียวกันนี้อาจจะออกมาเป็นไป ในทางที่แตกต่างกันได้

6.3.2 เนื่องจากตัวแปรในการศึกษาวิจัยอิทธิพลของละครโทรทัศน์เกาหลีมีหลายตัว และ ด้วยเวลาที่จำกัดทำให้ผู้วิจัยเลือกเฉพาะตัวแปรที่ผู้วิจัยคาดว่าจะมีความสำคัญและสนใจที่จะศึกษา เท่านั้น ทำให้อาจจะไม่ครอบคลุมในทุกประเด็นที่น่าสนใจในการศึกษา

6.3.3 ละครโทรทัศน์เกาหลีจำนวน 2 เรื่องที่นำมาใช้ในการวิจัยครั้งนี้ซึ่งได้แก่ รักนี้ชั่วนี้ รันด์รและเพลงรักในสายลมหนาวเป็นละครที่ออกอากาศในปีพ.ศ. 2544 และ 2546 ซึ่งค่อนข้าง เก่าอาจจะทำให้กลุ่มตัวอย่างไม่สามารถจำถึงรายละเอียดของละครและไม่สามารถระลึกถึงละคร ทั้งสองเรื่องนี้ในเวลาตอบแบบสอบถามได้

6.4 ข้อเสนอแนะ

6.4.1 ข้อเสนอแนะในการวิจัย

6.4.1.1 สำหรับการวิจัยครั้งต่อไปควรมีการศึกษาในแง่ของผู้ส่งสาร ซึ่งในที่นี้คือทีมงานที่ เป็นผู้ผลิตชาวเกาหลีเพื่อที่จะทำให้เข้าใจถึงความตั้งใจในการที่จะผลิตละครโทรทัศน์เกาหลี รวมถึงการสอดแทรกเนื้อหาในละครโทรทัศน์เกาหลี และเทคนิคต่างๆ ที่ถูกตั้งใจนำมาใช้

6.4.1.2 การออกแบบการวิจัยเชิงสำรวจควรมีการออกแบบให้ครอบคลุมทุกตัวแปรที่มีในการวิจัยเพื่อหาผลสรุปการวิจัยที่สามารถอธิบายได้ทุกกระบวนการ เช่น พฤติกรรมการเปิดรับละครโทรทัศน์เกาหลี ทัศนคติที่มีต่อละครโทรทัศน์เกาหลี ทัศนคติที่มีต่อสินค้าวัฒนธรรมเกาหลี ความตั้งใจที่จะซื้อสินค้าและบริการจากประเทศเกาหลี รวมไปถึงพฤติกรรมการบริโภคสินค้าวัฒนธรรมเกาหลีที่เกิดขึ้นจริง เป็นต้น

6.4.2 ข้อเสนอแนะทั่วไป

6.4.2.1 ผู้ผลิตละครโทรทัศน์ไทยควรพยายามที่จะสร้างอัตลักษณ์ของละครไทยให้โดดเด่นและตอบสนองความต้องการของผู้บริโภคที่เป็นตลาดต่างประเทศให้ได้มากยิ่งขึ้น โดยอาจจะนำเทคนิค แนวคิดและวิธีการผลิตละครโทรทัศน์เกาหลีมาประยุกต์ใช้กับการผลิตละครโทรทัศน์ไทยเพื่อเพิ่มมูลค่าให้กับละครโทรทัศน์ไทย และสามารถช่วยสร้างภาพลักษณ์ที่ดีให้กับประเทศและสนับสนุนวัฒนธรรมไทยให้เป็นที่รู้จักกว้างขวางมากยิ่งขึ้น โดยเน้นการออกแบบให้สามารถนำเสนอความเป็นไทยหรือสอดแทรกวัฒนธรรมเข้าไปในละครได้อย่างน่าสนใจ ไม่ว่าจะเป็นการให้ความสำคัญกับฉากในละครที่ควรจะเน้นการสร้างเรื่องราวให้กับฉากสำคัญๆ ที่ปรากฏในละคร โดยนำสถานที่สำคัญในประเทศไทย หรือสถานที่ที่ต้องการไปโรแมนติกใช้เป็นฉากในละคร หรือการออกแบบตัวละครให้มีบุคลิกลักษณะโดดเด่นน่าสนใจโดยสอดแทรกขนบธรรมเนียมประเพณีอันดีงามของความเป็นประเทศไทยเอาไว้ แต่ในขณะเดียวกันก็ควรจะต้องศึกษาไลฟ์สไตล์ของคนทำงานและวัยรุ่นในปัจจุบันที่เปลี่ยนไปเพื่อสามารถตอบสนองได้ตรงตามความต้องการ ซึ่งปัจจุบันการศึกษาและวางแผนเป็นสิ่งที่สำคัญและจำเป็นเพื่อช่วยการผลิตละครโทรทัศน์ให้ได้รับความนิยมและก่อให้เกิดผลทางด้านอื่นๆ ตามมาอย่างมีประสิทธิภาพ

6.4.2.2 รัฐบาลควรเห็นถึงความสำคัญของการใช้ต้นทุนวัฒนธรรมในการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ และสนับสนุนภาคเอกชนในการที่จะพัฒนาสินค้าวัฒนธรรมต่างๆ เช่น ละครโทรทัศน์ ภาพยนตร์ ดนตรี ฯลฯ ให้สามารถสู้กับสินค้าวัฒนธรรมจากประเทศอื่นและแบ่งพื้นที่ทางการตลาดในเวทีโลกได้ และสนับสนุนให้เกิดการต่อยอดและใช้ประโยชน์จากสินค้าวัฒนธรรมเหล่านี้อย่างเต็มที่ เช่น การสนับสนุนธุรกิจอื่นๆ ที่เป็นผลพลอยได้จากละคร เช่น ทัวร์ตามรอยละคร เป็นต้น

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

- กาญจนา แก้วเทพ. การวิเคราะห์สื่อแนวคิดและเทคนิค. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพมหานคร: แบรินด์เอจ, 2547.
- กาญจนา แก้วเทพ. ศาสตร์แห่งสื่อและวัฒนธรรมศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร: เอ็ดดิสัน เพรส โปรดักส์, 2549.
- กาญจนา แก้วเทพ. สื่อสารมวลชนทฤษฎีและแนวทางการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ศาลาแดง, 2545.
- กาญจนา แก้วเทพและคณะ. สื่อบันเทิง: อำนาจแห่งความไร้สาระ. กรุงเทพมหานคร: ออล อปอร์ต พรินท์, 2545.
- กิตติ กันภัย. จิตวิทยาการสื่อสาร. กรุงเทพมหานคร: โครงการตำราคณะนิเทศศาสตร์, 2551
- เกาหลีพีเวอร์ ดูดเงินไทย สิ้นค้าแดนโสมบุกไทยระลอกใหญ่. ผู้จัดการรายวัน (21 พฤศจิกายน 2548)
- ใช้หวัดเกาหลี ระบาด "แดจังกึม พีเวอร์" ถล่มเอเชีย. มติชนสุดสัปดาห์ ปีที่ 26 ฉบับที่ 1317 (11 พฤศจิกายน 2548):14
- จิราจรรย์ ชัยมุสิก. ปรากฏการณ์ แดจังกึม... กระหึ่มจอตู้. Positioning Magazine (กุมภาพันธ์ 2549)
- จิราจรรย์ ชัยมุสิก. Korean Wave ปรากฏการณ์สิ้นค้า วัฒนธรรม นำเทรนด์. Positioning Magazine, (กุมภาพันธ์ 2549)
- จิราพร บุตรสันดี. ลักษณะและปัญหาในการสื่อสารต่างวัฒนธรรมระหว่างชาวเล กับเจ้าหน้าที่พัฒนาชุมชน : กรณีศึกษาโครงการพัฒนาคุณภาพชีวิตชาวเล ในตำบลวาไวย์ อำเภอเมือง จังหวัดภูเก็ต. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ สาขาวิชาการประชาสัมพันธ์ ภาควิชาการประชาสัมพันธ์ บัณฑิตวิทยาลัย, 2539
- จุมพล รอดคำดี. สื่อมวลชนเพื่อการพัฒนา. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2532
- ฉลองรัตน์ ทิพย์พิमान. วิเคราะห์โครงสร้างการเล่าเรื่องในภาพยนตร์อเมริกันที่มีตัวเอกเป็นสตรี. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ สาขาวิชาการสื่อสารมวลชน ภาควิชาการสื่อสารมวลชน บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2539.

- ชุติมา ชุณหกาญจน์. พฤติกรรมการณ์เปลี่ยนแปลงวัฒนธรรมของวัยรุ่นไทยจากสื่อบันเทิงเกาหลี.
 วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาวิชาการประชาสัมพันธ์ ภาควิชาการ
 ประชาสัมพันธ์ คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2550.
- ดารา ทีปะปาล. การสื่อสารการตลาด. กรุงเทพมหานคร: ภาควิชาการตลาด คณะวิทยาการ
 จัดการ สถาบันราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา, 2541
- ตี๋ วัฒนธรรมโสมปรากฏการณ์ 'แดจังกึม'. คมชัดลึก (12 พฤศจิกายน 2548)
- ถอทรหัส Korean Wave จุดกระแสคลื่น เกาหลี ยุทธศาสตร์ Value Creation ที่น่าตะลึง.
ประชาชาติธุรกิจ(9 พฤษภาคม 2548)
- ธัญญา สังข์พันธานนท์. วรรณกรรมวิจารณ์, ปทุมธานี: นาค, 2539
- นันทขว้าง สิริสุนทร. ยุคดิจิทัลของ 'ดินแดนจอมนาง'. กรุงเทพธุรกิจ (16 พฤศจิกายน 2548)
- บุญญา จันทรากุลพงษ์ อิทธิพลของสื่อโฆษณาในโรงภาพยนตร์ที่มีต่อทัศนคติต่อสื่อโฆษณาและ
พฤติกรรมการณ์ซื้อสินค้าและบริการของวัยรุ่นในเขตกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญา
 มหาบัณฑิต, สาขาวิชาสื่อสารมวลชน ภาควิชาโฆษณา คณะวารสารศาสตร์และ
 สื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2542.
- ปนัดดา ธนสถิตย์. ละครโทรทัศน์ไทย. กรุงเทพมหานคร: คณะนิเทศศาสตร์
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2531
- ประมะ สตะเวทิน. การสื่อสารมวลชน: กระบวนการและทฤษฎี. พิมพ์ครั้งที่ 2 กรุงเทพมหานคร:
 ภาพพิมพ์, 2541.
- ปาริฉัตร มั่นคง. ทัศนคติของวัยรุ่นที่มีต่อโฆษณาสินค้าในโฆษณาที่แสดงออกเกี่ยวกับ
กามรมณ์. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต, สาขาวิชาสื่อสารมวลชน ภาควิชาโฆษณา คณะ
 วารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2534.
- พัลลภา วิชิตะกุล. ผลกระทบทางวัฒนธรรมของละครได้วันทางโทรทัศน์เรื่อง "รักใสใสหัวใจ 4
ดวง". วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, สาขาวิชาสื่อสารมวลชน สาขาวิชาการ
 สื่อสารมวลชน คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2543.
- มานิตา เข้มทอง. Korean Wave Hit America...คลื่นเกาหลีกระทบฝั่งอเมริกา. Positioning
Magazine, (กุมภาพันธ์ 2549)
- มารศรี เตชะกำพูน. อิทธิพลของสื่อที่มีผลต่อการบริโภคเกลือไอโอดีน ตามโครงการรณรงค์จัดโรค
ขาดสารไอโอดีน เฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เถลิงสิริราชสมบัติครบ
50 ปี. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาสื่อสารมวลชน บัณฑิตวิทยาลัย
 มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2539.

- มณฑกานติ ธีรนนท์วัฒน์. หน้าที่และอัตลักษณ์ของเพลงละครโทรทัศน์. วิทยานิพนธ์ปริญญา
มหาบัณฑิต ภาควิชาการสื่อสารมวลชน สาขาวิชาการสื่อสารมวลชน คณะนิเทศศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2544.
- ยุบล เบ็ญจรงค์กิจ. การวิเคราะห์ผู้รับสาร, กรุงเทพมหานคร: ภาควิชาการประชาสัมพันธ์
คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2542.
- วิเชียร เกตุสิงห์. คู่มือการวิจัย การวิจัยเชิงปฏิบัติ. พิมพ์ครั้งที่ 3 กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช,
2541.
- ศิริชัย ศิริกายะและกาญจนา แก้วเทพ. ทฤษฎีการสื่อสารมวลชน. กรุงเทพมหานคร:
คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2531
- ศิริพรณวดี รุ่งวุฒิชัยจร อิทธิพลของโฆษณาทางโทรทัศน์ที่มีผลต่อพฤติกรรมการใช้ผ้าอนามัยของ
กลุ่มนิสิตนักศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, สาขาวิชา
การสื่อสารมวลชน ภาควิชาการสื่อสารมวลชน คณะนิเทศศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2541.
- เศรษฐพันธ์ กระจ่างวงษ์. เกาหลีพีเวอร์: การถ่ายทอดวัฒนธรรมผ่านสื่อ. วิทยุสารานุกรมย์
ปีที่ 8 ฉบับที่ 30 (มกราคม- มีนาคม 2549):1-6.
- สุภัทธา สุขชู. Hallyu คลื่นความมั่งคั่งของเกาหลี. Positioning Magazine (กุมภาพันธ์ 2549)
- สุภัทธา สุขชู. จากฉากละคร...สู่ Drama Tour. Positioning Magazine (กุมภาพันธ์ 2549)
- สมคิด ศรัทธาสมบุรณ์ อิทธิพลของมิวสิกวิดีโอในฐานะโฆษณาแฝงที่มีต่อทัศนคติและพฤติกรรม
ของวัยรุ่น. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, ภาควิชาการประชาสัมพันธ์ สาขาวิชาการ
โฆษณา คณะนิเทศศาสตร์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2543.
- เสวี วงษ์มณฑา. การวิเคราะห์พฤติกรรมผู้บริโภค. กรุงเทพมหานคร: Diamond in Business
World, 2542
- สินียา ไกรวิมล. ลักษณะของบทละครโทรทัศน์ไทยที่ได้รับความนิยมช่วงหลังข่าว จากปี
พ.ศ. 2535 ถึง พ.ศ. 2544. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, ภาควิชาการ
สื่อสารมวลชน สาขาวิชาการสื่อสารมวลชน คณะนิเทศศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2545.
- สโลบล วิบูลยเสข. นโยบายการบริหารรายการและหลักการคัดเลือกละครเอเชียนซีรีส์ของ
สถานีโทรทัศน์ไอทีวี และปฏิกิริยาตอบสนองของผู้ชมแฟนคลับ. วิทยานิพนธ์ปริญญา
มหาบัณฑิต, ภาควิชาการสื่อสารมวลชน สาขาวิชาการสื่อสารมวลชน คณะนิเทศศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2547.

- สิริวรรณ ลอพันธุ์ไพบูลย์. การศึกษาเปรียบเทียบบทบาททางจริยธรรมของตัวละครและภาพยนตร์
โทรทัศน์จีนและญี่ปุ่น. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาการประชาสัมพันธ์
สาขาวิชาการประชาสัมพันธ์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2532.
- สุธาสินี มาสขาว. กลยุทธ์การส่งเสริมการท่องเที่ยวผ่านละครโทรทัศน์เกาหลี. วิทยานิพนธ์
ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาการประชาสัมพันธ์ สาขาวิชาการโฆษณา
คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2549
- สุภาววรรณ วรธนะศุกุล. คุณลักษณะของละครเอเชียยอดนิยม ศึกษากรณีละครญี่ปุ่น ได้หวัน
และเกาหลีในโทรทัศน์ไทย. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาการ
สื่อสารมวลชน สาขาวิชาการสื่อสารมวลชน คณะนิเทศศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2550.
- อรวรรณ ปิลาพันธ์โอวาท. การสื่อสารเพื่อโน้มน้าวใจ. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย, 2542.
- อุบลรัตน์ ศิริยุวศักดิ์. คลื่นวัฒนธรรมป๊อปเกาหลี Korean Wave โฉมหน้าทุนวัฒนธรรมเอเชีย.
Open Dragon No. 3, China & East Asia Journal (2548): 32 – 47.
- อุบลรัตน์ ศิริยุวศักดิ์ สื่อสารมวลชนเบื้องต้น : สื่อมวลชน วัฒนธรรม และสังคม. พิมพ์ครั้งที่ 4
กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2547.
- เอมอร ชลพิไลพงศ์. การสื่อสารเพื่อสืบทอดวัฒนธรรมของชาวจีนในเขตไชน่าทาวน์. วิทยานิพนธ์
ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาวาทยวิทยาและการสื่อสารการแสดง คณะนิเทศศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2545”
- อลิสา วิทวัสกุล. การประชาสัมพันธ์ภาพลักษณ์ประเทศสาธารณรัฐเกาหลีผ่านละครโทรทัศน์
แต่จังกึม จอมนางแห่งวังหลวง. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาการ
ประชาสัมพันธ์ สาขาวิชาการประชาสัมพันธ์ คณะนิเทศศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2549.
- K-Pop ติตลาดโลก อิทธิพลบันเทิงคลื่นวัฒนธรรม. ผู้จัดการรายสัปดาห์ (15 พฤษภาคม 2549)

ภาษาอังกฤษ

- Anthony Faiola. Japanese Women Catch the 'Korean Wave' Male Celebrities Just Latest
Twist in Asia-Wide Craze. Washington Post Foreign Service (31 August 2006)
- Berger, A.A. Media Analysis Techniques. Newbery Park: SAGE, 1991.
- Bryant J.and Thompson S. Fundamentals of Media Effects. Boston: McGraw Hill, 2002.

- Goodland, J.S.R. A Sociology of Popular Drama. London: Heinemann, 1971.
- Giannetti, L. Understanding Movies, New Jersey: prentice-Hill, 1998.
- Li, L. China, National, Popular Culture, and Analysis: "Korea Wave" Catches China off Guard. We Observe the World, (31 September 2005)
- Lustig, M.W. and Jolene K. Intercultural Competence: Interpersonal communication across cultures. 2nd ed. New York: Haper Colins College, 1996
- McGuire, W. J. Constructing Social Psychology: Creative and Critical Processes / William J. Cambridge: Cambridge University Press, 1999.
- McQuail, D. McQuail's Mass Communication Theory. 5th Edition London: SAGE, 2005
- Propp, V. Morphology of Folktale, University of Texas Press, 1968.
- Shim, B. Hybridity and the Rise of Korean Popular Culture in Asia. Media Culture & Society 28(1). (2006):25-44.
- Storey, J. Cultural Studies and the Study of Popular Culture: Theories and Methods. Great Britain: Edinburgh University Press, 1998.
- Tada-amnuaychai, M. K-Pop, Korean entertainment industry and its cultural marketing strategy in Thailand. Journal of Communication Arts. 25(4) (2007): 12.
- Toru H., Arvind S., et al. Hanryu Sweeps East Asia: How Winter Sonata is Gripping Japan The International Communication Gazette. 69(3) (June 2007) :281 – 294.
- Visser, D. Korea fever' is sweeping the pop culture scene in Asia. AP Breaking News (3 February 2002)

ภาคผนวก ก

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สรุปรายละเอียดละครโทรทัศน์เกาหลีที่ออกอากาศในประเทศไทยตั้งแต่ปี พ.ศ. 2544 – 2550

ลำดับ	ชื่อเรื่อง	Title	ผู้ผลิต	TV.ช่อง	จำนวนตอน	เดือน /ปีที่ออกอากาศ	ประเภท	ช่วงเวลา
1	18 vs 29	18 : 29 จำแบบไหน ใจก็รักเธอ	KBS2	7	16	23เม.ย.50 – 11มิ.ย.50	R/C/D	จ.-อ. 08:30
2	90 Days, Time to Love	90 วันขอเพียงฉันได้รักเธอ	MBC	3	16	15พ.ย.49 – 4ม.ค.50	R/D	จ.-ศ. 01:45
3	A Love to Kill	แค้นเพื่อรัก	KBS2	7	16	9ธ.ค.49 - 14ม.ค.50	D	ส.-อา. 09:15 – 11:00
4	Age of Innocence	รักอีกครั้งก็ยังเป็นเธอ	SBS	ltv	11	3เม.ย.46 - 24พ.ค.46		พฤ.-ส. 21:30 – 22:30
5	Air City	ปฏิบัติการรักเหินฟ้า	MBC	9	16	14ต.ค.52	R/D	อ.-ส. 02:30 – 03:30
6	All About Eve	สงครามแห่งความรัก	MBC	5 ltv	20	ธ.ค.43 15มิ.ย.46 – 30ส.ค.46	D	จ.-อ. 20:15 – 21:29 ส.-อา. 13:00 – 14:00
7	All In	เทหน้าตักรักหมดใจ	SBS	3	24	1เม.ย.49 – 24มิ.ย.49	R/D/T	ส.-อา. 22:30 – 24:00
8	Autumn in My Heart	รักนี้...ซิวนิรันดร์	KBS2	ltv	16	5ต.ค.44 12เม.ย.46 – 8มิ.ย.46	D	ศ. 21:30 – 22:30 ส.-อา. 13:00 – 14:00
9	Beautiful Days	เพียงแค่ใจเรารักกัน	SBS	3	24	6ม.ค.50	R/D	ศ.-ส. 22:30
10	Beijing My Love	ฝากหัวใจไว้ที่ปักกิ่ง	KBS	7	20	21พ.ย.49	R/C	จ.-อ. 08:30
11	Biscuit Teacher and Star Candy	ครูเซียว..นักเรียนแสน	KBS	ltv	16	21เม.ย.49 - 9ก.ค.49	R/D	ส.-อา. 10:00 – 11:00
12	Bodyguard	บอดี้การ์ด มาดลุด	KBS2	ltv	22	1ม.ค.48 - 9ก.ค.48	R/A	ส.-อา. 17:30 – 18:00
13	Cat on the Roof	รักเหมียวๆ ขอเกี่ยวหัวใจ	MBC	ltv	16	6ก.พ.47 - 28มี.ค.47	R	ศ.-อา. 21:30 – 22:30
14	Dae Jang Geum	แดจังกึม จอมนางแห่งวังหลวง	MBC	3	54	15ต.ค.48 - 11มี.ค.49 3เม.ย.49	D	ส.-อา. 18:30 – 20:00 จ.-ศ. 16:25 – 17:25
15	DAMO : Legendary Police Women	ดาโม มือปราบสาวหัวใจเหล็ก	MBC	7	14	13พ.ค.49 – 11มิ.ย.49	D/A	ส.-อา. 09:15 – 11:00
16	Exhibition of Fireworks	สาว(เกือบ) ไส ยังมีไฟอยู่	MBC	3	17	-	R/D	จ.-ศ. 01:45
17	Fake Family Service	ครอบครัวป่วน ก๊วนกำมะลอ	SBS	7	16	15ก.ย.50	C	ส.-อา. 09:15 – 11:00
18	First Love	รักแรกสุดหัวใจ รักสุดท้ายมีอาจลิม	KBS2	7	68	4ต.ค.48 – 10พ.ย.48	R/D	อ.-ศ. 08:15
19	Friends	ข้ามฟ้ามาเชิ่อมรัก	MBC	7	4	15มิ.ย.45	R	ส. 09:30 – 11:30
20	Full House	Full House สะดุดรัก...ที่ปักใจ	KBS2	7	16	25มิ.ย.48 – 31ก.ค.48	R/C	ส.-อา. 09:15 – 11:00
21	Glass Shoes	รองเท้าแก้ว	SBS	3	40	15มี.ค.50	R/D	จ.-ศ. 14:45

22	Golden Bride	วุ่นรัก..รักที่ปรารถนา	SBS	3	64	-	R/D	อา. 15:00
23	Goodbye My Love	ที่สุดแห่งรัก	MBC	5	16	ปี'43	R/D	จ.-อ. 20:15 – 21:29
24	Great Ambition [The]	ลูกผู้ชายหัวใจพยัคฆ์	SBS	5	26	1ต.ค.45 – 22พ.ย.45	-	จ.-ศ. 14:45
25	Hotelier	เช็คอินหัวใจ	MBC	ITV	20	5ก.ค.45 – 19ต.ค.45	R	ศ.-ส. 18:06 – 18:56
26	How to Survive in the School	รักมากมายของนายตัวป่วน	SBS/Mnet	9	8	9ก.ย.52 – 29ก.ย.52	C/D	จ.-พ. 15:30 – 16:30
27	Ireland	มโหฬารหัวใจรัก	MBC	TITV	16	7เม.ย.50 – 24มิ.ย.50	D	ส.-อา. 17:04
28	Ja Myung Go	จามอง ยอดหญิงผู้พิทักษ์แผ่นดิน	SBS	3	39	12ธ.ค.52	R/P	ส.-อา. 17:45 – 19:45
29	Jumong	จุมง...มหาบุรุษกู้บัลลังก์		3		28เม.ย.50	-	ส.-อา. 18:00 – 20:00
30	Lady of Dignity	คุณแม่มือใหม่ ใจเกินร้อย	MBC	ITV	17	12ธ.ค.46 – 31ม.ค.47	R	ศ.-อา. 21:30 – 22:30
31	Life is Beautiful	รักครั้งแรก	KBS2	5	16	1ต.ค.45 – 22พ.ย.45	R	จ.-ศ. 14:55
32	Little Bride	เจ้าสาวมือใหม่...ยัยตัวจูน!	KBS	7	16	13มิ.ย.49	R/C	จ.-อ. 08:30
33	Loveholic	รักเกินหักใจ	KBS2	7	16	24ก.ค.50	R/D	จ.-อ. 08:30
34	Love as Fireworks	ไฟรักกลางใจ	MBC	7	32	1มิ.ค.47	R	จ.-ศ. 15:15
35	Love Letter	รักปิดผนึก	MBC	ITV	16	18ก.ค.46 – 30ส.ค.46	R	ศ.-อา. 21:30 – 22:30
36	Love Story in Harvard	กฎหมายรักฉบับฮาร์วาร์ด	KBS	7	16	17มิ.ย.49 – 29ก.ค.49	R/D	ส.-อา. 08:45
37	Lovers in Paris	ฝันรัก...ปารีส	SBS	7	20	17ธ.ค.48 – 4ก.พ.49	R	ส.-อา. 09:15
38	Loving You	คลื่นรักทะเลใจ	KBS2	ITV	12	31ต.ค.46 – 7ธ.ค.46	R/D	ศ.-อา. 21:30 – 22:30
39	Loving You	บอกหัวใจ I Love You	MBC	7	16	23ก.พ.49	R/D	จ.-ศ. 15:15
40	Miss Mermaid I	รอยรัก แรงแค้น ภาค 1	MBC	ITV	มากกว่า 200	31ส.ค.46 – 15พ.ย.46	R/D	ส.-อา. 13:00 – 14:00
41	Miss Mermaid II	รอยรัก แรงแค้น ภาค 2	MBC	ITV		24ม.ค.47	R/D	ส.-อา. 13:00 – 14:00
42	My 19 Year Old Sister In-Law	รักหวาน...วันวานคือเธอ	SBS	7	16	7ส.ค.49 – 18ก.ย.49	R/C	จ.-อ. 08:30
43	My Beloved	บันทึกหัวใจ...นายช่างดู	MBC	7	16	5ก.พ.49	R/D/C	ส.-อา. 09:15 – 11:00
44	My Fair Lady	คุณผู้ชายกับยายเป็น	SBS	ITV	16	25ต.ค.45 – 14ก.พ.46	R/C	ศ.-ส. 18:06 – 18:56

45	My Girl	My Girl รักหมดใจ... ยัยกะล่อน	SBS	7	16	27ม.ค.50 – 10มี.ค.50	R/C	ส.-อา. 09:15 – 11:00
46	My Name is Kim Sam Soon	ฉันนี่แหละ... คิมซัมซุน	MBC	ITV	16	23ก.ย.49	R/C	ส.-อา. 13:00 – 14:00
47	Oh! Feel Young	เชียร์สุดใจ นายกระจอก	KBS	ITV	16	4ก.พ.49 – 23เม.ย.49	C	ส.-อา. 10:00 – 11:00
48	Only You	Only You	SBS	7	16	10ก.ย.50	R/D	จ.-อ. 08:30
49	Phoenix	ฟีนิกซ์ ลิขิตรักเพลิงริษยา	MBC	5	26	15ม.ค.48 – 14พ.ค.48	R/D	ส.-อา. 20:15
50	Prince Hours (Goong S)	รักุ่นวายของเจ้าชายล้มหลอน	MBC	7	20	17มิ.ย.50	R/C	ส.-อา. 09:15 – 11:00
51	Prince's First Love	รักครั้งแรกของนายเจียมเจียม	SBS	3	18	1ก.ย.50	R/D	ส. 01:00
52	Princess Hours	เจ้าหญิงวุ่นวาย กับเจ้าชายเย็นชา	MBC	7	24	7ต.ค.49 – 3ธ.ค.49	R/C	ส.-อา. 09:15 – 11:00
53	Punch	ฝากหัวใจติดปลายนม	SBS	7	16	21ส.ค.47 – 25ก.ย.47	R/D	ส.-อา. 09:15 – 11:00
54	Pure Love/ Pure Heart	รักนี้เพื่อเธอ	KBS2	5	16	3มี.ค.46	R	พฤ.-ศ. 15:00
55	Queen of Game	เกมแค้นเดิมพันรัก	SBS	TITV	20	16มิ.ย.50	R/D	ส.-อา. 17:04
56	Que Sera Sera	เค เซร่า เซร่า	MBC	TITV	16	6ต.ค.50	R/D/C	ส.-อา. 17:00 – 18:00
57	Romance	19*25 สูตรคุณหัวใจ	MBC	ITV	16	31ส.ค.46 – 26ต.ค.46	R/D	ศ.-อา. 21:30 – 22:30
58	Ruler of Your Own World	ลมหายใจแห่งความทรงจำ	MBC	ITV	20	30มิ.ย.49	D	จ.-ศ. 11:00 – 12:00
59	Sangdo	อิมซังอ๊ก ยอดพ่อค้าหัวใจทระนง	MBC	3	50	29ธ.ค.50	D	ส.-อา. 18:00 – 20:00
60	Say You Love Me	รักซ้อน ซ่อนเล่ห์	MBC	ITV	15	10ก.ค.48	R	ส.-อา. 17:30 – 18:00
61	Seo Dong Yo	ซอดดองโย สายใยรักสองแผ่นดิน	SBS	3	55	16ธ.ค.40 – 22เม.ย.50	P	ส.-อา. 18:30 – 20:00
62	Snow Queen	ลิขิตรัก... ละลายใจ	KBS2	7	16	3พ.ย.50	D	ส.-อา. 09:15 – 11:00
63	Soul Mate	วุ่นที่สุด สะดุดรัก	MBC	3	12	-	R/C	จ.-ศ. 01:45
64	Spring Waltz	ดนตรีรักหัวใจปรารถนา	KBS	ITV	20	16ธ.ค.49 – 18ก.พ.50	R/D	ส.-อา. 13:00 – 14:00
65	Stained Glass	หนึ่งเขา สองเรา รักนิรันดร์	SBS	3	18	19ส.ค.50	R/D	อา. 23:15 – 01:30
66	Stairway to Heaven	ฝากรักไว้ที่ปลายฟ้า	SBS	3	20	11มี.ค.49 – 14พ.ค.49	R/D	ส.-อา. 18:30 – 20:00
67	Sunflower	SUNFLOWER ลิขิตฝัน... เดิมพันรัก	MBC	7	16	14พ.ย.48	D	จ.-พฤ. 10:15
68	Sunshine Hunting	ตะวันแห่งรัก	KBS2	5	16	25พ.ย.45	R/A	จ.-ศ. 14:55

69	Sunshine of Love	เติมรักให้เต็มหัวใจ	SBS	7	16	19ธ.ค.47 – 23ม.ค.48	R/D	ส.-อา. 09:00
70	Super Rookie	น้องใหม่เบอร์หนึ่ง...อึดสุดยอด	MBC	7	16	25มี.ค.49 – 7พ.ค.49	D/C	ส.-อา. 09:15 – 11:00
71	S.W.A.T. POLICE	ทีมแกร่งพันธุ์พยัคฆ์	SBS	7	16	19ก.ย.49 – 30ต.ค.49	A/D	จ.-อ. 08:30
72	Sweet Propose	สูตรรัก นักปราชญ์	MBC	ITV	16	ต้นปี '46	-	ศ. 21:30 – 22:30
73	Terms of Endearment	เส้นทางแห่งรัก	SBS	3	60	-	D	จ.-ศ. 13:25 – 14:30
74	The Darling Sisters	รักต่างวัย ใจเกินร้อย	MBC	3	18	20 เม.ย.52	D	จ.-ศ. 01:45
75	The King and I	บันทึกรัก คิมซูซอน สุภาพบุรุษ มหาชนที่	SBS	3	63	14มิ.ย.51	P	ส.-อา. 18:00 – 20:00
76	The Kingdom of The Winds	มยุล มหานุรุษพิชิตแผ่นดิน	KBS2	3	36	12ก.ค.52	P	ส.-อา. 18:00 – 20:00
77	The Legend	ตำนานกษัตริย์เทพสวรรค์	MBC	3	24	19เม.ย.51	P	ส.-อา. 18:00 – 20:00
78	The Man of Vineyard	หนุ่มบ้านไร่...หัวใจปิ้งรัก	KBS2	7	16	2ส.ค.51	R/C	ส.-อา. 09:15 – 11:00
79	The Painter of the Wind	ยอดหญิงตำนานศิลป์ ชินยูนบก	SBS	3	20	17ต.ค.52	P	ส.-อา. 17:45 – 19:45
80	The Secret Lovers	ก๊อกรักให้ฉ่ำหัวใจ	MBC	ITV	20	15ก.ค.49 – 17ก.ย.49	R/D	ส.-อา. 10:00 – 11:00
81	The Legendary Doctor - Hur Jun	คนดีที่โลกรอ หมอโฮจุน	MBC	3	64	20พ.ค.49	P/D	ส.-อา. 18:30 – 20:00
82	The Snow Queen	ลิขิตรัก...ละลายใจ	KBS2	7	16	3พ.ย.50	D	ส.-อา. 09:15 – 11:00
83	Tough Guy's Love	มรสุมหัวใจ	KBS2	7	-	27ส.ค.46	D	จ.-ศ. 15:10
84	Tree in Heaven	สุดปลายฟ้า สัญญารักนิรันดร์	SBS	7	10	26พ.ค.50	R/D	ส.-อา. 09:15 – 11:00
85	Truth	ปริศนาปมชีวิต	MBC	ITV	16	16พ.ค.46 – 18ม.ค.47	D	ส.-อา. 13:00 – 14:00
86	Winter Love Song	เพลงรักในสายลมหนาว	KBS2	ITV	20	4ม.ค.46 – 6เม.ย.46	R	ส.-อา. 13:00 – 14:00
87	Which Star Are You From?	รักนี้...มาจากไหน	MBC	7	16	11มี.ค.50 – 22เม.ย.50	R/C	ส.-อา. 09:15 – 11:00
88	Wish Upon a Star	ลิขิตแห่งดวงดาว	MBC	5	16	ปี'43	R/D	จ.-อ. 20:15 – 21:29
89	Wish upon a Star II [A]	จับมือไว้แล้วไปสู่วัน	SBS	ITV	16	29พ.ค.46 – 13ก.ค.46	D	ศ.-อา. 21:30 – 22:30
90	Wonderful Life	ป่วนรักเจ้าตัวอ้วน	MBC	3	16	4พ.ย.50	R/C	อา. 23:15 – 01:30

ภาคผนวก ข

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แบบสอบถามเลขที่.....

แบบสอบถาม

เขต.....

วันที่...../...../.....

เรื่อง

“อิทธิพลของละครโทรทัศน์เกาหลีที่มีต่อทัศนคติและพฤติกรรมการบริโภคสินค้า
วัฒนธรรมเกาหลีของกลุ่มผู้ชมในเขตกรุงเทพมหานคร”

แบบสอบถามนี้เป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูล เพื่อใช้เป็นส่วนหนึ่งของวิทยานิพนธ์
หลักสูตรนิเทศศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการสื่อสารมวลชน จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ข้อมูล
ที่ได้รับจะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการศึกษาของผู้วิจัย ผู้ผลิตรายการโทรทัศน์และ
ประชาชนทั่วไป จึงใคร่ขอความร่วมมือจากท่านในการตอบแบบสอบถามและขอขอบคุณใน
ความร่วมมือของท่านมา ณ โอกาสนี้

คำชี้แจง กรุณากรอกข้อมูลของท่านให้ครบถ้วนโดยทำเครื่องหมาย ลงใน หรือเติม
ข้อความลงในช่องว่างที่ตรงกับความเป็นจริงของผู้ตอบแบบสอบถาม ผู้วิจัยจะเก็บข้อมูล
ของท่านเป็นความลับและนำข้อมูลที่ได้มาใช้ประโยชน์เพื่อการวิจัยเชิงสถิติเท่านั้น

ส่วนที่ 1: ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

1. เพศ หญิง ชาย

2. อายุ

15 – 25 ปี

26 – 35 ปี

36 – 45 ปี

46 – 60 ปี

60 ปีขึ้นไป

3. ระดับการศึกษาขั้นสูงสุด

ประถมศึกษา

อนุปริญญา / อาชีวศึกษา

สูงกว่าปริญญาตรี

มัธยมศึกษา

ปริญญาตรี

อื่นๆ โปรดระบุ.....

สำหรับผู้วิจัย

1 ( )

2 ( )

3 ( )

4. รายได้ส่วนตัวโดยรวมต่อเดือน

☐ น้อยกว่า 10,000 บาท	☐ 10,000 - 30,000 บาท
☐ 30,001 - 50,000 บาท	☐ 50,001 - 70,000 บาท
☐ 70,001 - 100,000 บาท	☐ 100,000 บาทขึ้นไป

สำหรับผู้วิจัย

4 ( )

5. อาชีพ

- ข้าราชการ / พนักงานรัฐวิสาหกิจ
- พนักงานบริษัทเอกชน
- นักเรียน / นักศึกษา
- แม่บ้าน / พ่อบ้าน
- รับจ้างทั่วไป (Freelance)
- อื่นๆ โปรดระบุ.....

5 ( )

ส่วนที่ 2: คำถามเกี่ยวกับพฤติกรรมการเปิดรับละครโทรทัศน์เกาหลี
----

6. ท่านรับชมละครโทรทัศน์เกาหลีผ่านช่องทางใดมากที่สุด

☐ ช่องโทรทัศน์ Free TV เช่น 3, 5, 7	☐ Cable TV เช่น UBC
☐ VCD และ DVD	☐ อื่นๆ โปรดระบุ.....

6 ( )

7. ปกติท่านรับชมละครโทรทัศน์เกาหลีกับใครบ่อยครั้งที่สุด

☐ คนเดียว	☐ เพื่อนหรือแฟน
☐ สมาชิกในครอบครัว	☐ อื่นๆ โปรดระบุ.....

7 ( )

8. ท่านเคยรับชมละครโทรทัศน์เกาหลีมาแล้วทั้งหมดจำนวนประมาณกี่เรื่อง

- 2 - 5 เรื่อง
- 6 - 9 เรื่อง
- 10 - 15 เรื่อง
- มากกว่า 15 เรื่องขึ้นไป

8 ( )

9. กรุณาทำเครื่องหมาย ✓ ใน หน้าละครโทรทัศน์เกาหลีดังต่อไปนี้ที่ท่านเคยรับชม
(ตอบได้มากกว่า 1 เรื่อง)

- แดจังกึม จอมนางแห่งวังหลวง (Dae Jang Geum)
 รักนี้... ฤดูใบไม้ร่วง (Autumn in My Heart)
 เจ้าหญิงวุ่นวาย กับเจ้าชายเย็นชา (Princess Hours)
 เพลงรักในสายลมหนาว (Winter Love Song)
 Full House สะดุดรักที่ปักใจ (Full House)
 อื่นๆ โปรดระบุ.....

10. ท่านใช้ระยะเวลาในการรับชมละครโทรทัศน์เกาหลีแต่ละครั้งนานเท่าใด

- น้อยกว่าครึ่งละ 1 ชั่วโมง / ครั้ง   2-3 ชั่วโมง / ครั้ง
 4-8 ชั่วโมง / ครั้ง   มากกว่า 8 ชั่วโมง / ครั้ง

11. ท่านรับชมละครโทรทัศน์เกาหลีบ่อยครั้งเท่าใดในหนึ่งอาทิตย์

- น้อยกว่าอาทิตย์ละ 1 วัน   2-3 วัน / อาทิตย์
 3-4 วัน / อาทิตย์   5-6 วัน / อาทิตย์
 ทุกวัน   อื่นๆ โปรดระบุ.....

12. ท่านเปิดรับข้อมูลข่าวสารจากสื่อประเภทอื่น ที่เกี่ยวข้องกับละครโทรทัศน์เกาหลี เช่น เรื่องย่อละคร เพลงประกอบ ผลงานอื่นๆ ของนักแสดงละครโทรทัศน์ที่ชื่นชอบ ติดตามเทรนด์แฟชั่น เครื่องแต่งกาย ฯลฯ หรือไม่อย่างไร (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ไม่เคย ติดตามชมแต่ละครโทรทัศน์เท่านั้น
 นิตยสาร
 Website
 รายการโทรทัศน์
 หนังสือ (วรรณกรรม / การ์ตูน)
 วิทยู
 อื่นๆ โปรดระบุ.....

13. ขณะที่ท่านรับชมละครโทรทัศน์เกาหลีท่านให้ความสนใจมากน้อยเพียงใด

- ตั้งใจมากที่สุด
 ตั้งใจมาก
 ปานกลาง
 น้อย
 น้อยมากที่สุด

สำหรับผู้วิจัย

9 ( )

( )

( )

( )

( )

( )

( )

10 ( )

11 ( )

12 ( )

( )

( )

( )

( )

( )

( )

( )

13 ( )

ส่วนที่ 3: ทักษะที่มีต่อรูปแบบและเนื้อหาของละครโทรทัศน์เกาหลี

สำหรับผู้วิจัย

14. ท่านรู้สึกชื่นชอบรูปแบบและเนื้อหาของละครโทรทัศน์เกาหลีทางด้านต่างๆต่อไปนี้มากน้อยเพียงใด

รูปแบบและเนื้อหาของละครโทรทัศน์เกาหลี	ระดับความชื่นชอบ					
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	
- จากวิทวิททัศน์ ภูมิภาคและ สถานที่ถ่ายทำที่เป็น สถานที่ท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติ						( )
- จากสภาพแวดล้อมในเมือง อาคารบ้านเรือน สิ่งก่อสร้าง และสภาพชุมชนเมือง						( )
- จากภายในบ้าน โรงแรม ร้านอาหาร ห้างสรรพสินค้า พระราชวัง และภายในสถานที่สำคัญต่างๆ						( )
- วิธีการดำเนินชีวิตของคนเกาหลี						( )
- แฟชั่นการแต่งหน้า เสื้อผ้า ทรงผมของตัวละคร						( )
- เนื้อเรื่องของละครโทรทัศน์เกาหลี						( )
- เพลงประกอบละคร						( )
- ความสามารถของนักแสดง รูปร่าง หน้าตา						( )
- เทคนิคการถ่ายทำ มุมกล้อง แสง เสียง						( )
- บทบาทของตัวละครในเรื่อง						( )
- ศิลปะและวัฒนธรรมเกาหลี เช่น พิธีกรรมทาง ศาสนา / เทศกาลพื้นเมือง / ศิลปะพื้นเมือง เป็นต้น						( )
- วิธีการดำเนินเรื่อง เช่น การเริ่มเรื่อง การนำเสนอปม ปัญหา และ การคลี่คลายปัญหา และตอนจบของเรื่อง						( )
- แนวคิดและข้อคิดจากละคร เช่น การสั่งสอนเรื่อง คุณธรรม / ความซื่อสัตย์กตัญญู เป็นต้น						( )
- อาหารที่ตัวละครเป็นคนปรุงหรือรับประทาน						( )
- ประเภทของละครโทรทัศน์เกาหลี อันได้แก่ รักโรแมนติก รักคอมมาดี้ ดราม่า และอิงประวัติศาสตร์						( )
- ภาษาที่ใช้ในละครโทรทัศน์เกาหลี						( )
- สินค้าอุปโภคบริโภคที่ตัวละครใช้ในละครเช่น รถยนต์ มือถือ เครื่องใช้ไฟฟ้า ฯลฯ						( )
- องค์ประกอบโดยรวมของละครโทรทัศน์เกาหลี						( )

ส่วนที่ 4: พฤติกรรมการบริโภคสินค้าวัฒนธรรมเกาหลี

สำหรับผู้วิจัย

15. ท่านมีพฤติกรรมการบริโภคสินค้าและบริการของประเทศเกาหลีดังต่อไปนี้มากน้อยเพียงใด

พฤติกรรมการบริโภคสินค้าเกาหลี	ระดับพฤติกรรม				
	บ่อยครั้งที่สุด	บ่อย	บางครั้ง	น้อยครั้ง	ไม่เคย
- ท่านรับประทานอาหารเกาหลี					
- ท่านเดินทางไปท่องเที่ยวประเทศเกาหลี					
- ท่านซื้อสินค้าอิเล็กทรอนิกส์ เช่น โทรศัพท์มือถือ เครื่องใช้ไฟฟ้า รถยนต์ ที่มีตราสินค้าเป็นของประเทศเกาหลี (ซัมซุง / แดวู / แอลจี / ฮุนได)					
- ท่านซื้อเสื้อผ้าแฟชั่นจากประเทศเกาหลี					
- ท่านซื้อเครื่องสำอางที่มาจากประเทศเกาหลี (Etude / Laneige / Missha / the face shop)					
- ท่านซื้อเครื่องประดับ เช่น สร้อยคอ ต่างหู กิ๊บติดผมที่มาจากประเทศเกาหลี					
- ท่านซื้อสมุนไพรของประเทศเกาหลี เช่น โสม					
- ท่านตัดทรงผมตามแฟชั่นจากประเทศเกาหลี					
- ท่านซื้อเทปเพลงของศิลปินเกาหลี					
- ท่านซื้อสินค้าหรือของที่ระลึกอื่นๆ ของนักแสดงละครโทรทัศน์เกาหลีที่ท่านชื่นชอบ เช่น โปสเตอร์ / เทปเพลง / สมุดภาพ เป็นต้น					
- ท่านซื้อสินค้าอื่นๆ ที่นักแสดงเกาหลีที่ท่านชื่นชอบเป็น presenter เช่น เครื่องสำอาง, เครื่องใช้ไฟฟ้า					
- เวลาเลือกซื้อสินค้าใดๆ ท่านจะให้ความสนใจกับสินค้าที่เป็นของประเทศเกาหลีเป็นพิเศษ					
- ในระยะเวลา 6 เดือนที่ผ่านมาท่านซื้อหรือใช้สินค้าและบริการของประเทศเกาหลี					
- อื่นๆ โปรดระบุ.....					

16. ท่านเคยหรือกำลังเรียนภาษาเกาหลีใช่หรือไม่

- ใช่ ไม่ใช่

17. ท่านเคยหรือกำลังเรียนทำอาหารเกาหลีใช่หรือไม่

- ใช่ ไม่ใช่

18. ท่านคิดว่าปัจจัยอะไรที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของท่านในการเลือกบริโภคสินค้าและบริการจากประเทศเกาหลีมากที่สุด 5 อันดับแรก (โปรดเรียงลำดับจากมากไปน้อย 1/2/3/4/5)

- ราคา คุณภาพ รูปแบบสินค้า / หีบห่อ
 โฆษณาสินค้า ดารา / ศิลปินเกาหลี ละครโทรทัศน์เกาหลี
 ภาพยนตร์เกาหลี คำแนะนำของคนรอบข้าง
 อื่นๆ โปรดระบุ.....

29. ท่านคิดว่าสำหรับท่านแล้วละครโทรทัศน์เกาหลีมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการบริโภคสินค้าและบริการจากประเทศเกาหลีด้านใดบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ไม่มีอิทธิพลทางด้านใดเลย แฟชั่นเสื้อผ้า การแต่งกาย
 แฟชั่นทรงผม ทิวทัศน์ประเทศเกาหลี
 การเรียนภาษา เครื่องสำอาง
 เพลง / นักร้องศิลปิน โสไม
 สินค้าและของที่ระลึกของดาราเกาหลี เครื่องประดับ
 อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ / เครื่องใช้ไฟฟ้า / รถยนต์ อาหารเกาหลี
 สินค้าและบริการที่ดาราเกาหลีเป็น Presenter อื่นๆ โปรดระบุ.....

20. ท่านคิดว่าการรับชมละครโทรทัศน์เกาหลีมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการเลือกบริโภคสินค้าและบริการจากประเทศเกาหลีของท่านมากน้อยเพียงใด

- มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย ไม่มีเลย

-----จบแบบสอบถาม ขอขอบคุณในความร่วมมือ-----

ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์

นางสาวภัทรจาริน ตันติวงศ์ เกิดวันที่ 6 มกราคม 2524 เข้าเรียนโรงเรียนประถมที่โรงเรียน
สาธิต มศว.ประสานมิตร และเรียนมัธยมที่โรงเรียนสาธิต มศว.ปทุมวัน จบปริญญาตรีจากคณะ
ครุศาสตร์ สาขา사ารัตถศึกษา เอกวิชาธุรกิจศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และปริญญาโทจาก
Warkwick University, United Kingdom สาขา Educational Studies ปัจจุบันทำงานที่บริษัท
ปูนซิเมนต์ไทย จำกัด (มหาชน) ในตำแหน่ง ผู้ช่วยผู้จัดการฝ่ายกิจกรรมเมื่อสังคม

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย